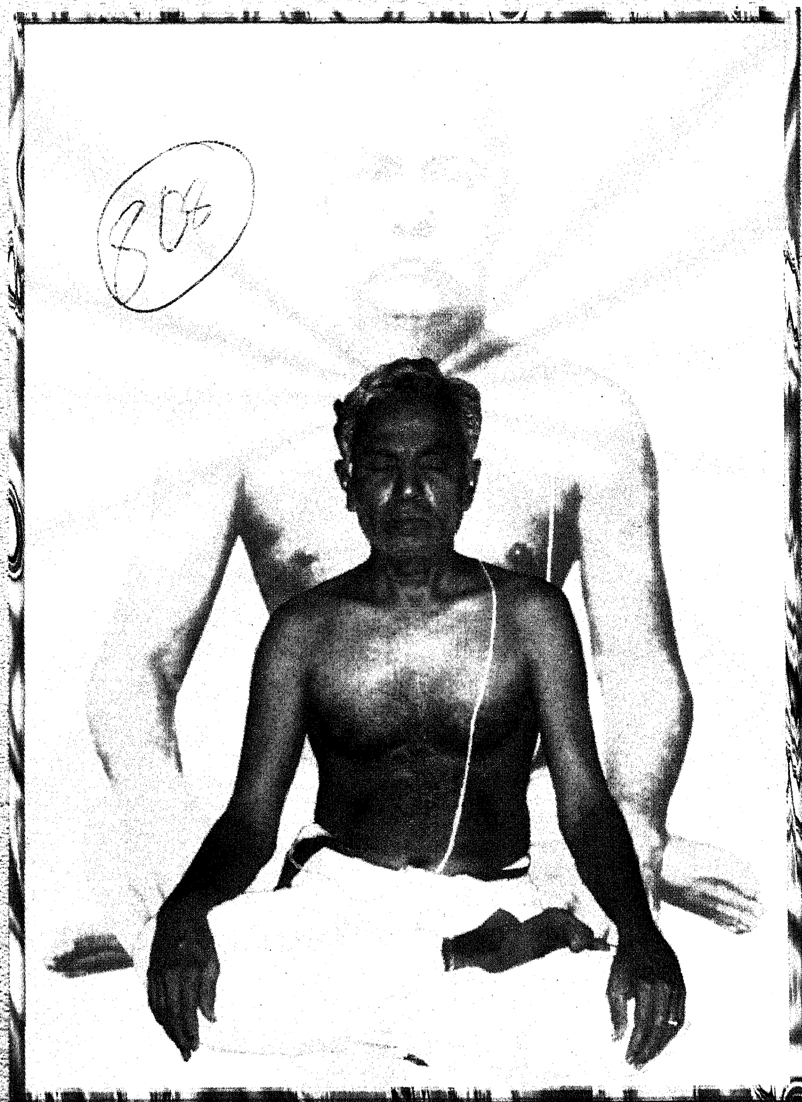
యోగాశ్రమ జీవితం

ఆత్మయోగి సత్యకధ - 2

శార్వరి

ఆత్మయోగి సత్యకథ

2

యోగాశ్రమ జీవితం

శ్రీ శార్వరి

AATMA YOGI SATYA KATHA - 2
YOGASRAMA JEEVITHAM

By

SRI SARVARI

First Edition : March, 1998
Second Edition : JANUARY, 2001

Price : **Rs. 100/-**

Published by
MASTER YOGASHRAM
Plot No. 90. "Yogalaya",
Indira Nagar, Tirumalagiri,
Secunderabad 500 015.
Phone : 7790094

Printed by
MASTER PRINT MEDIA
Plot No. 90 "Yogalaya",
Indira Nagar, Tirumalagiri,
Secunderabad 500 015.
Phone : 7796676

1983 నుండి 95 వరకు

1.	అగ్ని కీలాద్రి	...	9
2.	గాయత్రీ నిదర్శనం	...	28
3.	నా సొంత బాణీ	...	50
4.	ఐక్యతారాగం'	...	69
5.	శ్రావణ మేఘాలు	...	85
6.	సద్యోగం దిశగా.....	...	108
7.	కనకాభిషేకం	...	116
8.	గురువు ఒక వ్యక్తి కాదు	...	125
9.	మళ్లీ తెల్లవారింది!	...	129
10.	పరస్పరాశ్రితాలు	...	154
11.	బాట అదే, నడక నాది	...	162
12.	నరకానికి షికారుగా	...	181
13.	గుడ్ బై టు తిరుపతి	...	194
14.	యోగభ్రష్ఠం	...	211
15.	నేనెవరు ?	...	216

ఒక్క క్షణం....

సముద్రంలో ఒక నీటి బిందువు : జీవితం

కాలచక్రంలో మనిషి బ్రతుకు : క్షణంలో సగం

బిందువులు కలిస్తేనే సముద్రం : క్షణాలు కలిస్తేనే కాలం

నా ఆత్మకథ రాసుకోవాలని ఎన్నడూ అనుకోలేదు.

ఇంతకాలం అంత అవసరమూ కనిపించలేదు.

ఆత్మకథలో రాస్తున్న వ్యక్తి జీవితం ఉంటుంది. అతని వ్యక్తిగత జీవితం ఉంటుంది.

ఈ నా సత్యకథలో నా సమాజం, నా చుట్టూ ప్రపంచం కనిపిస్తుంది.

యోగంలో చేరాక నేను నేరుగా మిగల్లేదు....

నాకు అండగా ఉన్న యోగం మిగిలింది. నన్ను నడిపిస్తున్న సత్యం మిగిలింది.

అందుకే ఇది సత్యకథ....ఒక ఆత్మయోగి సత్యకథ.

సత్యకథకు ప్రేరణ సత్యయోగం.

యోగసాదనతో ఏం సాధించానో నాకైతే తెలియదు.

ఇతరులకు యోగం ద్వారా నేను ఎంతవరకు ఉపయోగించానన్నదే ముఖ్యం.

యోగంతో నేను ఏదో అయిపోవాలని ఎన్నడూ వాంఛించలేదు.

నా ద్వారా సత్యయోగం ఎందరిలో స్పందన కలిగించిందన్నదే ముఖ్యం.

అరవిందుని 'సావిత్రి'లో వలె ఇందులో కొంత కథనం ఉంది.

మరికొంత యోగం ఉంది. వెరసి అంతా మార్మికం అయింది.

'ఆత్మయోగి సత్యకథ' మొదటి భాగం స్వతంత్ర్యానికి పూర్వం

జీవితం ఎలా ఉండేదో.....నేను అనుభవించింది రాశాను.

స్వాతంత్ర్యానంతర పరిణామాలు సగటు మనిషిపై

ఎలాంటి ప్రభావాలు చూపాయో రాశాను.

రెండవ భాగం నా యోగజీవితం....

25 సంవత్సరాల యోగాశ్రమ జీవితం ఇది.

ఇందులో నా ఆరాట పోరాటాలు, నా తపన, తపస్సు కొంతవరకు ఉన్నాయి.

సత్యలోచనాలతో ఈ పుస్తకం చదివితే నా యోగం, నా కృషి తెలుస్తుంది.

ఆ చూసిన చిత్రలో నన్ను మినహాయిస్తే నా వెనుక ప్రస్ఫుటంగా కనిపించేది

గురుదేవులు మాస్టరుగారు - వారి యోగం, వారి యోగశక్తి.

అది నన్ను ఎలా నడిపిస్తున్నదో అలాగే మిమ్మల్నీ నడిపిస్తుందని,

మీకు అండగా ఉంటుందనీ నా ఆశ.

ఇది గొప్పతనం చాటుకోడానికి రాసుకున్న పుస్తకం కాదు.

మాస్టరుగారి యోగాన్ని ఒక కొత్త కోణంలో చూపించడానికి రాసిన పుస్తకం.

ఇందులో వేయి ముఖాలు కనిపిస్తాయి. ఇది వికసించిన సహస్రదళ పద్మం.

- శార్వరి

నా యోగాశ్రమ జీవితం

నా జీవితంలో మలుపులు ఎన్నో.....ఎన్నెన్నో

వాటిని 'సత్యకథ' మొదటి పుస్తకంలో నివేదించాను.

నా యోగజీవితంలోనూ ఎన్నో మజిలీలు...ఎన్నెన్నో....

వాటిని ఈ 'సత్యకథ' రెండవ పుస్తకంలో రాసుకున్నాను.

నేను స్పృశించిన యోగ శిఖరాలు ఏవైనా ఉన్నాయో లేదో నాకు తెలియదు.

నేను దర్శించిన వాటికి నిదర్శనాలు చూపలేను.

అనుభూతుల్ని మాత్రం గుండెలో పదిలపరచుకున్నాను.

వాటిలో జ్ఞాపకం ఉన్న కొన్నింటినైనా మీకు అందించాలని, మీతో పంచుకోవాలని ఈ చిన్న ప్రయత్నం.

ప్రతి రచయితకు అభిమానులుంటారు.

అభిమాన పాఠకులుంటారు, నా ఉద్దేశ్యంలో అభిమానులు వేరు, అభిమాన పాఠకులు వేరు.

రచయితను అభిమానించే వారంతా పాఠకులు కానవసరం లేదు. పాఠకులంతా రచయిత పట్ల అభిమానం పెంచుకుంటారని నేననుకోను.

నావరకు నాకు అభిమానులున్నారు, పాఠకులున్నారు. నా రచనలకు, పుస్తకాలకు అభిమానులున్నారు. పుస్తకాలు అభిమాన పాఠకుల్ని సంపాదించుకోవడం విశేషం. నేను ఎవరో తెలియకపోయినా నా పుస్తకాలు చదివి నన్ను అభిమానించేవారు, నా కోసం వచ్చేవారు ఎక్కువ. ఇది ఒక విచిత్ర స్పందన.

గత 50 సంవత్సరాల సాహిత్య జీవితంలో ఎన్నో పరిణామాలు చూచాను. నాకే కాదు, ఈ విషయం రచయితలందరికీ అనుభవమే. ఒకప్పుడు కథలు, కల్పనలు ఇష్టపడిన పాఠకుడు క్రమంగా వాటికి దూరం అయ్యాడు. ఒక

రచయితగానే కాక, పత్రికల సంపాదకత్వ బాధ్యత్లలు 30 సంవత్సరాల పాటు పైన వేసుకున్న నాకు, పాఠకుల నాడి తెలుసు, రచనల వేడి తెలుసు. రచయితల వరవడి తెలుసు. అన్నీ అంతో ఇంతో ఆకళింపు చేసుకుని, వాటికి దూరంగా ఎందుకు జరిగానో నాకైతే తెలియదు. కథ, నవల లాంటి కాల్పనిక సాహిత్య ప్రక్రియల్ని కాదని 'యోగంనీడలోకి' ఎలా ఎందుకు వచ్చానో 'సత్యకథ' మొదటి భాగంలో కొంత వరకు రాశాను. ఈ రెండవ పుస్తకంలో నా యోగాశ్రమ జీవితాన్ని మరికొంత వివరంగా విశ్లేషించ యత్నించాను.

"యోగంలో చేరి నీవు ఏం సాధించావు?" అని చాలామంది సాహితీ మిత్రులు ప్రశ్నిస్తుంటారు.

వారికి నా మౌనమే సమాధానం.

ఏదో సాధించాలని నేను యోగంలో చేరలేదు.

లోకాన్ని ఉద్ధరించాలన్న మహాసంకల్పంతోనూ నేను యోగం చేయడం లేదు. లాభాలు, ప్రయోజనాలు ఆశించి 'యోగం' చేయటం లేదు.

యోగం జీవితంలో ఒక భాగం అయింది. అంతే.

హైదరాబాదులో ఉన్నా, తిరుపతిలో ఉన్నా, ఇప్పుడు సికిందరాబాదులో ఉన్నా నా కేంద్ర బిందువు యోగమే. 'యోగమేరా జీవితం....యోగమేరా శాశ్వతం' అన్నట్లు యోగమే ఊపిరిగా జీవిస్తున్నాను. యోగసాధనకు ఎంతటి విలువనిస్తానో, యోగ రచనలకు అంతే విలువనిస్తాను. నా వరకు 'యోగం'పై రచనలు చేయడం యోగసాధనలో ఒక భాగం. గత ముప్ఫయి సంవత్సరాలుగా మనసా, వాచా, కర్మణా యోగజీవనం సాగిస్తున్ననాకు, మరొక వ్యాపకం లేదు. అందుకు అవసరం కనిపించలేదు. నా పుస్తకాలు అనేకమంది మంచి పాఠకుల్ని సంపాదించుకున్నాయి. అది చాలు. మంచి పాఠకులు ఎప్పుడూ మంచి పుస్తకాలనే ఎన్నుకుంటారు. మంచి పుస్తకాన్ని మంచి మనస్సుతో, గొప్ప హృదయంతో ఆదరిస్తారు, అభిమానిస్తారు.

నా డెబ్భయ్యవ ఏట, జ్ఞాపకాల లోతుల్లోకి పయనించి, అందిన మటుకు పట్టుకోగలిగాను. నేను మరచిపోయినవి, చెప్పలేక పోయినవి, ఎన్నో ఉండి ఉంటాయి. నాకు డెయిరీలు రాసే అలవాటు లేదు. ఎవరితోను పెద్దగా పరిచయాలు, స్నేహాలు పెంచుకోను. ఏకాంతంగా ఉండడం చిన్నతనం నుండి అలవాటు. అంచేతనే జీవితంలో చెప్పుకోదగ్గ స్నేహితులు మిగల్లేదు. నా జ్ఞాపకాలే

నాకు హితులు, సన్నిహితులు, స్నేహితులు. ఒకప్పుడు పుస్తకాలు విపరీతంగా చదివే అలవాటు. యోగంలోకి వచ్చాక 'చదువు' చిక్కిపోయింది. పాతిక, ముప్ఫయి సంవత్సరాలుగా చదవడం తగ్గిపోయింది. చదవడం తగ్గాక 'మంచి' రాత మొదలైంది. నా 'రాత' మారింది యోగంతోనే.

"ది డిస్కవరీ ఆఫ్ మాస్టర్ యోగా"తో నా రచనా వ్యాసంగం కొత్త మలుపు తిరిగింది. తర్వాత "యోగాశ్రమ లేఖలు" కొత్త వాకిళ్లు తెరిచిన పుస్తకం. ఆ తర్వాత "మాస్టర్ యోగదర్శిని" మరో 'శార్వరి'ని ఆవిష్కరించింది. ఇవి నా యోగప్రస్థానంలో తొలి నెగళ్లు. 1977లో హైదరాబాదుకు మకాం మారాక శ్రీ అరవిందుని 'సావిత్రి' తొమ్మిది భాగాల 'కావ్యకృతి' సాహితీ మిత్రులకు నా కవితాత్మను, యోగ హృదయాన్ని పరిచయం చేసింది. 1983లో నా అసలైన 'మహాయాత్ర' ప్రారంభమైంది. నాటి నుండి "నా యోగాశ్రమ జీవితం" కొత్త పుంతలు తొక్కి, చిత్రమైన మలుపులు తిరుగుతూ వస్తున్నది. ఆ వివరాలన్నీ ఈ పుస్తకంలో చూడవచ్చు.

నాదైన ముద్ర తర్వాత రాసిన పుస్తకాలలో కనిపిస్తుంది. సంతకం అవసరం లేని రచనలు నావి. శ్రీకృష్ణావతారం, మాస్టర్ యోగచరిత్ర, శ్రీ గురుగీత రెండవ మజిలీలో వెలిగించిన దీపాలు. ఆ తర్వాత మహాచైతన్యం, కుండలిని, శక్తిపాతం, సమాధి, నా యోగమందిరానికి నాలుగు స్తంభాలయ్యాయి. 'ఆంధ్ర మహాసావిత్రి' మూడు భాగాలు మూడంతస్థులు. నా షష్టిపూర్తి సందర్భంగా వెలువడిన 'సత్యసంహిత', '60 వసంతాల శార్వరి' కనకాభిషిక్తుణ్ని చేసిపెట్టాయి. గీతాసాంఖ్యం, గీతా పరమార్థం విమర్శనాత్మక రచనలు. 'మాస్టర్ సి.వి.వి. జీవితకథ' నాకు పునర్జన్మను ప్రసాదించి, ఉన్నత పథాలలో పయనింపచేస్తున్న గురుదేవులు మాస్టర్ సి.వి.వి. గారికి నేను ఆత్మీయంగా సమర్పించుకున్న గురుదక్షిణ. అప్పుడప్పుడు 'నేనున్నాను, నన్ను మరచిపోవద్దు' అని హెచ్చరిస్తున్న 'మృత్యువు' పై ఒక అనుశీలన 'నా మృత్యువు తర్వాత జీవితం'. ఎందరో మహాత్ములు, మహాయోగులు నాకు కరదీపికలుగా ఉన్న వారికి నా కృతజ్ఞతా నివాళులు. 'మాస్టర్స్ యోగదర్శిని' 'మాస్టర్స్ అండ్ ది ఆర్ట్ ఆఫ్ మెడిటేషన్' తెలుగువారు కాని వారికోసం రాసిన ఇంగ్లీషు పుస్తకం.

ఇప్పటికి ఇవీ మా తోటలో పూచిన పూలు, వీచిన గాలులు, ప్రసరించిన పరిమళాలు.

ఈ తోట నా సొంతం కాదు

ఈ తోట నా సొంతం కాదు
ఈ తోటలోని లతలు, చెట్లు, ఏవీ నా సొంతం కాదు
ఈ తోటకు నేను యజమానిని కాను
కేవలం ఒక తోట మాలిని
ఇందులోని ఏ చెట్టూ ఎండి పోకూడదని నా తపన.
ఏ తీగా వాడి, నేల రాలిపోకూడదు.
అందుకే వేయి కళ్ళతో కాపలా కాస్తుంటాను.
అవన్నీ వాటి జీవశక్తితో అవే పెరుగుతుంటాయి.
వాటి ఆనందానికి నేనెన్నడూ అడ్డు నిలవను
కాదంటే కాసిన్ని నీళ్లు పోసి తృప్తి పడుతుంటాను.
ఇవన్నీ నేను స్వయంగా నాటిన చెట్లు కానే కావు.
కొన్ని మాత్రమే విత్తనాలు నాటి పెంచినవి.
అవంటే నాకు చాలా ప్రేమ.
ఎక్కడో పెరిగిన చెట్లను వేళ్లతో పెకలించి తెచ్చి
ఈ తోటలో నాటాను.
ఈ వాతావరణం సరిపడక కొన్ని చచ్చి పోయాయి.
కొన్నింటిపై మోజుపడి అంటుకట్టి తెచ్చాను.
నా తోటలో అవి పాత పూలనే పూస్తున్నాయి.
పాత వాసనే వెదజల్లుతున్నాయి.
విరబూసిన ఈ నందనవనంలో ఏ ఒక్క పూవూ నాది కాదు
ఏ ఒక్క చెట్టూ, తీగా నా శ్రమను గుర్తించదు
కనీసం నా ప్రేమనైనా పంచుకోదు
ఈ తోటే కాదు, ఈ లోకమూ నాది కాదనిపిస్తోంది.
నేను పెంచిన చెట్లలా
నేనూ
ఓ చెట్టునై, ఓ పూవునై ఎప్పుడో రాలిపోతాను.

1983 అగ్ని కీలాద్రి

యోగానికి నేను చెప్పుకున్న నిర్వచనం 'అగ్ని కీలాద్రి' అని.

నేను అనుభూతించిన శిఖరంపైన - చల్లని అగ్నికీలలు -
నేను అనుభవించిన శీతలశైలాలలో - నిప్పునెగళ్లు -
నేను నడయాడిన సానువులలో - అగోచర దీపశిఖలు -
అవి అగమ్య కాంతి వలయాలు ...
అదృశ్యంగా ఉన్న శక్తితరంగాలు ...

ఎన్నో ... ఎన్నెన్నో !

ఇన్‌స్పైరింగ్‌గా రాయడం వేరు ... ఇన్‌స్పిరేషన్‌తో రాయడం వేరు - రచనానుభవం నాకు నేర్పిన పాఠం ... అది నా రచనాసూత్రం. ప్రతి రచయిత తొలినాళ్లలో ఒక ఇన్‌స్పిరేషన్‌తో రాస్తాడు. లేదా ఇన్‌స్పిరేషన్ వచ్చినప్పుడు మాత్రమే రాయగలడు. దానిని ముద్దుగా 'మూడ్' రావడం అంటాం. అలాంటి మూడ్ రావడానికి పూర్వ కవులకు కాంతలు, కర్పూరం గుబాళించే తాంబూలం, ఇంకా ఇంకా ఏవేవో రసిక రాజులు సమకూర్చిపెట్టేవారు లేదా కవులే స్వయంగా కల్పించుకునేవారు. ఈకాలంలో కవులు, రచయితలు ఇన్‌స్పిరేషన్ రకరకాలుగా పొంది మరీ రచనలు చేస్తున్నారనుకోండి.

ఇక్కడ ఇన్‌స్పైరింగ్‌గా రాయడం అన్నది ప్రధాన విషయం. ఇన్‌స్పిరేషన్‌తో రాసినప్పుడు మాటలు, వాక్యాలు చకచక నడుస్తాయి. రచయిత ఒక 'ఫ్లో' వెంట పరుగుతీస్తాడు. తన పాఠకుల్ని తన 'ఫ్లో' వెంట పరుగులు తీయించగలడు. ఇప్పుడు నా పుస్తకాలకు ఇన్‌స్పిరేషన్ ప్రధానం కాదు. లోపలనుండి ఒక బలవత్తరమైన శక్తి ఏదో తోస్తే తప్ప రాయని పరిస్థితి. ఫలానా విషయంపై రాయాలని నిర్ణయించుకోవడం ఉండదు. ఆలోచన ఉండదు. సామగ్రిని సమకూర్చుకోవడం ఉండదు. ఉండేది సాధన ఒక్కటే. సాధనలో ఓ మెరుపు మెరుస్తుంది. ఆ మెరుపు బయటకు రావాలి. అది గుండెని చీల్చుకుని వస్తుంది. ఆ వత్తిడిని తట్టుకోలేక రాయడం. అదీ నా రాత.

ఇక్కడ పాఠకుడు రచయిత వెంట పరుగుతీయడు. రచయితను పూర్తిగా మరచిపోతాడు. అతను చెప్పే విషయంలోకి అప్రయత్నంగా చొరబడతాడు. ఆ భావారణ్యంలో తప్పిపోయి, రాసిన వాడిమాట మరచిపోయి, ఏదో వెదుకులాట

మొదలుపెడతాడు. అది ఒంటరి అన్వేషణ. కనిపించని సత్యాన్ని అందుకోవాలని చేతులు చాస్తుంటాడు. అవి అందినట్లే ఉంటూ అందకుండా పోతుంటాయి. అవి మిణుగురు వెలుగులు. ఆ వెలుగుల్ని నిజం చేసుకోవాలని తహతహ. రచయిత ఏయే భూమికల్ని స్పృశించి వచ్చాడో ఆ యా భూమికలపైన పాఠకుడు పయనించాలి. రచయిత ఏ ఆనందసీమలలో విహరించాడో ఆ సీమలలో పాఠకుడు సైతం ఆనందం పొందాలి. అనుభవించాలి. అదీ ఇన్‌స్పైరింగ్‌గా రాయడంలోని ఆంతర్యం... అనుభూతి. దీని వెనుక కొండంత అనుభవం ఉంటే తప్ప కొంచెమైనా అద్దంలో ప్రతిబింబించదుగదా!

'సావిత్రి' రచన నా సాహిత్య జీవితాన్ని, యోగజీవితాన్ని ఒక కుదుపు కుదిపి, ఒక మలుపు తిప్పింది. అలా జరుగుతుందని నేను ఊహించలేదు. మనం ఊహించినట్లు చాలా జరగవు. ఇదీ వాటిలో ఒకటి. 'సావిత్రి'కి ముందు నేను ఒక చిన్నకవిని. సాధారణ రచయితను. జర్నలిస్టును. కథలు, నవలలు ఎక్కువగా రాస్తుండేవాడిని. రేడియో కవితలు, సంగీతరూపకాలు, ప్రసంగాలు, నాటికలు చాలా రాశాను. ప్రదర్శన యోగ్యమైన యక్షగాన రూపకాలూ రాశాను. అవి ప్రదర్శించబడ్డాయి. నేను మద్రాసులో ఉద్యోగం చేస్తున్న రోజుల్లో దాశరధిగారు, గొల్లపూడి మారుతీరావు రేడియోలో ఉద్యోగాలు చేస్తుండేవారు. వారికోసం రేడియోకి లెక్కలేనన్ని కథలు, ప్రసంగాలు, నాటికలు రాశాను. అవి రేడియోలో అనేకమార్లు ప్రసారమైనాయి. సినిమా రచయిత కావాలని శతధా ప్రయత్నిస్తున్న రోజులలో, విధివశాత్తూ యోగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది. అది పూర్వజన్మ సుకృతం అనుకుంటా! అదే నా జీవితంలో గొప్ప మలుపు.

సావిత్రి రచన నా జీవితంలో చెప్పుకోదగిన రెండవ మలుపు. అంతకు ముందరిది సాహిత్య వ్యవసాయం. ఇరవై నవలలు, కొన్ని కథలసంపుటాలు, నాటకాలు, కావ్యాలు ... కలసి అరవై పుస్తకాల ప్రచురణ జరిగింది. కథకుడుగా, నవలారచయితగా నాకు అవార్డులు రాలేదు. జర్నలిజంలో ఉన్నందున, పత్రికలలో ఉద్యోగం కనుక నిబంధనలు, ఆంక్షలు ఎక్కువ. కొన్ని కథలు, నవలలు కన్నడంలో, హిందీలో అనువదించ బడ్డాయి. సావిత్రి రచన ఒక్క కుదుపు కుదిపింది. నాలో అంతకుముందున్న ఆలోచనా ధోరణి మారింది. జీవితాశయమే మారిపోయింది. సాహిత్యంపట్ల, పేరుప్రఖ్యాతులపట్ల, కీర్తిపట్ల వ్యామోహం పోయింది. పబ్లిసిటీ కోసం వెంపరలాట లేదు... ఒకవిధమైన నిర్లిప్తత. అది వైఫల్యాలవల్ల, నిరాశవల్ల వచ్చింది కాదు - ఏ సభలకూ వెళ్లాలనిపించదు. ఎవరితోను కలవాలనిపించదు. సాహిత్య చర్చలంటే అయిష్టత ఏర్పడ్డది. ఆఫీసులో రచయితలు కలిసినా 'పని'వరకే పరిచయాలు పరిమితం. ఈ మనస్థితి ఎందువల్ల ఏర్పడిందీ ఆలోచించలేదు.

'సావిత్రి' పూర్తిగా రాయాలన్నది ఒక్కటే తపన. అప్పటికి యోగం చేసుకోవడం తప్ప, ఇతర వ్యాపకాలు, ప్రణాళికలు లేవనే చెప్పాలి. సావిత్రి మూడు భాగాలు 'మహోదయం, అన్వేషణ, స్పందన' వెలువడే సమయానికి విద్యావంతుల దృష్టి సావిత్రిపైన పడ్డది. ఒక ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు లభించింది. కథలు రాసినా, నవలలు రాసినా, కవితలు రాసినా విద్యావేత్తల గుర్తింపు అంతంతమాత్రంగానే ఉంటుంది. పత్రికల్లో పనిచేసిన కారణంగా, ఎడిటర్ అయినా, సబ్-ఎడిటర్ అయినా రచయితలు యిచ్చే విలువ, మాకు ఉండే విలువ పరిమితమే. అది తాత్కాలికం. వారి అవసరాలు తీరిన తర్వాత ఎడిటర్లను పలకరించే వారుండరు.

మనిషి జీవితంలో ఇలాంటి మార్పులు విచిత్రంగా ఏర్పడుతుంటాయి. వాటిని గుర్తించడం, గుర్తుంచుకోవడం జరగదు. పూర్తిగా కథలు, నవలలు వమానడం వల్ల, వరసగా 'సావిత్రి' భాగాలు రావడం వల్ల పాఠకులలో చిత్రమైన స్పందన రాసాగింది. అరవిందుని మహాకావ్యం 'సావిత్రి' సాధారణంగా ఎవరికీ అర్థం కానిది. అర్థమయ్యే రీతిలో తెలుగురచన సాగటం విశేషం. అరవిందుల యోగంపై సాహిత్యం మక్కువ గల విద్యావేత్తలు,అరవిందుని భావజాలంతో పరిచయం ఉన్నవారు అభినందించారు, ఆనందించారు. అది ఒక వర్గమే కావచ్చు. సంఖ్య చిన్నదే కావచ్చు, కాని వారంతా సత్యాన్వేషులు! యోగభూమికలలో విహరించేవారు. అంచేత 'సావిత్రి' ద్వారా 'శార్వరి' ని అంచనా వేయసాగారు. ఒక్కొక్కగ్రంథం ఆ రచయిత జీవితానికో, మనస్సుకో అద్దం పడుతుంది.

సావిత్రి నా జీవితానికి దర్పణం కాదు గానీ, నా మనస్సుకు, మానసిక పరిణామానికి, పక్వతకు అద్దం పట్టిందేమో! సరస్వతీపుత్ర శ్రీ పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు, శ్రీ వానమామలై వరదాచార్యులు, శ్రీ గడియారం వెంకటకృష్ణశర్మ వంటి మహాకవుల ఆశీస్సులు అందుకోగలిగాను. నా సమకాలిక మహాకవులు డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి, దాశరథి, బోయి భీమన్న లాంటి వారెందరో మనసారా అభినందించసాగారు. బహుశా ఇందరి అభినందనలు సైతం నా రచనకు ఉద్దీపనాలైనాయేమో! కథకుడు, నవలారచయిత 'శార్వరి' తెరమరుగైనాడు. అందుకు విచారం లేదు.

సావిత్రి కావ్యకర్తగా, అరవిందుని హృదయాన్ని తెలుగు విద్వత్ జనావళికి ఆవిష్కరించగలిగిన అవకాశం అదృష్టం నాకు కలిగింది. తర్వాత ఎక్కడకు వెళ్లినా ఫలానా కథ, ఫలానా నవల రాసిన 'శార్వరి' మీరూ ఒక్కరేనా? లేక వేరువేరా? అన్న ప్రశ్నలు ఎదురైనప్పుడు నవ్వుకోక తప్పలేదు. సగర్వంగా తలెత్తుకోవలసిన పరిస్థితి అది.

1983 - హైదరాబాద్‌లో యోగాసెంటర్

ఉగాదినాడు మా యోగాసెంటర్ ప్రారంభించాం. డి.ఎన్.రావు స్థానికంగా వున్న యోగమిత్రుల్ని ఆహ్వానించారు. పత్రికలలో వార్త ప్రచురించడం వల్ల కొంతమందికి సమాచారం అందింది. 'యోగదర్శిని' మూడునెలల పత్రికను ఉగాదికి ముందే విడుదలచేయడం వల్ల యోగకేంద్రం విషయం పదిమందికీ తెలిసింది. నాకైతే ధైర్యం లేదు. యోగకేంద్రం నిర్వహించడం, సమావేశాలు జరపడం మాటలతో అయ్యేపనికాదు. చాలా అర్హత లుండాలి. మాస్టరుగారి ఆశీస్సు లుండాలి. డి.ఎన్.రావుగారు నిర్వాహకులు. శ్రీ దిడుగు నారాయణరావు, కవులూరి సీతారామయ్య, మైనంపాటి మధుసూదనరావు, మన్నవ హనుమంతరావు, వేదాంతం లక్ష్మీనారాయణ, ఎస్. పున్నయ్య మా సీనియర్ సాధకులు. వీరు మాస్టర్ ఎం.ఎన్.గారి శిష్యులు. మా యోగకేంద్రానికి మూలస్తంభాలుగా నిలిచిన మహర్షులు.

1983 ఉగాదికి ప్రారంభించిన మా యోగకేంద్రంలో ఆ సంవత్సరం చేరినవారు 80 మంది. అప్పుడు చేరినవారు సెంట్రల్ ఎక్సయిజ్ శాఖలో పనిచేస్తున్న, నా చిరకాలమిత్రుడు శ్రీ జి. నారాయణరావు, వి. గంగాధరరావు, యామినీ సరస్వతి, బెజవాడ కామేశ్వరరావు, బెజవాడ వీరయ్య, నందూరి పార్థసారధి, అధికారి సత్యనారాయణ, సి. శేషాచల రెడ్డి, ఎస్. బస్వరాజ్, జె. రామకృష్ణరాజు, వై. ఆదివిష్ణుమూర్తి, బండారు వెంకటశేషయ్య - వీరంతా ఇప్పటికీ యోగం చేస్తూనే ఉన్నారు. యోగాస్కూలు గురించి పత్రికా ప్రకటన చేయకపోయినా 'యోగదర్శిని' పత్రిక సాధకుల్ని ఉత్తేజపరచిందని చెప్పాలి. నాటికి, నేటికి నా పుస్తకాలు, యోగమార్గం పత్రిక కొత్తవారికి ఆసక్తి కలిగిస్తూన్నాయి. యోగసాధన, యోగాట్రీట్‌మెంట్ జనంలో ఆకర్షణ కలిగిస్తున్నాయి. యోగావర్క్ సైలెంట్‌గా సాగాలన్న నా లక్ష్యం ... అలా నెమ్మదిగా నెరవేరసాగింది.

యోగకేంద్రం అని బోర్డు తగిలించినా చుట్టుపట్లవారు ఎవరూ రాలేదు. యోగం నేర్చుకోండి అని పిలిచినా జనం రారు. ఏదో ప్రయోజనం ఉండాలి. మాస్టరుగారి దగ్గరకు మొదట ట్రీట్‌మెంట్ కోసం వెళ్లినవారే యోగసాధకులయ్యేవారు. అది సంప్రదాయం కాకపోయినా అదొక చక్కనిమార్గం. నావద్దకు కొందరు అలా ట్రీట్‌మెంట్‌కోసమే వచ్చారు. చింతా రామచంద్రమూర్తి, వి. అనూరాధ, వెంకటరావు, జొన్నలగడ్డ సూర్యనారాయణ, ఆర్. నాగేశ్వరరావు, గోపాలకృష్ణ, పి. జమున, సి. నారాయణాచారి, ఎస్. ఫక్రుద్దీన్, ఆర్.వై.కె.మునిమాణిక్యం, డి. వీరశేఖరరావు - ఇలా ఎందరో ట్రీట్‌మెంట్ కోసం వచ్చారు. ఎనిమిది నెలల కాలంలో 80 మంది యోగంలో చేరడం తృప్తిగా ఉంది. నేను యోగచికిత్స చేయను అని చెప్పడానికి వీల్లేని స్థితి. ఏం రాసినా, ఎన్ని ఉపన్యాసాలు చెప్పినా ఎవరు వింటారు? దేనికైనా ఫలితం ఉండాలి.

ఇక్కడ మొదటగా చేసిన కేసు అనూరాధ అనే ఇంటర్ విద్యార్థిని. ఆ పిల్లకు దయ్యం పట్టిందట. ఆ పిల్ల అన్న వెంకటరమణకు అదే జబ్బు. జొన్నలగడ్డ సూర్యనారాయణ తీసుకువచ్చారు. ఈయన నరసరావుపేట మా యోగమిత్రులు శ్రీ జొన్నలగడ్డ కృష్ణమూర్తి గారి అన్నగారు. మాస్టర్ ఎం.ఎన్.గారి ప్రియశిష్యుడైన బ్రహ్మాండం కుటుంబరావుగారి అల్లుడు. మామగారి వద్దనే యోగోపదేశం పొంది నలభై సంవత్సరాలుగా యోగం చేస్తున్నారు. పోస్టుమాస్టర్‌గా రిటైరై దిల్‌షుక్‌నగర్‌లో ఉంటున్నాడు. ఆయన తీసుకువచ్చిన అనూరాధ, వెంకటరమణలకు చికిత్స చేయడం, వారు స్వస్థులు కావడం జరిగింది. తర్వాత పట్టుకున్న ప్రతి కేసు విజయవంతమయింది.

యోగం ప్రచారం కావడానికి కొన్ని మహత్తులు అవసరం. మాస్టరుగారు చాలా మహత్తులు చూపారు. షిర్డీబాబా, బ్రహ్మంగారు ఇలాంటి సిద్ధపురుషులంతా ప్రదర్శనకోసం, ప్రచారంకోసం కాకపోయినా కారుణ్యదృష్టితో మానవసేవ చేసేవారు. అవి తర్వాత మహత్తులుగా ప్రచారం పొందాయి. భక్తి పెంపొందించుకుంటే తమ కష్టాలు తొలగిపోతాయని, ఆపదలు గడుస్తాయని, కోరిన కోరికలు బాబా తీరుస్తాడని భక్తి పెంపొందించుకుంటారు తప్ప బాబా ఆచరించిన యోగం ఏమిటి? వారి సాధన ఎలాంటిది? అని ఎవరూ ఆలోచించరు! ఏ మహాత్ముని కరుణతో మనం లబ్ధిపొందినా, అంతటితో ఆగిపోకూడదు. ఆ చిన్ని సహాయం ఆధారంగా మన జీవితాలు మంచి మార్గాన నడవాలి. మన జీవితాలలో ఒక దివ్యజ్యోతిని వెలిగించుకోవాలి. అంతేగాని, అవసరమైనప్పుడు మాత్రమే పటాలకు దుమ్ము దులిపి నాలుగురోజులు దీపం వెలిగించి, అవసరం తీరాక అవతలపెట్టడం తప్పు. భక్తి అన్నది ఎవరిపైన ఉన్నా అది దినదినాభివృద్ధి చెందాలి. మనల్ని ఒక గమ్యంవైపు నడిపించగలిగేది కావాలి.

మాస్టరుగారు మహత్తుల్ని ప్రదర్శించడం కన్న యోగశక్తితో చికిత్సలు చేయడానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. తన శిష్యులచేత చికిత్సలు చేయించేవారు. యోగానికి మహిమలు ప్రదర్శించనవసరం లేదని చెబుతూనే వాటిమీదనే తమ కీర్తిసౌధాలను నిర్మించుకుంటున్నవారిని చూస్తున్నాం. మందులవల్ల, డాక్టర్లకు అలవికాని జబ్బులకు మాత్రమే యోగంతో చికిత్స చేయాలన్న నిబంధనను నేను పాటిస్తాను. సాధారణమైన జబ్బులైతే మందులకు తగ్గేవైతే డాక్టర్ల వద్దకే పంపుతాను. ప్రతి చిన్న రోగానికి యోగశక్తిని వెచ్చించడం నాకిష్టం ఉండదు.

అనూరాధ అనే అమ్మాయికి రెండు మూడు వారాలు చికిత్స చేశాను. వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లి వచ్చాను. ఒకరోజు ప్రేయర్‌కు వచ్చినప్పుడు ఆ అమ్మాయి అన్నది, "గురువుగారూ, నాకు మీ అబ్బాయిగారు ట్రీట్ చేస్తే తగ్గిపోతుందనిపిస్తోంది." చి॥

వసంతకుమార్ అప్పటికింకా కుర్రవాడు. ప్రేయర్ చక్కగా చేస్తుంటాడు. తనని ట్రీట్‌మెంట్స్‌కు నేను ప్రోత్సహించలేదు. ఆ పిల్ల కోరిక అలా బయటపెట్టింది! అది మాస్టర్‌గారి ప్రేరణ అనుకున్నాను. ఎవరికి ఎలాంటి శక్తిని మాస్టంగారు అనుగ్రహిస్తారో మనకు తెలియదు. ఆ అమ్మాయిని వసంతకుమార్ ట్రీట్ చేశాడు. తగ్గిపోయింది. ఆ రోజుతో దయ్యంపారిపోయింది. నేను చేస్తే ఎందుకు కాలేదు? వసంత్ చేస్తే ఎందుకు అయింది? కారణాలు వెతకనవసరం లేదు గానీ ఆనాటి నుండి యోగావర్క్‌లో, ట్రీట్‌మెంట్స్‌లో వసంతకుమార్ భాగస్వామ్యం అవసరం అన్నది మాస్టర్‌గారి సంకల్పం. కొన్నికొన్ని కేసులు అంతఃప్రేరణవల్ల తనే ట్రీట్‌చేస్తుంటాడు. నేను కాదనను. బుద్ధి పుట్టి, ముందుకు వచ్చి ఎవరు ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తానన్నా నేను కాదనను. వారికి, నాకు శక్తి మాస్టర్‌గారి నుండి వచ్చేదే. యోగంలో ఎక్కువ తక్కువలు లేవు. చిన్న పెద్ద అని ఉండదు. ఎవరు మాస్టర్‌గారికి దగ్గర అయినారన్నదే ముఖ్యం.

0 0 0

చింతా శ్రీరామచంద్రమూర్తి ఆర్.టి.సి. డిపో మేనేజర్. భార్యను తీసుకువచ్చాడు. ఆమెకు మూడు, నాలుగు ఆపరేషన్లు జరిగాయి. గర్భసంచి ఇన్‌ఫెక్ట్ అయింది. బ్లీడింగ్ ఆగడం లేదు. వారం రోజులు భర్త వద్ద ఉంటే మూడు వారాలు పుట్టింట ఉంటుంది. నీరసం, లేవలేదు, పనులు చేసుకోలేదు. సన్నగా, పీలగా ఉండేది. ట్రీట్‌మెంట్ చేసిన రోజు నుండే బ్లీడింగ్ ఆగింది. కడుపులో పుండు తగ్గిపోసాగింది. నెల రోజుల్లో చక్కని ఆరోగ్యం కలిగింది. మనిషి కాస్త లావైంది. ప్రతి ఆదివారం ప్రేయర్‌కు తప్పక వచ్చేది.

ఒక వారం అందరం ప్రేయర్ చేస్తుండగా లక్ష్మిపైకి ఒక దేవీశక్తి వచ్చి ఆవహించింది. గుడిలో దేవత వలె నిటారుగా, అభయముద్రలో కూర్చుండిపోయింది. మనిషిలోకి నిమిషాలలో దివ్యతేజస్సు వచ్చి, ధగ ధగ మెరిసిపోతున్నది. కళ్లు మూసుకుని 'యోగముద్రలో ఉన్నందున ఆమెను అంచనా వేయలేకపోయాను. సాధారణంగా అలాంటి సమయాలలో క్షుద్రశక్తులు ఏవైనా ఉంటే బయటకొస్తుంటాయి. దివ్యశక్తులు సైతం మనిషిపైకి వస్తాయని నాకు తెలియదు. అనుభవం లేదు. మామూలు పద్ధతిలో ఆమె నుదుటిన విభూతి పెట్టబోయాను. నా చేతిని విదిలించివేసింది. నేను కొంచెం ఖంగు తిన్న మాట నిజం. ఇలాంటి కేసుల విషయంలో ఇదమిత్థమైన సూత్రాలు, పద్ధతులు, టెక్నిక్ ఉండవు. ఆ క్షణంలో నాకు తోచినట్లు చెయ్యడమే. అది ఎలా చేశారని ఎవరైనా ప్రశ్నించినా సమాధానం చెప్పలేం. ఇది ఇలాగే చేయాలన్న రూల్ ఉండదు. ఏ శక్తుల్నిగానీ ... క్షుద్రశక్తులుగానీ, దైవశక్తులుగానీ ... మన శక్తికి లొంగవు. మన ప్రేమకు లొంగి, అనుకూలంగా ప్రవర్తిస్తుంటాయి. దయ్యాలు, భూతాలైనా అంతే. హ్రాం, హ్రీం అంటే అవి మరీ పేట్రేగిపోతాయి. వీలైతే మన భరతం పడతాయి. వాటిని ప్రేమగా లాలించి,

బుజ్జగిస్తే మనం కోరినట్లు చేస్తాయి. ఇదంతా పైకి కనిపించని వ్యవహారం. యాస్ట్రల్ శరీరాల భాష అది. ఆ భాషలో భావాల మార్పిడి జరుగుతుంది.

లక్ష్మి నా చేతిని వదిలించి వేసి, గంభీరంగా అన్నది : "నాకు విభూతి పెట్ట సాహసిస్తున్నావు? నేనెవరనుకుంటున్నావు?" అది గాలి చేష్ట కాదు. అది దయ్యం కాదు. స్పష్టంగా తెలిసింది. నేను నమస్కారం చేసి, వినయంగా ప్రశ్నించాను "అమ్మా, నీవు ఎవరవో తెలియని అజ్ఞానంలో ఉన్నాను. నన్ను క్షమించు. నిన్ను అవమానపరచాలన్నది నా అభిమతం కాదు. దయచేసి నీవు ఎవరవో చెప్పు. నేనేం చేయాలో చెప్పు." అన్నాను. ఆమె ఫక్కున నవ్వింది. స్నిగ్ధమైన చిరునవ్వు. మొహంలో కోటిదీపకాంతులు. ఆమె వెనుక కాంతివలయం. తల చుట్టూ ధగధగ మెరుస్తున్న కాంతిచ్ఛటలు. ఖచ్చితంగా ఈమె ఒక దేవతాశక్తి అనుకుని చేతులు మోడ్చి నమస్కరించాను.

"నేను లక్ష్మిని" అన్నది.

"అవును ... నీపేరు లక్ష్మి అని నాకూ తెలుసు" అన్నాను.

ఆ అమ్మాయి పేరు లక్ష్మి.

"కాదు ... నేను మహాలక్ష్మిని" అని దరహసించి, కళ్లు విప్పింది.

"ధన్యుణ్ణి దేవీ! ఈ పేదవాడిని కరుణించి, ఇప్పటికి ప్రత్యక్షం అయినందుకు కృతజ్ఞతలు. మాపైన అనుగ్రహంతో ఈ రూపంలో మా ఇంటికి వచ్చావు." అని మరొక్కసారి నమస్కరించాను. ఆమె కళ్లు మూసుకుంది. ట్రాన్స్‌లోకి వెళ్ళిపోయింది. అప్పుడు అదనుచూచి, మాస్టరుగారిని స్మరించి, విభూతి పెట్టాను. నిమిషంలో ఆ దేవత వెళ్లిపోయింది. ఈ అమ్మాయిలో ఉన్న తేజస్సు తగ్గిపోయి మామూలైంది. నీరసంగా పడిపోయింది. అరగంటకు గానీ ఆమెకు స్పృహ రాలేదు. తర్వాత ఆమె ఆరోగ్యం పూర్తిగా చక్కబడ్డది. అది నాకు లక్ష్మీదేవి ప్రసన్నం అయినతీరు. అప్పటివరకు నా జీవితంలో దరిద్రం దోబూచులాడేది. ఆ తర్వాత ఆర్థికపరమైన ఇబ్బందులు కలగలేదనే చెప్పవచ్చు. అవసరానికి ఎలాగో డబ్బు సమకూరుతుంది ... బయటపడిపోతుంటాను.

నాటినుండి యోగాస్కూలు పని ఎక్కువైంది. ట్రీట్‌మెంట్స్ నేనుగానీ, వసంత కుమార్‌గానీ, ఎవరికి వీలుంటే వారు చేసేవాళ్లం. నేను ప్రేయర్స్ నిర్వహిస్తే తాను ట్రీట్ చేసేవాడు. నేను ఇవి చేయాలి, తాను ఇవి చేయాలన్నది కాదు. పెద్దవారు వస్తే నేను చేసేవాడిని. చిన్న కుర్రవాడు ట్రీట్ చేస్తే పెద్దవాళ్లకు విశ్వాసం కుదరదు తొందరగా. విశ్వాసం, నమ్మకం లేకపోతే ట్రీట్‌మెంట్స్ జరగవు. మనుషులకు నమ్మకం కలిగించడం పెద్ద పని. అసలు నన్ను చూచినా కొందరికి విశ్వాసం కలగదు. వేషభాషలలో ప్రత్యేకత లుండవు నాకు. సాదాసీదాగా, నిరాడంబరంగా ఉండే వ్యక్తిని 'యోగి' అనలేరు. నమ్మ

బుద్ధి కాదు. లోపలి శక్తి తెలుసుకోవడం అందరికీ సాధ్యం కాదుకదా! ఒకరికోసం, ఒకరి నమ్మకం కోసం, నేను మారదలచలేదు.

ఆఫీసులో నా సహోద్యోగి పి.వి. సుబ్బారావు .. చాలా మంచివాడు. యూనియన్ లీడరు. బిజెపి పక్షపాతి. మరొక యూనియన్ ఉంది. ఈయనకు వ్యతిరేకం. మనిషి ఉత్తముడు కనుక అందరూ గౌరవిస్తారు. నాలాగా ఎడిటర్ల బాధాద్రష్టుడు అతనూ. అకారణంగా పైవారి అయిష్టానికి గురై ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. నేనంటే యిష్టం. సహబాధితులం కదా! వాళ్ల అబ్బాయి సుధాకర్‌కు స్కూటర్ యాక్సిడెంట్ అయింది. డిగ్రీ చదువుతున్న కుర్రవాడు. డాక్టర్లు సమ్మె చేస్తున్న రోజులు. యాక్సిడెంట్ కనుక ప్రయివేట్ డాక్టర్లు ట్రీట్‌చేయరు. గవర్నమెంటు ఆస్పత్రులలో చేర్చుకోలేదు. ఆఫీసులో దిగులుగా నాతో చెప్పి యోగంతో ట్రీట్‌మెంట్ చేయండని అర్థించాడు. కళ్లనీళ్లు పెట్టుకుని చేతులు పట్టుకున్నాడు.

"సాయంత్రం ఇంటికి తీసుకు రండి" అన్నాను.

చేయగల శక్తి ఉండి కాదు, ఏదో మొండి ధైర్యం, విశ్వాసం. ఎలాంటి కేసు అయినా మాస్టరుగారి అనుగ్రహంతో నయం అవుతుందన్న వెర్రి ఆశ, నమ్మకం నాది. నేను యోగం చేస్తానని ఆయనకు తెలుసు.

సాయంత్రం రెండు ఆటోలు వచ్చి ఇంటి ముందు ఆగాయి. నేను యోగమిత్రులతో మాట్లాడుతున్నాను. సుధాకర్‌ను అతని స్నేహితులు ముగ్గురు చేతులమీద మోసుకువచ్చారు లోపలికి. పరిస్థితి అర్థమైంది. కుర్రాడు కనీసం నడిచే స్థితిలో లేడు. బాధతో విలవిల్లాడుతున్నాడు. మరో ఆటోలో సుబ్బారావు, ఆయన భార్య సువర్చల వచ్చారు. లోపల ప్రేయర్ గదిలోకి తీసుకువెళ్లమని చెప్పాను. ఇంకా ప్రేయర్‌కు అరగంట ఉంది. ఈలోగా నేను చేయగలిగింది లేదు. లోపలకు వెళ్లి కనీసం పరామర్శించనైనా లేదు. రెండు మూడు సార్లు ఏదో చెప్పాలని ప్రయత్నించినా, నేను పట్టించుకోలేదు. అలా ఏవేవో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ కాలక్షేపం చేశాను. యోగసాధకులు ఒక్కొక్కరే రాసాగారు. ఆదివారం ప్రేయర్‌కు కనీసం ఇరవైమంది వస్తుండేవారు.

ప్రేయర్‌కు కూర్చున్నాం. ఆ అబ్బాయికి విభూతి పెట్టి, అందరం ప్రేయర్‌కు ఉపక్రమించాం. రెండు నిమిషాలలో అతని మూలుగులు ఆగిపోయాయి. నిద్ర పోతున్నాడు ... బాధ మరచిపోయి.

ముప్పావుగంట ప్రేయర్ అయిన తర్వాత నేను లేచి వెళ్లి అతని దగ్గరగా కూర్చుని, ట్రాన్స్‌లో ఒళ్లంతా నిమిరాను. మరోపావుగంటకు అతనికి స్పృహ వచ్చింది. ట్రాన్స్‌లో నా వేళ్లు అతని విరిగిన భాగాలపైన స్పృశించాయి.

"సుధాకర్ లేవగలవా ప్రయత్నించు" అన్నాను.

తన అశక్తతను వ్యక్తం చేశాడు. "ప్రయత్నించు". నేను చేయి అందించి నెమ్మదిగా లేవప్రయత్నించమన్నాను. పది నిమిషాలలో గోడ ఆసరాగా నడవగలిగాడు. అతని మిత్రుల్ని తండ్రిగారిని దూరంగా ఉండమని చెప్పాను. తానే నెమ్మదిగా లేచి, నడచి, ఆటోవరకు వెళ్లాడు.

అతనికి రెండురోజుల్లో పబ్లిక్ పరీక్షలు, యాక్సిడెంట్ వల్ల పరీక్ష రాయలేనని దిగులు పడుతున్నాడు.

"ఎల్లుండిగదా పరీక్ష. నిన్ను పరీక్షకు పంపుతాను. రాత్రికి భోజనం చేసి చక్కగా నిద్రపో. రేపు సాయంత్రం మళ్లీ రా."

ఆ రాత్రి భోజనం చేయగానే విపరీతంగా నిద్రపోయాడట. తెల్లవారి ఏడుగంటల వరకు లేవలేదు. చాలావరకు నొప్పి తగ్గింది. బాధ లేదు. మర్నాడు సాయంత్రం అతను, అమ్మగారు, అమ్మమ్మ వచ్చారు. రెండవరోజు ట్రీట్‌మెంట్ బాగా జరిగింది... ఒకగంట ట్రాన్స్‌లో. తనకు యాక్సిడెంట్ అయిన విషయమే మరచిపోయాడు. ఆరోజు రాత్రి క్రితం రోజులా బాగా నిద్రపట్టింది. మూడవనాటికి మామూలుగా తయారైనాడు. పరీక్షలు బాగా రాశాడు. క్లాసు వచ్చింది. అతను నాకు చెప్పకుండా డక్కన్ క్రానికల్‌లో నాగురించి, ట్రీట్‌మెంట్ గురించి ఓ వ్యాసం రాశాడు. వాళ్ల నాన్నగారు జర్నలిస్టు గదా, సహాయం చేసి ఉంటారు. నా గురించి, నా యోగం గురించి ఎవరికీ చెప్పడం నాకు ఇష్టం ఉండదు. జర్నలిస్టు మిత్రులకుగానీ, కవులు రచయితలు అయిన మిత్రులకు గానీ చెప్పను. అసలు మా బంధువర్గంలో ఎవరికీ నాయోగం గురించి చెప్పింది లేదు. ఇంటికి వచ్చినప్పుడు చూచినా ఎవరూ పట్టించుకునేవారు కారు.

0 0 0

ఈ ట్రీట్‌మెంట్ తర్వాత మిత్రుడు సుబ్బారావుగారి భార్య తన స్నేహితురాలిని తీసుకువచ్చింది. ఆమె పేరు సువర్చల. మా కొలీగ్ నండూరి పార్థసారథిగారి శ్రీమతి. ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ నండూరి రామమోహన్‌రావుగారి మరదలు. ఆ అమ్మాయి తన చెల్లెలు లక్ష్మిని, మరొక చెల్లెల్ని తీసుకువచ్చింది. అలా ఒకరి ద్వారా ఒకరు యోగంలోకి వస్తుండేవారు. లక్ష్మికి పెళ్లి కాలేదు. ఆమె అన్నగారు వచ్చాడు. వీరి తాతగారు ఈ యోగం చేసేవారట. అప్పుడు పార్థసారథి దోమల్‌గూడాలో ఉండేవాడు. లక్ష్మి అక్కగారింట ఉండేది. యోగంలో చేరిన ఒకవారం రోజుల్లో లక్ష్మికి చిత్రమైన అనుభవాలు కలిగాయి. తెల్లవారుఝామున మూడు, నాలుగు గంటలకు లేచి సంగీతం పాడడం మొదలుపెట్టేది. విపరీతంగా ఏడుస్తుంది. లేదా ఆపకుండా నవ్వుతుంది. అలా అయిదారు గంటలు ఉంటుంది ఆ ఉన్మాదం. తెలుస్తూనే ఉంటుంది కానీ ఆపుకోలేదు ... నిగ్రహం ఉండదు.

నేను ఆఫీసుకు వెళుతుండగా అశోక్‌నగర్ సెంటర్‌లో ఎదురై "అర్జంటుగా మీతో ఒక విషయం చెప్పాలి. ఇంటికి రండి గురువుగారూ" అని ఏడ్చింది.

"ఏమిటి చెప్పు" అన్నాను.

నాకు ఆఫీసుకు టైం అయింది. తిరిగి ఇంటికి పోలేను.

ప్రక్కనే ఉన్న హోటల్‌కు తీసుకువెళ్లాను. సంగతి చెప్పింది ... భయం భయంగా, దిగులుగా.

"నాకు చచ్చిపోతానేమోనని భయం"

"ఏం భయం లేదు ... ఈ కాఫీ తాగు"

తాగింది.

"ఇదే నీకు ట్రీట్‌మెంట్. ఇంక అలాంటి ఉన్మాదం రాదులే." అని ధైర్యం చెప్పి, ఇందిరాపార్కు వరకు నాతో తీసుకు వెళ్లి, తనను పంపి, నేను వెళ్లిపోయాను.

ఆ ట్రీట్‌మెంట్‌తో లక్ష్మికి బాగైంది. ఆ అమ్మాయికి కోరుకున్న వాడితోనే పెళ్లి జరిగింది. ట్రీట్‌మెంట్ వల్ల సాధకుల కోరికలు కూడా నెరవేరుతాయని అప్పుడే తెలిసింది. కానీ, యోగానికి కోరికలను ముడివేయడం నాకిష్టం ఉండదు.

0 0 0

కొన్ని రోజులకు యలమంచిలి నుండి వచ్చిన వాళ్ల తమ్ముణ్ని తీసుకువచ్చారు సువర్చల, లక్ష్మి. అతనికి యోగం గురించి ఏమీ తెలియదు. అక్కలు రమ్మంటే వచ్చాడు. ప్రేయర్ గదిలోకి అడుగుపెడుతూనే అతను అరంగేట్రం మొదలుపెట్టాడు. రంగప్రవేశం చేస్తున్న నర్తకునివలె, నమస్కారముద్ర పట్టి, నాట్యం చేయసాగాడు. మాకు అర్థం కాలేదు. అతను పలకరిస్తే వినిపించుకునే స్థితిలో లేడు. నాట్యంలో తన్మయం చెందాడు.

"ఈ అబ్బాయి కూచిపూడి నుండి వచ్చాడా?" అని అడిగాను.

కూచిపూడి నాట్యానికి ప్రసిద్ధి కదా! మా మూడవ అబ్బాయి రమణ డాన్స్ నేర్చుకుంటున్నాడు. వెంపటి చినసత్యంగారి శిష్యుడు. ఇక్కడ కుమారి శోభానాయుడు వద్ద 'కూచిపూడి ఆర్ట్ అకాడమీ'లో నాట్యం నేర్చుకుంటున్నాడు. ఆ గదిలో ఒకమూలన నటరాజ విగ్రహం చాలా అందమైనది ఉంది. మా రమణ ఆ గదిలో డాన్సు ప్రాక్టీస్ చేస్తుంటాడు. పిల్లలకు డాన్సు నేర్పుతుంటాడు. ప్రేయరు గది అయినా యోగీశ్వరుడైన ఈశ్వరుడే నటరాజు కనుక, దానిని తీయలేదు.

"మా తమ్ముడు. యలమంచిలి నుండి వచ్చాడు" అన్నారు.

"డాన్సరా?"

"బొత్తిగా రాదు"

అతని డాన్సును లక్ష్యపెట్టకుండా మేం ప్రేయర్‌కు కూర్చున్నాం. నిమిషంలో అతను నృత్యం ఆపి, కళ్లు మూసుకుని కూర్చున్నాడు.

ఆ అబ్బాయి పూర్వజన్మలో నర్తకుడు అయివుండాలి. మాస్టర్‌గారి సమక్షంలో ప్రేయర్‌లో మనిషిలో ఉండే గొప్పగుణాలు బయటపడుతుంటాయి. ఎవరిలో ఏశక్తి ఉందో మనకు తెలియదు. అలా అజ్ఞాతంగా ఉండే శక్తులు ప్రేయర్‌తో మేల్కొని చైతన్యవంతమవుతుంటాయి.

శివుడు నటరాజు! యోగం మన పరిధుల్ని దాటి విశ్వపరిణామాన్ని లక్షించినపుడు విశ్వయోగం అవుతుంది. అదే కాస్మిక్‌యోగం. అందులో మన వంతు యోగావర్కు ఉంటుంది. దాని ఫలితాలలో వినిమయంలో మనకు వాటా ఉండదు. సి.వి.వి. అన్న అక్షరాలలో 'శివత్వం' ఉన్నదేమో! శివోహం !!

0 0 0

అప్పుడు ఆసక్తితో వచ్చినవారిలో బెజవాడ కామేశ్వరరావు, వీరయ్య సోదరులు ఒంగోలు ప్రాంతంవారు. మాస్టర్ ఎం.ఎన్.గారి సంప్రదాయం. ఎక్కిరాల వేదవ్యాస శిష్యులు. కామేశ్వరరావు కూతురికి కళ్లజబ్బు, ఊబశరీరం. అన్నీ అనుమానాలే. అన్నదమ్ములిద్దరికీ దయ్యాల భయం జాస్తి. శ్రద్ధ, ఆసక్తి ఉన్నాయి కాని నిలకడ తక్కువ. కొప్పోలులో వీరయ్య, పార్థసారధి బాగానే సాధన చేస్తుంటారు. కానీ వేదవ్యాసగారి వల్ల నష్టపోయామని చెప్పుకుంటారు.

యోగం పట్ల గొప్ప అభినివేశంతో చేరినవారు సి. నారాయణాచారి, శ్రీకాకుళం. ఈ యోగంలో చేరిన తర్వాత చాలా అనుభవాలు పొందాడు. చాలా ఎత్తులకు ఎదిగాడు. అతనికి ఆ ప్రాంతంలోని క్రైస్తవ మతగురువులకు ఏవో గొడవలు ఉండేవి. వారు తనపై ప్రయోగాలు చేస్తున్నారని చెప్పేవాడు. విశాఖలో ఒకాయన క్రైస్తవ మతగురువులతో పోటీపడుతుంటాడని, వారు ఆయనపైన కక్షగట్టి ఏవేవో ప్రయోగాలు చేస్తున్నారని చెప్పాడు. నాకు వారి గురించి తెలియదు. ఎవరి జోలికి పోకుండా, ఎవరి విషయాలలో తలదూర్చకుండా మాస్టర్‌గారిపై పూర్ణవిశ్వాసంతో యోగం చేసుకుంటే ఎలాంటి చిక్కులు, ఆటంకాలు కలగవని నా విశ్వాసం. ఈ యోగం చేసేవారు మిగిలిన వారి గురించి పట్టించుకోకూడదు. వేరు విధాల సాధకులతో కలవడం, సిద్ధాంత చర్చలు చేయడం అనవసరమని గ్రహించాను.

అనంతపురం ప్రాంతంనుండి గోపాలకృష్ణ అని ఒకాయన వచ్చాడు. వారి తండ్రిగారికి నేను తెలుసునట. నేను మద్రాసులో ఉండగా, నానుండి యోగం నేర్చుకుని

యోగం చేస్తున్నాడట. తండ్రిగారి ప్రోత్సాహంతోనే ఇతను నావద్దకు వచ్చాడు. ఆర్థికంగా చాలా చితికిపోయి ఉన్నాడు. అయిదారు లక్షల వరకు అప్పులు చేశాడు. పైగా ఆస్మా, గుండెనొప్పి. ఇంకా ఏవేవో రోగాలున్నవాడు. ట్రీట్‌మెంట్ అర్థించాడు. తన రోగాలు తగ్గి, ఆర్థికచిక్కుల్లోంచి బయటపడితే యోగానికి ఎంతో సాయం చేస్తానన్నాడు. అతనికి రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్ ఉంది. ప్లాట్లు అమ్ముడుపోయి, లాభం వస్తే ఒక ప్లాటు యోగానికి బహూకరిస్తానని ప్రామిస్ చేశాడు. యోగంలో చేరాడు. రోగాలు తగ్గాయి. ప్లాట్ల అమ్మకం జరిగింది. వేరే వ్యాపారాలు విజయవంతంగా చేశాడు. నావద్దకు మళ్లీ రాలేదు. వాళ్ల అవసరాలు తీరాక చాలామంది నన్ను మరచిపోతుంటారు.

ఒక సమావేశానికి చిత్తూరునుండి పదిపన్నెండుమంది సాధకులు వచ్చారు. వారికి నాయకుడు చంద్రశేఖర్. వారంతా శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారి సంప్రదాయంలోని వారు. తిరుపతి శ్రీనివాసాచారిగారి శిష్యబృందం. ఆ విషయం నాకు తెలియదు. వారు చెప్పలేదు. యోగసమావేశాలకు వచ్చారు. అప్పట్లో అందర్నీ అనుమతించేవాళ్లం. చంద్రశేఖర్ చిత్తూరులో యోగాసెంటర్ నిర్వహిస్తున్నారని తెలియదు. యోగసాధకులని తెలిసి సమావేశాలకు ఆహ్వానించాను. ఆ తర్వాత వారెప్పుడూ సమావేశాలకు రాలేదు. వచ్చి కోర్సులు రాసుకువెళ్లేవారు. చంద్రశేఖర్ చిత్తూరు సెంటర్ చక్కగా నిర్వహిస్తున్నారు.

0 0 0

ఒకసారి ఆఫీసుకు ఒకాయన వచ్చాడు వాడి నుండి. ఆఫీసువేళల్లో యోగావాళ్లు వస్తే నాకు చెప్పరాని ఇబ్బంది. ఆఫీసు టైం నాస్వంత పనికి ఉపయోగించుకోవడం ఇష్టం ఉండదు. పర్సనల్ ఉత్తరాలు సైతం ఆఫీసు టైంలో రాయను. ఇతరులు వేలెత్తి లోపం చూపించే అవకాశం కలిగించకూడదని నా సిద్ధాంతం. ఆ వచ్చిన అతన్ని "ఎవరు మీరు, ఎందుకు వచ్చారు" అని పరామర్శించేలోగానే ఏడవడం మొదలెట్టాడు - ఆఫీసులో ఏడుపు సీను. అసహ్యంగా ఉంటుంది కదా !

"ఒక్క అయిదు నిమిషాలు బయటకు రండి" అని అడిగాడు. ఆఫీసు కాంపస్ దాటగానే 'నాకు చచ్చిపోవాలని ఉంది. ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను'అన్నాడు..

"ఏమిటి కారణం?"

హోటల్‌కు వెళ్లాం. టూకీగా తన కథ చెప్పాడు. అతని భార్య అతనిని వదలి పుట్టింటికి వెళ్లిపోయింది. ఒక కూతురు. ఆమె ఉద్యోగం చేసుకుంటూ బ్రతుకుతోంది. ఇద్దరు విడిపోయి పది సంవత్సరాలైంది. మళ్లీ కలిసే అవకాశం కనిపించడం లేదు. అతను ఉత్తముడే అనిపించాడు. అంత మంచివాడిని భార్య అపార్థం చేసుకుందా! పది సంవత్సరాలు, తక్కువేం కాదు. ఇప్పటికే తప్పు తెలుసుకుని తిరిగి రావలసింది. ఇంక సాధ్యమా?

సాయంత్రం ఇంటికి రమ్మని చెప్పి పంపాను. సాయంత్రం వచ్చాడు.

"ప్రస్తుతానికి ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం విరమించండి రావుగారూ! నాకు ఒక ఆరునెలలు గడువివ్వండి. రోజూ ప్రేయర్ చేసుకొండి. మీకో స్పెషల్ ప్రేయర్ ఇస్తాను. అది చేస్తూ ఉంటే మీ శ్రీమతిగారి మనస్సు మారుతుందని నా నమ్మకం. ఆమె అడ్రసుకు నా యోగపుస్తకాలు పంపండి. అవి చదివితే మార్పు రావచ్చు."

ఆరోజు అతనికి ఇనీసియేషన్ చేశాను. ఒక్కసారి ప్రేయర్ చేశాక అతనికి జీవితం పైనున్న విరక్తి పోయింది.

తర్వాత ఆరునెలలలోపే ఒక విచిత్ర సంఘటన జరిగింది. బంధువుల ఇంట పెళ్లికి వెళ్లవలసి వచ్చిందట. అక్కడకు అతని భార్య, కూతురు వచ్చారు. ఆ పాప తండ్రి వస్తాడని ఆశించింది. ప్రక్కవారు చెప్పారు "అడిగో మీ డాడీ. వెళ్లి పలకరించు" అని.

ఆ పాప వచ్చి 'డాడీ' అని ప్రేమగా పలకరించింది. అప్పటికి పాప వయస్సు 15 సంవత్సరాలు. ఆ పాప తల్లిదండ్రుల్ని కలిపింది. అక్కడినుండి అతని భార్య కూతురు అతని వెంట వచ్చేశారు.

అలాగా యోగం ప్రేమపంట పండిస్తుంది. జీవితంలో ప్రేమసూత్రాన్ని మించింది లేదు. పవిత్రప్రేమ మనుషులనే కాదు, దేవుళ్లను కదిలిస్తుంది, మనసుల్ని కలుపుతుంది.

"ప్యూర్ లవ్, గాస్పెల్, డిటర్మినేషన్" అనే సూత్రం తర్వాత చాలామందిని కలపడంలో నాకు ఉపయోగించింది.

0 0 0

అప్పట్లో నా పాలపడ్డ కేసులన్నీ నాకు అగ్నిపరీక్షలే. ఒక్కొక్కటి గుండెని బిగపట్టించేది. ఏ మహాశక్తి నాలో ప్రవేశించి నాచేత ఆ చికిత్స చేయించేదో తెలియదుగానీ, వాటివల్ల నేచేస్తున్న యోగం పట్ల నా విశ్వాసం నూరురెట్లు పెరిగింది. చేస్తున్నది నేనే అయినా, చేయిస్తున్నది ఒక అజ్ఞాతశక్తి. అది మాస్టరుగారి నుండి సంతతధారగా వస్తుండేది. మనం కర్తలం కానపుడు ఫలితాలు మనకి ఆపాదించుకోలేం. యోగఫలితాలు, విజయాలు అన్నీ మాస్టరుగారివే. నేను కేవలం ఆయన ప్రతినిధిని. విజయానికి పొంగిపోయేది లేదు. ఎప్పుడైనా ఫెయిల్ అయినా బెంగపడేదిలేదు.

బెంగుళూర్నుండి వి.వి.రావు అనే ఆయన వచ్చాడు. పెద్దవాడు. ఒళ్లంతా పుచ్చిపోయింది. కుష్టు అని భ్రమపడ్డాను. ఆయనకు చాలా సంవత్సరాలుగా చర్మరోగం. శరీరం రసికమయం, రక్తసిక్తం. భయంకరంగా ఉన్నాడు. పైన తలపాగా ధరించి, చేతిలో ఒక మూటతో అచ్చం పల్లెటూరిబైతులా వచ్చాడు. అతని ఆకారం చూచి అసహ్యం వేసినా 'తప్పు' అని మనస్సులో అనుకున్నాను. పైగా చికిత్సకోసం వచ్చినవాడు. వెంటనే జీసస్,

సాయి నా కళ్లలో మెదిలారు. వారంతటి ప్రేమ ఉంటే తప్ప చికిత్స చేయలేం అనిపించింది. రోగిని చూచి భయపడడం ఏమిటి? మృత్యువును చూచి, శవాన్ని చూచి భయపడనవసరం లేదు. అతనిని సాదరంగా పరామర్శించాను. దూరంనుండి వచ్చాడు కదా! భోజనం నాతోపాటు చేశాడు. ట్రీట్‌మెంటుకు ఎవరు వచ్చినా శ్రీమతి యామినీదేవి భక్తిగా, ప్రేమగా భోజనం పెడుతుంది. అతిథులన్నా, అభ్యాగతులన్నా ఆమెకు ఆదరణ ఎక్కువ. వేళకాని వేళలో వచ్చినా అన్నం పెడుతుంది. ఇంటికి వచ్చినవారెవరైనా ముందు వారి ఆకలి తీర్చుతుంది. మంచిచెడ్డలు విచారిస్తుంది. ప్రేమతో మంచిని పెంచుకోవడం ఆమె పద్ధతి.

రావుగారిని ప్రేయర్‌లో కూర్చోపెట్టుకున్నాను. విభూతి పెట్టాలంటే చేయి వణికింది. మనస్సు జంకింది. కానీ మాస్టర్ శక్తి నన్ను ముందుకు తోసింది. మనస్సును దాటిపోతే చెడ్డ ఆలోచనలు కలగవు. అలాంటప్పుడు ఏదీ ఆలోచించకూడదు. కళ్లు మూసుకుని, హృదయం లోతుల్లోకి వెళ్లిపోవాలి. ప్రేమలో మునకలు వేయాలి. అతనికి ట్రీట్‌మెంట్ బాగా జరిగింది. టచ్ ఇచ్చాను. 40 రోజులకు విభూతి ఇచ్చాను. “నలభై రోజులు ఈ విభూతి వాడండి. ప్రేయర్ చేస్తుండండి రెగ్యులర్‌గా” అని ధైర్యం చెప్పాను.

తాజ్‌మహల్ హోటల్ కన్నడిగులది. రాత్రికి అక్కడ బసచేసి వెళ్లిపోతానని వెళ్లాడు. అప్పట్లో మా ఇంట్లో పైమనుషులకు వసతి లేదు. చిన్న ఇల్లు, పెద్ద సంసారం.

ట్రీట్.చేశాను గానీ అతని గురించి మరచిపోయాను. ఆరునెలల తర్వాత పారిస్ నుండి నాకో ఉత్తరం వచ్చింది. ఫ్రాన్సులో నాకు తెలిసినవారెవరూ లేరు. ఉత్తరం విప్పి చూశాను. ఈ బెంగుళూరు పెద్దమనిషి. నలభై రోజుల్లో చర్మవ్యాధి పూర్తిగా తగ్గిపోయిందట. పారిస్‌లో బ్యాంకులో పనిచేస్తున్న తన తమ్ముడు రమ్మంటే వెళ్లాడట. ఫ్రాన్సు ఇంగ్లండు దేశాలలో కొన్ని రోజులుంటానని రాశాడు. తనకు పునర్జన్మ ప్రసాదించిన మాస్టరుగారిని స్తుతిస్తూ రాశాడు. ఆయన అంతగా చదువుకున్నవాడని ఎవరూ అనుకోరు. చాలా పెద్ద ఉద్యోగం చేసి, జబ్బు వల్ల రిజైన్ చేశాడట. తర్వాత పారిస్‌లోని అతని తమ్ముడు వారణాశి రామ్మూర్తి, ఇండియా వచ్చినప్పుడు నావద్దకు వచ్చి, మాస్టర్‌యోగంలో చేరాడు.

మాస్టరుగారి కరుణ అపారం. తనను నమ్మినవారిని రోగవిముక్తుల్ని చేయడంలో మాస్టరు గొప్ప కరుణామయులు. వారి పేరు స్మరిస్తే చాలు, శరీరం అణువణువు చైతన్యం నింపుకుని, కొత్త జీవం పొందుతుంది. యోగసాధన చేస్తే రోగవిముక్తులు కాకపోవడం అంటూ ఉండదు.

0 0 0

ఎంతైనా భక్తి ప్రదర్శించవచ్చు. దేవాలయాలు దర్శించవచ్చు. బాబాల చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేయవచ్చు. మనిషికి నీతినియమాలు లేకపోతే అవన్నీ వ్యర్థం. దక్కే పుణ్యం ఏమీ ఉండదు. ఎందరి ఆశీర్వచనం పొందినా ఫలితం ఉండదు. కొన్ని నీతిసూత్రాలకు మనిషి కట్టుబడి ఉండాలి. తనకు తానే నిబంధనలు విధించుకోవాలి, పాటించాలి. ఒకరు చెప్పవలసిన పని ఉండదు. ఎవరికో భయపడి చేయనవసరం లేదు. నీతినియమాలు పాటించనివారికి యోగంలో అభివృద్ధి ఉండదు.

ఒక పోలీసు ఆఫీసరు వచ్చాడు. సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరుగా చేసి, సస్పెండు అయినాడు. పోలీసులంటే దొంగలకు అలుసు. దొంగలకు, దుర్మార్గులకు, సాంఘిక విద్రోహులకు పోలీసులు సింహస్వప్నం అనుకుంటాం గానీ వారిని చూచి సామాన్యులకంటే పోలీసులే ఎక్కువ భయపడుతుంటారు. పోలీసు ఆఫీసరుగా చేసిన వ్యక్తి, ఉద్యోగ కాలంలో ఫరవాలేదుగానీ,రిటైర్ అయినాక నిశ్చింతగా ఉండలేడు. దినదినగండంగా గడుస్తుంది. తాను వేధించినవాళ్లు ఇప్పుడు పగసాధిస్తారని భయపడుతుంటారు. రౌడీలు అనుకుంటాం గానీ, ఆ రౌడీలకు కొమ్ముకాసే రాజకీయ నాయకుల వత్తిళ్లకు పోలీసు అధికారులు తల వంచక తప్పదు. బాధలు పడక తప్పదు.

అప్పట్లో అయిదారుగురు పోలీసు ఆఫీసర్లు వచ్చారు. అందరూ ఇన్‌స్పెక్టర్లు, సర్కిల్, డి.ఎస్.పి. హోదాలవారు. ఒకాయన గూఢచారిశాఖలో పనిచేస్తున్న సర్కిల్ - సస్పెన్షన్‌లో ఉన్నాడు. కేసు నడుస్తోంది అతనిపైన. వచ్చి తన ఆత్మకథ చెప్పాడు. మహాభక్తుడట అతను. భంభం బాబాగారి శిష్యుడట. తన కొడుకు చదువుకోవడం లేదని, జులాయిగా తిరుగుతున్నాడని వాపోయాడు. యోగా ట్రీట్‌మెంట్ అర్థించాడు. కుర్రవాడు టెన్త్ చదువుతున్నాడు. కాని శ్రద్ధ లేదు. పోలీసు ఆఫీసరు కొడుకు కదా! రాజకీయ నాయకుల పిల్లలకు, పోలీసు అధికార్ల పిల్లలకు చదువుపై శ్రద్ధ ఉండడం కష్టం. నాలుగురోజుల ట్రీట్‌మెంట్‌తో కుర్రవాడు దోవలోకి వచ్చాడు. అతను, అతని భార్య యోగం చక్కగా చేసేవారు. తన కేసు ఎలాగైనా కొట్టివేయాలని, తిరిగి ఉద్యోగం రావాలని అతని కోరిక. ఆరునెలల్లో అతను కోరినట్లే ప్రయిమాఫేసియా క్రింద కేసు కొట్టివేశారు. డి.వై.ఎస్.పి.గా ప్రమోషన్ వచ్చింది. ఒక ఆదివారం ఉదయం ఫుల్ పోలీసు యూనిఫాంలో జీపులో వచ్చాడు. నేను గుర్తుపట్టలేదు. వచ్చి హాట్ అవతల పెట్టి పాదాభివందనం చేశాడు. 'మీ ఆశీస్సులతో ఈరోజు డ్యూటీలో జాయిన్ అవుతున్నాను' అని చెప్పాడు. సంతోషం.

తర్వాత అయిదారు నెలల వరకు ఆదివారాలలో వచ్చేవాడు. ఆ తర్వాత మరెక్కడికో ట్రాన్స్‌ఫర్ అయి వెళ్లిపోయాడని తెలిసింది. రాజకీయ నాయకులు, పోలీసు

ఉన్నతాధికారులు యోగం చాయలకు రాలేరు. మరొక ఇంటలిజెన్స్ అధికారి అలాగే వచ్చాడు. చాలా భక్తిప్రపత్తులు చూపాడు. జీపులో వాళ్ల ఇంటికి తీసుకు వెళ్లి తల్లి, భార్య, బిడ్డల చేత పూజలు చేయించి దక్షిణ ఇచ్చాడు. బట్టలు పెట్టాడు. అవి తీసుకుంటుండగా నాకు అనిపించింది ... ఇందులో ఏదో తిరకాసు ఉందని. అన్నింటిని తిరస్కరించాను. వాళ్ల ఇంట్లో కనీసం కాఫీ కూడా తాగలేదు. ఇంట్యూషన్ హెచ్చరించింది. ఇంతమంది పోలీసు అధికార్లు రావడంలో రహస్యం ఏదో ఉంటుంది. వీరు నాపైన నిఘా వేశారు. యోగం పేరుతో, ఆశ్రమాల పేరుతో చాలామంది స్వాములు, బాబాలు, అక్రమచర్యలకు పాల్పడుతూ, విదేశాలకు ఏజంట్సుగా పనిచేస్తుండటం, వారిని పోలీసులు వలవేసి పట్టుకోవడం జర్నలిస్టుగా నాకు తెలియని విషయం కాదు. ఎంతమంది గుప్తంగా వేగుచర్యలు చేసినా, నావద్ద రహస్యాలు లేవు. మా ఇంటిద్వారాలు ఎప్పుడూ తెరిచే ఉంటాయి. యోగం చేసే వేళల్లో సైతం తలుపులు మూయడం జరగదు. ఎవరైనా ఎప్పుడైనా రావచ్చు.

0 0 0

యోగాన్ని కొందరు తమ పరపతి పెంచుకోడానికి ఉపయోగిస్తే, కొందరు కీర్తిప్రతిష్టలకు అడ్డం పెట్టుకుంటారు. మరికొందరు యోగం పేరు చెప్పి. తన మతానికి, కులానికీ పట్టం కట్టాలని ప్రయత్నిస్తారు. మాస్టర్‌గారు యోగం ప్రారంభించినప్పుడు వేటిని నిషేధించారో, వాటినే తల కెత్తుకుంటున్న వారున్నారు. కులమతాల ప్రసక్తి కూడదంటే తర్వాతివారు తమ కులంవారు తప్ప అన్యులు యోగానికి అర్హులు కానట్లు దాచిపెట్టుకున్నారు. దేవతారాధనలు, పూజలు గట్రా వద్దంటే వాటిని పూర్తిగా వదులుకున్నవారు బహుతక్కువ. కొందరైతే వైష్ణవాలయాలలో పూజారులే అయినారు. టి.ఎస్.శంకరయ్యర్‌గారు గణపతి పూజ చేసేవారు. ఇళ్లలో దూరి చూడం కదా! చాటుమాటుగా అన్నీ చేసుకునేవారే బయట మాస్టరుగారి ఫొటోలు చొక్కాలకు తగిలించుకుంటారు. సాంప్రదాయం వద్దంటే, ఆచారాలు వద్దంటే మాస్టరుగారి ఫొటోలు పెట్టి మంగళహారతులు పాడి, అష్టోత్తర శతనామాలు సృష్టించి, కొబ్బరికాయలు కొట్టి, పదార్థాలు నివేదనలు చేసి తమ భక్తిని ప్రదర్శిస్తున్నారు. వారసత్వం వదులుకోలేకపోతున్నారు. బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వర నామాలే ఉచ్చరించరాదని మాస్టరుగారు నిషేధిస్తే ఏకంగా మాస్టరుగారి పేరుతో కలిపి నారాయణ మంత్రం ఉపదేశిస్తున్నవారున్నారు. ఇవన్నీ తెలుసుకున్నప్పుడు, కళ్లారా చూచినప్పుడు యోగం ఎక్కడకు పోతుందో అర్థం కాదు. నియమనిబంధనలు పాటించకుండా యోగసిద్ధాంతం, సూత్రం అర్థం చేసుకోకుండా మనం యోగం ఏంచేస్తున్నట్లు? మన లబ్ధికోసమా! మాస్టర్ ఆశయసిద్ధి కోసమా!

యోగాసెంటర్ పెట్టిన తర్వాత వచ్చే రకరకాల సాధకులను గమనిస్తుంటే, వారు చెప్పే మాటలు వింటే, వారి పద్ధతులు తెలుసుకుంటే, నాకు తల తిరిగింది. "యోగం చేస్తే మాస్టర్‌గారు చెప్పిన రీతిలో చేయాలి. లేకపోతే మానివేయాలి" అనుకున్నాను. ఏవో నాలుగు ప్రిపరేటరీ కోర్సులు తప్ప నాకు లభించిన సాహిత్యం లేదు. అవి చేయవచ్చుననే వారు కొంధరు, కూడదు అనేవారు మరికొందరు. ఒక పద్ధతి లేదు. ఎవరిష్టం వారిది. మా గురువుగారు కోర్సులు చేయలేదు. నేను కొన్ని చేశాను దొరికినంతవరకు. అప్పుడొక నిర్ణయానికి వచ్చాను. 'ఆరు నూరైనా, నూరు ఆరైనా, ఎంత కష్టం కలిగినా, ప్రతిఘటన ఎదురైనా మాస్టర్‌గారు యోగాస్కూలు నిర్వహించిన పద్ధతిలో నా యోగాస్కూలు నడపాలి. కోర్సులన్నీ చేయించాలి. ఒక సిలబస్ ఏర్పాటు చేయాలి. సమావేశాలు నిర్వహించాలి. అక్కడా పేచీలే. మాస్టర్‌గారికి తప్ప మేకాల్, డిసెంబర్‌కాల్ నిర్వహించే అధికారం ఎవరికీ లేదని, అలా సమావేశాలు జరపవలసిన అవసరం అసలు లేదని, కొందరు నసిగారు.

నేను ఎవరి వాదనలు వినదలచలేదు. ఎవరి సలహా పాటించదలచలేదు. నా అంతర్వాణి ప్రబోధం ఒక్కటే నాకు మార్గదర్శకం. అవసరమైనవి మాస్టర్‌గారే చేయిస్తారు, అవసరం లేనివాటికి వారే ఆటంకం కలిగిస్తారు. నా హృదయం చేయమంటే చేస్తాను. వద్దనిపిస్తే మానతాను. సమావేశాలలో కోర్సులు చేయించాలి. అవి నాదగ్గర లేవు. కొందరి దగ్గర ఉన్నాయని తెలుసు. వారు నాకు ఇవ్వరు. నేను గాలి బాలసుందరరావుగారి శిష్యుడి నని చిన్నచూపు. అందరం మాస్టరుగారి అనుయాయులమే కదా! వారి యోగమేకదా చేస్తున్నది! ఉహు ... ఆ ఆలోచన ఉండదు. డైరెక్టుగా మాస్టరుగారి ఆదేశాలు, సందేశాలు అందుకోవడం ఒక్కటే శరణ్యం. తీవ్రంగా నివేదించుకుని, ప్రార్థన చేయనారంభించాను. డిసెంబరు సమావేశాలకు సిగ్నల్ అందింది. డి.ఎన్.రావుగారికి చెప్పాను ... 'గో ఎహెడ్' అన్నారు. నేను ఏపని చేయాలన్నా ఆయన అండదండలు ఉండేవి.

ఇంతచేస్తున్నా గురువు ననిపించుకోవడం నాకిష్టం లేదు. భయం. 'గురువు' చాలా బరువైన పదవి. బాధ్యతాయుతమైనది. దానికి చాలా అర్హతలు ఉండాలి. అన్ని అర్హతలు నాకు లేవని తెలుసు. అది బంగారు కిరీటం అని చాలామంది ఉబలాటపడతారు. అదొక ముళ్లకిరీటం అని నా నమ్మకం. ఎవరినీ 'గురువుగారు' అని అననిచ్చేవాణ్ని కాదు. 'శర్వరిగారు' అంటే చాలును. కానీ కొత్తగా యోగంలోకి వచ్చేవారు తప్పనిసరిగా 'గురువుగారు' అని పిలిచేవారు. లేదా 'మాస్టర్‌గారు' అనేవారు. అది మరీ బరువైనదని నాకూ తెలుసు. ఎం.ఎన్.గారిని మాస్టర్‌గారు అంటేనే చాలామంది విమర్శించారు. ఎలా

పిలవడం అన్నది సాధకమిత్రులకే వదలిపెట్టాను. కొందరు 'శార్వరిగారు' అంటారు. సీనియర్ సాధకులంతా 'శార్వరీ' అంటారు. ఆ పిలవడంలో ప్రేమ, అనురాగం ఉంటే చాలు ... ఆత్మీయత కనబడితే చాలు, ఎవరు ఎలా పిలిచినా వారిలో మాస్టర్‌గారి పట్ల అనన్య భక్తిప్రపత్తులు కనిపిస్తున్నాయా లేదా అన్నది ప్రధానం. యోగం పట్ల పూర్తి విశ్వాసం ఉన్నదా లేదా అన్నది ముఖ్యం.

డిసెంబర్ సమావేశాలకు డి.ఎన్.రావుగారు పూనుకున్నారు. డాబాపైన షామియానా వేయించడం, కార్పెట్లు తెప్పించడం ... అంతవరకే. భోజనాల వ్యవహారం లేదు అప్పుడు. చివరిరోజున మాత్రం సమారాధనగా, పూర్ణాహుతిగా భోజనాలు ప్లాన్ చేశాం. అంతకుమించి మాకు శక్తి లేదు, ఆర్థిక వనరులు లేవు. డి.ఎన్.రావుగారు ఏవో కాగితాలు తీసుకువచ్చారు. 'ఎం' కోర్సు అని జ్ఞాపకం. టైపుచేసిన కాగితాలు. ఆయన పిడుగురాళ్ల సెంటర్‌కు చెందినవాడు. అక్కడ చేయించిన కోర్సులు ఆయనకు తెలుసు. తానే పిడుగురాళ్ల వెళ్లి, మా సమావేశాలకు అవసరమైన కోర్సు కాగితాలు తీసుకువచ్చారు.

ఆ సంవత్సరంలో చేరిన 80 మంది సాధకులు వచ్చారు సమావేశానికి. సీనియర్ సాధకులు, ఎం.ఎన్.గారి శిష్యులు పదిమందివరకు ఉన్నారు. మొత్తంమీద 99 మందితో తొలి యోగసమావేశం డిసెంబరు 1983లో జరిగింది. మూడురోజుల సమావేశాలు నిర్విఘ్నంగా సాగినందుకు మాస్టరుగారికి వేనవేల నమస్కారాలు చెప్పుకున్నాం. "ఇంక మనం సమావేశాలు ప్రతి సంవత్సరం జరపవచ్చు శార్వరీ, మాస్టరుగారి అనుమతి లభించినట్లే. వారి అనుమతి లేకపోయినట్లయితే వందమంది రావడం జరిగేది కాదు. ఇంత ప్రశాంతంగా జరిగేది కాదు. ఎవ్విరిబడీ ఈజ్ హాపీ" అని ప్రోత్సహించారు డి.ఎన్. రావుగారు.

0 0 0

కొన్ని మొక్కలు జానెడెత్తు పెరగకపోయినా ఒకటి రెండు పూలు పూస్తాయి. ఆ తర్వాత మొక్క పెరగదు. మళ్లీ పూలు పూయదు. కొన్ని చెట్లు నేవళంగా పెరిగి విరగ పూస్తాయి. అలాగ గుంటపూలు పూసే బాపతు సాధకులు ఉంటారు. మెట్‌పల్లి నుండి వచ్చిన డి.ఎస్.గుప్తా ఆ బాపతు గుంటపూల మొక్కలాంటివాడు. తన వ్యాపారానికి యోగం బాగా సహకరిస్తుందని గ్రహించిన మేధావి. ఆరునెలలు సాధనచేసి ఓ ఇరవైమందిని వెంటబెట్టుకుని వచ్చి 'అడియేన్ దాసోహం' అన్నట్లు నటించాడు. కాళ్లా వేళ్లా పడి బ్రతిమిలాడి నాలుగు విభూతి పొట్లాల్లు తీసుకువెళ్లి, సొంత దుకాణం పెట్టాడు. మూడు సంవత్సరాల వరకు అతని రహస్యం తెలుసుకోలేకపోయాను. రెండు నెలల కొకసారి ఎవరినో పంపేవాడు విభూతి పొట్లాల కోసం. మంచిదే. తన ఇంట్లో ప్రార్థనలు

చేయించేవాడు. రోగులకు విభూతి యిచ్చేవాడు. రోగాలు తగ్గేవి. అది ఆయన ప్రతాపం కాదు, నా ప్రతాపమూ కాదు. మాస్టరుగారి యోగబలం అది. అలా అనుకోక అదంతా తన యోగశక్తి అని ప్రచారం చేసుకుని స్థానికుల్ని ఆకట్టుకున్నాడు. డి.ఎస్.గుప్తా తానే గురువుగా, ఒక మాస్టర్‌గా పిలిపించుకోసాగాడు. ఆత్మశక్తి లేనివారు గురువులు కాలేరు. సత్యాన్ని ఆత్మతో దర్శించాలి. ఆత్మలో దర్శించాలి. గురువు కావాలనుకోవడమే ఒక అహంకారప్రజ్ఞ - సాత్వికప్రజ్ఞ - గురువైనవానికి అలంకారం. అహంకారంతో గురువైనవారిని ఆ అహంకారమే నాశనం చేస్తుంది. కొద్దిమందిని ప్రోదిచేసుకుని, భజన చేయించుకున్నంత మాత్రాన గురువులు కాలేరు. గురువు కావడానికి తొలి అర్హత ఆత్మప్రజ్ఞ. కొంతమందిని పోగుచేసుకుని 'నారాయణ' మంత్రం ఉపదేశించి భజనలు చేయించి గురువులైపోవచ్చు.

ఆత్మదర్శన చింతన కలవారు సాధకులవుతారు. ఉత్తమసాధకుడు ఎన్నడూ గురుస్థానాన్ని కోరుకోడు. తనలో పెల్లుబికే ఆత్మచైతన్యం విశ్వచైతన్యంగా పరిణమించడాన్ని వాంఛిస్తాడు. అదే తన సాధనకు గమ్యంగా భావిస్తాడు. ఆత్మజాగృతితో సాధకుడు తన అభివృద్ధిని పదిలపరచుకోవాలి. అభ్యుదయానికి సహకరించగలగాలి. స్వీయప్రజ్ఞను, ఆత్మచైతన్యాన్ని ప్రేమసూత్రంతో ముడివేసి, విశ్వప్రేమగా మార్చుకోగలిగినప్పుడు సాధకుడు ఒక గురువు అవుతాడు. కోరి, వెంపరలాడితే లభించేది 'గురుత్వం' కాదు. పదిమందికి తన చైతన్యాన్ని అందించగలిగినప్పుడు, తనలోని యోగశక్తిని ఉదారంగా పంచి ఇవ్వగలిగినప్పుడు, తనకై ఏదీ మిగుల్చుకోని, నిస్వార్థతత్వం నెలకొన్నప్పుడు మాత్రమే ఎవరైనా గురువు కాగలరు. అప్పుడే అతని గురుస్థానం భద్రంగా ఉంటుంది.

మెట్‌పల్లి గుప్తాలాంటివారు గురుద్రోహులు. అలాంటి కుహనాశిష్యుల్ని ఏ గురువూ చేరనివ్వకూడదు. అలాంటివారు స్వార్థంతోనే గురువుల్ని ఆశ్రయిస్తారు. స్వప్రయోజనాలకు గురువుల్ని, వారి శక్తిని ఉపయోగించుకుంటారు. చాపక్రింద నీరు లాంటి వీరిని ముందుగా గుర్తించలేం. ఇలాంటివారివల్ల గురువులకు కష్టనష్టాలే ఎక్కువ. గురువులు గుణపాఠం నేర్చుకోడానికి ఇలాంటి శిష్యులు ఎప్పుడూ ఉంటారు.

1984

గాయత్రీ నిదర్శనం

ఉపనయన సమయంలో గాయత్రీ మహామంత్రోపదేశం జరిగినా అప్పట్లో గాయత్రిని ఉపాసించింది తక్కువే.

ఆ మంత్రశక్తి తెలియక, దాని అవసరం గుర్తించక. ఒక్క గాయత్రిని ఉపాసిస్తే చాలు - మిగిలిన మంత్రాలేవీ అవసరం లేదంటారు. కాని ఒక్క గాయత్రితో సరిపెట్టుకునే వారు తక్కువ. రకరకాల మంత్రదీక్షలు తీసుకుంటారు. బాల, శ్రీ ఉపాసనలు చేస్తారు. పంచాక్షరి, నవాక్షరి, ద్వాదశాక్షరి మంత్రాలు ఉపదేశం పొంది సాధన చేస్తున్నవారు నాకు తెలుసు. వీటన్నింటిని మించినది గురూపదేశం. యోగంలో చేరిన తర్వాత విశ్వామిత్ర గాయత్రికి అర్థం చెప్పారు మా గురువుగారు. అదికాక, అజప గాయత్రీ మంత్రం నాకు అందించారు. దానిని సన్యాసులు మాత్రమే చేయాలట. దానిని నేను సాధన చేశాను చాలాకాలం. సన్యాసిని అయినానో లేదో తెలియదు. మనసు మాత్రం ప్రాపంచిక విషయాల పట్ల సన్యసించింది. యోగంలోకి వచ్చాక ఏ మంత్రాలు చేయరాదన్న నిబంధన, బీజాక్షరాల జోలికి పోకూడదన్న ఆంక్ష వుంది. గాయత్రి మాత్రం చేసుకోవచ్చునని, కాస్త సడలింపు. అది మాత్రం ఎందుకు చేయడం? దానినీ వదలిపెట్టాను - యోగమే చాలు.

మహాగాయత్రీ ఉపాసకుడు ఒకాయన వచ్చారు. ఆయన వృత్తిరీత్యా కరణంగారు. ఎన్.టి.రామారావు ముఖ్యమంత్రి అయిన శుభసందర్భంలో 'కరణం' పదవులు రద్దుచేయడంతో వేలమంది కరణాలు వీధిన పడ్డారు. ప్రభుత్వానికి వినతిపత్రాలు సమర్పించి, వేడికోళ్లు చేసుకునే సందర్భంలో ఆయన హైదరాబాదు వచ్చారు. నాయోగంపై ఆసక్తి కలిగి, నన్ను చూడాలని వచ్చాడు. ఆయన పేరు ఆంజనేయులుగారు. ఇరవై సంవత్సరాలుగా గాయత్రీ ఉపాసన తీవ్రంగా చేస్తున్నారు. పైగా హనుమద్భక్తుడు. ఆయనకు సంతానం లేదు. అదొక లోటు. నాపై, యోగంపై పూర్తి విశ్వాసంతో వచ్చాడు.

ఆయనది మెత్తని మనస్సు - మితభాషి.

"గాయత్రి ఎంతకాలంగా చేస్తున్నారు?" నా ప్రశ్న.

"ఇరవై రెండు సంవత్సరాలుగా"

"మీ అనుభూతి ఏమిటి? ఇప్పుడీ యోగంలోకి రావడానికి కారణం ఏమిటి?

యోగంలో మీ పూజలు, పునస్కారాలు అంగీకరించం. సాంప్రదాయం, ఆచారాలు, మడి, దడి ఇక్కడ పనికిరావు. ఇంతకాలం మీరు చదివింది, తెలుసుకున్నదీ వదులుకోవాలి. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే మిగతావన్నీ ఈరోజుతో సమాధి చేయాలి. నేటి నుండి మీది పునర్జన్మ... ఇంత సాహసం చేయగలరా? ఇంత కఠోర నిర్ణయం తీసుకోగలరా? బాగా ఆలోచించుకోండి. తర్వాత చాటుమాటుగా అవన్నీ చేస్తే, రెంటికి చెడ్డరేవడి అవుతుంది. ఇంతకాలం చేసింది వృథా అవుతుంది. పూర్తి కైంకర్యం కానందువల్ల ఇక్కడ సాధించేదీ కనిపించదు. ఒకరకంగా యోగంలో చేరడం అంటే ఏరికోరి మృత్యువును ఆహ్వానించడం. ఇక్కడ మృత్యువు మనిషిని చంపదు. మీ గతాన్ని చంపి, సమాధి చేస్తుంది..." అలా వివరంగా చెప్పాను.

ఆయన ఆలోచనలో పడ్డాడు. అలా చెబితే ఎవరైనా ఆలోచిస్తారు. అంత సాహసం చేయడం మాటలు కాదు.

"దేవతా పూజలు మానమన్నారు సరే! పితృకర్మల మాటేమిటి? పోయిన తల్లిదండ్రుల్లకు ఆబ్దికాలు పెట్టవద్దా! వాటినీ మానివేస్తే వారికి స్వర్గలోక ప్రాప్తి కలగదు కదా?"

"స్వర్గం ఎక్కడ ఉందో, ఎలా ఉంటుందో మనకు తెలియదు. పోయిన వారు తాము ఫలానా లోకంలో ఉన్నామని, కర్మకాండ చేయడం వల్ల ఫలానా పై లోకాలకు ప్రమోషన్ వచ్చిందని, ఏటా పెట్టే తద్దినాల వల్ల, ఒక్కొక్క మెట్టు స్వర్గం దిశగా పోతున్నామని ఎవరైనా చెప్పారా? లేదు. అది మన నమ్మకం. ఆచారాన్ని పాటిస్తున్నాం. మన తృప్తికోసం చేస్తున్నాం. అలా చేయకపోతే ఒక నరకాన్ని మనమే సృష్టిస్తున్నాం. అన్నీ నమ్మకాలు. ఆత్మకు చావులేదు కదా! శరీరాన్ని వదలిన ఆత్మకు శరీర కర్మలు అంటవు. అలాంటి ఆత్మకు స్వర్గ నరకాలు ఏమిటి? ఊర్ధ్వ లోకాలనేవి ఆత్మకు సంబంధించినవే తప్ప అవి మన ప్రపంచంలాంటి లోకాలు కావు."

"మీరు చెప్పింది ఒప్పుకుంటాను. మనం కర్మశేషాన్ని అనుభవిస్తున్నాం గదా?

"మీకు సంతానం లేదన్నారు! ఇంతకాలం చేసిన దేవతారాధన వల్ల ఆ దేవతలు వరాలివ్వవచ్చుగదా! మీకు సంతానమే ప్రసాదించలేరా ఆ దేవతలు. మీ పూజలు అంతటి నిష్ప్రయోజనాలా? మీ పితృదేవతలైనా అనుగ్రహించవచ్చు గదా. ఇదంతా మీరు మీ పూర్వజన్మకర్మ అని సరిపెట్టుకుంటారు! ఆ కర్మకొంతైనా తగ్గే మార్గమే లేదా? మీ పురాకృతాల్ని ఇప్పటి సుకృతంతో రద్దు పరచుకోండి."

"సాధ్యమా?"

"ఏదీ అసాధ్యం కాదు. 'అసాధ్యం' అనే మాటలో 'సాధ్యం' ఉంది. బ్రతికి

ఉండగానే మనకు ఎంతో కొంత ఆత్మశాంతిని ప్రసాదించే మార్గం కావాలి. దాన్ని వెతుక్కోండి. చనిపోయిన తర్వాత మళ్లీ జన్మిస్తామో, లేదో తెలియదు. జన్మించినా ఈ జన్మకు ఆ జన్మకు జ్ఞాపకాల లింక్ ఉండదు కదా. నాది ప్రాక్టికల్ యోగం. ఇందులో పాతనమ్మకాలు వట్టిపోతాయి. సాంప్రదాయంపై మోజుపోతుంది. మన అభివృద్ధి ఏదో ప్రత్యక్షంగా మనకే తెలుస్తుంది. ఒక్కటి ఆంజనేయులుగారూ! ఇంతకాలం ఏవేవో చేశారు. తృప్తిలేదు. ఈ యోగం మీకు తృప్తినిస్తుంది. అది చాలదా! ఆతర్వాత మీరు ఎంత సాధన చేస్తే అంత ఫలితం మీకు దక్కుతుంది. ప్రతిరోజు ప్రేయర్ మీకు అనుభూతం అవుతుంటుంది. మీ అనుభవానికి అందుతుంది."

"నేను యోగానికి అర్హుడినా? నాకా అర్హత ఉందా?"

"మీరు అర్హులవునో కాదో చెప్పే అర్హత నాకున్నదంటారా? యోగం చేయడానికి, ఉత్తమగుణాలు అలవరచుకోడానికి అందరూ అర్హులే. కులాన్నిబట్టి అర్హతలు రావు. గుణాన్ని బట్టి వస్తాయి. శ్రీకృష్ణుడు చెప్పింది గుణకర్మలు, నాలుగువర్ణాలు గుణాలను బట్టి ఏర్పడినవే. వృత్తుల్ని బట్టి ఏర్పడినవి కానే కావు. నాలుగు సంస్కృత శబ్దాలు నేర్చినంత మాత్రాన పండితులు కారు. పెద్ద కులంలో పుట్టినంత మాత్రాన గుణవంతుడు, వివేకవంతుడు కాదు."

"ఇది నూతన యోగం కనుక మీ సనాతన పద్ధతులు ప్రక్కన పెట్టాలి. ఇక్కడి నియమాలు పాటించాలి. మీ దేవుళ్ల పటాలు, పూజలు, అర్చనలు, స్తోత్రాలు ప్రక్కన పెట్టాలి. అసలు ఇంతకాలంగా మీరు అబగా సంపాదించిన జ్ఞానంపైన ముసుగు వేయాలి. 'అన్నీ వేదాలలోనే వున్నా ఎష - అన్నీ పురాణాలలో రాషారుష' అనే కబుర్లు పనికి రావు. మీ బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుల్ని ఇతర దేవతల్ని అవతల పెట్టండి. వారి చుట్టూ అల్లిన కథలు, పురాణాలు మరచిపొండి. ఇక్కడ మీరు, మీ శరీరం, మీ మనస్సు, మీ ఆత్మ - ఈ నాలుగుస్తంభాలపైనే యోగం నిలబడుతుంది.

మిగతప్రపంచాన్ని మరచిపొండి. 'నేను' తప్ప మరేదీ లేదనుకోండి. మీలో మహత్తరమైన శక్తి ఉంది. అది ఉన్నదని ముందు నమ్మండి. ఉన్నదాన్ని తెలుసుకోండి. ఆ తెలుసుకున్నదానిని బయటకు తేండి. ఏ దేవుళ్లూ ఆ పనిలో మీకు సహాయపడరు. వాళ్లను ఇంతకాలం పొగుడుతూనే ఉన్నారుగా, ఏం వొరగబెట్టారు? మీ లోపలకి మీరే వెళ్లగలరు. నేను వెళ్లలేను. మరొకరు వెళ్లలేరు. అలాగే ఏ దేవుళ్లూ వెళ్లలేరు. మీలో ఉన్నది అభేద్యమైన కుండలినీ శక్తి. ఆ కోటగోడల్ని ఛేదించుకుని వెళ్లగలిగింది మీ ఆత్మశక్తి ఒక్కటే. అందుకే చెప్పాను. నీవు ఆత్మయోగివి కావాలి. ఆపైన కుండలినీ శక్తిని తెలుసుకోవాలి. అది భృక్తంగా ఉంది. దాన్ని భృక్తరహితం చేయండి. మీ శక్తి మీదే. దానిపైన సర్వాధికారాలు మీవే. అది మీ సొంతం."

"నావంటి సామాన్యునివల్ల అంతపని సాధ్యమా?"

"సాధ్యమే. ప్రతివ్యక్తి మొదట సామాన్యుడే. అవకాశం వచ్చినపుడు ఆ శక్తిని పొందినపుడు మాన్యుడవుతాడు. రాముడు సామాన్య మానవుడే, కృష్ణుడు సామాన్య మానవుడే. జీసస్ సామాన్యుడే. మనిషిగా పుట్టిన ప్రతివాడు మొదట సామాన్యుడే. తన ఆత్మశక్తిని తెలుసుకున్నపుడు మహాత్ముడవుతాడు. సాధనచేస్తే యోగి అవుతాడు. యోగి కాకుండా ఎవరూ మహాత్ములు కాలేరు. ముందు ప్రారంభించండి. బండి స్టార్టు చేయకుండానే గమ్యం గురించి కలలు కనడం ఎందుకు? మధ్యలో ఏవో ప్రమాదాలు రావచ్చునని అసలు ప్రయాణమే మానివేస్తారా?"

"అయితే నేను సిద్ధమే" అన్నాడు.

"ఒక్కటి గుర్తుంచుకోండి పంతులుగారూ! నేనేదో యోగం చేస్తున్నాను, ఎవరినో ఉద్ధరిస్తున్నాను అనుకోకండి. అంతా మాస్టరుగారే చూస్తారు. వారే మనల్ని నడిపిస్తారు."

"మాస్టరుగారు ఇప్పుడు లేరు కదా! వారు మనల్ని ఎలా నడిపిస్తారు?"

"ఉన్నారు. మాస్టర్స్ అంటే మహాత్ములు. వారు ఎప్పుడూ ఉంటారు. వారికి భౌతిక శరీరాలు ఉండవు. వారి ఆత్మశరీరాలు ఉంటాయి. ఆత్మరూపులైన మహాయోగులు ఎప్పుడు మనకు అందుబాటులోనే ఉంటారు. మాస్టరుగారిని మీరూ చూస్తారు. అనుమానం ఎందుకు?"

"మీరు చూచారా?" ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు.

"చూచాను ... ఎప్పుడు సంకల్పిస్తే అప్పుడే కనిపిస్తారు."

"నాకూ కనిపిస్తారా?"

"ముందు యోగార్హత పొందండి. సాధన చేయండి. సాధనలో కొన్నిమెట్లు ఎక్కి అక్కడ చూడండి. మీరు లోయలో ఉండి సూర్యుడు కనిపించలేదంటే ఎలా?"

అంత చెప్పిన తర్వాత ఆయన అన్నారు "నాకు గాయత్రీమాతను దర్శింప చేస్తారా?"

పసిపిల్లవాడు చందమామను తెచ్చిపెట్టమని మారాం చేసినట్లు అడిగారు. ఆయన అమాయకత్వమే అసలైన అర్హత. అహంకారం లేకపోవడం మరొక అర్హత.

"నేను భగవంతుడిని కాను. కనీసం భగవంతుని అవతారమూర్తినీ కాను. మీలాగ అతి సామాన్యుడిని నేను. ఇంతకాలం గాయత్రిని ఉపాసించారు. ఆ జగజ్జననికి మీపట్ల ఏపాటి ప్రేమ ఉన్నా మీకోరిక తీర్చుతుంది. దర్శనం ఏమోగానీ గాయత్రీనిదర్శనం కలగవచ్చు. నాతో ప్రేయర్‌లో కూర్చోండి" అన్నాను.

సాయంత్రం స్నానం చేసి శుచిగా, మడిగా వచ్చాడు.

ఆ రోజు పాతికమందివరకు యోగమిత్రులున్నారు ప్రేయర్‌కు.

"మీరు కళ్లు మూసుకుని గాయత్రీస్మరణ చెయ్యండి చాలు" అని విభూతి పెట్టి ప్రేయర్‌కు ఉపక్రమించాను. అరగంటకు అందరు తీవ్రసాధనలో లీనమైనారు. ప్రేయర్ గది ఒక్కసారి వెలుగుతో నిండిపోయింది. గాయత్రీమాత చిరుసవ్వడి వినిపించ సాగింది. తలుపులు, కిటికీ సందుల్లో నుండి వెలుగులు బయటకు ప్రసరించసాగాయి. యామినీదేవి మంచి సమాధిస్థితిలో ఉన్నారు. ఆమెలో గాయత్రీశక్తి ప్రవేశించింది. శరీరం దేదీప్యమానంగా వెలుగుతోంది. అభయముద్రాంకితమైంది. ఆంజనేయులు ఆమె ముందు ధ్యానస్థితిలో కూర్చుని పారవశ్యం చెందుతున్నారు.అలాగ అరగంటసేపు గడిచింది.

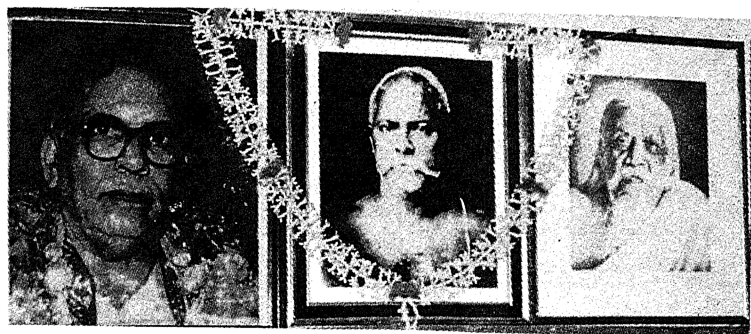
గంట తర్వాత అందరూ ఒక్క క్షణంలో చైతన్యం పొందారు. ఆయన 'అమ్మ' పాదాలపై వాలిపోయి, ఏడ్వసాగాడు. కళ్లవెంట అశ్రుజలాలు. ఆనందంతో తూగిపోసాగాడు. "ఇన్ని సంవత్సరాల నా తపస్సు ఫలించింది గురువుగారూ. మీ కృప వల్ల గాయత్రీమాత దర్శనం లభించింది."

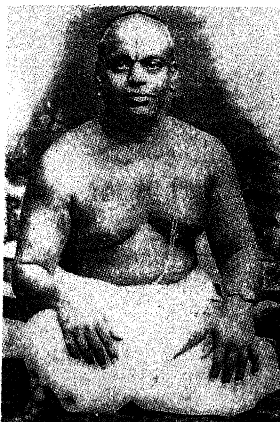
ఆ రోజునే ఆయన యోగంలో ఉపదేశం తీసుకున్నారు. అది 'గాయత్రీ నిదర్శనం.' అది అనుభవ యోగ రహస్యం.

0 0 0

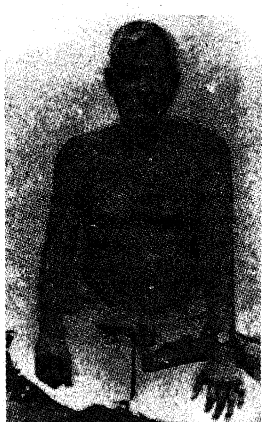
రెండు విషయాలు నాకు అనుభవంలోకి వచ్చాయి. పది, పదిహేను సంవత్సరాల పాటు నాతో కలిసి నడుస్తున్నవారు నాకూ, యోగానికి ఎంతో ఆత్మీయులైనారు. అందుకే మాస్టరుగారు పదిసంవత్సరాల నిబంధన పెట్టారేమో! పది సంవత్సరాలు యోగం సాధన చేసినవారు సీనియర్స్ అవుతారు. అంతేకాదు యోగంతో తాదాత్మ్యం చెందుతారు. రెండవది అమాయకంగా ఉండేవారు అహంకారంలేని వారు యోగంలో బాగా కుదురు కుంటున్నారు. ఎంత చదువుకున్నవారైనా, ఎంత పెద్ద ఉద్యోగాలు చేస్తున్నా, డబ్బు ఉన్నా, వాటిని మరచిపోయి, నిరాడంబరతను ఆశ్రయిస్తే, ఉత్తమ సాధకులవుతున్నారు. పది సంవత్సరాలుగా నాతో కలిసి నడుస్తున్నవారికీ, నాకూ కొన్ని సారూప్యతలు ఉండి ఉంటాయి. భావసారూప్యత ఒక్కటే కాదు, గుణాలలోనూ మైత్రి ఉండి ఉంటుంది. అలాంటి వారిని గమనిస్తే అర్థం అయ్యేది ఒక్కటి. వారు ఎప్పుడు ఏదీ తమకు కావాలని అడగకపోవడం. నన్నే కాదు, మాస్టరుగారినీ ప్రార్థించరు. ఇది కావాలని అడగరు. అలా ఏదీ కోరకపోవడం గొప్ప యోగార్హత.

0 0 0

పితృదేవులు శ్రీ వాసిలి పార్వతీశాచారి

మాతృమూర్తి ఈశ్వరమ్మ

తిరుపతిలో - శార్వరిగారి మాతృమూర్తి, సోదరి అపర్ణ, పార్వతమ్మ యోగానుయాయి డా॥ పద్మావతమ్మ

షష్టిపూర్తి సమయంలో శ్రీ శార్వరికి కనకాభిషేకం

గురుపత్ని యామినీదేవి షష్టిపూర్తి : శ్రీ గురువురెడ్డితో

తెనాలిలో అభిమానమిత్రులతో

ఎం.డి. సౌజన్య, పి.ఆర్. కోటేశ్వరరావు, చివుకుల పురుషోత్తం, ప్రసాదార్కె

సూర్యదేవర రామ్మోహనరావు, జి.వి. అమరేశ్వరరావులతో

శార్వరిగారి కుమార్తె శ్రీమతి పద్మప్రియ, 3వ కోడలు శ్రీమతి చంద్రప్రభ

3వ కుమారుడు డా. వెంకటరమణ (అమెరికా)

అల్లుడు శ్రీ బి. సర్వేశ్వరరావు (నరసారావుపేట)

యోగాశ్రమానికి విచ్చేసిన విదేశీయులతో
శ్రీ శార్వరి, యామినీదేవి, మణికుమారి
మాస్టర్ యోగాశ్రమం ముంగిట ముచ్చట్లు

శ్రీమతి పద్మప్రియ కుమార్తె ప్రవీణతో యోగాభ్యాసి ఎం. రామకృష్ణ

గురుపత్ని శ్రీమతి యామినీదేవి

శ్రీమతి అనూరాధ, పద్మప్రియ, చంద్రప్రభ, మణికుమారి

తొలినాళ్లలో నా యోగంలో చేరినవారిలో చాలామంది శాంతమూర్తులు, అమాయకులు, కోరికలు లేనివారు. సమస్యలు చిన్నాచితకా ఉన్నా ఖాతరు చేయని మనస్తత్వం కలవారు. వారే ఇప్పటికీ చక్కగా యోగం చేస్తున్నారు. యోగపరంగా ఎంతో అభివృద్ధి సాధిస్తున్నారు. మొదటి సంవత్సరం అనుభవంతోనే తెలుసుకున్నాను, పోలీసు ఉద్యోగులు, పొలిటీషియన్స్, ప్రాస్టిట్యూట్స్ యోగం చేయలేరని- అనర్హులని కాదుగానీ, ఈ యోగపద్ధతిలో సాధన సాగించగల వీలు వారికుండదు. వారి బుద్ధి ఇతర విషయాలపైకి పరిగెడుతుంటుంది. పసిపిల్లలు ఆదమరచి, ఊయెలలో నిద్రిస్తారు. యోగంలో సైతం ఆదమరచి, నిద్రించేస్థితి రావాలి! గొంతెమ్మ కోర్కెలతో వచ్చేవారికి సుఖనిద్రపట్టదు. యోగం సుఖం అనిపించదు. అమాయకంగా ఉండే వారంటే నాకు ఇష్టం. ప్రతి యోగసాధకుడు పసివయస్సు మనస్తత్వాన్ని తిరిగి సంపాదించుకోగలగాలి.

సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో పనిచేస్తున్న ఆర్. సత్యనారాయణ గారు వచ్చారు ఒకరోజున. ఆదివారం కనుక నేను విశ్రాంతిగానే ఉన్నాను. ఆయనకు ఆఫ్. మిగత రోజుల్లో ఆరు అవుతుండగా వచ్చేవాడిని ఆఫీసునుండి. ఎవరితోనూ మాట్లాడడానికి వీలుపడదు. అందుకే అందరికీ ఆదివారమే అపాయింట్‌మెంట్స్. ఆయన రూపుదాల్చిన దైన్యంగా కనిపించారు. నాలాగానే పిరికివాడనుకున్నాను. మనిషిని చూడగానే జాలి కలిగింది. మాట్లాడితే, మాటలు వృథా అవుతాయన్నట్లు, అతి నెమ్మదిగా ఆచి, తూచి మాట్లాడారు.

"నమస్కారం"... అది ఆఫీసుల్లో లాంఛనం. ఇళ్ల దగ్గరైతే ప్రేమకు, గౌరవానికి చిహ్నం. యోగసంబంధమైతే, భక్తికి, ఆత్మసంస్కారానికి నిదర్శనం. కొందరు పెద్దలు ఎవరైనా తమకు నమస్కరించకపోతే దిగులు పడిపోతారు. తమ గొప్పతనాన్ని గుర్తించలేదని బాధపడిపోతారు. ఆఫీసుల్లో 'నమస్కారం'కు విలువ ఉండదు. 'హలో' అన్నట్లే. సత్యనారాయణగారి 'నమస్కారం' గుండెలోంచి అతికష్టంగా గొంతు పెగల్చుకుని వచ్చింది. దాని బరువు నాకు తెలిసిపోయింది. ఆదరంగా ఆహ్వానించాను. కొందరిని చూడగానే ఎన్నో జన్మల పరిచయం ఉన్నవారనిపిస్తారు. ఈ జన్మలో మొదటి సారిగా కలుసుకున్నా, ఆత్మీయత, ఆప్యాయత పరవళ్లు తొక్కుతాయి.

"కాఫీ తీసుకుంటారా?" నేటి అతిథి మర్యాద. ఆయనకు కాఫీ, టీ, సిగరెట్ లాంటి మంచి అలవాట్లు లేవుట.

"మీ శ్రీమతి అదృష్టవంతురాలు. ఇంత మంచి భర్తను పొందినందుకు" అన్నాను.

ఆయన కళ్లవెంట నీరు కారింది. అవి ఆనందబాష్పాలు కావు. ఆనందబాష్పాలు అంత బరువుగా ఉండవు.

ఆయన నారెండు చేతులు పట్టుకుని, "నా కథ వింటారా? వినగలరా!" అన్నాడు. అది కన్నీటికథ అనిపించింది.

"చెప్పండి... వేరే పనేం లేదు ప్రస్తుతం" అన్నాను.

"నేను యోగంలో చేరతాను. అనుమతిస్తారా?" అడిగాడు.

"చేర్చుకోవడం నా పని. నాకేం అభ్యంతరం లేదు. అనుమతి మాస్టరుగారిచ్చేది. అది వారి ఇష్టం. యోగం అనేది మార్కెట్లో దొరికే వస్తువు కాదు. సాధన చేయగా చేయగా కలిగే అనుభూతి, వచ్చే పరిణామం యోగం అవుతుంది. యోగం అనేది ప్రత్యేకంగా ఉండదు. మన సంస్కారం, సాధనతో కలిసి యోగం అవుతుంది. నా యోగంలో ఆసనాలు, ప్రాణాయామం ఉండవు. ఇది కేవలం మెడిటేషన్."

"నేను మాస్టర్‌గారి ఫాలోయర్ని. మాస్టర్ ఇ.కె. గారి పద్ధతి..." అన్నారు.

"మంచిది. కానీ ఇ.కె. గారి పద్ధతికి, నా పద్ధతికి చాలా తేడా ఉంటుంది. వారి పద్ధతిని ఫాలో కండి. ఈ మార్పు దేనికి? వారు చేసినా, నేను చేసినా మాస్టర్‌గారి యోగమే గదా!"

"నాకు మీ వద్ద చేరాలని అనిపిస్తోంది" అన్నారు.

"ఇ.కె. గారి అనుమతి తీసుకుని రండి. ఒకే మార్గంలోని వాళ్లం. వారి మనస్సుకు కష్టం కలిగించడం నాకిష్టం లేదు.

"పర్మిషన్ తీసుకునే వచ్చాను"

"అయితే నాతో చేరండి, నాతో కలిసి ప్రేయర్ చేసుకోండి"

"ఇనీసియేషన్ ఎప్పుడు చేస్తారు?"

"తెలియదు. ఇనీసియేషన్ చేసేది నేను కాదు. మాస్టరుగారు. ప్రతి ఆదివారం ప్రేయర్‌కు వస్తుండండి. ఎప్పుడు మాస్టర్‌గారు మీకు ఇనీసియేట్ చేస్తారో నాకు తెలీదు. మీ అదృష్టం. నేనుగా ఇనీసియేషన్ యివ్వను. మాస్టరు ఎనర్జీ నాకు అందిన రోజున ఆపని జరుగుతుంది. మాస్టరుగారి ఎనర్జీని మీలోకి పంపడమే నా ఇనీసియేషన్. అది యోగానికి మొదటిమెట్టు. ఆ తర్వాత మీలో జరిగే అభివృద్ధికి నా సహాయం, సహకారం తప్పక ఉంటుంది."

"మీదే భారం" అన్నాడు.

"ఇక్కడ తులాభారాలు లేవు. అందరం సమానమే. అందరం సాధకులమే. నాతో కలిసి యోగం చేయండి చాలు."

సత్యనారాయణగారి రాకకు అసలు కారణం మరొకటి ఉంది. వారి అర్ధాంగికి జాతకం ప్రకారం ఆయుష్షు తీరిపోయిందని ఎవరో పెద్ద జ్యోతిష్యుడు చెప్పాడుట.

ఆయన పెట్టిన చావు ముహూర్తాలకు అరడజనుమంది ఢాంమ్మని ఎగిరిపోయారుట. ఆయనగారి వాక్శుద్ధి అపాటిది. నిజంగా జాతకం ప్రకారం చావురాని వారైనా ఈయన మాట మన్నించి చావక తప్పదుట. సత్యనారాయణగారు అత్తమామలకు అయిన వారికి ఉత్తరాలు రాసిపెట్టారు ఆఖరు చూపుకోసం రమ్మని. ఆ ఉత్తరాలు పోస్టు చేసేలోగా ఎలా బుద్ధిపుట్టిందో నా వద్దకు వచ్చాడు. మద్రాసులో ఉండగా మా డాక్టరు బాలసుందరరావుగారు నా శ్రీమతి విషయంలో ఇటువంటి దొడ్డసలహా యిచ్చారుగాని, ఆ మృత్యుదేవత దొడ్డిదోవన వెళ్ళిపోయింది. జ్యోతిషాలపై నాకు విశ్వాసం ఉన్నా మరీ గుడ్డిగా నమ్మను. చావు విషయంలో ఎవరూ సరిగా జ్యోతిషం చెప్పలేరు. అసలు చెప్పకూడదు. నాకు గొప్ప నమ్మకం - 'యోగం' మనిషి ఆయుష్షు పెంచుతుందని, మృత్యువును సైతం తరిమి వేస్తుందని.

ఆయనకు ధైర్యం చెప్పి, వారి శ్రీమతిని ఒకసారి తీసుకు రమ్మన్నాను. వారికి నాపైన, నా యోగంపైన కాస్త గురి ఉన్నట్లుంది. మరుసటి ఆదివారం ఆమెను తీసుకు వచ్చారు. ఆమెను చూడగానే నాకు ధైర్యం వచ్చింది. ఏరోగం లేదు. రొష్టు లేదు. శుభ్రంగావుంది. సాముద్రికం కాస్త తెలుసుగదా! చేయి చూచాను. జీవితరేఖ బ్రహ్మాండంగా ఉంది. పోనీ ఏవైనా అపమృత్యు చిహ్నాలు ఉన్నాయా అంటే అవీ కనిపించలేదు.

'సత్యనారాయణగారూ! ఈమెకు మీరు అనుకునే ప్రమాదం లేదుగాక లేదు, రాసిస్తాను. కనీసం పదిసంవత్సరాలు ఈమెకు ఏ జబ్బూ చేయదు. గ్యారంటీ. యోగం చేసుకోమనండి. మాస్టర్‌గారి యోగం రక్షణకవచంలాగా పని చేస్తుంది. తాను చేసే యోగం వల్ల ఆరోగ్యం, ఐశ్వర్యం సమకూడతాయి."

ఇప్పటికి 15 సంవత్సరాలైంది. సత్యనారాయణగారు వారి శ్రీమతి కళ్యాణి చక్కగా యోగం చేస్తూ యోగజీవనం సాగిస్తున్నారు. మనిషికి ధైర్యంతో పాటు ఆత్మవిశ్వాసం, గురువుపై విశ్వాసం అవసరం.

0 0 0

యోగంకోసం వచ్చేవారిలో నిరక్షరకుక్షులున్నారు,పెద్ద విద్యావేత్తలున్నారు. బడా, చోటా వ్యాపారులున్నారు. నాకు అందరూ ఒక్కటే. చదువుకున్నవారికి ప్రత్యేకగౌరవం యిచ్చి, చిన్నవారిని చిన్నచూపు చూడడం లేదు. అసలు సన్నకారునే ఆత్మీయంగా ప్రేమించాలి. వారు సాంఘికంగా వెనుకనున్నవారు, సమాజం గర్హిస్తున్నవారు. అలాంటి వారికున్న ఆత్మీయత, ప్రేమాభిమానాలు కార్లలో వచ్చేవారిలో ఉండవు. ఈ సంవత్సరం కొత్తగా 65మంది యోగంలో చేరారు.

0 0 0

ఒకరోజున ఒకామె వచ్చింది. చదువు లేదు, సంస్కారం లేదు. మాటలో నాజూకుతనం లేదు. పిచ్చిమాలోకం అనిపించింది. యాభైసంవత్సరాలుంటాయి. దరిద్రం, రోగం బాధలు మనిషిని బాగా క్రుంగదీశాయి. మాట్లాడలేని నిస్సత్తువ. రావటం తరువాయి కాళ్లు పెనవేసుకుని, ఏడవసాగింది.

"ఎవరమ్మా నీవు? ఏం కావాలి? ఏమిటి నీ బాధ" అడిగాను.

గౌతమబుద్ధుడైనా, జీసస్ క్రైస్ట్ అయినా ఆ క్షణంలో కరిగిపోక తప్పదు, కనికరించకతప్పదు. తనను రక్షిస్తానని మాటయిచ్చే వరకు ఆమె నా కాళ్లు వదలలేదు. రాముడికోసం నిరీక్షించిన శబరిలా ఉంది ఆమె వాలకం.

ఆమె పేరు రుక్కమ్మ. ఆమె తమ్ముడు ఎక్కడో గన్నవరంలో చప్రాసీ ఉద్యోగం చేస్తున్నాడుట. ఆ తమ్ముడికే తన బిడ్డనిచ్చి పెళ్లి చేసిందట. వాళ్లకు పిల్లలు కలగలేదు. తను నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఉస్మానియా ఆస్పత్రిలో ఇన్‌పేషెంట్‌గా ఉంటోంది. కడుపులో పుండు కోతబెడుతుంది. బ్రతకనివ్వదు. చంపదు.డాక్టర్లు పోనివ్వరు. చస్తే ఆస్పత్రిలోనే చావాలని, శవాన్ని మాత్రం పంపాలని రూలేమో! ఈమె తమ్ముడు నారాయణ కారటు (కార్డు) వేశాడట. యోగదర్శని పత్రిక చదివి నా అడ్రసు పట్టుకుని తెలియచేశాడు. "వెళ్లి గురువుగారి కాళ్లు పట్టుకో. అయనే నీజబ్బు తగ్గించగలడు - ఆవటా అని- అంతే ఆస్పత్రి నుండి చెప్పా పెట్టకుండా పారిపోయి వచ్చింది. వెంట చిన్న కూతురుని తోడు తెచ్చుకుంది. ఆమెకు బస్సుమీద నంబరు చదవడం కూడా రాదు. అసలు చదువుకోలేదు.

ఆమెకు భర్తలేడు. బ్రతికే వున్నాడో లేదో తెలియదు. ఇల్లు వదలి వెళ్లి పోయాడు. ఈమెకు ముగ్గురు కూతుళ్లు, ఇద్దరు కొడుకులు. నావద్దకు వచ్చేసరికి చిన్న కూతురు, చిన్న కొడుకు మాత్రమే ఉండేవారు. నారాయణకిచ్చిన కూతురు తప్ప, పెద్దకొడుకు, పెద్దకూతురు విషయం ఆమె చెప్పలేదు. పూలు అమ్మి జీవిస్తుంది. ఇద్దరు పిల్లల్ని పోషించుకుంటోంది. ఆ పిల్లకు పెళ్లి చేయాలి, కొడుక్కు ఓ దారి చూపించాలి. అప్పటివరకు తను బ్రతకాలి. అది ఆమె కోరిక. ఆ రోజే ట్రీట్ చేశాను. మర్నాటికి ఆమె కడుపులో మంట తగ్గింది. పదిరోజుల్లో పుండు నయమైంది. నాలుగు సంవత్సరాలు ఉస్మానియా ఆస్పత్రిలో ఉన్నా తగ్గని జబ్బు! పాపం! పదిరోజుల్లో తగ్గింది. తిరిగి పూల వ్యాపారం మొదలు పెట్టింది.

ప్రతి ఆదివారం తప్పకుండా వచ్చేది. వస్తూ ఇన్ని పూలమాలలు, కొబ్బరికాయ, పళ్లు తెచ్చేది.

'ఎందుకమ్మా ఈ ఖర్చు. మాస్టరుగారికి ఇవేవీ అవసరం లేదు. తీసుకురావద్దు' అంటే వినేది కాదు. ప్రతి వారం పాతిక, ముప్పయి రూపాయలు ఖర్చు చేసేది. ఆటోలో

వచ్చేది. అదొక ఖర్చు అదనం. తన సంపాదనలో కొంత భాగం మాస్టరుగారి కోసం ఖర్చు పెట్టాలని ఆమె నిర్ణయం. చెప్పినా వినదు.

"నాయనా! పుణ్యవతి పెళ్లి అయ్యేవరకు బతికించు చాలు" అని వేడుకునేది. తర్వాత పది సంవత్సరాలు, మేం తిరుపతి వెళ్లేవరకు బాగానే ఉంది. కూతురు పెళ్లి చేసింది. చిన్న కొడుకు పెళ్లి చేసుకున్నాడు. చిన్న కొడుకు విషయంలో తన కిష్టం లేని విధంగా పెద్దకొడుకు జోక్యం చేసుకోవడంతో తట్టుకోలేకపోయింది. పది సంవత్సరాలు యోగానికి అంకితమైపోయిన సాధకురాలు. అంత అమాయకంగా వున్నా "రుక్కమ్మా! ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తావా!" అంటే నడుం బిగించి పూనుకునేది. నిమిషాలలో మాస్టర్ శక్తి ఆమెలోకి వచ్చేది. సంపూర్ణ సమర్పణకు చక్కని ఉదాహరణ రుక్కమ్మ యోగజీవితం.

0 0 0

ఆ సంవత్సరం యోగంలో 70 మంది చేరారు. ఒక్కొక్కరి ప్రవేశం చిత్రంగా జరిగింది. గత సంవత్సరంలో చేరిన మెట్‌పల్లి గుప్తా ఓ ఇరవైమందికి సభ్యత్వం యిప్పించాడు. తానే ఇనీసియేట్ చేసేవాడు. అప్లికేషన్ ఫారాలు మాత్రం నాకు పంపేవాడు. వారందరికీ తనే గురువునని చెప్పుకునేవాడు. ఏం చేస్తాం? కర్నూలు, చిత్తూరు, మదనపల్లి, ధర్మవరం, నంద్యాల, రాజంపేట ఇలా అనేక ప్రాంతాల నుండి సభ్యులు వచ్చి చేరారు. అప్పట్లో డైరెక్టుగా హైదరాబాదు రావాలని, ఇనీసియేషన్ తీసుకోవాలని నిబంధన లేదు. ఎవరు యోగంలో చేరాలనుకున్నా మెంబర్‌షిప్ యిచ్చేవాళ్లం. జనానికి యోగం గురించి తెలియాలి. డి.ఎన్. రావు, నేను ఆలోచించింది అంతవరకే. యోగంవ్యాప్తి కావాలి. అది మా తపన. అర్హతానర్హతల ప్రసక్తి లేదు. హైదరాబాదు నుండి హిందూస్తాన్ ఏరోనాటిక్స్‌లో పి.ఆర్.ఓ. శ్రీ పి.ఎం.వి. ప్రసాద్‌గారు, శ్రీ ఎం.బి.ఆర్.కె. శాస్త్రిగారు రెగ్యులర్‌గా వచ్చేవారు.

ఏదో పనిబడి నేను తిరుపతి వెళ్లాను. అక్కడికి మదనపల్లి నుండి ఇద్దరు యోగసాధకులు వేణుగోపాల్, రామ్మూర్తి వచ్చారు నన్ను చూడాలని. సొంతంగా యోగం చేస్తున్నా, సాధనలో వైబ్రేషన్స్ వస్తుండేవి. ఏవో కొత్త కొత్త అనుభూతులు కలిగేవి. ఆ అనుభవాల వల్ల యోగం పట్ల ఆసక్తి పెరిగేది. వారు మిత్రులకు చెప్పడంతో వారికి ఆసక్తి కలిగేది. మదనపల్లి నుండి వచ్చిన ఇద్దరూ యోగం బాగానే చేస్తారు కానీ ప్రేయర్‌లో ఉండగా, తెలియనిస్థితిలో బట్టలు విప్పుతీసి పడేసేవారు. ఆ కారణంగా ఒంటరిగా గదిలో తలుపులు బిగించుకుని కూర్చునేవారుట. దానికి ట్రీట్‌మెంట్ కోసం వచ్చారు. క్రిందపడి దొర్లడం, శరీరం రకరకాల ముద్రలు పట్టడం నాకు తెలుసు. ఇలా బట్టలు పీకి

పారేసిన అనుభవం ఎవరూ చెప్పలేదు. ఆ రోజున వారికి 'టచ్' యిచ్చి పంపాను. మాస్టర్‌గారి దయవల్ల వారిలో ఆ ఉన్మాదం తగ్గిపోయింది.

0 0 0

పదిగంటలకు ఠంచన్‌గా ఇంటివద్ద బయలుదేరితే పదిన్నరకు ఆఫీసుకు చేరతాను. నడిచిపోవడమే కనుక, ఆలస్యం అయ్యే అవసరం లేదు. ఏ పరిస్థితిలోను టైముకు ఆఫీసుకు వెళ్లడం నా అలవాటు. సాయంత్రం అయిదుకు ఖచ్చితంగా బయట పడతాం. ఎప్పుడోగానీ ఆలస్యం కాదు. ఆ రోజు అలాగే బయలుదేరబోతుండగా, ఒకాయన గుమ్మంలో ప్రత్యక్షం అయినాడు.

"నమస్కారం"

"మీరు ఎవరో, ఎందుకు వచ్చారో విచారించే టైం లేదు. నాకు ఆఫీసు టైం అయింది. దయచేసి సాయంత్రం రండి."

"క్షమించండి... ఒక్క అయిదు నిమిషాలు నాకోసం, తర్వాత వెళ్లి పోతాను. ప్లీజ్" అన్నాడు.

చదువుకున్నవాడులా వున్నాడు. "సరే... చెప్పండి" అన్నాను.

నా పేరు పి.టి.ఎల్. నరసింహం. పెనుగొండలో అడ్వకేట్‌ని. పుట్టపర్తి నారాయణచార్యులుగారి మనవడిని. నన్ను పంపింది సౌరీస్‌గారు. ఓ పని మీద వచ్చాను. ఆ పని మీ వల్ల అవుతుంది.

మూడు మాటలతో కూర్చుండి పోయాను. సరస్వతీపుత్ర శ్రీ పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులుగారంటే నాకు ఎనలేని గౌరవం. తెలుగు సంస్కృత పండితులలో ఆయనంత ఆధునిక భావాలు కలవారు తెలుగునాట లేరని నా అభిప్రాయం. నేను చిత్తూరులో ప్రభలో పనిచేస్తున్నప్పుడు వారు వచ్చేవారు. బాగా పరిచయం. పద్నాలుగు భాషలు నేర్చిన సరస్వతీపుత్రులు. వారికి ఈయన మనవడట. ఆయన ప్రస్తావించిన రెండవపేరు సౌరీస్‌గారు. సౌరీస్ ప్రసిద్ధరచయిత గుడిపాటి వెంకటచలంగారి కూతురు. ల్లోగడ ఆమె కథలు, నాటకాలు రాసేది. ఒక గొప్ప అజ్ఞాత రచయిత్రి. తండ్రితో పాటు రమణాశ్రమం చేరి-ఒక ఆశ్రమం సొంతంగా నెలకొల్పుకుని, ఆధ్యాత్మికజీవనం సాగిస్తున్న యోగిని. అవధూత మాల పిచ్చమ్మగారి ఆశీస్సులు పొందిన ఆమె సౌరీస్.

"వివరంగా చెప్పండి" అని కూర్చుండిపోయాను.

నేను అనంతపురంజిల్లా పెనుగొండలో అడ్వకేట్‌ని. సౌరీస్‌గారి శిష్యుడిని. మీ గురించి మా తాతగారు నారాయణాచార్యులుగారు చెప్పారు. నేను వచ్చిన కార్యం క్లుప్తంగా చెబుతాను. ధర్మవరంలో నా మిత్రుడొకరున్నారు, కుల్లాయప్ప. లేబర్ ఆఫీసరు.

అయన చాలాకాలంగా నియమనిష్టలతో దేవీ ఉపాసనలు చేస్తున్నాడు. ఆ ఉపాసనల్లో ఏదో భేదం వచ్చిందని శ్రీ పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులుగారే చెప్పారు ధ్యానంలో కూర్చుని. దానికి విరుగుడు కావాలి. అతను ప్రస్తుతం మృత్యుముఖంలో వున్నాడు. మా గురువుగారు సొరీస్‌దగ్గరకు తీసుకువెళ్లాను. రమణాశ్రమం... ఆమె గొప్ప ఆధ్యాత్మికశక్తి గలది. ఆమె చెప్పారు "అతనికి మీరు యోగంతో ట్రీట్ చేయగలరని, ఇంక ఎవరివల్ల కాదని"

"సొరీస్‌గారికి నా గురించి, నా యోగం గురించి ఎలా తెలుసు. ఆమెను నేను ఎన్నడూ చూడలేదు. ఆమె నన్ను చూచి వుండరు. రచయితగా నా పేరు విని ఉండవచ్చు. నేను యోగంతో అలాంటికేసులు చేయగలనని ఆమె ఎలా ఊహించారు?"

"అది నాకు తెలియదు స్వామీ! ఆమె ధ్యానంలోకి వెళ్లి మీ గురించి చెప్పారు. మా తాతగారూ మీపేరు చెప్పారు. మీరిక్కడ వుంటారని నాకు తెలియదు. సొరీస్‌గారే చెప్పారు. శార్వరిగారు హైదరాబాదులో ఉంటారు. ప్రభలో పనిచేస్తున్నారు. ధర్మవరంలో తోట నరసింహంగారు మీ అడ్రసు యిచ్చారు. ఇదీ విషయం."

కొద్దిరోజులక్రితమే తోట నరసింహం యోగంలో చేరిన జ్ఞాపకం. మనిషిని చూడలేదింకా. ఆలోచించాను. ఈ కేసు నేను చేయగలనా! ఇద్దరు పెద్దలు దివ్యస్ఫూర్తితో నా గురించి సెలవిచ్చారు. ఇది నాకు పరీక్షా? నా యోగానికా?!

అతనిని సాయంత్రం ప్రేయర్ టైంకు రమ్మని చెప్పాను. సాయంత్రం అతను వచ్చి, ధర్మవరం వెడదాం రమ్మన్నాడు.

"నేను ఎక్కడికీ రానవసరం లేదు. అయన పేరు చెప్పండి చాలు. ప్రేయర్ చేసి చెబుతాను. నాకు మాస్టర్‌గారి సందేశం అందాలి. అలా అందితే అతనికి తగ్గినట్లే' అన్నాను.

ప్రేయర్‌లో మంచి వైబ్రేషన్స్ వచ్చాయి. ఏదో యాస్ట్రల్ లెవల్‌లో ట్రీట్‌మెంట్ జరిగినట్లు అనిపించింది. అతనికి విభూది యిచ్చి పంపాను. "విభూతి పెట్టుకోమని చెప్పండి. తొమ్మిదిరోజులు పూజలు బంద్ చేయమనండి. ఈ తొమ్మిదిరోజుల్లో అతనికి రోగం నయమవుతుంది. తర్వాత తన పూజలు పూర్తిగా బంద్ చేయాల్సి వుంటుంది. రోజూ మాస్టర్‌గారి జపం చేయమనండి చాలు."

... మిరకిల్!! పదవనాడు నరసింహం ఆ కుళ్లాయప్పను వెంటబెట్టుకుని వచ్చాడు. ట్రీట్‌మెంట్ ఇక్కడ చేస్తున్నప్పుడే అతనిలో మార్పు కనిపించిందట. రోజు రోజుకు గుణం కనిపించసాగింది. చెప్పినట్లు తొమ్మిదిరోజుల్లో పూర్తిగా కోలుకున్నాడు. అతనికి ఆ ఊళ్లో మంచి పలుకుబడి వుంది. లేబర్ ఆఫీసరుకదా! చాలాకాలం జబ్బుగా

వున్నాడు. వ్యాపారస్తులందరు తెలుసు. మంచివాడని పేరుంది. దేవీపూజలు అవీ చేస్తూ, ముఖాన ఇంతపెద్ద కుంకుమ బొట్టుపెట్టుకుంటే ఎవరైనా వాసనపడతారు. ఒక ఆకర్షణ ఏర్పడుతుంది గదా! పైగా లేబర్ ఆఫీసరు, వ్యాపారులందరికీ కావలసిన వ్యక్తి. అతను మృత్యుముఖం నుంచి బయటపడడం, కథలుగా చెప్పుకున్నారు. ఆయన, నరసింహం వచ్చి, విషయం చెప్పి, యోగంలో ఉపదేశం పొందారు. వారి తాలూకు మిత్రులు ధర్మవరం, పెనుగొండ, అనంతపురం, కల్యాణదుర్గంలో చాలామంది వున్నారు. వారందరికీ నా గురించీ, యోగం గురించీ తెలిసింది. క్రమంగా ఒక్కొక్కరు రాసాగారు యోగంలోకి.

0 0 0

అప్పట్లో నా ఉత్సాహానికి కాస్త ఉబలాటం తోడైంది. యోగానికి ఏదో చేస్తున్నామన్న తృప్తి. ఇంకెంతో చేయాలన్న తపన. ఉత్తరం రాసినవారికల్లా ప్రేయర్ పంపేవాణ్ని. చేయవలసిన పద్ధతులు రాసేవాణ్ణి. ఒక చిన్న బ్రోచర్ ప్రింట్ చేశాం ప్రేయర్‌తో. అదొక సరదా. అలాగే పోస్టుద్వారానే ట్రీట్‌మెంటు చేస్తుండేవాణ్ని. ధర్మవరం నుండి సరోజమ్మ అనే టీచర్ ఉత్తరం రాసింది. ఆమెకు కీళ్లనొప్పులు. నడుంనొప్పి, లేవలేదు. పనులు చేసుకోలేదు. కొన్ని సంవత్సరాలుగా అదేస్థితి. భర్తపోవడంతో ఆమెకు రోగం పట్టుకుంది. సహజం. మానసిక అనుబంధం అలా చేస్తుంది. భర్త పది సంవత్సరాలు జబ్బుపడి చనిపోయాడట. ట్రీట్ చేసి, విభూతి పంపాను. ప్రేయర్ చేసుకోమని సలహా యిచ్చాను. పదిరోజుల్లో ఆమె నరాలబలహీనత పోయింది. లేచి తిరగగలిగింది. ఒక్కనెలలో పూర్వపు ఆరోగ్యస్థితి వచ్చింది. హైదరాబాదు వచ్చింది. తన అనుభవాలు చెప్పింది.

ట్రీట్‌మెంట్ అయిన తర్వాత, ఒకరోజు రాత్రి ఆమెకు భర్త కలలోకి వచ్చాడుట. అందరికీ కలలు వస్తుంటాయి. కలల్లోకి ఎవరెవరో వస్తుంటారు. ఆమెకు అది కలలా అనిపించలేదు. నిజంగానే తన భర్త బజారునుండి వచ్చినట్లుంది. తను మామూలుగా వుంది. కలలో నైనా భార్యభర్తలు కనిపిస్తే ఊరుకుంటారా! ప్రేమ పొంగింది. ఇద్దరు ఒకటైనారు. ఉదయం లేస్తూనే ఆమెకు రాత్రి జరిగిన సమాగమం కలలోనని తెలిసి సిగ్గుపడ్డదట. ఆపూట నుండి ఆమె నరాల జబ్బు తగ్గుముఖం పట్టింది. పదిరోజుల్లో మామూలు మనిషి అయింది.

"గురువుగారూ, నాలుగు సంవత్సరాల క్రితమే మీరు కనిపిస్తే మా వారు బ్రతికిపోయేవాడు" అని విలపించింది. మన చేతిలో లేదు. యోగం చేస్తున్నంతకాలం ఆమెకు భర్త యాస్ట్రల్ రూపంలో కనిపిస్తుండేవారు. ఆయన చనిపోయిన దిగులు పోయింది ఆమెకు.

దిల్‌షుక్‌నగర్ నుండి ఒకామె వచ్చింది. ఎప్పటినుండో యోగం చేస్తున్నది. తిరుపతి శ్రీనివాసాచారిగారి శిష్యురాలు. ఆమెకు తోడు ప్రక్కింటి ఇల్లాల్ని తెచ్చేది. ఆమె రమాదేవి. ఇద్దరు కవల కన్యల్లా ఉండేవారు. ఒకేరకం చీరలు, జాకెట్లు, చెప్పులు వేసుకునేవారు. మంచిదోస్తి. వరలక్ష్మికి గుండెజబ్బు. చికిత్సకోసం వచ్చింది. ఎవరు చెప్పారో మరి. ఆమె ఇంట్లో ఏ పనిచేసేది కాదు. భర్త, కొడుకు ఇంటిపని చూసుకునేవారు.

సాధారణంగా ఒకరి దగ్గర చేరి యోగం చేస్తున్న వారిని నా దగ్గరకు అంగీకరించను. ఎవరికైనా ఒక గురువు చాలు. ఒక పద్ధతి చాలు. ఒక గురువును, చేస్తున్న పద్ధతిని కాదని వచ్చేవారు ఇక్కడా ఎక్కువకాలం ఉండలేరు. అది వారినైజం. ఇది కాదని అది, అలా మారడం వారికి తృప్తి. ఎక్కడా అభివృద్ధి సాధించలేరు.

ట్రీట్‌మెంట్ మాత్రం చేస్తానని ఒప్పుకున్నాను. శ్రీనివాసాచారి గురించి ఏమీ నా దగ్గర చెప్పవద్దన్నాను. చాలామందికి అదొక జబ్బు. కొత్తచోటికి వెళితే పాతవారిపై లేనిపోని ఫిర్యాదులు చెప్పి అసంతృప్తి వెళ్ళడించి, వారికి దగ్గర కావాలనుకుంటారు. రేపు మరొకచోటికి వెళ్లి, మన మీద అలాగే చెబుతారు కదా! ఆ పద్ధతి నాకు నచ్చదు. ఎవరి గతం గురించి నేను వివరంగా తెలుసుకోను. నా వద్ద చేరిన వారు నియమంగా ఉండాలి. మరొకచోటికి పోతామంటే అంగీకరించను. అలా నాలుగుచోట్లకు తిరగడంవల్ల యోగాభివృద్ధి కలగదు. ఆదివారాలు మాత్రమే ట్రీట్‌మెంట్స్ చేస్తాను. మిగతారోజులలో కుదరదు. ఆఫీసునుండి సమయానికి రాలేకపోవచ్చు. ఆలస్యం అయ్యే సమయంలో ఆఫీసులోనే ప్రేయర్ చేసుకుంటాను. వీళ్లకోసం ఆఫీసు, ఉద్యోగం వదులుకోలేనుగదా!

వరలక్ష్మికి ఓ నెలరోజుల్లో జబ్బు తగ్గిపోయింది. ఇంటిపనులు చేసుకోసాగింది. మనిషి కాస్త లావైంది. ఎర్రబడ్డది. ఆ తర్వాత ఆమె తిరుపతి సెంటర్‌కు వెళ్లలేదు. ప్రతి ఆదివారం ఖచ్చితంగా తను, రమాదేవి, ఆమె కొడుకు ఆదిత్య వచ్చేవారు. ఆమె భర్తమాత్రం ఎన్నడూ రాలేదు.

0 0 0

మద్రాసులో ఉండగా యామినీదేవిలో యోగాభివృద్ధిని నేను అంతగా గమనించలేదు. మా గురువుగారు మాత్రం ఆమెలో వున్న నిగూఢశక్తిని గుర్తించారు. తను, పెద్దబ్బాయి వసంతకుమార్ యోగం బాగా నమ్మకంగా చేసేవారు. మిగిలిన పిల్లలు అప్పటికి మరీ చిన్నవాళ్లు. హైదరాబాదు వచ్చిన తర్వాత అయిదారు సంవత్సరాలు అందరం అగ్నిపరీక్షల నెదుర్కొన్నాం. పుటం వేస్తేగానీ బంగారం శుద్ధికాదు. అలాగే మమ్మల్ని యోగాగ్నిలో కాల్చుకున్నాం అని చెప్పకతప్పదు. ఎంతటి విపత్కర పరిస్థితిలోనూ, యోగాన్ని వదలలేకపోయాం. మరొకమార్గం లేదు. దేవతాపూజల పైకి మనస్సు పోయేది

కాదు. 1983లో యోగాసెంటర్ పెట్టడం, డి.ఎన్.రావుగారితో మైత్రి, మా మనసుల్ని మార్చివేసింది. నా కన్న ఆ మార్పు యామినీదేవిలో స్పష్టంగా కనిపించసాగింది. తనలో ఏదో దైవీశక్తి చొరబడింది. నాలుగుసంవత్సరాల క్రితమే ఆమె యాస్ట్రల్ శరీరం బాగా తయారైంది. ఏ దైవశక్తి అయినా, అందులో ప్రవేశించడానికి అనువుగా మారింది. మూడు నాలుగుసందర్భాలలో అది నిరూపణ అయింది. అయితే సంసారం కనుక, భార్యాభర్తల మధ్య చిన్న చిన్న విభేదాలు తప్పవు. పిల్లల విషయంలోనూ అంతే. వాళ్లకు చదువులు మాకు ముఖ్యం. నలుగురినీ ప్రయోజకుల్ని చేయాలి. మేం చేశామని కాదు. బిడ్డలు యోగ్యులు, ప్రయోజకులు కావడానికి తల్లిదండ్రుల నిష్ఠ, నియమం, ప్రేమ అవసరం. వాటిని పుష్కలంగా అందించడం తల్లిదండ్రుల బాధ్యత. ఆ విషయంలో నేను కాస్త అలసత్వం చూపించినా, కటువుగా వున్నా, తాను బాధ్యత వహించేది. ఇద్దరం పిల్లల విషయంలో కఠినంగా ఉండకూడదు. నా వంతు ప్రేమానురాగాలను సైతం తానే బిడ్డలకు అందించేది. నేను చూచీచూడనట్లు పోయేవాడిని. అంతగా పట్టించుకోవడానికి నా ఉద్యోగం అలాంటిది. బయటవ్యవహారాలు అనేకం. పుస్తకాలు రాయడం, ప్రచురణ, బిజినెస్, యోగా...ఎన్నో వ్యాపకాలు నాకు. అందుకే పిల్లల మంచి చెడ్డలు చూచేపని తనకు వదిలేశాను. అది కారణంగా నేను పిల్లల్ని ప్రేమించనని, కఠినంగా వుంటానని, ఎప్పుడు సీరియస్‌గా మొహం పెట్టుకుంటానని అపవాదులు వచ్చేవి. అయినా పట్టించుకున్నది లేదు. పై ఎత్తున గమనిస్తుండేవాడిని. దానివల్ల యామినీదేవి బాధ్యతలు పెరిగాయి. అందరినీ ప్రేమగా ఆదరించడం తప్పనిసరైంది. ఇంటికి బంధువులు వచ్చినా, వారికి మర్యాదలు అవీ తనే చూచేది. బంధువులతో ఎక్కువగా నేను కలవలేకపోయేవాడిని. అది నా బలహీనత కావచ్చు. వాళ్లు రావడం అయిష్టం కాదు. వాళ్లతో సొల్లుకబుర్లు చెప్పడం నాకు యిష్టం ఉండదు.

యోగాస్కూలు పెట్టిన తర్వాత, రోజూ ఎవరో సాధకులు రావడం, పోవడం జరుగుతుండేది. నేను సమయానికి ఇంట్లో వున్నా, లేకపోయినా, వారి యోగక్షేమాలు విచారించవలసినది ఇల్లాలిగా తనే. అప్పుడు ఆమెలో మానసిక పరిణతి కలిగింది. అందరితో ప్రేమగా ఉండడం అలవాటైంది. ఎవరు ఏ కులం అనే విచక్షణ లేదు. ఎవరు ఏ కులంవారైతే మాకేం? యోగం కోసం వచ్చేవారంతా మా బంధువులు. మాకు ఆత్మీయులు. ఆ భావన కలగడం అంత సామాన్యం కాదు. వాటిని ఆమె అలవోకగా సాధించింది. ప్రేమగా, ఆప్యాయంగా పలకరించడంతో మనుషుల్ని కొంతవరకు తృప్తిపరచవచ్చునని, తనను చూచే నేనూ గ్రహించాను. అలా నేను మారడానికి చాలా టైంపట్టింది. అసూయను పూర్తిగా వదిలివేస్తేగానీ ప్రేమ అంకురించదు. యామినీదేవిలో

ఆ విశాల దృక్పథం, ప్రేమ, జాలి ఎలా ఏర్పడ్డాయో నాకైతే తెలియదు. సాధారణంగా ఆడవారికి అసూయ ఉంటుంది. ఈమెకు అసూయ స్థానంలో ప్రేమ ఏర్పడ్డది. ఇంటికి ఎవరు వచ్చినా, కాఫీ ఫలహారాలు, భోజనాలు లేదనకుండా, సమయంకాని సమయంలో వచ్చినా, శ్రమ అనుకోకుండా ఆనందంగా చేసిపెట్టేది. ఏదీ నాతో చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. కలిగినంతలో నలుగురినీ తృప్తి పరచడం ఆమె స్వభావంగా మారింది.

నాకు ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఒక్కొక్క సమావేశంలో, నాలుగైదురోజులపాటు వందలమందిని ఎలాసంబాళిస్తుందో! అంతమందికి టిఫిన్లు, భోజనాలు... టైంప్రకారం జరిగిపోతుండేవి. అన్ని పనుల వెనుక తన హస్తం ఉండేది. తన పర్యవేక్షణ ఉండేది. ఆ ప్రేమాదరాలు ఏడాదికేడాది పెరుగుతూ వచ్చాయి. అలా ప్రేమతో యోగశిఖరాల్ని చేరడం ఆడవారికే సాధ్యం. శారదాదేవి, అరవిందో ఆశ్రమంలోని మదర్, జిల్లెల్లమూడి అమ్మ.. ఇలా యోగం చేసిన స్త్రీ మూర్తులంతా కరుణామయులే, ప్రేమస్వరూపులే. సాధన ఒక శిఖరం వరకు సాగితే తప్ప, సద్గుణాలు అలవడవు. అంతస్సు మారుతుంది. మానసిక పరిపక్వత కలుగుతుంది. అది ఆమెకు సహజంగా, యోగం వల్ల అలవడింది. పుస్తకాల వల్ల మాత్రం కాదు. యోగశక్తి లేదా కుండలినీ శక్తి అనాహత కేంద్రాన్ని తాకినప్పుడు మాత్రమే మానవత్వం దివ్యత్వంగా మారుతుంది. ఆ గుండెలో ప్రేమ నెలకొంటుంది. విశ్వప్రేమి అవుతారు. యామినీదేవి జీవితం అనేక ఒడిదుడుకులకు లోనైందని నాకు తెలుసు. ఎన్నో అగ్నిగుండాలను గుండెలో దాచుకుంది. కనుకనే కన్నబిడ్డలవలె శిష్యులనూ ఆదరిస్తోంది.

మద్రాసులో ఉండగా అలాంటిస్థితి లేదని కాదు. అక్కడి వాతావరణం, పరిస్థితి వేరు. అది పరిమితం. ఇప్పుడది అపరిమితం - అనంతం. ఎప్పుడూ మా ఇంట ఆచారాలు, అంతగా మడి లేవు గానీ పూజలు గట్రా వుండేవి. యోగంలోకి వచ్చాక అవి పూర్తిగా పోయాయి. అంటే తనకుగానీ, నాకుగానీ పూర్తిగా మారడానికి యోగజీవనంలో కుదురుకొనడానికి పన్నెండు సంవత్సరాలు అవసరమైంది. యోగంలో చేరీ చేరగానే మార్పు రావాలంటే సాధ్యం కాదు. అలా మారిన వారు ఉండవచ్చు. సామాన్య కుటుంబీకులకు సాధ్యపడదు. పన్నెండు సంవత్సరాలు ఒక 'కాలగుళిక.' పూర్వకాలం లోనూ రాజులు, జిజ్ఞాసాపరులు అడవులకు వెళ్లి పండ్రెండు సంవత్సరాలు ఘోరతపస్సు చేసిన కథలున్నాయి. మనం అడవులు పట్టిపోకపోయినా, ఇంటిపట్టున ఉండి సాధన చేసినా సంపూర్ణ పరిణామానికి పండ్రెండు సంవత్సరాలు పడుతుంది.

0 0 0

నేను సావిత్రి రాసిన ఏడుసంవత్సరాల కాలం ఒక తపస్సు. ఒక అకుంఠిత దీక్ష. ఆ కాలంలో నేను సాధించినదాన్ని, యామిని అలవోకగా యోగసాధనతో సాధించింది. అంటే ఆమె అనుభవం నా రచనకు పుష్టినిచ్చింది. అర్ధాంగి సహకారం అనేది కుటుంబ నిర్వహణకే కాదు, పారమార్థికతకు, లక్ష్యసాధనకు ఎంతో అవసరం. దైవత్వం మనిషిలోకి దిగిరావడం అనే అరవిందయోగి తత్వం యామినీదేవిలో నేను దర్శించగలిగాను. అది సహజ యోగపరిణామం. అది పరిణతి. అది పూర్ణయోగపద్ధతి. అరవిందయోగికి మదర్ సహకారం లాంటిదే నాకు యామినీదేవి సహకారం. పూర్ణయోగానికి వారు ఇరువురు ఎలా సమభాగులో, నా యోగసిద్ధికి, యోగపూర్ణతకు యామినీదేవి సహభాగి, సగభాగి. ఆమెలో ఎప్పుడెప్పుడు దివ్యశక్తులు ప్రవేశించాయో నేను గమనించాను. కానీ తనకు చెప్పలేదు. గమనించి, అభివృద్ధికి సహకరించడం దానిని సద్వినియోగపరచేలా చూడడం నా అభిమతం.

సావిత్రికి మృత్యువు ప్రత్యక్షం అయింది. మృత్యువుతో ఆమె దెబ్బలాడింది. సత్యవ్రతం చేసింది. మృత్యుంజయ అయింది. మహాశక్తి సంపాదించుకున్నది. అదిరాసే సమయంలో నేను అగ్ని కీలాద్రి శిఖల్ని చూచాను. అలవికాని కోపోద్రేకాలకు, సంక్షోభాలకు గురైనాను. అనేక ప్రకృతిశక్తులు వికృతంగా నాపై దాడిచేశాయి. ఒంటరిగానే పోరాటం సాగించాను. అప్పుడే యామినీదేవిలో కాళికాశక్తి ప్రవేశించింది. నాకు తెలుసు. కనుకనే తలవొగ్గాను. శిరసావహించి, సాష్టాంగనమస్కారం చేసి 'దేవి'ని ప్రసన్నం చేసుకున్నాను. ఏ దైవశక్తినీ మనం ప్రతిఘటించకూడదు. మనకిష్టం లేకపోయినా, అవసరం లేకపోయినా, ఆ శక్తి మన దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు, స్వీకరించవలసిందే. కొన్ని పనులు మనం అనుకున్నంత మాత్రాన కావు. సంకల్పం మాత్రమే మనది. తథాస్తు దేవతలంటారు. దైవికశక్తులు ముందు ప్రతిఘటించినా, తర్వాత మన సత్యదీక్షను మన్నిస్తాయి. మనతో సహకరిస్తాయి. మహాత్ముల, దివ్యశక్తుల సహకారం లేనిదే సత్కార్యాలు చేయలేం!

యోగానికి రెండు ముఖాలు... లేదా రెండు నాడులున్నాయి. యోగం పరిణతి చెందడానికి గుర్తుగా శక్తిపాతం జరుగుతుంది. 'ప్రేమ' విశ్వవ్యాప్తమవుతుంది. ప్రేమ, శక్తి అన్నవి వేర్వేరు కాదు. మగవారిలో శక్తి, ఆడవారిలో ప్రేమగా దర్శనమిస్తుంది. వినిమయమవుతుంది. మగవారు యోగాన్ని శక్తిగా మార్చుకుంటే ఆడవారు ప్రేమగా మార్చుకుంటారు. ఒకటి ఎక్కువ. రెండవది తక్కువ కాదు. ఈ రెండు కలిస్తే పూర్ణత్వం. కలిస్తేనే దాంపత్యం. భార్యభర్తలు కలిసి యోగం చేయాలనడంలో ఆంతర్యం అదే. అంతేగానీ, నిత్యం సంసారం చేయమని కాదు. ప్రేమ-శక్తి ఏకం కావాలి. ఒక్కటిగా ప్రవర్తిల్లాలి. ఇద, పింగళలోని శక్తి, ప్రేమ వాహినులు కలిసి, అంతర్వాహినిగా సుషుమ్న

ద్వారా, ఊర్ధ్వస్థితికి చేరాలి. మాస్టర్‌గారి యోగశక్తికి ధీటైనది మాతృశ్రీ ప్రేమ. ఇద్దరి సాధన ఒక్కటే, గమ్యం ఒక్కటే, దిశ ఒక్కటే. మాస్టర్‌గారి యోగానికి మాతృశ్రీ అనుకూలత, సహకారం, అనురాగం పెట్టనికోటలు.

సూత్రం ఉన్నదిగానీ భార్యాభర్తలు కలిసి యోగజీవనం సాగించిన సందర్భాలు తక్కువ. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి దంపతుల్ని ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చు. నాకు తెలిసిన సీనియర్ సాధకులలో చాలామందికి భార్యల సహకారం లేదు. దానిని ఒక లోపంగా చెప్పకపోయినా, యోగపూర్ణత్వానికి అది లోపమే. ఇప్పటికీ చాలామంది యోగసాధకుల భార్యలు యోగం చేయరు. 'యోగాటీచ్'కి బదులు 'ప్రేమా-ట్రీట్' అంటే బావుంటుంది. నా శ్రీమతి ఆ విషయంలో నాకు పూర్ణసహకారం అందించి యోగపూర్ణత్వానికి సహకరిస్తున్నదనే చెప్పాలి. మమ్మల్ని ఆదర్శంగా తీసుకోనవసరం లేదుగానీ, కనీసం ఇలాంటి సమయోగిత్వం సహజీవనం యోగసహకారం పూర్ణసిద్ధికి అవసరమని నా యోగమిత్రులైనవారు గ్రహించగలిగితే చాలు. యోగక్రియ సజావుగా సాగిపోతుందని నా విశ్వాసం.

0 0 0

దిల్‌షుక్‌నగర్ నుండి వచ్చే వరలక్ష్మి ఒకరోజున ఒకామెను వెంటపెట్టుకు వచ్చింది. ఆమెకు చూపు సరిగా ఆనదు. దాదాపు గుడ్డిదానిలా వుంది. ఆమె తన ఆడ బిడ్డట. పేరు ఉష. గుంటూరు దిడుగు నారాయణరావుగారి శిష్యురాలు, అక్కిపెద్ది వేంకటేశ్వరశర్మ మరదలు. శర్మగారు సంస్కృత కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్. యోగసమావేశాలు జరిపేవారు. ఈమె రవి కళాశాలలో టీచర్‌గా పనిచేసేది. చూపు తగ్గడంతో ఉద్యోగం పోయింది. కళ్ల ఆపరేషన్ కోసం వచ్చింది. వరలక్ష్మి నా వద్దకు తీసుకు వచ్చింది ఆశీస్సు కోసమని.

సాయంత్రం ప్రేయర్ పూర్తి అయ్యేసమయంలో ఉష వెక్కి వెక్కి ఏడ్వడం మొదలెట్టింది. అందరూ భయపడ్డారు. కారణం చెప్పదు. పెద్దగా ఏడుపు. మాట వినిపించుకోదు. కొంతసేపు క్రిందపడి దొర్లింది. మేమంతా బయటగదిలో కూర్చున్నాం.

ఉషకు ట్రీట్‌మెంట్ చేయండని వరలక్ష్మి వచ్చి అడిగింది.

"ఏడవనీయండి, అదే ట్రీట్‌మెంట్" ఒక గంటపైగా శోకాలుపెట్టింది.

"నేను ఇక్కడే వుండిపోతాను. భర్త వద్దు. పిల్లలు వద్దు. ఉద్యోగం వద్దు. ఏమీ వద్దు. నన్ను ఇక్కడ ఉండనివ్వండి మాస్టరుగారూ" అని బ్రతిమిలాడసాగింది హిస్టీరికల్‌గా.

"సరే.. అలాగే ఉందువుగానిలే. ఇంక ఏడుపు ఆపు" అని చెప్పాక, ఏడుపు ఆపింది. మాతోనే భోజనం చేసింది.

"ఆపరేషన్ కదా! ఇంటికి వెళ్లు ఉషా.." అన్నాను.

"నాకొక ప్రామిస్ చేస్తే వెడతాను" అన్నది.

"ఏమిటి?"

"మీరే నా కళ్లకు ట్రీట్ చేయాలి"

"అలాగే"

"ఆపరేషన్ టైంలో మీరు నా ప్రక్కనే ఉండాలి. వస్తారు కదూ?"

వస్తానని మాటిచ్చాను.

శనివారం ఆపరేషన్. సాధురాం ఆస్పత్రి మా ఆఫీసుకు దగ్గరే. వెళ్లవచ్చు.

నా మాటమీద నమ్మకంతో రాత్రి 11 గంటలకు వెళ్లిపోయింది.

ఆపరేషన్ రోజు వెళ్లి రావాలని అనుకున్నాను. ఆఫీసులో పని వత్తిడివల్ల మరచిపోయాను. వారం తర్వాత ఆమె ప్రేయర్‌కు వచ్చింది. వస్తూనే పాదాభివందనం చేసింది.

"థాంక్స్ గురువుగారూ" అన్నది. నేను గిల్టీగా ఫీలైనాను.

"సారీ ఉషా" అని జరిగింది చెప్పబోతుండగా...

'థియేటర్‌లోకి తీసుకు వెళ్లేంతవరకు మిమ్మల్నే ప్రార్థించాను గురువుగారూ. ఆపరేషన్ టైంలో మీరు, మాస్టరుగారు మాస్క్ వేసుకుని వచ్చారు. మీ యిద్దరే ఆపరేషన్ చేశారు. ఏమీ నొప్పి, బాధ అనిపించలేదు. హాయిగా, చల్లగా వుంది. రెండు కళ్లు ఒకేసారి ఆపరేట్ చేశారు. కళ్లపైన నందివర్ధనం పూలు పెట్టినంత చల్లగా అనిపించింది మాస్టారూ' అన్నది.

"థాంక్ యూ మాస్టర్" అనుకున్నాను. నేను మరచిపోయినా మాస్టరుగారు తనను విశ్వసించినవారిని విడిచిపెట్టరు. నేను చేస్తానని, చేయలేకపోయినపని, తానుచేశారు! అయినా నేను చేయడం ఏమిటి? ఆ పని మాస్టరుగారిదే వారితరఫున నేను మాట యిచ్చాను. ఆయన మాట నిలబెట్టారు. అంతే కదా!

చూపు వచ్చాక ఉషకు ఉద్యోగం బెంగపట్టుకుంది. మళ్లీ ఉద్యోగంలోకి తీసుకోరన్న భయం.

"విశ్వనాథంగారితో నేను పంపానని చెప్పు. నీ ఉద్యోగం నీకు వస్తుంది" అని పంపాను.

ఆమెకు నమ్మకం లేదు. నా పేరు చెబితే ఉద్యోగం వస్తుందని.

వెళ్లి 'ధన'తో చెప్పింది.

"శార్వరి నీకెలా తెలుసు?" అని అడిగాడుట.

"మా గురువుగారు" అని చెప్పింది.

మారుమాటాడకుండా ఉద్యోగంలో చేరమన్నాడుట.

రవి కాలేజీ డైరెక్టరు సి.వి.ఎన్. ధన్, నేను గుంటూరు ఎ.సి. కాలేజీలో క్లాస్‌మేట్స్. మంచి స్నేహితులం. ఆ విషయం నేను ఉషకు చెప్పలేదు. ధన్ ఆమెకూ చెప్పలేదు.

మరొకసారి గుంటూరు వెళ్లినప్పుడు ఉష తన కూతురికి ట్రీట్‌మెంట్ చేయించుకుంది.

౦ ౦ ౦

గుంటూరులో మరొక కేసుచేయవలసి వచ్చింది. 'ప్రభ' పనిమీద గుంటూరు వెళ్లాను. డా.పరుచూరి రాజారాంగారి ఫ్రాయిడ్ జీవితచరిత్ర ప్రభ వీక్లీలో వేయాలని, కొన్ని మార్పులు, చేర్పులు చేయాలని, డా.రాజారాంతో చర్చించడానికి వెళ్లాను. నాలుగు రోజులు లాడ్జిలో మకాం. డా. పరుచూరి రాజారాం స్కిన్ స్పెషలిస్టు. పేరున్న డాక్టరు. అభ్యుదయ రచయిత. విరసంతో సంబంధం వుంది. కమ్యూనిస్టు. నన్ను గుంటూరు ఆహ్వానించింది వారే.

తెనాలి నుండి సౌజన్య అనే మిత్రుడితో కలిసి వెళ్లాను. డా. రాజారాం, లక్ష్మీనారాయణ వచ్చారు. లాడ్జిలో మకాం. టిఫిన్ ఆర్డరు చేస్తూ మాకు స్వీట్స్, అవీ చెప్పాడు. తాను స్వీట్ తినడట. ఏమంటే డయాబెటీస్ అన్నాడు. మనిషి చాలా శుష్కించిపోయి వున్నాడు. పది సంవత్సరాలుగా వరి అన్నం మానివేశాడు. పత్యపు భోజనం.

"మరేం ఫరవాలేదు. నాలుగుస్వీట్లు తెప్పిద్దాం. నాలుగు రవ్వదోసె, కాఫీ" నేనే ఆర్డరిచ్చాను.

ఆయన లబోదిబోమన్నాడు.

"డాక్టరుగారూ! నేను యోగం చేస్తానని తెలుసుకదా! ట్రీట్‌మెంట్స్ చేస్తానని తెలుసుకదా? మీకు ఈ స్వీట్‌తో ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తున్నా. నాపై నమ్మకం పెట్టి తినండి. నేను వెళ్లేలోగా మీ డయాబెటిస్ నయం చేస్తాను" అన్నాను.

ఎంత డాక్టరైనా, అంత హామీ యిస్తే, నమ్మకపోడు కదా! మాతోపాటు స్వీట్ తిన్నాడు.

'ఇంకా తినాలనిపిస్తే స్వీట్స్ తెప్పించుకు తినండి.. ఈరోజు నుండి మీరు రైస్‌మీల్ తీసుకోండి. పత్యంలేదు. వేటికీ నిషేధం లేదు. నాన్‌వెజ్ మానివేయండి చాలు'

ఆరోజు ఇంట్లో శుభ్రంగా వరి అన్నం, కోరిన కూరలతో తిన్నాడు.

ఉదయం టెస్ట్ చేయించుకున్నాడు. సుగర్ చాలా వరకు తగ్గింది. ఆ రోజు సాయంత్రానికి నార్మల్‌కి వచ్చింది. మూడవరోజుకు పూర్తిగా తగ్గిపోయింది.

"ఇంకమీరు సుగర్‌గురించి మరచిపోండి. ఆ జబ్బుపోయింది. నాన్ వెజిటేరియన్ లోకి వెళ్లారో మళ్లీ సుగర్ వస్తుంది" అని హెచ్చరించాను.

వారి డయాబెటిస్ వ్యాధి మూడురోజుల్లో తగ్గిపోయింది.

ఆయన కమ్యూనిస్టు. "యోగాకి ఇంత పవర్ ఉంటుందా" అని ఆశ్చర్యపోయాడు.

0 0 0

హెచ్.ఎ.ఎల్‌లో పి.ఆర్.ఓ.గా పనిచేస్తున్న ప్రసాద్‌గారు స్టేట్‌బ్యాంకు ఆఫీసరు శాస్త్రిగారు మంచిస్నేహితులు. ఇద్దరు కలిసి ప్రేయర్స్‌కు వస్తుండేవారు. ప్రసాద్‌గారు మాస్టర్ ఇ.కె.గారి శిష్యుడు. ప్రేయర్‌కు వస్తామంటే "నాకేం అభ్యంతరం లేదు, కానీ ఇక్కడ నాపద్ధతులే పాటించాలి" అని చెప్పాను. సరేనన్నారు. గురుపూజలకు విశాఖపట్నం వెళ్లినా ఆదివారాల్లో నా వద్దకే వచ్చేవారు. యోగం కన్న భక్తి తత్పరత ఎక్కువ. భక్తి వుంటే చాలు యోగికావచ్చుననే భ్రమలో వున్నవాడు. ఎవరి అభిప్రాయాలు బలవంతంగా మార్చడం నాకిష్టం ఉండదు.

శాస్త్రిగారు మా ఇంటి ఎదురువీధిలో ఉంటారు. ఆయన భార్యకు గుండెనొప్పి వస్తే అర్ధరాత్రి హడావిడిగా వచ్చాడు. ప్రేయర్ చేసి కాస్త విభూతి యిచ్చాను.

"విభూది యిస్తే తగ్గుతుందా గురువుగారూ" అని ప్రశ్నించాడు.

"నాకు చేతనైంది నేను చేశాను. నేను చేసింది ట్రీట్‌మెంటల్ ప్రేయర్. మీకిచ్చింది విభూతి. ఆమెను నా వద్దకు తీసుకువస్తే ట్రీట్‌మెంట్ చేయడం మరోపద్ధతిన సాగేది. ఇంటివద్ద పేషెంటునుంచి వస్తే ట్రీట్‌మెంట్ ఇలానే చేస్తాం. అయినా 'విభూతి' అంటే వైభవం కలదని గదా. ఆ విభూతి 'టచ్' లోనే శక్తి వుంటుంది. నానుండి పేషెంట్‌లోకి వెళ్లడానికి ఇదొక మాధ్యమం. ఇదొక ఆధారం మాత్రమే. యోగావర్కు పై లెవెల్‌లో జరుగుతుంది. అది ఎలా జరిగేది మీకు చెప్పకూడదు. పేషెంట్‌కు వెంటనే తగ్గడం వరకే మీ ప్రమేయం. మిగిలిన టెక్నికల్, మిస్టిక్ విషయాలు దయచేసి అడక్కండి' అన్నాను.

ఆమెకు పది నిమిషాలలో తగ్గింది గుండెనొప్పి.

0 0 0

ప్రసాద్‌గారికి ట్రీట్‌మెంట్ పద్ధతి నేర్చుకోవాలని వుండేది. ఒక ఏడాది పాటు దగ్గర కూర్చుని ట్రీట్‌మెంట్స్ గమనించారు. నాకో పద్ధతి లేదు. ఏ కేసు ఎలా ట్రీట్ చేస్తానో నాకే తెలీదు. ఆ క్షణంలో అందిన మాస్టర్ గారి డైరెక్షన్ ఫాలో అవుతుంటాను.

ఏడాది తర్వాత తన మనస్సులోని కోరిక బయటపెట్టాడు.

"నేర్చుకున్నారా? ఎంతవరకు వచ్చింది?" అని ప్రశ్నించాను.

"మీరు నేర్పితే నేర్చుకుంటాను" అన్నారు.

"ఇది నేర్పే విద్యకాదు. నేర్చుకునే విద్య. ఎవరికి వారుగా నేర్చుకోవలసిన విద్య. ఇది ఆత్మవిద్య" అన్నాను.

ప్రసాద్‌గారు, వైదికపద్ధతి అవలంబిస్తారు. నమకాలు, చమకాలు చదివేవారు. పురుషసూక్తం వల్లించేవారు. నా వద్ద అవన్నీ బంద్ చేయవలసి వచ్చింది.

"ప్రసాద్‌గారూ, మాస్టరుగారు ఎవరికి ఏ శక్తి అనుగ్రహిస్తారో తెలీదు. వారు ప్రసాదిస్తే తప్ప ఏదీ మనకు లభించదు. కోరితే ఏదీ ఇవ్వరు. మీ చేత మాస్టరుగారు ట్రీట్‌మెంట్స్ చేయించాలని నిర్ణయిస్తే మీకే ఆ శక్తి కలుగుతుంది. మీకా బుద్ధి పుడుతుంది. ఊరికే కూర్చుని పద్మాసనం వేసుకుని, కళ్ళు గట్టిగా మూసుకున్నంత మాత్రాన వారిగేది లేదు. అయ్యేదీ లేదు" విడమరచి చెప్పాను.

ఆ క్షణంలో నిరుత్సాహపడినా, నా వద్దకు రావడం మానలేదు.

0 0 0

యోగరహస్యం తెలివిడి చేయడానికా అన్నట్లు అప్పుడొక కేసు వచ్చింది. ఒక అమ్మాయి. పెళ్లయింది. భర్తకు బ్యాంకులో ఉద్యోగం. ఆమెకు పూర్తిగా ఆకలి చచ్చిపోయింది. పిడికెడు అన్నం కూడా తినగలిగేది కాదు. అయినా మనిషి బాగానే వుంది. కాస్త నీరసం అనిపించింది అంతే. ఎన్నో మందులు వాడారు. వైద్యం చేయించారు. ఊహు... ఆకలి పుట్టలేదు.

"ప్రేయర్ చేసి ఈ అమ్మాయికి తీర్థం యిచ్చి, డైరెక్టుగా ట్రీట్ చేయవచ్చు. ఒక్కరోజులో మామూలు అవుతుంది. కాని అలా చేయను. మరొక రకం, ఇన్‌డైరెక్టు ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తాను. గమనించండి. తాను సాధారణంగా తినేపాటి అన్నం, కూరలు అవీ ఏపాటివో రోజూ అయిదుగురికి అన్నదానం చేయాలి. అలా తొమ్మిది రోజులు చేయాలి. పదవనాటికి ఆమెకున్న అగ్నిమాంద్యం తగ్గిపోయి, విపరీతమైన ఆకలి పుడుతుంది. ఆ తర్వాత నార్మల్ అవుతుంది."

అలాగే జరిగింది. ప్రసాద్‌గారు ఆనందంగా వచ్చి "ఎలా పాజిబుల్ మాస్టరుగారూ... ఇట్స్ ఎ మిరకిల్" అన్నారు.

"మనకి అలవికానివన్నీ మిరకిల్స్ గానే కనిపిస్తాయి ప్రసాద్‌గారూ. అది మిరకిల్ కాదు, మిస్టరీ కాదు.అది మాస్టర్‌యోగా పవర్ - విల్‌పవర్" అన్నా

ఆ తర్వాత వారు ట్రీట్‌మెంట్ నేర్వడానికి ప్రయత్నించలేదు.

యోగం చేసే వారంతా యోగానికి అంకితమైనట్లు నటిస్తారు. ఇతరుల్ని నమ్మిస్తారు. యోగచైతన్యం పూర్తిగా తనలో నింపుకున్న వ్యక్తి డి.ఎన్.రావు. ఆ రోజుల్లో ఆయన చేయూత నాకు లభించి ఉండకపోతే, నా యోగాశ్రమ కార్యక్రమాలకు ఇంత ఊపు వచ్చేది కాదు. నా యోగజీవితం ఇలా మలుపు తిరిగేది కాదు. ఆయన లేని సమావేశం ఆ రోజుల్లో ఊహించలేను. ఒక్కొక్క వ్యక్తి, ఒక్కొక్క గొప్ప పనికి కారణభూతుడవుతాడు. ఒక సీతారామయ్య, ఒక దాసు, ఒక నారాయణరావు, ఒక నరసింహారావు వేర్వేరు దశల్లో యోగమార్గంలో నాతో కలిసి నాకు ప్రోత్సాహం అందించారు. బహుశా డి.ఎన్.రావు నాకు ఏ జన్మలోనో సోదరుడై వుంటాడు. యోగమిత్రు లందరూ మమ్మల్ని అపూర్వసోదరులు అనేవారు. మా కలయిక, కార్యనిర్వహణ అలా ఉండేది. వ్యక్తులు వేరైనా ఆత్మలు ఒక్కటిగా కలిసిమెలిసి తిరిగాం. నాకు స్ఫూర్తి ఆయన. ఆయనకు తోడు నేను. ఆయన కల్మషం లేని మనిషి. ఆయనది కపటం తెలియని మనస్సు.

ఆదివారం సమావేశాలకు కొత్తవెలుగు వచ్చింది. సీనియర్ సాధకులు రెగ్యులర్‌గా రాసాగారు. రాలేనివారిని రావుగారు దగ్గరుండి ఆటో ఎక్కించుకుని తెచ్చేవారు. ప్రేయర్‌కు జనం బాగా వస్తున్నారు. బయట ఊళ్ల జనం కూడా వచ్చి యోగంలో చేరసాగారు. అది మాకు ప్రోత్సాహం. ఒక ఆదివారం ఉదయాన వచ్చారు రావుగారు. ఆటో బయట నిలిపి లోపలకు వచ్చీరాగానే "శార్వరీ! బయలుదేరు, అర్జంట్" అన్నాడు. ఏదో రాసుకుంటున్నాను. రాతపని ఆపాను. ఎవరైనా వస్తే రాతపని సాగదు.

"అంత అర్జంటా?"

"మోస్ట్ అర్జంట్!! లైఫ్ అండ్ డెత్ ప్రాబ్లం"

ఆయనగారి హడావిడి అలాగే ఉంటుంది. ఊపిరి తీసుకోనివ్వడు. నేను యోగా ప్రాక్టీసుకు పరిమితం అవుదామని అనుకుంటే ఆయనే ట్రీట్‌మెంట్స్‌లోకి దింపుతారు. కేసులు చేయడం అయిష్టం కాదు గానీ, నాకంత శక్తి లేదని నా తటపటాయింపు. ఏ విషయంలోను పెద్దవారిని నొప్పించడం నాకు ఇష్టం ఉండదు. అందువల్లనే పెద్దవారికి నా పట్ల వాత్సల్యం కలుగుతుంది. వారి అభిమానాన్ని వదలుకోలేను. అది నాకు అలవాటు.

ఇంటినుండి బయలుదేరబోతుండగా ఆయన లోపలకు వెళ్లి యామినీదేవితో చెప్పారు, "అమ్మా, మీ ఆయన్ని ఒంటిగంటకు తిరిగి తీసుకు వస్తాను. పర్మిషన్

యిచ్చినట్లేనా?" అదో సరదా ఆయనకు. యామినీదేవి అంటే అమిత వాత్సల్యం. సోదరిలా చూచుకునే వారు. ఆటోలో ఎక్కి కూర్చోగానే కథనం ప్రారంభించాడు.

"ఆ అమ్మాయి ఎవరో నాకు తెలియదు శార్వరీ. మా వీధిలో ఒక లేడీ డాక్టరు వుంది కదూ! ఆమెకు ఈ అమ్మాయి కజిన్‌సిస్టర్. ట్రీట్‌మెంటుకు వచ్చింది. అయిదునెలల గర్భవతి. బ్లీడింగ్ కేసు."

"మీకేం సంబంధం?"

"మా ఇంట్లో టెంపరరీగా అద్దెకు దిగింది. లోగడ చాలాసార్లు అబార్షన్ అయింది. తనకు పిల్లలు కావాలని కోరిక. గర్భం నిలవదు. బ్లీడింగ్ ఆపడం డాక్టరువల్ల కావడం లేదు. నీవు ఆ అమ్మాయిని సేవ్ చేయాలి ఎలాగైనా."

ఇంటికి చేరాం. ఆ అమ్మాయి మంచంలో మెలికలు తిరిగిపోతూ ఎగిరెగిరి పడుతోంది. శరీరం చెమట్లు పోస్తున్నాయి. ప్రక్కన ఆమె తల్లిగారు ఏడుస్తూ నిలబడి వుంది. మేం లోపల అడుగు పెట్టగానే రావుగారు "డోంట్ వర్రీ. శార్వరి వచ్చాడు. నీకు తగ్గిపోతుంది" అని హామీ యిచ్చాడు.

ఆయన హామీలివ్వడంలో రాజకీయనాయకుల్ని మించిపోతాడు. యోగం పట్ల ఆయన విశ్వాసం అలాంటిది. ఆయన చెప్పిన కేసు చేయనంటే నాకు 'క్లాసు' తీసుకుంటాడు. శ్రీకృష్ణపరమాత్మ వలె గీతోపదేశానికి ఉపక్రమిస్తాడు. ఆ బాధ తప్పించుకోవాలంటే కేసు చేయడం ఒక్కటే మార్గం.

ఆ అమ్మాయి చేతులు జోడించి నమస్కారం చేసింది.

"మాస్టారూ! నన్ను రక్షించండి. ఐ యామ్ డయ్యింగ్" అని ఏడ్చింది. ఆ అమ్మాయికి తను తల్లిని కావాలన్న కోరిక బలంగా వుంది. అలాంటి కేసులు నాకు అలవాటు లేదు. అందునా ఆడవారికి ట్రీట్‌మెంట్ చేయడంలో కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. మాస్టరుగారి 'పిలుపు' కాకపోతే రావుగారు నా వద్దకు రావడం జరిగేది కాదు. ఏవో ఆటంకాలు వచ్చేవి. నాకు కొన్ని నమ్మకాలు, కొన్ని గుర్తులు ఉన్నాయి. ఆ అమ్మాయితో 'నమస్కారం' చేయించి, కళ్లుమూసుకోమని చెప్పి, విభూది పెట్టి, నిలబడే ప్రార్థన కుపక్రమించాను. విభూది పెట్టగానే ఆమె నెమ్మది అయింది. ఏడుపు ఆగిపోయింది. అరుపులు, మూలుగులు లేవు. ప్రేయర్‌లో నా చేతివేళ్లనుండి 'ఎనర్జీ' ఆమెలోకి ప్రవహించినట్లు అనుభూతి చెందాను. నా చేయి అప్రయత్నంగా కదలి ఆమె తలను స్పృశించింది. అరగంటసేపు ట్రీట్‌మెంట్‌లో నాఎనర్జీని అందుకున్నది. ఒకగంట తర్వాత ఆమె కళ్లు విప్పి నవ్వి... 'యూ సేవ్‌డ్ మి మాస్టర్' అన్నది. అప్పటికి ప్రమాదం తప్పింది. వారం వారం రావుగారు వచ్చినప్పుడల్లా ఆమె ప్రోగ్రెస్ గురించి తృప్తిగా చెప్పేవారు.

రెండు నెలలు గడిచాయి. ఆమెకు ఎనిమిదవనెల. ఒకరాత్రి జోరున వర్షంలో రావుగారు వచ్చి, "ఆ అమ్మాయి గాంధీ ఆస్పత్రిలో వుంది. వెరీ క్రిటికల్.. డాక్టర్లు ఆశ వదిలేశారు. కమాన్ వెడదాం పద" అని తొందర చేశాడు.

"డాక్టర్లు ఆశ వదిలేస్తే మనం చేసేది ఏముంది రావుగారూ" అన్నాను "ఇంత రాత్రి వేళ మనల్ని ఎలా రానిస్తారు?"

ఆయన మొండి మనిషి. తన పంతం నెగ్గించుకుంటాడు. వర్షంలోనే వెళ్లాం. గేట్‌మన్ చేతిలో అయిదు రూపాయలు పెట్టాడు. స్పెషల్ రూంకి వెళ్లాం. ఇద్దరు డాక్టర్లు, ఇద్దరు నర్సులు ఆమె చుట్టూ వున్నారు. ఓహ్! కేకలు, పెడబొబ్బలు వేస్తోంది. రావుగారు ఏం చెప్పారో కానీ, డాక్టర్సు, నర్సులు నేను వెళ్లగానే తప్పుకున్నారు. ఆమె నా చేయి గట్టిగా పట్టుకుని ఏడవసాగింది. పాపం శ్వాస అందక ఎగిరెగిరి పడుతోంది. ఆ పరిస్థితిలోనూ నాకు నా కర్తవ్యం స్ఫురించింది. నేను వచ్చింది జాలిచూపడానికి, పరామర్శించడానికి కాదు. ఆ క్షణంలో నేను మామూలు మనిషిని కాదు. మాస్టర్ ప్రతినిధిని. దేవదూతను అనుకున్నాను. ఆమె తలపైన చేయి వుంచి ప్రార్థన చేశాను. వెంటనే తగ్గింది. ప్రశాంతంగా నిద్రపోయింది.

డాక్టర్లతో చెప్పాను. "అవసరమైతే ప్రిమెచ్యూర్ డెలివరీకి ఏర్పాటు చేయండి. డోంట్ హెజిటేట్" మర్నాడే ఆమెను నీలోఫర్ ఆస్పత్రికి బదిలీ చేసి డెలివరీ చేయించారు. తల్లి, బిడ్డ క్షేమంగా వున్నారు. రావుగారు నన్ను నీలోఫర్‌కు తీసుకువెళ్లారు. గ్లాసు గదిలో ఉంచారు అలాంటి బేబీలందరినీ. ఆమె ఆస్పత్రి నుండి డిశ్చార్జి అయేరోజుకు రావుగారు తన ఇంట్లో అలాంటి అద్దాలగది తయారుచేయించాడు. చాలా ఖర్చు పెట్టాడు! ఆమె ఈయనకి బంధువు కాదు,స్నేహం లేదు. జస్ట్. మానవతాదృష్టి. కరుణ, వాత్సల్యం. తను కన్నకూతురు ఆ పరిస్థితిలో వుంటే ఎంత శ్రద్ధగా చేసేవాడో, ఈ అమ్మాయికి అంతశ్రద్ధ గానూ సాయం చేశాడు.

బారసాల రోజున నన్ను భోజనానికి పిలిచారు. రావుగారే వచ్చి ఒంటిగంటకు తీసుకువెళ్లాడు. మేం సీతాఫల్‌మండిలో రావుగారింటి ముందు ఆటో దిగుతుండగా లోపల నుండి శోకాలు వినిపించాయి. మేడపై నుండి ఎవరో 'ఆటోను ఉంచండి.. ఆస్పత్రికి వెళ్లాలి' అని అరిచారు. మాకు మతిపోయినట్లయింది. లోపల గదిలోకి వెళ్లగానే, ఆ అమ్మాయి తల్లి వచ్చి కళ్లు తుడుచుకుంటూ చెప్పింది"బాబు పోయాడు" అని.

మేం అవాక్కయినాం. బారసాల రోజు. పొద్దుటి వరకు బాగానేవున్నాడు బాబు. రావుగారు మా ఇంటికి వచ్చి నన్ను తీసుకు వచ్చేంతలో ఏమైంది? శ్రీదేవి, రాజేశ్వర రావు ఇద్దరు డాక్టర్లు వచ్చి డిక్లేర్ చేసిపోయారు 'డెడ్' అని.

"నో..నో... ఇంపాసిబిల్. హిషుడ్ లివ్. హి షుడ్ లివ్" అని డి.ఎన్. రావుగారు వెర్రికేక పెట్టాడు.

నా చేతులు రెండుపట్టుకుని, "శార్వరీ! హి షుడ్ నాట్ డై. లెటజ్ ఫైట్ విత్ డెత్" అన్నాడు, కళ్లనీళ్లతో.

మేడపైకి వెలుతుండగా అన్నాడు, "శార్వరీ! మాస్టరుగారిచ్చిన అయిదు హామీలలో చనిపోయినవారిని బ్రతికించవచ్చు నన్న హామీ వుంది. ఇది మన యోగానికి పరీక్ష. నీవు ఎలాగైనా ఆ బాబుని బ్రతికించాలి" అని భుజం తట్టాడు. నాకు మతిపోయింది.

తల్లీబిడ్డ వున్న గదిలోకివెళ్లాం. ఆ అమ్మాయి ఏడుపు ఇంతా అంతా కాదు. 50, 60 మంది బంధువులు వచ్చి ఉన్నారు బారసాలకు. ఈ సంఘటనతో కొందరు నెమ్మదిగా జారుకుంటున్నారు. ఆ బాబు మృతదేహాన్ని మా కాళ్లవద్ద పెట్టి కుప్ప కూలిపోయింది కన్నతల్లి. రావుగారు బేబిని ఎత్తి నా చేతికిచ్చి, "మీరంతా వెళ్లిపొండి బయటకు" అందరినీ శాసించాడు.

"ఎవరి ఏడుపు, మాట మాకు వినిపించకూడదు. వెళ్లండి" అని చెప్పాను. బాబు ముత్తవను మాత్రం గదిలో ఉండమన్నాం. నేను మంచం మీద కూర్చుని, ముత్తవను బాబును ఒళ్లో ఉంచుకోమని ట్రీట్‌మెంట్ ప్రారంభించాను. పావుగంట, అరగంట... ముప్పావుగంట... గడిచింది. ప్రేయర్‌లో పైకి వెళ్లడం జరిగింది. కాని బాబులో చలనం లేదు. అప్పుడు సడెన్‌గా నా చేతికి స్పందన వచ్చింది. చేయి లేచి నెమ్మదిగా బాబుదిక్కుగా కదిలింది. నా వేలుపోయి అతని నోట్లో దూరింది. మరో అయిదు నిమిషాలు గడిచాయి. బాబు నా వేలు చీకడం తెలిసింది. పది నిమిషాలు బాబు నా వేలు చీకి చీకి కళ్లు విప్పాడు. అప్పటికి నా ట్రీట్‌మెంట్ ప్రేయర్ అయిపోయింది. నేనూ కళ్లు విప్పాను. బాబు నా వేపు చూచి నవ్వాడు.

"దటీజ్ మాస్టర్... శార్వరీ!" రావుగారి ఆనందానికి అవధి లేదు. తర్వాత గంటలో బారసాల తతంగం పూర్తి చేశారు. భోజనాలు చేశాం. నాలుగు గంటలైంది.

రావుగారింటి ప్రేయర్‌గదిలో దీపం వెలిగించి, ఆ అమ్మాయి చేత కొబ్బరి కాయ కొట్టించాం.

"శార్వరీ, నీవు వయస్సులో చిన్నవాడివి, బట్ యూ ఆర్ ఎ మాస్టర్. మాస్టరుగారు నిన్ను తనంతటి వాడిని చేశారు. నో డవుట్" అని పరవశించిపోయాడు.

ఇలాంటి కేసులు నన్ను పరీక్షించడానికే వస్తున్నాయని మొదట అనుకునేవాడిని. కానీ అవి నాయోగానికే పరీక్షలు. యోగపూర్ణత్వానికి నిదర్శనలు అనిపించేది. తర్వాత యోగంపట్ల నా విశ్వాసం పెరగడానికి, సాధకులకు యోగంపట్ల ఆసక్తి కలగడానికి అలాంటి సంఘటనలు, నిదర్శనలు అవసరం అనిపించింది. ఏదైనా, మాస్టరుగారు

నాకు నిర్దేశించిన పనులు నిర్వర్తించడమే నా కర్తవ్యం. ఇందులో నా శక్తి లేదు, నా గొప్పతనం లేదు. నేను ఎప్పుడూ శూన్యంలో మిగిలిపోతున్నాననే అనిపిస్తుంది నాకు. రావుగారు నా యోగాభివృద్ధికి కొండంత స్ఫూర్తినిచ్చేవారు. ప్రత్యక్షంగా నాచేత కేసులు ట్రీట్ చేయించి, నాలో ఆత్మవిశ్వాసం పెరగడానికి సహాయపడ్డారు.

వారి తల్లిగారికి జబ్బు చేసింది. ఆమె లోగడ బొంబాయిలో వుండేది. ఇక్కడకు వచ్చింది. ముగ్గురు కొడుకులు ఒకే ఇంట్లో, మూడు వాటాలలో వుంటారు. ఆమెకు కోడళ్లతో పడేది కాదు. ఆమెది పల్నాటి పౌరుషం. ఎం.ఎన్.గారి శిష్యురాలు ఆమె. రావుగారు పెద్దకొడుకు. ఈయనకు తల్లిగారంటే వల్లమాలిన ప్రేమ. ఆమెకోసం ఒక వంటమనిషిని పెట్టాడు. కోడళ్ల వంట ఆమె తినదు. ఆమె జబ్బుపడ్డప్పుడు డి.ఎన్.రావు నన్ను తీసుకువెళ్లాడు. నన్ను 'మాస్టర్'గా ఆమెకు పరిచయం చేశాడు. ఆమెకు బుస్సున కోపం వచ్చింది. "ఎవరు మాస్టర్లు? ప్రతివాడు మాస్టరుననే అంటాడు. ఆ మీసాలాయన ఒక పెద్దమాస్టరు. ఆ ఒంగోల్లు ఆయన ఒక మాస్టరు. వీడు ఇంకో మాస్టరా? చిన్న మాస్టరా?" అని ముగ్గురినీ వరసగా వాయించి "ఏడీ ఈ చిన్న మాస్టరు మొహంచూడనీ' అన్నది. ఆయన నన్ను దగ్గరకు తీసుకు వెళ్లాడు. నా మొహంలోకి ఎగాదిగా చూచి, 'ఫరవాలేదు, మాస్టర్వే. చిన్నవాడివైనా, మాస్టరు లక్షణాలన్నీ వున్నాయి. ఆ పెద్దాయనే 'నిన్ను' మాస్టర్గా గుర్తించి అంగీకరించాడు, పైకొస్తావ్. పో' అన్నది.

ఒకసారి ఆమెకు జబ్బు చేసింది. గాంధీ ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు. ఒకరోజు సాయంత్రం రావుగారు వచ్చి "అమ్మను ఆస్పత్రిలో చేర్చాం. పరిస్థితి బాగా లేదు. నీవు వచ్చి ట్రీట్ చేయాలి. వెడదాం పద" అని గాంధీ ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్లాడు. స్పెషల్ రూం యిచ్చారు. నర్సుతో చెప్పి ఒక చాప తెప్పించాడు. ఆమె స్పృహలో ఉన్నదిగానీ, ఎగిరెగిరి పడుతోంది అస్థిమితంగా. మేం ప్రేయర్కు కూర్చున్నాం. పది నిమిషాలలో ఆమె లేచి కూర్చుని మాతో కలిసి ప్రేయర్ చేయసాగింది. జబ్బు తగ్గింది. బయటకు రాగానే అడిగాడు "అమ్మ ఎంతకాలం జీవిస్తుంది?" అని.

"మీ అమ్మగారు పూర్ణయోగిని రావుగారూ! ఎం.ఎన్.గారి శిష్యురాలు. సహస్రమాసజీవి. మన యోగం పూర్తిగా చేసినవారంతా 83 సంవత్సరాలు జీవిస్తున్నారు. మీ అమ్మగారు మరో మూడు సంవత్సరాల, మూడు నెలల, మూడు రోజులుంటారు" అన్నాను.

అప్పుడు ఆమె వయస్సు దాదాపు 80. ఆ విషయం ఆయన డైరీలో రాసి పెట్టుకున్నారు.

ఆ గడువు సమీపిస్తుండగా, ఆమెకు మళ్లీ జబ్బు చేసింది. మందులు తీసుకునేది కాదు. ఒకసారి నన్ను చూడాలని పిలిపించింది. వెళ్లాను. నమస్కారం చేశాను నన్ను తన కొడుకులతో సమానంగా చూచేది.

"నువ్వు నాకు నమస్కరించకూడదు నాయనా! ఆశీర్వదించు. నువ్వు మాస్టరువి. సి.వి.వి.గారు, ఎం.ఎన్.గారు, నీవూ మీ ముగ్గురూ మాస్టర్లే. నాకు మీరు త్రిమూర్తులు, యోగ త్రిమూర్తులు. "ఒక్కసారి నీ చేత్తో నా నుదురు తాకు నాయనా" అని నా చేయి తీసుకుని తన నుదుటికి ఆనించుకుంది.

"నరసింహా! ఈ జన్మలో ముగ్గురు మాస్టర్లను సేవించాను. ఇంక ఈ జన్మ చాలురా! నేను వెళ్లిపోతానురా" అన్నది.

ఆ రోజునే ఆమె కోమాలోకి వెళ్లిపోయింది. మరి తిరిగి రాలేదు.

ఒకరోజు డి.ఎన్. రావుగారు కవులూరి సీతారామయ్య, మన్నవ హనుమంతరావు, పున్నయ్య, వేదాంతం లక్ష్మీనారాయణ, నన్ను తీసుకువెళ్లాడు. మా అయిదుగురి చేత ఆమె నోట్లో తులసి తీర్థం పోయించాడు.

"ఇదేం విడ్డూరం రావుగారూ" అంటే.

"...దిస్ ఈజ్ ది లాస్ట్ డే ఫర్ హర్" అన్నాడు గంభీరంగా.

మర్నాడు తెల్లవారుఝామునే ఆమె కన్ను మూసింది. చూడడానికి వెళ్లాను. 'నీ ప్రిడిక్షన్ కరెక్టు శార్వరీ' అన్నాడు. ఆస్పత్రిలో చెప్పిన మాట నేను మరచిపోయాను. ఆయనగారు దానిని పట్టుకున్నారు. ఎవరికీ అలాంటి ప్రిడిక్షన్స్ చెప్పకూడదని నిర్ణయించుకున్నాను ఆరోజు.

0 0 0

డి.ఎన్.రావుగారి కూతురు మీనాక్షి బొంబాయి నుండి వచ్చింది నాయనమ్మగారు పోయిన విషయం తెలిసి. ఆమెకు ఫ్లయిట్‌లోనే జ్వరం పట్టుకుంది. ఫ్లయిట్ దిగేసరికి 104 డిగ్రీల జ్వరం. ఇంటికి వచ్చినప్పటి నుండి మూసిన కన్ను తెరవ లేదు. ఇద్దరు ముగ్గురు డాక్టర్లకు చూపించారు. కర్మాంతరాలైన సాయంత్రం రావుగారు నా వద్దకు వచ్చి చెప్పారు 'మీనాక్షి' గురించి.

"నేను రాను, సారీ రావుగారూ!" అన్నాను.

"బాబ్బాబు ఈ ఒక్కసారికి రా... కర్మాంతరాలకు నిన్ను పిలవలేదని అలిగావు కదూ! కానీ నిజం చెబుతాను. కర్మకాండలు చేయడం నాకు ఇష్టం లేదు. కానీ నలుగురి కోసం చేశాం. బంధువులెవరినీ భోజనాలకు పిలవలేదు. అందరూ పెయిడ్‌గెస్ట్‌లు. ఒక్కొక్కడికి నూరు రూపాయల చొప్పున పదిమంది భోక్తల్ని పిలిచి భోజనాలు పెట్టి పంపాను. ఫార్మాలిటీ. నిన్ను పిలవకపోవడం తప్పే. కానీ నాకు మనస్కరించ లేదు. ఆ వాతావరణంలోకి నిన్ను తీసుకు వెళ్లడం యిష్టం లేదు" అన్నాడు సంజాయిషీగా.

మా ఆటో సికిందరాబాద్ జైలు ప్రాంతానికి వెళ్లేసరికి కరెంట్ పోయింది. ఇంటికి చేరేసరికి కటిక చీకటి. కాండిల్స్ వెలిగించి పెట్టారు.

"అమ్మాయి ఎక్కడ?" అడిగాను. చూపించాడు.

చెక్కబల్లపైన పడుకుని వుంది. చేయిపట్టుకుని చూచాను. కాలిపోతోంది. కళ్లు తెరిచే స్థితిలో లేదు. అలాగే నిలబడి ప్రేయర్ చేశాను ఓ అరంగంటసేపు. టెంపరేచర్ తగ్గింది. నెమ్మదిగా కళ్లు విప్పింది. ఒళ్లంతా చెమట పట్టసాగింది. ఆయన తమ్ముడి కూతురు వచ్చి విసనకర్రతో విసరసాగింది.

'రావుగారూ! మీ అమ్మగారికి చేసిన కర్మకాండలో ఏదో లోపం జరిగింది. ఆమె ఆత్మ ఇక్కడే తిరుగుతోంది. ఈ అమ్మాయి అంటే ఆమెకు బాగా ఇష్టమనుకుంటాను?' అడిగాను.

"చాలా ఇష్టం. ఇష్టమే కాదు. మీనాక్షి అంటే ప్రాణం" అన్నారు రావుగారు.

"అంతగా ప్రేమిస్తే ఇలాగే అవుతుంది. మీ అమ్మగారి ఆత్మ ఈ అమ్మాయిని ఆవహించింది. ఎవరైనా భూతవైద్యుడికి చూపించండి" అన్నాను.

"భూతవైద్యుడికా! నెవర్. ఏం చేసినా, నీవే చేయాలి. మాస్టర్ యోగంలో ఉన్నాం. మనం భూతవైద్యుల్ని ఆశ్రయించడం ఏమిటి తప్పుకదూ" అన్నారు రావు.

"సరే. రెండు కొబ్బరికాయలు, కర్పూరం, అగరువత్తులు తెప్పించండి. ప్రేయర్ గది సిద్ధం చేయించండి" అని చెప్పాను.

నిమిషాలలో అన్నీ వచ్చాయి. బల్లపైన పడుకున్న అమ్మాయికి దిష్టి తీసి, కర్పూరం వెలిగించి, గుమ్మం బయట కొబ్బరికాయ కొట్టించాను. లోపల గదిలో అందరం ఒక అరగంట ప్రేయర్ చేశాం. ఆ అమ్మాయిని స్నానం చేసి రమ్మన్నాను. ఆమె చేత కొబ్బరికాయ కొట్టించాను. ఇంట్లో అందరూ కొబ్బరికాయలు కొట్టారు.

అప్పుడు వచ్చింది కరెంట్. దీపాలు వెలిగాయి. ఆమెకు బాగైంది.

0 0 0

డి.ఎన్. రావుగారు తెచ్చిన కేసుల్లో మరొకటి చాలా విచిత్రమైంది ఆయనగారి మరదలి కేసు. తమ్ముడు సీతారాం పెద్ద జర్నలిస్టు, క్రానికల్‌లో స్పెషల్ రిపోర్టరు. ఆమెకు జబ్బేమిటో తెలీదు కానీ ఈయనగారు నన్ను నిజాం ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్లేసరికి ఆమె కోమాలోకి వెళ్లి ఇరవై రోజులైంది. మనిషిలో కదలిక లేదు. డాక్టర్లు మందులివ్వడం మానారు. ఇంజక్షన్లు ఇవ్వడం లేదు. ఏం చేయడానికి లేదు. శిలాప్రతిమలా పడుకుని ఉంటుంది. వెళ్లి చూచాను. "ఏం చేయమంటారు?" అని అడిగాను రావుగారిని.

"ఏమైనా చేయి, ఏం చేసినా నీవే చేయగలవు?"

ఈయన అన్నీ ఇలాంటి కేసులే నాకు అంటగడతాడు. కోపం వచ్చినా ఏమీ అనలేను. మిత్రుడు, నా యోగం, నా క్షేమం కోరే వ్యక్తి. నిజాం ఆర్థోపెడిక్ ఆస్పత్రిలో ఆరవ అంతస్తులో వున్నది పేషెంట్.

సరేనని పదినిమిషాలు కళ్లు మూసుకుని లేచి "రావుగారూ మీ మరదలి చెవిలో మాస్టరుగారి ప్రేయర్ పేరు చెప్పండి. సౌండ్-ఇంజక్షన్ చేయండి" అన్నాను.

చెవిదగ్గర నోరుపెట్టి మాస్టరు నామస్మరణ చేశాడు. ఇరవై ఒక్కసార్లు చెప్పాక ఆమె పెదవులు విచ్చుకున్నాయి. తనూ అలా చెప్పసాగింది అతి నెమ్మదిగా. ఆమె కళ్లు విప్పలేదు.నోరుపలికింది.మనిషిలోకి చలనం వచ్చింది.అంతలో డాక్టరు రౌండ్సుకి వస్తే చెప్పారు. "షి విల్ బి ఆల్‌రైట్.. కంటిన్యూ యువర్ ట్రీట్‌మెంట్స్" అన్నాడు డాక్టరు. మరోగంటలో కళ్లు విప్పింది. మర్నాటికి నార్మల్ అయింది. మూడవ రోజున డిశ్చార్జి చేశారు. మిరకిల్. అలాంటి మిరకిల్స్ చేస్తుంటే, కాదు, చూచినా నమ్మలేం. నేను చేసిన చాలా కేసులు అలాంటివే అవడం విశేషం. ఎలా నయమవుతున్నాయో నాకు తెలియదు. శాస్త్రీయంగా నేను నిరూపించలేను. అనవసరం కూడా. మాస్టరుగారు నాకు ప్రసాదించిన యోగశక్తి అలా వినియోగించడమే నాకు తెలిసింది.

0 0 0

నా యోగకార్యక్రమం పడుగుపేకల్లా తయారైంది. నా లక్ష్యం యోగసాధనవైపు ఆసక్తి కలవారిని రప్పించడం. మాస్టరుగారి యోగానికి మరింత వైభవం కలిగించడానికి కొంతయినా కృషిచేంహాలని. వచ్చేవారు తమ అవసరాలు తీరగానే మొహాలు తప్పిస్తుంటారు. అలవికాని రోగాలతో బాధపడుతూ మృత్యుముఖంలో వుండి యోగరక్షణ పొందిన తర్వాత అయినా యోగం చేస్తామని అనరు. ఒక గంటసేపు ధ్యానం చేసుకోడానికి తీరక లేనట్లు ప్రవర్తిస్తారు. నాటికి, నేటికి అదే వరస. అదే మనస్తత్వం జనంలో. బలవంతంగా ఎవరికీ యోగం నేర్పలేం. బహుకొద్దిమంది నిజమైన యోగాసక్తితో వస్తుంటారు. వారికి ఏ కోరికలు ఉండవు. చిన్నచిన్న అవరోధాలు ఉన్నా, వాటిని పెద్దకోరికలు అనడానికి లేదు. ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం వచ్చేవారి విషయంలో పెద్దగా ఆశలు పెట్టుకోకూడదు. ఎప్పుడైనా వారు విరమించుకుంటారు. ఏరుదాటిన తర్వాత తెప్పతో, తెడ్డుతో అవసరం ఏమిటి? అలాంటివారితో అనుబంధం పెట్టుకోను, యోగబంధం ఆశించను. అలాంటివారు అమిత భక్తిశ్రద్ధలు ప్రదర్శిస్తారు. ఒక దేవాలయానికి వెళ్లి, తీర్థప్రసాదాలు తీసుకున్నంత తేలిక కాదు యోగం. వారి దృష్టిలో అంత తేలిక. యోగం గురించి ప్రాథమిక పరిజ్ఞానం లేని వారికి, యోగం ఎలా అబ్బుతుంది? ముసలితనంలో యోగం చేయాలిగానీ, ఇప్పుడే ఏమిటి అంటారు పైగా!

ఒకరోజు బి.ఎస్.కృష్ణారావు, వారి శ్రీమతి చిత్ర వచ్చారు. దిల్‌షుక్‌నగర్ నుండి వచ్చే వరలక్ష్మి, గుంటూరు నుండి వచ్చే ఉషకు వీరు దగ్గర బంధువులు. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ టెక్నికల్ యూనివర్సిటీలో పెద్ద ఉద్యోగి ఈయన. వరలక్ష్మి, ఉష నా గురించి చెప్పగా విని ఆసక్తితో వచ్చారు. వీరిని చూడగానే యోగార్హులు అనిపించింది. వరలక్ష్మి ఆరోగ్యం చక్కబడడం వల్ల, వీరికి నా యోగం గురించి ఆసక్తి కలిగిందట. అయినా బాగా చదువుకున్నవాడు. కొంత ఆధ్యాత్మిక దృక్పథం కలవాడు. మాట తీరును బట్టి, మాట వరసను బట్టి అర్థమైంది కొంతవరకు. మరొక ఆకర్షణ భార్యాభర్త లిద్దరిది ఒకేమాట -

ఒకే బాట. సాధారణంగా భర్త ఒకటి చెబితే భార్యామణి వేరొకటి చెప్పాలి. నూటికి 99 సంసారాల్లో అన్యోన్యత ఆపాటిదే. ఇద్దరూ ఒకేమాట మీద ఉండరు. ఆ విషయంలో వీరిని చూస్తే ముచ్చటేసింది. కృష్ణారావుగారు యోగాన్ని గురించి చాలా ప్రశ్నలు వేశారు. నాకు తెలిసినవి చెప్పాను. అవతలి వ్యక్తికి నచ్చటం, నచ్చకపోవడం నేను పట్టించుకోను. నా అభిప్రాయాలు నిష్కర్షగా చెప్పేస్తాను. నాకు నచ్చనివి కుండబద్దలు కొట్టినట్లే అనేస్తాను. అంత 'టెంపర్‌తనం' భరించలేనివాళ్లు, మళ్లీ నా దగ్గరకు రారు. రాకపోతేనే మంచిది. ఉత్తినే వచ్చి ప్రశ్నలతో వేధించేవారిని వదలించుకోవడం మా చెడ్డ కష్టం! ఊరికే పత్తాయిస్తారు కొందరు. వారి విజ్ఞానమంతా నా నెత్తిన రుద్దాలనుకుంటారు. ఏవైనా అడిగి సమాధానాలు రాబట్టవచ్చు. నచ్చకపోతే పోవచ్చు. చర్చలు అనవసరం. వారికి కావలసింది నా అభిప్రాయాలు, నా యోగం, సాధన. అంతకు మించిన చర్చలు అనవసరం. వారి పరిజ్ఞానానికి నన్ను బలిపెడతామంటే అంగీకరించను.

కేవలం యోగం నేర్చుకోవాలని వచ్చేవారు ఎలా ప్రవర్తించాలో అలా వుంది కృష్ణారావుగారి పద్ధతి. అయనకు సంప్రదాయం తెలుసు. సమర్పణ తెలుసు. అంకితభావంతో సాధన చేసే మనసున్నది. పైగా అనుకూలవతి అయిన ఇల్లాలు ప్రక్కన, కంటికి రెప్పలా చూచే స్వభావం గల అర్ధాంగి ఆమె. ఈ యోగం భార్యాభర్తలు కలసి చేయడం అనేది ప్రాథమిక సూత్రం. ఆ సూత్రం వీరి విషయంలో అన్వయిస్తుంది. అది గొప్ప అర్హత. యోగభాగస్వామ్యం అవసరం. ఇలా దంపతులు యోగంలో చేరడం నాకు యిష్టం. మద్రాసులో పెంచలయ్య, పార్వతమ్మ దంపతులై, యోగదంపతులైనారు. హైదరాబాదులో యోగకేంద్రం పెట్టిన తర్వాత వచ్చిన తొలిజంట చిత్రా కృష్ణారావులు.

నా రూల్సు అన్నింటినీ అంగీకరించారు. చివరకు తెలిసింది కృష్ణారావు ఒక్కరే యోగంలో చేరడానికి వచ్చినట్లు. చిత్రకు ఇంకా సందేహమే. నేను ఎలా కాదనగలను? ఆ రోజు కృష్ణారావుగారు ఒక్కరే యోగోపదేశం పొందారు. చిత్ర అన్నారు "ఇంత కాలంగా చేస్తున్న పూజలు అవీ వదలడం కష్టం కదండీ! ఆ దేవుళ్లకు కోపం వస్తుందేమో! పిల్లాపాప కలవాళ్లం. ఏ దేవుడికి అగ్రహం వచ్చినా కుటుంబంలో కష్టాలు వస్తాయి." అలా తన భయాలు సందేహాలు బయటపెట్టింది ఆమె. నిజమే! ధైర్యం ఉండాలి. ధైర్యం కలిగించవలసింది నేను కాదు. తన సంస్కారం, ఆలోచన. ఆ పాటి ధైర్యం వుంటేనే యోగంలోకి రావాలి. లేకుంటే లేదు. పిరికివాళ్లు ఏ పనీ చేయలేరు. యోగం అసలు చేయలేరు. "మీ ఇష్టం" అని వదలిపెట్టాను.

ఆమె అడిగారు, "నాకు కాళ్లనొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు ఉన్నాయి. వాటిని తగ్గిస్తే యోగం చేస్తాను"

"అమ్మా ఇక్కడ కండిషన్లు పెట్టవద్దు. మీరు యోగం చేయకపోయినా ఫరవాలేదు. కానీ యోగానికి మోకాళ్లకు ముడిపెట్టకండి దయచేసి. కావాలంటే మీ

కాళ్లనొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు తగ్గిస్తాను. తర్వాత మనసైతే యోగంలోకి రండి" అని ఆమెకు నా పద్ధతిన ట్రీట్‌మెంటు చేశాను. చిత్రంగా ఆమెకు నొప్పులు తగ్గిపోయాయి. రెండు నెలల తర్వాత ఇద్దరూ వచ్చారు.

'నేను ఈ రోజు యోగంలో చేరతాను" అన్నది చిత్ర. ఎవరైనా యోగం చేస్తామంటే సంతోషం. 'మానివేస్తాం' అంటే మరీ సంతోషం. యోగం చేయడం వల్ల వారు ఆశించిన సుఖాలు దక్కవు. ఆధ్యాత్మికంగా అభివృద్ధి కలుగుతుంది. అది ఎంతమంది ఆశిస్తారు? దేవుని ఆశ్రయించినా, మహాత్ముల్ని ఆశ్రయించినా, యజ్ఞాలు, పూజలు వ్రతాలు,ఉపవాసాలు ఏవి చేసినా ప్రాపంచిక సుఖభోగాల కోసమే కదా! స్వలాభం కోసమో, స్వప్రయోజనం కోసమో అవుతుంది. యోగఫలాన్ని నిష్కామ్యంగా పొందగలిగిన వారెందరుంటారు?

యోగంలోకి వచ్చేవారి అర్హతలు మాస్టరుగారే గమనించి, సెలెక్టు చేస్తుంటారని నా నమ్మకం. అప్పుడు, ఇప్పుడు నా నమ్మకం అదే. అందుకే మనసు పడి వచ్చేవారిని నేను కాదనను. మనసు నిలవక వెళ్లి పోయేవారిని ఆపడానికి ప్రయత్నించను. ఒక్కొక్కసారి మాస్టరుగారే కలలో కనిపించి నా అడ్రసు చెప్పి పంపిస్తుంటారు. ఆ పని తనే చేయ గలరు. కాని ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి ప్రతి సాధకునికి ఒక గురువు, భౌతికస్థాయిలో అవసరం. అందుచేత నా దగ్గరకో, నావంటి మరొక సాధకుని దగ్గరకో పంపిస్తుంటారు. నేను చేసేది ఆయన పనే. ఎక్కడ ఎవరు ఈ యోగంలో ఎవరి ద్వారా చేరినా, సుప్రీం కమాండర్ మాస్టరు ఒక్కరే. అది తెలిసిన వారు అహంకరించే అవసరం కలగదు.

యోగంలో చేరిన కొద్దినెలల్లోనే వాళ్ల అమ్మాయి పద్మజకు వివాహం కుదిరింది. అదొక శుభ సూచన. ఏదైనా మనకు అనుకూలంగా జరిగినప్పుడు నమ్మకం ఏర్పడుతుంది. ఎన్నో సంబంధాలు చూచారు లోగడ. స్వల్ప ప్రయత్నంతో ఈ సంబంధం కుదిరింది. వారు యోగంలో తొలినాళ్లలో స్థిరపడడానికి అదొక బలమైన కారణం. మధ్య మధ్య చిన్న చిన్న అవరోధాలు వచ్చినా వాటిని యోగానికి అన్వయించకుండా, పూర్వజన్మ కర్మ శేషంగా భావించి, యోగసాధన కొనసాగించడం విశేషం. పదిహేను సంవత్సరాలుగా, విడవకుండా యోగసాధన చేస్తున్న వారు కృష్ణారావు, చిత్ర. నా కేంద్రంలో వీరు సీనియర్స్‌లో ఒక జంట.

0 0 0

టి.తుకారాం మంచిర్యాలలో ఉద్యోగి. నేను మద్రాసులో యోగాసెంటర్ పెట్టినప్పుడే, 1972లోనే ఈయన యోగంలో చేరాడు. మా మధ్య పరిచయం లేదు. ఎప్పుడూ తను మద్రాసు రాలేదు. ఇక్కడకు వచ్చిన తర్వాత రెగ్యులర్ మెంబర్ అయినాడు. అతనిది కాగజ్‌నగర్. ఆ ప్రాంతం వారికి నాన్-వెజ్ అలవాటు ఎక్కువ. తాగుడు అలవాటు ఉంటుంది. ఆ రెంటినీ దూరం చేసుకుని యోగం చేస్తున్నవాడు

తుకారాం. అతని అలవాట్లు ఇంట్లో అందరూ గర్వించారు. చాలా మితభాషి. క్రమంగా వాళ్ల ఇంట్లో అందరూ యోగంలో చేరారు. మొదట వారించిన తల్లిదండ్రులు, ప్రతి ఘటించిన సోదరులు అంతా యోగసభ్యులు కావడం విచిత్రం. రెండుమార్లు మంచిర్యాల, మరో రెండుమార్లు సిర్పూర్ కాగజ్‌నగర్ వెళ్లాను వీరి ఆహ్వానంపైన. ఒక్కవ్యక్తి తన సన్మార్గ వర్తనతో చుట్టుపట్ల వారిని మానసికంగా మార్చవచ్చుననడానికి తుకారాం చక్కని ఉదాహరణ. అతనివల్ల పది పదిహేను మంది బంధువులు యోగంలో చేరారు.

అతను మంచిర్యాల మునిసిపల్ ఆఫీసులో పనిచేస్తూ ఒకసారి సమావేశం ఏర్పాటు చేశాడు. నూరుమందికిపైగా జనం వచ్చారు. అక్కడి జనాన్ని అబ్బురపరచిన ఒక కేసు గురించి చెబుతాను. ఒక పురోహితుని భార్య మాకు వంట చేయడానికి వచ్చింది. నాకు ఆ రిజర్వేషన్స్ ఎప్పుడూ లేవు. ఎవరింట్లో అయినా భోజనం చేస్తాను. వెజిటేరియన్ అయితే చాలు. శుభ్రంగా ఉండాలి. ఎవరు ఏ కులం, ఏ మతం అని చూడను. తెనాలి వెడితే నా ముస్లిం మిత్రుల ఇళ్లలోనే ఉంటాను. అక్కడే తింటాను. కుల, మతాలు అడ్డుకావడం నాకిష్టం ఉండదు. అసలు ఎవరినీ, వారి కులం ఏమిటని నేను ఇంతవరకు అడగలేదు. అది నా అలవాటు. కులం యోగానికి అనర్హత కారాదన్నది నా సిద్ధాంతం. ఒక్క కులంవారే యోగార్హులని ఎవరైనా అంటే వారినే అనర్హుల్ని చేసి బహిష్కరించాలి.

ఆ పురోహితుని భార్య భోజనం పెడుతూ ఒక చిన్న కోరిక కోరింది, వారి అమ్మాయికి ట్రీట్‌మెంట్ కావాలని. "అలాగే సాయంత్రం ప్రేయర్ టైంలో చేస్తాలే" అన్నాను. తర్వాత తుకారాం కేసు గురించి చెప్పగా నాకు గుండె పట్టేసినట్లయింది. అది నేను చేయదగిన కేసు కాదు. గైనకాలజిస్టులు, స్పెషలిస్టులు వదలివేశారుట. ఆ అమ్మాయి ఓ పిల్లతల్లి. పాలు విపరీతంగా కారుతున్నాయి. గంటకొకసారి రెండు చెంబులు పిండి పారపోస్తుంది. లేకుంటే నొప్పి భరించలేదు. బిడ్డకు అన్ని పాలు అవసరం లేదు. లేడీ డాక్టరు బిళ్లలు యిచ్చింది. ఇంజక్షన్స్ చేసింది. పాలపొంగు తగ్గడం లేదు. ఆ పిల్లతల్లి ఏడుస్తూ మొరపెట్టుకుంది. చేస్తానని మాట యిచ్చాను కానీ ఏం చేయాలో నాకు అర్థం కాలేదు. ప్రేయరులో ఆమెను కూర్చోబెట్టి, నుదుట విభూతి పెట్టి, 'టచ్' యివ్వగానే వెల్లకితలా పడిపోయింది. అరగంటసేపు అలా ఉండిపోయింది. లేచేసరికి ఆమె జబ్బు తగ్గిపోయింది. ఆ సంఘటన అయిదారుగురు డాక్టర్లు దగ్గరుండి చూచారు. ఎలా నయం చేశారని అడిగారు. ఏం చెప్పను? యోగాట్రీట్‌మెంట్ చెప్పేది కాదు, నేర్పేదీ కాదు. మంచిర్యాలలో చాలామంది మున్సిపల్ కౌన్సిలర్స్, డాక్టర్లు యోగంలో చేరారు.

0 0 0

వేదాలకు అంతం వేదాంతం అంటారు. కానీ వేదాంతానికి అంతం లేదు. అది అనంతం. ఎన్ని జన్మలవరకైనా లాగించవచ్చు. అది కదలదు. మనల్ని వదలదు. శనిపడితే వదలుతుంది కానీ వేదాంతం తలకెక్కితే ఒకపట్టాన వదలదు. శుష్కవేదాంత చర్చలతో

జీవితం గడపవచ్చు. సాధించేది ఏమీ ఉండదు. సాధన చేస్తే కదా ఏమైనా సాధించడానికి? ఏ చెత్తమాట్లాడినా వేదాంతంగా చలామణీ అవుతుంది. పనికిరాని వాగుడంతా వేదాంతంగా చలామణీ అవుతున్నది. జీవితంలో ఓడిపోయిన ప్రతివారు వేదాంతం చెబుతారు. ఓడి పోతున్న కొద్దీ, మనిషిలో నైరాశ్యం ఎక్కువైన కొద్దీ వేదాంతభావన ఎక్కువవుతుంది.

యోగం, ధ్యానం - అలాంటి శుష్కవచనాలకు లొంగవు. అందుకే వీటి జోలికి జనం రారు. ఇక్కడ మాటలతో పని ఉండదు. ఉపన్యాసాలు, నీతిబోధలు, సత్సంగాలు ఉండవు. కళ్లు మూసుకుని, గుండె లోతుల్లో చొరబడటమే. హృదయపు అగాధాల లోతులు చూడడమే. లోతు తెలియని నీళ్లలో ఈత రాకుండా దూకడం లాంటిది ఇది. ఇక్కడ ఈత రానవసరం లేదు. ఇక్కడ ఈదులాడే ప్రశ్నేలేదు. పడ్డచోటునే లోతులకు వెళ్లిపోవడం ఒక్కటే పని. ముందుకు తోసేవాడు ఒకడు దొరికితే చాలు. ఏదో ఒక గురువులాంటివాడిని పట్టుకుని చెవిలో మంత్రం ఊదించుకుని ధ్యానం చేసేవారు మన దేశంలో లక్షలమంది ఉన్నారు. వారందరిలో ఏదో తపన వుంది. ఆ తపన తపస్సుగా పరిణమించదు. అదే చిక్కు. ఎంతకాలం చేసినా, ఏమీ సాధించలేరు. అంగుళం పాటి కూడా అభివృద్ధి కనిపించదు. దాంతో ధ్యానంపైన అపనమ్మకం. ఎవరికైనా సరైన గురువు లభించాలి. తను ఎన్నుకున్నది సరైన మార్గం అయివుండాలి. సాధన సక్రమంగా సాగే అవకాశం లభించాలి. ఈ మూడు సమకూరకపోయినపుడు శ్రమ నిష్ఫలమవుతుంది. చాలామంది ఒక గురువును కాదని, మరొక గురువును ఆశ్రయిస్తుంటారు. ఈ దేశంలో ఆరాటం, ఆసక్తిగల శిష్యులు చాలామంది వున్నారు. తగినంతమంది గురువులే లేరు. శిష్యులు గురువును వెతుక్కుంటారు. గురువు శిష్యుల్ని ఎంపిక చేసుకుంటాడు! బ్రహ్మభావన కలవారినే సద్గురువు తన శిష్యునిగా ఆమోదిస్తాడు. శరణాగతి ప్రధాన లక్షణం. దానికి పరీక్షలుండవు. హృదయస్పందన, ఆత్మ పులకింత అసలైన అర్హతలు.

యోగం గురించి ఆలోచన చేసేవారికి ఎంతో కొంత పరిజ్ఞానం వుంటుంది. పరిజ్ఞానం మాత్రమే జ్ఞానం కాదు. అదే జ్ఞానమని పొరపాటుపడి, తప్పులు చేస్తుంటారు చాలామంది. ఆ పరిజ్ఞానంతో వివేకంతో గురువును గుర్తించగలగాలి. ఈ కాలంలో చాలామంది మిడి మిడి జ్ఞానంతో గురువుకే పాఠాలు చెప్పేస్తున్నారు. గురువు కన్న తన అంతస్తు, స్థాయి, తెలివి గొప్పవనే వారు ఎన్నటికీ శిష్యులు కాలేరు. తనకు ఎంత తెలిసినా నోరు విప్పకూడదు. చెవులు పనిచేయాలిగానీ నోరు విప్పకూడదు. హృదయంతో స్పందనతో గ్రహించగలవారు శిష్యులు. మనదేశంలో ఉపనిషత్తులు, గీత, పురాణాలు విప్పితేచాలు ఈ శిష్యులు ఈగల్లా ముసురుతుంటారు. ఆ చెప్పేవాడిని అనవసరంగా అందలం ఎక్కించి, గురుభజన ప్రారంభిస్తారు. పాపం అతనికి ఆ శక్తి లేదని తెలియదు. గురువులు కావడం ఒక కాషాయ కల్చర్. అలాంటి రెడీమేడ్, ఇన్‌స్టాంట్ గురువులు మన దేశంలో మరీ ఎక్కువైనారు.

"నేనే కారణజన్ముడిని, నేనే అవతారపురుషుడిని, నా పేరే భగవాన్" అని ప్రచారం చేసుకుంటుంటే 'అవునుకాబోలు' అనుకునేవారే ఎక్కువ. ఈ అవతార పురుషులు, బాబాలు ఒక పథకం ప్రకారం కొందరు రాజకీయనాయకుల్ని మంచి చేసుకుంటారు. వీరి అవసరం వారికుంది. వారి అవసరం వీరికుంటుంది.

అలాంటి మగానుబాగుల్ని, వేదాంతబాధితుల్ని చాలామందిని చూచాను. నాలో వున్న తత్వజిజ్ఞాస వారిని చూచినపుడు, వారి ప్రవర్తన, పద్ధతి, నిర్వాకం గమనించినప్పుడు నీరుకారిపోయింది. చాలాకాలం శూన్యంలో ఉండిపోయాను. ప్రదోషకాలపు చిమ్మచీకటి అది. అలాంటి రోగులు నా వద్దకు రాసాగారు. ధర్మవరం వారికి గురువుగా, స్వామిగా చలామణీ అవుతున్న వ్యక్తి గుండప్ప. కళ్యాణదుర్గంలోనూ ఆ పరిసర ప్రాంతాలలోనూ అతనికి శిష్యపరమాణువులున్నారు. తన వద్ద చాలా శక్తులున్నాయని నమ్మిస్తాడు. వశీకరణ విద్య ఉన్నాయని చెప్పి అమాయకుల్ని తన వశం చేసుకునేవాడు. చాలా తిరిగాడు. చాలామందిని దర్శించాడు. కానీ ఈయనకు అబ్బింది ఏమీలేదు. ఇంగువకట్టిన గుడ్డముక్క. అలా ఒక గురువుగా చలామణీ అవుతున్న వ్యక్తి అహంకారం వదులుకొని మరొకచోటుకు రాలేడు. అతని పూర్వచరిత్ర ఎవరికీ తెలియదు. ఎవరి గతాన్ని త్రవ్వడం నాకు ఇష్టం ఉండదు. నేను పెట్టేవే చిన్నచిన్న నిబంధనలు. అవి అంగీకరిస్తే చాలు. ఇతరత్రా బీజాక్షర ఉపాసన చేయకూడదు. దేవతాపూజలు పనికిరావు. తమకు లోగడ తెలిసినదాన్ని వదలుకోవాలి. ఇది కొత్త యోగం, కొత్త పద్ధతి. పూర్వపు యోగపద్ధతులకు దీనికి పోలిక లేదు. సంబంధం లేదు కనుక ఎవరైనా తమకు తెలిసిన జ్ఞానాన్ని ఇక్కడకు తీసుకురాకూడదు. దేవుళ్లకు దూరంకావాలి. ఆత్మవిశ్వాసం కలిగి వుంటే చాలు. ఉదయం, సాయంత్రం ఆరుగంటలకు ప్రేయర్ చేయగలగాలి. ఈ నియమాలు పాటిస్తే చాలు. నా యోగంలో చేరవచ్చు. అన్నింటికి తలవూపి, అప్లికేషన్ నింపి, సంతకం చేయడం కమిట్‌మెంట్. ఆ తర్వాత వక్రమార్గాన నడిస్తే, కలిగే దుష్ఫలితాలకు నేను బాధ్యుడిని కాను. యోగంలో అలాంటివారు నిలబడలేరు. అదే నిదర్శనం. తనమాటను తానే మన్నించ లేనివానికి యోగం అబ్బదు. అలాంటి కుహనా స్వాములు పరమభక్తి నటించి యోగంలో చేరినా కొద్దిరోజులకే వికటించి మానివేసిన సందర్భాలు అనేకం వున్నాయి. రూల్స్‌కు భిన్నంగా ప్రవర్తించిన వారంతా యోగానికి దూరం అవుతారు.

0 0 0

అనంతపురం హోటల్ - లాడ్జి గదిలో ఒకరాత్రి. అతను దైన్యంగా కూర్చుని ఉన్నాడు. లక్షల అప్పుల్లో మునిగి, ఆత్మహత్యకు సిద్ధమైనాడు. ప్రక్కగదిలో మరొకాయన దిగాడు. ఈయన ఆయనకు తెలిసినవాడు. ఇద్దరు కాస్సేపు కబుర్లు చెప్పుకున్నారు. అతను పొరపాటున తను ఆత్మహత్య చేసుకోదలచినట్లు చెప్పాడు. ఈయన అన్నాడు.

"నీవు ఎటుగూడి ఆత్మహత్యకు సిద్ధమైనావు కదా! రేపు నేను హైదరాబాదు వెళుతున్నాను మా గురువుగారి వద్దకు. నీవూ నాతో రా. వారిని దర్శిస్తే నీకు మేలు జరుగుతుందని నాకు అనిపిస్తోంది. అంతకాదంటే మళ్లీ వచ్చిన తర్వాతనే ఆత్మహత్య చేసుకోవచ్చు" అని నచ్చచెప్పాడు. ఇద్దరు బయలుదేరారు. బస్సు నాలుగింటికి హైదరాబాదు చేరింది. నాంపల్లి స్టేషన్ వద్ద లాడ్జీలో దిగారు. ప్రయాణం చేసివున్న మీదట ఇద్దరికీ బాగా నిద్రపట్టింది. ఏడు గంటలకు నిద్రలేచారు. ఆ మిత్రుడు ఈయనతో చెప్పాడు "మీ గురువుగారిని నేను చూచాను." గుండప్పకు ఆశ్చర్యం వేసింది.

"గురువుగారిని నీవు చూడడం ఏమిటి? ఎప్పుడు చూచావు?" అని అడిగాడు.

"ఇంతకుముందే కలలో చూచాను"

"ఎలా వుంటారు?" గుండప్ప ఆసక్తి. ఆయన వర్ణించి చెప్పాడు.

"కలలో గురువుగారి ఇల్లు కూడా చూచాను" అన్నాడట. అది మరీ ఆశ్చర్యం!

ఇద్దరూ స్నానం చేసి, బయలుదేరారు ఆటోలో.

"స్వామీ! నువ్వు కలలో గురువుగారిని చూచావు. వారి ఇల్లు చూచావు. ఆటోకి నువ్వే డైరెక్షన్ చెప్పు ఎట్లా పోవల్నో" అన్నాడు గుండప్ప

ఆ కొత్తాయన, ఆటో అతనికి సూచనలివ్వడం ప్రారంభించాడు. పబ్లిక్‌గార్డెన్స్, రవీంద్రభారతి, సెక్రటేరియట్, లోయర్ లాంక్‌బండ్ రోడ్డు, ఇందిరాపార్కు, అశోక్‌నగర్ బ్రిడ్జి తర్వాత అజాద్‌కేఫ్ టర్నింగ్ ఇలా చెబుతూ మా ఇంటి దగ్గర ఆటో ఆపించాడు.

"ఇంతవరకు కలలో చూచాను స్వామీ! కనుక గురువు గారిల్లు ఇక్కడ దగ్గరలోనే ఉంటుంది" అన్నాడు.

గుండప్పకు గుండె పట్టేసినట్లయింది. మాస్టరుగారు ఎంచక్కగా కలలో డైరెక్షన్ యిచ్చారు అనుకున్నాడు. ఆ సెంటర్‌లో ఎదురుగా వున్నదే మా ఇల్లు.

ఆ రోజు ఇద్దరు ప్రేయర్‌లో కూర్చున్నారు. అతనికి ఆత్మహత్య చేసుకోరాదని పించింది. రోజూ మాస్టర్‌గారిని తలచుకుని ధ్యానం చేసుకోమని చెప్పాను. రెండువారాలలో అతని సమస్యలు తీరాయి. అప్పుల్లోంచి బయటపడ్డాడు.

అలా మాస్టరుగారి యోగక్రియలు విచిత్రంగా వుంటాయి.

గుండప్ప పరిచయంతో నేను కొన్ని సూత్రాలు తెలుసుకున్నాను. భార్యాబిడ్డల్ని అలక్ష్యం చేసేవారు యోగంలో అభివృద్ధి సాధించలేరు. ఇష్టమైనవారిని అతిగా ప్రేమించి, తన కిష్టంలేని వారిని ద్వేషించేవారు, అనవసరంగా విమర్శించి, కించపరిచేవారూ యోగంలో ఫలితాలు పొందలేరు. పతితను పతివ్రతగా భావిస్తూ, భార్యను అనుమానించే వారు యోగార్హులు కాలేరు. శిష్యురాళ్లతో అక్రమసంబంధాలు పెట్టుకునేవారు ఆధ్యాత్మికంగా పతనం కాకతప్పదు. ఈ ఒక్కసూత్రంతో దేశంలో వున్న చాలామంది బాబాల పైన, భగవాన్లపైన అయిష్టం ఏర్పడ్డది.వారికి నేను దూరంగా ఉండాలని నిర్ణయించుకున్నాను.

కొందరు మాస్టరుగారి యోగం చేస్తున్నామని చెప్పుకుంటూ ఏవో తాంత్రిక పూజలు, క్షుద్రదేవతారాధనలు చేసి, క్షుద్రశక్తులు సంపాదించాలని వెంపరలాడేవారిని ఎరుగుదును. పైకి రాజయోగం, మాస్టరుగారి సత్యయోగం అంటారు. లోపల రహస్యంగా ఇలాంటివి చేసి ప్రాణాలకు ముప్పు తెచ్చుకున్న వారూ ఉన్నారు.

0 0 0

మొదటిసారి కళ్యాణదుర్గం వెళ్లినప్పుడు ఒక గుప్తా గారింట సాయంత్రం సమావేశం జరిగింది. గుండప్ప ఆహ్వానంపైన అక్కడకి వెళ్లాను. ఒక పెద్దాయన వచ్చాడు. మంచివాడు. భారీకాయం. అంతభారీ మనసున్నవాడు. గొప్ప వ్యాపారి. వచ్చి తన కొడుకును గురించి వాపోయాడు. అబ్బాయికి పెళ్లి చేశాడుట. భార్య అందంగా వుంటుంది. ఇతనూ అందగాడే. కానీ వ్యాపారం మీద బుద్ధి లేదు. యవ్వన విలాసాలు మరిగి డబ్బు ఖర్చుచేస్తాడు. ఒక్కడే కొడుకు. అతను బాగుపడాలని తండ్రి ఆవేదన.

"ఏడీ అబ్బాయిని తీసుకువచ్చారా" అని అడిగాను.

"అతను రాడు, మహా మొండివాడు. ఇలా అని చెబితే అసలు రాడు. తండ్రి చెపితే అసలు కదలడు" అన్నాడు గుండప్ప.

ఆయనతో అన్నాను "మీరే వెళ్లి చెప్పండి 'గురువుగారు రమ్మంటున్నారు' అని ఒక్కమాట చెప్పి వెనుతిరిగి వచ్చేయండి. సమాధానంకోసం ఎదురుచూడకండి. నేను రప్పిస్తాను" అని అతని తండ్రినే పంపాను.

నాకు విపరీతమైన నమ్మకం. అలాంటి మనుషులను విల్‌పవర్‌తో జయించవచ్చు. ఆయన వెళ్లి చెప్పి, చక్కా వచ్చాడు. అప్పటికి ప్రేయర్ టైం కాలేదు. పిచ్చాపాటీ చెప్పుకుంటున్నాం. మరో అయిదు నిమిషాలకు ప్రేయర్ అనగా ఆ అబ్బాయి వచ్చాడు. అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు ఎలా తానుగా వచ్చాడా అని.

"ఇలా వచ్చి, నా దగ్గరగా కూర్చో" అని పిలిచాను.

వచ్చి కూర్చున్నాడు. మాట్లాడలేదు. ఆ రోజు నుండి అతనిలో మార్పు ఏరాసాగింది. చక్కగా యోగం చేశాడు. అలవాట్లు మానుకున్నాడు. గుణవంతుడైనాడు. వ్యాపారం చూసుకున్నాడు.

యోగంలోకి వచ్చేవారికి రకరకాల సమస్యలుంటాయి. ఏ సమస్య లేనివారు రావడం అరుదు. కొందరికి కుటుంబ సమస్యలు. కొందరికి ఆర్థిక సమస్యలు. కొందరికి దీర్ఘవ్యాధులు. యోగం వీటన్నింటిని పరిష్కరించదు. మనిషికి ఆత్మవిశ్వాసం కలిగిస్తుంది. సమస్యలు వాటంత అవే పరిష్కారం అవుతాయి. అలా జరగడానికి మనిషిలో ఆత్మవిశ్వాసం పెరగాలి. యోగం ఎవరినీ నిరాశ పరచదు. వెలుగు చూపిస్తుంది. మార్గం చూపిస్తుంది. మనిషిని మంచివేపు మళ్లిస్తుంది. ఇంతవరకూ నా వద్దకు వచ్చి యోగం అభ్యసించిన వారెవరూ నిరాశ పడలేదు.

నా చిన్నతనంలో మాల పిచ్చమ్మగారని ఒక యోగిని ఉండేది. పెద్దకళ్లేపల్లి అనుకుంటాను. తరుచూ రేపల్లె వస్తుండేది. అక్కడొక ఆశ్రమం. కొందరు భక్తులు ఉండేవారు. మా పెద్దమ్మ గారు పిచ్చమ్మగారి శిష్యురాలు. ఆమె కోసం వెళుతుండేది. ఆ పిచ్చమ్మగారు సంసారి. పూర్వాశ్రమంలో భర్త, పిల్లలు ఉండేవారు. అందరినీ వదలి సన్యసించింది. అంటే వైరాగ్యం చెంది, తపస్సు ప్రారంభించింది. చింతా దీక్షితులు, వేలూరి శివరామశాస్త్రి, గుడిపాటి వెంకటచలం, సౌరీస్ లాంటి పండితులు, రచయితలు ఆమె భక్తులు. ఆమె దిగంబరిగా ఉండేవారు. ఆమెకు శరీరస్పృహ ఉండేది కాదు. అనేకమంది సద్బ్రాహ్మణులు ఆమెకు భక్తులు. ఆమె పాదసేవ కోసం తపించేవారు. మా అమ్మగారు నన్ను పిచ్చమ్మగారి వద్దకు తీసుకువెళ్లారు. ఆమె ఆశీస్సులు పొందాను.

యోగంకోసం వచ్చే వారంతా నాకు సమానమే. ఎక్కువ తక్కువ లుండవు. ఎక్కువ కులం తక్కువ కులం అనేది లేదు. ఎవరైనా 'కులం' ప్రస్తావన చేస్తే ఆ రోజుతో వారిని డిస్మిస్ చేస్తాను.'పిడుగురాళ్ల' లో నేను పొందిన అవమానం నా కళ్లు తెరిచింది. ఆ రోజు నుండి యోగసాధనలో కులం ముద్రపడకుండా చూస్తున్నాను. భగవంతుని దృష్టిలో మనుషులంతా ఒక్కటే. గురువు భగవంతునితో సమానం. కరణంగారు యోగం చక్కగా చేస్తున్నా ఆయన మా ఇంట కాఫీ తాగేవాడు కాదు. మంచినీళ్లు పుచ్చుకునే వాడు కాదు. తాను సద్బ్రాహ్మణుడనని నమ్మకం. హోటల్‌లో భోజనం చేసేవాడు. అక్కడే రూం తీసుకుని వుంటూ ప్రేయర్‌కు వచ్చేవాడు. ఒకసారి ఆ కరణంగారు తన తల్లిగారిని తీసుకుని వచ్చాడు. ఆమె అంతకన్నా నిష్ఠాపరురాలు. మంచినీరు ముట్టలేదు. వారి మడి ఆచారాలను నేను మన్నించాలిట! ఎలా మన్నించను?!

తాను అధికుడినని, తన కన్న తన గురువు తక్కువవాడని అనుకునే వాడికి యోగం ఎలా అబ్బుతుంది? అతని అభివృద్ధిని గురువు కాంక్షించాలి! అతనికి మేలు చేయాలి! అందుకు గురువు ఆశీస్సులు కావాలి! ఏమని ఆశీర్వదించాలి? ఈ గొప్పకులం వాడు, నన్ను మరింత అవమానించే శక్తిని అనుగ్రహించమని మాస్టరుగారికి రికమెండ్ చేయాలా లేక నేనే అతనికి ఆ మహాశక్తిని ధారపోయాలా? ఈశ్వరుడు భస్మాసురునికి వరాలివ్వడం తప్పని తెలుసు. ఒక వ్యక్తిని గురువుగా స్వీకరించినప్పుడు అతనికి శరణాగతుడు కావలసిందే. అహం, ఆభిజాత్యం ఏమాత్రం పనికిరావు. గురువు పట్ల సంపూర్ణ విశ్వాసం, ప్రేమ, ఆరాధన లేనివారు యోగార్హులు కారు. వంకర మాటలతో అవమానించేవారు ఏమాత్రం లబ్ధిపొందలేరు. ఇంతకాలం ఈ దేశంలో ఆధ్యాత్మిక రంగంలోనూ కులానికే పెద్దపీట. ఆ పీటను విరిచి పారవేయాలి! కులాధిక్యత ప్రదర్శించే వారికి నా ఇంటిలో, నా యోగంలో స్థానం లేదు.

ఒక ఏడాది తర్వాత ఆమెకు చచ్చేంత జబ్బు చేసింది. రాజమండ్రి ఆస్పత్రిలో చేర్చారు. ఆశలు వదులుకున్న సమయంలో ఆంజనేయులుగారు నాకు టెలిగ్రాం

యిచ్చారు. చాలా పెద్ద టెలిగ్రాం. ట్రీట్‌మెంట్ చేయక తప్పలేదు. ఆమె బ్రతికింది. తర్వాత నా వద్దకు వచ్చింది. ఈసారి మనస్ఫూర్తిగా పాదాభివందనం చేసింది. యోగంలో ప్రవేశం పొందింది. ఇనీసియేషన్ కోరింది.

"నా ట్రీట్‌మెంట్‌తో మీరు మైలపడ్డారు" అన్నాను.

తన తప్పు తెలియచెప్పడానికే అలా అన్నాను ఆమెను కించపరచాలని కాదు. ఆ రోజునుండి ఆంజనేయులుగారు నాతోనే భోజనం చేసేవారు. తర్వాత ఆయన భార్యను తీసుకువచ్చి ఉపదేశం యిప్పించారు. అలా ప్రాణంమీదికి వస్తే తప్ప మన వాళ్లు చాదస్తాలు వదలుకోరు. అప్పుడు మడి, ఆచారం అడ్డురావు. కారులో వచ్చే కోటీశ్వరుడి కన్నా కాలినడకన వచ్చే పేదలే నాకిష్టం. వారు స్వచ్ఛంగా, అమాయకంగా, అహంకారం లేకుండా మసలుకోగలుగుతారు.

ఒక విశ్వవిద్యాలయ వైస్ చాన్స్‌లర్ కన్న అక్షరం ముక్కరానివాడు యోగార్హుడవుతాడు. తండ్రికి అర్హత ఉండకపోవచ్చు, కుమారుడు అభివృద్ధి సాధించవచ్చు. భార్యాభర్తలలో భర్తకే ముందు అభివృద్ధి కలగాలని లేదు. చాలామందిలో గమనిస్తున్నాను. భార్యలు యోగంలో అభివృద్ధి సాధిస్తారు. భర్తలు ఆ చాయలకు రారు. కొన్నిచోట్ల భర్తలు అద్భుతంగా యోగం చేస్తారు. వారి భార్యలు, వ్రతాలు, పూజలు చేస్తుంటారు. ఎవరిష్టం వారిది! వారి పద్ధతి, నమ్మకం కాదనే హక్కు రెండవ వ్యక్తికి లేదు. మన విజ్ఞానంతో, ప్రాపంచికమైన కొలబద్దలతో ఎవరి అర్హతలు నిర్ణయించకూడదు. అనర్హులని వేలెత్తి చూపకూడదు.

యోగసాధనలో నేను గమనించిన విషయాలు :

వీలైనంతవరకు మానవ విలువల్ని కాపాడుకుంటూ, వాటిని పెంచుకుంటూ ఉండడం. మంచిని పెంచుకోవడం. వ్యసనాలకు దూరంగా ఉండటం. మనలో మనం గుర్తించిన తప్పుల్ని మనమే సరిచేసుకోవడం. ఇతరులు మనలోని లోపాలు ఎత్తిచూపినపుడు ఆగ్రహించకుండా, వాటిని చక్కదిద్దుకోగల ఓర్పు, నేర్పు సంపాదించడం. మన తప్పుల్ని ఒక్క గురువే గుర్తు చేయనవసరం లేదు. ఆయనే చక్కదిద్దనవసరం లేదు. మన తప్పుల్ని, లోపాల్ని మనమే చక్కదిద్దుకోగలగాలి. ఎవరి ఆత్మ వారిని హెచ్చరిస్తూనే వుంటుంది. ఆత్మవంచన చేసుకోకుండా ఉంటే చాలు. ఇతరులకు ద్రోహం చేయడం జరగదు. అప్పుడు ఆత్మకు ఔన్నత్యం సిద్ధిస్తుంది.

0 0 0

ధర్మవరం నుండి డి.ఎన్. గోవిందరాజులు వచ్చారు. ఆయన మాధ్వుడు. వారి కుటుంబంలోని వారంతా శంఖుచక్రాలు వేయించుకున్నారుట. గౌడీయ మఠానికి చెందినవారు. ఆయనకు యోగం చేయాలని వుంది. మాష్టరు జన్మదినోత్సవంనాడు వచ్చాడు. తనకు ఏదైనా నిదర్శనం చూపిస్తే యోగంలో చేరతానన్నాడు. ఆ రోజు చలి

విపరీతంగా వుంది. వర్షం వస్తోంది. నేను శాలువా కప్పుకుని కూర్చున్నాను. ఆయన నాకు ఎదురుగా కూర్చున్నాడు. సాధకులు చాలామంది ఉన్నారు. నా కళ్లలోకి చూస్తూ కూర్చోమన్నాను. ఆయన కళ్ల వెంట నీరు తిరిగింది. జవజవ వణికిపోసాగాడు. స్పృహ తప్పిపడిపోయాడు. ఒక గంట తర్వాత తెలివిలోకి వచ్చి, కాళ్లమీద పడిపోయాడు. ఆ రోజునే యోగంలో ఉపదేశం తీసుకున్నాడు. తర్వాత ధర్మవరంలో ఒక యాభైమంది వరకు సభ్యులైనారు.

0 0 0

హైదరాబాదులో పోస్టు మాస్టరు ఉద్యోగిని ఆశాలత. ముప్ఫయి అయిదేళ్లుంటాయి. అవివాహిత. ఆమెకు తలపోటు పది సంవత్సరాలుగా. కనీసం తల స్నానం చేయ వీలులేదు. తలపైన నీళ్లు పడితే పోటు పెడుతుంది. రెండురోజులు వరసగా ప్రేయర్‌కు వచ్చింది. ఆమెకు యోగంపైన నమ్మకం కలిగింది. ఎవరు వచ్చినా నా అలవాటు అది. కొన్నిరోజులు ప్రేయర్‌కు రమ్మని చెబుతాను. ఊరికే కళ్లు మూసుకుని కూర్చోవడమే వారి పని. నాలుగురోజుల్లో వారికి యిష్టం కలగాలి. ఇష్టమైతేనే యోగంలో చేర్చుకుంటాను. ట్రీట్‌మెంటు మనస్ఫూర్తిగా అర్థిస్తేనే చేయడం. వల్లమాలిన కరుణ పొంగిపోయి చికిత్స చేయను. నాకు దయ కలిగినా అవతలివారికి గురి కుదరాలి. లేకుంటే ట్రీట్‌మెంట్ ఫలితం ఉండదు.

ఆమెను మూడవరోజు తలస్నానం చేసి రమ్మన్నాను. తలస్నానం చేసినా తలనొప్పి రాలేదు. తగ్గిపోయింది. ఆ తర్వాత ఆమెకు ఎన్నడూ తలపోటు లాంటిది రాలేదు. అలా విశ్వాసం వున్నవారికి మాస్టర్‌గారి అనుగ్రహం తేలికగా కలుగుతుంది.

0 0 0

ఒంగోలులో మాస్టర్ ఎం.ఎన్.గారి తర్వాత అప్రయత్నంగా ఒక సమావేశం జరిగింది. మా కజన్ నాగేశ్వరరావు అక్కడ తహసీల్‌దారు. వారింటికి పనిమీద వెళ్లవలసి వచ్చింది. ఒంగోలు దగ్గర కొప్పోలులో బెజవాడ వీరయ్య, నండూరి పార్థసారథి ఇద్దరూ నా యోగసభ్యులు. వారు నన్ను కలవడానికి వస్తూ ఇద్దరు సుబ్బారెడ్లను వెంట తెచ్చారు. మరొక సాధకుడు సి.హెచ్.వెంకటేశ్వర్లు. వీరంతా సాయంత్రం ప్రార్థనకు వచ్చారు. అలా రోజూ జనం రావడంతో ట్రీట్‌మెంట్స్ చేయడంతో వారం రోజులు అక్కడ ఉండవలసి వచ్చింది. ఒక సందర్భంలో శ్రీ ఎక్కిరాల భరద్వాజ ఇంటికి వెళ్లి పరామర్శించి వచ్చాను. భరద్వాజ సహృదయుడు, షిర్డీసాయి భక్తుడు. అన్నగార్లు ఎక్కిరాల కృష్ణమాచార్యకు, వేదవ్యాసకు ఈయన భిన్నం. చాలా నిరాడంబర జీవి. తన భార్య అస్వస్థురాలైన కారణంగా లెక్చరర్ ఉద్యోగం వదలి సాయిసేవ చేస్తున్నాడు. ఒంగోలులో ధారా రామనాథశాస్త్రిగారు మంచి మిత్రులు. కాలేజీ లెక్చరరు.

సోదరుడు వాసిలి నాగేశ్వరరావుగారింట్లో ప్రార్థనకు రోజూ జనం పెరగసాగారు. మాస్టర్ ఎం.ఎన్. గారిని స్మరించారు అంతా. నేను ఎం.ఎన్.గారి ఇల్లు చూచి వచ్చాను. ఏడవరోజు సమావేశానికి నూరుమంది వచ్చారు. ఎక్కడ యోగసమావేశం జరిగినా నూరుమందికి తక్కువ కాకుండా జనం వస్తుంటారు. మంచిర్యాల, బళ్లారి, ధర్మవరం, కళ్యాణదుర్గం... ఇలా ఎక్కడ సమావేశం జరిగినా నూరుమంది వచ్చేవారు.

మాస్టర్ ఎం.ఎన్.గారి హయాంలో ఒంగోలు గొప్ప యోగకేంద్రం. 35 సంవత్సరాల తర్వాత ఒక యోగసమావేశం జరగడం థ్రిల్లింగ్ అనుభవం. మా కజిన్ ఇల్లు ఒక యోగకేంద్రం అయింది. అతనికి ఈ యోగం పట్ల ఆసక్తి కలిగింది. కానీ ఆయన సతీమణి షిర్డీసాయి భక్తురాలు. ఒక ఇంట్లో రెండు రకాల యోగం హర్షనీయం కాదు.

చీజర్ల వెంకటేశ్వర్లు మాస్టర్ ఇ.కె. గారి శిష్యుడు. తన మేనమామ ఒకతన్ని ట్రీట్‌మెంట్‌కు తీసుకువచ్చాడు. అతను వ్యాపారంలో అయిదారు లక్షలు నష్టపోయాడు. స్త్రీ వ్యసనం బాగావున్నది. భార్యాబిడ్డల్ని అలక్ష్యం చేశాడు. అతనికి ట్రీట్‌మెంట్ ప్రారంభించిన నిమిషంసేపట్లో నాకు పూనకం వచ్చినట్లయింది. అతనిని పట్టుకుని బాదేశాను. అతను స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు. ఆ వీరబాదుడుకు అంతా భయపడి పోయారు. నేను స్పృహలో వున్నా కంట్రోల్ లేదు. అతను మొదటి దెబ్బకే నేలకరిచాడు. దెబ్బలకు చచ్చిపోయినాడనే అనుకున్నారుట. ఓ పావుగంటకు నేను సమాధిలోకి వెళ్లిపోయాను. గంట తర్వాత తేచేసరికి అతనింకా స్పృహ తప్పి పడివున్నాడు. అందరూ ప్రాణాలు ఉగ్గబట్టుకుని కూర్చున్నారు. నాపైన నమ్మకం వుంది అందరికి. నాకు ఎనర్జీ అంతా ఖర్చయి, నీరసపడిపోయాను. కాస్త టిఫిన్ తిని, కాఫీ తాగిన తర్వాత ఓపిక కలిగింది. అప్పుడు అతనికి విభూది పెట్టి లేపాను. నవ్వుతూ, కళ్లు విప్పాడు. చిత్రం పావుగంటసేపు చావుదెబ్బలు తిన్నా అతనికేం తెలియదన్నాడు. నా చేయి తగలగానే అతనికి మైకం కమ్మిందట. తర్వాత ఏం జరిగిందీ తెలియలేదు. ఆ దెబ్బతో అతని రోగం పూర్తిగా తగ్గింది. నెలరోజుల్లో అప్పులన్నీ తీరిపోయి మంచిగా వ్యాపారం చేసుకోసాగాడు.

యోగంలోకి వచ్చేవారికి సాధారణంగా ప్రవేశద్వారం రోగం, అలవికాని జబ్బుచేసి, వైద్యం వల్ల కుదరకపోతే, ఇలా గురువుల్ని, స్వాముల్ని అన్వేషిస్తారు, ఆశ్రయిస్తారు. అప్పుడు మహాత్ములపైన, దివ్యశక్తులపైన విశ్వాసం కలుగుతుంది. లేదా ఏమైనా జటిలసమస్యలు తలెత్తితే నా వద్దకు వస్తారు. మనిషిలో నిగూఢంగా వున్న శక్తిని గుర్తించి, పైకి తెచ్చుకుని వినిమయం చేసుకోడానికే యోగం, సాధన. మన యోగసాధన మనకు మేలు చేస్తుంది. ఇతరులకు వీలైనంత మేలు సమకూర్చేదిగా వుంటుంది... ఉండాలి.

1986

ఐక్యతారాగం

యోగకార్యక్రమాలు ఉత్సాహాన్ని కలిగిస్తాయి.

స్వీయానుభవాలు యోగంపట్ల ఆసక్తిని ఇనుమడింప చేస్తాయి. కానీ వచ్చేవారంతా పరమభక్తులని, యోగ్యులని అనుకోరాదు. వారిలో స్వార్థపరులు ఉంటారు. వారిని వెంటనే గుర్తించలేం. వారి నిజాయితీని శంకించలేం. కాలం అలాంటి లోభుల్ని, స్వార్థపరుల్ని, అహంభావుల్ని, గురుద్రోహుల్ని దూరం చేస్తుంది. అలాంటి వారి నిష్క్రమణ మన మంచికే అనుకోవడం ఉత్తమం. అలాంటివారుపోతే ఉత్తమ సాధకులుగా మిగిలిన వారికి అపకారం జరుగదు.

ఈ సంవత్సరంలో 76 మంది సభ్యులుగా నమోదైనారు. ధర్మవరం, కళ్యాణదుర్గం, బళ్లారి పట్టణాలకు సాధకుల ఆహ్వానం మేరకు వెళ్లడం అక్కడ చిన్నచిన్న యోగసమావేశాలు జరపడం నాలో ఉత్సాహాన్ని నింపింది. కానీ నిర్వాహకుల స్వార్థం బాధ కలిగించింది. కళ్యాణదుర్గం నన్ను ఆహ్వానించిన వ్యక్తి గుండప్ప. అతనికి ప్రాపకం ఉంది. మిట్టే సిద్ధన్న అతనికి సహాయంగా నిలబడ్డాడు. గుండప్ప గారింటనే ప్రార్థన సమావేశాలు జరిగాయి. నేను వెళ్లిన రోజున ఒక విచిత్ర సంఘటన జరిగింది. మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలకు ప్రేయర్ మేడపైన చిన్న గదిలో. పదిపన్నెండు మంది కూర్చోవీలుంది. అప్పటికి ఎవరూ నాకు తెలియదు ఒక్క గుండప్ప, సిద్ధప్ప, సిద్ధన్న మినహా. గదిలో మాస్టరుగారి ఫోటో పెట్టి అగరువత్తులు వెలిగించారు. ముందు వరుసల్లో స్థానికులు కూర్చున్నారు. నేను వెనక గోడవార కూర్చున్నాను. ఒకాయనకోసం గుండప్ప ఎదురు చూస్తున్నాడు. ఆయన చాలా గొప్ప వ్యక్తి అట. పుట్టపర్తి బాబాగారి అంతరంగికుడట. కోటీశ్వరుడు. ముందు బాబాగారి కారు వెడుతుంటే, వెనక ఈయనగారి కారు పోతుంది. ఆయన నన్ను చూడడానికి వస్తానని చెప్పాడుట. ఒకరికోసం ప్రేయర్ ఆపడం జరగని పని.

12 గంటలైంది. నేను ప్రార్థన ప్రారంభించాను. అందరూ కళ్లు మూసుకుని కూర్చున్న తర్వాత ఆయన వచ్చి నా ప్రక్కన కూర్చున్నాడు. ఎవరూ కదలలేదు. ఆయనను ఆహ్వానించలేదు. నా ప్రక్కన కూర్చున్న వ్యక్తికి చెమటలు పట్టసాగాయి. 'సాయిరాం' అనుకోవాలని ప్రయత్నించాడు. నోట మాటరాలేదు. 'సాయిరాం' మాట జ్ఞాపకం రాలేదు. సాయిరాం బదులు సి.వి.వి. అని నోటివెంట శబ్దం వెలువడింది. వెంటనే కళ్లు మూతలు పడ్డాయి. అరగంటసేపు ప్రేయర్ సాగింది.

"గుండప్ప స్వామీ! మీ గురువుగారు రాలేదా?" అని ప్రశ్నించాడు. గుండప్ప నవ్వుతూ నన్ను చూపాడు. ఆయన వెంటనే పాదాభివందనం చేసి "అపచారం అయి పోయింది స్వామీ... మిమ్మల్ని గురువుగా గుర్తించలేకపోయాను"

"ఫరవాలేదు. నేను మీకు గురువును కాదు. మీరు నన్ను గుర్తించకపోతే నష్టం లేదు" అన్నాను.

"ఏ ఆడంబరం లేకపోతే గురువుల్ని అయినా గుర్తించడం కష్టం కదా!"

"ఆడంబరాల్ని గుర్తించే వారి విషయం అది. ఇక్కడ నన్ను గుర్తించవలసిన వారు ఆత్మసంస్కారం కలవారు"

ఆయన తర్వాత క్షమాపణలు చెప్పి, నేను బళ్లారి అదీ తిరగడానికి, హైదరాబాదు చేరేవరకు, తన కారును డ్రయివరును ఉపయోగించుకోమని కోరాడు.

"నాకు ఆడంబరాలు లేవని గుర్తించారు. మళ్లీ కారు యిస్తున్నారు. వద్దులెండి. నేను బస్సులో వెడతాను"

అని తిరస్కరించాను సున్నితంగా. తాను హైదరాబాదు వచ్చి యోగంలో ఉపదేశం పొందుతానని మాట యిచ్చాడు. అలాంటివారు రారని, రాలేరని నాకు తెలుసు. అయినా బాబాగారికి అత్యంత ఆత్మీయుడుగా వున్న వ్యక్తి, వారిని వదలి నా వద్దకు రావడం అనవసరం. అలా ఒక గురువును వదలి రావడాన్ని నేను అంగీకరించను. అలా రావడం ఆ గురువును అవమానించడమే అవుతుంది. ఎవరికైనా అది మంచిది కాదు.

అప్పుడు కళ్యాణదుర్గంలో చాలామంది యోగంలో చేరారు. సోమనాథగుప్త, వీరేశప్ప, నిర్మల, ఎం.కె. అశ్వత్థనారాయణ, జె.ఎస్. ఆదినారాయణ, నారాయణగుప్త. సిద్ధప్ప, మిట్టె సిద్ధన్న, నాగరాజు...వీరంతా యోగంలో చేరగానే వారి భార్యలు చేరారు. మొత్తంమీద పదిమంది దంపతులు యోగసభ్యులైనారు. చాలా భక్తిశ్రద్ధలతో యోగసాధన చేస్తున్నవారే వీరంతా... చుట్టుపట్ల గ్రామాల నుండి చాలామంది వచ్చారు. గుండప్ప శిష్యులు ధర్మవరం, అనంతపురం, పెనుగొండల నుండి వచ్చారు. అప్పటికీ ఇప్పటికీ కళ్యాణదుర్గంలో పాతికమంది వరకు మంచిసాధకులు ఉన్నారు.

0 0 0

ధర్మవరం వెళ్లాను. పుట్టపర్తికి వెళ్లే త్రోవలో వుంది. అప్పటికే తోట నరసింహయ్య, డి.ఎన్. గోవిందరాజులు, సరోజమ్మ, కుల్లాయప్ప అక్కడ మా యోగసభ్యులు వున్నారు. అంతా వ్యాపారస్తులు. నరసింహయ్యగారింట సమావేశానికి చాలామంది వచ్చారు. అక్కడ ఒక విచిత్రం జరిగింది. అనంతపురం మామూలుగానే వర్షాభావం గల జిల్లా.

నాలుగుసంవత్సరాలుగా వర్షాలు పడలేదు. రాయలసీమలో వర్షాలు కురవడమే అంతమాత్రం. నాలుగు సంవత్సరాలుగా చుక్క చినుకుపడలేదంటే పొలాలు బీటలు వేశాయి. చెట్లకు ఒక పచ్చని ఆకు కనిపించలేదు. పైగా ఎండతాపం. వడగాడ్పులు. మైళ్లకొలదీ, చూపు ఆనినంత మేర ఎడారిలా ఉంది. నరసింహయ్యగారింటికి వచ్చినవారంతా అర్థించారు "వర్షం కురిపించండి గురువుగారూ!"అని.

"మీరంతా కలిసి మాస్టరుగారిని వేడుకోండి" అన్నాను.

పైకి అలా అన్నానే గానీ, వర్షం పడ్డాలని సంకల్పించి, మాస్టరుగారిని వేడుకున్నాను. ప్రేయర్ చేసుకున్నాం. కొన్ని కేసులకు ట్రీట్‌మెంట్ చేయవలసి వచ్చింది. ఏ ఊరు వెళ్లినా గురువుగారు ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తారనే ప్రచారం సాగుతోంది. కాదనే కర్కశహృదయం నాకు లేదు. ఒకతను వచ్చాడు. ముగ్గురు, నలుగురు మోసుకు వచ్చారతనిని. పక్షవాతం. నడవలేడు. కాలు చేయి కదలదు. ఎత్తుకుని మేడపైకి తెచ్చారు. ఆరు సంవత్సరాలైంది పక్షవాతంతో మంచంపట్టి. మాస్టర్ గారి యోగం చేస్తే ఎలాంటి జబ్బులైనా నయం అవుతాయని ప్రచారం జరిగిపోయింది. గురువుగారు వస్తున్నారంటే అదో ఆకర్షణ. ఎలా వుంటాడో చూడాలని వచ్చేవారు, నమస్కారం చేసి ఆశీస్సులు పొందితే వ్యాపారంలో బాగా లాభాలు దండుకోవచ్చునని వచ్చేవారు కొందరు. గురువుల్ని, మాస్టరుగారి అనుగ్రహాన్ని, దేవుళ్లను సైతం వ్యాపారాభివృద్ధికి, స్వప్రయోజనాలకు వినియోగించుకోవాలనే వ్యాపారబుద్ధి చాలామందికి ఉంటుంది. యోగంపట్ల అభిరుచి, ఆసక్తి కలగాలంటే ఏవైనా మిరకిల్స్ చూపించాలి. సిద్ధులు గట్రా ఉన్నవారైతే వాటిని ప్రదర్శించి జనాన్ని ఆకర్షిస్తారు. వశపరచుకుంటారు. ఈ యోగంలో ఏం సిద్ధులు వస్తాయో నాకు తెలియదు. అలా కోరవచ్చునో లేదో కూడా తెలియదు నాకు.

అతనికి ట్రీట్‌మెంట్ ప్రారంభించాను. ఒక గంటసేపు ప్రేయర్ జరిగింది. ప్రేయర్‌లోనే నాలోంచి ఏదో శక్తి అతని లోకి ప్రవహించినట్లు తెలిసింది. నా చేతివేళ్లు అతని శరీర భాగాలను స్పృశించాయి చాలాసేపు. అంతసేపు అతను స్పృహలో లేడు. ఏదో యాస్ట్రల్ చికిత్స జరిగింది. నాకూ అలాంటివి అనుభవం లేదు. ఏ కేసుకు ఆ కేసు కొత్తగానే ఉంటుంది. ప్రేయర్ అయిన తర్వాత అతనిని లేవమన్నాను. ప్రక్కవారు సహాయం చేయబోగా వారించాను తనే పదినిమిషాలు కష్టపడి, ముక్కి, మూలిగి ప్రయత్నించాడు. నా చేయి ఆసరా యిచ్చాను. లేచి నిలబడ్డాడు. గోడపట్టుకుని నడవమంటే నడిచాడు. పదిహేను నిమిషాల. తర్వాత తనే అటు ఇటు నడిచి, గోడను వదలి, స్వయంగా నడిచాడు. వెళ్లిపొయ్యాడు. రాత్రి భోజనంచేసిన తర్వాత నరసింహయ్యను పంపాను అతనికి ఎలా వుందో చూచిరమ్మని. అతను ఇంటికి వెళ్లి, భోజనం చేసి,

ఆనందంగా సినిమాకు వెళ్లాడని చెప్పారు. ఆరు సంవత్సరాలుగా సినిమా చూడలేదు పాపం!

కొద్దిమంది యోగసాధకులు మరలా వర్షం ప్రస్తావన తెచ్చారు. "నేనేం దేవుడినా. వర్షం కురిపించడానికి?" అన్నాను. అయినా వారందరినీ కూర్చోబెట్టి ఒక గంటసేపు ఒక కోర్సు చేయించాను. తెల్లవారేసరికి వర్షం కుండపోతగా కురిసి, చెరువులు నిండి, వాగులు ప్రవహించాయి. అటు ధర్మవరం నుండి ఇటు పుట్టపర్తివరకు, అటు అనంతపురం వరకు మంచి వర్షం పడ్డది ఆ రాత్రి.

0 0 0

వాన కురవడంలో మాస్టరుగారి అనుగ్రహం కలిగినట్లే ప్రమాద సమయంలో నా అభ్యర్థన మన్నించి నిమిషాలలో తుపాను ఆపిన ఉదంతం ఒకటి ఉంది. మాస్టరుగారు మన ప్రార్థనను ఎంత త్వరగా ఆమోదిస్తారో! ఆశ్చర్యం.

ఒకరోజు రాత్రి భయంకరంగా వర్షం కురవసాగింది. ఇంట్లో నేను, మా అమ్మాయి పద్మప్రియ ఇద్దరమే ఉన్నాం. యామిని, మగపిల్లలు మద్రాసు వెళ్లినట్లు గుర్తు. వసంతకుమార్ కూతురు ప్రత్యూషను చూడడానికి వెళ్లారు. కుండపోతగా కురిసే వర్షానికి రోడ్లు జలమయం అయి, నీరు రోడ్లపై వేగంగా ప్రవహిస్తున్నది. లోతట్టు ప్రాంతాలు నీటమునిగిపోయాయి. గుడిసెలు కొట్టుకుపోయాయి. చాలామంది వచ్చి మా ఇంట్లో తలదాచుకున్నారు. ఇంతలో టాంక్‌బండ్‌కు గండిపడ్డదని, హుస్సేన్‌సాగర్ జలాలు నగరంమీద పడ్డాయని అరుపులు వినిపించాయి. బయటకు వెళ్లడానికి లేదు. ఇళ్లు ఖాళీ చేస్తున్నారని అరుపులు. డాబాపైకి వెళ్లి చూచాను. నానా బీభత్సంగా ఉంది. ఇంట్లోకి నీళ్లు వస్తున్నాయి. పద్మ మంచంమీద కూర్చున్నది. డాబాపైన వర్షం. ప్రక్కింటి మేడవరకు వెళ్లే వీలులేదు. గుడిసె వాసుల ఆర్తనాదాలు.

మా పద్మ అడిగింది "నాన్నగారూ మాస్టరుగారి ప్రేయర్ చేయండి. ఈ వర్షం ఆపేయండి"

అప్పటిదాకా లోపల మథనపడుతున్నా, ట్యూబ్ వెలగలేదు. అమ్మాయి సలహా మేరకు కుర్చీలోనే కూర్చున్నాను. నేలపైన నీరుపారుతోంది. అంతే అయిదు నిమిషాలలో తుపాను, వర్షం నిలిచిపోయింది. బ్రతుకుజీవుడా అనిపించింది. మరొక గంటలో వీధిల్లో నీరు తీసింది. తెల్లవారుఝామున ఎక్కడి వారక్కడ వెళ్లిపోయారు.

మాస్టరుగారిని అవసరానికి అడిగాను. వారు వర్షం తగ్గించారు. ఇదంతా నా ప్రతాపం కాదు. "ప్రకృతి శక్తిని ఆపే హక్కు నీకెవరిచ్చారు?" అనిపించింది. శక్తి సంపాదిస్తాం మంచిదే. ప్రకృతి హక్కుల్ని హరించడానికి కాదు కదా శక్తి? ఎన్నడు

ప్రకృతితో తలపడరాదని అంతర్వాణి హెచ్చరించింది. శక్తులున్నవారు సాధారణంగా దుర్వినియోగపరచుకుని, వాటికి దూరం అవుతుంటారు.

ఒకనెల రోజుల అనంతరం ఒక విచిత్రం జరిగింది. మా ఇంటికి ఆఫీసుకు మహావుంటే రెండుకిలోమీటర్లు ఉంటుంది. మధ్యాహ్నం పైన గాంధీనగర్‌లో కుంభవృష్టి కురిసింది. మా ఆఫీసు దగ్గర చినుకుపడలేదు. కనీసం ఆకాశంలో మబ్బుతునక కనిపించలేదు. సాయంత్రం ఇంటికి వస్తుండగా చూస్తే వీధులు కాలవలుగా మారాయి. రాత్రి తొమ్మిదివరకు ఆ వీధిలో కాలుపెట్టడానికి వీలు కలగలేదు. సందుగొందులు దాటి ఇల్లు చేరాను.

అప్పుడు నా ప్రార్థన మన్నించి నిలిచిపోయిన వర్షం నెల తిరక్కుండానే కుమ్మరించింది. ఎంతశక్తి వున్నా మనం ప్రకృతి శక్తులను నిరోధించకూడదని తెలుసుకున్నా. ప్రజలకోసం వర్షాలు కురిపించవచ్చు, ప్రళయాలు ఆపవచ్చు. వాటివల్ల ఏ కొద్దిమందికో జరిగే నష్టం, కష్టం మనకు తెలుసు కాని, మరెన్ని విధాల మేలు జరుగుతుందో మనం అంచనా వేయలేం గదా! ప్రకృతి వైపరీత్యాలు జరుగుతాయి. బాధపడతాం. కష్టాలు, నష్టాలు అనుభవిస్తాం... అవి ఎందుకు జరుగుతాయో మనకు తెలియనప్పుడు మన స్వార్థం కోసం వాటిని నిరోధించ కూడదు. శక్తిని ఏ మంచిపనికైనా పరిమితంగా ఉపయోగించాలి.

0 0 0

బళ్లారిలో మా అబ్బాయి మాస్టర్ రమణ, తన బృందంతో నృత్యప్రదర్శన ఘుస్తున్నాడు. రాఘవకళామందిర్‌లో ప్రదర్శన. రమణ మా అబ్బాయి అని కొండాచారి గారికి తెలుసు. ఆ సందర్భంలో యోగసమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారు సూర్యనారాయణ గారింట. నృత్యప్రదర్శనతో బాటు నాకు సన్మాన కార్యక్రమం ఏర్పాటైంది. నేను. డి.ఎన్.రావుగారు వెళ్లాం. ధర్మవరంలో నా వద్ద యోగచికిత్స పొందిన సరోజమ్మ బళ్లారిలో వున్న తన అక్కకుమార్తె విషయం లోగడ చెప్పింది. చికిత్స అర్థించింది. నేను బళ్లారి వెడుతున్నానని తెలిసి తనూ బళ్లారి చేరుకుంది ధర్మవరం నుండి. ఆ అమ్మాయి పేరు విజయలక్ష్మి. 30 సంవత్సరాలుంటాయి, డిగ్రీ చదివింది. తర్వాత చూపుపోయింది. ఇప్పుడు అంధురాలు. యోగం చేస్తున్నదట. ఆమెకు మాస్టరుగారు, వెంకమ్మగారు కనిపిస్తారుట. వివశురాలవుతుంది. వెర్రి ఆవేశానికి లోనవుతుంది. మదర్, మాస్టరు తనకు ఫోను చేస్తున్నారని 'హలో...హలో' అని లేని ఫోన్‌లో చిన్నపిల్లలా మాట్లాడుతుంది. వెంకమ్మగారు ఆదేశించారని, మాస్టరుగారు ఆర్డరు చేశారని, పదిమందికి భోజనాలు పెట్టిస్తుంది. మరో పదిమంది ముత్తయిదువులకు చీరలు పెట్టిస్తుంది. ఇలా నాలుగు

సంవత్సరాలుగా తల్లిదండ్రుల్ని ఇబ్బంది పెడుతోంది. నిజంగానే మాస్టరుగారు, మదర్ ఆమెపైకి వస్తారని వారి నమ్మకం. ఈ ఖర్చులతో దివాళా తీశారు.

నేను, డి.ఎన్. రావు, సూర్యనారాయణగారింట దిగాం. మధ్యాహ్నానికి సరోజమ్మ ఆ అమ్మాయిని తీసుకువచ్చింది. సూర్యనారాయణ ముఖం నల్లకప్పేసింది. చాటు చేసుకున్నాడు. లోగడ ఆ అమ్మాయికి తను ట్రీట్‌మెంట్ యిచ్చాడట. తగ్గలేదు. ఆయన చేయలేని కేసు ఆయన ఇంట్లో ఆయన సమక్షంలో నేను చేయడం ఆయనకు కష్టం కలిగించింది. రావుగారు, నేను వెంటనే లాడ్జికి మారిపోవాలని నిర్ణయించుకున్నాం. అసూయాద్వేషాలున్న సాధకుల ఇంట ఉండకూడదు. యోగం ప్రేమ నేర్పాలి తప్ప, అసూయలు రగిలించకూడదు.

భోజనం చేయబోయేముందు వాళ్లు వచ్చారు. సరే, ప్రయత్నం చేద్దామని విభూది తీసుకుని నుదుట పెట్టబోయేంతలో ఆమె ముఖం వికృతంగా, నల్లగా మారిపోయింది. అప్పటిదాకా కళకళలాడుతున్న మొహం క్షణంలో నల్లకప్పువేసింది. చేయి వెనక్కి తీసుకున్నాను. కేసు అర్థమైంది. ఏదో క్షుద్రశక్తి ఆవహించింది.

"ఇప్పుడు కాదు సాయంత్రం తీసుకురండి" అని పంపివేశాను. సాయంత్రం ప్రేయర్‌కు 50మంది వచ్చారు. నాకంటే సీనియర్స్ వచ్చారు. నన్ను చూడాలని వచ్చినవారు ఎక్కువ. నా ట్రీట్‌మెంట్ గమనించాలని వచ్చిన వారున్నారు. ప్రేయర్ పూర్తి అయిన తర్వాత విజయలక్ష్మికి ట్రీట్‌మెంట్ ప్రారంభించాను. విభూది నొసట పెట్టగానే ఆమె విరుచుకు పడిపోయింది. ఏదో క్షుద్రశక్తి ఆవహించిందని అందరి అనుమానం. మాస్టర్, మదర్ ఫోన్‌లో మాట్లాడడం అంతా యోగమహత్తు అనుకున్నారు అంతకాలం. అది నిజానికి... ట్రిక్‌వర్క్. యోగంలో ట్రిక్‌వర్క్ ఉంటుంది. మనకు వచ్చే సందేశాలు అన్నీ నిజాలు కావు. మనకు కనిపించేవి, వినిపించేవి నిజాలు కాకపోవచ్చు. ప్రజ్ఞ పనిచేస్తే, వాటిని విశ్లేషించగలం. కానివాటిని తిరస్కరించగలం.

ఆమె కాళ్లు చేతులు నేలకేసి బాదసాగింది. నేను, సరోజమ్మ ప్రయత్నించాం కానీ ఆపలేకపోయాం. డి.ఎన్. రావు, కొండాచారి ఇంకా పదిమందివరకు అమ్మాయి కాళ్లు చేతులు తొక్కిపట్టినా అందరినీ విదిలించి వేసింది. అందరినీ దూరంగా వెళ్లమని నేను ఒక్కడినే ప్రేయర్‌కు కూర్చున్నాను. ఆమెను ముట్టుకోలేదు. గంటసేపటికి ఆమె ఉన్మాదం తగ్గింది. లేచి కూర్చున్నది. విభూదిపెట్టి, లేచి నిలబడమంటే, కూలిపోయేది. అలా ఓ గంటపైగా, స్వాధీనంలోకి రాలేదు. తొమ్మిదిగంటల ప్రాంతంలో బయటకు నడిపించి, రిక్షాలో కూర్చోపెట్టిన తర్వాత స్వస్థురాలైంది. తెలివిలోకి వచ్చి, చప్పున రిక్షాదిగి, కాళ్లమీద పడ్డది "నన్ను క్షమించండి మాస్టారూ" అని. ఆ రోజుతో ఆమె ఆరోగ్యం కుదుటపడ్డది. మాస్టర్‌గారు, మదర్ ఫోన్‌లు చేయడం లేదు.

మర్నాడు ఉదయం 150 మంది వరకు వచ్చారు. వారిలో 40 మంది నా వద్ద ఇనీసియేషన్ తీసుకున్నారు. చాలామందికి ట్రీట్‌మెంట్ యిచ్చాను. ఆడవారు 40 మంది ఉన్నారు. వారిచే ఒక ప్రత్యేకమైన కోర్సు చేయించాను. మూడు గంటలు పట్టింది. అదే సూర్యనారాయణ గారింట నా చివరి సమావేశం. తర్వాత కొండాచారిగారు, మరికొందరు సీనియర్స్ వేరే సెంటర్ పెట్టారు. సూర్యనారాయణ, మాస్టర్, మదర్ ఫోటోల ప్రక్కన తన ఫోటో పెట్టి, ప్రార్థన చేయిస్తున్నాడని ఫిర్యాదు. ఆ కారణంగానే సీనియర్స్ అక్కడకు వెళ్లడం మానుకున్నారు. తర్వాత చాలాసార్లు బళ్లారి వెళ్లానుగానీ, లాడ్జిలోనే బస చేశాను. సూర్యనారాయణ మిగిలినవారితో సహకరించేవాడు కాదు.

0 0 0

మా అమ్మాయి పద్మప్రియకు వివాహం చేయాలని సంకల్పం కలిగింది. బందరులో మా మేనత్తగారింటికి వెళ్లినపుడు, ఆమె భర్త వీరభద్రరావు నరసరావుపేట సంబంధం సూచించారు. వారికి మాతో సంబంధం కలుపుకోవాలని ఉన్నట్లు, వెళ్లి చూచి రమ్మని చెప్పాడు. నరసరావుపేట వారు సంపన్నులు. మా కన్న స్థితిపరులు. అయినా ప్రయత్నం చేద్దామనుకున్నాను. మా మేనమామగారికి చుట్టుపక్కలు బాగా తెలుసు. తెనాలి వెళ్లి, ఆయనను తీసుకుని వెళ్లాను. సరాసరి వాళ్ల ఇంటికే వెళితే బావుండదని, పిడుగురాళ్ల డాక్టరు కందేపు సుబ్రహ్మణ్యంగారి కుమారుడు నరసరావుపేటలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు, వారి ఇంటికి తీసుకువెళ్లారు మా మామయ్య. డాక్టరుగారంటే నా షడ్రకుడు గాయత్రీప్రసాద్‌గారి పినతండ్రి. ఈయన పిడుగురాళ్లలో ఉంటున్నారని నా అంచనా. మేం వెళ్లేసరికి ఆయన అక్కడే వున్నారు. మామయ్యగారికి బాగా పరిచయం. ఆతిథ్యం యిచ్చారు. ఈ పనిమీద వచ్చామని చెప్పగా చాలా సంతోషించాడు. మంచి సంబంధం. కుర్రవాడు చాలా నెమ్మది, యోగ్యుడు అని చెప్పారు. పెద్దవాడు, యోగంలో వున్నవాడు. వారికి బాగా తెలిసినవాడు. మాకు దగ్గిరబంధువు. మేం వచ్చినట్లు సుందరంగారికి కబురు చేశారు ముందుగానే. మేం వెళ్లి పరిచయం చేసుకున్నాం. నన్ను పరిచయం చేశారు మా మేనమామ. ఆయన మనస్సులో వున్నా పైకి గంభీరంగా వున్నారు. వచ్చి అమ్మాయిని చూస్తామన్నారు.

సుందరంగారికి ఒకరైస్.మిల్లు, ఆటోమొబైల్‌షాపు, ఒక జీపు, ఇళ్లు వున్నాయి. సంపన్నులు. అయిదారుగురు కొడుకులు, ఇద్దరు కూతుళ్లు. ఈ అబ్బాయి రెండవవాడు, ఎం.కాం. చదివాడు. అబ్బాయిని చూచివచ్చి, బందరు మామయ్యకు తెలియచేశాను. తను వెళ్లి కథ నడిపించగలడు. ఒక్క ఉద్యోగం లేదని తప్ప, ఎన్నదగిన సంబంధం. సుందరంగారు వచ్చి చూచారు. ఆయన అవునని, కాదని చెప్పలేదు. మళ్లీ వస్తాం అని

వెళ్లారు. తర్వాత అబ్బాయిని తీసుకుని తల్లిదండ్రులు వచ్చారు. సంబంధం కుదిరింది. నేను, యామినీదేవి, వసంత, శ్యాం వెళ్లి స్థిరపరచుకున్నాం. నిశ్చయతాంబూలాలు పుచ్చుకోవడం, లగ్నపత్రిక రాయడం వగైరా హైదరాబాదులోనే అనుకున్నాం.

పెళ్లి సింపిల్‌గా చేయాలనుకున్నాం కాని వియ్యంకుడుగారు ఘనంగా చేయాలన్నారు. అమ్మాయి పెళ్లి, నేను ఉద్యోగం చేస్తున్నాను. డబ్బులేకపోయినా, బంధుమిత్రుల బలగం బాగా వుంది. ఎవర్నని పిలవకుండా ఉండగలం! మేం చేసేది ఆ ఒక్క వివాహమే కద! ఆడపిల్ల పెళ్లికి ప్రావిడెంట్‌ఫండ్ లోన్ తీసుకోవచ్చు. అర్జీ పెట్టాను. ఇరవైవేలు వస్తుందనుకుంటే 15 వేలే వచ్చింది. లాంఛనాలు, పెళ్లిఖర్చులు యాభైవేల వరకు అవుతుందనుకున్నాం. కానీ చాలా ఎక్కువే అయింది. ఏడెనిమదివందల మంది వచ్చారు. ఎక్కడెక్కడి బంధువులు అంతా వచ్చారు. కొందరు అభిమానంతో కాక, 'నేను అమ్మాయి పెళ్లి ఎలా చేస్తానో చూద్దామని' వచ్చారు. అందరికీ తెలుసు నా వద్ద డబ్బు లేదని, పైగా పెద్ద సంబంధం చేస్తున్నానని.

పెళ్లి ప్రశాంతంగా, కాస్త ఆడంబరంగానే జరిగింది. యోగమిత్రులు నూరుమంది వరకు వచ్చారు. ఉత్తినే రావడం కాదు. ఆర్థికంగానూ, హార్థికంగానూ సహాయం అందించి, గురువుగారి పరువు నిలబెట్టారు. నా వారు అనుకున్నవారు వందమంది ప్రక్కన నిలబడితే కొండంతబలం, ధైర్యం వస్తుంది! నేను చేయవలసిన పెద్దపని, బాధ్యతగల పని అమ్మాయి వివాహం. తల్లిదండ్రులకు ఆడపిల్లల పెళ్లిళ్లు అయిపోతే పెద్దబరువు దించుకున్నట్లు అవుతుంది. మధ్యతరగతి కుటుంబాలలో అబ్బాయిల పెళ్లికి పెద్దగా తొందరపడరు.

0 0 0

"రండి...రండి"

"నమస్కారం...నాపేరు కృష్ణమూర్తి"

"తెలుసు.. కూర్చోండి"

"నేనెట్లా తెలుసు?"

"పేరు తెలియదుగానీ మీరు తెలుసు. చెప్పండి, ఏంకావాలి?"

"నాకు యోగం చేయాలని వుంది, పనికొస్తానా?"

"నేను యోగానికి పనికొస్తానో లేదో ఇంతవరకు నాకూ తెలియలేదు. మీరు పనికొస్తారో లేదో నేనెలా చెప్పగలను? ఒక్క విషయం చెప్పగలను. యోగం నాకు ఉపయోగపడుతోంది. మీకూ పనికొస్తుందనుకుంటా? ఏమంటారు?"

"నాకు అర్థం కాలేదు. వివరంగా చెప్పండి. నేను పెద్దగా చదువుకోలేదు"

"నేనూ పెద్దగా చదువుకోలేదు కృష్ణమూర్తిగారూ! మనకన్న ఎక్కువ చదువుకున్న వారున్నారు. వారంతా యోగం చేస్తున్నారా! లేదే. కనుక చదువు యోగానికి క్వాలిఫికేషన్ కాదు. మీలా ఇలా వచ్చి 'నాకు యోగం చేయాలని వుంది' అని అనగలగడం, అడగ గలగటం అసలైన క్వాలిఫికేషన్. 'పనికొస్తానా' అని అడిగారు. పనికిరాని వాళ్లుండరు. పనికిమాలిన వాళ్లుంటారు! మీరు ఆ రెంటిలో ఏ వర్గం?"

"నాకు తెలియదు"

"తెలిస్తే నాదాకా ఎందుకు వస్తారు లెండి"

ఈ సంభాషణ జరిగింది కృష్ణమూర్తితో. ఈయన అంజనేయులుగారికి వేలువిడిచిన మేనమామ. మేనల్లుడే వయస్సులో పెద్దవాడనిపిస్తాడు అది చిత్రం.

"నేను బ్రహ్మచారిని" అన్నారు కృష్ణమూర్తిగారు.

"మంచిది. అగ్రష్టవంతులు"

"మీయోగంలో బ్రహ్మచారులు పనికిరారని విన్నాను"

"బ్రహ్మచారులు అంటే స్త్రీలను ద్వేషించేవారు, సన్యాసులు. మీరు సంసార పక్షంగా వుంటున్నారు కదా. తల్లి, తమ్ములున్నారు. ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. మీది బ్రహ్మచర్యం కాదు. మీరు పనికొస్తారు కృష్ణమూర్తిగారూ! ఏ రూల్సు అయినా, కాలాన్ని బట్టి మారుతుంటాయి. మనకు కావలసింది యోగం అయినప్పుడు రూల్సు పట్టుకుని కూర్చోనవసరం లేదు" అన్నాను.

"నాకు ఆరుగంటలకు ప్రేయర్ చేసుకోవడం కుదరదు, షిఫ్ట్ ఉద్యోగం"

"ఫరవాలేదు. ప్రేయర్ షిఫ్ట్ చేద్దాంలే, మీకు వీలైనట్లు. ఒక పనిచేయండి. యోగానికి కూర్చునే సమయంలో గడియారం ముల్లు ఆరుమీదికి తిప్పండి..."

"జోక్ చేస్తున్నారా?"

"కాదు, మనస్సులో వున్న అనుమానాన్ని షిఫ్ట్ చేస్తున్నాను. 'టైం' చూచుకోకుండా కూర్చోండి. మీకు ఎప్పుడు వీలైతే అప్పుడు ఆరుగంటలైందనుకోండి. అనుమానం ఉండదు"

"నాకోసం రూల్సు మారుస్తున్నారు"

"రూల్సు మనకోసం, మనం కల్పించుకున్నవే. మన అవసరం కోసం, నియంత్రించుకున్నవి నియమాలు. వేళకు భోజనం చేయవీలు కలగలేదు. ఒక గంట ఆలస్యం అయిందని భోజనం మానేస్తున్నారా? లేదే, ఆకలి ఎక్కువై ఇంకాస్త ఎక్కువగానే తింటారు. ఇదీ అంతేననుకోండి. కాస్త ఆలస్యమైతే, ఇంకాస్త ఎక్కువ ధ్యానంచేయండి సరిపోతుంది. అంతా మన మనస్సును బట్టి ఉంటుంది"

"చాలా విషయాలు అడగాలని వచ్చాను. మిమ్మల్ని చూచాక 'మైండ్' బ్లాంక్ అయింది. ఒక్కటీ జ్ఞాపకం రావడం లేదు."

"అంటే అవి నిజానికి అవసరంలేని అనుమానాలన్నమాట. నిజమైన విషయాలైతే జ్ఞాపకం ఉండేవి. ఉత్తి అనుమానాలు కనుక బయట పడలేదు. అసలు మీకు ఏ అనుమానాలు రావు."

'మైండ్' ఆబ్సెంట్ కావడం, శూన్యం కావడం, ఆలోచనలు కలగకపోవడం అన్నది యోగంలో మంచి లక్షణం. ఆలోచనలు ఆపడానికి మనవారు చాలా సంవత్సరాలు కష్టపడతారు. మీరు సహజంగా ఆలోచనల స్థాయి దాటి శూన్యమైనారంటే మీలో చాలా యోగం ఇప్పటికే ఉన్నట్లు. అదే అర్హత. నా దగ్గరకు రావడంతోనే మీలో జిజ్ఞాస కలిగింది. మనస్సు యోగంపై స్థిరపడ్డది. పన్నెండు సంవత్సరాలు తపస్సు చేస్తే తప్ప, సాధించ వీలులేనిదాన్ని మీరు క్షణంలో సాధించినట్లయింది.

"నాలో లేని అర్హతలు నాకున్నట్లు పొగుడుతున్నారు" అన్నాడు.

"మిమ్మల్ని ఉత్తినే పొగిడితే నాకేం ఒరుగుతుంది చెప్పండి.నాకేమైనా సన్మానం చేస్తారా? ఇప్పటికీ మీ వద్ద ఒక 'టీ' కూడా తాగలేదే! అడగాలనుకున్న ప్రశ్నలు అడగక పోవడం, నా వద్దకు రాగానే వాటిని మరచిపోవడం మంచి లక్షణం. ఆ పని నేను చేయాలి. నేను చేయకముందే మీరు మారిపోయారు. అంటే మీకు, నాకు ట్యూన్ కుదిరింది. ఇంకపైన మీరు అడగరు, నేను చెప్పను. అయినా మీకు తృప్తి కలుగుతుంది" అది గురుశిష్య మౌనసంభాషణ.

అలా అమాయకచక్రవర్తిలా వచ్చినవాడు కృష్ణమూర్తి. మంచి సాధకుడు. అంతకుమించిన మంచి స్నేహితుడు. గురుశిష్యుల మధ్య ఉండవలసిన అనుబంధానికి 'స్నేహం' అని నిర్వచనం యిచ్చినవాడు కృష్ణమూర్తి. అలాంటి వారు కావాలి యోగానికి. అతను ఎప్పుడూ తనకు ఇది కావాలని కోరలేదు. అందరి అభివృద్ధిని కాంక్షిస్తాడు. మంచితనానికి మారుపేరు కృష్ణమూర్తి. నేను కోపిష్టినని గుర్తించిన వాడు అతను. నా కోపాన్ని హరించినవాడూ అతనే. గురువును ప్రసన్నం చేసుకోవడం కన్న, గురువు స్వభావాన్నే మార్చగలిగిన కృష్ణమూర్తి నిజమైన యోగమిత్రుడు. అతను యోగానికే మిత్రుడు.

0 0 0

చాలాకాలంగా యోగం చేస్తున్నవాడు తుకారం. మంచిర్యాలలో ఉద్యోగం. అతని చెల్లెలికి పెళ్లయింది. ఆ పెళ్లికి నేనూ వెళ్లాను. హైదరాబాదులోనే పెళ్లి జరిగింది. తుకారం కోసమే వెళ్లాను. ఈ మధ్య ఆ అమ్మాయిని కాన్పుకు కాగజ్‌నగర్ తీసుకువెళ్లారు.

నెళలు నిండాయి. బ్లీడింగ్ అవుతోంది. అక్కడి నుండి హైదరాబాదు తీసుకువచ్చి, ఒక ప్రైయివేట్ నర్సింగ్‌హోంలో చేర్చారు. ఆ పిల్ల పరిస్థితి ప్రమాదంగా వుంది. డాక్టర్లు ఏమీ చేయలేని స్థితిలో తుకారం నావద్దకు వచ్చి కన్నీరు పెట్టుకున్నాడు.

"అబ్బాయ్, పెళ్లికాని పిల్ల అయితే తల్లిదండ్రులు, అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్లు ఎవరైనా ఫరవాలేదు. పెళ్లి అయిన పిల్ల, భర్తద్వారా ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఈ పూటకు ట్రీట్‌మెంట్ చేసి విభూతి యిస్తాను తీసుకుపో. మన ప్రేయర్ వర్కవుట్‌అయి, రాత్రికి ఆ అమ్మాయి బావుంటే రేపు మీ బావగారిని తీసుకురా. అతని ద్వారా టచ్ యిస్తాను. అది వేగం పనిచేస్తుంది" అని విభూతి యిచ్చి పంపాను.

అలాంటి సందర్భాలలో మొదటి ప్రేయర్‌వల్ల చాలా వరకు గుణం కనిపించాలి. తర్వాత నాలుగుసార్లు ప్రేయర్ ట్రీట్‌మెంటు చేస్తాను. నాలుగైదు సిట్టింగులలో ఎలాంటి జబ్బు అయినా, బాధ అయినా తగ్గిపోవాలి. ఇక్కడ ప్రేయర్ చేస్తున్న సమయంలోనే అక్కడ ఆస్పత్రిలో సంధ్యకు నెమ్మదించింది. విభూతి పెట్టిన తర్వాత బ్లీడింగ్ ఆగిపోయింది. మర్నాడు ఆమె భర్త వెంకటరత్నం వచ్చాడు. అతని ద్వారా ట్రీట్‌మెంట్ చేసి పంపాను. ఆ అమ్మాయికి తగ్గింది. ఆడబిడ్డను కన్నది. అప్పటి నుండి సంధ్య, వెంకటరత్నం ప్రేయర్ చేసుకోసాగారు.

0 0 0

కళ్యాణదుర్గం గుండప్ప ఒకతన్ని తీసుకువచ్చాడు. పేరు గుర్తులేదు. అతని కూతురు ఒక ముస్లిం కుర్రవాడితో లేచిపోయిందట. పోలీసు కంప్లయింట్ యివ్వడానికి భయం. ఆ కుర్రవాడి తండ్రి హెడ్‌కానిస్టేబుల్. పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టర్‌కు ఫిర్యాదు చేస్తే అతను వాళ్లపక్షాన మాట్లాడి పొమ్మన్నాడుట. నా వద్దకు తీసుకువచ్చాడు.

ప్రేయర్‌లో కూర్చోబెట్టాను. నాకు పూనకం వచ్చినట్లయింది. ఆ వచ్చిన అతన్ని పట్టుకు బాదేశాను. పడిపోయాడు. అతన్ని కొడుతున్నానని తెలుస్తూనే ఉంది, నిగ్రహించుకోలేకపోయాను. ఓ అరగంట సేపు చావగొట్టి, నేను ప్రేయర్‌లోకి వెళ్లిపోయాను. అతను సొమ్మసిల్లిపోయి గంటతర్వాత లేచాడు. గుండప్ప భయపడిపోయాడు. ఇదేం ట్రీట్‌మెంట్‌రా భగవంతుడా అనుకున్నాడు. కాని అతనికి ఒక్క దెబ్బ తగలలేదు, అసలు నేను కొట్టినట్లే గమనించలేదు.

"ట్రీట్‌మెంట్ అయిపోయింది వెళ్లండి" అని పంపేశాను. మర్నాడు వీరు అక్కడకు చేరేసరికి, సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరును, హెడ్‌ను బదిలీ చేసినట్లు ఆర్డర్లు వచ్చాయి. ప్రేమికుడిని క్రితంరోజు సాయంత్రం ఎవరో కుర్రాళ్లు చావగొట్టారుట. ఆస్పత్రిలో ఉన్నాడు. ప్రేమించిన నేరానికి ఆ కుర్రాడికి ఒంటినిండా బాండేజి. ఇరవై రోజులకు గానీ ఆస్పత్రి వదలిరాలేదు. ఆ పిల్ల వీరు వెళ్లేసరికి ఇంట్లో ఉంది.

ఇదంతా యోగమహిమ అని చెప్పను. అలా ఎందుకు జరిగిందో నాకూ తెలియదు. ఒక దైవశక్తి అలా చేయిస్తుంది. ఇలాంటి సంఘటనలకు ఆధారాలుండవు.

0 0 0

ఒకసారి తెనాలి వెళ్లడం జరిగింది మా అమ్మగారిని చూడడానికో, జబ్బుగా వుందని తెలిసి తీసుకురావడానికో వెళ్లాను. వెళ్లడం మా మేనమామగారింటికి వెళ్లాను. వెళ్లగానే అడిగారు.

"నఫీజ్ ఫోన్ చేశాడా?" అని.

"నఫీజ్ ఫోన్ చేయడం ఏమిటి? అమ్మకోసం వచ్చాను" అన్నాను.

ఎం.డి.సౌజన్య ఒక రచయిత, కాలీజీలో లెక్చరరు. ఎడిటర్స్‌కు రచయితలకు ఉండే సంబంధం మా మధ్య ఉంది. సాధారణంగా వాళ్ల ఇంట్లోనే ఉంటాను తెనాలి వెళ్లినప్పుడు. ముస్లింల ఇంట్లో ఉండడం, వాళ్ల తిండితినడం శ్రోత్రియుడైన మా మేనమామకు ఇష్టం ఉండదు. అయినా స్నేహితున్ని కాదనలేను. ప్రసాదార్కె, వడ్లమన్నాటి కుటుంబరావు, కె.వి. కృష్ణకుమారి, పోతుకూచి వెంకటేశ్వర్లు, కొత్తరవీంద్రబాబు, చివుకుల పురుషోత్తం అక్కడ నన్ను ఆత్మీయంగా చూచుకునే రచయితలు. ఒకప్పటి కొలీగ్ హితశ్రీగారు అక్కడే వుంటారు.

నఫీజ్ కొడుకు ఇస్మాయిల్ ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించాడు. ఆమె వాళ్ల నాన్నగారి దగ్గరకు ట్యూషన్ కోసం వస్తుండేది. ఇద్దరు రహస్యంగా గుళ్లో పెళ్లి చేసుకున్నారు. ఆ పిల్ల హిందువుల అమ్మాయి. ఆ పిల్ల తల్లిదండ్రులు అమ్మాయిని కట్టడి చేశారు. ఈ కుర్రాడు కనిపిస్తే చంపేస్తామని బెదిరిస్తున్నారుట. ఇది కారణంగా మతకలహాలు చెలరేగవచ్చునని పట్టణం దద్దరిల్లి, భయపడుతోంది. నేను వచ్చానని తెలియగానే నఫీజ్ వచ్చి ఇంటికి తీసుకువెళ్లాడు. జరిగింది చెప్పాడు. ఇస్మాయిల్ మజ్ను లాగా వున్నాడు. నఫీజ్ భార్య, పిల్లలు దిగులుపడ్డారు. మైనారిటీ వర్గం. కాలేజీ లెక్చరర్. ఎటు తిరిగినా ఉద్యోగం పోతుంది. ఆ ఇంట్లో అందరికీ నేనంటే గౌరవం వుంది. నఫీజ్ అన్న ఒకప్పటి నా స్టూడెంట్. అతనూ లెక్చరరే. తమీజుద్దీన్.

"నేను వెళ్లి పిల్ల తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడనా" అని అడిగాను.

"వద్దు గురూజీ. ఇంత జరిగిన తర్వాత కష్టం, కుర్రాడి పైకి ఎవరూ రాకుండా వుంటే చాలు" అన్నారు.

అర్ధరాత్రి 12 గంటలకు ఇస్మాయిల్‌కు ట్రీట్‌మెంట్ యిచ్చాను.

మర్నాడు ఉదయం నేను నఫీజ్ హోటల్‌కు వెళ్లి టిఫిన్ చేస్తుండగా, ఆ పిల్ల తరపువారు కనిపించారు. వారిని తనే నాకు చూపించాడు. నేను వెళ్లి పలకరించాను.

వారు నన్ను గుర్తించి, "రండి మాస్టారూ...హైదరాబాదులోనే ఉంటున్నారుట" అని కుశలం అడిగారు.

వారితో అసలు సంగతి మాట్లాడాను. అతని జోలికి పోమని నాకు మాట యిచ్చారు. వీళ్లు కూడా ఆ అమ్మాయితో మాట్లాడ ప్రయత్నించకూడదు.

అలా చక్కబడ్డది. ఇప్పుడు ఆ కుర్రాడు దుబాయ్‌లో ఒక ఫైవ్‌స్టార్ హోటల్ మేనేజరు.

× × × ×

నాకు కాస్త సాముద్రికం తెలుసు. జ్యోతిషంపైన నమ్మకం వుంది. గురు మహర్దశలో కనకపుష్యరాగం ఉంగరం పెట్టుకున్నాను ఎవరో సలహాచెప్పారని. శని మహర్దశ ప్రారంభంలో నీలం పెట్టాను. తెనాలి వెళ్లినప్పుడు పి.ఆర్. కోటేశ్వరరావు అనే మిత్రుడు ఆ నీలంపై మోజుపడి తాను రెండురోజులు తన దగ్గర ఉంచుకుని టెస్ట్ చేస్తానని తీసుకున్నాడు. సాయంత్రానికి రెండు యాక్సిడెంట్లకు గుర్రై, నా ఉంగరం నాకు యిచ్చి వెళ్లాడు. నీలం ధరించడం అందరివల్ల కాదుట.

గాంధీనగర్‌లో ఉన్నప్పుడు ఒక రోజు ఉదయం సిగరెట్లకోసం పాన్‌షాపుకు వెళ్లాను. నేను సిగరెట్లు కొనేలోగా, ఒక సాధువు నా పాదాలు పట్టుకుని నమస్కారం చేశాడు.

"ఎవరు స్వామీ మీరు? నా పాదాలకు నమస్కారం చేశారు. నేను ఎవరను కున్నారు?" అడిగాను.

"మీ చేతికున్న 'నీలం' మీరెవరో చెబుతోంది. మీరు మహాతపస్సంపన్నులో, యోగులో అయివుండాలి. లేకపోతే ఆ నీలం పెట్టుకోలేరు" అన్నాడు.

"నేను అతిసామాన్యమానవుడిని స్వామీ. అనవసరంగా ఒక నమస్కారం వేస్టు చేసుకున్నారు" అని నవ్వాను.

అతను నమ్మలేదు. మా ఇంటిదాకా వచ్చి, సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి, ఆశీస్సులు తీసుకుని మరీ వెళ్లాడు.

ఎన్నో యోగసిద్ధులు, శక్తులున్నవారు మాత్రమే 'నీలం'ధరించడానికి అర్హులట?!!

0 0 0

తెనాలిలో మా ఇల్లు అమ్మిన సందర్భంలో నాకు జ్యోతిష్యం చెప్పిన వ్యక్తి షిర్డీసాయి భక్తుడు. ఒకసారి హైదరాబాదు మా ఆఫీసుకు వచ్చాడు. నా పేరు చెప్పగా, టైం కీపర్ లోపలకు కబురు చేశాడు. నేను వచ్చి చూచాను. అతనిని గుర్తించలేదు. బట్టలు మాసిపోయి, గడ్డంపెరిగి, బైరాగిలా ఉన్నాడు. తర్వాత గుర్తించి ఆయనకు టిఫిన్

పెట్టించాను. సాయంత్రం నా వెంట ఇంటికివచ్చాడు. షిర్డీ వెళ్లి నాలుగునెలలైంది. డబ్బులేదు. తెనాలి చేరడానికి ఓ యాభై రూపాయలు కావాలన్నాడు. యిచ్చాను. ఆ రాత్రి మా ఇంటనే భోజనం చేశాడు. సాయంత్రం మా ప్రెస్ దగ్గర కూర్చున్నప్పుడు సాయివాణి వినిపించాడు.

నేను యోగాశ్రమం రెండుమూడు అంతస్థుల భవనం కట్టిస్తానని. అందులోనే ప్రింటింగ్‌ప్రెస్, ప్రేయర్‌హాలు ఉంటాయని, భారతదేశంలోనే కాక, విదేశాలలో సైతం యోగం నావల్ల బాగా ప్రచారం చెందుతుందని వేలమందియోగంలో నాద్వారా చేరతారని లక్షలు ఖరీదు చేసే మూడు అంతస్తుల భవనం 'యోగాలయం' అవుతుందని చెప్పాడు.

...నేనేమిటి! బిల్డింగ్ కట్టడం ఏమిటి?! రిటైర్ అయితే ఒక లక్ష రూపాయలు రావు. ఆ డబ్బు బహుశా అప్పులకే సరిపోతుంది. అతని మాటలు నమ్మదగినవిగా లేవు.

అతను ఖండితంగా చెప్పాడు. "మీరు సంకల్పం చేస్తే చాలు పనులు నిరాటంకంగా జరిగిపోతాయి. మీ శక్తికాదు. మీ యోగబలం అలాంటిది. మీ గురువుగారు మీతోనే వుండి తన పనులు మీద్వారా చేయిస్తుంటారు. మీరు నిమిత్తమాత్రులు. రిటైర్ అయిన తర్వాత చిల్లర ఉద్యోగాలు చేయరు. యోగాన్ని ఆశ్రయిస్తారు. మీ ఇల్లే ఒక యోగాశ్రమం అవుతుంది. మీరు ఎక్కడ వుంటే అక్కడ వందలమంది యోగార్థులు చేరుతుంటారు. మీరు మొహాలు చూచి, భవిష్యత్తు చెప్పగలరు. మీ వాక్కు సత్యవాక్కు. మీ యోగకార్యక్రమాలకు సాయి అనుగ్రహం తోడవుతుంది."

ఆయన యిచ్చిన 'సాయిసందేశం' యిప్పటికి ఫలిస్తోంది.

0 0 0

ఇందుర్తి ప్రభాకర్ యోగంలో చేరి అయిదేళ్లవుతోంది.

ఒకరోజున అడిగాడు, "గురూజీ! కొత్తవారు ఎవరు వచ్చినా మీరే ఉపదేశం యిస్తుంటారు. నేను సీనియర్‌ని కదా! నాకూ ఎన్నో అనుభవాలు వస్తున్నాయి. నాకు ఒక చాన్స్ యివ్వకూడదా?"

ఆరోజు సాయంత్రం ఎవరో వచ్చారు ఇనీసియేషన్ కోసం.

"ప్రభాకర్! వీరికి ఇనీసియేషన్ కావాలట చేయండి? ఉపదేశం చేయాలని ఉబలాటంగా వుందికదా" అని అతనికి పురమాయించి నేను సైలెంట్‌గా ప్రేయర్‌లోకి వెళ్లిపోయాను. ఎంత గింజుకున్నా ప్రభాకర్‌కి ప్రేయర్ జ్ఞాపకం రాలేదు. మాస్టర్ నమస్కారం అంటాడు తప్ప 'సి.వి.వి.' అనలేదు. తర్వాత ప్రేయర్ పైవిదాటి రాలేదు. మనిషి కంగారు పడ్డాడు. చెమటలు పోశాయి. అతని అవస్థ గమనించి, నేనే అందుకున్నాను. తర్వాత చెప్పాను "ఇంకెప్పుడు ఎవరికీ ఉపదేశం చేయాలని ప్రయత్నించకండి"

మనకు అర్హత లేనప్పుడు, అలాంటి పనులు చేయకూడదు. మన అర్హతల్ని గుర్తించి ప్రోత్సహించేది మాస్టరుగారు.

0 0 0

వచ్చినవాడు తుకారాం తమ్ముడు. చూపులకు అడవిలోంచి పలకరించడానికి వచ్చిన అన్నలా ఉన్నాడు. పెరిగిన గడ్డంతో, టక్ చేసుకుని ఉన్నందున యాంగ్రీయంగ్‌మాన్ అనిపించాడు.

"మీరు యోగం చేస్తారటగా?" అని తీక్షణమైన ప్రశ్న.

"తెలియదు."

"యోగం ఎందుకుచేయాలి?"

"తెలియదు"

"దేవునిపూజల వల్ల ప్రయోజనం?"

"తెలియదు"

"అసలు దేవుడున్నాడా?"

"తెలియదు"

"మీరెందుకు యోగం చేస్తున్నారు?"

"తెలియదు"

"స్వామీజీలు, బాబాలు అంతా మోసం"

"నేను స్వామిని, బాబాను కాను"

"మరి మీరెవరు?"

"తెలియదు"

"నా ప్రశ్నలు ఒక్కదానికి మీరు సమాధానం చెప్పడం లేదు"

"అన్నింటికీ సమాధానం చెప్పాను. మీరు అర్థం చేసుకోలేదు"

తల గోక్కున్నాడు, జుత్తు పీక్కున్నాడు.

"నాకు అర్థం కాలేదు" మూతి ముడుచుకున్నాడు, కోపం వచ్చింది.

"నామాటలా! నేనా? ఏవి అర్థం కాలేదు"

"మీరూ, మీ పద్ధతి"

"నన్ను నేను అర్థం చేసుకోడానికి పదిహేను సంవత్సరాలు పట్టింది. నా పద్ధతి మీకు అర్థం కావడానికి మరో పదిహేను సంవత్సరాలు పట్టవచ్చు. అంతదాకా ఓపిక పట్టగలిగితే"

"నే వెడుతున్నా" లేచాడు

"ఎందుకు వచ్చినట్లు? ఎందుకు వెళుతున్నట్లు?"

"తెలుసుకుందామని, నా సందేహాలు తీర్చుకుందామని వచ్చాను"

'అనుమానాలు లేకుండా వస్తే సందేహాలు తీర్చుకోగలరు. బెటర్‌లక్ నెక్స్ట్‌టైం' అన్నాను.

మూడు నెలల తర్వాత ఒక రోజున హటాత్తుగా వచ్చాడు.

"నమస్కారం" అంటూ పాదాభివందనం చేశాడు.

"బావున్నారా?"

"బాగుపడాలనే నిర్ణయంతో వచ్చాను."

"ఏమైనా అడగదలచుకుంటే అడగండి!"

"ఇంక ఏమీ అడగను. నూరు రోజులుగా అప్పటి మాటలే నాచెవుల్లో వినిపిస్తున్నాయి. నా సందేహాలన్నీ తీరిపోయాయి."

అలా యోగంలో చేరాడు కృష్ణమోహనరావు. అడగకుండా ధారణతో సమాధానాలు పొందగలిగాడు. ఉత్తమ శిష్యుల పద్ధతి అది. అది సిసలైన జిజ్ఞాస.

0 0 0

సింగరాయకొండ నుండి ఒకాయన భార్యను, కొడుకును వెంట తీసుకుని వచ్చాడు. కుర్రవానికి పదేళ్ళుంటాయి. కంటి ఆపరేషన్ కోసం శివారెడ్డికంటి ఆస్పత్రికి తీసుకువెడితే కుదరదన్నారుట. మద్రాసు అపోలో ఆస్పత్రిలో చూపించారు. అక్కడ చికిత్స జరగలేదు. నా వద్దకు కొప్పోలు మిత్రుడు బెజవాడ వీరయ్య పంపాడు. నేను మాత్రం ఎలా ట్రీట్ చేయగలను? అసలు ఎలాప్రమాదం జరిగిందీ చెప్పమన్నాను.

పిల్లలు నలుగురు బాడ్మింటన్ ఆడుకుంటున్నారు ఒకసాయంత్రం. ఈ కుర్రవాడు బంతిని గట్టిగా కొట్టాడు. అది అటుగా వెడుతున్న ఒక సాధువు కంటికి బలంగా తగిలింది. అతను కుప్పకూలిపోయి విలవిల్లాడసాగాడు. ఈ పిల్లలు జరిగిన పొరపాటుకు వెళ్ళి అతనికి సాయం చేయకపోగా, ఎగతాళి చేశారు. గేలిచేశారు. అతను కన్నెర్ర చేశాడు. మర్నాటి ఉదయానికి ఈ కుర్రవాని కన్ను ఎర్రగా వాచిపోయింది.

"ఇది డాక్టర్లవల్ల, చికిత్సవల్ల కాదు. మీరు వెళ్ళిపోయి పశ్చాత్తాపంతో,కనిపించిన సాధుసన్యాసులకు ఒక నెలరోజులపాటు దానధర్మాలు చేయండి. ఏ సత్రం అరుగుపైననో, గుడిమెట్లవద్దనో పడివున్న దిక్కులేని వారిని ఆస్పత్రిలో చేర్పించి, సాయం చేయించండి. అప్పటికి ఈ కుర్రవాని పాపం నశించి, కన్ను బాగవుతుంది" అని పంపాను.

ఒక నెలలో ఆ కుర్రాడి కన్ను బాగైంది.

1987

శ్రావణ మేఘాలు

యాభైసంవత్సరాలు దాటితే, పొద్దు పడమరకు వాలినట్లు!

జీవితంలో ఉద్యోగాలు చేసేవారికి, ఉద్యోగ విరమణ దగ్గరకొస్తున్నదంటే దిగులు, భయం. ఆపైన జీవించడం ఎలా! సంపాదన ఎలా! ఇప్పుడైతే ప్రతి ఉద్యోగికి పెన్షన్ సౌకర్యం వుంది. అప్పట్లో ప్రయివేట్ సంస్థల్లో ఉద్యోగాలు చేస్తున్నవారికి పెన్షన్ లేదు. గ్రాట్యుటీ తక్కువ. ఉద్యోగం నాలుగైదు సంస్థల్లో చేసినవారికి అసలేమీ వచ్చేది కాదు. జర్నలిజం ఒక వ్యసనం. కళాకారుల జీవితాల వంటివే జర్నలిస్టుల జీవితాలు. వృత్తి ఉంటుంది గానీ తృప్తి ఉండదు. భద్రత అసలు లేదు. నాకు రిటైర్మెంటు ముల్లు గుండెలో గుచ్చుకోవడం ప్రారంభమైంది. చాలామంది రిటైరైన జర్నలిస్టుల బ్రతుకులు చూస్తే భయం కాదు గదా గుండె ఆగి చావవలసిందే. నాకు మిగిలిన ఆసరా సాముద్రికం ఒక్కటే. కథలు, నవలలు రాయడం ఎప్పుడో మానివేశాను.

యోగం ఎవరి తృప్తి కోసం? ఆత్మసంతుష్టి కోసం చేసుకునేది తప్ప, భుక్తికి సహకరించేది కాదు. యోగంలో అభివృద్ధికి శిష్యబృందం, అనుయాయులు, అభిమానులు అవసరం లేదు. ప్రచారానికి వీరు కావాలి. ఎంత ఎక్కువమంది శిష్యులు పోగైతే గురువు అంత గొప్పవాడుగా చలామణి అవుతాడు. లోపలిశక్తి ముఖ్యం కాదు. వందిమాగధులు ముఖ్యం. ప్రచారం ముఖ్యం. గురువులకు ఊరూర ఏజంట్లు కావాలి. శిష్యవర్గం పెరగడం గురుస్థానంలో వున్న వారికి అవసరం ఒక విధంగా. శిష్యబృందం పెరిగితే గురువు తన శక్తి పెరిగిందనుకుంటాడు. గొప్పతృప్తి కలుగుతుంది. అంటే అహంకారం పెరుగుతుంది. కీర్తిప్రతిష్టలు పెరుగుతాయి. నా యోగం అలాంటిది కాదు. ఇక్కడ ప్రచారానికి అవకాశం లేదు. అభివృద్ధికి మాత్రమే ఈ యోగంలో అవకాశం వుంది. నా ఉద్దేశ్యం, ఏ యోగి తపస్సు అయినా విశ్వశ్రేయోదాయకం కావాలి. తను ఎంతకాలం తపస్సు చేసినా, ఎంత తీవ్రంగా యోగసాధన చేసినా, ఇతరులకు ఉపయోగించ నప్పుడు ఏం ప్రయోజనం? ఒక గుహలో కూర్చుని, నూరు సంవత్సరాలు ఘోర తపస్సు చేయవచ్చు. దాని ఫలితం సామాన్య మానవునికి అందాలి.

యోగుల, మహర్షుల సాధన, తపస్సు రెండువిధాల ప్రజలకు ఉపయోగిస్తుందని నాభావం. యోగులది సాధన. మహర్షులది తపస్సు. సాధన అంటే తాను సాధించి, ఇతరులకు పంచిపెట్టేది. తపస్సు, తాను చేసి తానుగా మోక్షం పొందేది. యోగసాధన

ఫలాలు అహానికి ఇహానికి ఉపయోగపడాలనుకుంటారు. పరం సంగతి మరచిపోతాం. ఈ ఆలోచన నా యోగసాధనను కొత్తమలుపు తిప్పింది. నాకు ముందు ఈ యోగం చేసిన వారంతా ఏదో తప్పుచేశారని కాదు. వారి లక్ష్యం వారిది. నా గమ్యం నేను నిర్ణయించు కున్నాను. సాధన అందరిదీ ఒక్కటే. వినిమయంలోనే తేడావుంది. ఒకడు కోట్లు సంపాదించి, ఆస్తిపాస్తులు పెంచుకుని, బ్యాంకుల్లో డిపాజిట్‌లు పెంచుకుంటాడు. మరొకరు కోట్లు సంపాదించి, దానధర్మాలు చేస్తాడు. వేలమందికి ఉద్యోగాలు కల్పించే పరిశ్రమలు నెలకొల్పుతాడు. యోగసంపదను నాకై ఏమీ మిగుల్చుకోదలచలేదు. నేను సంపాదించి పదుగురికి పంచిపెట్టడమే నాకు తృప్తి.

అరవిందయోగి లాంటివారు అజ్ఞాతంగా వుండి యోగసాధన చేసి, మానవ పరిణామానికి పరోక్షంగా సహకరించారు. మనం స్వార్థంతో యోగసాధన చేయనప్పుడు అది విశ్వకళ్యాణకార్యానికే ఉపయోగిస్తుంది. స్వామి వివేకానంద, సాయినాథుని వంటి వారి తపస్సు విశ్వకళ్యాణానికే ఉపయోగించిందని నా విశ్వాసం. ఎవరి ఆశయాన్ని వారు ఏర్పరచుకోవాలి. మన పూర్వుల ఆశయాలే మన ఆశయాలు కానవసరంలేదు. మాస్టరుగారి యోగాశయం ఏదైనా ఆ మార్గంలో సాధన చేస్తున్న నేను, నా గమ్యాన్ని నిర్దేశించుకున్నాను. కాస్త స్వతంత్రించక తప్పలేదు. ప్రతిఘటనలు, ప్రాతికూల్యం ఎదురైనప్పుడు, ఎక్కువైనప్పుడు మనిషి స్వతంత్రించక తప్పదు. ఎదురు తిరగక తప్పదు. నా స్థితి అలాంటిదే. సమకాలికులైన కొందరి ప్రవర్తన నన్ను అవమానపరచింది. అతలాకుతలం చేసింది. బాధించింది. వారి పద్ధతులూ, ఆచారాలు, సాంప్రదాయబద్ధత నాకు నచ్చక, మూలాన్ని అన్వేషించాను. మాస్టరుగారు మౌలికంగా ఆచరించిన పద్ధతులు గ్రహించి వాటిని అమలు పరచసాగాను.

యోగాన్ని, భక్తిని, నీతిని ప్రజలకు బోధించవచ్చు. వారిలో మానసిక పరిణామం కలిగి ఆచరించగలగాలి. ఆచరణలో పెట్టని ధర్మపన్నాలు ఎన్ని వున్నా నిరర్థకం. మనిషిలో పరిణామం కలగాలి. సామాన్యునిలో సైతం చైతన్యం రావాలి. ప్రతి హృదయం స్పందించాలి. మనస్సుకు స్ఫూర్తి కలగాలి. దేశంలోని ప్రజలందరినీ మార్చడం ఎవరి తరం కాదు. ప్రపంచం మొత్తాన్ని మార్చాలని కంకణం కట్టుకుని లాభం లేదు. ఏ మహాత్ముడైనా తన పరిసరాలను మాత్రమే ప్రభావితం చేయగలడు. కొందరిని మాత్రమే తన మార్గంలోకి తెచ్చుకోగలడు. ఇది చారిత్రక సత్యం. మహాయోగం ఆవిష్కరించిన మాస్టరుగారు సైతం పన్నెండేళ్ల కాలంలో ఎందరిని యోగంలోకి రప్పించగలిగారు! కనుక అత్యాశ పనికిరాదు. ఆర్భాటం కూడదు. అర్హులైనవారు, నిజమైన జిజ్ఞాస కలవారు ఏ కొద్దిమంది వచ్చినా చాలును. వారిని తీర్చిదిద్దగలిగితే నా ఆశయం సిద్ధించినట్లే, కృషి ఫలించినట్లే.

ఉపన్యాసానాల వల్ల, సత్సంగాలవల్ల ప్రజల్ని మార్చగలమని నేను అనుకోవడం లేదు. జనం దగ్గరకు మనం వెళ్లడం మాత్రం జరుగుతుంది. వారే మనల్ని వెతుక్కుంటూ వచ్చిన రోజున మనల్ని వారు అర్థం చేసుకోగలరు. అది నిజమైన సత్సంగం అవుతుంది. అలా వచ్చినవారిలో కొందరైనా నిలబడతారు. సామాన్యునిలో సైతం జ్ఞానజ్యోతిని వెలిగించగల వారు మహాత్ములవుతారు. మనుషులలో మంచిని పెంచగలవారు మానవతను నింపగలవారు బహుకొద్దిమంది మాత్రమే. సాటిమనిషిని ప్రేమించలేనివారు, కరుణ లేనివారు... ఇతరులకు ఉపయోగపడరు. యోగస్ఫూర్తి ఏ కొద్దిమందిలో నైనా కలిగించగలిగితే వారి హృదయాలలో చిరుదీపాలు వెలిగించగలిగితే మన కృషి ఫలించినట్లేనని నా నమ్మకం. ఆ పనిచేయడానికి నేను ఒక మాస్టరును కానవసరం లేదు, గురువును కానవసరం లేదు. నాకు పీఠాలు అవసరం లేదు. సాటివారిని ప్రేమిస్తే చాలు. నాకు తెలిసింది వారికి అర్థమయ్యేట్లు చెప్పి, నా మార్గంలో నాతో వారినీ యోగసాధన చేయగలిగేట్లు ప్రోత్సహిస్తే చాలును.

అది నా ఆశయం. నా ఆశయంకోసం ఏర్పాటు చేసుకున్నదే నా ఆశ్రమం. నా ఆశ్రమానికి ఆశయానికి చిన్నచిన్న బాటలు వేసుకోసాగాను. అవి రహదారులు కాకపోవచ్చు. చిన్నచిన్న కాలిబాటలు. నా ఆశ్రమం చేరుకోడానికి ఈ చిన్నబాటలు చాలు. నా ఆశయం అర్థంచేసుకోడానికి, నాతో కలిసి యోగాన్ని పంచుకుంటేచాలు. ప్రతిసంవత్సరం చేరే సాధకుల సంఖ్య 75, 80 మాత్రమే. వీరెవరూ నేను బొట్టుపెట్టి పిలిస్తే వచ్చినవారు కాదు. మాస్టరుగారు ఎన్నికచేసి నావద్దకు పంపుతున్నవారు. ఎవరికి వారుగా వచ్చి, అడిగితే తప్ప ఎవరినీ యోగం చేయమని నేను పిలవను. అది నా నియమం. నాకొక రూల్ లేదు. మనస్సుకు నచ్చాలి. మాస్టరుగారు కనిపించి చెప్పారని, ఆజ్ఞాపించారని నేను చెప్పను. నిజాయితీగా వ్యవహరిస్తాను. ఇతరులు నన్ను అపార్థం చేసుకుంటే అది నా తప్పు కాదు.

0 0 0

ఎక్కడో మునిసిపల్ కమిషనర్‌గా వున్న ఒకాయనను హైదరాబాదు కార్పొరేషన్‌కు బదిలి చేశారు. ఆయన ఒకరోజున సిబ్బందితో మా వీధిలో నడుస్తూ మా ఇంటిముందరున్న బోర్డు చూచాడు. సాయంత్రం నేను ఆఫీసు నుండి వచ్చేవేళకు వచ్చాడు. తనను పరిచయం చేసుకుని, తన సమస్య వివరించాడు.

ఆయనకు ఒక కూతురుంది. ఎం.ఎ. చదివింది. చాలా అందంగా వుంటుందిట. పెళ్లి అయింది. అల్లుడికి మంచిఉద్యోగం. శోభనానికి ముహూర్తం పెడతారు. అల్లుడు, అన్ని ఏర్పాట్లతో వస్తాడు. ఈ అమ్మాయి సాయంత్రానికి బయట చేరుతుంది. శోభనం ఆగిపోతుంది. అలా అప్పటికి నాలుగుసార్లు జరిగిందట. అల్లుడుగారు ప్రాణం విసిగి,

లాయర్ నోటీసు పంపాడు విడాకులు కోరుతూ. ఎందరు గైనకాలజిస్టులకు చూపినా ఫలితం లేకపోయింది. అది అతగాడి సమస్య. కాళ్లపట్టుకుని, కన్నీరు కారుస్తూ "అమ్మాయి కాపురం ఎలాగైనా నిలబెట్టండి గురూజీ" అని ఏడ్చాడు.

ఆ స్థితి ఎవరికైనా బాధే! ప్రేయర్‌చేసి, విభూది యిచ్చాను. "వెళ్లి ముహూర్తం పెట్టుకోండి. ఈ విభూతి ఆ కార్యం నిర్విఘ్నంగా నెరవేరేవరకు అమ్మాయికి పెట్టండి."

సక్సెస్... ఆమె హాయిగా కాపురం చేసుకుంటోంది. ఎలా జరిగింది? నాకు తెలియదు. వాళ్లకు నాపైన ఏర్పడ్డ నమ్మకం. నాకు మాస్టరుగారిపైన వున్న విశ్వాసం... అంతే!

0 0 0

హరిహరశర్మ అని మరొక యోగసాధకుడు, కర్నూలు. యోగం బాగా చేస్తాడు. ఒకరోజుఫోన్‌చేసి, తన చెల్లెల్ని తీసుకువచ్చాడు ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం. వారు కర్నూలు నుండి వచ్చేలోగా, ఇక్కడవున్న వారి బంధువులు వచ్చారు. వారికి తెలియపరచి వుంటారు. ఆమె బెంగుళూరులో ఉద్యోగం చేస్తుంది. ఇద్దరు పిల్లలు. భర్త అకస్మాత్తుగా చనిపోయాడు. వయస్సు 30, 35 ఉండవచ్చు. ఆమెకు మతి చలించింది. ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసింది. చచ్చిపోవాలని నిర్ణయించుకుంది. ఉన్మాదం ఎక్కువైంది. పిల్లల్ని దగ్గరకు రానీయదు. 'మీరు నా పిల్లలు కాదుపొండి' అని కసిరి కొడుతుంది.

శర్మ ఆమెను తీసుకువచ్చాడు. పరామర్శించడానికి వచ్చిన బంధువుల్ని ఆమె గుర్తించలేదు. మిడిగుడ్లు వేసుకుని ఎక్కడో చూపునిలిపింది. ఏదో ఆలోచిస్తుంది. వెక్కివెక్కి ఏడుస్తుంది. ఆరోజున కృష్ణమూర్తిగారు ప్రేయర్‌కు వచ్చారు. ఆమె కేసు ఎలా చేయాలో నాకు అర్థం కాలేదు. ప్రేయర్‌లో కూర్చోబెట్టాను. నేను, శర్మ, కృష్ణమూర్తి, ఆమె నలుగురం 'సియాన్స్' చేశాం. మధ్యలో కర్పూరంతో హోమం చేశాను. ప్రేయర్‌లోకి వెళ్లగానే ఆమె స్పృహ తప్పి పడిపోయింది. మంచిదే. ఒక గంట గడిచినా లేవలేదు. శర్మ బంధువుల్ని పంపడానికి బయటకు వెళ్లాడు. ఆ అమ్మాయిని లేపి, కబుర్లలో పెట్టాను. ఆమె మొహంలోకి తేజస్సు వచ్చింది. సాయంత్రం వచ్చినప్పటి విచారం లేదు. బెంగుళూరు వెళ్లి ఉద్యోగంలో చేరతానని, పిల్లల్ని తన వద్దనే ఉంచుకుని చదివిస్తానని నాకు 'ప్రామిస్' చేసింది. శర్మ బజారునుండి తిరిగి వచ్చేసరికి ఆమె నార్మల్ అయింది. అన్నగారిని ఆప్యాయంగా పలకరించింది. అందరి విషయాలు పేరుపేరున అడిగింది. ఆ రాత్రే వెళ్లిపోయింది. మర్నాడే బెంగుళూరు వెళ్లి ఉద్యోగంలో చేరిపోయిందిట.

0 0 0 0

బళ్లారి నుండి ఒకామె ఉత్తరం రాసింది. "అన్నయ్యగారూ మీ దర్శనానికి అనుమతిస్తారా" అని. అది ఏకవాక్య లేఖనం, క్రింద డా. పద్మావతమ్మ అని సంతకం.

నా జవాబు అందుకోకుండానే బయలుదేరి వచ్చింది. ప్రేయర్ చేసుకుని వాకిట్లోకి రాగానే ముగ్గుబట్టలాంటితల... చేతిలో ఒకబాగ్, 'పిచ్చిమాలోకం' అనిపించింది.

"ఎవరమ్మా మీరు" అడిగాను.

"బళ్లారి నుండి. నాపేరు పద్మావతమ్మ."

"రండి లోపలికి, మీ ఉత్తరం ... నిన్ననే పోస్టు చేశాను మీకు"

బళ్లారి రెండుసార్లు వెళ్లాను గానీ ఈమెగారిని చూచిన జ్ఞాపకం లేదు. తను సూర్యనారాయణగారికి సోదరి వరసట. ముందు ఆయన దగ్గరకే వెళ్లేది. ఆయన పద్ధతి నచ్చక వెళ్లడం మానుకుంది. బళ్లారిలో నా గురించి చెప్పారుట. వచ్చింది. ఆమె ఆప్తాలజిస్టు. ఎం.బి.బి.ఎస్., ఎం.ఎస్. అవివాహిత. మెడికల్ ఆఫీసరుగా ఉద్యోగం చేస్తున్నది. అయినా యోగం అంటే వల్లమాలిన యిష్టం. యోగం, ధ్యానం డాక్టర్లు నమ్మరు.. వాళ్లకి అన్నీ సైంటిఫిక్‌గా కనిపించాలి. ఈమెకు సైన్సు కన్న యోగశక్తిపై నమ్మకం జాస్తి. నాలుగురోజులు మా ఇంట గడిపింది. మాతో కలిసి యోగం చేసుకున్నది. చాలాకాలంగా యోగం చేస్తున్న వ్యక్తి. నేను ఇనీసియేషన్ చేయనవసరం లేదు. మా ఇంట్లో ఒక మెంబర్ అయింది ఆమె. "గురువుగారూ మీకు ఒక కూతురు కాదు. ఇద్దరు కూతుళ్లు. నేనూ మీ బిడ్డలాంటిదానిని" అనేది.

డా. పద్మావతమ్మ రాక నా యోగానికి కొత్తవెలుగు. ఆమె యోగానికి సంపూర్ణంగా అంకితమైన వ్యక్తి. ఆమె యామినీదేవిని మొదటినుండీ 'అమ్మా' అని పిలిచేది. ఆమెను చూచి మిగత యోగసభ్యులంతా 'అమ్మా' అని పిలవసాగారు. డి.ఎన్.రావు., ఆర్. నాగేశ్వరరావు, పి. గంగాధరరావు, కె.కృష్ణమూర్తి... వీరంతా అప్పటి రెగ్యులర్ మెంబర్లు. ఇంట్లో మనుషుల క్రింద లెక్క. ఏ రోజైనా పిలిస్తే వచ్చేవారు. పద్మావతమ్మ పిలుపులో అమ్మతనంలోని కమ్మదనం కనిపించేది.

డి.ఎన్.రావు, డా.పద్మావతమ్మ యోగసాధకులకు చక్కగా క్లాసులు తీసుకునే వారు. ఎలా ప్రవర్తించాలి? యోగం ఎలా చేయాలి? యోగసాధకుల ప్రవర్తన ఎలావుండాలి? వివరంగా చెప్పేవారు. వీరిద్దరి వల్ల సాధకుల మధ్య సామరస్యం, అంకితభావం ఏర్పడ్డాయి. ఒక డిసిప్లిన్ అలవాటైంది. నేను అంతగా పట్టించుకునే వాడిని కాను. వారిద్దరు మాత్రం కమాండర్లుగా వ్యవహరించేవారు. మా యోగాశ్రమానికి వీరిద్దరు ద్వారపాలకులైనారు. సాధకులలో అమ్మగారు, గురుపత్ని అనే భావన నెలకొనడం వల్ల యామినీదేవి ఆలోచనలో మార్పు రాసాగింది. అందరినీ ఆత్మీయంగా, ప్రేమగా చూడ్డం సహజగుణంగా మారింది. అప్పుడు తనకు బాధ్యతలు పెరిగాయి.'యోగాటీచ్' అనేది నావంతు పాత్ర. 'లవ్-గాస్పెల్' తనవంతు పాత్ర అయింది. యోగంలో ప్రేమది గొప్ప పాత్ర. అత్యంత క్లిష్టమైన పాత్ర.

నాకు మా గురువుగారితో అనుబంధం అయిదారు సంవత్సరాలే సాగింది. డి.ఎన్.రావుగారితో నా యోగమైత్రి అయిదారుసంవత్సరాలే సాగింది. పద్మావతమ్మతో సాన్నిహిత్యం అంతేకాలం సాగింది. అప్పటికే వారంతా యోగపూర్ణులై మాస్టరుగారి సన్నిధికి చేరుకోవడం జరిగింది. నన్ను ఒంటరిచేసి వెళ్లిపోయారని అనుకోలేదు కానీ, నాపై బాధ్యలు పెట్టి, కర్తవ్యం పెంచి తప్పుకున్నారనిపించింది. మాస్టరుగారికి ఇక్కడ యోగా వర్క్‌పై నివేదించి ఉంటారు. డి.ఎన్.రావుగారికి జిడ్డుకృష్ణమూర్తి, రమణమహర్షి అంటే గొప్ప అభిమానం. మాస్టర్ ఎం.ఎన్.గారంటే భక్తి. ఆయనకు భార్యబిడ్డలు దగ్గరలేకపోయినా, తాను వారి ప్రేమకు దూరమైనా, యోగానికి, మాస్టరుగారికి దగ్గరైనానన్న తృప్తి ఉండేది. అందుకే జీవిత చరమాధ్యాయం పూర్తిగా మాస్టరుయోగానికి కేటాయించారు.

0 0 0

ఒక విచిత్రమైన సంఘటన, మరచిపోలేనిది జరిగింది. వంటామె వండిపెట్టి వెళ్లిపోయింది. ఈయన ఒంటిగంటకు భోజనం చేస్తాడు. నేతిగిన్నె, స్టౌవ్ వెలిగించి పెట్టాడు. అంతలో ఎవరో బయటనుండి పిలిచారు. వెళ్లి వారితో కబుర్లు చెప్పి, తిరిగి రావడానికి గంటసేపు పట్టింది. వచ్చి భోజనానికి కూర్చోబోతూ నెయ్యి వెచ్చబెట్టడానికి స్టౌవ్ వెలిగించాడు. అంతే... గప్పుమని లేచాయి మంటలు. చేయి బాహుమూలం వరకు కాలిపోయింది. అరచేయినుండి పైవరకు కాలిపోయింది. గబగబ సీతాఫల్‌మండి సెంటర్లో డాక్టరు దగ్గరకు పరిగెత్తాడు. ఆయన ఏదో పౌడర్ చల్లి పంపాడు. సాయంత్రానికి చేయి మొత్తం ఎర్రగా రక్తపుముద్దలా తయారైంది. భుజాన ఒక టవల్ వేసుకుని ఆటోలో వచ్చాడు నావద్దకు. చూస్తే, నాకు కళ్లు తిరిగాయి. అలాంటి దృశ్యాలు డాక్టర్లు, నర్సులు చూడగలరు. తట్టుకోగలరు! సామాన్యులకు గుండె బేజారవుతుంది. జరిగింది చెప్పి, "నీవు ట్రీట్‌చేయి, నేనిక ఏ డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లదలచలేదు" అని కూర్చున్నాడు.

దీనికి నేను ట్రీట్ చేయడమా? ఎలా! ఏం చేయాలి? ఆయన తెచ్చే కేసులన్నీ నాకు పరీక్షలే!

సరే తీవ్రంగా చేశాను. మూడురోజుల్లో పెచ్చుకట్టింది. చీము పట్టలేదు. అదృష్టం. గాంధీ ఆస్పత్రికి వెళ్లవలసిన కేసు. 'ఇట్స్ ఎ ఛాలెంజ్‌టు యోగా!' అంటూ నన్ను రంగంలోకి దించాడు. తగ్గింది కానీ, ముంజేయివద్ద వంగేది కాదు. నరాలలో స్పందన పోయింది. స్పర్శ తగ్గింది. ఒక నెలరోజులకు బాగైంది.

"మాస్టరుగారు ట్రీట్‌మెంట్ పవర్ నీ ఒక్కడికే యిచ్చారు శార్వరీ! ఇలా ట్రీట్‌మెంట్ మన యోగంలో ఎవరూ చేయలేదు" అనేవాడు. అది వారి అభిమానం.. అభినందన కాదు. అంతటిస్ఫూర్తి, అంకితభావం డా.పద్మావతమ్మది.

ఒకరోజు సాయంత్రం డి.ఎన్.రావు హడావుడిగా వచ్చి 'గెట్‌రెడీ, సీతారామయ్య గారికి సీరియస్‌గా వుంది. చాలా క్రిటికల్'అన్నాడు.

"ఆయన ఉండేది విజయవాడ! మనం కంగారు పడడం దేనికి?" నా ప్రశ్న.

"కాదు శార్వరీ...కింగ్‌కోఠీ ఆస్పత్రిలో చేర్చారు"

ఇక్కడ ఆయన కుమారుడు ఉన్నాడట చిక్కడపల్లిలో. అక్కడకు వచ్చి జబ్బు పడ్డాగట.

ఇద్దరం ఆస్పత్రికి వెళ్లాం. అది నైజాం నవాబు గారి అంతఃపు... ...ందులో ఆస్పత్రి పెట్టారని నాకు తెలియదు.

ఆయనకు చేతులు, కాళ్లపోటు. భరించలేకపోతున్నాడు. 'ఇంతకాలం యోగం చేసినవాడికి ఈ బాధలెందుకు పెట్టాలి మాస్టరుగారు. హాయిగా, బాధలేకుండా తీసుకువెళ్ల వచ్చుగా' అనుకున్నాను. నా మనసులోని భావం గ్రహించారు సీతారామయ్యగారు అన్నారు, "శార్వరీ! మాస్టరుగారు యోగి. పరమాత్మస్వరూపుడు. ఆయన యముడు కాదు. మనుషుల్ని చంపేది యముడు. తర్వాత అజరామరత్వం కల్పించేది మాస్టరుగారు. ఈ మన బాధలు మాస్టరుగారు కల్పించినవి కావు ఆయన తీసివేయడానికి. మన కర్మ శేషమే ఇలా బాధల రూపేణా పట్టిపీడిస్తుంది" అంత బాధలోనూ ఆయన నాకు యోగరహస్యం బోధించారు.

"సీతారామయ్యగారికి ట్రీట్‌మెంట్ చెయ్ శార్వరీ" అన్నారు డి.ఎన్.రావు.

"వారు నాకు గురు సమానులు. వారికి నేను, ట్రీట్‌మెంట్ చేయడం తప్పు. అలాచేస్తే గురుద్రోహం చేసినట్లు. గురువుకంటే తాను అధికుడినని, అధికశక్తి సంపన్నుడనని అహంకరించిన... ...ి గురువుకు ట్రీట్‌మెంట్ యివ్వగలడు" అన్నాను.

"తప్పు శార్వరీ! అది గురుద్రోహం కానేకాదు. గురువు ఋణం తీర్చుకోవడం అవుతుంది. నాకు తెలుసు నువ్వు బాలసుందరరావుకు చాలారోజులు ట్రీట్‌మెంట్ చేశావు. అది నీవిచ్చిన గురుదక్షిణ. ఆ విధంగా నీవు ఋణ విముక్తుడవైనావు. గురువు ఋణం డబ్బిస్తే తీరేది కాదు. సేవచేస్తే తీరుతుంది. ఇప్పుడు మనకు సేవలు, శుశ్రూషలు చేసే అవకాశం లేదు. ఇలా అంతిమఘడియల్లో ప్రార్థన చేసి ఋణం తీర్చుకోవచ్చు."

గొప్ప ఉపదేశం యిచ్చారు.

నా అనుమానం తీరింది. డి.ఎన్. మీసం తిప్పాడు.

"చెప్పండి, సీతారామయ్యగారు ఏ బ్రీతింగ్ చేయాలో? నేను దగ్గరుండి చేయిస్తాను" అన్నాడు.

అంతబాధలోనూ సీతారామయ్యగారు నవ్వి, "నరసింహారావూ, నీకు మీసాలు పెరిగాయి తప్ప బుద్ధి పెరగలేదు. ట్రీట్‌మెంట్స్ బ్రీతింగ్స్‌తో కాదు చేసేది. మనస్సుతో,

సంకల్పంతో, ఆత్మబలంతో. శార్వరికి తెలుసులే. తను విజయవాడలో కొన్ని కేసులు చేశాడు, నాకు తెలుసు. ట్రీట్‌మెంట్ రహస్యం శార్వరికి తెలుసు. నీకు తెలియదు. నోరుమూసుకో"

అక్కడే ట్రీట్‌మెంట్ చేశాను. అయిదునిమిషాలలో ఆయనకు మంటలు, పోట్లు తగ్గాయి.

"శార్వరీ నా కొక స్పెషల్‌రూం యిచ్చే ఏర్పాటు చూడు. ఈ జనరల్‌వార్డులో ఇబ్బందిగా వుంది" అని అడిగారు.

అంతలో ఒక నర్సు వచ్చింది. "సిస్టర్, డాక్టర్ కె.వి.కె. డ్యూటీలో వున్నారా?" అడిగాను.

"ఏడుగంటలకు వస్తారు. నైట్‌డ్యూటీ" అన్నది.

నేను ఒక కాగితంపైన సంతకం చేసి ఆమెకిచ్చాను.

"డాక్టరుగారికి ఈ చీటీ యివ్వు. వీరికి స్పెషల్ రూపం ఎలాట్ చేయమని చెప్పు" అని వచ్చేశాం.

డాక్టర్ కె.వి. కృష్ణకుమారి తెనాలిలో నా ఫ్రెండ్. ఆమెకు ఒకసారి ట్రీట్‌మెంట్ చేశాను. ఆ కృతజ్ఞతతో ఆమె డ్యూటీకి వచ్చి, చీటీ చూడగానే స్పెషల్‌రూంకు మార్పించారు. మూడురోజులకే డిశ్చార్జి చేసి పంపారు.

చిక్కడపల్లిలో వారి కుమారుని ఇంట విశ్రాంతి తీసుకునేవారు. మేం ప్రేయర్‌కు అక్కడికి వెళ్లే వాళ్లం.

"సీతారామయ్యగారూ ఇంక విజయవాడ వెళ్లకండి. ఇక్కడే సెటిల్ అవండి. మీ ఆరోగ్యం బావుంటుంది. విజయవాడ వెళ్లారంటే ప్రమాదం" అని చెప్పాను. ...ఇంట్యూషన్.

మనవరాలికి పెళ్లిసంబంధం వచ్చిందని పై నెలలో విజయవాడ వెళ్లారు. వెళ్లిన కొద్దిరోజులకే జబ్బు పడ్డారు. మృత్యువును ఎవరం ఆపలేం!

0 0 0

నాకు అత్యంత ఆత్మీయుడు, బంధువు, హితైషి డాక్టరు కందేపు సుబ్రహ్మణ్యం గారు. ఒక డాక్టరుగారి దయవల్ల నేను యోగంలో చేరాను. మరొక డాక్టరుగారు నాకు యోగపరంగా ఎంతో సహాయం చేశారు. మా అమ్మాయి పద్మప్రియను నరసరావుపేట శ్రీ సుందరంగారి అబ్బాయి చి॥సర్వేశ్వరరావుకు యివ్వడం వల్ల తరచు నరసరావుపేట వెళ్లే అవసరం, అవకాశం కలిగింది. వెళ్లినప్పుడు ప్రేయర్‌కు-డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం గారింటికి వెళ్లడం రివాజు. ఇద్దరం కలసి శ్రీ జొన్నలగడ్డ కృష్ణమూర్తి గారింటికి వెళ్లి

ముగ్గురం ప్రేయర్ చేసుకునేవాళ్లం. కృష్ణమూర్తిగారు సీనియర్ సాధకులు. పిడుగురాళ్ల మాస్టరుగారికి వీరిద్దరు ఆప్తులు, ఆత్మీయులు.. మా అమ్మాయికి నరసరావుపేట సంబంధం కుదరడం, నాకు ఇద్దరు సీనియర్ సాధకుల సన్నిహితమైత్రి కలగడం మాస్టరుగారి కరుణ వల్లనే అనుకుంటాను.

నా ఉద్యోగం చివరి అంచుకు చేరుతుండగా, సీనియర్ యోగమిత్రులు, 50 సంవత్సరాల పాటు యోగం చేసినవారు ఒక్కొక్కరే నిష్క్రమించసాగారు. వీరందరితో నాకు అయిదారు సంవత్సరాల యోగానుబంధం ఏర్పడ్డది. మా ఇంటికి సమీపంలోనే ఉండేవారు వేదాంతం లక్ష్మీనారాయణగారు. తెనాలిలో పెద్ద న్యాయవాది, ఎంఎస్.గారికి ప్రియశిష్యుడు. ఆయనకు జబ్బు చేసినప్పుడు డి.ఎన్.రావు, నేను వెళ్లాం. డి ఎన్. నన్ను ట్రీట్‌మెంట్ చేయమని వత్తిడి చేస్తే, వేదాంతం వారన్నారు, "వద్దు శార్వరీ! ఈ శరీరం కృశించి పోయింది పూర్తిగా. 90 సంవత్సరాలు పోషించాను దీన్ని. నాకు దీనిపై వ్యామోహం లేదు. బ్రతకాలన్న కోరిక లేదు. దయచేసి నాకు ట్రీట్ చేయవద్దు. నీ యోగశక్తిని నాకోసం అనవసరంగా వృధాచేయకు. నాకు మరొక జన్మలేదు. సరాసరి మాస్టరుగారి దగ్గరకే వెళ్లిపోతాను"

చివరి క్షణాలలో ఎంతటి ధీశక్తి! ఆత్మస్థైర్యం! ఆశ్చర్యం వేసింది. యోగం చేస్తున్నవారికి ఉన్నంతకాలం బ్రతుకుపై మమకారం ఉండదు. చివరిదశలో జన్మ రాహిత్యంపై గొప్ప ధీమా! అదీ యోగజీవనం అంటే!

0 0 0

నా వద్ద ఇనీసియేషన్ తీసుకోనివారితో నాకు 'యోగాలింక్' ఉండదు గాక ఉండదు. ఎంతో సన్నిహితంగా మెలుగుతుంటాను. కలిసి ప్రేయర్ చేస్తాను. అయినా అవసరానికి వారి పిలుపు నాకు వినిపించదు. కలగవలసిన స్పందన కలగదు. ఫలితం ఉండదు. నా దగ్గర ఇనీసియేషన్ తీసుకున్నవారు, భక్తిశ్రద్ధలతో పిలిచినా అవసరానికి ప్రార్థించినా నాకు తెలుస్తుంది. ఆ క్షణంలో నాకు వారి గురించిన ఆలోచన వస్తుంది. వారి అభ్యర్థన నెరవేరుతుంది. ఇదొక చిత్రమైన స్పందన. మొక్కుబడిగా యోగం చేసేవారితో, విమర్శించేవారితోనూ నాకు 'లింక్' ఏర్పడదు. అంటే సాధకులు పూర్తి అంకితభావంతో ఉన్నప్పుడే గురువుతో వారికి ఆధ్యాత్మిక అనుబంధం ఏర్పడుతుందని తెలుసుకున్నాను.

యామినీసరస్వతి అని నాకో రచయిత మిత్రుడున్నాడు. అతనిది నంద్యాల. చక్కగా చదువుకున్నవాడు, సాధుస్వభావి. సద్గుణసంపన్నుడు. నంద్యాలలోఎవరివద్ద ఇనీసియేషన్ తీసుకున్నాడో తెలియదుగానీ యోగం చేస్తుంటాడు. నాతో పాటు ప్రేయర్ చేసిన గుర్తు లేదు. అతని నవలలు, కథలు ప్రభలో వేశానన్న గౌరవం నాపైన ఉండేదనుకుంటా.

ఒకసారి వాళ్ల అబ్బాయికి ట్రాక్టర్ ప్రమాదం జరిగింది. కర్నూలు ఆస్పత్రికి తీసుకు వచ్చారు. అక్కడనుండి టెలిగ్రాం యిచ్చారు. నాకు అందలేదు. మూడురోజుల తర్వాత అతని మేనమామ ఏదో పనిమీద హైదరాబాదు వచ్చి, నన్ను ఆఫీసులో కలిసి విషయం చెప్పాడు. నాకు టెలిగ్రాం అందనే లేదన్నాను. అయినా మిత్రుడు కదా అని అప్పుడే మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు ఆఫీసులోనే ధ్యానంలోకి వెళ్లాను. చీకటి కనిపించింది.

"అంతా అయిపోయింది. ఇంక నేనేం చేయలేను" అన్నాను.

ఆ ఉదయమే ఆ కుర్రాడు చనిపోయాడు.

తర్వాత అతను భార్యాబిడ్డలతో వచ్చి నన్ను కలిశాడు.

"ఇది నీ జీవితానికి ఒక మలుపు సుబ్బారావుగారూ. ఇకపైన మీకు మహర్దశ పట్టబోతున్నది. ఈ విచారం మరచిపొండి. ఉజ్వలమైన జీవితం మీ ముందున్నది" అని ఊరడించాను.

రెండు మూడునెలల్లోనే అతనికి సినిమా రచయితగా అవకాశం వచ్చింది. యు. విశ్వేశ్వరరావుగారు మద్రాసు పిలిపించుకున్నారు. ఆగస్టు 4 మాస్టర్ జన్మదినోత్సవం నాటికి అతను మద్రాసులో వున్నాడు.ఇక్కడ యోగసమావేశం జరిగేవేళకు తను ప్రేయర్‌కు కూర్చున్నాడు. ఎంత ప్రయత్నించినా ప్రేయర్ జ్ఞాపకం రాలేదు. చివరకు 'మాస్టర్ శార్వరి నమస్కారం' అనుకుని కూర్చున్నాడు. యోగావర్కింగ్స్ విపరీతంగా వచ్చాయి. చాలా ఆనందించాడు.

తర్వాత హైదరాబాదు వచ్చినప్పుడు ఈ విషయం చెప్పాడు. నేనన్నాను. "మాస్టర్‌గారి ప్రేయర్ మరచిపోవడం అంటే మీరు యోగం మానివేస్తారని సూచన. డబ్బు, కీర్తి, వ్యామోహం మిమ్మల్ని యోగానికి దూరం చేస్తాయి. మాస్టరుగారి పేరు ఉచ్ఛరించకుండా 'శార్వరి' పేరు ఉచ్ఛరించడం తప్పు. ఇన్ని తప్పులు మీరు చేశారంటే. మార్గం తప్పుతున్నట్లే అర్థం." అది మందలింపు కాదు... ముందుసూచన.

0 0 0

కొందరు వ్యక్తుల్ని నేను శిష్యులుగా చూడను. చూడలేను. వారి స్థానం వేరు.

డాక్టరు పద్మావతమ్మను ఏనాడు నేను ఒక శిష్యురాలిగా చూడలేదు. కారణం వయస్సులో నాకంటే పెద్దది కాకపోయినా పెద్దామె. మెడికల్ ఆఫీసర్. అసలు కారణం ఆమె నావద్ద ఇనీసియేషన్ తీసుకున్న వ్యక్తి కాదు. ఒక అభిమానిగా భావించాను. ఆమె కూడా నన్ను 'గురువుగారు' అనేది కాదు. 'అన్నయ్యగారూ' అనేది. మాది అన్నాచెల్లెలు అనుబంధం. లింక్‌మాత్రం యోగం. ఆమెకు యోగంలో చక్కని అనుభవాలు కలిగేవి. 24 గంటలు యోగావర్కు సాగేది. నా కలా సాగదు. నా ధోరణి వేరు. నా పని వేరు. ఆమె యోగానికి సంపూర్ణంగా సమర్పణ చేసుకున్నది.

యోగసాధన చేసేవారిలో ఒక ఆకర్షణ ఉంటుంది. దానినే 'స్పిరిచువల్ ఆరా' అంటారు. శక్తివలయం లేదా తేజోవలయం కావచ్చు. జనాల్ని ఆకర్షించేది 'ఆరా.' ఒక వ్యక్తిపై మనకు ఆకర్షణ కలగడానికి కారణం ఆ కాంతివలయమే. యోగశక్తికి నిదర్శనం ఆరా. ఆమెలో ఆకర్షణ వుంది. సాధకులు ఆమె చుట్టూరా చేరేవారు. ఆరా ఏర్పడని వారు ఎంతగా ప్రచారం చేసుకున్నా, ఎన్ని ఉపన్యాసాలు యిచ్చినా, జనం దగ్గరకు రారు. కొందరు ఎంతకాలం యోగసాధన చేసినా గురుస్థానం పొందలేరు. కారణం ఈ కాంతివలయం ఏర్పడకపోవడమే. డాక్టరు పద్మావతమ్మలో, శ్రీమతి యామినీదేవిలో ఉన్నది కాంతివలయం కాదు. ప్రేమవలయం. అది అయస్కాంతంలాగా పనిచేస్తుంది. అది వేరే భూమికపై పనిచేస్తుంది. వారిలో సాధకుల్ని ఆకర్షించేది ప్రేమ, కరుణ, దయ, జాలి. అవి స్త్రీ సహజమైన గుణాలు. మగవారిలో అవి కనిపించవు. ఉన్నా పెద్దగా పనిచేస్తున్నట్లు అనిపించదు. అవి తెచ్చిపెట్టుకునే గుణాలు కావు. హృదయం రసప్లావితం అయినపుడు, ఉబికివచ్చే తరంగాలు... ప్రేమ, ఆప్యాయత.

డా. పద్మావతమ్మ, డి.ఎన్.రావు ఇద్దరూ యోగకార్యభారాన్ని నాతో కలిసి మోసేవారు. పద్మావతమ్మ వెనక ఉండి నడిపిస్తే, డిఎన్.రావు ముందు నిలబడేవారు. చిత్రంగా పద్మావతమ్మ రాకతో డి.ఎన్.రావు నిష్క్రమించినట్లయింది.

0 0 0

హైదరాబాదులో మా యోగకేంద్రం ప్రారంభించకముందు రెండుమూడుసార్లు రామకృష్ణమిషన్‌కు వెళ్లాను. అది మా ఇంటికి, ఆఫీసుకు మధ్యన వుంటుంది. పైగా కొత్తగా కట్టారు. దాని ఎదురుగా ఇందిరాపార్కు తయారైంది. ఆదివారాలలో స్వామి రంగ నాథానంద ఆంగ్లోపన్యాసం వుండేది. భగవద్గీత శ్లోకాలను వ్యాఖ్యానించేవారు. రామకృష్ణ పరమహంస పూజామందిరం చాలా ప్రశాంతంగా వుంటుందని విన్నాను. బేలూరురామకృష్ణ మఠం నమూనాలో, కన్యాకుమారి వద్ద , ఇక్కడ హైదరాబాదులో కట్టారు. ఎక్కడ కట్టినా రామకృష్ణ పరమహంస మందిరం అలాగే వుంటుంది.

ఒక ఆదివారం సాయంత్రం నేనూ మరొక సహోద్యోగి కలిసివెళ్లాం. మందిరం తలుపులు తెరిచే వున్నాయి. ఎవరూ లేరు. మెత్తని తివాచీలు పరచి వున్నాయి. విగ్రహం వద్ద ఒక దీపం వెలుగుతోంది. అక్కడ ప్రేయర్ చేసుకోవాలనిపించింది. నాకు ప్రేయర్ టైం, ఆరుగంటలైంది ఇంటికి వెళ్లే వ్యవధి లేదు. ఎవరూలేరు కదా అని అక్కడే ప్రేయర్ ప్రారంభించాను. మాకు ప్రేయర్ అంటే పైకి చదివే పద్యాలు, స్తోత్రాలు కాదు. సైలెంట్ మెడిటేషన్. ధ్యానం. ఎవరికీ ఇబ్బంది ఉండదు. కళ్లు మూసుకుని కూర్చోవడం వరకు ఇతరులకు తెలుస్తుంది. ఆ తర్వాత గంటసేపు ధ్యానంలో జరిగే వర్కు బయటవారికి

తెలియదు. ప్రేయర్ ప్రారంభించగానే ముందు ఆవలింతలు వచ్చి, తర్వాత స్పందనలు కలిగాయి. వైబ్రేషన్స్ విపరీతంగా వచ్చాయి. తర్వాత అరగంటకు సమాధిస్థితికి వెళ్లాను. బాహ్యప్రపంచం గుర్తులేదు. చుట్టూ ఏం జరుగుతుందో తెలియని స్థితి. మరోగంటపైగా ఆ స్థితిలో వున్నాను. నా మెడిటేషన్ పూర్తియేసరికి హారతి కార్యక్రమం జరుగుతోంది. మందిరం నిండుగా ఆడ, మగ కూర్చుని వున్నారు భక్తిగా. నేను ఆడవాళ్ల మధ్యన ఉన్నాను. సిగ్గు వేసింది. అంతా నన్ను వింతగా చూడసాగారు.

అసలు జరిగింది; అక్కడ పూజా కార్యక్రమం ఆరున్నరకు ప్రారంభం అవుతుందిట. నాకు తెలియదు. నేను ఆరుగంటలకు ధ్యానంలో కూర్చున్నాను. ఆరున్నరకు సమాధి స్థితికి చేరుకున్నాను. జనం రాసాగారు. ఆడవారు కూర్చునేవైపు నేను ధ్యాననిమగ్నమై వున్నాను. ఎవరో స్వామీజీ వచ్చి నన్ను లేపడానికి ప్రయత్నించాడట. ఆయన వల్ల కాలేదు. అయినా ధ్యానంలో వున్న వ్యక్తిని డిస్టర్బ్ చేయడం తప్పు గదా! ఆయన వెళ్లిపోయారు. ఆడవారు కొంచెం దూరంగా సర్దుకుని కూర్చున్నారు. హారతి సమయంలో రికార్డు పాట పెట్టారు. దీపాలు వెలిగించారు. ఈ రిట్యుయల్స్ రామకృష్ణ పరమహంస కోరారా? అవి అవసరమా! స్పిరిట్యుయల్ కేంద్రం రిట్యుయల్ కేంద్రంగా మారినందుకు నాకు మనసులో బాధ కలిగింది. తర్వాత ఎన్నడూ అక్కడికి వెళ్ల లేదు. నా యోగకేంద్రం పెట్టాక ఎక్కడికీ వెళ్లే తీరుబడి కలగలేదు.

యోగంలోకి వచ్చేవారు, ఎవరు ఎంతకాలం నిలబడతారో చెప్పలేం. చివరివరకు యోగం సాధన చేసేవారు బహుతక్కువ. ఆసక్తి ఉంటుంది. దానిపట్ల గౌరవం ఉంటుంది. కాని ఉద్యోగ, వ్యాపారాలకిచ్చిన ప్రాధాన్యం, ధనసంపాదన కిచ్చిన ప్రాముఖ్యత యోగసాధనకు ఇవ్వబుద్ధికాదు. ఉదయం ఆరుగంటలకు లేవడానికి బద్ధకం. సాయంత్రం ఆరింటికి షాపులు, వ్యాపారాలు. ఉద్యోగులకైతే ఆఫీసుపనులు. చాలాకొద్దిమంది మాత్రం కాలం విలువ గ్రహించి, ఆ వేళకు తీరికచేసుకోగలుగుతారు. అలా కాస్త కాస్తగా పెరిగిన ఉదాసీనవైఖరి, బద్ధకంగా మారి, చివరికి నిర్లక్ష్యం అవుతుంది. యోగం దారి యోగానిది మనదారి మనది అవుతుంది. నామకః యోగం చేస్తున్నామని చెబుతుంటారు చాలామంది.

అమాయకులు, ఏమీ తెలియనివారు బాగా యోగం చేస్తారు. అహంకారులు, అహంభావులు, స్వార్థపరులు, లాభాలుకాంక్షించే వారు క్రమంగా విరమించుకుంటారు. తమకు ఎంతోతెలుసునని ఫోజులు కొట్టేవారు, తమ అహంకారాన్ని మాటల్లో, చేతల్లో ప్రదర్శించేవారు, ఆధిక్యతను కోరేవారు యోగానికి దూరం అవుతుంటారు. నా అనుభవంలో ఎందరినో చూచాను. ఎందరినో గమనిస్తున్నాను. ఎంత చదివినా అసలు 'కీ'లకం గురువు

దగ్గరే ఉంటుంది. మన చదువులు , మన వివేకం, డిగ్రీలు ఆత్మజ్ఞానానికి సంబంధించినది కాదు. గురువునుండి పొందేది బ్రహ్మజ్ఞానం. అది మనలో చొరబడి ఆత్మజ్ఞానంగా రూపాంతరం చెందుతుంది. టోటల్‌గా శరణు అన్నవానికే 'గురుకృప' అందుతుంది. అభివృద్ధి కనిపిస్తుంది. అలా కపటంలేనివారు మాత్రమే యోగంలో నిలబడగలుగుతున్నారు. పది కాలాలపాటు యోగసాధన చేస్తున్నా వారు లబ్ధి పొందడం, లాభం పొందడం వారి మనస్సును బట్టి ఉంటుంది.

కళ్యాణదుర్గంలోని. సాధకుల ఆహ్వానంపై మరొక సమావేశం జరపవలసి వచ్చింది. జి.వి. చలం, ఎల్.ఎన్. గుప్తా, మల్లిఖార్జున, ఆదినారాయణ గుప్త, హనుమంత రెడ్డి, ఇంకాఎవరెవరో యోగంలో చేరారు. చుట్టుపట్ల గ్రామాల నుండి బళ్లారి, అనంతపురం, ధర్మవరం, పెనుగొండ నుండి నూరుమంది హాజరైనారు. అప్పుడే ఎం.టి.ఎ. కోర్సు చేయించాను. అయిదారుగంటలు పట్టింది. మాకొడికి నుండి పుష్పలత అనే ఆమె వచ్చింది. ఆమెకు చూపు తగ్గింది. యోగా ట్రీట్‌మెంటుతో ఆమెకు చూపు వచ్చింది. తర్వాత అనంతపురం జిల్లాలో చాలామంది యోగంలో చేరారు.

0 0 0

పి. వరలక్ష్మి అనే ఆమె ఉత్తరం రాసింది. ఆమె ఈతకోటలో హెల్త్ అసిస్టెంటుగా ఉద్యోగం చేస్తున్నది. అధికారి సత్యనారాయణ ఆ ఊరికి దగ్గర దేవరపల్లిలో ఉంటారు. వెళ్లి ఆయనగారిని కలవమని రాశాను. వెళ్లి కలుసుకున్నది. ఆయన చిన్నక్లాసు తీసుకున్నాడుట. నా యోగం గురించి ఇక్కడ నియమాల గురించి గట్టిగా చెప్పాడు. అప్పుడు నా వద్దకు వచ్చింది ఆమె.

గోదావరిలా గలగలమనే స్వభావం ఆమెది. నాన్‌స్టాప్‌లా మాట్లాడేస్తుంది. ఎదుటి మనిషిని మాట్లాడనివ్వదు. వచ్చీరాగానే "ఈ నైట్ ఇక్కడే ఉంటాను. నా చరిత్ర అంతా మీరు వినాలి" అన్నది. మధ్యమధ్య ఇంగ్లీషు పదాలు ఘోరంగా వాడుతుంది.

"వినక తప్పేదేముంది. అలాగే వినిపించు" అన్నాను.

అప్పటికి రెండుమూడు టీలు తాగిన గుర్తు... మధ్యమధ్య ఆమె కష్టాల్ని గుర్తించి లోపలి నుండి శ్రీమతి టీ పంపసాగింది.

పాపం! ఆమె మహాభక్తురాలట. వారానికి నాలుగైదు రోజులు ఉపవాసాలు, పూజలు చేస్తుంది. ఈమె భయంకర భక్తికి తట్టుకోలేకపోయాడు భర్తగారు. ఇద్దరు విడిపోయారు. ఇద్దరో, ముగ్గురో పిల్లలు. ఈమె దగ్గరే వుంటారుట.

రాత్రి పదిగంటలవరకు తన కథ చెప్పి అలసిపోయింది. "ఇంక నీవు చెప్పడం అయిందిగా, తిండి తిని పడుకో తల్లీ. రేపు ఉదయం నాతో ప్రేయర్‌లో కూర్చో. నీ నోరు కట్టి వేస్తాను" అన్నాను.

మర్నాడు ఉదయం ప్రేయర్‌లో కూర్చున్నది. అంతే వాగుడు తగ్గిపోయింది. అడగవలసిన ప్రశ్నలు మిగలలేదు. యోగంలో చేరింది. అంతకాలంగా చేస్తున్న పూజలు, వ్రతాలు, నేలపడకలు వదలిపెట్టింది. భర్తను అంతకుముందే వదలిపెట్టింది గదా! ఇప్పుడు ఆ భర్త తిరిగి రావాలని అమె ఏకైక కోరిక.

డా.పద్మావతమ్మ ఈమెకు క్లాసులు తీసుకునేది. ప్రతి సమావేశంలో వీరిద్దరిదే హడావిడి అంతా.

మంచివాడో, చెడ్డవాడో, ఆడదానికి మొగుడనేవాడు ఒకడు ఉండితీరాలని వరలక్ష్మి సిద్ధాంతం.

'అప్రయోజకుడైన మొగుడు ఉండడం కన్న లేకపోవడమే మంచిదని' పద్మావతమ్మ సిద్ధాంతం.

ఈ సిద్ధాంత విభేదం ఇద్దరినీ కలిపింది. ఇద్దరికీ యోగం అంటే ప్రాణం. అదివినా జీవితం లేదన్న నమ్మకం.

0 0 0

యోగం కోసం వచ్చేవారు తక్కువ. ట్రీట్‌మెంట్స్ కోసం వచ్చేవారు ఎక్కువ. ట్రీట్‌మెంట్ తర్వాత అయినా యోగంచేస్తారని ఆశ. కాని, చాలామంది తర్వాత మొహం కూడా చూపించరు. నిజానికి ఆజన్మాంతం కృతజ్ఞతగా ఉండవవలసిన వారుంటారు. ఒకసారి సత్యనారాయణ కొడుక్కి కళ్ల జబ్బు చేసింది. ఫాక్టరీలో పనిచేస్తాడు. లేత్‌వర్కు అనుకుంటాను. కళ్లలో ఏ నిప్పురవ్వలు పడ్డాయోమరి రెండు కళ్లు ఎర్రగా వాచిపోయాయి. కంటి డాక్టర్లకు చూపిస్తే ఇంకలాభం లేదు అన్నారు. ఆయన నా వద్దకు తీసుకువచ్చాడు కన్నీళ్లు పెట్టుకుని "అవసరమైతే నా కళ్లు యిస్తాను. వాడి కళ్లు బాగుచేయండి" అన్నాడు.

ఆ పని చేయవలసింది నేత్రవైద్యులు. ఒకరికళ్లు ఒకరికి అతికించగలరు. అదైనా చనిపోయిన తర్వాత వారి కళ్లను తీసి, గుడ్డివారికి అమర్చి చూపు తెప్పిస్తారు. ఇలా బ్రతికి ఉన్నవారు నేత్రదానం చేస్తామంటే చట్టం ఒప్పుకోదు. ఆ కుర్రవాడిని ముందు ఉద్యోగం మానివేయమని చెప్పి, ట్రీట్‌చేశాను. 'అయిదునెలల పాటు ఇంటివద్దనే ఉండాలి. నేనిచ్చిన ప్రార్థన అయిదునెలలు చేయాలి.' ఒకనెలరోజుల్లోనే అతని కళ్లు బాగుపడ్డాయి. మళ్లీ వేరే ఉద్యోగంలో చేరాడు.

విశేషం ఏమిటంటే ఆ ప్రబుద్ధుడు మళ్లీ నా వద్దకు రాలేదు. తర్వాత పెళ్లి అయింది. పిల్లలు కలిగారు. ఉండేది హైదరాబాదులోనేకానీ నా వద్దకు రాడు.

కొంతమంది మహాపిసినారులుంటారు. యోగం బాగా చేస్తారు. వాళ్లు 'టీ' కూడా సొంతడబ్బుతో తాగరు. చుట్టలు సైతం ప్రక్కవారు కొనిపెట్టాలి. వారు

యోగసమావేశాలకు లావాలన్నా ఎవరైనా ఖర్చు భరించి తీసుకురావాలి. అలా వ్యవహారం నడపగలరు. తమ చేతికి మట్టి అంటకూడదు. గెలుపు వారికి దక్కాలి.

పి. వరలక్ష్మి కొత్తపేటకు బదిలీ అయింది. యోగం బాగా చేయసాగింది. ఇప్పుడు భర్తతో కలిసి ఉండాలని కోరిక. పిల్లలు పెరుగుతున్నారు. తండ్రి నీడలో పిల్లలు పైకి వస్తారని ఆశ. నిజానికి తనకే భర్త కావాలని లోపలి కోరిక. కొత్తపేటలో చాలామంది అనుచరగణాన్ని పోగుచేసుకున్నది. అక్కడ అంతా సావిత్రులు, అనసూయలు. తాను అద్దెకున్న ఇంటామెను తీసుకువచ్చింది. ఆ అమ్మాయి పేరు విజయలక్ష్మి. ఉబ్బసం జబ్బు. చచ్చేట్టు దగ్గేది. ఆడప్రాణం కదా. వరలక్ష్మి జాలిపడి ఏవో మందులు వేసేది. చివరకు నా దగ్గరకు తీసుకు వచ్చింది. యోగంలో చేర్పింది. పదిసంవత్సరాలుగా వున్న రోగం పదిరోజుల్లో తగ్గిపోయింది. కుటుంబ పరిస్థితి ఆర్థికంగా మెరుగైంది. అంత్రమేలు జరిగిన తర్వాత ఆవిడ వరలక్ష్మితో దెబ్బలాడి ఇల్లు ఖాళీ చేయించింది. యోగానికి రావడం మానుకున్నది.

వరలక్ష్మి జాలిపడినవారంతా ఇలాంటివారే. ఒక సావిత్రిని తెచ్చింది. ఆమెకు పిల్లలు లేరు. మనిషి మండోదరిలా ఉండేది. పాండిచేరి కూడా వెళ్లి చూపించారుట. పిల్లలు కలిగే అవకాశం లేదన్నారట. నా వద్దకు తీసుకువచ్చింది. ట్రీట్‌మెంట్ చేశాను రెండు సంవత్సరాల కోర్సు యిచ్చాను. ఆమెకు రెండు సంవత్సరాల్లో కొడుకు పుట్టాడు. యోగం మానేసింది. వరలక్ష్మితో దెబ్బలాడి ఉంటుంది. కొత్తపేట నుండి ఎలాంటికేసులు తీసుకురావద్దని వార్నింగ్ యిచ్చాను వరలక్ష్మికి.

0 0 0

చాలామందికి క్షుద్రశక్తులు సంపాదించాలని కోరిక. ఎక్కడో చదువుతారు. నవలలు చదివి, సినిమాలలో చూచి, అలాంటిశక్తులు సంపాదిస్తే, వశీకరణ విద్యలు పొందితే, ఆడవారిని లోబరుచుకోవచ్చునని, ధనరాశులు సంపాదించవచ్చునని ఆశ. అందుకోసం మంత్రాలు, తంత్రాలు నేర్చుకుంటారు. స్మశానాలలో పూజలు చేస్తారు. శవాలపై కూర్చుని జపాలు చేస్తారు. ఆ సిద్ధులు కలగవు. ఈలోగా ఆరోగ్యం పాడవుతుంది. పాడుబడిన దేవాలయాలలో, స్మశానాలలో, చితిమంటల వద్ద పూజలు చేస్తే మంచి ఫలితాలు కలగవు. పైగా మనస్సు వికలమై పిచ్చివాళ్లవుతారు.

అలా క్షుద్రోపాసనలు చేస్తున్న ఒక కుర్రవాడిని తెచ్చింది వరలక్ష్మి. నిజానికి అతను ఏం చేస్తున్నాడో ఈమెకు తెలియదు. ఆకుర్రవాని తల్లి ఏడుపువిని. దయతలచి తెచ్చింది. వాడి ధోరణి భయంకరంగా ఉంది. నన్నే మింగేసేలా చూచాడు. నాపైన క్షుద్రమంత్రాలు ప్రయోగించాడు. వరలక్ష్మిని ట్రీట్‌చేయమన్నాను. తను భయపడిపోయింది.

చివరన చెప్పాను, అతనుచేస్తున్న ఉపాసనలు ఇవి. అవి మానివేస్తే బాగవుతాడు. ఏ రోగం లేదు అని పంపివేశాను. ఆ తర్వాత ఆమె ఎవరినీ తీసుకువచ్చే సాహసం చేయలేదు. కుర్రవాళ్లు ఏవో క్షుద్రోపాసనలుచేసి, వశీకరణశక్తులు సంపాదించాలని, తంత్రాన్ని ఆశ్రయిస్తారు. అది ఫలించదని తెలియదు. దొడ్డిదోవన గురువులైపోవాలని, జనాల్ని ఆకర్షించాలని తపన. విశాఖపట్నంలో ఓయువకుడు ఇలానే చేసి శృంగభంగమైనాడు.

0 0 0

నేను చేస్తున్నది సత్యయోగం. నా నమ్మకం నాది. అది చెదరదు. స్వప్రయోజనాలు ఆశించివచ్చే వారుంటారు. తప్పుకాదు. ఏవో కోరికలు ప్రతివారికీ ఉంటాయి. అవి తీరితేనే జీవితం సుఖంగా, సాఫీగా సాగుతుంది. కొన్ని కోర్కెలు తీర్చదగ్గవిగా ఉంటాయి. ఒకాయన వచ్చాడు. లాయర్. ఆ ఊళ్లో మరో నలుగురు లాయర్లు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, అంతా యోగం చక్కగా చేసేవారే. ఇతనికి జడ్జి ఉద్యోగం కావాలి. లాయర్‌గా ప్రాక్టీసు లేదు. సంపాదన చాలదు. కుటుంబభారం ఎక్కువ. జడ్జిపోస్టుకు పరీక్షరాశాడు. తప్పాడు. రెండవసారి మళ్లీ పరీక్ష రాయడానికి వచ్చి, నన్ను అర్థించాడు. ఎలాగైనా తనకు ఉద్యోగం వచ్చేట్లు మాస్టర్‌గారిని ప్రార్థించమని, రికమెండ్ చేయమని. ఇలాంటి పిచ్చిపని చాలామంది చేస్తుంటారు. వారి అవసరాలు తీర్చమని నేను మాస్టరుగారికి రికమెండ్ చేయాలంటారు. వారే అడగవచ్చుగదా! మధ్యలో నేనెందుకు?

అతని పరిస్థితికి జాలి కలిగింది. మా ఇంట్లోనే నాలుగురోజులుండి పరీక్షకు వెళ్లమన్నాను. పరీక్ష బాగా రాశాడు. పాసైనాడు. ఇంటర్వ్యూ పిలుపు వచ్చింది. వచ్చాడు. ఇంటర్వ్యూలో కూడా పాసవుతాడని నాకు అనిపించింది. అతను ముప్పయివేలు, ఇంటర్వ్యూబోర్డులో లంచం యిచ్చి ఉద్యోగం సంపాదించుకున్నాడు. చేయబోయేది న్యాయమూర్తి ఉద్యోగం. లంచం యిచ్చి ఉద్యోగం కొనడం. ఇంటర్వ్యూ చేసినవాడు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి. లంచం తీసుకుని ఉద్యోగం యివ్వడం . అది తెలిసిన రోజున చెప్పాను, "దయచేసి మీరింక యోగం చేయకండి. మీరు అర్హత కోల్పోయారు" అని. అతను మళ్లీ నా వద్దకు రాలేదు.

0 0 0

అప్పుడు చేరినవారు రామకృష్ణాపురం నుండి మోహనరావు, హైదరాబాదు నుండి గోవిందరాజశర్మ, భాస్కర్. వీరంతా మంచి సాధకులు. యోగంలో చేరినవారెవరూ చెడిపోరు. అందరు అన్నిరకాల బాగుపడ్డవారే. ఉద్యోగులకు ఊహించని ప్రమోషన్లు వచ్చాయి. వ్యాపారం చేస్తున్నవారు లక్షలు ఆర్జించారు.

యోగం నాకు ఇంత మేలు చేసింది అని తృప్తి పడినవారే తప్ప, యోగానికి నేనేం చేస్తున్నాను అని నిలబడి ఒక్కక్షణం ఆలోచించిన వారు లేరు.

0 0 0

నేను కుటుంబ విషయాలు పట్టించుకోనని ఓ మంచిపేరుంది. పట్టించుకుని చేయగల ప్రయోజకత్వం నాకులేదని నా గట్టినమ్మకం. బంధువుల ఇళ్లకి రానని, వారితో చనువుగా ఉండనని ఓ అపప్రథ. ఉద్యోగం మద్రాసులో కావటాన బంధువుల రాకపోకలు చాలా తక్కువ. బంధువులు చాలామందికి నా ఉద్యోగం అంటే చిన్నచూపు. వారుమాత్రం ప్రయోజకత్వంతో ప్రభుత్వోద్యోగాలు చేస్తున్నట్లు, అప్రయోజకుడిని కనుక నేను పత్రికలో పనిచేస్తున్నట్లు వారి దృఢవిశ్వాసం. జీవిత ప్రవాహానికి ఈ ఒడ్డున వారు, ఆ ఒడ్డున నేను. ప్రభుత్వోద్యోగం సుఖమయం. నాది కోరుకున్న ఉద్యోగం, నాకు తృప్తినిచ్చేది.

అమ్మాయి పద్మప్రియ వివాహం జరిగి ఏడాదైంది. అంతవరకు కుస్తీపట్లు పడుతున్నరెండవఅబ్బాయి శ్యాంసుందర్, సి.ఎ. పరీక్ష పాసైనాడు. అయిదు సంవత్సరాలు నిర్విరామంగా పోరాటం సాగించాడు. సి.ఎ. పూర్తికాకపోతే ఉత్త బి.కాం డిగ్రీతో చేసేదేమీ ఉండదు. జీవితంలో మనిషికి తనదైన లక్ష్యం ఉండాలి. శ్యాంసుందర్ లక్ష్యం సి.ఎ. చేయడం. మా వాళ్లలో ఎవరూ సి.ఎ. చేసింది లేదు. తనే మొదటివాడు. జర్నలిస్టులలో నేను మొదటివాడిని. వసంతకుమార్ ప్రెస్ పనులు చూచుకుంటూ తన పరిశోధనను పూర్తి చేశాడు. తనకు పిహెచ్‌డి. వచ్చింది. వచ్చి ఏం లాభం? లెక్చరర్ ఉద్యోగానికి ప్రాంతీయ భేదాలు, కులాల కుమ్ములాటలు. ప్రెస్ బాగా నడుస్తోంది. కనుక సమస్య కాదు. తనకు లెక్చరర్ కావాలని లేదు. ఎగ్జిక్యూటివ్‌గా అవకాశం వస్తే చేరాలని.

మూడవ అబ్బాయి వెంకటరమణ హైదరాబాదులో ఇంటర్, బి.ఎస్‌సి. ఆనర్సు చేశాడు. తనకు మొదటి నుండి డాన్సు అంటే ఆసక్తి. మద్రాసులో ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. చదువుతున్నప్పుడే వెంపటిచినసత్యం గారి వద్ద చేరి కూచిపూడి నృత్యం అభ్యసించాడు. హైదరాబాదు వచ్చాక, శోభానాయుడుగారి కూచిపూడి ఆర్ట్స్ అకాడమీలో మూడేళ్ల శిక్షణ పొందాడు. గవర్నమెంటు సంగీత నృత్యకళాశాలలో చేరి నాలుగు సంవత్సరాల డిప్లొమా చేశాడు. ప్రోగ్రామ్సు యివ్వగల సత్తా ఏర్పడ్డది. కానీ అకడమిక్ చదువుల పట్ల అశ్రద్ధ లేదు. ఆనర్స్ ఫస్ట్‌క్లాసులో పాసై ఢిల్లీ యూనివర్సిటీలో ఎం.ఎస్‌సి. లో చేరాడు. అక్కడి వాతావరణం సరిపడక తిరుపతి వెళ్లి వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో ఎం.ఎస్‌సి.లో చేరి, డాన్సు స్కూలు పెట్టుకున్నాడు. సవ్యసాచిలా అటు ఎం.ఎస్‌సి. చదువు ఇటు నాట్యబోధన. దాదాపు 50 మంది పిల్లలకు నాట్యం నేర్పి వారిచేత ప్రదర్శనలిస్తుండేవాడు. తను స్వతంత్రంగా జీవించాలన్న ఆలోచన. ప్రతివ్యక్తికి అలాంటి ఒక ఆశయం ఉండడం

మంచిదే. తన ఎం.ఎస్.సి. అయింది. రీసర్చి చేయాలని కోరిక. 'నీ ఇష్టం' అన్నాను. తనకు తోచింది చేసి తీరతాడు, వద్దన్నా ఆగడు. కనుక నేను ఏదీ కాదనను. అసలు ఈ కాలం పిల్లలంతా అంతే. వారి నిర్ణయాలు తల్లిదండ్రుల చేత ఔననిపిస్తారు. తరం అంతరం గదా!

శ్యాంసుందర్, తన సహాధ్యాయులతో కలిసి ప్రాక్టీస్ ప్రారంభించాడు. మంచి ఉద్యోగమే వస్తుంది. తనకు సొంతంగా ప్రాక్టీసు చేయాలని. ప్రాక్టీస్ నిలదొక్కుకోడానికి టైం పడుతుంది. క్లయింట్స్ దొరకాలి. మంచికంపెనీలు దొరకాలి. మంచిపేరు రావాలి. ప్రొఫెషన్స్‌లో శక్తిసామర్థ్యాలకు అదృష్టం తోడుకావాలి. డాక్టర్లు, లాయర్లు, ఆడిటర్స్ ఈ మూడువృత్తులు విచిత్రమైనవి. ఎవరిని అదృష్టం వరిస్తుందో చెప్పలేం. ఓర్పు, సహనం చాలా కావాలి. మా శ్యాం సుందర్‌కు ఆ రెండు పుష్కలంగా ఉన్నాయి.

ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమైంది. పెళ్లి చేద్దామనుకుంటే చదువు పూర్తి అయితే తప్ప చేసుకోనన్నాడు.ఇప్పుడు ప్రయత్నం చేయాలి. సి.ఎ. పాసైన కుర్రాడికి సంబంధాలు రావడం కష్టం కాదు. మా వాళ్లలో సి.ఎ. అంటే ఏమిటో తెలిసినవాళ్లు తక్కువ. విద్యావంతులకు తప్ప చదువుల విలువ తెలియదు. బాగా చదువుకున్నవారికి పెద్ద చదువుల గురించి తెలుస్తుంది. హైదరాబాదులోనే ఒక సంబంధం కుదిరింది. అమ్మాయి ఎం.ఎ. పేరు అనూరాధ. తండ్రి రిటైర్డ్ ఇంజనీరు. అన్నగార్లు బాగాచదువుకున్నవారు. ఒకరు దుబాయ్‌లో ఇంజనీరు, ఒకరు ఇక్కడే కాన్సర్ స్పెషలిస్టు. ఒకరు యానిమల్ హజ్బెండ్రీ, మరొకరు ఎలక్ట్రానిక్స్. అందరిలోకి చిన్నపిల్ల ఈమె. సంబంధం వెంటనే కుదిరింది. పెళ్లి జరిగింది 87లో.

ఆ సంవత్సరం డిసెంబరులో మా అమ్మాయి పద్మప్రియకు మగపిల్లవాడు కలిగాడు. ప్రణవ్. అప్పటికి వసంతకుమార్‌కి ఒక అమ్మాయి, పేరు ప్రత్యూష. శ్యాం సుందర్ వివాహం తర్వాత ఇంటికి నిండుదనం వచ్చింది. ముగ్గురు పిల్లల పెళ్లిళ్లు అయ్యాయి. రమణ పెళ్లి ఒక్కటి మిగిలి ఉంది. అది ఒక్కటి అయితే నా బాధ్యత తీరిపోతుంది.

0 0 0

శ్రావణమేఘాల్లా రిటైర్‌మెంటు ఆలోచనలు భయపెట్టసాగాయి. వద్దన్నా ఆగదు. భయపడినా ఆగదు. తర్వాత ఏమిటన్న ప్రశ్న. ప్రెస్ బాగాసాగుతోంది. దానిపై సంపాదన వసంత కుటుంబానికి సరిపోతుంది. చూడడానికి గొప్పగా కనిపించినా, ప్రెస్ నిర్వహణ, బాధలు ప్రెస్‌వారికే తెలుస్తాయి. బాధ్యతలు జాస్తి. బాధలు ఎక్కువ. లాభాలు తక్కువ. వర్కర్లతో సమస్యలు. అందులో భాగం పంచుకోడానికి నాకు

మనస్కరించలేదు. శ్యాం సుందర్ ఇప్పుడు ప్రాక్టీసు మొదలుపెట్టాడు. తనకు నేను బరువు కాకూడదు. కన్నవారిలో తల్లిదండ్రుల పోషణ బాధ్యత ముందు పెద్దవాడిది. ఈ లెక్కలు వేయడం నాకు ఇష్టం లేదు. వీలైనంతవరకు స్వతంత్రంగా బ్రతకాలనీ, పిల్లలపైన ఆధారపడకూడదని నిర్ణయించుకున్నాను. మాస్టరుగారు ఏదో ఒక మార్గం చూపిస్తారని గట్టి నమ్మకం. తన సాధకుల్ని మాస్టరుగారు వదలిపెట్టరు. నాకు తెలిసినంతలో యోగసాధకులు ఎవరూ ఆర్థికంగా చితికిపోయి, అవస్థలు పడ్డవారు లేరు. పైగా మరొక ధీమా నాకు, ఇన్ని పత్రికలు వస్తున్నాయి. ఎందులో నైనా చేరవచ్చు. రెండువేలు ఇవ్వక పోతారా అని.

ప్రభ దినపత్రికలో సినిమా ఎడిటర్‌గా వున్న నేను ఎప్పుడూ స్టూడియోలకు వెళ్లింది లేదు. హైదరాబాదు వచ్చిన కొత్తలో ఒకసారి అన్నపూర్ణ స్టూడియోస్‌కి వెళ్లాను. అదీ శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వర రావుగారు తన చిత్రంలో ప్రెస్ మీట్ వున్నదనీ, ఆ షూటింగ్‌కు అసలు జర్నలిస్టులను ఆహ్వానించారు ఆ సినిమాలో నటించడానికి, నటనకాదు. నాగేశ్వరరావుగారి సినిమా కోసం ఏర్పాటుచేసిన పత్రికా సమావేశంలో ఒక జర్నలిస్టుగా కెమెరా ముందు జీవించడానికి వెళ్లాను. మరోసారి రామానాయుడుగారి స్టూడియో చూడడానికి పిలిస్తే వెళ్లాను. ఆ రోజు వెంకటేశ్‌తో పరిచయం అయింది. దాసరి నారాయణ రావు డైరెక్టరు. మద్రాసులో నా నాటకాల రిహార్సల్స్‌కు వచ్చేవారు. జర్నలిస్టుగా నాకు పరిచయం.

"రిటైర్ అవుతున్నారట! తర్వాత ఏం చేస్తారు! సినిమా రచయిత అవుతారా" అని అడిగారు.

"నేను సినిమా రచనకు పనికిరాను నారాయణరావుగారూ"

"పోనీ మా ఉదయంలో చేరతారా! స్వాగతం... మీవంటి సీనియర్ జర్నలిస్టు మాకు అవసరం. ప్రభలో రిటైర్ కాగానే ఉదయానికి వచ్చేయండి. ఓపెన్ ఆఫర్" అన్నారు. ఆ మాట కొండంత బలాన్నిచ్చింది.

రిటైర్మెంట్ జ్వరం కాస్త తగ్గి, నార్మల్‌కి వచ్చింది.

0 0 0

తిరుపతిలో ఒకసారి యోగసమావేశం జరపాలన్న సంకల్పం మా రమణది. తిరుపతిలో శ్రీనివాసాచారిగారు సమావేశాలు జరుపుతుంటారు. లోగడ ఒకసారి వెళ్లాను. రమణ తను డాన్సుకోసం తీసుకున్న హాలు పెద్దది. అక్కడ సమావేశం జరపవచ్చునని చెప్పాడు. తనకోసం నేను 'కామాయని' నృత్యనాటకం రాసి యిచ్చాను. దానిని ప్రాక్టీసు చేయించాడు. డిసెంబరు 31న, యూనివర్శిటీలో శ్రీనివాస ఆడిటోరియంలో ప్రదర్శన

ఏర్పాటు చేశాడు. వైస్‌చాన్స్‌లర్, డి.ఎస్.పి. రావులపాటి సీతారామారావు, జిల్లా కలెక్టరు జె.ఎస్.శర్మలను ఆహ్వానించాడు. సందర్భం కదా అని డిసెంబరు సమావేశాలు తిరుపతిలో ఏర్పాటు చేశాను. ఏది ఎందుకు జరుగుతుందో చెప్పలేం. మాస్టరుగారి సంకల్పం ఏమిటో! సాధకుల కోసం టి.టి.డి వారి సత్రంలో గదులు బుక్ చేశాం.

0 0 0 0

డిసెంబరు 29, 30, 31 సమావేశాలు. 31 రాత్రి నృత్యనాటిక ప్రదర్శన. హైదరాబాదు నుండి కృష్ణమూర్తిగారు, బి.ఎస్.కృష్ణారావు, చిత్ర, మేము బయలుదేరాం. సాధకులందరూ వచ్చారు. సమావేశం అంటేచాలు అంతా వచ్చేస్తారు. ఎగనామం పెట్టడం అప్పట్లో నేర్చుకోలేదు. కాస్త సీనియారిటీ వచ్చిన తర్వాత అలాంటి తెలివితేటలు అబ్బుతాయి. అలక్ష్యం ఏర్పడుతుంది. అహం అనసుగాని స్వతంత్రం ఎక్కువై ఇంక నాకేమిటి? అన్న ఆలోచన కలుగుతుంది. అప్పుడు అలా కాదు. అందరూ వచ్చారు. కొందరు లాడ్జీలలో దిగారు. కొందరు ధర్మసత్రాలలో దిగారు. డా.పద్మావతమ్మ, వరలక్ష్మి, నేను, రమణ డాన్సుహాలులో మకాం. యామినీదేవిఆ సమావేశాలకు వచ్చిన జ్ఞాపకం లేదు. భోజనాలకు ఇబ్బందిపడ్డా, సమావేశాలు బాగా జరిగాయి.

మా రమణకు తిరుపతి అంటే మొదటినుండి మోజు. యూనివర్సిటీలో ఎం.ఎస్‌సి. పిహెచ్.డి చేశానని కాదుగానీ తన కళాతపస్సు అక్కడే బాగా సాగిందని. చాలామంది విద్యార్థినులు చేరడం, అనేక ప్రోగ్రామ్స్ యివ్వడం డాన్సు మాస్టరుగా గుర్తింపు పొందడం జరిగింది అక్కడ. అందువల్ల తిరుపతి ఒక కళాక్షేత్రంగా మార్చాలను కున్నాడు. అక్కడే ఒక స్థలంకొని, ఆడిటోరియం కట్టాలని ఆలోచన. ఆర్థిక వనరులు లేవు. ఎవరిస్తారు లక్షలు చందాలు? బైరాగిపట్టెడ ప్రాంతంలో ఒక స్థలం కొనాలని నిర్ణయించుకుని అడ్వాన్సు యిచ్చాడు. డిసెంబరు 31 ఉదయం ఆ స్థలం చూడడానికి వెళ్లాం. ఊరికి చాలాదూరంగా, పొలాలలో వుంది. డాన్సు స్కూలుపెట్టినా అక్కడికి పిల్లలు రారు. రోడ్డు లేదు, బస్సులు రావు, ఆ స్థలం నచ్చలేదు ఎవరికి. తిరిగి వస్తుండగా, నాకు కళ్లు తిరిగి పడిపోయినట్లయింది. విపరీతంగా తలపోటు. ఎలాగో ఊళ్లోకి వచ్చాం. మిత్రులు చాలామంది సత్రాలకు వెళ్లిపోయారు. డాన్సుహాలులోకి రాగానే నేను పడిపోయాను. తలపోటు విపరీతంగా వచ్చింది. శరీరం చెమట పట్టింది. మూలుగు, స్పృహ లేదు. ప్రక్కన కృష్ణమూర్తి, పద్మావతమ్మ, వరలక్ష్మి, చిత్ర, కృష్ణారావుగారు ఉన్నారు.

డాక్టర్ పద్మావతమ్మ ఏవేవో మందులు తెప్పించి వేశారు. వరలక్ష్మి చాలా సేవ చేసింది. అందరూ భయపడ్డారు. సత్రానికి కబురు చేస్తామంటే వద్దని చెప్పాను. ఎవరు

వచ్చి చేసేది ఏముంది? డాక్టరు అవసరం గాని, పరామర్శించేవారు కాదు అప్పుడు కావలసింది. రమణ తన ప్రోగ్రాం హడావిడిలో వుండి, అప్పుడప్పుడు వచ్చి చూచి వెళ్లేవాడు.

సాయంత్రం మూడు గంటలకు స్పృహ వచ్చింది. అప్పుడు పద్మావతమ్మ, వరలక్ష్మి, నేను హోటలుకు భోజనానికి వెళ్లాం. నాకు తినబుద్ధి కాలేదు. కాఫీతాగి వచ్చేశాను. సాయంత్రం ప్రేయరుకు అంతా వచ్చారు. జరిగింది తెలుసుకుని బాధపడ్డారు. అందరం డాన్సు ప్రోగ్రాంకు వెళ్లాం. నేను రాసిన 'కామాయని' ప్రదర్శన.

తిరుపతిలో సెటిల్ కావాలని, అక్కడొక యోగకేంద్రం నెలకొల్పాలన్న ఆలోచన నాకెప్పుడూ లేదు. ఏనాడు అక్కడ ఉద్యోగం చేసింది లేదు. అక్కడ చెప్పుకోదగ్గ మిత్రులు లేరు. ఉదయం బైరాగిపట్టెడ ప్రాంతంలో స్థలం చూచి వస్తున్నప్పుడు నాలో కలిగిన వికారం సామాన్యమైంది కాదు. మృత్యువు ఆ రూపంలో వచ్చింది. మాస్టరు యోగశక్తి నన్ను రక్షించింది. అంతవరకు నాకు అర్థం అయింది. కేవలం రమణకోసం, అతని చదువు పూర్తికావడంకోసం, అతని భవిష్యత్ భద్రతకోసం తిరుపతిలో ఉండవలసి వచ్చింది. తనకు, తన కళాపోషణకు ఒక స్థలం, ఒక హాలు కావాలని అతని పట్టుదల. నా కంత శక్తి లేదు. తను వినడు. తన పట్టు సడలించడు. మర్నాడు ఉదయం మున్సిపల్ ఇంజనీరు శాస్త్రిగారు బైపాస్‌రోడ్డుమీద తనకొక స్థలం వున్నదని, స్కూటర్‌పైన తీసుకువెళ్లి చూపించారు. ఆయన శ్రీమతి సరస్వతి, రమణ డాన్సుకు వయొలినిస్టు, పద్మావతీ కళాశాలలో సంగీతం టీచర్. అప్పటికి బైపాస్‌రోడ్డు లేదు. బురదలో, మట్టిరోడ్డుపైన అవస్థపడి వెళ్లాం. ఆ స్థలం బావుందనిపించింది. దానిని అమ్మడానికి సరస్వతి వప్పుకుంటుందో లేదోనని ఆయన సందేహం. యోగమిత్రులు పదిమందికి చూపించాను. అందరికీ నచ్చింది. ఊరికి మరీ దూరం కాదు. ఒక కిలోమీటర్‌పైగా అటు బైపాస్‌రోడ్డు వేస్తున్నారు. కొండపైకి బస్సులు అటే నడుస్తాయిట.

ఆ రోజు శాస్త్రిగారు భోజనానికి పిలిచారు. భోజనం చేస్తూ సరస్వతిగారికి చెప్పాను. "అమ్మా బైపాస్‌రోడ్డు ప్రక్క స్థలం నాకు కావాలి. మీరు ఏం చేస్తారో నాకు తెలియదు" అన్నాను.

ఆమె నవ్వి ఊరుకుంది.

నాకు శకునాలపై నమ్మకం లేదు కాని మాస్టర్‌గారిచ్చే సిగ్నల్స్ అనుసరిస్తాను. అది సెంటిమెంటల్ కావచ్చు. నాకు తెలిసింది అంతవరకు. రిటైర్ అయినప్పుడు వచ్చే లక్ష రూపాయలతో ఒక ఇల్లు ఏర్పరచుకోవాలి ఎంత చిన్నదైనాసరే.

హైదరాబాదు వచ్చేసిన మూడు మాసాలలో ఆ స్థలం నా పేర రిజిస్టరైన డాక్యుమెంట్లు వచ్చాయి. వారాస్థలం నాకు అమ్మదలచారు. స్వంతఖర్చుతో రిజిస్టర్ చేసి

పంపారు. డబ్బు వచ్చినప్పుడే యివ్వండి ఫరవాలేదు అన్నారు. అలా జరిగింది తిరుపతి ఇంటి వ్యవహారం. వచ్చే లక్ష ఇంటిమీదపెడితే తర్వాత ఎలా గడుస్తుందన్న ప్రశ్న ఉండనే వుంది! తిరుపతిలోనే ఏదైనా ఉద్యోగం సంపాదించవచ్చు. ఈనాడు, జ్యోతి,ఉదయం పత్రికలు వున్నాయి. లేదా ఎక్స్‌ప్రెస్ రిపోర్టరుగా చేరవచ్చు. అడిగితే ఎవరైనా చిన్న ఉద్యోగం ఇవ్వకపోరని నమ్మకం. ఎవరూ ఇవ్వలేదు.

0 0 0

ఇక్కడ మరొక బలమైన సంఘటన నన్ను లొంగదీసింది. పైన చెప్పిన స్థలం మాడడం వగైరా అయినతర్వాత, మిత్రులంతా వెళ్లిపోయారు. మేం మరో నాలుగురోజులు అక్కడే వున్నాం. కె. కృష్ణమూర్తిగారు, డా.పద్మావతమ్మ నాకు తోడుగా వున్నారు. మేం ముగ్గురం ఆ ఉదయం ఏవో కబుర్లు చెప్పుకుంటుండగా ఒక కోయదొర ఒక ఉత్తరం చేతపట్టుకుని 'మాస్టరు రమణగారు' కావాలని వచ్చాడు. అలా కోయదొరలు రావడం సహజమే. తెనాలిలో కోయదొరలు వచ్చి నావద్ద రేఖాశాస్త్ర రహస్యాలు చెప్పించుకు వెళ్లేవారు. హైదరాబాదులోను కోయదొరలు ఆఫీసులకు వస్తుండేవారు. ఇతను ఆ ఊళ్లోనే విశ్వంగారి నుండి ఉత్తరం తెచ్చాడు. విశ్వం అంటే గుడిపాటి వెంకటచలంగారి బంధువు. అతనికి మా రమణకుస్నేహం. ఇతను బాగా జ్యోతిషం చెబుతాడని రికమెండేషన్ లెటర్ రాశాడు.

రమణ ఆ ఉత్తరం చదివి తనకు అలాంటి జ్యోతిషాలపైన నమ్మకం లేదు పొమ్మన్నాడు. నేను అతనిని పోనీయలేదు. ప్రొద్దుటే వచ్చాడు. పైగా ఒక స్నేహితుడు ఉత్తరం రాసి పంపాడు. అతనికి బాగా తృప్తి లేకపోతే ఎందుకు పంపుతాడు? కాదంటే పది రూపాయలు ఖర్చు. కోయదొరలు ముందు డబ్బు అవసరం లేదని చెప్పి తర్వాత తావీదులనీ, వేళ్లని వందలు గుంజుతారని మా వాడి భయం. అతనిని కూర్చోబెట్టి రమణకు చెప్పమన్నాను. మా అబ్బాయి అనీ తెలియదు అతనికి.

అత్యద్భుతమైన ఫలితాలు చెప్పాడు. ఆనాటినుండి ఏడాదిలోగా ఇల్లు కడతామన్నాడు. మళ్లీ జనవరి నాటికి గృహప్రవేశం జరుగుతుందన్నాడు. రమణ పిహెచ్.డి చేసి ఫారిన్ వెళతాడని చెప్పాడు. నృత్యం మానివేస్తాడన్నాడు. ఇల్లు కట్టిన తర్వాతనే తనకు పెళ్లి అవుతుందని చెప్పాడు. మా మధ్య చాలాసేపు చర్చ జరిగింది గానీ ముఖ్యమైన విషయాలివి. గృహప్రవేశానికి తాను వస్తానని, అప్పుడు నూటపదహార్లు యివ్వాలని అడిగాడు. ఇల్లే కట్టుకోవాలి గానీ నూటపదహార్లు కష్టం కాదు! మా మిగిలిన పిల్లల గురించి అడిగాను. వసంత, శ్యాం, పద్మ... అందరి గురించి మంచి విషయాలు చెప్పాడు.

అతనికి కాఫీ, టిఫిన్ తెప్పించి పెట్టాం.

"ఇన్ని అడిగింద్రు దొర, నీ గురించి అడగలేదు" అన్నాడు.

"నా గురించి అనవసరం... నాకు తెలుసుకోవాలని లేదు బాబూ" అన్నాను.

అతను కొంచెంసేపు కళ్లు మూసుకుని ధ్యానం చేసి...

"దొరా! నీ పాదాలకు ఒక్కసారి దండం ఎట్టుకోనా" అన్నాడు.

"ఎందుకు?"

"నువ్వు మామూలు మడిసివి కావు దొరా, దేవుడివి. మా కొండదేవర సెబుతుండు దొరా, నువ్వు గొప్ప సామివి. దేవుడివి. మా గూడేనికి రా దొరా, పులిచర్మం యేసి, మా కొండదొర సరసన కూకోబెట్టి కొలుచుకుంటాం. జాతర చేస్తాం."

"పులిచర్మం వేయడం ఎందుకు?"

"గూడెం ఆచారం." నలభై గూడేలు కలిసి జాతర చేస్తారుట. ఎత్తయిన దిబ్బమీద పులిచర్మం వేసి కూర్చోబెట్టి, నృత్యగానాలతో గౌరవిస్తారుట. అది వారి ఆచారం. నాకు చాలా మంత్రశక్తులు వున్నాయని, మహాఋషినని, భగవంతుని అంశ అని, పారవశ్యంతో చెప్పాడు. డబ్బులు ఇవ్వబోగా తీసుకోనన్నాడు. నా వద్ద డబ్బుతీసుకోవడం అపచారంట. అయినా ఇచ్చి పంపాము.

అలా చెప్పి వెళ్లిపోయే కోయదొరల జ్యోతిషాలు నమ్మం. అప్పటికి నమ్మినా జ్ఞాపకం పెట్టుకోము. జ్యోతిషాలు చెప్పించుకునేవారి బలహీనత అది. ఆ సమయంలో అనేక విషయాలు అడిగి తెలుసుకుంటారు. ఒక్కరోజులో అన్నీ మరచిపోతారు. ముఖ్యమైన విషయాలు ఒకటి రెండు జ్ఞాపకం పెట్టుకుంటారు. ఇక్కడ కోయదొర చెప్పినవన్నీ తు.చ. తప్పక జరిగాయి. ఊహించని రీతిలో, డబ్బు పంపకుండానే స్థలం నా పేర రిజిస్టర్ అయింది. ఆగస్టులో శంకుస్థాపన జరిగింది. జనవరి నాటికి ఇల్లు పూర్తి అయింది.

చాలా సంవత్సరాల క్రితం సాయిభక్తుడు చెప్పిన విషయాలు ఈ కోయదొర చెప్పిన విషయాలు చాలవరకు ఒక్కటైనాయి. ఒక దివ్యశక్తి ఏదో నన్ను నడిపిస్తున్నది. కనుక నా జీవితం నేను కోరినట్లు జరగదు. ఇంతకాలం నా కోసం జీవించాను. భార్యాబిడ్డల కోసం సంపాదించాను. ఖర్చుచేశాను. అంతే కాదు జీవితం అంటే. నా జీవితానికి మరేదో లక్ష్యం వున్నది. నన్ను నడిపించే శక్తులు వేరే ఉన్నాయి. అవి నా కోసం ప్రతీక్షిస్తున్నాయి. ఏదో దైవకార్యం నా వల్ల కావలసి వుంది. నేను ఎప్పుడు ఈ సంసారం, సంపాదన బాధ్యతల నుండి తప్పుకుని విముక్తుడినవుతానా అని, ఆశక్తులు ఎదురు చూస్తున్నాయనిపిస్తుంది. ఆ మహత్తరమైన ఆధ్యాత్మికకృషికి నాయోగం ఒక రాచబాట అయి ఉండవచ్చు. ఈ మార్గంలోనే నాకు దివ్య శక్తులు నిర్దేశించిన పనికి పూనుకోవాలి. శేషజీవితాన్ని యోగానికి, యోగకార్యక్రమానికి అంకితం చేసుకోవాలి.

1988

సద్యోగం దిశగా.....

జీవితం చిత్రమైన మలుపులు తిరుగుతుంది.

మనం ఊహించం అలా జరుగుతుందని, జరగడానికి అవకాశం ఉందని. అలా అనూహ్యమైన మలుపులు తిరిగితేనే జీవితంలో థ్రిల్. ఎత్తుపల్లాలుండాలి. ఎదురుదెబ్బలు తినాలి. అవి అనుభవాలుగా మారాలి. అప్పుడే మనిషి రాటు తేలతాడు. తన గమ్యాన్ని అనుభవాల శిఖరాలపై నుండి లక్షిస్తాడు. నేను అతిపేదకుటుంబంలో, అతి సామాన్యుల ఇంట పుట్టాను. నాలుగు అక్షరమ్ముక్కలు నేర్చితే చాలు ఆ రోజుల్లో. పై చదువులు చదవడమే ఒక మిరకిల్. కాలేజీ ఉద్యోగం రెండవమలుపు. జర్నలిజంలో చేరడం మూడవమలుపు. స్వంతంగా పత్రికలు నడపడం, పుస్తకాలురాయడం నాల్గవ మలుపు. యోగంలో ప్రవేశించడం అయిదవ మలుపు. ఇప్పటికి మిగిలింది పుస్తకరచన, యోగసాధన.

ఈ సంవత్సరం జులైలో ఉద్యోగవిరమణ తప్పదు. మళ్లీ ఉద్యోగం యిస్తారన్న నమ్మకం లేదు. అనుభవం ఉన్నవారు సీనియర్స్ అప్రయోజకులైనట్లు ఎడిటర్స్ యువకుల్ని ప్రోత్సహించాలనుకుంటున్నారు. తాము మాత్రం ఎంత ముసలితనం వచ్చినా అప్రయోజకులైనా ఎడిటర్స్‌గా కొనసాగే రాజకీయం చేస్తున్నారు. ఒక్క ఎడిటర్ తప్ప మిగిలిన వారంతా యువతీయువకులే కావాలి. కనుక రిటైరైన సీనియర్ జర్నలిస్టులకు ఎక్కడా పనులు దొరకవు. జర్నలిస్టులు మరోపనిచేయలేరు. ఇంతకాలం పత్రికారచనతో దేశాన్ని సంస్కరించామని కలలుకంటుంటారు. ఇంతో అంతో రచనానుభవం, రచనపట్ల ఆసక్తి ఉన్నవారే పత్రికల్లో తలదూర్చుతారు. నార్లగారి హయాంలో మంచికవులు, పండితులు, రచయితలు జర్నలిస్టులైనారు. లేకుంటే శ్రీశ్రీ, బోయిభీమన్న, విద్వాన్‌విశ్వం, తిరుమల రామచంద్ర, తెన్నేటి సూరి, నండూరి రామమోహనరావు లాంటివారు పత్రికలకు వచ్చేవారా! మాతరంలోనూ, ఆంధ్రప్రభలో వేటూరి సుందరరామమూర్తి, గొల్లపూడి మారుతీరావు, నేను, బెల్లంకొండ రామదాసు, అవసరాల సూర్యారావు, రెంటాల గోపాలకృష్ణ, జొన్నలగడ్డ రాధాకృష్ణ, తిరుమల రామచంద్ర, పిలకా గణపతిశాస్త్రి ... ఇలాగ ఎందరో రచయితలు, దేవీప్రియ, నిజం, అజంతాలాంటి కవులు, నండూరి పార్థసారథి వంటి హాస్యరచయితలు ప్రభలో నాతో పనిచేశారు. పత్రికలలో ఉద్యోగంలో చేరాక, ఆయా రచయితలకు రచనావకాశం ఉండదు. ఏ పత్రికకు రాయకూడదని

నిబంధన. పనిచేస్తున్న పత్రికలో వేయరు. బయటివారిని ప్రోత్సాహించాలన్న ఆశయం ఒకటి. దానాదీనా, పత్రికలలో ఉద్యోగం చేస్తూ తమ రచనాప్రతిభను పెంచుకుందా మనుకునే కలం జీవులకు నిరాశ ఎదురువుతుంది. దాదాపు 'క్రియేషన్' మరచిపోతారు. వార్తలు, ఫీచర్స్ వండడం, వడ్డించడంతోనే తమ సాహితీవ్యసనం పరిమితం చేసుకోకతప్పదు. అంటే మంచిరచయితలకు, కవులకు పత్రికల్లో ఉద్యోగం ఆత్మహత్యాసదృశం.

ఆ ఊబిలోంచి బయటపడి అడపాదడపా ఏ రేడియోవారికోసమో కలం విదిలించడం తప్ప సీరియస్ రచన చేయడానికి తీరుబడి ఉండదు. ఆసక్తి ఏనాడో చచ్చిపోతుంది. ప్రోత్సాహం అసలు ఉండదనే చెప్పవచ్చు. నా వరకు నాకూ ఈ ప్రతిబంధకాలు కలగలేదని చెప్పను. అడపాదడపా అన్ని పత్రికలకు రాస్తుండేవాడిని. వీక్లీలో పనిచేసినంత కాలం యువ, స్వాతి, జయశ్రీ లాంటి మాసపత్రికలకు, డెయిలీలో పనిచేస్తున్నప్పుడు అన్నివీకీలకు, మంత్లీలకు రాసేవాడిని కనుక రచయితగా నా సమాధి నేను కట్టుకోలేదు. చివరివరకు నా రచనలు ప్రచురించబడేవి కనుక రచయితగా రెన్యూవల్ జరుగుతూ వచ్చింది. అది నా సొంత పుస్తకాలకు పనికి వచ్చింది. రచయిత, కవి అయినవాడు నిరంతరంగా రాస్తుండాలి. కొన్నాళ్లు విశ్రాంతి తీసుకుంటే రచనాపాటవం తగ్గిపోతుంది. శైలి కుంటుపడుతుంది. ఆకర్షణ తగ్గుతుంది.

మనదేశంలో రచన ప్రవృత్తే కానీ వృత్తికాదు. కేవలం కథలు, నవలలు, నాటికలు, కవిత్వాలు రాసి డబ్బు సంపాదించి బ్రతికే అవకాశం లేదు. అది ఔత్సాహిక ప్రక్రియ. కళలన్నీ అంతే. కళాకారులందరూ ఆ యా కళలపైన జీవించడం జరగదు. వృత్తినాటకాలవారు, సినిమాలవారు కళను వృత్తిగా చేసుకున్నారు. వారి విషయం వేరు. నాట్యకారులు, నటీనటులు, సంగీతకారులు... నూటికి ఒకరిద్దరికి 'కళ' జీవనం అవుతుంది. పూర్తి తృప్తినిస్తుంది. మిగిలినవారు కలలు కనవలసిందే. రచయితల స్థితీ అంతే.

యోగం జీవనోపాధి కాదు. సన్యాసం ఇంకా గొప్పవృత్తి. ధనసంపాదనకు సన్యాసం బెస్టు. ఒక మఠం సృష్టించుకుని పీఠం పెట్టుకుంటే శిష్యులకు, సంపాదనకూ కొదవుండదు. రాజకీయనాయకులు, మహారాజపోషకులవుతారు. మంత్రుల నుండి రాష్ట్రపతివరకు వంగివంగి దణ్ణాలు పెడతారు. పాదాభివందనాలు చేస్తుంటారు. కనుక కాషాయబట్టలు కట్టి, గడ్డాలు పెంచితే, రాజకీయ నాయకుల వలె విలాసజీవితం గడపవచ్చు. కార్లలో, విమానాలలో తిరగవచ్చు. ఆత్మవంచన చేసుకోగలిగితే ఎన్ని మోసాలైనా చేయవచ్చు.

నేను చేస్తున్న యోగం నాకా సంస్కారం ఇవ్వలేదు. నిజాయితీగా బ్రతకటం నేర్పింది. సత్యసంధత నేర్పింది. నన్ను నేను మోసం చేసుకున్ననాడు ఇతరులను మోసం

చేయగలను. యోగంలో చేరేవారి సంఖ్య చాలా పరిమితంగా వుంటుంది. ఆసక్తి ఉన్నా అందరూ సాధన వరకు రారు. ఆ రోజుల్లో మాస్టరుగారి వద్ద పది పన్నెండు సంవత్సరాల వ్యవధిలో చేరినవారు వేయిలోపు. డైరెక్టు సాధకులు 750 మంది. అంటే సరాసరి సంవత్సరంలో 75మంది మాత్రమే చేరారు. మాస్టర్ ఎం.ఎన్.గారి వద్ద 450మంది చేరారని దాసుగారు చెప్పేవారు. నా వద్ద, సుమారు ఏడాదికి నూరుమందిలోపే యోగంలో చేరుతున్నారు. ఆ సంఖ్య ఎందువల్లనో పెరగడంలేదు. ఏదైనా అంతా మాస్టరుగారి మాస్టర్‌ప్లాను.

మే, డిసెంబరు సమావేశాలు తప్పక జరపడం అలవాటైంది. ఒక్కొక్క సమావేశానికి రెండువందలమంది వరకు వచ్చేవారు. నా వద్ద చేరినవారికే సమావేశం పరిమితం కాదు. యోగం చేస్తున్నవారు ఎవరైనా రావచ్చు. సమావేశాలు మూడురోజులు ఒక పద్ధతిగా కోర్సులు చేయించేవాడిని. మాస్టర్‌ఎం.ఎన్.గారి తర్వాత ఇంత రెగ్యులర్‌గా సమావేశాలు జరిపినవారు లేరు. పిడుగురాళ్ల, విజయవాడ, గుంటూరులో సమావేశాలు మాస్టర్‌గారి జన్మదినోత్సవం సందర్భంగా జరిగేవి. మాస్టర్ ఎం.ఎన్.గారి బర్త్‌డే కలిసి వచ్చేది. అలాగే తిరుపతిలో మాస్టర్‌గారి బర్త్‌డే శ్రీ వేటూరివారి బర్త్‌డే కలిపిచేస్తారు. మే, డిసెంబరు సమావేశాలు జరుపుతున్నది మేమే. ఈ సమావేశాలు జరిపే హక్కు, అధికారం ఎవరికీ లేవని కొందరు సీనియర్ సాధకులు సన్నాయినొక్కులు నొక్కినా నేను పట్టించుకోలేదు. ఇక్కడ హక్కు, అధికారం కన్న అవసరం గొప్పది. కోర్సులు చేయించే శక్తి గొప్పది. మాస్టర్‌గారు నాలో ఆ ఉత్సాహం కలిగించారు. నా మిత్రులు ప్రోత్సహించారు, సహకరించారు. వచ్చేవారిని రావద్దని చెప్పలేను కదా! ఎవరినీ నేనుగా ఆహ్వానించేది లేదు. ఇష్టమైన వారు వస్తున్నారు. అభిరుచి గలవారు, అవకాశం ఉన్నవారు సాధన చేస్తారు. నా దగ్గరకు ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం వచ్చేవారు ఎక్కువ. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారి దయవల్ల ప్లానెటరీ కోర్సులు కొన్ని నా చేతికి అందాయి. కోర్సుల పుస్తకం మా మెంబర్ల కోసం ఒకటి ప్రింట్ చేయించాను. పత్రిక పడుతూ లేస్తూ నడుస్తోంది. 'యోగదర్శిని' పేరు మారింది. "మాస్టర్ సి.వి.వి. యోగమార్గం"గా డిక్లరేషన్ వచ్చింది. సావిత్రి తొమ్మిది భాగాలు పూర్తిచేశాను. యోగం ఒక మలుపు తిరిగింది.

ఒక సమావేశానికి ఫొటోలు తీస్తానని మా ఆఫీసు ఫ్రెండ్ అమరేశ్వరరావు వస్తానన్నాడు. 'అమర్‌మోహన్' పేరుతో రచనలు చేసేవారు. అమరేశ్వరరావు, సూర్యదేవర రామ్మోహనరావు ఫొటోలు తీయడానికి వచ్చారు కాని వస్తామన్న టైంకు రాలేదు. ఆలస్యంగా వచ్చారు. అప్పటికి నేను ఎవరికో ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తున్నాను. ట్రీట్‌మెంట్ సమయంలో నేను ఒక విధమైన సమాధికి వెళ్లిపోతాను. పేషెంట్ స్పృహలో ఉండరు.

ఇద్దరి భౌతికశరీరాలు బయటివారికి కనిపిస్తున్నా అవి పనిచేసేది యాస్ట్రల్ స్థాయిలో. అతను ఫోటోలు తీశాడు. నాలుగుసార్లు 'క్లిక్'మనిపించాడు. ట్రీట్‌మెంట్ చిత్రంగా ఉందనిపించిందిట. రీల్ మొత్తం తర్వాత పూర్తిచేశాడు. మొదటతీసిన నాలుగు ఫోటోలలో నా బొమ్మ, పేషెంట్ బొమ్మ మంచుముద్దల్లాగా వచ్చాయి. బ్యాక్‌గ్రౌండ్‌లో వున్నవారంతా చక్కగా పడ్డారు. మేం ఇద్దరం, తెల్లగా, దయ్యాల్లా పడ్డాం. అమర్ ఆశ్చర్యపోయాడు. చెప్పాను: "ఆ సమయంలో మావి యాస్ట్రల్ శరీరాలు. నీ కెమెరా లెన్స్ యాస్ట్రల్ రూపాల్ని బంధించలేదు. అందుకే దయ్యాలు, భూతాలు ఫోటోలకు చిక్కవు."

ఆ తర్వాత ముందుగా పర్మిషన్ తీసుకుంటేతప్ప, ట్రీట్‌మెంట్ సమయంలో ఎవరూ ఫోటోలు తీసేవారు కాదు.

0 0 0

కోయంబత్తూరు ఈరోడ్‌ల నుండి నలుగురు రైల్వే ఉద్యోగులు వచ్చారు యోగంలో చేరతామని. వాళ్లు కుంభకోణం వెళ్లారుట. యోగాస్కూలులో మాస్టరుగారిని గురించి అడిగితే, ఎవరూ ఏమీ చెప్పలేదు. యోగంలో చేరతామంటే "ఇక్కడ ఇనీసియేట్ చేసేవారు ఎవరూ లేరు. హైదరాబాదు వెళ్లండి, శార్వరిగారు ఇనీసియేట్ చేస్తారని" పంపారు. కుంభకోణంలో మాస్టరుగారింట్లో యోగాస్కూలులో మాస్టర్‌యోగం గురించి చెప్పకపోవడం నాకు చాలాబాధ అనిపించింది. అప్పటికి నేను కుంభకోణం వెళ్లలేదు, ఎంతోకాలంగా యోగంచేస్తున్నా.

0 0 0

మాస్టరుగారి ప్రేరణ ఒక్కొక్కరిలో ఒక్కోరకంగా కలుగుతుంది. ఒకాయన వచ్చారు. ఆయనకు మాస్టరుగారు కలలో కనిపించి నా పేరు, అడ్రస్ చెప్పి వెళ్లమన్నారుట. అతనికి అంతవరకు నా పేరు తెలియదు. పిఅండ్‌టి కాలనీ అంటే బస్సులో ఎవరో ఇక్కడకు దగ్గరేనని దిల్‌షుక్‌నగర్ బస్టాప్‌లో దిగమన్నారుట. ఆ పెద్దమనిషి అక్కడ ఎంక్వయిరీ చేసి. ఆ సమీపంలో వున్న పి అండ్ టి కాలనీలో విచారించాడు. నిరాశతో తిరిగి వస్తుండగా దిల్‌షుక్‌నగర్ బస్టాండు వద్ద ఒక పెద్దాయన కనిపించి, "నీవు వెళ్లవలసిన కాలనీ ఇక్కడ కాదు. చిక్కడపల్లి గాంధీనగర్‌లో వుంది. కోటీవెళ్లి అక్కడ నుండి ఫలానా బస్సెక్కి వెళ్లు. అక్కడి పిఅండ్‌టిలో 55 ఇల్లు" అని చెప్పి, మాయమైనాడు. ఆగంతకుడు వచ్చి నాతో చెప్పాడు.

"ఆ చెప్పినాయన ఎవరై ఉంటారు" అని ప్రశ్నించాడు.

"మాస్టరుగారే, వారి యాస్ట్రల్‌రూపాన్ని మీరు చూచారు" అన్నాను.

అలా మాస్టరుగారు ఎవరిలో ఎలాంటి ప్రేరణ కలిగిస్తారో ఎలా యోగంలోకి ఆకర్షిస్తారో మనకు తెలియదు.

జూలై 15న నా ఉద్యోగవిరమణ... అలా ఆఫీసులో ఎవరైనా రిటైర్ అవుతుంటే ఘనంగా వీడ్కోలు పార్టీ యిస్తారు. మేము అలా చేసేవాళ్లం. హైదరాబాదు ఆఫీసులో ఆ సంప్రదాయం లేదు. ఎడిటర్ అంతటివాడు రిటైర్ అయితేనే నిర్దయగా పంపివేశారు. నా కళ్లముందు నలుగురు రిటైర్ అయ్యారు. ఒక్కరికైనా చిన్న పార్టీ యివ్వలేదు. నా విషయంలో కొలీగ్స్ పట్టుబట్టారు. వర్కర్సు అంతా ఏకమైనారు. ఎడిటోరియల్ డిపార్టుమెంట్ సెండాఫ్‌పార్టీ యివ్వకపోతే తాము యిస్తామని చందాలు వసూలు చేయసాగారు. సంపాదకవర్గంలో వేడిపుట్టింది. "వర్కర్ల దగ్గర తీసుకోవద్దు. వారి పక్షాన ఎంత మొత్తంకావాలో చెప్పండి, నేనిస్తాను" అన్నాను.

"మీ అందరికీ నేను పార్టీ యిస్తాను, ఖర్చు నాది" అన్నాను.

ఎడిటర్‌గారు సెండాఫ్‌పార్టీ అరేంజి చేయమని మొహం తప్పించాడు. పనిమీద విజయవాడ వెళ్లాడు. ఇటు డెయిలీ, వీక్లీ, ఎక్స్‌ప్రెస్ బృందం వర్కర్లు అంతా పార్టీలో పాల్గొన్నారు. ప్రభలో నా ముప్ఫయి సంవత్సరాల అనుభవాన్ని చెప్పమని కొత్తవారికి 'సందేశం'లాంటిది యిమ్మని కోరారు. మిత్రుల కోరికమేరకు మొదటిసారిగా 'గళం' విప్పాను. ఎంతో ఉద్రేకంగా, ఉద్వేగభరితంగా మాట్లాడానన్నారు. ఒకగంటకు పైగా జర్నలిజం పోకడలపై, యాజమాన్యంపై, ఎడిటర్ల ప్రవర్తనపై విరుచుకు పడ్డానట. కంట్రోల్ చేసుకోలేకపోయానేమో! కొలీగ్స్ అంతా సంతోషించారు.

"ఈ ఒక్క ఉపన్యాసం రికార్డు చేస్తే, జర్నలిజానికి టెక్స్టుబుక్ అవుతుంది" అన్నారు. ఆనందంతో చాలామంది కళ్లు చెమర్చాయి.

అదొక అనుభూతి. 30 సంవత్సరాల అనుబంధం, అంతకు ముందురోజున ఎడిటర్‌గారు పిలిచి చెప్పారు. 'రెండురోజులు గాప్ యిచ్చి, మీరు రండి. ఈలోగా మద్రాసు నుండి ఆర్డరు వస్తుంది. మిమ్మల్ని రీ ఇన్‌స్టేట్ చేయమని పైవారికి రాశాను" అన్నారు.

ఆ రోజు నా ఉపన్యాసం గురించి ఎవరో వెళ్లి ఆయన చెవిని వేశారు. అలా వేస్తారని నాకూ తెలుసు. కొందరు ఎడిటర్ల తొత్తులుంటారు. కొందరు మేనేజ్‌మెంటు వేగులుంటారు. అన్ని పత్రికలలో ఈ రాజకీయం మామూలే! నాకు ఆ రోజే అర్థమైంది. నాకు తిరిగి ఉద్యోగం యివ్వరని.

58 సంవత్సరాల జీవితం నాకు చాలా నేర్పింది. ఎన్నో అనుభవాలు నన్ను తీర్చిదిద్దాయి. ఉద్యోగపర్వం అయిపోవడం అంటే జీవితం 90 శాతం అయిపోయినట్లు చాలామందికి! నాకు అలా కాదు. నాకు మరొక జీవితం ప్రారంభం అవుతుందని నాకు తెలుసు. కొత్త ఉద్యోగంలో జీతభత్యాలుండవు, సెలవలు ఉండవు. విశ్రాంతి ఉండదు.

మదర్ వెంకమ్మగారు

మాతృశ్రీ యామినీదేవి

శ్రీమతి యామినీదేవి - శ్రీ శార్వరి

యామినీదేవి - శార్వరి సోదరి పార్వతమ్మ

10. తొలి యోగశిష్యులు పెంచలయ్య, పార్వతమ్మ

వసంతకుమార్ - శ్రీమతి మణికుమారి

శ్యాం సుందర్ - శ్రీమతి అనూరాధ

ప్రత్యూష, ప్రహాస

యశస్వి, యస్వంత్

ప్రణవ్

ఆదిత్య, అభిజిత్

‘సావిత్రి’ ఆవిష్కరణసభలో, డా.వి.వి.యల్. నరసింహారావు

డా. దాశరథి, డా. నారాయణరెడ్డి, శ్రీ శేషేంద్రశర్మ

కుంభకోణంలో డా. వసంతకుమార్ అపూర్వ యోగానుభూతి

కుంభకోణం యోగాస్కూల్‌లో ప్రార్ధనలు

తిరుపతి యోగసమావేశాలలో

హైదరాబాదు మాస్టర్ యోగాశ్రమంలో ప్రార్థనలు

జి.వి.ఆర్. ఆరాధన సంస్థ తొలి అవార్డు బహూకరణ

డా. సి. నారాయణరెడ్డి, శ్రీ శార్వరి, డా. గోపి, డా. భరద్వాజ

యోగసమావేశంలో శ్రోతలైన సాధకమిత్రులు

అది ఉద్యోగం కాదు, సద్యోగం. జీవితంలో భుక్తికోసం కొన్నాళ్లు, రక్తికోసం కొన్నాళ్లు, పాటుపడ్డాను. వాటిపైన విరక్తి కలిగింది. చావో, సన్యాసమో లేక నిర్జీవపు బ్రతుకో దక్కుతుంది. నాది విరక్తి కాదు. నాకు వైరాగ్యం లేదు. ఇక పైన చేయవలసింది సద్యోగం. అది అనురక్తితో, అంకితభావంతో చేయాలి. డబ్బుకోసం కాదు, కీర్తి ప్రతిష్టల కోసం కాదు, భార్యాబిడ్డల పోషణకోసం కానేకాదు. అసలు ఏదో ఆశించి కాదు. ఇన్ని "కాని"పనులు 'ఎందుకోసం, ఎవరికోసం?'

నేను చేయవలసిన పని ఉంది! వ్యవహార ప్రపంచానికి దూరమై, అజ్ఞాతంగా కాకపోయినా, ఒకవిధమైన వానప్రస్థ జీవితం గడుపుతూ, ఇంతకాలంగా చేస్తున్న యోగసాధనకు పుష్టి, తుష్టి కలిగించాలి. అది ఎన్నుకున్న జీవితాశయం కాదు. జన్మాంతర సంస్కారం నను యోగంలోకి ఏనాడో నెట్టింది. ఇహ ప్రారంభం నా సద్యోగపర్వం.

0 0 0

"ఇల్లు కట్టి చూడు - పెళ్లి చేసి చూడు"

ఇల్లుకట్టినా, పెళ్లి చేసినా చూడవలసింది అప్పులిచ్చినవారిని. ఆ పనులు అయ్యాక కనిపించేది అప్పులవాళ్లే. స్థలం అంటూ ఒకటి కొనడం జరిగింది. చిన్నదో పెద్దదో ఒక ఇల్లంటూ ఏర్పడాలి. అద్దె ఇళ్లలో అవస్థ అని కాదు. సొంత ఇంటి తృప్తి వేరు. ఫస్టు వచ్చేసరికి అద్దె కట్టవలసిన అవసరం ఉండదు. 30 సంవత్సరాల ఉద్యోగపర్వంలో జీతం ఎంత తక్కువైనా ముందు అద్దెకట్టక తప్పేది కాదు. తర్వాత మిగిలిన దాంతో బ్రతకడం ప్రతి ఉద్యోగికి అలవాటే. వచ్చిన డబ్బు ఖర్చులకు చాలదు. ఆ కాస్త ఇంటిమీద పెడితే తర్వాత ఇల్లు గడిచేమార్గం ఏది? ఏదో మొండితనం. అదృశ్యహస్తం నన్ను ఆదుకుని నడిపించింది. ఎవరిమాట వినలేదు. ఇల్లు కట్టకపోయినా ఆ డబ్బు చేతిలో మిగలదు. మరొకరకంగా ఖర్చవుతుంది. నా జాతకం నాకు తెలుసు. నా చేతిలో డబ్బు నిలవదు. అవసరాలకు మించి ఎప్పుడూ రాదు. వస్తే గిస్తే కొత్త అవసరాలు కళ్లముందు నిలుస్తాయి. కనుక ఒక్కపనిచేయాలని నిర్ణయించుకున్నాను. అది మంచిదా, చెడ్డదా, లాభమా, నష్టమా... భవిష్యత్తు ఏమిటని లెక్కలు వేస్తూ కూర్చుంటే చేయగలిగింది లేదు. ఒక ఆలోచన వచ్చింది. వెంటనే కార్యరూపం దాల్చడం మంచిది. లాభం, ఫలితం ఆశించవద్దు, చూడవద్దు, అంతరాత్మ ప్రబోధం అనుసరించడం ఎవరికైనా మంచిది. కాని అదే కష్టం. మన ఆలోచన మోసం చేస్తుంది. అంతరాత్మ మోసం చేయదు.

ఇల్లు కట్టాలన్న ఆలోచన కొందరికి రుచించలేదు. అందునా ఎక్కడో తిరుపతిలో కట్టడం ఏమిటని మరొక ప్రశ్న! రమణ పట్టుదల. తనకు అమ్మ నాన్న తన దగ్గర ఉండాలన్న కోరిక. ఎం.ఎస్‌సి.కోసం ఢిల్లీ వెళ్లినప్పటినుంచి తను మాతో ఉండడం లేదు.

తల్లిదండ్రులకు పిల్లలపైన ఎంత ప్రేమ ఉంటుందో పిల్లలకూ తల్లిదండ్రులపైన అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్లపైన అంతే ప్రేమ ఉంటుంది. ప్రేమ చిక్కదనం, రుచి ఒక్కటే. పంపిణీలో, బట్వాడాలో, దానిని వ్యక్తం చేయడంలో తేడా ఉండవచ్చు. మా దగ్గర చాలాకాలంగా లేడు కనుక, మేం తనకు దగ్గరగా వెళితే, అయిదారు సంవత్సరాలు కలిసి ఉంటే, మా వంతు కర్తవ్యం తీరినట్లు అవుతుందని మా దంపతుల ఆంతర్యం. ప్రేమలు ఆప్యాయతలు ఋణాలు డబ్బుతో తీరవు. దగ్గిరతనం కావాలి. మనుషులు దగ్గరకావాలి. ఆప్యాయతల్ని కలసి పంచుకోవాలి. అందుకే తిరుపతిలో ఇల్లు ఏర్పడాలి. ఇంతవరకు నేను సంపాయించింది లేదు. పెద్దలిచ్చిన ఆస్తులు లేనేలేవు. ఎక్కడ వున్నా కొంతకష్టం తప్పదు.

తిరుచానూరులో ఒక నాటుజ్యోతిష్కుడున్నాడు. నాటు జ్యోతిష్యుడు ఏమిటి. నాటు వైద్యుడివలె?! అవును, అతనికి శాస్త్రం తెలీదు, సంప్రదాయం తెలుసు. అంగవికలుడు, పేరు గంగిరెడ్డి. కుర్చీ వదిలితే, చక్రాలబండి ఎక్కవలసిందే. అతను మా అబ్బాయి రమణకు తెలిసినవాడు. జ్యోతిషం చెబుతాడు, ముహూర్తాలు పెడుతుంటాడు. ప్రశ్నలు చెబుతాడు.

"మా గేదె తప్పిపోయిందిస్వామీ' ప్రశ్న చెప్పమని అడిగితే, 'ఆదివారం నాడు ఆవు దొరుకుతుంది పొండి' అని చెబుతాడు. పోయింది గేదె అయితే ఆవు దొరకడం ఏమిటి. అది అంతే. అదే నాటుజ్యోతిషం. అతని వద్దకు రమణ ముహూర్తానికి వెళ్లాడు. శంకుస్థాపనకు ముహూర్తం పెట్టమంటే ఆయన గృహప్రవేశానికి ముహూర్తం పెట్టాడు. "ఇల్లు కట్టలేదు, గృహప్రవేశం ఏమిటి" అంటే అప్పుడు శంకుస్థాపన ముహూర్తం నిర్ణయించి చెప్పాడు.

"ఈ ముహూర్తానికి శంకుస్థాపన చేస్తే, పై ముహూర్తానికి గృహప్రవేశం జరిగితీరుతుంది" అని రెండు ముహూర్తాలు రాసి కాగితాలు చేతిలో పెట్టాడు.

శంకుస్థాపన జరిగింది. ఇల్లు మొదలైంది. ఆగస్టులో శంకుస్థాపన చేశాం. పి.ఎఫ్. డబ్బు రావాలి కదా! గ్రాట్యుటీ డబ్బు స్థలం అమ్మినవారికిచ్చాం. అయినా డిసెంబరు నాటికి ఇల్లు కొంత అయింది. గృహప్రవేశం ముహూర్తానికి తలుపులు కిటికీరెక్కలు బిగించకపోయినా గృహప్రవేశం జరిగింది. యోగమిత్రులు, బంధువులు, వందలమంది వచ్చారు. చాలా గ్రాండ్‌గా జరిగింది. ఆ ఇల్లే ఒక కళ్యాణమండపం. అది విశ్వకళ్యాణవేదిక.

డబ్బుకు కటకట. లక్ష రూపాయలు ఏ మూలకు? ఇంటిపనికి మిత్రుల వద్ద అప్పులు చేయక తప్పింది కాదు. డా. పద్మావతమ్మ సెలవు పెట్టి వచ్చి కూర్చున్నది

తిరుపతిలో. చాలాసహాయం చేశారు ఆమె అవసరానికి. దగ్గర నిలబడి పని పర్యవేక్షించేది. అయిదారునెలలు మా రమణ నిద్రాహారాలు మాని కష్టపడి కట్టించాడు. డబ్బు సర్దు బాటు చేయడం ఒక ఎత్తు. దగ్గరుండి ఇల్లుకట్టించడం రెండవ ఎత్తు. నాకు అనుభవం లేదు బొత్తిగా. అంత బాధ్యత తనపైన వేసుకుని చేయించాడు రమణ.

మొత్తానికి ఒక పని అయిపోయింది. జీవితంలో నేనూ ఒక ఇల్లు ఏర్పాటు చేసుకోగలిగాను. ఒక ఇంటివాడినైనాను. స్వంత ఇల్లు కావాలన్న పట్టుదల నాకెందుకు కలిగింది? ఎక్కడున్నా గడిచిపోతుందికదా! నిజానికి అద్దె ఇళ్లలోనే హాయి అనే వారున్నారు. హైదరాబాదులో మా కజిన్ ఒకరున్నారు. చాలా పెద్ద ప్రభుత్వోద్యోగి. గ్రామంలో పొలాలు ఇళ్లు ఉన్నాయి. వస్తుతః స్థితిమంతుడు. కవిగా, పండితుడుగా పెద్దపేరుంది. అతని అమ్మగారికి జబ్బు చేసింది. పెద్ద వయస్సు. ఆస్పత్రిలోచేర్చారు. కాలం తీరింది. అద్దె ఇంట్లో ఉంటున్నాడు. ఆమె మృతదేహాన్ని ఇంటికి తీసుకురావడానికి వీల్లేదని ఇంటివారు అడ్డుపడ్డారు. ఆస్పత్రి నుండి సరాసరి స్మశానానికి తరలించవలసిన దుర్గతి. కర్మాంతరాలు ఇంటివద్ద జరపనీయలేదు ఇంటివారు. హైద్రాబాదులో సత్రాల సౌకర్యం లేదు. ఊరి చివరన ఒక కమ్యూనిటీ హాలులో బ్రతిమిలాడి కర్మాంతరాలు జరిపించాడు. అతని ఉద్యోగం, ఆస్తి, అంతస్తు ఏవీ మనశ్శాంతిని ఇవ్వలేదు. కన్నతల్లికి తృప్తిగా అంత్యక్రియలు జరపలేకపోయానే అన్న బాధతో అతను కృంగి, కృశించిపోయాడు కొంతకాలం. ఆ సంఘటన నా కళ్లతో చూచిన తర్వాత ప్రతివ్యక్తి చనిపోయేనాటికైనా ఒక ఇల్లు కట్టుకోవాలని స్వంతఇంటిలో చనిపోవాలని అనుకున్నాను. చచ్చిన తర్వాత స్వర్గమో, నరకమో ఎవరికి తెలుసు! డబ్బు మదంతో స్వర్గసుఖాలు అనుభవిస్తున్నా మనుకునేవారికి ఈ స్థితి నరకం కన్న హీనం.

1989 కనకాభిషేకం

తిరుపతిలో ఇల్లు కట్టినా ఉండడం హైదరాబాదులోనే.

వెంటనే తిరుపతికి మకాం మార్చే అవసరం కలగలేదు. రమణ వివాహం కావాలి. బ్రతుకుతెరువుకోసం ఏదైనా చేయాలి. 'ఉదయం' పత్రికలో చేరలేదు. వారి కండిషన్సు నాకు సరిపడక చేరలేదు. మాస్టర్ ఆర్ట్ ప్రింటర్స్ వసంతకుమార్ నడుపుకుంటున్నాడు. అందులో మిగిలేది నా వరకు వచ్చే అవకాశం లేదు. ప్రెస్ ఎంత పెద్దదైతే బాధ్యతలు, ఇబ్బందులు అంత పెద్దగానే ఉంటాయి. అది నిర్వహించడమే కష్టంగా వుంది. శ్యాం సుందర్ ప్రాక్టీసు ప్రారంభించాడు గానీ, పార్టనర్ మోసంతో కాస్త దెబ్బతిన్నాడు. చాలా డబ్బు నష్టపడ్డాడు. ఉద్యోగాన్వేషణలో పడ్డాడు. స్వంత ప్రాక్టీసుపైన మనసున్నది. కలసి రావాలి కదా! నేను పిల్లలు ఎవరికీ భారం కాకూడదు. అప్పుడే ప్రెస్, శ్యాం ప్రాక్టీసు వున్న బిల్డింగు అగ్ని ప్రమాదానికి గురైంది. ప్రెస్ ఇంటికి మారింది. మా ఇంటికి దగ్గరలో వున్న సినీనటుడు సి. నాగభూషణంగారి ఇల్లు అద్దెకు తీసుకుని ప్రెస్ అక్కడ పెట్టాం. నా స్వంతానికి 20 వేలు పెట్టుబడితో నాలుగైదు కేసులు పెట్టుకున్నాను. విశాలాంధ్ర వారి పుస్తకాలు కంపోజ్ చేసి వసంత ప్రెస్‌లో ప్రింట్ చేయించేవాడిని. ఏమీ మిగిలింది లేదు. కాలక్షేపం... అంతే!

అంతలో రమణ పెళ్లి కుదిరింది. మా మేనమామ గారి మనవరాలు చంద్రప్రభతో వివాహం, హైదరాబాదులో బెంగాల్ అసోసియేషన్ హాలులో జరిగింది. తిరుపతిలో రమణ, చంద్ర సంసారంపెట్టారు. మేం హైదరాబాదులో. శ్యాం సుందర్ వేరే ఇల్లు తీసుకుని, మా ఇద్దరిని తనతో ఉండమని కోరాడు. విడిగా ఉన్నా, కలిసివున్నా ఒక్కటే. పిల్లల్లో ఒకరిదగ్గర ఉండడం వల్ల, వారికి సహాయంగా ఉంటుంది. మా ఇద్దరికయ్యే డబ్బు ఖర్చుపెడితే సరిపోతుంది. తనకు పెద్దగా ప్రాక్టీసు లేదు. ఒకరికొకరు సాయం అనిపించి శ్యాం వాళ్ల ఇంటికి చేరాం. నా చిన్నప్రెస్ పని నేను చూచుకునేవాడిని. ఇంటిఅద్దె శ్యాం చెల్లించేవాడు. మిగిలిన ఇంటిఖర్చులు నేను భరించేవాడిని. పుస్తకాలపైన రాబడి - అదే నా వ్యాపారం - అదే నా ఆదాయం.

అప్పటివరకు యోగం భక్తితోనే చేశాను. సాధకులు మెంబర్‌షిప్ సంవత్సరానికి నూరు రూపాయలు యిస్తే తీసుకునేవాడిని, లేకుంటే లేదు. అప్పటివరకు ట్రీట్ చేసినా ఎవరిదగ్గర డబ్బు తీసుకోవడం లేదు. ఇప్పుడు పరిస్థితి మారింది. ముక్తి కోసం

చేయవలసిన యోగాన్ని కాస్త భుక్తికోసం కేటాయించవలసి వచ్చింది. "యోగమార్గం" పత్రిక చందాలు పత్రికకే చాలేవి కావు. ప్రెస్ నిర్వహణ 'అజాగళస్తనం' లా మారింది. ఎంత పిండినా చుక్కరాలని పరిస్థితి. కాలం కలిసిరానప్పుడు మనిషి ప్రతిభ ఎందుకూ పనికిరాదు. అయిన వారు దగ్గరకు రారు, ఆప్తమిత్రులు ఆదుకోరు. జీవితంపై విరక్తి కలిగే క్షణాలు అలాంటివే. వైరాగ్యం మనిషిలో గూడుకట్టుకునేది అప్పుడే. నాకున్న మిగిలిన ఒకే ఒక్క ఆధారం నా పుస్తకాలు. నా సంపాదన పుస్తకాలే. అప్పటికే స్వంత పుస్తకాలు, స్వంత ప్రచురణలు ఉన్నాయి. పరిస్థితుల్ని బట్టి నాకు అవగాహన అయింది. నాకు గతి, మోక్షం, యోగం పుస్తకాలు మాత్రమేనని. నష్టాలు తెచ్చిపెట్టే ప్రెస్‌ను ఎంతకాలం భరించను? కష్టానికి ఫలితం లేదు! నెమ్మదిగా ప్రెస్ మూసివేద్దామనుకున్నాను. మా రమణ ప్రెస్ తిరుపతికి మార్చితే బాగుంటుందని సలహా యిచ్చాడు.

తిరుపతిలో ప్రెస్సులు తక్కువ. పుస్తకాలు అచ్చువేసేవారు లేరు. అయిడియా బాగున్నదనిపించింది. ప్రెస్ లారీకెత్తించి తిరుపతి పంపాము. ఒక ట్రెడిల్‌తో సహా. నా మకాం తిరుపతికి మారింది. తిరుపతిలో వర్కర్లు లేరు. నానా అవస్థ అయింది. ప్రెస్ మూలపడ్డది. మూసివేయవలసి వచ్చింది.

హైదరాబాదులో ఉన్నన్ని రోజులు నాకు మానసికంగా ధైర్యం చెప్పింది, ఊరడించింది శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తిగారు. రోజూ నా వద్దకు వచ్చేవారు. ప్రేయర్ అయిన తర్వాత పొద్దుపోయేవరకు నాతోనే ఉండేవాడు. నా ఖర్చులు చాలావరకు తనే భరించేవాడు. స్వంత తమ్ముడిలాగా ఆదరించాడు. అంతకుముందు ఎందరో ఆత్మీయంగా తిరిగారు. ఉద్యోగం అయిన తర్వాత మిగిలిన ఒకే ఒక్క మిత్రుడు కృష్ణమూర్తి. ఆయనను కేవలం ఒక సాధకునిగా, శిష్యునిగా చూడలేదు. నా స్వంతమనిషి, నా మనిషి అనే భావన నాలో పాదుకొనేట్లు చేసిన సంస్కారం ఆయనది.

జీవితంలో వెన్నెలబాటలుంటాయి. చీకటికోనలుంటాయి. కొన్నాళ్ల వెలుగులు, కొన్నాళ్ల చీకట్లు, ఆనందాలు, నైరాశ్యాలు. ఆలోచనలపై చీకట్లు ముసురుకుంటున్న సమయంలో కృష్ణమూర్తి ఆశాదీపంలా కనిపిస్తారు. ఒక మెరుపు మెరుస్తుంది. కాస్తంత మార్గం కనిపిస్తుంది. కృష్ణమూర్తి తమ ఆఫీసులో పనిచేసే ఒక వ్యక్తిని ఆ మధ్య పరిచయం చేశారు. ఆయన పేరు సత్యనారాయణ. యోగం చేస్తుంటాడట. ఎప్పుడు నా వద్దకు రాలేదు. నా వద్దకు రానంత మాత్రాన యోగం చేయకూడదని కాదు. ఎవరైనా చేసుకోవచ్చు. మంచివ్యక్తి, మా వీధికి దగ్గర. ఆయన భార్యకు అస్వస్థతగా ఉందని "మీరు ట్రీట్‌మెంట్ యిస్తానంటే...పర్మిషన్ యిస్తే" తీసుకువస్తానన్నాడు. కృష్ణమూర్తిగారి పద్ధతి అది. ముందు పర్మిషన్ అడుగుతారు అమాయకంగా. నేను కాదనని తనకు తెలుసు.

"స్నేహితుని భార్య అయినా, మీ భార్య అయినా నాకు ఒక్కటే. వస్తానంటే, వారికి రావాలనిపిస్తే రమ్మనండి. ఎవరినీ బలవంతంగా తీసుకు రావద్దు" అన్నాను. అది నా పెద్ద

"వాళ్లే అడిగారు. సత్యనారాయణ భార్యకు......"

"ఏమిటి రోగం?"

"దయ్యం పట్టిందట. మూడీగా వుంటుంది"

ఆమెను తీసుకువచ్చాడు. పిచ్చిమాలోకం అనిపించింది. జుత్తురేగి వుంది. మనిషికి తనపై తనకే శ్రద్ధలేనట్లు తోచింది. ఆమెది దుగ్గిరాల. ఆ మధ్య ఒకసారి పుట్టింటికి వెళ్లినపుడు తెల్లవారుఝామున బస్సుదిగి, లాకుల దగ్గరనుండి ఊళ్లోకి వెడుతుండగా ఒక మర్రిచెట్టుక్రింద, చీకట్లో దడుసుకుందట. అప్పటినుండి సగం మనస్సు పనిచేస్తుంది. ఏదో ఆలోచిస్తుంది. ఏదో చేస్తుంది. పూర్తిగా తెలివిలో ఉండదు. ఉన్నా ఇంటిపని చేయదు.

ట్రీట్‌మెంట్ చేశాను. ఆమె మామూలైంది. రోజూ ప్రేయర్‌కి వచ్చేది.

"వాళ్లకు ఎంతచార్జి చేద్దాం?" కృష్ణమూర్తిగారి ప్రశ్న.

"చార్జీ ఏమిటి?" అలవాటులేని ఔపోసన.

"ట్రీట్‌చేసినందుకు ఫీజు"

"అడిగితే ఏమైనా అనుకుంటారు. అయినా ట్రీట్‌మెంటుకు చార్జిచేస్తే ఏం బావుంటుంది కృష్ణమూర్తిగారూ!" ...నా అనుమానం.

"ఆస్పత్రులకు వెళ్లి బోలెడు ఖర్చు చేస్తారు. సత్యనారాయణే అడిగాడు ఎంత యిద్దామని. మొహమాటపడకండి గురువుగారూ"

"వద్దులే"

"అట్లాకాదు. ఇన్నాళ్లు ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఉద్యోగం లేదు. సంపాదన లేదు. ఇల్లు గడవాలి గదా! ఖర్చులకు కావాలి గదా! వాళ్లంతట వాళ్లే యిచ్చినప్పుడు తప్పేమిటి?" ఆర్ఘ్య చేశాడు. నిజమే అనిపించింది.

"సరే నీ యిష్టం. ఆ అమ్మాయి ఇష్టం. ఎంతయిస్తే అంతే తీసుకో" అన్నాను.

ఆ సాయంత్రం పార్వతి వచ్చి రెండువేలు యిచ్చింది.

అదే యోగచికిత్సకు తీసుకున్న పెద్దమొత్తం... అదీ కృష్ణమూర్తి ప్రోత్సాహంతో.

"క్షమించండి. ఇది మాస్టరుగారు చూపించిన మార్గం అనుకోవచ్చు గదా. చిన్నవాడిని, సలహా చెప్పదగిన వాడిని కాను. కానీ..."

ఒక 'కీ' దొరికింది. ఒక మార్గం ఏర్పడ్డది.

యోగం కొరకు వచ్చేవారు భక్తిగా ఉంటారు. నిజాయితీగా ఉంటారు. వారికున్న శ్రద్ధ, భక్తి, ఆసక్తి ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తాయి. ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం వచ్చేవారిలో ఈ లక్షణాలు బొత్తిగా ఉండవు. ఒక క్లినిక్‌కు వచ్చినట్లు, ఒక డాక్టరును చూసినట్లు చూస్తారు. వారికి మాస్టరుగురించి, యోగం గురించి అవసరంలేదు. తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నించరు. వారికి రోగం నయం కావాలి. కనీసం మనస్ఫూర్తిగా నమస్కారం చేయరు. ఎదురుగా మాస్టర్‌గారి ఫోటో వున్నా దానివైపు చూడరు. మేము ప్రేయర్ చేస్తుంటే వింతగా చూస్తారు. బలవంతంగా కళ్లు మూసుకుంటారు. అలాంటివారికి యోగం ఏం నేర్పుతాం. గురువు భక్తి, ఏమీ ఉండవు. అలాంటి వారి దగ్గర డబ్బు తీసుకోవడం వల్ల యోగానికి అపచారం చేసినట్లుకాదు. మాస్టరుగారికి ద్రోహం చేసినట్లు అంతకన్న కాదు. నిష్టగా యోగం చేసేవారు వేరుగా కనిపిస్తారు. వారి పద్ధతి వేరు, వారి ప్రవర్తన వేరు.

0 0 0 0

గూడూరు నుండి సంజీవరావు అనే టిచర్ వచ్చాడు. పెద్దవాడే కళ్లు కనిపించడం లేదు. ఉద్యోగం నుండి తీసేశారు. అతను, భార్య వచ్చారు. వారికి పిల్లలు లేరు. ఆ వయస్సులో పిల్లలు కలిగే అవకాశం లేదు. అతనికి ట్రీట్‌మెంట్ యిచ్చాను. నెలరోజుల్లో చూపు వచ్చింది. మళ్లీ ఉద్యోగంలో చేరాడు. వచ్చి అడగకుండానే రెండువేలు యిచ్చాడు. రిటైరైన తర్వాత తిరుపతి వచ్చి, అక్కడే చిన్న ఇల్లు కట్టుకుని ఉంటానని అన్నాడు.

మరొకతను ఎవరుచెప్పారోకానీ ఇల్లు వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు. పేరు వి.ఎస్.కృష్ణ. కిడ్నీప్రాబ్లం అతనికి. వారానికి రెండుసార్లు డయాలిసిస్ చేయించుకుంటున్నాడట. వేనకువేలు ఖర్చవుతోంది. రెండువారాల ట్రీట్‌మెంట్‌తో కిడ్నీ పూర్తిగా బాగైంది. రక్తం ఎక్కించనవసరం లేకుండా పోయింది. అతను యోగచికిత్స తీసుకోవడం ఆయన భార్యకు ఇష్టం లేదు. అవసరం లేకపోయినా డయాలిసిస్‌కు పంపేది.

కొందరికి డాక్టర్లపైన వున్న నమ్మకం యోగంపైన ఉండదు. యోగంతో రోగాలు ఎలా నయమవుతాయి అంటారు. అలాగా పెద్దపెద్ద కేసులు చేయడం ఒక ఛాలెంజి అనిపించింది.

0 0 0

ఒకసారి తెనాలిలో ఒక సభలో ప్రసంగించవలసి వచ్చింది. సాధారణంగా నేను ఉపన్యాసాలు వప్పుకోను. అలవాటు తక్కువ. జర్నలిస్టుగా రచన అలవాటుందిగానీ వక్తృత్వం అలవాటు లేదు. రాతగాళ్లు మంచి కూతగాళ్లు కాలేరు. సంజీవదేవ్‌గారంటే నాకు అభిమానం. సావిత్రి పుస్తకానికి 'విశ్లేషణ' రాసిపెట్టారు. వారి పుస్తకాలు నాలుగు ఒకే సారి అచ్చయ్యాయి. ఆవిష్కరణ సభకు నన్ను ఆహ్వానించారు. నిర్వాహకులు

డా. కొత్త రవీంద్రబాబు. నాకు మంచి మిత్రుడు. కాదనలేక ఆమోదించాను. అంతకుముందర ఒకసారి తెనాలిలో లయన్స్ క్లబ్‌లో మాట్లాడాను. తెనాలి మేధావులు నన్ను మరచిపోయినా, నా ప్రసంగం మరచిపోలేదు. శార్వరి ఉపన్యాసం అంటే ఆసక్తి ఉంది. తమ ఊరివాడినని కొంత. జర్నలిస్టునని మరికొంత గౌరవం. రచయితగా కాస్త పేరుంది. ఆ రోజు సభకు డా. బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షులు. అధికార భాషాసంఘం అధ్యక్షుని హోదాలో డా.సి.నారాయణరెడ్డిగారు ప్రధాన అతిథి. ఇంకా అమరేంద్ర, చల్లా రాధాకృష్ణశర్మ, కొత్త లక్ష్మీరఘురాం ఉన్నారు. క్లబ్బులోని నన్నపనేని ఆడిటోరియంలో సభ. వేయిమందికి పైగా వచ్చారు సభకు. గోపాలరెడ్డిగారు,నారాయణరెడ్డిగారు గ్లామర్ వున్న వక్తలు. అందరి ప్రసంగాలు అయ్యేసరికి రాత్రి తొమ్మిదిగంటలు దాటింది. నేను చివరివాడిని. సభికులు ముప్పాతికమంది వెళ్లిపోయారు. ఆడిటోరియం మహాపలచగా వుంది. తనను ఉపన్యాసకునిగా పిలవకుండా నన్ను పిలిపించినందుకు, మా మేనమామ కన్నెర్రచేశాడు. తన అభిమానుల్ని కొందరిని వెంటతెచ్చుకున్నాడు. అల్లరి చేసి అవమానించాలని ప్లాన్. తొమ్మిదితర్వాత నాకు అవకాశం వచ్చింది. గోపాలరెడ్డిగారు నన్ను పరిచయం చేస్తూ "ఈయన పేరు శార్వరి అట. నేను ఎప్పుడు వీరిని వినలేదు. ఇప్పటికే కాలాతీతమైంది. అయిదు పది నిముసములలో ముగించాలి" అన్నారు.

పుస్తకాలు పరిచయం చేయవలసింది నేను. అసలు సభే ఆవిష్కరణ సభ. ఆవిష్కరణ అంటే రిబ్బన్ కత్తిరించి అరడజను పుస్తకాలు వేదికపైన వున్న ఆరుగురికీ పంచడం కాదు. పుస్తకాన్ని పరిచయం చేయడం. నేను మైక్ అందుకుని, నెమ్మదిగా ప్రారంభించాను. పావుగంట, అరగంట, గంటపైగా నా ఉపన్యాసం సాగింది. బయటకు వెళ్లిన జనం మైకులో నా గొంతు వినగానే తిరిగివచ్చారు. గంటసేపు అనర్గళంగా ఉపన్యసించాను. అక్కడివారికి ఆనందం కలిగించింది.

'తెనాలి పులి' అని అభినందించారు డా. గోపాలరెడ్డిగారు.

"ఇంతచక్కగా ఉపన్యసించే మా శార్వరి హైదరాబాదులో వుండీ, మమ్మల్ని ఇంతకాలం తప్పించుకున్నాడు ఇక ఊరుకోం" అన్నారు సి.నా.రె.

ఆటోగ్రాఫ్‌లు ఇవ్వడం అరగంటసేపు పట్టింది. పూర్వం నేను పనిచేసిన కాలేజీ కమిటి సభ్యులు, ఊళ్లో లాయర్లు, డాక్టర్లు, లెక్చరర్లు ఎందరో వచ్చి అభినందించారు. కొందరు నా ప్రసంగాన్ని టేప్ చేసుకున్నారు. ఉక్రోషంతో వచ్చిన మా మేనమామగారు గట్టిగా కౌగలించుకుని "ఇంతకాలం నేనే అనుకున్నాను. నా మేనల్లుని చూచి గర్విస్తున్నాను" అన్నాడు. అదే తెనాలిలో నా చివరి ఉపన్యాసం.

చివరగా సంజీవదేవ్ తుదిపలుకులు చెప్పాలి. వారి ఉపన్యాసం చాలా శ్రావ్యంగా, హాయిగా ఉంటుంది. దానికోసం సభ ఎదురుచూస్తున్నది. వారు లేచి "శార్వరి

ఉపన్యాసం తర్వాత నాకేం మిగలలేదు మాట్లాడ్డానికి. నా గురించి నా కన్న శార్వరిగారే బాగా చెప్పారు" అని నమస్కరించి సభ ముగించారు.

డా. రవీంద్రబాబు గారింట పెద్ద డిన్నర్ జరిగింది అందరికీ. డా. గోపాల రెడ్డిగారు నన్ను తన ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకున్నారు. రవీంద్రబాబుగారి భార్య స్వీట్స్ వడ్డిస్తూ "శార్వరిగారూ! మా స్వీట్స్ మీ స్పీచ్ అంత స్వీటుగా ఉండవండీ" అన్నది. ఎంత అప్యాయత! ఎంత ఆనందం, తృప్తి ఆ మాటల్లో.

అప్పుడే గోపాలరెడ్డిగారు అడిగారు, "నెల్లూరులో ఒక సభలో నీవు ప్రసంగించవలె... తప్పకరావలె" అని.

0 0 0

నెల్లూరు వెళ్లక తప్పలేదు. పెద్దవాడు. డా.బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి ఆహ్వానం. వారి చేతుల మీదుగా సన్మానం. ఆయన ప్రతి సంవత్సరం ఒకరిని అలా సన్మానిస్తారుట. విద్వత్ కవి పండితులకు కేంద్రం సింహపురి, నేను అరవిందులపై ప్రసంగం చేయాలని వారి ఆదేశం. డా. గోపాలరెడ్డిగారికి అరవిందయోగితో పరిచయం వుంది. అరవిందాశ్రమం దర్శిస్తుంటారు. నెల్లూరులో నా యోగమిత్రుడు ఎం.ప్రభాకర్‌కు ముందుగా ఉత్తరం రాశాను. వారు స్టేషన్‌కు వచ్చారు. గోపాలరెడ్డిగారు తన దూతను పంపారు కారిచ్చి. తమ ఇంట్లోనే బస ఏర్పాటు చేశారు. నేను లాడ్జిలో దిగాను మిత్రులతో కులాసాగా గడపవచ్చునని. గోపాలరెడ్డిగారింటికి సామాన్యులు రావడానికి భయపడతారు. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా, కేంద్రమంత్రిగా, గవర్నరుగా చేసినవాడు, కాకలుతీరిన కాంగ్రెసు నాయకుడు.

అక్కడ ఉపన్యాసానికి నెల్లూరు మేధావులంతా వచ్చారు. గోపాలరెడ్డిగారు సభకు పరిచయం చేస్తూ, నేను సంస్కృతపండితుణ్ణని, అదని, ఇదనీ చెప్పి ఇరుకున పెట్టారు. నేను సవినయంగా సభకు క్షమాపణ చెప్పు వలసి వచ్చింది. "నాకు సంస్కృతం రాదు. పండితుడిని అసలే కాను. అరవిందయోగి 'సావిత్రి'ని తెలుగు చేసిన కారణంగా ఈ చిన్న అర్హత లభించింది" అని. సభలో 55 నిమిషాలు ప్రసంగించమని, అయిదు నిమిషాలు చివరన తనకు కేటాయించుకున్నానని, మొత్తం గంటలో కార్యక్రమం ముగించాలని అన్నారు.

నేను ఒకగంటసేపు ప్రసంగించి "ఇంక ఆపేయనా రెడ్డిగారూ, మీరిచ్చిన గడువు దాటింది" అన్నాను.

"వీల్లేదు. మిత్రులు బాగా ఆనందిస్తున్నారు. ఇంకా కొనసాగించండి. మీ యిష్టం. మరొక గంట మాట్లాడినా మావారు కాదనరు" అన్నారు రెడ్డిగారు.

ప్రసంగం అయిన తర్వాత రెడ్డిగారు నా గురించి చాలాబాగా మాట్లాడారు. "ఈరోజు శార్వరిగారిలో మరొక 'అరవిందయోగి'ని దర్శించాను. అరవిందులతో నేను గడిపిన అనుభూతి ఈరోజు శార్వరి సమక్షంలో పొందాను. శార్వరి తెలుగువాడైనాడు. బెంగాల్‌లో జన్మించి వుంటే, రవీంద్రుడు, అరవిందుల సరసన నిలిచిఉండేవారు" అని ఆశీర్వదించి, అభినందించారు. దుశ్శాలువతో కప్పి సత్కరించారు.

అప్పుడు అన్నారు సభాముఖంగా, "శార్వరిగారు అంగీకరిస్తే తిరుపతి వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం వారికిచెప్పి గౌరవడాక్టరేట్ యిప్పిస్తాను, వారు డాక్టరేట్‌కు అర్హులు"

"దయచేసి ఆ పనిమాత్రం చేయకండి. నేను యోగంలో పూర్ణత్వం సంపాదించాలని తపస్సు చేస్తున్నాను. విశ్వవిద్యాలయాల డాక్టరేట్లు, ప్రభుత్వాలిచ్చే బిరుదులు నాకు అవసరం లేదు."

"అందరూ కళాప్రపూర్ణులు కావాలనీ, డాక్టరేట్స్ కావాలని మా వెంటపడి తిరుగుతారు. నీకు యిప్పిస్తానంటే వద్దంటావేమయ్యా మహాశయా!" అని నవ్వుకున్నారు.

నాకు సన్మానాలంటే ఇష్టం లేదు. ఇదీ గోపాలరెడ్డిగారు పిలిచారు కనుక అంగీకరించి వచ్చాను. ప్రయత్నిస్తే వస్తాయి చాలా బిరుదులు. కానీ వద్దు. గుర్తింపు అనేది రికమండేషన్ల వల్ల, డబ్బు ఖర్చుచేసి, కాకాలుపట్టి తెచ్చుకునేది కాదు. అలా తెచ్చుకున్నవారిని చాలామందిని నేనెరుగుదును. వారికి అవి కావాలి! అవే వారి ప్రతిభకు గుర్తింపు, నాకు అలాంటి గుర్తింపు అవసరం లేదు. సాహిత్యానికి దూరం అయినాను. నేను రాసిన సావిత్రి, తర్వాత రాసిన యోగగ్రంథాలు సాహిత్యం క్రిందికి రావా? కథలు, నవలలు, నాటకాలు, విమర్శలేనా సాహిత్యప్రక్రియలు? ఏమో!

షష్టిపూర్తి ఉత్సవం

నాకు ఊహ తెలిసిన తర్వాత ఎన్నడూ పుట్టినరోజు జరుపుకున్న జ్ఞాపకం లేదు. అసలు చాలాకాలం నేను ఎప్పుడు పుట్టానో, కరెక్టుగా చెప్పినవారు లేరు. ఉజ్జాయింపుగా వేసిన స్కూలు రికార్డే ప్రమాణం. తిరుపతిలో ఉంటున్న రోజులు అవి. షష్టిపూర్తి ఉత్సవంగా కాకపోయినా, అదొక గుర్తుగా ఉంటుందని కొందరు యోగమిత్రులు సూచించారు. ఎటుగూడి ఏడాదికి రెండుసార్లు యోగసమావేశాలు జరుపుతూనే వున్నాం. ఇదొకటి అదనం. అదీ ఒక యోగ సమావేశంగా జరపాలని అనుకున్నాం. అగస్టు 4న మాస్టర్‌గారి జన్మదినోత్సవం జరిపినట్లు. ఆ నిర్ణయం హైదరాబాదులో వున్న మా పిల్లలు వసంతకుమార్‌కు, శ్యాంసుందర్‌కు చెప్పాం. రమణ తిరుపతిలోనే ఉన్నాడు. సరేనంటే సరే అనుకున్నారు.

ఆ సందర్భంగా ఒక జ్ఞాపిక ప్రచురిస్తే బావుంటుందని వసంతకుమార్ సూచన చేశాడు. ఆ బాధ్యత తనే తీసుకున్నాడు. నా పుస్తకాలన్నీ సేకరించి, వర్గీకరించి, అభిమాన రచయితలచే వ్యాసాలు రాయించాడు. కొందరు యోగమిత్రులు యోగపరంగా రచనలు చేశారు. సాహిత్యపరంగా రాసేవారు చాలామంది వున్నారు. అరవై వ్యాసాలు వేద్దామనుకున్నాం. కాని ఆర్థికంగా శక్తి లేదు. అప్పుడే ఇల్లుకట్టడం, ఉద్యోగవిరమణ. మరోగట్టి సంపాదన లేకపోవడం వల్ల ఓ 40 వ్యాసాలు మాత్రం సావనీరులో వేయగలిగాము. అదే గొప్ప అనిపించింది. అలాంటి సావనీర్లలో అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్లు తప్ప చదవదగిన రచనలు ఉండవు. నా సావనీరు ప్రకటనలకోసం కాదు. మంచి రచనల కోసం.

అది కేవలం షష్టిపూర్తి ఉత్సవంగా కాక, కనకాభిషేకంగా మార్చారు హైదరాబాదులోని యోగమిత్రులు. ఏర్పాట్లు అన్నీ వారే చేశారు. పూర్వకాలంలో చాలాకొద్దిమంది ఈ షష్టిపూర్తి ఉత్సవం చేసుకునేవారు. కనకాభిషేకం శ్రీనాథ కవి సార్వభౌముడిలాంటి వారికి జరిగినట్లు చరిత్ర. ఇటీవల కొద్దిమందికి స్వర్ణాభిషే కాలు, రాజులు, జమీందారులు జరిపారు. ఒక సామాన్యరచయితకు కనకాభిషేకమా! నేను ఏం ఘనకార్యం చేశానని? కేవలం యోగమిత్రుల సహృదయత కిది తార్కాణం. నా బ్రతుక్కి ఇదొక తులాభారం.

సహస్రచంద్రదర్శనం అనేదానికి ఒక ప్రత్యేకత వుంది. మనిషి వేయివెలలు జీవించాలి. అంటే 83 సంవత్సరాల నాలుగునెలలు పూర్తయితే ఆ ఉత్సవం చేస్తారు. అది పూర్ణాయుర్దాయం. వేయిపున్నములు దర్శించినవారికి మోక్షప్రాప్తి కలుగుతుందని అంటారు. అరవై సంవత్సరాలు బ్రతికి ఉండడమే గొప్పఅనుకుంటే, సహస్రమాసజీవిగా సన్మానింపబడడం ఉత్తమోత్తమం గదా!

నవంబరు 7వ తేదీ నా పుట్టినరోజు. నా రచనలు ఇప్పటికి 60 పుస్తకాలు వచ్చాయి. అంటే నా సాహిత్య వ్యాసంగానికి ఇది ఒక గుర్తు. పద్యరచనతో ప్రారంభమైన నా రచనా వ్యవసాయం కథలు, గల్పికలు, నవలలు, నాటకాలు, నాటికలు, గేయాలు పామిస్ట్రీ, యోగం, తత్వం... ఇలా అనేక సాహిత్యప్రక్రియలుగా సాగింది. వాటిపైన ప్రముఖసాహితీవేత్తల విశ్లేషణా వ్యాసాలు ప్రచురించారు సావనీరు 'అరవై వసంతాల శార్వరి'లో.

యోగపరంగా రచనలు చేసిన యోగమిత్రులు శ్రీయుతులు కె.రవీంద్రప్రసాద్, సి.ఎస్.ఆర్. ఆంజనేయులు, జి.నారాయణరావు, సి. నారాయణాచారి, బి.ఎస్.కృష్ణారావు, డా.పద్మావతమ్మ, శ్రీమతి చిత్ర, ఆర్.సత్యనారాయణ, కె.రామేశం, బి.కొండాచారి బి.సి.తిప్పన్న - నా అధ్యాపకత్వ జ్ఞాపకాలను పి.ఆర్.కోటేశ్వరరావు, హితశ్రీ, ఎ.శ్రీదేవి రాసిపెట్టారు. రచయిత శార్వరిని వివిధకోణాలలో విశ్లేషించిన మిత్రులు డా.రావూరి

భరద్వాజ, మునిపల్లెరాజు, సదానంద శారద, మధురాంతకం రాజారాం, మంజుశ్రీ, డా.దేవరాజు మహారాజు, డా.వి. రామచంద్ర, డా.ఎం.వి.శాస్త్రి, పోరంకి దక్షిణామూర్తి, నసుమానస్వామి, పిలకా గణపతిశాస్త్రి, సి.వి. కృష్ణ, - జర్నలిస్టుగా - జి. కృష్ణ, పి.ఎస్.ఆర్. ఆంజనేయశాస్త్రి, పొత్తూరివెంకటేశ్వరరావు, -నా కవితపై - ఆర్. వసునందన్, డా.దాశరథి, రాంషా, ఏటుకూరి ప్రసాద్ - నా తాత్త్వికరచనలపై - టి.గౌరీశంకర్, బుర్రాసుబ్రహ్మణ్యం, డా.వి.వి.ఎల్.నరసింహరావు, డా. వేటూరి ఆనందమూర్తి రచనలు చేసి యిచ్చారు.

మా పిల్లలు శ్రీమతి పద్మప్రియ, మాస్టర్ రమణ, శ్యామ్‌సుందర్, డా. వసంతకుమార్ అక్షరాంజలి సమర్పించారు.

తిరుపతిలో మా ఇంటికి మరో పెళ్లి కళ వచ్చింది. ముసలి పెళ్లికళ కాదు. రమణ డాన్సు ప్రోగ్రాం పెట్టాడు. భజంత్రీలు, పీటలపైన మళ్లీ పెళ్లి వేడుకలు లేవు. పురోహితులు పూజా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు నాలుగైదు గంటలసేపు. బంధువులు, మిత్రులు శిష్యులు వందల సంఖ్యలో వచ్చారు. అది త్రివేణీ సంగమం. స్థానికంగా ప్రొఫెసర్ సరస్వతి, మహిళావిశ్వవిద్యాలయ వైస్‌చాన్సలర్ ప్రొ. రాజ్యలక్ష్మి, మద్రాసు నుండి ప్రొ. రామచంద్ర వేదిక నలంకరించారు. ఆరుగంటలపాటు ఉపన్యాసాలు, అభినందనలు, ఆశీస్సులు ... జరిగాయి. రమణ నాట్యమందిరంలో అలంకృతవేదిక, విద్యుద్దీపాలంకరణ. మొత్తంమీద అదొక భువనవిజయం, అదొక కవనవిజయం.

తిరుపతిలో జరిగిన కనకాభిషేకంలాంటిది హైదరాబాదులో సాహిత్యపరంగా జరపాలని సాహితీమిత్రుల ప్రోత్సాహం వల్ల చి॥వసంతకుమార్ అశోక్‌నగర్‌లోని లైబ్రరీహాలులో ఒక అభినందనసభ ఏర్పాటుచేశాడు. జంటనగరాలలోని రచయితలు, ప్రొఫెసర్లు, లెక్చరర్లు ఎంతోమంది వచ్చారు. డా.సి.నారాయణరెడ్డిగారు ముఖ్యఅతిథి. చిరకాలమిత్రుడు, బంధువు, నా హితైషి డా. రావూరి భరద్వాజ అధ్యక్షత వహించారు. అందరు మహాకవులు, రచయితలు, మిత్రులు జరిపిన అక్షరనీరాజనం శరీరం పులకింపచేసింది. ఒక కవి, రచయితకు మరోపదిమంది తన రచనలను అభినందించడం కంటే గొప్ప బహుమతి ఏముంటుంది. ఎందరో మహాకవుల, జ్ఞానమూర్తుల అభిమానం పొందిన నాకు వారి అభినందనలే అవార్డులు, రివార్డులు. పాఠకుల హృదయాలలో పది కాలాలపాటు నిలిచిపోయే రచనలు చేయడం, రచయితగా మనగలగడం సాహిత్య అకాడమీ అవార్డులకన్న మిన్న. నాకు ఏ అవార్డులూ రాలేదు. రాలేదన్న విచారం ఏనాడు లేదు. నా పుస్తకాలు ముందుతరాలవారిని ఉత్తేజపరచగలగాలి, వారిని చైతన్యవంతుల్ని చేయగలగాలి.

1990

గురువు ఒక వ్యక్తి కాదు శక్తి

నాటకం అయిన తర్వాత తెరదించినట్లయింది షష్టిపూర్తి ఉత్సవం.

అరవై పూర్తికావడం అంటే ఒకవిధంగా యాక్టివ్‌లైఫ్ పూర్తయినట్లే. బొత్తిగా సంపాదన లేదు. మేకపోతు గాంభీర్యం జీవితం. పిల్లలపైన ఆధారపడి జీవించడం బాధ అనిపించసాగింది. మానసిక క్షోభ, గుంజాటన. పుస్తకాలపై ఏదో వస్తుంది. షష్టిపూర్తి సమయంలో వేసిన 'అరవై వసంతాల శార్వరి' 'సత్యసంహిత' బాగా అమ్ముడవుతున్నాయి. 'సావిత్రి' ఫరవాలేదు. పత్రిక నత్తనడక నడుస్తోంది. చేసేపని లేదు. వేరే ఉండి వేయిరూపాయలు అద్దె కట్టుకునే శక్తి నాకు లేదు. మా ప్రెస్ పెట్టిన ఇల్లు సినీనటుడు సి. నాగభూషణం గారిది. ఆయనకు వేషాలు లేవు. సాయంత్రం నాలుగుగంటల నుండి ఆయన నాకోసం ఎదురుచూచేవాడు. రాత్రి ఎనిమిదివరకు కబుర్లు, సినిమాకబుర్లు, రాజకీయాలు. అప్పుడప్పుడు యోగంపైన విసుగుపుట్టేది, మానివేద్దామని అనిపించేది. వేళకు ఎవరో ఒకరు వచ్చేవారు. వారికోసం కళ్లుమూసుకుని ధ్యానం చేయడం. మానసికమైన విచారం వల్ల తలపోటు, కాస్త ఆరోగ్యం దెబ్బతిన్నది.

డా.బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి సతీమణి లక్ష్మీకాంతమ్మతన కుమార్తెఅనూరాధను, మనవరాలిని వెంటబెట్టుకుని వచ్చింది. అన్నివిధాల కలవారు, హోదా కలవారు. మనవరాలికి మతిస్థిమితంగా ఉండదు. ట్రీట్‌మెంట్ కావాలి. ఆమెకు యోగంలో చేరాలని కోరిక. పాపకు ట్రీట్‌మెంట్ చేశాను. లక్ష్మీకాంతమ్మకు పుట్టచెవుడు. ఎంత అరిచినా వినిపించదు. ఆమె తనకు మహామంత్రం చెవిలో ఉపదేశించమని కోరింది. మాది అలాంటిపద్ధతి కాదు. ఇక్కడ చెవుల్లో ఊదేది లేదు. బట్టలు పెట్టి గురుదక్షిణ యిచ్చింది. 'అవసరం లేదమ్మా' అంటే వినలేదు. అది సంప్రదాయం, అలా చేస్తే తప్ప, గురుదక్షిణ సమర్పించుకుంటే తప్ప, మంత్రం ఫలించదట. రెడ్డిగారు ఉత్తరప్రదేశ్‌లో గవర్నరుగా వున్న కాలంలో ఎవరివద్దనో ఉపదేశం తీసుకున్నదిట. ఆ గురువు పోయాడు. ఆమె మంత్రం మరచిపోయింది. ఆమెకోరిన విధంగానే తల్లి, కూతుళ్లకు ఉపదేశం చేశాను. ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం తొమ్మిదివారాలు తిరుపతి రమ్మని చెప్పి పంపాను. అప్పటికి తిరుపతికి మారడం నిర్ణయం అయింది.

డా.గోపాలరెడ్డిగారి కొడుకు మతిస్థిమితం లేక తప్పిపోయినాడట. నలభైఏళ్లవాడు. రెడ్డిగారు పట్టించుకోరు. ఆయన హోదా ఆయనది. ఒకరోజు మధ్యాహ్నం టీ తాగడానికి

వెళ్లి అటేపోయాడు.పదిసంవత్సరాలైంది అప్పటికి. అతని గురించి అడిగింది. ప్రేయర్‌లో కూర్చుని చెప్పాను. అతను సన్యాసుల్లో కలిసిపోయాడని, ప్రయాగప్రాంతంలో ఉన్నాడని, అఘోరీలతో తిరుగుతున్నాడని చెప్పాను, "ఆరునెలలు ఓపికపట్టండి. అతని మనస్సు మార్చి తిరిగి వచ్చేట్లు చేస్తాను" అని.

వీరు నాకు చెప్పకుండా అలహాబాదు వెళ్లి, పోలీసుల సాయంతో వెతికారు. ఒక గుంపులో అతనిని గుర్తించారు. వీరు దగ్గరకు వెళ్లేలోగా అతను పారిపోయాడు.

మిత్రుడు రావూరి భరద్వాజ తన కొడుకు బాలాజీని తీసుకువచ్చాడు. అతనికి భయంకరమైన సుగర్ వ్యాధి. ఫిట్స్ వస్తాయి. పెళ్లయింది. సంసారానికి పనికిరాడు. తెలిసీ అతను కొడుకుపెళ్లి చేశాడు. కోడలు మంచిపిల్ల. నేర్పు, ఓర్పు గలది. రెండు మూడువారాలు ట్రీట్‌మెంట్‌కు రావాలని చెప్పాను. భరద్వాజ రాడని నాకు తెలుసు. అతనికి తీరదు. ఇలాంటివాటిపై నమ్మకం ఉండదు. ఏనాడు అతను పూజలు, గట్రా చేసిన గుర్తులేదు. ఎప్పుడూ గుడికి వెళ్లిన దాఖలాలు లేవు. పరమ నాస్తికుడు. ఒక్క డబ్బు విషయంలోనే భరద్వాజ ఆస్తికుడు.

రోజూ కొడుకును తీసుకువచ్చేవాడు. తను, కొడుకు, కోడలు వచ్చేవారు. ట్రీట్‌మెంట్ బాగా సాగింది. అతనికి చాలావరకు నయమైంది. అయిష్టంగానే మాతోబాటు యోగంలో కూర్చునేవాడు భరద్వాజ. కొద్దిరోజులకు తనకూ యోగంపై ఆసక్తి కలిగింది. మానసిక శాంతి లభించింది. భార్య కాంతమ్మ నుండి మనస్సుకాస్త యోగంవైపు మళ్లింది. అది తాత్కాలికమేనని నాకు తెలుసు. యోగంలో ఇనీసియేషన్ కోరాడు. "ఇంకా నీకు టైం రాలేదు మిత్రమా. వచ్చినప్పుడు నేనే పిలిచి నీకు ఇనీసియేట్ చేస్తాను. అందాకా నిరీక్షించు" అన్నాను. అతనికి ఉపదేశం చేయలేదు.

అడిగిన వెంటనే ఎవరికీ ఇనీసియేషన్ చేయలేను. అవతలి వ్యక్తి సిద్ధంగా లేనప్పుడు, సిన్సియర్ కానపుడు వారిని యోగంలోకి తీసుకోవాలనే బుద్ధిపుట్టదు నాకు.

ఒకసారి మిత్రుడు, మహాకవి, బోయిభీమన్న మా ఇంటికి వచ్చారు. కబుర్లు, కాఫీలు అయినాక,"శార్వరిగారూ, నాకు యోగం నేర్పరూ!" అని అడిగాడు.

నేర్పవచ్చు. ఆస్థానకవి ఆయన. చాలాకాలంగా తెలుసు నాకు. కానీ ఆయన అలవాట్లు నాకు నచ్చవు. అవి యోగానికి సరిపడవు.

"మీ అలవాట్లు మానుకోవాలి! అందుకు మీరు సిద్ధమేనా?"

"ప్రయత్నిస్తాను" అన్నాడు.

మనిషికి కొన్ని బలహీనతలుంటాయి. వాటిని స్పృశిస్తే, గట్టిగా నొక్కితే వారు సహించలేరు. కాని తప్పదు. కత్తి పట్టుకుని కోయకుండా ఆపరేషన్ చేయడం ఎలా?

నొప్పి ఓర్చుకోలేరనే మత్తు యిస్తారు. ఎప్పుడు మత్తులో, మందులో మునిగేవారికి మత్తు వేసే యివ్వడం అసాధ్యం.

0 0 0

'సావిత్రి' రచనతో శ్రీ గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారికి నాకు మైత్రి కలిసింది. వారి జ్ఞానబాగ్‌కు నాలుగు అయిదుసార్లు వెళ్లాను. వారి శ్రీమతి రాజకుమారి ఇందిరాధనరాజ్‌గిరి. జమీందారిణి. తెలుగురాదు. ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి, హిందీ భాషలలో గొప్ప కవయిత్రి. ఆమె నా సావిత్రి చదివించుకుని విని నాపైన అభిమానం పెంచుకుంది. ఆమెకు నేనంటే, నా రచనలంటే చాలా యిష్టం. నేను చేసే యోగం పట్ల మరీ గౌరవం.

ఒకసారి వారి ఇంటివద్ద ఉండగానే ఆరైంది. నేను లోపల ప్రేయర్ చేసుకుంటానని అడిగాను. ఇందిరాధనరాజ్‌గిరి, శేషేంద్రశర్మగారువచ్చి నాతో యోగంలో కూర్చున్నారు. ఒక గంటసేపు ట్రాన్స్‌లో గడిపారు. గొప్ప ఆనందానుభూతి చెందారు ఇరువురు.

"శేషేంద్రకు యోగంలో ఇనీసియేషన్ చేయరూ!" అని అడిగింది ఆమె.

"అమ్మా. మీరు రాజభోగాలు అనుభవిస్తున్న వారు. నాది ఒకవిధంగా సన్యాసి బ్రతుకు. యోగానికి కొన్ని నియమాలుంటాయి. ఆ కనీస నియమాలు పాటించేవారికే నేను ప్రవేశం కల్పిస్తాను. కనీస నియమ నిబంధనలు పాటించి, నోరుకట్టుకోలేనివారికి యోగం ఫలితాలివ్వకపోగా వికటిస్తుంది. గౌతముడు అన్నీ పరిత్యజించిన తర్వాతనే ఆత్మదర్శనం పొందగలిగాడు. తెలుసుకదా!"

ఒకసారి ఎస్వీ భుజంగరాయశర్మగారి అబ్బాయి వివాహానికి కావలి వెళ్లవలసి వచ్చింది. పెళ్లికి జవాహర్‌భారతి లెక్చరర్లు వచ్చారు. వారంతా శర్మగారిని అడిగారు. 'శార్వరిగారి చేత కాలేజీలో ఒక ఉపన్యాసం యిప్పించమని.' వారి అభీష్టం కాదనలేక పోయాను. నా ఉపన్యాసం కోసం, హోల్‌బెల్ కొట్టి సెలవిచ్చారు విద్యార్థులు, లెక్చరర్లు, అంతా రావటానికి వీలుగా. ఒక గంట సరదాగా చాలాకాలం తర్వాత విద్యార్థుల మధ్య గడిపాను. కవి పండితులు శ్రీ ఇంద్రగంటి హనుమచ్ఛాస్త్రిగారి అబ్బాయి, తనూ లెక్చరర్, భానుమూర్తి వారింటికి తీసుకువెళ్లారు. వారి శ్రీమతి నన్నుచూడాలని కోరిందిట. ఆమె అరవిందుని అభిమాని. పూర్ణయోగం చేస్తున్నారు. ప్రతిసంవత్సరం అరవిందాశ్రమం వెళ్లి వస్తారు. ఆమెకు యోగంలో చాలా అనుభవాలు కలుగుతుంటాయి. తన అనుభవాలను అరవిందాశ్రమంలో పెద్దవారికి వినిపిస్తే వారికి అలాంటి అనుభవాలు లేక, తమ కేమీ తెలియదని త్రోసిపుచ్చారుట.

నా 'సావిత్రి' చదువుతున్నపుడు తన అనుభవాలన్నింటినీ అందులో దర్శించిందట. తన సందేహాలన్నింటికీ సమాధానాలు లభించాయి. ఆమె నా 'సావిత్రి'

నిత్యపారాయణ చేస్తుంది. అరవిందుల అనుభూతుల్ని అంతచక్కగా ఆవిష్కరింపచేసిన 'సావిత్రి' కర్తగా నన్ను ఒకసారి చూడాలని ఆమె కోరిక. ఇంటికి వెళ్లగానే సజలనయనాలతో స్వాగతించింది. అవి ఆనందబాష్పాలు. ఆమెకు అరవిందయోగిని దర్శించిన అనుభూతి కలిగింది. పరవశించింది. 'గురుదేవా' అంటూ పాదాభివందనం చేసి, తన హృదయంలో వున్న అరవిందుల మూర్తిని స్మరించింది. నేను ఆమెకు గురువును కాను. కాని ఆమె నాలో తన నిజ గురువును దర్శించగలిగింది. అది శిష్యతా లక్షణం.

ఒక శిష్యుని, సాధకుని మనస్థితి అలా ఉండాలనిపించింది. 'గురువు' అనేమాట ఒకవ్యక్తికి సంబంధించిందే అయినా దాని వెనుక ఉన్నది ఒక వ్యక్తి కాదు, శక్తి. గురువు యొక్క అనుగ్రహం, శక్తి. అందుకోగలవారు సమర్థులైన వారినుండి వాత్సల్యాన్ని, అనుగ్రహాన్ని అందుకుని అనుభూతి చెందగలరు. గురువు అనేది ఒక తత్వం...పరాశక్తికి గురువు ఒక ప్రతినిధి మాత్రమే.

1991

మళ్ళీ తెల్లవారింది

కృష్ణమూర్తిగారు వచ్చారు.

డ్యూటీ లేనప్పుడు నా వెంట తిరగడమే వారి డ్యూటీ. కొద్దిరోజులుగా నా మనస్సు బాగుండడం లేదు. ఆ విషయం వారికీ తెలుసు. ఏదో అసంతృప్తి. పరిస్థితులు దారుణంగా మారాయి. ఇద్దరం కెనరా బ్యాంకుకు వెళ్లి నా పర్సనల్ ఎకౌంట్, శార్వరి పబ్లికేషన్స్ ఎకౌంటు మూసివేశాం. చాలాకాలంగా ఆ ఖాతాల్లో జమచేసింది లేదు బిజినెస్ లేక. వేలు వుండేవి ఇదివరకు. ఇల్లు కట్టడం, వ్యాపారం సన్నబడడం, కొత్తపుస్తకాలు రాయలేకపోవడం, రాసినా అచ్చువేసే శక్తి లేకపోవడం... ఇలా అనేక కారణాలు. రెండు ఎకౌంట్లు మూసివేస్తే 250 రూపాయలు వచ్చాయి. తిరుపతికి రెండు టికెట్లు తెప్పించాను. అప్పుడు టికెట్టు వెల నూరు రూపాయలే. మిగిలింది 50 రూపాయలు.

కొంతకాలం మనిషిని విధి నడిపిస్తుంది. అదృష్టం కలిసి వచ్చినట్లు అనిపిస్తుంది. కాని కాలంలో ఆ విధి మనిషిని వెక్కిరిస్తుంది. అప్పుడు దానిని 'కర్మ' అనుకుంటాం. పూర్వజన్మ పాపశేషం ఇలా అనుభవిస్తున్నాం అనిపిస్తుంది. మన స్వయంకృతమే కారణం కాదని స్పష్టంగా అనిపిస్తుంది. ఈసారి ప్రయాణ లక్ష్యం వేరు - యుద్ధంలో ఓడిపోయినవాడు, పారిపోతున్నట్లు. ఎక్కడ తలదాచుకోవాలో తెలియదు. 14 సంవత్సరాలు హైదరాబాదు జీవితం. ఇదొక మార్పు చివరిరోజుల్లో. ఉద్యోగరీత్యా మారడం బాధని పించదు. నిరుద్యోగ కారణంగా బ్రతకలేక పారిపోవడం దారుణం. సాయంత్రం ప్రయాణం. గుండెబరువు - లాంఛనమైన పలకరింపులు - బి.ఎస్.కృష్ణారావు, చిత్ర స్టేషనుకు వచ్చారు. కృష్ణమూర్తిగారు మా వెంటే ఉన్నారు. ఇంకా ఎవరెవరు వచ్చారో జ్ఞాపకం లేదు. మాస్టరుగారిపైన భారం వేసినా గుండెబరువు తగ్గలేదు. కన్నీరు ఆగడం లేదు. మా ఇద్దరి మనస్థితి ఒక్కలాగే వుంది. వీడ్కోలు చెప్పడానికి వచ్చినవారితో సంతోషంగా మాట్లాడడానికి, మాటలు కరువైనాయి. రైలు కదిలింది. మిత్రులు కన్నీరు తుడుచుకుంటూ ప్లాట్‌ఫాంపైన నిలిచిపోయారు.

ప్రతిజీవి ప్రపంచంలోకి ఒంటరిగానే వస్తుంది. తిరిగి ఒంటరిగానే పోతుంది. మనుషులూ అంతే. పుట్టేది ఒంటరిగా, పోయేది ఒంటరిగానే. మధ్యలో అనుబంధాలు, బాంధవ్యాలు ఎలా ఏర్పడతాయో, అలాగే దూరమై తెగిపోతుంటాయి. యవ్వనంలో ఒక స్త్రీ, ఒక పురుషుడు కలసి బ్రతకడానికి పెళ్లితో అనుబంధం ఏర్పరచుకుంటారు. అది

జంట ప్రయాణం. ఆ ప్రయాణంలో సంతానం వచ్చి కలుస్తుంది. కొంతకాలానికి వారు జంటలు కట్టి, వేరు ప్రయాణం సాగిస్తారు. మళ్ళీ ఈ జంట ఒంటరిగా ప్రయాణం సాగించవలసి వస్తుంది. అప్పటికి వృద్ధాప్యం ముంచుకు వస్తుంది. యవ్వనం ఉండదు. కోరికలుండవు. భగవంతుడు కనికరించే వరకు బ్రతకడం ఒక్కటే చేయదగిన పని. చేయలేని పనికూడా అదే. చివరకు, ఎవరికాలం సమీపించినప్పుడు వారు నిష్క్రమిస్తారు. ఎవరూ రెండవవారికోసం ఆగరు. అనుబంధాలు ఎవరినీ బంధించి ఉంచవు.

ఇలాగ మనసులోని సుడులు, సుడిగుండాల్ని సృష్టించాయి. రైలులో ఏమీ తినబుద్ధి కాలేదు. గుంటూరు దాటి రైలు తెనాలి చేరుతుండగా, మనస్సు కాస్త తేరుకుంది. గతం గుర్తుకువచ్చింది. మా స్వగ్రామం వేజెండ్ల, గుంటూరు తర్వాత స్టేషను. పెరిగింది తెనాలిలో. గుంటూరు, తెనాలి జంట పట్టణాలతో నా అనుబంధం, సహవాసం చాలా ఎక్కువ. చిన్నప్పటి విషయాలు సినిమారీళ్లుగా తిరిగాయి మనోఫలకంపైన. ఒకప్పుడు 1958లో పొట్టచేతపట్టుకుని ఈ స్టేషనులోనే మద్రాసు రైలు ఎక్కాను. ఇప్పుడు తిరిగి తిరిగి ఇక్కడకు చేరుకున్నాను. జననీజన్మభూమి అన్నారు. నాకు అవీ లేవు. ఉన్న చిన్న ఇల్లు ఏ నాడో కర్పూరంలా హరించింది.ఆ ఊరిలో ఒకరిద్దరు పలకరించేవారున్నా, ఆదరించి రెండురోజులు ఆశ్రయమిచ్చే వారు లేరు. ఆనాటిబంధం అనాటిదే. ఈనాటి వరకు రాదు.

తెనాలి గాలి కాస్త మనస్సుకు ఊరట కలిగించింది. నాలో కొత్తఊపిరి పోసింది. అరవైఏళ్లు నిండిన జీవితం. తిరుపతిలో గడపవలసి వస్తుందని ఎన్నడూ అనుకోలేదు. ఒక ఇల్లు ఏర్పడ్డది. మాస్టరుగారు ముందుగానే ఆ ఏర్పాటు చేసి పెట్టారు కనుక, ఇది విధిలిఖితం అనుకున్నాను. ఏదో ఒక మార్గం మాస్టరుగారే చూపిస్తారన్న చిరు ఆశ లోలోపల. తిరుపతి పుణ్యక్షేత్రమే కానీ నాకు భక్తిలేదు. యోగం వచ్చి భక్తి స్థానాన్ని ఆక్రమించింది. భక్తిని తరిమివేసింది నాలోంచి, నా జీవితంలోంచి. నా మనస్సులో ఒక్క యోగానికి తప్ప మరిదేనికీ చోటులేదు. మునిగినా తేలినా యోగమే ఆధారం. పోతన్న రామపాదాలను ఆశ్రయిస్తే, అన్నమయ్య వేంకటేశ్వరుని పాదాలు ఆశ్రయించాడు. నేను గురుదేవుని ఆశ్రయించాను. అలాంటి క్లిష్ట సమయాల్లోనే మనిషికి తన మేధస్సుపై నమ్మకంపోతుంది. యోగం చేస్తాం, తపస్సు చేస్తాం, ఫలితం కనిపించనప్పుడు లేదా ప్రతికూలం అయినప్పుడు వాటిపైన నమ్మకం పోతుంది. ఏం చేసినా ఏదో సుఖపడాలనే చేస్తుంటాం! గురువును స్మరించినా, మాస్టరును స్మరించినా ఫలితం కనిపించకపోతే? ఊరట లభించకపోతే! వారిపైన వారిశక్తిపైన నమ్మకం సన్నగిల్లుతుందీ.

ఎవరో 'గురువుగారూ, మాస్టరుగారూ' అంటే నాకేం వొరిగింది. ఇవన్నీ భేషజాలు. సాగినంతకాలం బాగానే వుంటాయి ఈ గురు శిష్య బంధాలు. విధి

వక్రించినప్పుడు గురువులు తెరమరుగు కావలసిందే! 'గురువు' అనే మాటను నాకు అన్వయించుకోరాదని నిర్ణయించుకున్నాను. ఎన్నో బలహీనతలు నాలో ఇంకా మిగిలి ఉన్నప్పుడు, నేను గురువునెలా అవుతాను? అలా పిలిపించుకోవడం అనవసరం అనిపించింది. గురువు స్థానానికి, పిలుపుకు చాలా అర్హతలు కావాలి.

రైలు వెళ్లి... వెళ్లి... చీకట్లను చీల్చుకుని సూర్యునితో పయనించి, సూర్యోదయ సమయాన తిరుపతి స్టేషనులో ఆగింది. అది మా వరకు మాకు మరోప్రపంచం. నేనిప్పుడు యాత్రికుడిని కాను. మా యాత్రకు గమ్యం వేరు. స్వామివారి దర్శనం మా యాత్రకు గమ్యం కాదు. స్వంతఇంట బ్రతుకు సాగించటం. అదొక్కటే మిగిలిన తృప్తి. నా రాక ఎలా పసికట్టారో గాని, నాలుగురోజుల్లో నలుగురు ఆడవారు వచ్చారు. వారు నర్సు ఉద్యోగం చేస్తున్నవారు. ఒక్కొక్కరిది ఒక్కొక్క సమస్య. ఒకామె భర్తకు గుండెజబ్బు. మరొకామెకు భర్త సమస్య. యోగం ద్వారా ట్రీట్‌మెంట్ చేయమని అర్థించారు. అందరూ నర్సులే. వారికి డాక్టర్లు, మందులు అందుబాటులో ఉన్నా నా చికిత్సే కావాలి. నాపైన విశ్వాసంతో వచ్చారు. చాలా భక్తి ప్రపత్తులున్నవారు. నాతో కలిసి ప్రేయర్ చేసుకున్నారు.

వెలుతూ కొంతడబ్బు, మాస్టరుగారి ఫోటో దగ్గర పెట్టి వెళ్లారు. అది తిరుపతిలో తొలిసంపాదన. నా సంపాదనకు మాస్టరుగారు చూపించిన మార్గం. మళ్లీ ఉమాసుందరి వచ్చారు. ఆమె స్టాఫ్ నర్సు. సంస్కారవంతమైన కుటుంబం, భర్త, పిల్లలు ఉన్నారు. కర్నూలు హరిహరశర్మగారి వదినగారు. ఆమె భర్తకు మద్రాసులో ఉద్యోగం. ఆయన్ని తీసుకువచ్చి, గుండెజబ్బుకు ట్రీట్‌మెంట్ చేయించుకుని ఓ అయిదువందలు యిచ్చింది. ట్రీట్‌మెంట్స్ చేసి డబ్బుతీసుకోవచ్చునో, లేదో నాకు స్పష్టంగా తెలియదు. అడగకుండానే యిచ్చి వెలుతున్నపుడు తీసుకోవడంలో తప్పులేదేమో! ఇవ్వలేనివారిని పీడించి తీసుకుంటే తప్పు. డబ్బు యిస్తే తప్ప ట్రీట్‌మెంట్ చేయను అనడం తప్పు. ఆ రెండు తప్పులు చేయనప్పుడు, చేసింది ఒప్పే అవుతుంది. 'తప్పు' పనిని మాస్టరుగారు నాచేత చేయించరని నా నమ్మకం. ఇంక నా శేషజీవితం యోగానికి పరిమితం కావాలన్నది మాస్టరుగారి నిర్ణయం. ఆదాయానికి మార్గాలు ఆయనే చూపించారు.

0 0 0

పుస్తకాలు పంపడానికి పోస్టాఫీసుకు వెళ్లడం రోజూ ఉంటుంది. అక్కడ సుగుణమ్మ అనే ఆమె నాఅడ్రస చూచి సాయంత్రం భర్తతో వచ్చింది ఇంటికి. ఆమెకు ఆస్త్మా. శ్వాస తీసుకోవడం కష్టం. సన్నగా, పీలగా ఉండేది. భర్త ఇన్సూరెన్స్ ఆఫీసరు. వచ్చి ట్రీట్‌మెంటు తీసుకుంది. వారంరోజుల్లో ఆమె ఆరోగ్యం చక్కబడింది. మనిషి హుషారుగా తయారైంది. వారం తర్వాత వచ్చి రెండువేల రూపాయలు యిచ్చింది. "ఏడెనిమిది

సంవత్సరాలుగా ఈ జబ్బు క్రుంగదీస్తున్నది. ఎన్నిమందులు వాడానో లెక్కలేదు. ఇంక జీవితంలో నయం కాదనుకున్నాను. మీరు యోగంతో నాకు ప్రాణభిక్ష పెట్టారు" అంది ఆనందంగా చెప్పింది. సంతోషంగా యిచ్చిన డబ్బు. కాదనడానికి లేదు. ట్రీట్‌మెంట్ చేసిన తర్వాత డబ్బు తీసుకోకపోతే అదొక అపార్థం కల్పిస్తుంది. వారికి గిల్టీగా ఉంటుంది. 'అయ్యో, మనం మేలుపొందామే! తిరిగి కృతజ్ఞత ఏ రూపంలోనూ చూపలేకపోయామే' అనుకుంటారు అలాంటివారు. ఒకరు మనకు మేలుచేస్తే, ప్రత్యుపకారం చేయడం లేదా తగిన ప్రతిఫలం యివ్వడం మన సంప్రదాయం.

0 0 0

తిరుపతి చేరాక మనస్సు శూన్యం అయింది. సంపాదన లేదని కాదు. అదొక శూన్యస్థితి. అదీ యోగంలో భాగమేమో! తెలుగు విజ్ఞానసర్వస్వం వారి పని ఒకటి తగిలింది. ఆరునెలలు లేదా ఒక సంవత్సరం చేతినిండా పని. ప్రతిఫలం కూడా బాగానే వుంది. డబ్బుకోసం కాదు. అదొక నిర్వికారస్థితి. మనస్సు దేనిపైన లగ్నం అయేది కాదు. సహజ యోగ పరిణామక్రియ అనిపించింది. జీవితం ఎటుతిరిగినా దిగులు లేదు. అంతం అయినా చింత లేదు.

ఆగస్టు వచ్చింది. మాస్టర్స్ బర్త్‌డేకి నేను సమావేశం పెట్టడం లేదు. మే, డిసెంబరు సమావేశాలే నా పరిధి. అక్కడ ఎ.వి శ్రీనివాసాచారిగారు జయంతి బాగా జరుపుతారు. నాకూ ఆహ్వానం పంపారు. సాయంత్రం ప్రేయర్ వేళకు వెళ్లాను. నూరుమంది వరకు సాధకులున్నారు. ఇల్లంతా నిండిపోయారు. చిత్తూరు నుండి రాజుగారి బృందం ఎక్కువమంది. ఆచారిగారు నన్ను ప్రేమగా పిలిచి, సంతోషంగా తన సరసన కూర్చోబెట్టుకుని అందరికీ పరిచయం చేశారు. సాధనపద్ధతుల్లో తేడాలున్నా, వారు, నేను మంచిమిత్రులం. యోగవిషయంగా ఒకరిపట్ల ఒకరికి గౌరవాదరాలున్నాయి. కల్పవల్లిగారిని వారే పరిచయం చేశారు అప్పుడు.

ప్రేయర్ అయిన తర్వాత నేను, విజయవాడ నుండి వచ్చిన కె.ఎల్.రెడ్డి బజారులో నిలబడి మాట్లాడుకుంటుండగా సాధకులు నలభై, యాభై మంది బయటకు వచ్చి నాతో ముచ్చటించసాగారు. ఒక అరగంట తర్వాత ఆచారిగారు వచ్చి "లోపల మాట్లాడుకుంటే అందరికీ ఉపయోగం. రండి... శార్వరిగారు ఎక్కడవున్నా జనం చేరతారు" అన్నారు ఛలోక్తిగా.

కె. ఎల్. రెడ్డిగారు ఒక యువకుని పరిచయం చేసి, నా వెంట నడిచారు మా ఇంటివరకు. ఆ కుర్రవాడు బి.కాం. చదువుతున్నాడు. యోగం చేస్తాడు. శరీరం నుండి విపరీతంగా వేడిపుడుతుంది. ఆ వేడి అతనివరకు పరిమితమైతే ఫరవాలేదు. క్లాసులో

ముందు, వెనక బల్లలపైన పిల్లలు దూరంగా పోతారుట. అందరికీ దూరంగా, చివరన ఒక బెంచీపైన ఇతను ఒక్కడూ కూర్చుంటాడు. ఆ వేడి తగ్గించడం డాక్టర్లవల్ల కాలేదు. ఆ వేడి థర్మామీటర్‌కు అందదు. ప్రక్కవారికి సెగలు పుట్టిస్తుంది. ఆ అబ్బాయి కాలేజీకి వెళ్ళడం మానివేశాడట. నన్ను ట్రీట్‌మెంట్ అడిగాడు. "అదేమిటి రెడ్డీ! 'మీరంతా నాకన్న సీనియర్స్. విజయవాడలో అంతమంది ఉన్నారు. ట్రీట్ చేయకపోయారా?' అన్నాను.

తానే యోగానికి మహాప్రతినిధినని రెడ్డికి గర్వం. ఎవరినీ లెక్కచేయడు. పోజులు కొడుతుంటాడు.

"మా వల్ల కాలేదు" నిస్సిగ్గుగా చెప్పాడు.

"ఆచారిగారు ఏమన్నారు?"

"మూడు రోజులుగా చేస్తున్నారు. ఏమీ కాలేదు"

"నేను చేస్తే ఆయనకి కోపం వస్తుందేమో, ఆలోచించండి!"

"కోపం ఎందుకు! తాను చేయలేని పని మరొకరుచేస్తే గర్వించాలి, అభినందించాలి"

ఇంటికి తీసుకుపోయి, ఆ కుర్రవాని తలపై చేయిపెట్టి, అయిదు నిమిషాలు ట్రీట్‌చేశాను. నార్మల్‌కు వచ్చింది. ఒకప్రేయర్ యిచ్చి, "ఇది చేసుకోమనండి. మరలా అంత వేడి పుట్టదు" అని అన్నాను.

"ఏం చేశావు శార్వరీ" అని రెడ్డి అడిగాడు.

"మీరు చేయలేని పని" అన్నాను.

0 0 0

సీనియర్ సాధకులకు ట్రీట్‌మెంట్ పట్ల ఎంతో ఆసక్తి కానీ చేయలేరు! ఆ ప్రాంతంలో శ్రీ కొత్త రామకోటయ్యగారు ఒక్కరే ట్రీట్‌మెంట్స్ చేస్తారు. ఒకరిని చూచి నేర్చుకునే విద్యకాదది. మాస్టరుగారి అనుగ్రహం పొందాలి. అంతే!

మర్నాడు ఉదయం శ్రీనివాసాచారిగారు, పెరికలయ్యగారు మా ఇంటికి వచ్చారు. అదే మొదటిసారి ఆచారిగారు నావద్దకు రావడం. 1987 డిసెంబరు సమావేశాల సమయంలో వచ్చారని చెప్పారు. నాకు కనిపించకుండానే వెళ్ళిపోయారు. బజారుపనిమీద వెళ్ళినప్పుడు తప్పక వారింటికి వెళతాను. వారు ఊరిలో వుంటే కాసేపు కబుర్లు. ప్రేయర్‌కు వారు పిలిచినా నేను వెళ్లను. ఎవరో ఒకరు నా వద్దకు ప్రేయర్‌కు వస్తారు.

"రాజమండ్రి నుండి కృష్ణయ్యగారని ఒక ఇంజనీరు నిన్నో మొన్నో మీ వద్దకు వచ్చాడు"

"ఆ వచ్చారు, మన చిత్తూరు రాజు గారితో కలిసి" అన్నాను.

"అతని కూతురు శైలజ. ఆ పిల్లకి నరాల వీక్‌నెస్. స్థిమితంగా ఉండదు. చదవలేదు. శరీరం చెమటపట్టి వణికిపోతుంటుంది. నిలబడలేదు. నడవలేదు. మీ శిష్యుడు పెంచలయ్యగారు ట్రీట్‌మెంట్ చేశాడట. తగ్గినట్లే అనిపిస్తుంది మళ్లీ వస్తుంది. ఆ కేసు మీరు చేయాలి" అని అడిగారు సీసా గారు.

"మీరు చేయవచ్చుగదా!" అన్నాను.

"చేస్తున్నాను, గుణం కనిపించడం లేదు."

"సరే పంపండి. రేపు ఉదయం రమ్మనండి"

"నేనే తీసుకువస్తాను వెంటబెట్టుకుని" అన్నారు.

"పెద్దవారు మీరు రానవసరం లేదు. ఆ అమ్మాయిని ఈ రోజు సాయంత్రం పంపండి. చూస్తాను" అని పంపాను.

సాయంత్రం ఆ అమ్మాయి, తండ్రిగారు వచ్చారు. కేసు గురించి వివరాలు చెప్పారు. మెడిసిన్‌లో చేరినప్పటి నుండి అదే జబ్బు రెండు సంవత్సరాలుగా. పెంచలయ్య ట్రీట్ చేసినా తగ్గలేదు. ఇప్పుడు మరీ ఎక్కువైంది. కాలేజీ మానుకున్నదిట

"ఆచారిగారు ఎన్నాళ్లుగా చేస్తున్నారు?"

'నెల పదిహేను రోజులైంది ఇక్కడకు వచ్చి, ఏం గుణం కనిపించ లేదు' అన్నారు.

నేను ప్రేయర్‌లో కూర్చోబెట్టాను. ట్రీట్‌మెంట్ యిచ్చాను. "రేపు ఉదయానికి చాలా వరకు తగ్గిపోతుంది. నాలుగురోజులు వరసగా రండి" అని చెప్పాను.

మూడవరోజుకే ఆమె హాయిగా నడవగలిగింది. ఆయాసం, నరాల బలహీనత అన్నీ పోయాయి. నాల్గవనాడు వచ్చి "మీరు పర్మిషన్ యిస్తే వెళ్లిపోతాం" అన్నారు.

"వెళ్లి కాలేజీలో జాయిన్ అవ్వమను. ఒక సంవత్సరం చదువు వృథా చేసుకోనవసరం లేదు. ఇంక ఆమెకు ఏ జబ్బు రాదు" అని పంపాను.

0 0 0

రేణిగుంట సమీపాన ఎర్రమాండ్యం అనే ఊరుంది. అక్కడ సుబ్రహ్మణ్యాచారి అనే రిటైర్డ్ హెడ్‌మాస్టరు జ్యోతిషం బాగా చెబుతాడని చెప్పగా వెళ్లాను. కాస్త జ్యోతిషం పిచ్చి, అందరికున్నట్లే నాకూ ఉంది. మద్రాసులో నాడీ జ్యోతిషాలు అనేకం చదివించాను. ఆ చెప్పేది అక్షరసత్యాలు కావు. అన్నీ జరగవు. అయినా ఎప్పటికప్పుడు ఆశ. తాత్కాలిక ఉపశమనం కోసం పనికొస్తాయి జ్యోతిషాలు. కొన్నికొన్ని నిజాలవుతాయి. పూర్తిగా కొట్టివేయడానికి లేదు, అని పూర్తిగా నమ్మడానికి ఉండదు. అదొక బలహీనత. కష్టాలలో ఉన్నవారికి అది ఊరటకలిగిస్తుంది. జ్యోతిష్కులు కఠోరనిజాలు కొన్ని చెప్పరు తెలిసినా.

సూచనప్రాయంగా చెప్పి దాటవేస్తుంటారు. అశుభాలు వారి నోట పలకడం ఇష్టం ఉండదు. కాస్త మంచివి, అనుకూలమైనవి కనిపిస్తే గట్టిగా, బలంగా చెబుతారు.

నేనూ చిన్నబ్బాయి రమణ ఎర్రమాండ్యం వెళ్లాం. తానే ఆ జ్యోతిష్కుని గురించి చెప్పింది. అతను నేను ఫలానా అని చెప్పగా మంచి మర్యాద చేశాడు. నా గురించి విని ఉన్నాడట. నేను ఏ పరిస్థితుల్లో హైదరాబాదు వదలి వచ్చిందీ కళ్లకు కట్టినట్లు, చూచినట్లు వర్ణించాడు. ఫలానారోజు రాత్రి పదిగంటలనుండి నా మనస్సు కుదట పడ్డదనీ చెప్పాడు. చాలా కరెక్టు. తిరుపతిలో శ్రీనివాసుని సన్నిధిలో ప్రశాంతంగా హాయిగా గడుస్తుందని చెప్పాడు. నా జాతకచక్రం చూచి మేం కట్టుకున్న ఇంటిని వర్ణించి చెప్పాడు. ఎటు సింహద్వారం వుంది, ఎన్ని గుమ్మాలు, కిటికీలు వున్నాయి, వాస్తు సైతం చెప్పాడు. అంత బాగా జ్యోతిషం చెప్పడం లోగడ నేను చూడలేదు.

అప్పుడే మా రమణ జాతకం చూచాడు. ఇతను కలలుకంటున్నట్లు కళాకారుడు కాలేడు. డాన్సుకు స్వస్తి చెప్పి సైన్సులో రీసర్చి చేసి, డాక్టరేట్ సంపాదించి, విదేశాలలో సైంటిస్టు అవుతాడు. గొప్ప భవిష్యత్తు వుంది సైంటిస్టుగా అని చెప్పాడు. తను అప్పటికి పిహెచ్.డి చేయలేదు. మూడేళ్లు చేసింది. ఏ కారణంగానో మళ్లీ మొదటికొచ్చింది. ఒక రెసిడెన్షియల్ కాలేజీలో కెమిస్ట్రీ లెక్చరర్‌గా చేరాడు. ఇంక పిహెచ్.డిపై ఆశలు వదులుకున్నాడు. పెళ్లయింది. లెక్చరర్‌గా స్థిరపడి, పార్ట్‌టైంగా కళాపోషణ చేయాలని అభిప్రాయం. ఈయన తను టీచింగ్‌లైనులోనే ఉండడని సైంటిస్టు అవుతాడని ఖరాఖండిగా చెప్పేశాడు. మా అబ్బాయికి అతనిపై కోపం వచ్చింది. ఆయనకు జ్యోతిషం చెప్పడం రాదనేశాడు.

నెలరోజులు తిరగకుండానే లెక్చరర్ ఉద్యోగం మానివేసి ఎళ్లీ రీసర్చిలో చేరాడు. డాన్సులు కట్టిపెట్టాడు. మూడు సంవత్సరాలలో పిహెచ్.డి. చేసి వెంటనే అమెరికా వెళ్లి సైంటిస్టుగా స్థిరపడ్డాడు. ఇదంతా తర్వాత జరిగిన కథ. ఇప్పుడు ఆయన చెప్పిన జ్యోతిషం వరకు ప్రస్తుతం.

0 0 0

మాస్టర్ రమణ వద్దకు ఇస్మాయిల్ అనే ఒక టెలిఫోన్ ఉద్యోగి నృత్యం నేర్చుకోడానికి వస్తుండేవాడు. అతని కొడుకు 12 ఏళ్ల వాడు అంధుడైనాడు కళ్లజబ్బు చేసి. హైదరాబాదు తీసుకువెళ్లగా సరోజినీ ఆస్పత్రిలో ఒక కన్నుపోయింది. మద్రాసు అపోలో ఆస్పత్రిలో రెండవ కన్నుపోయింది. రెండు కళ్లు ఇంతలావుగా ఉబ్బరించి, ఎర్రగాఉండేవి. కూలింగ్ గ్లాసెస్ పెట్టుకునేవాడు. రమణ రికమెండేషన్‌తో ఆ కుర్రవానికి నలభైరోజులు ట్రీట్‌మెంట్ చేశాను. రోజూ ఉదయం ఆరింటికే సైకిల్‌మీద తీసుకు వచ్చేవాడు.

పదిహేను రోజులకే ఆ కుర్రవానికి కళ్లవాపులు, ఎరుపు తగ్గింది. మరొక 15 రోజులలో చూపు వచ్చింది. తర్వాత పదిరోజులు తానే ఒంటరిగా తండ్రి సాయం లేకుండా వచ్చాడు. 40 రోజులు పూర్తి అయ్యేసరికి అతనికి చూపు బాగా వచ్చింది. పుస్తకాలు చదవగలిగిన స్థితి ఏర్పడ్డది.

రెండుకళ్లు పెద్ద ఆస్పత్రులలో పోగొట్టుకున్న కుర్రాడికి రెండు కళ్లకు చూపు రావడం తిరుపతిలో పెద్దసంచలనం సృష్టించింది. ఇస్మాయిల్ నా యోగం గురించి ఎందరికో చెప్పాడు. అలా క్రమంగా నా 'యోగాశ్రమం' ప్రసిద్ధమైంది.

0 0 0

జీవితం అనేది షడ్రుచుల సంగమం. తీపి, పులుపు, చేదు, కారం, ఉప్పు, వగరు ఎవరైనా రుచిచూడక తప్పదు. ఆరోగ్యానికి అన్నీ అవసరం. జీవితానికీ ఇవన్నీ అవసరం. ప్రతివ్యక్తి తన జీవితం హాయిగా, తీయగా, జాలీగా గడపాలనే అభిలషిస్తాడు కానీ అలా ఎన్నటికీ జరుగదు. ఈ సంవత్సరం జీవితంలో అన్ని రుచులు అనుభవించాననే చెప్పవచ్చు. మంచివారు చేరారు. చెడ్డవారు చేరారు. మంచిచెడులను విశ్లేషించే శక్తి నాకు లేకుండా పోయింది. మంచి ఎంత అవసరమో జీవితంలో చెడు అంతే అవసరం అని సరిపెట్టుకోక తప్పలేదు.

ఈ సంవత్సరంలో 120 మంది యోగంలో చేరారు. ఒక్క సంవత్సరంలో అంతమంది చేరడం వల్ల నాలో కొత్త ఆశలు చివురించాయి. ఉత్సాహం ఉరకలు వేసింది. పత్రిక బాగాసాగింది. కొత్తగా ప్రచురించిన పుస్తకాలు లేవు. రాసే మూడ్ లేదు. అప్పట్లో ట్రీట్‌మెంట్స్, ఇనీసియేషన్ - ఇవే కార్యక్రమాలు. మాస్టరుగారు తనను పూర్తిగా నమ్ముకున్నవారికి ఏదో ఒక మార్గం చూపిస్తారు. మనకు ఆ నమ్మకమే కలగదు. తుపానులో చిక్కుకున్న పడవ ఒక ఒడ్డుకుపోతుంది. అంతమంది యోగంకోసం రావడంతో తిరుపతిలో మా 'యోగాశ్రమం' అని చెబితే చాలు, ఏ రిక్షా, ఆటో అయినా తీసుకు వచ్చేవారు.

ఎవరైనా యోగం చేసేది తమ అభివృద్ధికోసమే. తమ ఆత్మతృప్తి కోసమే. నా లక్ష్యం అది కాదు. నా కోసం నేను చేసుకోను. నా యోగం, నా సాధన పదిమంది కన్నీరు తుడిచి ఆనందం ఆరోగ్యం ప్రసాదించగలగాలి. ఇంత యోగం చేసి, ఇంత తపస్సు చేసి నేను పరలోకాలలో ఏం సాధిస్తానో అనవసరం. చేసినంత మేర ఇక్కడ ఉపయోగపడాలి. అది నా యోగసూత్రం. నా కృషికి ఇక్కడ ఈ లోకంలోనే ఫలితం కనిపించాలి.

మా ఇంటికి ఎదురుగా వుంది ఖాదీకాలనీ. అక్కడ ఆంధ్రాబ్యాంకు రీజినల్ మేనేజరు కె.ఎ.రావుగారుంటారు. వారి తండ్రిగారికి పక్షవాతం... వేటపాలెం స్వగ్రామం.

విజయవాడ రైల్వేలో ట్రాఫిక్ కంట్రోలర్‌గా చేశాడు. ఒక సాయంత్రం కారులో తీసుకు వచ్చాడు. ఇద్దరు జవానులు పట్టుకుని ఇంట్లోకి తెచ్చారు. ఆ జవాన్లను వెళ్లిపొమ్మని చెప్పాను.

'తిరిగి వెళ్లేప్పుడు రోడ్డుపైన కారువరకు తీసుకువెళ్లాలి కదా! ఉండనీయండి' అన్నాడు రావుగారు.

"అవసరం లేదు. ట్రీట్‌మెంట్ అయిన తర్వాత మీ నాన్నగారు స్వయంగా నడవగలరు. మీరు కాస్త చేయి ఆసరా యిస్తే చాలు" అన్నాను.

అయన నమ్మలేదు. ఒక్కగంటలో పక్షవాతం మనిషి ఎలా నడవగలడు?" అదీ ఆయన అనుమానం.

ట్రీట్‌మెంట్ తర్వాత ఆయన చక్కగా లేచి కూర్చున్నాడు. కాఫీ తాగాడు, స్వయంగా రోడ్డువరకు నడిచి కారెక్కాడు. తర్వాత నాలుగురోజులు కారులో వచ్చాడు. ఆ తర్వాత రోజూ మా ఇంటివరకు నడిచి వచ్చేవాడు. తిరిగివెళ్లేప్పుడు నేను తోడుగా, వాళ్ల ఇంటివరకు వెళ్లేవాడిని. వేటపాలెం వెళ్లినప్పుడు వారింటికి వెళ్లివచ్చాను. చక్కగా నయమైంది.

0 0 0

కొత్తగా యోగంలో చేరిన కొందరు అభిమానంతో విశాఖపట్నం ఆహ్వానించారు. అప్పుడు యోగంలో చేరారు జి.డి.పి.ఆర్. గురువురెడ్డి, కె. సూర్యారావుగారు. చాలామంది చికిత్సకు వచ్చారు. కొద్దిమంది యోగంలో చేరారు. ఒకమ్మాయి వచ్చింది. ఉద్యోగం చేస్తున్నది. ప్రేమవివాహం అనుకుంటాను. భర్తకు ఆమెకు సఖ్యత లేదు. చిన్న కుర్రాడు. ఎర్రగా, బొద్దుగా ఉన్నాడు. కానీ మాటలు రావు. అందుకే వచ్చింది. మూడురోజులు ట్రీట్‌మెంట్‌తో ఆ అబ్బాయికి మాటలు వచ్చాయి. ఆ కన్నతల్లి ఆనందం వర్ణనాతీతం! "మూకంకరోతి వాచాలం!" అలాంటి సందర్భాలలో యోగం నీడన ప్రేమకదలికలు.

మరొక అమ్మాయి వచ్చింది. బి.ఎస్‌సి. చదువుతోంది. చాలా అందంగా వుంది. ముగ్గురు అక్కచెల్లెళ్లు. ఈమె రెండవది. మూడు నెలలుగా జ్వరం. బాగా నీరసించింది. మేడమెట్లు ఎక్కలేక పోయింది. ట్రీట్‌మెంట్ యిచ్చాను. మర్నాటికి తగ్గలేదు. నా పద్ధతిన మర్నాటికే తగ్గాలి. రెండవరోజున ట్రీట్‌చేశాను. తగ్గలేదు. ఇదేదో నాకు పరీక్ష అనిపించింది. మూడవరోజున ప్రేయర్‌లో కూర్చోగానే, ఆమె మెడలో ఒక తాయెత్తు ఉన్నట్లు తోచి, కళ్లు విప్పి, "నీ మెడలో వున్నది ఏమిటి?" అని అడిగాను.

"తావీదు, ఎవరో యిచ్చారు"

"తీసివెయ్" తీవ్రస్వరంతో అన్నాను.

యోగచికిత్సలో తాయెత్తులు, మంత్రాలు పనికిరావు. మర్నాటికి ఆమె జ్వరం తగ్గింది. ఆనందంగా లేడిపిల్లలా పరుగుపరుగున వచ్చింది. ట్రీట్‌మెంటు రోగానికే అయినా అనేక సామాజిక రుగ్మతలకు, ప్రక్కప్రక్కనే చికిత్స అవసరం. కొన్ని వ్యక్తిగత సమస్యల పరిష్కారానికి యోగమే అవసరం లేదు. మానసిక విశ్లేషణ తోడుకావాలి! కేవలం కళ్లు మూసుకుని జపం చేస్తే కుదరదు. వారి మనస్సులోని కల్మషాలు, సందేహాలు కడిగివేయాలి. నివృత్తి చేయగలగాలి.

ఇంతకాలం ఈ యోగం 'నూతనయోగం' అని, సంప్రదాయాలు పాతపద్ధతులు అవసరం లేవని ప్రచారంసాగింది. మాస్టరుగారు యోగం ప్రారంభించి 70 సంవత్సరాలైంది. ఇంకా 'కొత్త' యోగం అనడం అర్థం లేదు. అప్పట్లో పూర్వపుపద్ధతులు, అలవాట్లు కూడదన్నారు. ఇప్పుడు మేము అనుసరిస్తోంది మాస్టరుగారి పద్ధతి కదా! అదీ ఒక సంప్రదాయంగా మారింది. ఒక తరంమారితే, పాతపడిపోయినట్లే. ఇప్పుడు యోగానికి ఒక ఒరవడి ఏర్పడ్డది. పూర్ణత్వం వచ్చింది. రెండు మూడు తరాలు గడిచిపోయాయి. యోగంలోనూ నాల్గవతరం నడుస్తోంది. ఇప్పుడు యోగానిది ప్రయోగస్థితి కాదు. సంపూర్ణ స్థితి. యోగఫలాలు సంపూర్ణంగా అనుభవించే సమయం ఇది. మాస్టరుగారు తన ప్రథమశ్రేణి మీడియమ్స్ కోసం ఏర్పరచిన నియమాలు, సాధనలు మారవలసి ఉంది. అప్పుడు మాస్టరు ఆనాటి శిష్యులకు, సాధకులకు, మీడియమ్స్‌కు ప్రత్యక్ష గురువు, మాస్టరు. ఇప్పుడు మాస్టరుగారు మనకు పరమగురువులు. వారి భౌతిక ప్రమాణాలు మనకు ముఖ్యం కాదు. యోగవిభూతి ముఖ్యం. ఈ కాలానికి, ఈ నాటి పరిస్థితులకు అవసరమైన రీతిలో కొన్ని మార్పులు చేయడం ద్రోహం కాదు.

ఆనాటి మీడియమ్స్ కొందరు నాకు తెలుసు. తాము తప్ప ఎవరూ యోగం చేయరాదన్న ఛాందసులు వారు. మాస్టరుగారు చేయించిన కోర్సులు, రెగ్యులేషన్స్ తాము తప్ప ఎవరూ చేయనవసరం లేదనీ, ఎవరికీ అర్హత లేదని చెప్పేవారు. గురువు అయ్యే అర్హత ఎవరికీ లేదని, ఎవరినీ మాస్టరుగారు తన వారసునిగా చెప్పలేదని అనేవారు. ఎవరూ వారసులు కానప్పుడు, ఎవరికీ యోగం చేసే అర్హత లేనప్పుడు అసలు యోగం ఎందుకు? ఎవరికోసం? ఆ విషయంలో నేను విభేదించాను. కోర్సులు సాధన చేశాను. ఎవరూ యోగసమావేశాలు నిర్వహించరాదన్నారు. నేను యోగసమావేశాలు ప్రారంభించాను. మే, డిసెంబరు సమావేశాలు మాస్టరుగారు నిర్వహించిన పద్ధతిలో నిర్వహిస్తూ, వారు చేయించిన క్రమంలో కోర్సులు, రెగ్యులేషన్స్ చేయిస్తున్నాను. అదే పద్ధతిలో 'యోగాస్కూలు' స్థాపించి సాధకులను 'ఎన్‌రోల్' చేస్తున్నాను. ఇదంతా మాస్టరుగారి ఆమోదం పొందినట్లేనని నా నమ్మకం.

గురుశిష్యపద్ధతి కూడదన్నవారే సీనియర్స్ చాలామంది అదేపద్ధతి పాటిస్తున్నారు. గురు - శిష్య సంబంధం చెడ్డది కాదు. అది అవసరం. ఒక గురువు అంటూ లేకపోతే శిష్యుడు లేడు. సాధన సక్రమంగా సాగదు. గురువు గైడెన్స్ శిష్యునికి అందదు. నా పద్ధతి నేను ఏర్పరచుకున్నాను. నాకు ఏది మంచిదని, అవసరమని తోస్తే అది పాటించాను. నా వద్ద యోగంలో చేరినవారిలో గురువురెడ్డిగారికి చక్కని అవగాహన వుంది. పూర్వానుభవం ఉంది. అవసరమైన లోకజ్ఞత వుంది. దార్శనిక దృక్పథం, దృష్టి వున్నాయి. గురుశిష్య సంప్రదాయమే కాదు. యోగవిషయాలలో అనేకం చూచినవారు, అనుభవం కలవారు. రెడ్డిగారి రాకవల్ల, వారి సాహచర్యం వల్ల నా యోగానికి పుష్టి కలిగింది. నన్ను నేను చక్కదిద్దుకొన వీలుకలిగింది.

యోగం ఒక్క గురువుతో కాదు. గురువును అర్థం చేసుకోగల సచ్ఛిష్యులు ఉండాలి. ఇరువురికి మధ్య సదవగాహన ఏర్పడాలి. ఆంతర్యాలు కలవాలి. అప్పుడు గురుశిష్యులది ఒకే బాట అవుతుంది. ఒకే గమ్యం అవుతుంది. అప్పుడు శిష్యులు గురువుకు సన్మిత్రులు కాగల్గరు. గురువు అయినవాడు తన శిష్యులను మిత్రులుగా భావించి, ఆదరించగలడు. అప్పుడు గురుశిష్యులు యోగమిత్రులు కాగలరు. అది అవినాభావ సంబంధం. అది సరైన అద్వైత దృష్టి. అది విశిష్ట యోగసాధనకు మార్గం అవుతుంది. సుగమం అవుతుంది.

గురువుకు అహంకారం కూడదు. అలాగే శిష్యులకు అత్యాశ కూడదు. స్వార్థం ఉండకూడదు. 'ప్రేమ' గురుశిష్యులను బంధించగలగాలి. దీక్షాదక్షతలు ప్రతి సాధకునికి అవసరం. గురువుకు శిష్యుడు కావడం నామమాత్రమే. సాధకుడు కావడం ప్రధాన లక్ష్యం. మంచి సాధకుడు తనలోకి తాను చూడగలడు. తనలోనే గురువును దర్శించగలడు. బయట కనిపించే గురువు నామమాత్రుడు. తన హృదయంలో స్థితుడైన ఆత్మగురువు బాహ్యగురువు యొక్క ఆత్మస్వరూపం, ప్రతిరూపం కావాలి. ఈ నేపథ్యంలో నేను నా యోగాశ్రమంలోకి సాధకులను ఆహ్వానించాలని నిర్ణయించుకున్నాను.

0 0 0

మే సమావేశాలు భారీగా జరిగాయి. ప్రక్కనే రమణ డాన్సు హాలు, సమావేశాలకు పనికి వచ్చింది. 150 మందికి పైగా వచ్చారు. అందరికీ భోజన, భాజనాలు అక్కడే ఏర్పాటు చేశాం. కొన్ని అపస్వరాలు వినిపించాయి. రూల్సుకు భిన్నంగా ప్రవర్తించేవారిని నా యోగంలో సహించేది లేదు. ఎవరి ఆధిక్యతలు, పెత్తనాలు ఉండవు. అందరూ సమానమే. అందరూ సాధకులే. రోజూ ఉదయం, సాయంత్రం అరుగంటలకు కనీసం అరగంట యోగం చేసేవారికే సభ్యత్వం. ఆరు రోజులు హోమియోవైద్యం చేసి, ఒక్కరోజు

మొక్కుబడిగా, పదినిమిషాలు ప్రార్థనలు చేస్తాం అనేవారికి యోగంలో తావులేదు. క్రమశిక్షణ పాటించనివారిని సహించేదిలేదు. కొందరు అతివినయం, అతిభక్తి ప్రదర్శించ సాగారు. వారు కొత్తగా వచ్చిచేరినవారు. ఇతరచోట్ల వాటికి విలువ ఉందేమో గాని నా దగ్గర మాత్రం ఉండదు.

డా.పద్మావతమ్మ సాధకుల ప్రవర్తనపై కృద్ధురాలైంది. కొందరిని తీవ్రంగా మందలించింది. గురువు దగ్గర చనువుగా మెలగరాదని, క్రమశిక్షణ మనంగా పాటించాలని భయభక్తులు అవసరమని బోధించింది. ఆమెను కొందరు వ్యతిరేకించారు. కొందరు అనుసరించారు. ఆమె సలహా రుచించని వారంతా యోగానికి దూరమైనారు. నా వద్దకు రావడం మానుకున్నారు. అయినా నాకు విచారం లేదు. అర్హత లేనివారికి పెద్దపీటలు వేసి, గౌరవించనవసరం లేదు. రెండువర్గాల మనస్పర్థలు నాకు మనస్తాపం కలిగించాయి. ఇంక సమావేశాలు జరపనని హెచ్చరించాను. వారి వారి ప్రవర్తనకు, విమర్శలకు నేను బాధ్యుడిని కాను. నా దగ్గరకు వచ్చినవారు కొందరు వెళ్లి శ్రీనివాసాచారితో చెప్పారు. వేగుచర్యలు క్షమార్హం కాదు. ఆయన దగ్గరవారిని నేను రానివ్వను. ఊరికే రావడం వేరు. నా దగ్గర చేరినవారు మరొకచోటికి వెళ్లడం క్షమార్హం కాదు. అలా గురువుల్ని మార్చుకుంటూ పోవడం తప్పు. ఒక గురువును ఆశ్రయించినప్పుడు, అతని తోడిదే యోగజీవితం. నాలుగుచోట్లకు పోవడం, ఇక్కడి విషయాలు అక్కడచెప్పి లబ్ధిపొందాలనుకోవడం ఆధ్యాత్మిక వ్యభిచారం అవుతుంది. అలా వ్యభిచరించేవారిని వదలించుకోవడంలో నష్టం లేదు. అలాంటివారు పోవడమే మంచిది. యోగం పాతివ్రత్యం వంటిది. ఒక గురువును ఆశ్రయిస్తే మరొక గురువువైపు చూడకూడదు.

0 0 0

గుంటూరు నుండి పూర్ణచంద్రరావు అని ఒకాయన వచ్చాడు. 80 సంవత్సరాల వయస్సు. తల, గడ్డం బాగా పెరిగిపోయాయి. చూడడానికి అరవిందయోగి వలె ఉన్నాడు. లోగడ చాలామంది గురువుల్ని సేవించాడు. శ్రియానంద సరస్వతి వద్ద తొలి ఉపదేశం. వారి ఆశ్రమంలో కొంతకాలం ఉన్నారట. శ్రీశైలంలో మరొక ఆశ్రమంలో మరికొన్ని సంవత్సరాలున్నాడు. అరవిందయోగి వద్ద, రమణమహర్షి వద్ద పది సంవత్స రాలున్నాడు. ఆధ్యాత్మిక రంగంలో తలపండినవాడు. హైదరాబాదులో వసంతకుమార్‌ని కలిస్తే తిరుపతి సమావేశాలకు రండని ఆహ్వానించాడట. ఆయనకు కీళ్లవాతం, నడుంనొప్పి. మెట్లు ఎక్కలేడు. మేడపైకి, పాకుతూ దేకి వచ్చేవాడు. భోజనం చేయడం. బ్రెడ్, పాలు ఆహారం. ఇతరుల సహాయం తీసుకునేవాడు. సమావేశాలకు వచ్చాడు. కానీ, తనను నాకు పరిచయం చేసుకోలేదు. వసంతకుమార్ చెప్పాడు ఆయన ఫలానా అని. ఆయన

వచ్చి పరిచయం చేసుకోనిదే నేనెందుకు పలకరించాలని, నేనూ ఉదాసీనంగా వున్నాను. ఆయన నన్ను గుర్తించనట్లే ప్రవర్తించాడు. అవును గొప్పవారి వద్ద యోగాభ్యాసం చేసినవాడు. ఆయనకంటే నేను 20 ఏళ్లు చిన్న. నమస్కారం అనడం నామోషీ అనుకున్నాడు.

ప్రేయర్ హాలు మధ్యలో ఆయన కూర్చునే వాడు. చుట్టూ యువకులు చేరేవారు. ఆయన తెల్లగడ్డం వీరికి ఆకర్షణ. అప్పుడు మద్రాసునుండి థియోసాఫికల్ సొసైటీ సెక్రటరీ శ్రీ విరించి, అంటే, ఎన్.సి. రామానుజాచార్యులుగారు వచ్చారు. వారు నాకు రచయితమిత్రుడు, కథకుడు. ఇక్కడ నా సమావేశాలు చూడాలని అతిథిగా వచ్చారు. మా ప్రేయర్స్ వేడి భరించలేక ఆరుబయట కుర్చీవేసుకుని, కూర్చుని, గమనించేవాడు.

ఒరిస్సాలోని రాయగడ నుండి శ్రీ టి.వి. రామారావుగారు ఉత్తరం రాశారు వారి అమ్మాయికి ట్రీట్‌మెంట్‌ిస్తూ. అమ్మాయిని తీసుకుని వచ్చారు తిరుపతికి. వారు లోగడ నన్ను చూడలేదు. హాలులో నేను ఒకప్రక్కన ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తుండగా వచ్చి, హాలు మధ్యలో వున్న పూర్ణచంద్రరావుగారికి పాదాభివందనం చేశాడు. "ట్రెయిన్ లేటయింది, క్షమించండి" అని ఏదో చెప్పబోగా, "మీరు గురువుగారికోసం వచ్చారా! గురువుగారు అక్కడ" అని నా దిక్కు చూపించారు. సమావేశాలకు వచ్చిన ఏ వ్యక్తి గాని నా చూపు తప్పించుకోలేడు. వేయికళ్లతో గమనిస్తుంటాను. మనస్సుతో చూస్తాను. నోరు విప్పి చెప్పకపోయినా వచ్చినవారి మనస్సులో దాగిన విషయాలు తెలుస్తుంటాయి. ఎవరు కుటిలంగా వున్నారో, ఎవరు నిర్మలంగా వున్నారో ఇట్టే తెలుస్తుంది.

"గురువుగారిలో ఏముంది? ఆయన మనలాంటివాడే! ఆయనకంటే మనమే యోగం బాగా చేయగలం. ఇక్కడికి రావడం దండగ" అని బజారునపోతూ విమర్శించినవారి మాటలు నాకు వినిపించాయి. అలా విమర్శించినవారికి అదే ఆఖరిసమావేశం అయింది. తర్వాత నా వద్దకు రాలేకపోయారు. సాయంత్రం ఇష్టాగోష్టిలో అనేశాను. నాపైన నమ్మకంలేని వారు నా వద్దకు రానవసరం ఎంతమాత్రం లేదు. వచ్చి విమర్శించడం ఆత్మహత్యా సదృశం. ఎందరు వెళ్లిపోయినా, ఎవరు రాకపోయినా నాకు నష్టం లేదు. నేను ఏకాంతంగా యోగం చేసుకోగలను! మీరంతా నన్ను ఉద్ధరించడానికి వచ్చామనే భ్రమలో ఉంటే ఆ భ్రమల్ని తొలగించుకోండి. నిజాయితీ పరులైన సాధకులే ఇకపైన నా సమావేశాలకు వస్తారు."

ఆ సమావేశంతో చాలామంది అల్పబుద్ధులు యోగం నుండి విరమించుకున్నారు.

0 0 0

కొన్ని కారణాల వల్ల విశాఖపట్నం వెళ్లకూడదనుకున్నాను. మిత్రులు కొందరు ఆగస్టులో మాస్టర్ జయంతికి ఆహ్వానించారు. ఒక్కరోజు మాత్రం ఉండి రావాలనుకున్నాను. తిరుపతి నుండి నేను ఒక్కడినే బయలుదేరాను. హైదరాబాదు నుండి వసంతకుమార్, కె.కృష్ణమూర్తి, బి.ఎస్.కృష్ణారావుగారు వచ్చారు. శ్రీ కె.సూర్యారావుగారింట మాకు ఆతిథ్యం ఏర్పాటు చేశారు. వివేకానంద హాలులో సమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారు. సూర్యారావు, మాధవరావు ప్రధాన హోస్టులు.

వివేకానంద హాలులో సమావేశానికి అయిదారువందలమంది వచ్చారు. ఉదయం నుండి రాత్రివరకు ప్రేయర్స్, కోర్సులు చేయించాం. రేపు సమావేశం అనగా ఆ రోజు సాయంత్రం హాలువద్ద బ్యానర్లు, స్వాగతం బోర్డులు కడుతుండగా ఒకాయన వచ్చి, "ఏమిటి విశేషం?" అని అడిగారుట.

"రేపు మాస్టరుగారి యోగసమావేశాలు" అన్నారు ఆ పనిమీద ఉన్నవారు.

"శార్వరి సమావేశాలా? శార్వరి వస్తున్నాడా" అని అడిగి - "రేపు నేనూ వస్తున్నాను" అని వెళ్లిపోయాడట. ఆ వచ్చి, అడిగిన వ్యక్తి అచ్చం మాస్టరుగారిలాగే ఉన్నాడట. నేను వెళ్లగానే చెప్పారు. 'ఆ వచ్చినవ్యక్తి ఎవరై ఉంటారని?' అడిగారు.

"ఇంకెవరు?! ... మాస్టరుగారే, మన సమావేశాలన్నింటికీ మాస్టరుగారు వస్తుంటారు. నాకు అది అనుభవమే, ఏదో రూపంలో కనిపిస్తుంటారు. సమావేశాలు అయ్యేవరకు మాస్టరుగారి ఆత్మశరీరం మన మధ్యనే తిరుగుతుంటుంది. కొందరు ప్రేయరులో ఉండగా, అలా నడచివెలుతున్నట్లు, వస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది" అని చెప్పాను

"సమావేశ సమయంలో ఎవరు వచ్చినా, కొత్తవారిని కసురుకోకండి. మర్యాదగా పలకరించి, భోజనం పెట్టి, ప్రేమగా ఉండండి. ఎవరిలో మాస్టరుగారు పరకాయ ప్రవేశం చేసి వస్తారో తెలియదు. మనం అహంకారంతో ప్రవర్తించామా ఫలితం అనుభవిస్తాం. మాస్టరుగారు, మదర్ ఎప్పుడూ మనల్ని గమనిస్తూ ఉంటారు. సమావేశాలలో మనతోనే ఉంటారు" అని చెప్పాను.

0 0 0

ఒకమ్మాయి నా వెంట తిరుగుతుండేది, పేరు మాధవి. ఇంటర్ చదువుతోంది చలాకీ అయినపిల్ల, సరదా ఎక్కువ.

కాఫీ తాగుతుంటే, వచ్చి, "గురువుగారూ మీరు కాఫీ తాగుతారా?" అనేది అమాయకంగా, ఆశ్చర్యంగా.

సిగరెట్ కాలుస్తుంటే, "మీరు సిగరెట్ కాలుస్తారా? తప్పు కదూ?" అనేది మందలింపుగా. అది ప్రేమ మందలింపు.

"అమ్మాయి! నేను చేసేవి తప్పులో ఒప్పులో నాకూ తెలుసు. నేను కాఫీ తాగుతాను, సిగరెట్ కాలుస్తాను. గంగలో దూకుతాను. నీకు నా పనులు నచ్చకపోతే వెళ్లిపో. దొంగతనంగా వెధవపనులు చేసే గురువులు చాలామంది ఉన్నారు" అన్నాను.

ఆమె వెళ్లిపోయింది. సాయంత్రం ఆ అమ్మాయి కడుపునొప్పితో విలవిల్లాడి పడిపోయింది. రెండుమూడు సంవత్సరాలుగా మెన్సస్ట్రబుల్. ఆ పిల్ల తల్లి వచ్చి మొరపెట్టుకుంది. అసలు ఆ పిల్లను తీసుకువచ్చిందే ట్రీట్‌మెంట్‌కోసమని చెప్పింది. ఆమెను ఒక గదిలో పడుకోబెట్టి, ఫాన్ వేశారు. నొప్పి తట్టుకోలేక మెలికలు తిరుగుతోంది.

"ఏం మాధవీ...కాఫీ తాగుతావా?" అని అడిగాను.

"క్షమించండి మాస్టారూ, మీరిస్తే తాగుతాను" అన్నది.

"సిగరెట్ కాలుస్తావా?" నవ్వుతూ అన్నాను.

"మీరు కాల్చమంటే కాలుస్తాను"

"తప్పు కదా?"

"క్షమించమన్నానుగా" ఏడ్చింది.

కాఫీ యిచ్చాను. లోపల ప్రేయర్ చేశాను. నిమిషంలో ఆ పిల్ల కడుపునొప్పి తగ్గింది. "అయిదునిమిషాలు నిద్రపో. తగ్గిపోతుంది" అని చెప్పి వచ్చాను.

0 0 0

టి. లక్ష్మిగారి పినతండ్రి సీతారావుగారు శ్రీకాకుళం నుండి వచ్చారు. ఆయన పెద్దవారు. యోగ సభ్యుడు. ఉదయం నుండి ప్రేయర్సులో పాల్గొనడం వల్ల, బాగా వేడిచేసినట్లుంది.

'ఇంటికి వెళ్లి ఏదైనా మందువేసుకుని పడుకుంటాను. కూర్చోలేకపోతున్నాను' అన్నారు.

"ఏమిటి అస్వస్థత?"

"అవి, ఇవి తినడం, రాత్రి నిద్రలేకపోవడం, గిడ్డీగా వుంది"

"మీకు మందు అవసరం లేదు సీతారావుగారూ" అని ఒక గ్లాసు మంచినీరు తెప్పించి యిచ్చాను. "తాగండి అంతా సర్దుకుంటుంది. పదినిమిషాలు నిద్రపొండి చాలు" అన్నాను.

అయిదు నిమిషాలకే ఆయన లేచివచ్చారు హుషారుగా.

ట్రీట్‌మెంట్స్ అలా వుంటాయి. ఆ రోజు రాత్రి యధాలాపంగా మొదలుపెట్టి యోగం గురించి, సాధన గురించి ఒక గంటన్నర సేపు చెప్పాను. చాలామంది ఆ ప్రసంగం రికార్డు చేసుకోలేకపోయినందుకు విచారించారు.

మాస్టరుగారి రూపంలో తెలియని ఒక ఆకర్షణ వుంది. ఆయన గురించి ఏమీ తెలియనివారైనా, ఒక క్షణం ఫోటో చూస్తే ఆకర్షింపబడతారు. 'ఎవరీయన?' అని ప్రశ్నించక మానరు. అది ఆ విగ్రహంలోని ఠీవి. కూర్చున్నతీరులో ఉట్టిపడే రాజసం. ఆ చూపుల్లోని లోతులు, వెలుగులు. రెండు నిమిషాలు ఆయన కళ్లలో మన చూపు నిలిపితే చాలు, కళ్లుమూతలుపడి ఒక విధమైన సమాధ్యవస్థ కలుగుతుంది. అలా ఆయన కళ్లలోకి చూస్తూచూస్తూ కళ్లు మూతలుపడడం, మనస్సు నిశ్చలం కావడం, మైకం క్రమ్మడం వరసగా జరిగే పనులు. మనకు నిమిషాలలో శరీరస్పృహ పోతుంది. ఏదో అయిపోతాం. ఎందుకలా వివశమై పోతున్నామో తెలీదు. శరీరస్పృహ కోల్పోయిన తర్వాత అరూపస్థితిలో మనస్సును సైతం విస్మరించడం శూన్యంలో కదలాడే ఒక ఆత్మలా మనల్ని మనం గుర్తిస్తాం. ఆ స్థితిలో భౌతికశరీరం బయటవారికి కనిపిస్తున్నా మనం భౌతికతకు చాలాదూరంగా వెళ్లిపోయి ఈథర్ లెవెల్ దాటి యాస్ట్రల్ శరీరంలో స్థితి పొందుతాము.

విశాఖపట్నంలో శ్రీ కె.సూర్యారావుగారి ఆతిథ్యంలో నాలుగు రోజులు ఉండవలసి వచ్చింది. వారి శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మి, టి.హెచ్. శాస్త్రిగారి అమ్మాయి జయశ్రీ అప్పుడే యోగంలో సభ్యులైనారు. ఇనీసియేషన్‌కు సిద్ధపడగానే ఏదో అవరోధం ఏర్పడ్డది. రాజ్యలక్ష్మికి ఏదో ట్రీట్‌మెంట్ అవసరం అని తోచింది.

"ఇనీసియేషన్ తర్వాత. ముందు మీ అస్వస్థత గురించి చెప్పండి. శరీరం అనారోగ్యంతో ఉన్నవారికి ఇనీసియేషన్ చేయను. ముందు ట్రీట్‌మెంట్ జరగాలి" అని చెప్పాను.

ఆమె తనకు చాలా సంవత్సరాలుగా విపరీతంగా తలపోటు అని చెప్పింది. ముందు ట్రీట్‌మెంట్ చేశాను. అది నా పద్ధతి. శరీరం, మనస్సు జబ్బుపడి ఉన్నంతకాలం ఉపదేశం యివ్వను. హెల్తీబాడీ,హెల్తీమైండ్ - యోగానికి అర్థం. రాజ్యలక్ష్మిగారి అక్కగారు ట్రీట్‌మెంట్ తీసుకున్నారు. అయిదు సంవత్సరాలుగా ఆమెకు 'నిద్రలేమి' ఒక జబ్బుగా పరిణమించింది.

ట్రీట్‌మెంట్‌లోనే నాలుగుగంటలు నిద్రపోయింది. అలాంటి జబ్బులు ఒక్కసిటింగ్‌లోనే తగ్గిపోతాయి. శ్రీకాకుళం నుండి సీతారావుగారు ఒక అబ్బాయిని తీసుకువచ్చారు. ఆ కుర్రవాని తల్లి టీచర్. భర్తలేడు. కుర్రవానికి కళ్లు కనిపించవుట. అయిదారు సంవత్సరాల వయస్సులో అంధుడైనాడు. ఆ తల్లికి ఒక్కడే కొడుకు ఆధారం. అప్పటికి అతని వయస్సు పన్నెండు సంవత్సరాలు. రోజూ ఉదయం సాయంత్రం ప్రేయర్‌కు వచ్చేవాడు. ప్రత్యేకంగా ఒక్కొక్కరికీ ట్రీట్‌మెంట్ యిచ్చేవాడిని. అయిదవరోజున

అతని తల నా ఒళ్లో ఉంచుకుని ట్రీట్‌చేశాను. చాలాసేపు వర్కు సాగింది. ఆ అబ్బాయి మాధవరావుగారింటికి వెళ్లిపోయాడు. యాదాలాపంగా కుర్చీలో కూర్చుని టేబిల్‌పైన ఉన్న దినపత్రిక చేతికి తగలగా తీసుకున్నాడు. చూపు వచ్చింది. పేపరు చదివాడు. ఆనందంతో పరుగెత్తుకు వచ్చాడు.'నాకు కళ్లు వచ్చాయి. నేను చూడగలుగుతున్నాను' అని పరుగున వచ్చాడు సూర్యారావుగారింటికి. ఆ రాత్రికి ఒక్కడే బస్సుమీద శ్రీకాకుళం వెళ్లిపోయాడు వాళ్ల అమ్మగారికి ఆ శుభవార్త చెప్పడానికి.

0 0 0

ఓ పాతికమంది యోగమిత్రులు బొర్రాగుహలకు ప్రయాణం పెట్టారు. అరకుమార్గంలో బొర్రాగుహలు ఉన్నాయట. నాకు విహారయాత్రలకు వెళ్లే అలవాటు లేదు. చారిత్రక కట్టడాలు శిథిలాలు చూడాలన్న ఆసక్తి లేదు. ఆ గుహలు చూచిన మిత్రులు గొప్పగా చెప్పారు. ఇటీవలనే ఆ గుహలు బయటపడ్డాయి. బౌద్ధులు తలదాచుకున్న గుహలు అవి. లోపల మూడు నాలుగు కిలోమీటర్లు పొడవు. లోపలకు ఆముదపు కాగడాల వెలుగులో వెళ్లాలి. శిలాజాలు, శిలాజలాలు. లోపల మైనస్ టెంపరేచర్. చలికి వణికిపోతూ నీళ్లలో, అంధకారంలో నడిచాం. నరకం అలానే ఉంటుందేమో అనిపించింది. చివరంటా వెళ్లాక, అక్కడ గైడ్ కాగడాలు ఆర్పి చూడమన్నాడు. 150 అడుగుల ఎత్తున ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మెరుస్తున్నట్లు కనిపించింది. తిరిగి వచ్చేటప్పుడు, ఒకచోట తలెత్తిచూస్తే కైలాసం దర్శనమైంది. శివపార్వతులు, ప్రమథగణాలు దర్శనమిచ్చారు.

ఒకరోజున చోడవరం వెళ్లవలసివచ్చింది. అక్కడ ఒక వృద్ధుల ఆశ్రమం వుంది. అందులో ఒక సన్యాసిని, వృద్ధురాలు వున్నది. ఆమె నన్ను చూడాలని కోరింది.ఆమె అంధురాలు. కళ్లు కనిపించవు. నన్ను చూడాలని కోరిక. తానే విశాఖపట్నం వస్తానని కబురుచేసింది. నేను బయలుదేరి వెళ్లాను నలుగురు మిత్రులతో. ఆమె తన ఆస్తి మొత్తం ఆశ్రమానికి యిచ్చి, అక్కడే తనూ ఉంటోంది. కారు ఆశ్రమం దగ్గర ఆగింది.ముందుగా ఆఫీసులో కాస్సేపు విశ్రాంతి తీసుకుని ఆమె ఉన్న చోటుకు వెళ్లాం. ఒక మిత్రుని ముందుగా వెళ్లి ఆమెను పలకరించమని నేను వెనకగా నడిచాను. మా వెంట పాతికమంది జనం ఉన్నారు. అతను వెళ్లి "హరిఃఓం" అని ఆమెకు నమస్కరించాడు. ఆమె అంధురాలు. అతనిచేతులు పట్టుకుని తడిమిచూచి "నీవు కాదు, నీవు గురుదేవునివి కాదు, ఫో" అని త్రోసివేసింది. ఆమె స్పర్శకు చూపు ఉంది.

నేను నిశ్శబ్దంగా ఆమె ముందు నిలబడి, చేయి చాచాను. నా చేతి స్పర్శ సోకగానే ఆమెకు కరెంట్‌షాక్ కొట్టినట్లయిందిట. నా రెండు చేతులు తన చేతుల్లోకి

తీసుకుని, కళ్లకు హత్తుకుని కన్నీరు ప్రవహిస్తుండగా, "తండ్రీ, గురుదేవా! వచ్చావా! ఇప్పటికి నన్ను కరుణించావా. మహాత్మా! ఇన్నేళ్లకు నీకు నా పిలుపు వినిపించిందా పరమాత్మా!" అని పరవశం చెందింది. బయటజనం ఈ దృశ్యాన్ని చూచి అవాక్కయినారు. వీధినిండా ఊరిజనం పోగైనారు.

ఆమె రామకృష్ణుని భక్తురాలు, "రామకృష్ణప్రభూ, శ్రీదత్తప్రభూ!" అంటూ స్తోత్రాలు చదివింది. అరగంటసేపు గురుపూజ చేసి, కర్పూరనీరాజనం సమర్పించింది. నా స్పర్శలో ఆమెకు రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ దత్తాత్రేయుల దర్శనం లభించిందట.

"అమ్మా ఏమిటి మీ కోరిక - చెప్పండి" అని అడిగాను.

"నాయనా, గురుదేవా! ఒక్కసారి మీ భౌతికరూపాన్ని దర్శించాలని కోరిక. చూడలేను. ఒక్కసారి మిమ్మల్ని చూచే అదృష్టం కలిగించు తండ్రీ" అని ఏడ్చింది.

ఆమె 'ఆజ్ఞపై' వేలుంచి, ప్రార్థన చేశాను. వెంటనే లోచూపుతో నా సూక్ష్మ రూపాన్ని దర్శించింది. అది మాస్టరుగారి అనుగ్రహం. భౌతికంగా గురువు ఏ రూపంలో ఉన్నా గురుతత్వం ఒక్కటే. శ్రీగురుఅనుగ్రహం ఒక్కలాగే ఉంటుంది. మనకు మహాత్ములు వేరు వేరు రూపాలతో, ప్రతిభలతో సాక్షాత్కరిస్తుంటారు. మహాత్ములందరికీ, సాధకులందరూ ఒక్కరూపంలోనే కనిపిస్తారు. అందరి ధ్యేయం ఒక్కటే. జిజ్ఞాస కలవారికి జ్ఞానం అనుగ్రహించడం, సాధన చేస్తున్నవారికి అభ్యుదయం కలిగించడం.

0 0 0

రామకృష్ణ పరమహంస మళ్లీ జన్మించి మాస్టరుగారికి అంతేవాసి అయినాడని, ఆయనే మహాదేవ అయ్యర్ అని నాడీ జ్యోతిషం చెప్పింది. చాలామంది మహర్షులు మళ్లీ జన్మించి మాస్టరుయోగం చేస్తున్నారని నాడీగ్రంథాలు చెప్పాయి. అది నిజమా కాదా అన్నది ముఖ్యం కాదు. ఈ యోగానికి అంతటి పూర్ణత్వం ఉన్నదని, ఎన్నిరకాల యోగాలు చేసినా, చివరకు మాస్టర్ యోగమార్గం ఎవరెస్టుశిఖరం వంటిదని విశ్వసించడానికే.

చాలామంది జీవితంలో ఓడిపోయి సన్యాసం స్వీకరిస్తారు. కొందరు చిన్నతనంలోనే వైరాగ్యం అలవడి పారిపోయి సన్యసిస్తారు. మరికొందరు జీవితం తాము ఆశించినట్లు సాగలేదనే నైరాశ్యంతో ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతుంటారు. అలాగ ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనుకున్నవారు అయిదారుగురు లోగడ నా వద్దకు వచ్చి, ఒక్కరోజు 'యోగం'తో మనస్సు మార్చుకున్నవారున్నారు. కొందరికే జీవితం వడ్డించిన విస్తరి. ఎక్కువమంది ముష్టివాళ్లు, బిచ్చగాళ్లు. అగర్భశ్రీమంతులు వేయిమందిలో ఒక్కరూ ఉండరు. ప్రతివ్యక్తి శ్రీమంతునిలా జీవించాలని కలలు కంటాడు. తపన చెందుతాడు. అంత నైరాశ్యంలో, చీకటి కోనల్లో కొట్టుకునేవారికి సుఖం ఉండదు. మనశ్శాంతి ఉండదు. జీవితంలో

వెలుగుబాటలు కనిపించవు. నా వరకు జీవితం నాకు సుఖాలనివ్వలేదు, అని అన్నీ కష్టాలేనని చెప్పలేను. జీవితం నాకు పోరాటం నేర్పింది. జయాపజయాలు పోరాటంలో సహజం. పోరాటం ముఖ్యం. పోరాడేవానికి ఆటుపోటు లుంటాయి. నిరాశ ఉండదు. అతనిని అపజయం క్రుంగతీయదు. నా వద్దకు వచ్చేవారు చాలవరకు నాలాంటివారే. అలాగ జీవితంలో ఓడిపోతున్నవారికే నా సహాయం అవసరం. అన్నీ బాగున్నవాడికి అసలు దేవుడితో పని ఉండదు. వైరాగ్యం వెన్నుచరిస్తే, అధైర్యపడి, నా వద్దకు పరుగెత్తుకు వస్తారు. చస్తానన్నవారిని నేను చావనీయను. చచ్చి సాధించేది లేదు. బ్రతికి, పోరాడి, సాధించాలి, విజయం పొందాలి. జీవితాన్ని మనబాటకు మళ్లించుకుంటే నిరాశకు అవకాశం ఉండదు. వచ్చిన అవకాశాన్ని సద్వినియోగపరచుకుంటే సామాన్యుడు సైతం మహాత్ముడు కావచ్చు. మాన్యుడు మహనీయుడు కావచ్చు.

0 0 0

ఆ యువకుని వయస్సు పాతికలోపే. నూనూగు మీసాల మిసిమి. కన్నీటిని రెండుగా విభజించడం నేర్వనివాడు. పట్టభద్రుడేగానీ జీవితానికి భద్రత లేనివాడు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత నలభై ఏళ్లు పైగా పేరుకుపోయిన యువనైరాశ్యం అతనిలో ఘనీభవించింది. పుట్టకముందే ప్రపంచం పైన అసహ్యం పెంచుకున్నట్లున్నాడు. ఒక మిత్రుని అండదండలతో చాలీచాలనిబ్రతుకు సాగిస్తూ, కన్నవారి ప్రేమాదరణలకు దూరంగా జరిగి, ఏకాంతంలోఒంటరి బ్రతుకు సాగిస్తున్నవాడు. అతని అన్వేషణ లైబ్రరీలో. ఒక పుస్తకం నా అడ్రసు యిచ్చింది. అది పట్టుకుని తిరుపతి వచ్చాడు. తనను ముభావంగా, అయిష్టంగా, సగం పరిచయం చేసుకున్నాడు.

"మీ పుస్తకం ఒకటి చదివాను. నచ్చింది, వచ్చాను" అన్నాడు.

"ఎందుకు నచ్చినట్లు? ఎందుకు వచ్చినట్లు? ఏం కావాలి నీకు? నేనేం చేయిగలను?"

"నన్ను నేను తెలుసుకుందామని." మంచి జిజ్ఞాస!

"ఎవరికి వారు 'తననుతాను' తెలుసుకోవడమే దర్శనరహస్యం. అదే ఉపనిషద్రహస్యం" అన్నాను సింపుల్‌గా.

"మీరు అంత సింపుల్‌గా చెప్పారు కనకనే ఇంతదూరం వచ్చాను... కానీ నన్ను తెలుసుకోవడం మీరు చెప్పినంత సులభం కాదేమో!" అన్నాడు సందేహంగా.

"కరెక్టు... సులభం కాదన్న జ్ఞానం ఉన్నవానికి అది సాధించడం సులభమే. ఇంతదూరం వచ్చినవారు మిగిలిన దూరం ప్రయాణం చేయగలరు. ఇదొక మజిలీ అంతే!!"

"మీరు అర్థం అయినట్లే వుంటారు కానీ అర్థం కారు"

"అర్థం చేసుకోవలసింది మాటలు, అర్థం కావలసింది ఆంతర్యం... తేడా వుంది కదా!" నా సమాధానం.

...ఈ ప్రశ్నలు అడిగిన కుర్రాడిపేరు రామకృష్ణ. ఊరు సిరిసిల్లా... లోతుగా ఆలోచించగల నేర్పు వుంది. అది అతని సహజలక్షణం. నేర్చుకుంటే వచ్చేది కాదు. అంత పిన్నవయసులో అంత జిజ్ఞాస కలగడం కష్టం... వచ్చినవారిలో సైతం నన్ను వెతుక్కుంటాను నేను. అది నా బలహీనత. అదే నా బలం. కొన్ని క్షణాలు ఆగి, కాళ్లపై బడి వెక్కివెక్కి ఏడ్చాడు. కన్నీరు కార్చేవారికి మాటల అవసరం ఉండదు! వారు చెప్పదలచిన విషయం కన్నీటి వేడి వాడిగా చెబుతుంది.

అలాంటివారే నాకు శిష్యులవుతారు. వారు మాట్లాడరు. భాషిస్తారు. నోరు విప్పరు, కళ్లతో అడుగుతారు. గుండెతో వింటారు, హృదయంలో దాచుకుంటారు. అలాంటి శిష్యులు కొద్దిమందే ఉంటారు. వారినే శిష్యులు అని తృప్తిగా చెప్పవచ్చు. గురువు నోరు విప్పి చెప్పని విషయాన్ని గ్రహించగలవాడే శిష్యుడు. నాకు అలాంటివారే మిగిలారు. అలాంటివారు నా శిష్యులమని చెప్పుకున్నా నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఎందుచేతంటే నా ఆలోచనలకు వారు వారసులు. నా భావప్రపంచానికి వారు ప్రతినిధులు. నేను చూపించే శిఖరాల్ని, శూన్యంలో ప్రయాణించి, అధిరోహించగల సత్తా వున్నవారు. వేయిమందిలో అలాంటి అంతఃకరణ గలవారు ఒక నూరుమంది మిగిలినా చాలును. అలాంటి శిష్యులు లభిస్తే ఏ గురువు తపన వృథాపోదు. తపస్సు నష్టం కాదు. నేను ఏదో సాధించానని అనను. నేను ఆశించినది నా వారసులు సాధించగలిగితే చాలు. ఆ స్థాయికి వారిని ఎదగనీయడంలో నాకు తృప్తి ఉంటుంది. నా లక్ష్యం నెరవేరినట్లవుతుంది. ఒక దీపంతో మరొక దీపాన్ని వెలిగించగలం. ఒక కరెంట్ బల్బుతో మరొక బల్బును వెలిగించలేం. ఇప్పుడు ఎక్కడ వెదికినా, ట్యూబులైట్లే కనిపిస్తుంటాయి. మరొక చిన్న దీపాన్ని వెలిగించగల సత్తా ఈ ట్యూబులకు ఉండడం లేదు. యోగం సెల్ఫ్ జనరేటర్ వంటిది!!

0 0 0

డిసెంబరు సమావేశం 1991.

రెండువందల మందికి పైగా మిత్రులుసమావేశానికి వచ్చారు. మహబూబ్‌నగర్ నుండి బస్వరాజ్ మిత్రులు, కొత్తవారు వచ్చారు. ఆ నాలుగురోజులు తిరుపతిలో ఏ వీధిలో చూచినా మా యోగసాధకులే. స్థానికంగా అనేక యోగమార్గీయులున్నారు. సహజయోగం వారు, క్రియాయోగంవారు, మహేష్‌మార్గీయులు, విపస్సనులు, రజనీష్

అభిమానులు, బౌద్ధులు. ఎందరో నా యోగంపట్ల ఆకర్షితులై వచ్చారు. వారందరికీ యోగసమావేశాలలో చేయించే కోర్సులు కొత్త అనుభవం. అందరూ ఎవరిస్థాయిని బట్టి, వారివారి సాధనను బట్టి అనుభూతులు పొందసాగారు. సర్వమతసమ్మేళనంవలె ఇది సర్వయోగసమాహారం. తమిళనాడు నుండి, సింహళం నుండి కొందరు బౌద్ధులు వచ్చారు. తిరుమలపైన శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి ఆలయం పూజారులు, అక్కడ వేదపఠనం చేసేవారు వచ్చి యోగంలో చేరారు. అనేక ప్రసిద్ధ యోగాశ్రమాల నుండి నాకు ఆహ్వానాలు రాసాగాయి. వచ్చి అక్కడ యోగోపన్యాసాలు యిమ్మని. ఋషీకేశ్‌నుండి విశ్వహిందూ పరిషత్తువారు అఖిల భారత సమారోహానికి వక్తగా ఆహ్వానించారు.

మాస్టరు యోగానికి కావలసింది ఈ గుర్తింపు, ఇలాంటి ప్రచారం కాదు. ఇదొక పీఠంగా మారడం నాకిష్టం లేదు. మిగిలిన యోగాశ్రమాలవలె ఇదీ ఒక సంస్థ అవడం నాకు నచ్చదు. ఇది స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కలది కావాలి. దీనిని అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, కార్యవర్గంతో ముడిపెడితే యోగకార్యక్రమ నిర్వహణ కుంటుపడుతుంది. యోగం పలచబడుతుంది. ఇక్కడ ఎవరికీ పదవులు ఉండరాదు.అధికారాలు ఉండరాదు. ఇక్కడ ఉపన్యాసా లుండకూడదు. సత్సంగాలు పనికిరావు. ఎవరినీ ఉపన్యాసా లిమ్మని ఆహ్వానించ దలచలేదు. నేను పనికట్టుకుని ప్రసంగించేది లేదు. వీలైనంతవరకు మెడిటేషన్, కోర్సులు చేయించడం వరకే నా యోగసమావేశాలు పరిమితం. ఎవరూ రాజకీయాల గురించి, గుడులు గోపురాల గురించి, ఇతర యోగాల గురించి, కులాల, మతాల గురించి చర్చించడానికి వీల్లేదు. అది కండిషన్. ఎవరూ సినిమాలకు, దైవ దర్శనాలకు వెళ్లడానికి వీలుండదు. యోగసాధన లేని సమయంలో విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. లేదా సాటి మిత్రుల అనుభవాలు పంచుకోవచ్చు. యోగాభివృద్ధికి అవసరమైన విషయాలు ముచ్చటించుకోవచ్చు. అవి చర్చలుగా, తర్జనభర్జనలుగా మారకూడదు. నా ఆశ్రమం ప్రశాంతంగా ఉండాలి. వచ్చినవారి సందేహాలకు వీలుచూచుకుని నాకు తెలిసినంతవరకు సమాధానాలు చెప్పేవాడిని. అవే ప్రసంగాలుగా మారి గంటలు గడిచిపోయేవి.

ఇతర యోగమార్గాలను విమర్శించదలచలేదు. ఇతరుల కన్న నేను గొప్పవాడిననే అభిప్రాయం కలిగించను. అందరు సాధకుల వంటివాడినే నేను. గురుస్థానం నాకు వద్దు. అందుకే అందరితో కలివిడిగా ఉండేవాడిని. కలిసిమెలిసి సరదాగా తిరిగేవాడిని. భేషజాలు నా కిష్టం లేదు. యోగం చేస్తున్నాను. మాస్టరుగారు నాకేం చేశారని నేను ప్రశ్నించుకోను. అసలు ఆలోచించను. నేను యోగానికి ఎంతవరకు ఉపయోగపడు తున్నానన్నదే నా తపన. యోగం ద్వారా సమాజానికి నేను ఉపయోగపడాలి. నా సేవలు యోగరూపేణ ఉపకరించాలి.

జాంగ్రపేట నుంచి వచ్చిన జితమోహనరావు అమాయకుడు. మంచిభక్తుడు, చిత్తుడు. యోగానికి చదువు, డిగ్రీలు ముఖ్యంకాదు. ఆత్మసంస్కారం ప్రధాన ఉపకరణం. కొన్నిరాళ్లను రత్నాలుగా భ్రమించి మోసపోతుంటాం. నిజంగా రత్నాలను రాయిముక్కలుగా పారేస్తుంటాం. రెండూసహజమే. పాలిష్‌చేసి కటింగ్ చేస్తేగాని ఏరత్నమైనా ఉపయోగంకాదు. దాని విలువ అప్పుడు తెలుస్తుంది, పెరుగుతుంది. దాని మెరుపు, తళతళలు అప్పుడు లోకం గుర్తిస్తుంది. నా దగ్గరకు వచ్చేవారు చాలా మంది 'సానపట్టని' వజ్రాలు. యోగాభిరుచి ఉన్నవారే. సాధనతో వారిని పరీక్ష చేయాలి. అది రత్నపరీక్ష. రత్నం అని తేలిన తర్వాత సానపట్టాలి. చెక్కాలి. అప్పుడు వారు యోగంలో సాధిస్తున్న అభివృద్ధి ఏమిటో వారు స్వయంగా గ్రహించగలుగుతారు.

0 0 0

మే సమావేశాలకు అభ్యాగతిగా వచ్చిన పూర్ణచంద్రరావు డిసెంబరు సమావేశాలకు అతిథిగా వచ్చారు. ఏడునెలలు ఆలోచించి నిర్ణయించుకున్నట్లుంది. ఇనిసియేషన్ తీసుకోవాలనే నిర్ణయంతో వచ్చారు. మాస్టరుగారి వద్ద సరస్వతీ స్వాముల వారొకరుండేవారు. ఆయన గడ్డంమీసం పెంచుకుని, కాషాయబట్టలు ధరించి ఉండేవారు. మాస్టరుగారు గృహస్తు. ఆయన సన్యాసి. మాస్టరుగారింట్లో అన్ని పనులు చేస్తూ, యోగంకోసం వచ్చేవారికి సహాయం చేస్తుండేవారు. మాస్టరుగారు అతను ఒక్కడినే సన్యాసిని, బ్రహ్మచారిని తన వద్ద ఉండడానికి అంగీకరించారు. పూర్ణచంద్రరావుగారిని చూస్తే మహర్షి అనిపిస్తారు. ఈయనకు నేను గురువు కావడం ఏమిటి? అరవిందయోగి, రమణ మహర్షి లాంటివారి వద్ద యోగం, తపస్సు నేర్చినవాడు. ఈసారి రాగానే 'గురువుగారూ' అని సంబోధించి తనకు ట్రీట్‌మెంట్ కోరాడు. రెండురోజుల ట్రీట్‌మెంట్‌తో ఆయనగారి కీళ్లనొప్పులు, నడుంనొప్పి తగ్గింది. యువకులతో పోటీగా నడవసాగాడు. అందరూ వెళ్లిపోయిన తర్వాత అప్పుడు అడిగాడు తనకు ఉపదేశం యిమ్మని.

"మీరు పెద్దవారు. నేను మీకు ఉపదేశం యివ్వడం భావ్యం కాదు" అన్నాను.

"జీవితంలో యాభై సంవత్సరాలుగా నేను వెళ్లని ఆశ్రమం లేదు. అందరు మహర్షుల్ని దర్శించాను. ఆయామార్గాలలో సాధన చేశాను. యాభై సంవత్సరాలు వృధా చేసుకున్నాను. ఈ వయస్సులో సరైనగురువును దర్శించాను. మాస్టరుగారి యోగం చేస్తున్నవారిని చాలామందిని ఎరుగుదును. కుంభకోణం వెళ్లాను. అక్కడ నాకు ఈ యోగం చేసేవారు కనిపించలేదు. గుంటూరులో దిడుగు నారాయణరావుగారు ఎంతో కాలంగా తెలుసు. అతనికి యోగసిద్ధి లేదు. ఎనభైఏళ్ల జీవితంలో యాభై సంవత్సరాల అన్వేషణలో సిద్ధయోగి, మీరు ఒక్కరే కనిపించారు. యోగం చేసేవారు చాలామంది

ఉంటారు. యోగం సిద్ధించినవారు, యోగసిద్ధి పొందినవారు లేరు. మీరు నన్ను అపార్థం చేసుకోకుండా నన్ను మీ శిష్యునిగా స్వీకరించండి" అని అర్థించాడు.

... పెద్దవాడు, అవును అనలేను, కాదనీ అనలేను.

"ఇనీసియేషన్ తతంగం మీకు అవసరం లేదు. ప్రేయరు యిస్తాను. చేసుకోండి" అన్నాడు.

"ప్రేయర్ నాకూ వచ్చు. పుస్తకాల్లో ప్రేయర్సు, కోర్సులు ఉన్నాయి. అవి వల్లిస్తే యోగం అబ్బదు గురువుగారూ. నాకు తెలుసు మంత్ర రహస్యాలు. పుస్తకాల్లో చదివినంత మాత్రాన మంత్రం కాదు. సిద్ధి పొందిన గురువు ఉపదేశిస్తేనే అది మంత్రం అవుతుంది. ఆ మంత్రానికి మహిమ ఉంటుంది. దయచేసి నన్ను కాదనకండి. జీవిత చరమాధ్యాయంలో మంచి యోగం చేశానని, మంచి గురువు లభించాడనే తృప్తి నాకు మిగలనీయండి"అని అర్థించాడు, ప్రార్థించాడు.

అర్థరాత్రి 12 గంటలకు ఆయనకు 'కారణం' యిచ్చాను. ఇనీసియేషన్ అంటే మంత్రం చెవిలో చెప్పడం, ప్రేయర్ చెప్పడం కాదు నా పద్ధతిలో. మాస్టరుగారి అనుమతి పొందడం, వారి శక్తిని ఆవాహన చేసుకుని, దీక్షితునిలోకి దానిని పంపడం. ఆ క్షణం నుండి వారిలో యోగావర్కు నిరాటంకంగా సాగాలి, సాగుతుంది. యోగస్ఫూర్తి కలుగుతుంది. యోగచైతన్యం కలుగుతుంది.

ఆయన అన్నారు. "నేను క్రియానంద సరస్వతి, స్వామి శివానంద, అరవిందులు, రమణమహర్షి, శ్రీశైలంలో మరొకస్వామిని సేవించాను. అన్ని చోట్ల నాకు లభించని ఆత్మశాంతి మీ వద్ద లభించింది. వారితో పోల్చడంకాదు కానీ మీరు యోగసిద్ధులు. నేను పుట్టపర్తి బాబావారిని కూడా దర్శించాను."

ఇనీసియేషన్ అయిన తర్వాత ఆయన ఆశీస్సులు కోరి పాదాభివందనం చేస్తానని పట్టుబట్టారు. అవసరం లేదని నేను మొండికెత్తాను.

"గురువుకు పాదాభివందనం చేసి ఆశీస్సులు తీసుకోకపోతే ధ్యానం కుదరదు గురూజీ. ఇది నా స్వార్థం. కాదనకండి."

అంత పెద్దాయన - అన్నీ తెలిసినవాడు, గురుదంపతులకు, గురువందనం చేశాడు. సంప్రదాయం తెలిసినవాడు.

'గురువు అనుగ్రహంతో పొందేశక్తి, తానుగా ఎంత తపస్సు చేసినా లభించదు' అన్నాడు. ఆయన అనుభవం ముందు నా అనుభవం ఏపాటిది?

శ్రీగురుభ్యోన్నమః -

0 0 0

ఆ సమావేశం అనేక కొత్త వాకిళ్లను తెరిచింది... అనేకమందికి జ్ఞాననేత్రం ప్రసాదించింది. ప్రజ్ఞ ప్రభవించింది ఎప్పుడో కానీ అలాంటి అవకాశం లభించదు. ఎవరికివారు తమ గురించి తెలుసుకోగలిగారు. డా.పద్మావతమ్మకు యోగం పూర్తయింది. ఆమెలోని ప్రజ్ఞ విశ్వప్రేమగా రూపుదిద్దుకున్నది.

ఒక అమ్మాయి వచ్చింది. పేరు నివేదిత. ఆమెకు ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వవలసి వచ్చింది. ప్రేయర్‌కు కూర్చున్న రెండు నిమిషాలలో నాకు యాస్ట్రల్ డిస్టర్బెన్స్ అయి కళ్లు తెరిచాను. మిత్రులు బి.ఎస్. కృష్ణారావుగారు ప్రేయర్ చేయలేక లేచిపోయారు. తర్వాత నివేదిత పడిపోయింది. ఏదో యాస్ట్రల్ వర్కింగు, తెలుస్తూనే వుంది. సీనియర్ సాధకులు చాలామంది వున్నారు. జి. నారాయణ రావు, కృష్ణమూర్తి, ఆర్. నాగేశ్వరరావు, వసంతకుమార్ మొత్తం తొమ్మండుగురు కూర్చున్నారు ట్రీట్‌మెంటుకు. ఎంతచేసినా ఆ అమ్మాయిలో చలనం రాలేదు. పద్మావతమ్మ లేచి అన్నారు "ఈ ట్రీట్‌మెంటు మీరు చేసేది కాదు లేచిపొండి అందరూ. అమ్మగారు చేయాలి. వెంకమ్మగారి ఆదేశం..." అని యామినీదేవిని ట్రీట్‌మెంటుకు ఆహ్వానించింది. మగవాళ్లంతా తప్పుకున్నారు. అప్పటివరకు యామినీదేవి పరోక్షంగా మంచి జరగాలని సంకల్పిస్తూ, ప్రేయర్ చేయడమేతప్ప, పేషెంట్ ప్రక్కన కూర్చుని ట్రీట్ చేసింది లేదు. ఆ రోజున తనకీ ఆ సంకల్పం కలిగింది. యామినీదేవి, పద్మావతమ్మ, వరలక్ష్మి... ఇంకా ఎవరెవరో ట్రీట్‌మెంట్‌కు కూర్చున్నారు. ఒక్క గంటలో ఆ అమ్మాయికి ఆరోగ్యం చక్కబడ్డది.

అలా ట్రీట్‌మెంట్ జరిగే సమయంలో విశాఖపట్నంనుండి వచ్చిన మూర్తిగారికి ఒక చక్కని అనుభవం కలిగింది. ఆయన శివానంద శిష్యుడు. కొంతకాలంగా నా యోగం చేస్తున్నాడు. అందరం ధ్యానం చేస్తుండగా, ఆకాశమార్గాన వచ్చి నూరుమందికి పైగా మహర్షులు, మహాయోగులు, మహాత్ములు మమ్మల్ని పర్యవేక్షించి అమృతం కురిపించారుట. ఆశీర్వదించారుట. ఆ దివ్యశరీరులు అందరినీ అతను గుర్తించలేదు. స్వామి శివానంద, రమణభగవాన్, అరవిందులు, షిర్డీసాయి, రామకృష్ణ పరమహంస, ఇలా కొందరిని గుర్తించగలిగాడు. యోగసమావేశాలకు ఇందరు మహాత్ములు హాజరై మమ్మల్ని ఆశీర్వదించడం కన్న కోరదగింది ఏముంది!

యోగసమావేశాలకు మాస్టరుగారు, మాతృశ్రీ వెంకమ్మగారు దివ్యశరీరాలతో హాజరై, మనల్ని నడిపిస్తారనడానికి, యోగచర్యల్ని గమనిస్తారనడానికి ఒక ఉదాహరణ ఇది. ఆ సమావేశంలో 'గురు రెగ్యులేషన్స్' ప్రారంభించాం. మూడు రోజులు చేస్తే అయిదారు వందలు దాటలేదు. స్క్రిప్టురూపంలో వున్న కోర్సును ఎలక్ట్రానిక్ టైప్ చేయించాం. అక్కడక్కడ టైప్ మిస్టేక్స్ దొర్లాయి. నేను వాటిని గమనించి, సరిచేసుకుంటూ

చదివేను. మూడవరోజున ఒక సాధకురాలు నా వద్దకు వచ్చి "మాస్టరుగారూ, మీరు మొన్న, నిన్న, ఇవ్వాళ చేయించిన కోర్సులో నాలుగుతప్పులు చదివారు, గుర్తించారా" అని అడిగింది.

నేను అవాక్కయినాను. నా వద్ద కోర్సులన్నీ శుద్ధ ప్రతులే ఉంటాయి. ముందుగానే తప్పులుదిద్ది, మేలు ప్రతిని సిద్ధం చేసుకుంటాను. మూడు రోజుల కోర్సులో నాలుగు తప్పులు దొర్లడం! ఈమెకు ఎలా తెలుసు! తప్పులు ఎన్నగలనారు మాస్టరుగారు, మదర్ లేదా సీనియర్ సాధకులు ఎవరైనా చెప్పగలరేమో! ఈమె నిన్నగాక మొన్న యోగంలో చేరింది.ఈమెకు ఏది తప్పో, ఏది ఒప్పో ఎలా తెలిసింది! ఆమెకు అంత ఇంగ్లీషు భాషాప్రావీణ్యం ఉన్నదని తోచదు. అదే అడిగాను.

"మీరు కోర్సు చేయిస్తున్నపుడు, మీరు చదివేదంతా నాకు నియోన్ లెటర్స్‌లో మాస్టరుగారు చూపించారు. మూడురోజులు అలాగే జరిగింది. మాస్టరుగారు చూపించిన వాటికి, మీరు చదివిన వాటికి నాలుగుచోట్ల ఒక్కొక్క మాట తేడా వచ్చింది" అన్నది.

నిజమే. నాలుగు తప్పులు నేనూ గుర్తించాను చదివేటప్పుడు. ముందుగా చదివిన తర్వాత అది తప్పని గ్రహించి, దిద్దుబాటు చేసుకున్నాను పుస్తకంలో. కానీ మళ్లీ పైకి చదవలేదు. మనస్సులోనే కరెక్షన్ చేశాను. అలా మనస్సులో అనుకున్నా సాధకులకు వైబ్రేషన్ సరిగా అందుతుంది. ఫలితం ఉంటుంది. అసలు కొన్ని కోర్సులు పైకి చెప్పనవసరం లేదు. సాధకులు కళ్లు మూసుకుని కూర్చుంటే చాలును. నేను లోలోపల చదివిన మాటల స్పందన తరంగాలుగా వెళ్లి వారిలో స్పందన కలిగిస్తుంది. అదే ఉత్తమ పద్ధతి.

1992

పరస్పరాశ్రితాలు

తిరుపతిలో నాది ఒక విధంగా వానప్రస్థ జీవితం.

ఆశ్రమ జీవితం కనుక వానప్రస్థాశ్రమం అనవచ్చు. గృహస్థాశ్రమం. కాస్త రూపురేఖలు, గుణగణాలు మారితే వానప్రస్థాశ్రమం అవుతుంది. అది కాస్త రంగుమారి, వైరాగ్యం పులుముకుంటే యోగాశ్రమ జీవితం అవుతుంది. నా దృష్టిలో యోగాశ్రమం అంటే అడవిమధ్యలో ఒక పర్ణశాల వేసుకుని జీవించడం కాదు. ప్రపంచ వ్యవహారాలు చూస్తూ అందరిలో ఒకరుగా జీవిస్తూ, సాటి మనుషుల విలువల్ని పెంచే సత్కార్యాలు చేస్తూ, అత్యాశ, అహంకారం, అభిజాత్యం విడనాడి నిస్వార్థంగా జీవిస్తూ, యోగసాధన చేయడం. పరమాత్మసన్నిధికి చేరడానికి వీలైనంత తపస్సు లేదా ధ్యానం చేసుకోవడం. ఆ పని ఒంటరిగా ఏకాకిగా చేసుకోవడంకన్న ఆలుమగలు అన్యోన్యంగా ఉంటూ ప్రాపంచికతకు తక్కువ విలువనిస్తూ, లాలసకు లొంగిపోకుండా, ఉన్నతవిలువలతో జీవిస్తూ యోగసాధన చేయడం, అందరి మధ్య వుంటూనే ఏకాంతాన్ని సాధించవచ్చు. తనలోకి తాను దూసుకుపోవచ్చు. అదీ నా యోగపరమార్థం.

తిరుపతి చేరాక బయటి ఆహ్వానాలు అంగీకరించడం లేదు. ఎక్కడకు వెళ్లాలనిపించడం లేదు. ఉద్యోగం చేసినంత కాలం ఎక్కడికైనా వెళ్లాలంటే సెలవులు దొరికేవి కావు. సెలవు లభిస్తే డబ్బు ఉండేది కాదు. రిటైర్ అయిన తర్వాత సమయం వున్నా, ఆర్థిక దుస్థితి. రెండవది ఒంటరి ప్రయాణం అసాధ్యం. ఒకసారి కళ్యాణదుర్గం వెళ్లాను. మరొకసారి తుకారాం ఆహ్వానంపై సిర్‌పూర్ కాగజ్‌నగర్ వెళ్లాను. కాగజ్‌నగర్‌లో కొందరు యోగంలో చేరారు. తిరిగి వస్తుండగా కె.వి.రత్నంగారి భార్య సంధ్య అడిగింది, తనకు ప్రేయర్ కుదరడం లేదని. అసలు సంధ్య నా వద్ద ఇనీసియేషన్ తీసుకోలేదు. ప్రేయర్ ఎలా కుదురుతుంది? మర్నాడు బి.ఎస్.కృష్ణారావుగారింటికి రమ్మని చెప్పాను. తిరుపతి నుండి వస్తే కృష్ణారావుగారింట్లో మకాం అప్పట్లో అప్పుడప్పుడు. ఆ అమ్మాయికి టచ్ యిచ్చి, ఇనీసియేషన్ ఇవ్వగా, రెండుగంటలు ధ్యానం చేసింది. చాలా వర్కింగ్స్, నమస్కారాలు వచ్చాయి, అంతకు ముందు చాలాకాలంగా యోగం చేస్తున్నది. నేను ఇనీసియేషన్ చేసింది ఆ రోజునే.

ప్రార్థన తెలిసినంత మాత్రాన యోగం తెలిసినట్లు కాదు. రోజూ ప్రార్థన చేసినా యోగం చేసినట్లుకాదు. అభివృద్ధి కనిపించక పోవచ్చు. ఫలితం కనిపించక పోవచ్చు.

చేయగా, చేయగా ఎప్పుడో మాస్టరుగారి కరుణావీక్షణం సాధకునిపై ప్రసరిస్తుంది. అంతవరకు ఎలాంటి చలనం కలగదు, చైతన్యం కలగదు. ఎప్పుడో నావంటి సీనియర్ సాధకునికి బుద్ధి పుడుతుంది. మాస్టర్ ఎనర్జీ ఏదో మాలోంచి ఆ సాధకునిలోకి బదిలీ అవుతుంది. ఆక్షణంలో వారికి ఇనీసియేషన్ అయినట్లు. అంతవరకు చేస్తున్నది వృథా అని కాదు, అప్పటికి పక్వానికి వచ్చినట్లు. ముందు రెక్టిఫికేషన్ జరగాలి ఎవరికైనా. కొన్ని అడ్జస్టుమెంట్లు జరుగుతాయి. అంతవరకు వేచి ఉండక తప్పదు. తొందరపడితే ఎవరికీ యోగం అబ్బదు. కొందరి విషయంలో ఆలస్యం అనివార్యం అవుతుంది. కొందరికి మొదటిరోజునే యోగావర్కు ప్రారంభమవుతుంది. వారి వారి సంస్కారం అందుకు కారణం. పూర్వపుణ్యం అని, కర్మ అని నేను అనను. ఇప్పుడు అలవడవలసిన సంస్కారం అది. అవకాశం వున్నా కొందరు ఉపయోగించుకోలేరు. ఏవో అడ్డంకులు, అవాంతరాలు వారిని యోగానికి దూరం చేస్తాయి. యోగదూరుల్ని చేస్తాయి వచ్చిన తర్వాత, కొంతకాలం యోగం చేసిన తర్వాత పలాయనం చిత్తగించే వారుంటారు. ఎవరి యోగ్యత వారిది. మనం కర్తలం కాదు. ఎవరినీ నేను శాసించను. అభిశంసించను.

ట్రీట్‌మెంట్స్ చేయడంలో నా పద్ధతి నాది. మొదట్లో 'బ్రీతింగ్స్' ఉపయోగించేవాడిని. తర్వాత నాకు వాటి అవసరం లేక వాటిని ఉపయోగించడం లేదు. ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తే రోగి బాధలు, రోగం, చేసినవ్వారు తమలోకి తీసుకుని బాధపడవలసి వస్తుందని చాలామంది నమ్మకం, భయం. అందుకే వీళ్ల కర్మలు తమ నెత్తిన వేసుకోవడం ఎందుకని చాలామంది సీనియర్స్ చికిత్సల జోలికి పోరు. తమవరకు యోగసాధన చేసుకుంటూ తృప్తిగా వుంటారు. ఎక్కడో నాలాంటి ఒకరిద్దరు ఈపనికి పూనుకుంటారు. బాధలు వచ్చినా, కష్టనష్టాలు ఎదురైనా భరించడానికి అనుభవించడానికి సిద్ధపడినవారే యోగా ట్రీట్‌మెంట్స్ చేయడానికి సిద్ధపడతారు. అందుకు చాలా ధైర్యం, సాహసం కావాలి.

కృష్ణారావుగారింట ఒక నెలరోజులు ఉండవలసి వచ్చింది. వారింట్లో ఒక నెలరోజులు ప్రత్యేక ప్రార్థనలు చేయాలని వారికి సంకల్పం కలిగింది. 'ప్రేయర్స్ పుస్తకం' అచ్చువేసే సమయంలో అక్కడ మకాం పెట్టాను. కృష్ణారావుగారి చిన్నబ్బాయి భాస్కర్, గోవిందరాజశర్మ, ఆనందకుమార్, ఆదిత్యకుమార్... ఇలా ఇరవై పాతిక సంవత్సరాల యువకులు యోగంలో చేరారు. శ్రద్ధాభక్తులున్నవారు. అప్పుడే భాస్కర్ తన మిత్రుడు వాసుని తీసుకువచ్చాడు. అతను ఇనీసియేషన్ జరిగిన మర్నాడే విరమించుకున్నాడు. అతని అక్క వాణి, మరో తమ్ముడు బాబు వచ్చారు. వాణికి గృహస్థజీవితం సరిగాలేక, పుట్టింట్లోనే ఉంటోంది. కృష్ణమోహన్ వచ్చి అక్క పరిస్థితి చెప్పి ఏడ్చాడు. అప్పటికి బాబు

కుర్రవాడు. డిగ్రీ చదువుతున్నాడు. యోగం అంటే వాళ్లకు పెద్దగా తెలీదు. కృష్ణారావు,చిత్ర చేస్తున్నారు కనుక వారికి నమ్మకం. వారంతా కుటుంబమిత్రులు. వాణి యోగంలో చేరింది.

"అమ్మాయ్, నా యోగం సర్వరోగ నివారిణి. కానీ అన్నిసమస్యలు పరిష్కరిస్తుం దని చెప్పను. యోగం చేసుకుంటే నీకు మేలు జరుగుతుంది. అంతవరకు చెప్పగలను – ఆ మేలు నీవు కోరుకున్న విధంగా ఉండకపోవచ్చు. నీకు ఏది మంచిదైతే, మాస్టరుగారు ఆ మార్గాన్నే చూపిస్తారు. సమస్య అలా పరిష్కారం అవుతుంది. మాస్టరుగారి తీర్పును నీవు ఆమోదించాలి. నీకు ఇష్టమైన రీతిలో, నీవు కోరిన విధంగా కాకపోతే నన్ను, యోగాన్ని, మాస్టరుగారిని నిందించవద్దు. జడ్జిమెంట్ నీ ఇష్టానికి వ్యతిరేకం కావచ్చు, నీకు అనుకూలంగా రావచ్చు, రాకపోవచ్చు. కాని తీర్పు తీర్పే. సుప్రీంకోర్టు తీర్పులాంటిది. ఆ పైన అప్పీలు చేసుకోడానికి వీలుండదు. భరించక తప్పదు" అన్నాను.

వాణి ఆడపిల్లే గాని మొండిపిల్ల. పైకి మెత్తగా కనిపిస్తుంది కాని గట్టిమనస్సు కలది. కొండంత బరువును భరించే స్థైర్యం వుంది. ఆ లక్షణాలు ప్రతివారికీ అవసరం. స్వతంత్రంగా జీవించదలచినవారికి మనోస్థైర్యం, ధైర్యం చాలా అవసరం. ఆమె యోగంలో కుదురుకున్నది. ఆమెలో యోగావర్చ్య బాగా కనిపించింది. చిన్నచిన్న రుగ్మతలు. వెంటనే సమసిపోయాయి. చక్కని ఆరోగ్యం చేకూరింది. రెండవది ధైర్యం వచ్చింది. యోగబలమో, ఆమె సంకల్పబలమో గాని వాణిగారి మొగుడుగారు వచ్చాడు. మళ్లీ కాపురానికి తీసుకువెళ్లాడు. ఆరునెలల సహవాసంతో వారు వీరవుతారంటారు. వీరు ఎవరికి వారుగానే మిగిలారు, 'కుక్కతోక వంకర' సామెత. ఆ అమ్మాయి తిరిగి పుట్టింటికి చేరింది. మళ్లీ కథ కంచికివెళ్లింది.

సాధారణంగా ప్రతివారు యోగంచేస్తే వారి సమస్యలన్నీ తీరిపోతాయన్న భ్రమలో ఉంటారు. అది తప్పు. యోగం చేయడం వల్ల కర్మ కొంత రహితం కావచ్చు. కొంతవరకైనా అనుభవించక తప్పదు. మహా మహా తపస్సు చేసినవారే అనుభవించారు. రామకృష్ణ పరమహంస, రమణమహర్షి, కంచి పరమాచార్య, శివానంద లాంటి ఎందరో మహాత్ములు రోగాలు అనుభవించారు. అంత తపస్సు చేసినవారికి అలాంటి భయంకర వ్యాధులు ఎందుకురావాలి అని ప్రశ్నించడం అనుచితం, అజ్ఞానం. ఎంతటివాడైనా కొంతయినా కర్మశేషం అనుభవించక తప్పదు. అది రోగాల రూపంలో ఆవహించకనూ తప్పదు. సమస్యలను మన వివేకంతో, సామాజిక న్యాయంతో పరిష్కరించుకోవాలిగానీ యోగానికి లేదా ఇష్టదైవానికి, భగవంతునికి ముడిపెట్టకూడదు.

తన సమస్య పరిష్కారమైన పద్ధతికి ఆమె దిగులుపడలేదు. క్రుంగిపోలేదు. నిరాశకు లోనుకాలేదు. ఈ రోజుల్లో యువతీ యువకులకు ఆపాటి విజ్ఞత, తెగింపు,

చొరవ, స్వతంత్రత చాలా అవసరమనిపిస్తోంది. సంసారాలు సాగించడమే నేటియువతకు ధ్యేయం అనిపించడం లేదు. ఇష్టం లేకుండా మొక్కుబడిగా సంసారాలు చేయాలని నేటి కాలపు యువత అనుకోవడం లేదు. స్వతంత్రంగా బ్రతకాలన్న తెగింపు కనిపిస్తోంది. పెద్దవారు, అయిష్టంతోనైనా అంగీకరించవలసి వస్తోంది. సమాజం ఆ తెగింపును గర్హించడం లేదు. మారుతున్నకాలంలో మారే విలువలను మన్నించడం పరిణామం, సంస్కారం. మాస్టరుగారిని పూర్తిగా నమ్ముకున్నవారికి వారి 'గైడెన్స్' ఉంటుంది. ఆ గైడెన్స్‌ను ఆమోదిస్తే మంచిఫలితాలు కలుగుతాయి. జీవితం నిర్విచారంగా, సుఖంగా సాగుతుంది. ఆత్మస్థైర్యం ఉండాలేగానీ ఆత్మతృప్తికి, ఆనందానికి, మార్గాలు అనేకం లభిస్తాయి. మనసున్న వానికి మార్గం దొరికితీరుతుంది.

0 0 0

నా పట్ల అభిమానంతో, యోగంపట్ల అభినివేశంతో వచ్చినవారు ఎన్నటికీ నన్ను నా యోగాన్ని వదిలిపోరు. పోలేరు. వారికీ నాకు మధ్య యోగాన్ని మించినబంధం మరేదో ఏర్పడుతుంది. అది జననాంతరసంబంధం. జన్మజన్మల ఆత్మానుసంధానం. నన్ను అర్థం చేసుకున్నవారికి నా యోగం అర్థం అవుతుంది. నా యోగాన్ని అర్థం చేసుకున్నవారు నన్ను అభిమానిస్తారు. ఆరాధిస్తారు, ప్రేమిస్తారు. యోగం పరస్పరాశ్రితం. యోగస్పందన పరస్పరాశ్రయం.

చిత్తూరు నుండి ఒకామె వచ్చింది. పేరు విమలమ్మ.ఆమె గుండెలో స్పందన, కళ్లలో తడి కలగలసి ఆత్మీయంగా మారింది. ఆమె పెద్దకోరికలు కోరలేదు. ఇది కావాలని, అది కావాలనీ అడగలేదు. గురుదంపతుల్లో తన కన్నతలిదండ్రుల్ని చూసుకోగలిగింది. అమ్మ, నాన్న అని పిలవసాగింది. ఆ పిలుపులో తొంగిచూచింది కన్నబిడ్డల ప్రేమ. అదిచాలును మనుషులను దగ్గర చేయడానికి, మనసులను ఏకం చేయడానికి. అలాంటి అనుబంధం ఆ తర్వాత వచ్చిన చాలామందిలో కనిపించింది. అందుకే మాది యోగకుటుంబం అయింది. ఇది వసుధైక కుటుంబం. చిత్తూరులో ఒక యోగాసెంటర్ వుంది. చంద్రశేఖర్ నిర్వహణ. అక్కడికి విమల వెళ్లదు. ఆమెకు తిరుపతిలో మావద్దకు వస్తేనే తృప్తి. ఒక్కసారి పుట్టింటికి వచ్చిన ఆడపిల్ల పొందే అనుభూతి, తృప్తి ఆమెలో. అందరూ అలా ఉండగలగాలి. అప్పుడు యోగం ప్రేమపూర్ణమవుతుంది. అనురాగ రంజితమవుతుంది.

తన గురువు దగ్గరకు తప్ప, మరొక గురువు దగ్గరకు పోకూడదని ఆమె నిర్ణయం. కన్నతండ్రినే 'నాన్న' అనగలం. ఎవరిని పడితే వారిని 'నాన్న' అనం. కన్నతల్లిని, మరోతల్లినైనా 'అమ్మా' అని ఆప్యాయంగా పిలవగలం. గురువు తండ్రిలాంటివాడు.

నిత్యం గురునామ స్మరణ చేస్తే చాలు గురువు అనుగ్రహం అప్రతిహతంగా అందుతుంది. ఈ రహస్యం తెలుసుకోలేని సాధకుడు అహంకరిస్తాడు. అహంభావం పెంచుకుంటాడు. గురువు అనుగ్రహానికి దూరం అవుతుంటాడు. విమలది నేర్చుకుంటే అబ్బిన సంస్కారం కాదు. అది జన్మసంస్కారం.

0 0 0

డాక్టరు పద్మావతమ్మ బళ్లారికి పిలిచారు వారి ఇంట ఒక చిన్న సమావేశం జరపాలని. కళ్యాణదుర్గం నుండి సాధకులు చాలామంది వచ్చారు. బళ్లారిలో మూడు గ్రూపులు. సూర్యనారాయణగారి సెంటర్ ఒకటి. కొండాచారి గారి రాజయోగాశ్రమం రెండవది. మూడవది పద్మావతమ్మ సొంతం. ఈమె పై రెండుసెంటర్లకు వెళ్లదు. వారిపద్ధతులు ఈమెకు నచ్చవు. సూర్యనారాయణ మాస్టర్, మదర్ ఫోటోల ప్రక్కన తన ఫోటో పెట్టి ప్రేయర్ చేయిస్తాడని, సీనియర్స్ అక్కడికి వెళ్లడం మానుకున్నారు. తానే మాస్టరు సి.వి.వి. అవతారమని, తన భార్య మాతృశ్రీ వెంకమ్మగారని ఆయన ప్రచారం చేసుకున్నాడట. కొండాచారిగారు విద్యావంతులను, పెద్ద ఉద్యోగులను కూడగట్టుకుని సెంటర్ నిర్వహిస్తున్నారు. ఆయనతో పేచీలేదు. ఈయనకు కుంజు అయ్యర్ ఆదర్శం, గైడు. తన సమావేశాలకు అయ్యర్‌ను పిలుస్తుంటాడు.

కుంజు అయ్యర్‌ది మద్రాసు. రామానుజంగారి శిష్యుడు. కుంభకోణంలో ఉంటాడు. ఆయన యోగం ఏపాటి చేస్తారో నాకు తెలియదు. పద్మావతమ్మగారి ఆహ్వానం మేరకు నేను, యామినీదేవి వెళ్లాం బళ్లారి. మా మకాం పద్మావతమ్మగారి ఇల్లే. కొండాచారిగారింటికి వెళ్లి కలిశాను. "ఇద్దరు సీనియర్ సాధకులు ఒకేసారి బళ్లారి రావడం మహద్భాగ్యం" అని లాడ్జికి తీసుకువెళ్లి కుంజు అయ్యర్‌కు పరిచయం చేశారు. ఆయనగారు నన్ను గుర్తించనట్లే ప్రవర్తించాడు. తన దర్శనానికి నేను తిరుపతి నుండి వచ్చినట్లు పోజు పెట్టారు. ఆయన మూడు రంగుల శాలువా, మెడలో రుద్రాక్షమాలలు, మొహాన విభూతిపట్టీలు చూడగానే జంగమదేవర అనిపించాడు.

సాయంత్రం పద్మావతమ్మగారింట ప్రేయర్‌కు కొండాచారిగారు కుంజు అయ్యర్‌ను తీసుకువచ్చారు. ఊళ్లో యోగసాధకులంతా నాకు తెలిసినవారే! నేను వచ్చానని తెలిసి యాభై, అరవై మంది ప్రేయర్‌కు వచ్చారు. చాలామంది నా ట్రీట్‌మెంటు తెలిసిన వారే. నేనంటే గురుభావన వారందరికి. ఒక్క కొండాచారిగారికి మాత్రం అయితే గియితే తాను గురువు, మాస్టరు అనిపించుకోవాలని లోపల ఆరాటం. పైకి అనడు కాని అందుకు అవసరమైన వాతావరణం సృష్టించి పెట్టుకున్నారు. మంచిదే! ఆయన మాస్టరు అయినా, గురువు అయినా మరొకరికి నష్టం లేదు.

క్రిక్కిరిసిన హాలులో అప్రయత్నంగా నాకు అయిదుగురికి ట్రీట్‌మెంట్ వచ్చింది. వారెవరో నాకు తెలియదు. ఎవరూ ముందుగా నన్ను కోరలేదు ట్రీట్‌మెంట్ కావాలని. అడగాలని అనుకుని ఉంటారు. ప్రేయర్ పూర్తిచేసి అయిదు విభూతి పొట్లాలు సిద్ధం చేసి పెట్టుకున్నాను. అందరి ప్రేయర్ అయిన తర్వాత వారివైపు చూచి "మీలో అయిదుగురికి ట్రీట్‌మెంట్ జరిగింది. వారు ఎవరో వచ్చి విభూతి తీసుకోండి" అన్నాను. నలుగురు వచ్చి 'టచ్' తీసుకున్నారు. అయిదవ వ్యక్తి రాలేదు. కానీ మరొకరికి ట్రీట్‌మెంట్ యివ్వడం అయితే జరిగింది అడగకుండానే.

ప్రేయర్ తర్వాత ఆరుబయట చాపలు వేసి కూర్చున్నాం. కొండాచారిగారు కుంజు అయ్యర్ ప్రత్యేకతను చాటిచెప్పడంకోసం వారిని మాస్టరుగారి గురించి యోగం గురించి ప్రసంగించమని కోరారు. ఆయనకు తెలుగు సరిగా రాదు. ఇంగ్లీషు అస్సలు రాదు. ఏదో పొడిపొడిగా చెప్పాడు. వచ్చినవారికి బొత్తిగా నచ్చలేదు... పద్మావతమ్మగారు "మా గురువుగారు మాట్లాడతారు" అన్నారు. నా సహజధోరణిలో ఒక గంటసేపు చెప్పాను కుంజుఅయ్యర్ అంతవరకు బిగదీసుకు కూర్చున్నవాడు వచ్చి 'క్షమాపణ' వేడుకున్నాడు.

"మీ గురించి వినడమేతప్ప ఎన్నడూ చూడలేదు. ఏ ఊరు వెళ్లినా యోగసాధకులు మీ గురించే చెబుతుంటారు. ఇందాక అయిదుగురికి ట్రీట్‌మెంట్ చేశారుగదా! ఎలా చేశారు?" అని ప్రశ్నించాడు.

అంతలో సరస్వతి వచ్చి ప్రక్కన కూర్చుని, తాను ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం వచ్చానని చెప్పింది.

"నీకు ట్రీట్‌మెంట్ ఇందాకనే చేశాను. విభూతి తీసుకో" అని అయిదవపొట్లం ఇచ్చాను.

కుంజు అయ్యర్‌గారికి ఈ మతలబు అర్థంకాలేదు. నేను బళ్లారి వెళ్లడం అదే చివరిసారి "ఇంక నేను బళ్లారి రాను" అని ఆ రోజునే చెప్పాను.

0 0 0

అప్పుడప్పుడు కొన్ని అద్భుతాలు, నిదర్శనలు చూపిస్తే తప్ప జనానికి నమ్మకం ఏర్పడదు. అందుకే అవసరం లేకపోయినా సిద్ధపురుషులు సైతం మిరకల్స్ చూపిస్తుంటారు. పద్మావతమ్మగారింట అలాంటి మిరకల్ ఒకటి జరిగింది. మేము ప్రేయర్ చేస్తుండగా, పక్కింటి ఆమె వస్తానని కబురు చేసింది కానీ రాలేదు. ఆలస్యంగా వచ్చింది. రెండు కొబ్బరికాయలు, అగరువత్తులు తెచ్చింది. వాటిని అక్కడ పెట్టింది. "మేమంతా బయటకు వెడుతున్నాం. అక్కడ ఉంచండి. వచ్చాక చూడవచ్చు" అని తాళం వేసి వెళ్లిపోయాం

తిరిగి వచ్చేసరికి ఆ రెండు కొబ్బరికాయలు పగలగొట్టినట్లు నివేదించబడి వున్నాయి. అగరువత్తులు అప్పుడే వెలిగించినట్లు ఘుమఘుమలాడుతున్నాయి. కొబ్బరికాయలు వాటంతట అవే ఎలా పగిలాయి?!! ఎవరూ వెలిగించకుండా అగరువత్తులు ఎలా వెలిగాయి?!! ప్రేయర్ సమయంలో అగరువత్తులు వెలిగించడం మరచిపోయినా గంటసేపు ప్రేయర్ హాలులో అగరొత్తుల గుబాళింపు రావడం మా ప్రార్థనల్లో సహజమే.

0 0 0

మే సమావేశాలకు కొద్దిరోజులు ముందుగా ఒకయువకుడువచ్చాడు. పాతికేళ్లలోపు వయస్సు. రావడమే చాలా తీవ్రంగా కోపంగా వచ్చాడు.

"శార్వరి అంటే మీరేనా?" అని అతని తొలిప్రశ్న. అతని 'యాస' తెలంగాణా వాడని పట్టించింది.

"మీది కరీంనగరా?"అడిగాను.

"అవును మీకెలా తెలుసు నేను. మీరేనా గురువుగారంటే?"

"నేనెవరికీ గురువును కాదు. నాపేరు శార్వరి, కొందరు శర్మ అని కూడా అంటారు. నేను గురువును కాను, అలా అని ఎవరికీ చెప్పలేదు"

"నేను శార్వరిగారిని కలుసుకోవాలని వచ్చాను"

"కలుసుకోవాలని వచ్చారా; మాట్లాడాలని వచ్చారా?"

"రెండింటికి తేడా ఏమిటి? రెండు ఒక్కటేగా"

"కాదులే... ఇప్పుడు మాట్లాడు, తర్వాత కలుసుకుందువు. కలుసుకోవడం అంటే నాలో నీవు కొంత కలిసిపోవడం. మాట్లాడిపోవడం అంటే పనితీరివెళ్లిపోవడం"

"నేను రామకృష్ణ ఫ్రెండ్‌ని" అన్నాడు.

"నీపేరు భాస్కర్, అవునా?"

"మీరు యోగం పేరుతో నా ఫ్రెండ్‌ని మోసం చేశారు. అతని భవిష్యత్తును పాడుచేస్తున్నారు. అతను నా మాట వినడం లేదు" అన్నాడు.

"నీ ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇప్పుడు చెప్పను. మరొకసారి రండి భాస్కర్" అన్నాను.

అతను మొండిగా వాదనకు దిగాడు.

"యోగం తిండి పెట్టదు" అన్నాడు

"కానీ యోగం అతన్ని మనిషిగా మార్చవచ్చుగదా! అతని జీవితం ముందు ముందు ఎన్ని మలుపులు తిరుగుతుందో!"

అతను వచ్చినవిషయం ఎలా పసికట్టాడో అతని మిత్రుడు రామకృష్ణ వచ్చాడు.

అతని మొహం వివర్ణమైంది. ఇద్దరు మాట్లాడుకునే స్థాయి దాటిపోయింది. ఏదో గొడవ జరిగివుంటుంది.

అప్పటికి భాస్కర్ నాపై కోపంతో వెళ్లిపోయాడు.

మూడు నెలల తర్వాత తనంత తానుగా వచ్చాడు.

"నేను యోగంలో చేరాలని వచ్చాను" అన్నాడు.

"యోగం తిండిపెట్టదు కదా భాస్కర్" అన్నాను నవ్వుతూ.

'మీ పుస్తకాలు కొన్ని చదివాను గురూజీ! నాకు నచ్చాయి. మీయోగం మిగతా యోగాలవంటిది కాదని అర్థమైంది. మనిషికి అన్నివిధాల ఉపయోగించే యోగం మీది'

"యోగంలో చేరడం వల్ల నీకు లాభాలు ఉండకపోతే...?"

"... మూడు నెలలుగా ఇక్కడికి వచ్చి వెళ్లినప్పటినుండి నాలో ఎంతో మార్పు వచ్చింది. నా ఆలోచన మారింది. ఒక్కసారి మిమ్మల్ని కలిసి వెళ్లితేనే నాలో ఇంతమార్పు వచ్చిందంటే మీ యోగం చేస్తే ఇంకెంత మంచి జరుగుతుందోననిపిస్తోంది. అందుకే వచ్చాను" అన్నాడు వినయంగా.

అతను యోగంలో చేరాడు. చక్కగా యోగసాధన చేస్తున్న యువకులలో తానొకడు. నిర్మలంగా, నిదానంగా ఉండడం అతనికి యోగం నేర్పిన మొదటిపాఠం.

1993

బాట అదే - నడక నాది

ప్రతి డిసెంబరు సమావేశం ఒక సమీక్షా సమావేశం.

ఆ సంవత్సరంలో చేసిన పని సింహావలోకనం చేసుకోవడం. అంతవరకు జరిగిన యోగావర్కుపై ఒక అవగాహనకు రావడం. కొత్తసంవత్సరంలో చేయవలసిన పనులు, ముందుముందు చేయవలసిన పనులు రూపొందించుకోవడం - కోర్సులు ఎన్ని పూర్తిచేశాం, ఇంకెన్ని చేయాలి అని లెక్కచూచుకోవడం. ఇవన్నీ బయటివారికి అనవసరం అనిపించవచ్చు కానీ నాకు అవసరమే. ప్రతి సమావేశం ఆరునెలల మత్తు వదలిస్తుంది. ప్రతిసాధకునిలో కొత్త ఉత్సాహం కలుగుతుంది. బ్యాటరీ రీఛార్జి అయినట్లు.

ఒకసారి మద్రాసులో ఉండగా మధురై విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్ డా. తిమ్మావఝుల కోదండరామయ్యగారు ప్రేయర్‌కు వచ్చినప్పుడు వారన్న మాటలు జ్ఞప్తికి వస్తుంటాయి. "ఇలాంటి ప్రేయర్ ఒక్కరోజుసాగితే ఆరునెలలు ఆరోగ్యంలో ఎలాంటి ఢోకా ఉండదు. ఉత్సాహంగా పనిచేయగలను" అని. నిజమే సమావేశంలో మూడురోజులు పాల్గొన్నవారికి చిల్లరమల్లర అనారోగ్యాలు చెప్పకుండా పోతాయి. ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం వచ్చినవారికి అడగకుండానే జబ్బులు సర్దుకుంటాయి. ప్రతి సమావేశం నవచైతన్యం కలిగిస్తుంది. నవ్యస్ఫూర్తిని కలిగిస్తుంది. ప్రతివారికి ఒక కొత్త అనుభవం కలిగిస్తుంది. నాలుగైదు రోజులు ఒక మునివాటికలో జీవించిన ప్రశాంతి, ఆత్మశాంతి కలుగుతుందంటారు సాధకమిత్రులు.

తిరుపతిలో కొన్ని యోగకేంద్రాలున్నాయి. దాదాపు అన్నిపద్ధతుల వారి శాఖలు ఉన్నాయని చెప్పవచ్చు. సహజయోగకేంద్రం మా ఇంటికి ఒక కిలోమీటరు దూరంలో వుంది కపిలతీర్థం సమీపంలో. దాని సంచాలకుడు 'బాబు' అని, మంచివాడు, అంకిత భావంతో సేవ చేస్తుంటాడు. వారికి రెండు మూడు వందల మంది సభ్యులున్నారు. సంవత్సరానికి ఒకసారి సమావేశం అవుతుంటారు. కపిలతీర్థం దగ్గర జ్ఞానానంద ఆశ్రమం ఉంది. దాని నిర్వాహకుడు కె.ఎస్వీ, నాకు మిత్రుడు.

– బాబు, వారి సెంటర్ నుండి ఊళ్లోకి వెళ్లాలంటే, మా ఇంటిమార్గంలోనే వెళ్లాలి. అతనికి మా ఇల్లు ఒక కిలోమీటర్ ఉండగానే, కాళ్లు తడబడేవి. శరీరంలో కంపనలు, ప్రకంపనలు పుట్టేవి. మా ఇంటి ఎదరకు వచ్చేసరికి మైకం కమ్మినట్లు అయ్యేది. ఒకసారి లోపలకు వచ్చి, తనను పరిచయం చేసుకున్నాడు. సహజయోగమార్గంలో

తాను ప్రిసెప్టర్. అంటే గురువు లాంటివాడు. "గురూజీ! మీ యోగం చాలా పవర్‌ఫుల్. రోడ్డున వస్తుంటేనే నేను ఫీల్ అవుతుంటాను. లోపల ఎనర్జీ కలుగుతోంది. మీతోపాటు నేనూ మెడిటేషన్ చేసుకుంటే మీకేమైనా ఇబ్బందా" అన్నాడు.

"నాకు ఇబ్బందీ లేదు, అభ్యంతరమూ లేదు. ఎప్పుడైనా రండి. ఏ మార్గమైనా సైనా నేను గౌరవిస్తాను" అన్నాను.

వయస్సులో నా కంటె చిన్నవాడు అయినా మంచివాడు. ఏ మార్గంలో సాధన చేస్తున్నా, అంకితభావం కలవాడు. అది ప్రధానం. పైగా స్నేహం కోరి వచ్చాడు. ఆ రోజు నాతో కలిసి ధ్యానం చేశాడు. ఒక గంటకు పైగా చేశాడు.

"అమ్మయ్య! ఎంతో రిలీఫ్ కలిగింది. కొద్దినెలలుగా ఏదో తెలియని బరువు మోస్తున్నాను. ఈరోజు మనస్సు తేలికైంది" అన్నాడు. తర్వాత అప్పుడప్పుడు ప్రేయర్‌కు వచ్చేవాడు. అతను అడవుల్లోకిపోయి కొండగుహల్లో నెలా రెండునెలలు ఏకాగ్రంగా ధ్యానం చేసి వస్తుంటాడు చాలాకాలంగా. నా వద్దకు రావడం మొదలైన తర్వాత ఏ గుహకూ వెళ్లడం లేదు. "ఇక్కడే ప్రశాంతంగా యోగం కుదురుతుంది" అనేవాడు.

ఒకనాడు అతనివెంట ఒక స్త్రీమూర్తి వచ్చింది. ఆమె సగం సన్యాసిని వేషంలో వుంది. నాకు వేషాలంటే యిష్టం ఉండదు. ఆమె సెమీ కాషాయం చీరకట్టింది. మెడలో రుద్రాక్షమాల వేసింది. నుదుట విభూది పెట్టుకుని, జుత్తు విరబోసుకుంది. సంతోషం బాబు ఆమెను నాకు పరిచయం చేశాడు. ఆమె అతని కో-ప్రిసెప్టర్. పదిహేను సంవత్సరాలుగా యోగం చేస్తున్నది. సన్నగా చలాకీగా వుంది.

కొంచెంసేపు ఆమెతో చర్చ సాగింది యోగవిషయాలపైన. "మీరు కాషాయ బట్టలు కట్టారు. రుద్రాక్షమాల ధరించారు. పరమ పవిత్రంగా జీవిస్తున్నట్లు లోకం అనుకోవాలని మీ ప్రయత్నం. నేను మామూలు మనిషిని. వేషం మార్చను. నేను మీకు చేయగల సహాయం ఏముంది?" అని అడిగాను.

ఆమెకు చాలాకాలంగా కాళ్లతీపులు, వెన్నునొప్పి. దానికి ట్రీట్‌మెంట్ కావాలని అడిగింది.

"మీ యోగంలో మీరు చేసుకోలేరా?" నా ప్రశ్న.

"తెలియదు"

ఆమెను ప్రేయర్‌లో కూర్చొబెట్టి సహస్రారంపైన స్పృశించాను. పదినిమిషాలలో ఆమెకు బాధలు సమసిపోయాయి. సహస్రారం నుండి కుండలిని వరకు ఏదో శైత్యస్రవంతి ప్రవహించినట్లు అయిందట. ఏదైతేనేం రోగం కుదిరింది. అదీ ప్రధానం.

ఒక వారం తర్వాత ఆమె మళ్లీ వచ్చింది. ఈసారి కాషాయాంబరాలు ధరించలేదు.

చక్కని నేతచీర కట్టింది. రుద్రాక్షమాల తీసివేసి, బంగారు ఒంటిపేట గొలుసు వేసుకుంది. ముఖాన విభూతి లేదు. చాలా ఆనందంగా, హుషారుగా వుంది.

"ఏమిటి విశేషం... బాగున్నారా?" అడిగాను.

"పది సంవత్సరాల మధ్యకాలంలో ఈ వారంలో ఉన్నంత ఆనందంగా ఎన్నడూ లేను. మీ ట్రీట్‌మెంట్‌తో నాకు కొత్త జీవితం ప్రసాదించారు. ఇంతకాలం నేనూ యోగం ఎందుకు చేశానో తెలియదు. ఏం సాధించానో అర్థం కాలేదు. అంతా అయోమయం! ఇప్పుడు నేను ఏమిటో నాకేం కావాలో తెలుసుకున్నాను."

"కరెక్టు, మీ మెడలోని బంగారు గొలుసు చెబుతోంది మీకేం కావాలో! మీ డ్రెస్ చెబుతోంది మీరు ఇంతకాలంగా వేటిని త్యాగం చేశారో, ఎందుకు త్యజించారో? జీవితంలో సుఖాలు, ఆనందాలు వద్దనుకుని యోగం ఎంతకాలం చేసినా వాటిమీ: మనస్సు విరగదు. తీరనికోర్కెలు బుసకొడతాయి. తృప్తిగా జీవితసుఖాలు అనుభవిస్తూనే యోగం చేసుకోవచ్చు కదా"

0 0 0

యోగం చేస్తామని వచ్చేవారు తక్కువ. ఏవో సమస్యల పరిష్కారానికి వచ్చేవారు ఎక్కువ. పేర్లు ప్రధానం కాదు. సంఘటనలు, సందర్భాలు ముఖ్యం. ఆయనపేరు పి.వి. అనుకుందాం. ఆర్‌అండ్‌బి ఆడిటర్. తను గుండెజబ్బుతో వున్నట్లు, తనకు ఎప్పుడో హార్ట్‌అటాక్ వస్తుందని ఆయన నమ్మకం. గుండె చేత్తో పట్టుకుని వచ్చాడు. చేయి తీస్తే గుండె జారి క్రిందపడుతుందేమోనన్న భయం ఆయనకు. పది అడుగులు నడిస్తే ఆయాసం, రొప్పు. కాఫీ, టీ సిగరెట్ల అలవాటు బొత్తిగా లేదు. సద్గుణాలన్నీ తనవే అనుకుంటాడు. మజ్జిగ, పాలులాంటి ఆరోగ్యపానీయాలు సేవిస్తాడు. గట్టిగా మాట్లాడడు శక్తి ఖర్చయిపోతుందని. ఒక నెలరోజులు ట్రీట్‌మెంట్‌కు రావాలని చెప్పాను. ఆఫీసునుండి సరాసరి రిక్షాలో వచ్చేవాడు. ప్రేయర్ తర్వాత మాటల్లోపెట్టి ఆయన్ని లీలామహల్ సెంటర్ వరకు నడిపించేవాడిని.

ఒక నెల తర్వాత రిక్షాఎక్కడం మానేశాడు. ఇంటికి నడిచే వెళ్లేవాడు. ఆయాసం, రొప్పు అన్నీ పోయాయి. అంతా బాగున్న తర్వాత సూపర్‌స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రికి వెళ్లాడు చెకప్ కోసం. అక్కడ స్పెషలిస్టులు పరీక్షలు జరిపి "అర్జెంటుగా నీ గుండెకు ఆపరేషన్ చేయాలి. రేపు వచ్చి జాయిన్ అవు" అన్నారు. ఆరోజు ఆఫీసులో సెలవుచీటి యిచ్చి, డబ్బు రెడీ చేసుకుని నా వద్దకు వచ్చాడు.

"రేపటినుండి ప్రేయర్‌కు రావడం లేదు" అన్నాడు.

"ఏమొచ్చింది. మీరు బాగానే వున్నారుగా?" అడిగాను.

"హార్ట్ ఆపరేషన్ చేయించుకోవాలట. డాక్టరు చెప్పారు. రేపు మద్రాసునుండి డా. చెరియన్ వస్తున్నారు. ఆయన చెక్‌చేసి ఆపరేట్ చేస్తారు. రేపు ఉదయం జాయిన్ అవుతాను"

కొంతమంది హార్ట్‌అటాక్ అంటే అదేదో గొప్పగా భావిస్తారు. గొప్పవాళ్లకే హార్ట్ అటాక్స్ వస్తాయని, తామూ గొప్పవాళ్లం కనుక హార్ట్ అటాక్ వచ్చిందని గర్వపడతారు. ఈయన ఆ బాపతు.

"వెళ్లిరండి పి.వి.గారూ, రేపు సాయంత్రం మీరు ప్రేయర్‌కు వస్తారు" అన్నాను.

"ఉహు. ఒక నెల పడుతుంది రావటానికి" అన్నాడు.

మర్నాడు ఉదయం, హడావిడిగా వెళ్లి ఆస్పత్రిలో చేరాడు. డా. చెరియన్ వచ్చి చెక్ చేశాడు. అక్కడ వున్న సర్జన్స్‌ను చివాట్లు పెట్టాడు. "ఇతనికి ఏ జబ్బూ లేదు. ఎందుకు అడ్మిట్ చేసుకున్నారు. డిశ్చార్జ్ హిం ఇమ్మీడియెట్లీ" అన్నాడు.

సాయంత్రం మామూలుగా ప్రేయర్‌కు వచ్చి సిగ్గుపడ్డాడు. స్వీట్లు, పూలదండలు, పళ్లు తెచ్చాడు. జరిగింది చెప్పాడు.

"నెలరోజులుగా మాస్టరుగారు ట్రీట్ చేశారు కదా! నీకు నమ్మకం కలగలేదు. పోనీయండి, దెబ్బయివేలు ఆదా అయింది" అన్నాను.

0 0 0

మరొక రోజు ఆ పెద్దమనిషే దిగులుగా వచ్చాడు. ఏమిటంటే, వాళ్ల ఆఫీసులో ఒక గుమాస్తాకు అటాక్ వచ్చిందిట. ఇన్‌టెన్సివ్ కేర్‌లో పెట్టారు. చాలా మంచివాడట. ఆఫీసులో అంతా చందలు వసూలు చేశారుట ఆపరేషన్ ఖర్చులకు. నన్ను ప్రేయర్ ట్రీట్‌మెంట్ ఇమ్మని అర్థించాడు.

విభూతి యిచ్చి, వెంటనే ఆస్పత్రికి వెళ్లి అతనికి పెట్టమని పంపాను. తనే వెళ్లాడు. ఆ పేషెంటు బ్రహ్మచారి. ఏదో యోగం చేస్తాడట. ప్రమాదం అనుకున్న కేసు మర్నాటికి తగ్గింది. వారం రోజుల్లో అతన్ని డిశ్చార్జి చేశారు. ఆయన వచ్చి తాను చేస్తున్న యోగం మానుకుని నా మార్గంలోకి వస్తానని, ఉపదేశం యిమ్మని కోరాడు.

'నేను అలా ఇతర యోగం చేస్తున్నవారిని ఆకర్షించి నా యోగంలో పెట్టను. మీరు ఇంతకాలం చేస్తున్న యోగమే చేసుకోండి. నా మార్గంలోకి మీరు రానవసరం లేదు' అని పంపాను. అలా ఏదో ప్రయోజనం ఆశించి, ఆకర్షణకు గురై వచ్చేవారి వల్ల ఉపయోగం ఉండదు. అలాంటివారు నిలకడగా ఉండరు. ఈ పి.వి.గారు పుట్టపర్తి స్వామి వారి భక్తుడు. ఆయన ఇంటినిండా వారి కాలెండర్లు, ఫొటోలే ఉంటాయి. ఆయన నా యోగం చేస్తాడని, దీనిపైన విశ్వాసం ఉందని ఎలా చెప్పను. "అదే చేసుకోవయ్యా మహాశయా" అన్నాను.

యోగం సిన్సియర్‌గా చేసేవారికి ఇతర పూజలపైన ఇతర స్వాముల పైన మనసుండదు. ఇంట్లో సైతం పటాలు విగ్రహాలు తీసివేస్తారు. అంతవరకు పూజలు చేసినా, ఇప్పుడు అవి కొనసాగించాలనిపించదు. అన్నింటిని అవతల పెట్టి యోగం చేస్తారు. ఇతర స్వాముల ఫోటోలు పెట్టుకోరు. ఈయనకు పుట్టపర్తిబాబా అంటే చాలాయిష్టం. ఇంట్లో ఆ పూజలే చేస్తాడు. మా ఇంటికి వచ్చి పత్తిత్తు కబుర్లు చెబుతాడు. అలాంటివాడు నా యోగంలో ఉండలేరు. రెండు తెప్పలపై కాళ్లు పెట్టేవారు ఏటి పాలవుతారు. ఏ ఒక్కదానిపైన నిలబడలేరు. ఈ పి.వి. ఎప్పటికైనా జారుకునే మనిషే. నమ్మడానికి వీలులేని మనిషి.

0 0 0

మా యోగసమావేశాలప్పుడు పాలు సరఫరా చేసేవాడు కృష్ణమూర్తి రెడ్డి. అతనికి ఒక పాలడిపో వుంది. ఒకనాడు బజారునుండి వస్తుండగా, అపి దిగులుగా పలకరించాడు, 'ఏమిటి అలా ఉన్నావు?' అంటే చెప్పాడు. వాళ్ల నాన్నగారికి హార్ట్ అటాక్. ఆస్పత్రిలో వున్నాడట. నన్ను ట్రీట్‌మెంట్ అడిగాడు. అంతకుముందు తను ఆస్మాకు నా వద్ద ట్రీట్‌మెంట్ తీసుకున్నాడు. నమ్మకం వుంది. వెళ్లి తండ్రికి చెప్పాడుట. "గురువుగారు యోగంతో ట్రీట్ చేస్తారు వస్తావా?" అని. ఆయన వెంటనే ఆస్పత్రి నుండి చెప్పకుండా వచ్చేశాడు. పేషెంట్లు ఎట్లా పోయినా ఆస్పత్రివారు పట్టించుకోరు. రోగం తగ్గి ఇంటికిపోయినా, రోగం పెరిగి చచ్చిపోయినా వారు పట్టించుకోరు. డిశ్చార్జి కాకుండా పారిపోయినా పట్టించుకోలేదు. ఎప్పటికైనా ఎలా అయినా పోవలసినవారే గద అన్న తాత్వికత ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి వారిది.

అతనికి ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తుంటే, మైకంలోకి వెళ్లి కాసేపు మూలిగాడు, కాసేపు గురకపెట్టాడు. తర్వాత ముద్రలు వచ్చాయి. నమస్కార ముద్రలు వచ్చాయి. ఒక్కగంటలో అతను బాగైనాడు. మర్నాడు పల్లెకు వెళ్లిపోయి పొలం పనులు చూచుకోసాగాడు.

0 0 0

పి.వి. గారికి ఒక కొడుకున్నాడు. ఇంటర్ చదివాడు. అసలే తెలుగు మీడియం ఆపైన కామర్సు గ్రూపు, ఎకనమిక్స్‌లో తప్పుతున్నాడు. ఇంప్రూవ్‌మెంట్ పరీక్ష. స్పాట్ వాల్యుయేషన్‌లో పాస్‌మార్కులు వేయడానికి అయిదువేలు లంచం యివ్వడానికి సిద్ధమైనాడు. నా వద్దకు వచ్చాడు. డి.ఇ.ఓ. తరపు వ్యక్తికి డబ్బివ్వడానికి. అతను రాలేదు. మర్నాడు పరీక్ష. దిక్కుమొహం పెట్టుకున్నాడు. నేను ఒక సూత్రం చెప్పాను. అది పాటించాడు. 50 మార్కులు వచ్చాయి. అయిదువేలు మిగిలింది. పాసైన రోజున వచ్చి "అంతా బాబా దయ" అన్నాడు.

“ఏ బాబా దయ మిత్రమా” అడిగాను.

“పుట్టపర్తి సాయిబాబా దయ. లేకపోతే మా అబ్బాయి పాసయ్యేవాడా” అన్నాడు.

“మహాశయా! ఇకపైన మీరు నా వద్దకు రావద్దు. నా యోగమూ చేయవద్దు. ఎంతచేసినా మీకు కృతజ్ఞత లేదు. పుట్టపర్తి బాబాపై అంత వల్లమాలిన భక్తి వుంటే అక్కడికే వెళ్లండి. నాదగ్గరకు రావద్దు” అని పంపాను.

సహాయం చేసింది ఒకరు. ఆ కృతజ్ఞత ఉంచకపోగా అది అంతా ‘బాబాదయ’ అనే వారిని ఎందుకు మన్నించాలి!

ఒక్క పుట్టపర్తి బాబా అని, సాయినాథుడని కాదు. ఎవరిపైన గానీ భక్తి ప్రపత్తులు ఉంచుకోవసిందే. ఎందరో మహాత్ములు. వారిని నా వద్దకు రమ్మని కోరను. ఇక్కడ యోగం చేస్తున్నట్లు నటిస్తూ నమ్మబలుకుతూ చాటుగా మాటుగా పుట్టపర్తి, షిర్డీ, బృందావనం మరొక చోటికి. మరొక చోటికి వెళ్లడం క్షమార్హం కాదు. చాటుగా మొక్కులు మొక్కి గుడులకు వెళ్లడం తప్పు. ఇది యోగానికి ద్రోహం చేయడం కాకపోయినా తనకు తాను ద్రోహం చేసుకోవడం. ఇష్టం లేనప్పుడు ఈ యోగంవైపు రానే రాకూడదు. వచ్చి ప్రయోజనం పొంది, నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు.చాలామందిని గమని స్తుంటాను. వారి సమస్యలు తీరడానికి, రోగాలు తగ్గడానికి ఇక్కడకు వస్తారు. అవి తగ్గిన తర్వాత రావడం మానివేస్తారు. ‘అపాత్రదానం ’ అంటారు. అదే ఇది.

0 0 0

మరొక చిత్రమైన కేసు: ఆమె పేరు, ఊరు ముఖ్యం కాదు. కథాగమనం కోసం ఆమెను ఒక యూనివర్సిటీ లెక్చరర్ అనుకుందాం. యూనివర్సిటీ కాలేజీ లెక్చరర్‌గా అంటే జీతం బాగానే వస్తుంది! మొగుడు అడ్వొకేట్. సంపాదన లెక్కకు రాదు. చదువుకున్న వారు కనుక ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకున్నారు. ఒక పాప ప్రేమఫలంగా. ఒక నర్సు వుంది. ఆవిడ ఒక డబ్బుగల పేషెంటును ప్రేమించింది. డబ్బునే ప్రేమించిందో వయస్సునే ప్రేమించిందో గానీ మొత్తానికి ఇద్దరు ప్రేమించుకున్నారు. కొన్నాళ్లు ‘లవ్ లవ్’ ఇంజక్షన్లు వాడారు. మొహం మొత్తింది. పెళ్లి చేసుకున్న పాపానికి విడాకులు తీసుకోవలసి వచ్చింది. అడ్వకేట్‌ను ఆశ్రయించింది. ఈయనగారు నర్సు - పేషెంట్ దంపతులకు విడాకులిప్పించి ఆ నర్సు ప్రేమలో తను బోర్లాపడ్డాడు. నర్సు వైట్ డ్రెస్‌లో నైటేంగేల్‌లాగా అందంగా కనిపించిందట. ప్రేమ ఒలికించింది. చీరలో చీదరకలగవచ్చు. ఆ ఇద్దరు ఘోరాతిఘోరంగా ప్రేమించుకున్నారు. ఈ లాయరుగారు భార్యను చీదరించు కోసాగాడు. ఇంటికి రాడు. వచ్చినా పెళ్లాం అవసరాలు చూడడు. విడిపోవాలని ఆమె

కోరిక. మళ్లీ పెళ్లి చేసుకోవచ్చు కాని అడ్డుగా ఒక పాప ఉండిపోయింది. పిల్లమీద ప్రేమ తల్లికి సహజం! ఆ నర్సు. ఈ లెక్చరర్ బజారున పడ్డారు. సినిమాటిక్‌గా జుత్తూజుత్తూ పట్టుకుని కలియపడ్డారని పేపర్లలో వచ్చిన రిపోర్టు.

ఈ బిజీలో ఆ లెక్చరరమ్మ నా వద్దకు వచ్చింది. భర్త అంటే ప్రేమ. వదులుకోలేదు. ఆ నర్సును ఏమైనా చేయాలంటుంది. ఆవిడ ఎవరో నాకు తెలియదు. అయినా ఒకరికి మేలు చేయడం కోసం మరొకరికి కీడు చేయడం నాకు చేతకాని పని. వచ్చి ఏడ్చింది. ప్రేమ అంతఘాటుగా ఉంటుందని అప్పుడే తెలిసింది. ఒక నలభై రోజులు రోజూ సాయంత్రం ప్రేయర్ టైంకు రావాలన్నాను. ఒక రిక్షా మాట్లాడుకుంది .రోజూ రాసాగింది. యోగం బాగా అబ్బింది. చక్కని స్పందన వుంది. వైబ్రేషన్స్ నమస్కార ముద్రలు వచ్చాయి. గంటల కొలదీ ధ్యానంలో కూర్చునేది. పదిరోజులు అయ్యేసరికి ఆమెలో మార్పు కనిపించింది. మనిషి ఆరోగ్యం బాగైంది. గ్లామర్ పెరిగింది. ఆమెలో ఒక విధమైన ఆకర్షణ ఏర్పడ్డది. సదరు భర్తగారు ఏ అర్ధరాత్రో మైకంలో ఇంటికి వచ్చి ఈమెను చూచేవాడు. అతనికీ ఆకర్షణ పెరిగింది. నర్సుపట్ల మోజు తగ్గి నిజభార్య పట్ల ఆకర్షితుడైనాడు. ఎన్ని మాటలు చెప్పినా ఎంత పొగిడినా ఈమె చేరనిచ్చేది కాదు,"నేను నలభైరోజులు దీక్షలో వున్నాను" అని చెప్పి దూరంగా వుంచేది. ఆ జీవుడు నలభైరోజులు ఉగ్గబట్టుకున్నాడు. ఈమెపై రోజురోజుకు మరింత మోజుపెరగసాగింది. నలభై రోజులు పూర్తయ్యాయి. ఇద్దరు ఒకటైనారు. యోగం దూరంగా పారిపోయింది. మళ్లీ ఆ పతివ్రతామ తల్లి నా వద్దకు రాలేదు.

ఇలాంటి కేసులు నా వద్దకు చాలా వచ్చాయి. ఏ కారణంగానో భార్యాభర్తలు విడిపోతారు. యోగం వారిని కలుపుతుంది. ఆ ఆనందంలో యోగం మరచిపోతారు. ఫలితంగా ఇద్దరి మధ్య మళ్లీ పొరపొచ్చాలు వస్తాయి. మళ్లీ విడిపోతారు. రెండవసారి నా దగ్గరకు రాలేరు. యోగాన్ని ఆశ్రయించరు.

0 0 0

వరంగల్‌నుండి యోగమిత్రులు డిప్యూటీ డి.ఇ.ఓ. ఆర్.సత్యనారాయణ గారు ఒక కేసు పంపారు. వచ్చిన వ్యక్తి డెవెలప్‌మెంట్ ఆఫీసరు. భార్య కొడుకు వచ్చారు. ఆ కుర్రవానికి 14 సంవత్సరాలు. కానీ మూడు సంవత్సరాల పిల్లవానిలా ప్రవర్తిస్తాడు. అమ్మానాన్నల్ని కావిలించుకుని పడుకుంటాడు. ఎవరితో మాట్లాడడు. మందకొడిగా ఉంటాడు. ఒక్కరోజు ట్రీట్‌మెంట్‌తోనే ఆ కుర్రాడికి బాగైంది. మూడు రోజుల్లో మామూలైనాడు. అందరితో చనువుగా, సరదాగా మాట్లాడసాగాడు. సమావేశానికి వచ్చిన వారందరూ ఆశ్చర్య పడ్డారు. అసలు ఆ కుర్రవానికి బాగవుతుందని తల్లిదండ్రులు

అనుకోలేదు. ఒక్కగా నొక్క కొడుకు మెంటల్ అయితే ఏ తల్లిదండ్రులకు బాధగా ఉండదు. మూడురోజులు తర్వాత తిరిగివెళ్లే సమయానికి ఆ కుర్రాడు పూర్తి నార్మల్ అయినాడు. తర్వాత ఆర్. సత్యనారాయణగారు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఉత్తరం రాశాడు... ట్రీట్‌మెంట్ చేయించుకున్నవారు మ-ర-చి-పో-యి-న కారణంగా.

యోగంలో చేరిన ప్రతివారు తృప్తిగా, ఆనందంగా వుంటారు. అది కాస్త హద్దు మీరి ఇతరులకు యోగం గురించి చెప్పడం చాతకాక 'ప్రేయర్' చెప్పేస్తుంటారు. వాళ్ల దృష్టిలో ప్రేయర్ అంటే ఇదే కదా, చెబితే ఏమవుతుంది అన్న చిన్నచూపు. అది ఒక్కొక్కరిపై ఒకలాగ పనిచేస్తుంది. కొన్నిచోట్ల వికటిస్తుంది కూడ. కొందరికి విపరీత ఫలితాలు కలుగుతాయి. ప్రేయర్ సింపుల్ కావచ్చు. దాని వర్కు సింపుల్ కాదు! ఆ శక్తిని పరిమితం చేయలేనివారు, కంట్రోల్ చేయలేనివారు ఇతరులకు చెప్పకూడదు. ఇదివరలో ఎవరూ అలా చెప్పేవారు కాదు. లోలోపల చెప్పుకోవడమే. మంత్రంలోని మర్మం తెలిసిన వారెవరూ స్వతంత్రించరు.

ఎమ్మిగనూరు నుండి ఒక టీచర్ వచ్చింది ఎం.ఎ. బి.ఇడి., విద్యావతి. గుణవతి. ఆమెకు లోగడ ట్రీట్‌మెంట్ చేశాను. ఆరోగ్యం చక్కబడ్డది. చక్కగా యోగం చేసుకుంటోంది తనకు వీలైనంతవరకు. ఈమె అన్ని పూజలు వదలి యోగం చేయడం ఆమె తండ్రిగారిని ఆకర్షించింది. ఆయన పెద్దవయసు వాడు. స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు. తనకు యోగం చేయాలని ఆసక్తి కలిగింది. కూతురును అడిగాడు. ఈమె ప్రేయర్ చెప్పింది. ఆయన మెడిటేషన్ చేయగానే విపరీతంగా వైబ్రేషన్స్ వచ్చాయి. కంట్రోల్ చేసుకోలేక పోయాడు. మూడు నాలుగు గంటలు యోగావర్కు సాగితే ఎవరైనా డీలా పడిపోతారు. పాపం బసిరెడ్డిగారి పని అంతే అయింది. ఆమెకు ఏం చేయాలో తోచలేదు. నాకు ఉత్తరం రాసింది.

"అమ్మా భ్రమరాంబా! ఆయన ఎవరిదగ్గర ఉపదేశం తీసుకున్నారో నాకు తెలియదు. ఇంకెవరి దగ్గర ఇనీసియేషన్ తీసుకున్నా వారి విషయాలలో నేను చనువు తీసుకోను. అది తప్పు. ఆయన గురువుకే ఆయనను కంట్రోల్ చేసే శక్తి ఉంటుంది.అది ఆయన బాధ్యత. అంతా మాస్టరుగారే చూసుకుంటారు అని చాలామంది అంటుంటారు. మనం దారితప్పి, క్రమశిక్షణ లేకుండా చేసే పనులకు, అహంకారంతో చేసే పనులకు మాస్టరుగారిని బాధ్యుల్ని చేయడం క్షమార్హం కాదు. మీ నాన్నగారి విషయంలో నేనేం చేయలేను" అని రాసి విభూతి పంపాను. "దీనివల్ల ఆయనకు ఉపశమనం కలిగితే నా వద్దకు తీసుకురా. ఇనీసియేషన్ సక్రమంగా చేస్తాను. ఆయనను పరీక్షించిగాని మిగతా విషయాలు చెప్పను" అని రాశాను. ఆయనకు వెంటనే ఉపశమనం కలిగింది. నా వద్దకు

వచ్చాడు. ఆయన మనస్థితిని బట్టి యివ్వదగిన ప్రేయర్ యిచ్చాను. ఉపదేశి అర్హత, శక్తి గురువుకే ఎరుక.

చాలామంది చేసేది మాస్టరుగారి యోగమే అయినా, వారి గురువును బట్టి ఇంటెన్సిటీ వుంటుంది. గురువు యొక్క శక్తిని బట్టి యోగావర్కులో తేగా కనిపిస్తుంది. కొందరి దగ్గర ఇనీసియేషన్ తీసుకుంటే ఎన్ని సంవత్సరాలు యోగం చేసినా, ఎదుగుబొదుగు ఉండదు. కొందరివద్ద ఇనీసియేషన్ జరిగిన క్షణమే యోగావర్కు ప్రారంభమవుతుంది. ఫలితాలు అనూహ్యంగా ఉంటాయి. ఒక్కొక్క గురువు తన మార్గాన్ని తానే నిర్దేశించు కుంటాడు. స్వతంత్రంగా వ్యవహరిస్తాడు. అది అతని స్వీయప్రజ్ఞ. స్వతంత్రప్రతిపత్తి. దానిని అనుమానించడం, ప్రశ్నించడం అనవసరం. ఒకగురువు శక్తి వలయం విస్తరించిన కొలదీ శిష్యులసంఖ్య పెరుగుతుంది. అతని ప్రాభవం క్రింద యోగవిస్తృతి జరుగుతుంది. ఒకసారి ఆ వలయంలో ప్రవేశించినవారు బయటకు పోకూడదు. ఒకసారి బయటకు పోతే పునః ప్రవేశం లభించదు. అన్ని ద్వారాలు మూసుకుపోతాయి.

భ్రమరాంబ వచ్చి, తానే పొరపాటున నాన్నగారికి ప్రేయర్ చెప్పానని, అలా అవుతుందని తెలియక చేసిన తప్పని క్షమాపణ కోరింది. ఆయన తర్వాత యోగం చక్కగా చేసుకుంటున్నారు.

0 0 0

తిరుపతిలో వున్న నాలుగైదు సంవత్సరాలలో పెద్దగా సాధించింది లేదు గానీ, నా వరకు యోగం అభివృద్ధికి సాధన బాగా సాగింది. కొందరు మంచిమిత్రులు యోగం ద్వారా పరిచయం అయినారు. అయినవారు దగ్గరలేరు అనుకోకుండా ఆప్తులు ఆత్మీయంగా దొరికిన వారు రైల్వే ఉద్యోగులైన రామకృష్ణ, పి.సుబ్బారావు. ఎస్.ఎం.రామకృష్ణ సహజ యోగి. పేరుకు తగినట్లే రామకృష్ణ పరమహంస రూపురేఖలు. గుణగణాలు, ఆధ్యాత్మిక చింతన పుష్కలంగా ఉన్నవాడు. పిల్లలు లేకపోవడం ఒక్కటే లోపం. చక్కని క్రమశిక్షణ, నియమనిష్టలు కలవాడు. మితభాషి. గుండెనిండా ప్రేమ నింపుకున్నవాడు. అప్పట్లో గురువురెడ్డిగారి తర్వాత ఎన్నదగిన శిష్యుడు.

రామకృష్ణ మాస్టరుగారి గురించి విని, చదివి ప్రత్యక్షంగా తెలుసుకుని, అనుభూతి చెందాలనే ఆశతో కుంభకోణం వెళ్లాడు. అక్కడ శార్వరి గురించి చెప్పి, వారు తిరుపతిలోనే ఉంటారు కలుసుకోండి అన్నారుట. తిరుపతిలో అడ్రసు తెలియక శ్రీనివాసాచారి దగ్గరకు వెళ్లాడు. ఆయన విమర్శలు భరించలేక పారిపోయి నా వద్దకు వచ్చాడు. అతని చూడగానే యోగార్హుడు అనిపించాడు. అతనిలోని ఆర్తి, జిజ్ఞాస అర్థమైంది. ఏ ప్రశ్నలు వేయకుండానే నాతో ప్రేయర్‌కు అనుమతించాను.

"వీలైనప్పుడల్లా వస్తుండండి. బలవంతం లేదు. మీకు నేను నచ్చాలి. నా యోగపద్ధతి నచ్చాలి. అప్పుడు ఇనీసియేషన్ చేస్తాను. అదీ మీకు మనస్ఫూర్తిగా యిష్టమైతే. ఎంత కాలమైనా, ఎన్ని రోజులైనా ప్రేయర్‌కు రావచ్చు. అడిగి తెలుసుకోవచ్చు' అని చెప్పాను. అలాగే వచ్చేవాడు.

ప్రతిమనిషికి కొన్ని కోరికలుంటాయి. కోరికలు లేని మనిషి ఉండడు. రామకృష్ణ కోరికలు ఏమిటో చెప్పలేదు. తాముగా చెప్పనివారిని అడిగి ప్రయోజనం ఉండదు. తనకు యోగమే ప్రధానం అన్నాడు. ఆయనకు పిల్లలు లేక పోవడం ఒక తీరని కోరిక! అది తీరుతుందో లేదో నాకు తెలియదు. మాస్టరుగారి కరుణ కలిగితే పిల్లలు కలగవచ్చు. కర్మదోషం పరిహారం అయితే పిల్లలు కలుగుతారు. అందుకు యోగం చేస్తుండాలి. నేనుగా హామీ యివ్వలేను ట్రీట్‌మెంట్స్ చేయడం వరకే నా వంతు. రోగం నయం కావడం అన్నది వారి సుకృతం. వారి కర్మరాహిత్యంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. రెండూ జతపడాలి. మాస్టరుగారి అనుగ్రహంతో, మార్గం ఏర్పడుతుంది. కర్మరాహిత్యం కొంతవరకు జరుగుతుంది. ఓర్పు వహిస్తే ఫలితంగా చాలావరకు అనుకూలంగా వారు కోరినట్లు కావచ్చు. ఒక్కొక్కసారి కాకపోవచ్చు. అది నా వైఫల్యం మాత్రంకాదు.

యోగం చేసినంత మాత్రాన మిరకిల్స్ జరగవు. మహాద్భుతాలు జరగాలని లేదు. ఎందుకు జరగాలి? కొందరు తమస్వార్థం కోసం అర్థిస్తే మిరకిల్ జరగాలా? ఆ మిరకిల్స్ వల్ల బహుళ ప్రయోజనం ఉండదు. విశ్వశ్రేయస్సు ఉండదు. ఒక వ్యక్తి కోరిక తీరుతుంది. నమ్మకం పెరుగుతుంది. అతని అహం చల్లబడుతుంది. అలా వ్యక్తిగత సమస్యల పరిష్కారానికి యోగశక్తిని ఉపయోగించడం నాకు ఇష్టం ఉండదు. వీరికి ఆ మేలు జరగకపోతే ఏమిటి? ప్రపంచానికి ఏంనష్టం? యోగం చేసినా, గురువును ఆశ్రయించినా అసంభవ కార్యాలు ఏవీ జరగవు. ఎవరికి ఎంత ప్రాప్తమో అంతే సమకూరుతుంది. యోగంవల్ల మరికొంత మేలు కలగవచ్చు. సామాన్యమైన సమస్యలు కష్టాలు వీరిని బాధించవు. ఇతరుల్ని చూచి అసూయపడితే, తనకు ప్రయోజనం కలగలేదని గురువుల్ని నిందిస్తే ఉన్నది కూడా పోతుంది. కష్టాలు కోరి తెచ్చుకున్నట్లు అవుతుంది.

0 0 0

ఒకరోజున ఒక పెద్దమనిషి సరాసరి లోపలకు వచ్చాడు. నేను ఏదో రాసుకుంటున్నాను. ఆయన అయ్యప్ప స్వామి దీక్షలో ఉన్నాడు. నల్లబట్టలు, మెడలో రుద్రాక్షమాల, ఉట్టిపడే అమాయకత్వం, ఆపాదమస్తకం దైన్యం మూర్తీభవించింది.

"నమస్కారం" అన్నాడు. అయ్యప్ప దీక్షలో ఉన్నవారు ఎవరూ నా వద్దకు రారు. వచ్చినా వారి నియమాలు పాటిస్తారు.

"కూర్చోండి స్వామీ!" అన్నాను. ఆ దీక్ష తీసుకున్నవారిని 'స్వామి' అనే పలకరించాలి. దీక్షాసమయంలో వారంతా అయ్యప్పస్వాముల క్రింద లెక్క.

"యోగం గురించి తెలుసుకుందామని వచ్చాను."

"యోగాన్ని గురించి ఏం తెలుసుకుంటారు? యోగం చేస్తే ఉపయోగం గానీ, తెలుసుకుని ప్రయోజనం లేదు. యోగం చేస్తే మనల్ని మనం తెలుసుకోవచ్చు. మీరు రివర్స్‌గా ఆలోచిస్తున్నారు. మీరేకాదు. చాలామంది అలా రివర్స్‌లో ఆలోచించి, యోగం దగ్గరికి రాలేకపోతున్నారు. యోగం గురించి ఎంత చదివినా, ఎంత తెలుసుకున్నా అది స్వల్పమే అవుతుంది. సాధన చేసినప్పుడు కలిగే అనుభూతి, అనుభవం ముందు, చదివినదంతా వ్యర్థం. సాధనవల్లనే సత్యం తెలుసుకోగలం. యోగశక్తి, స్ఫూర్తి తనంత తానుగా రివీల్ కావాలి." అని నాలుగుమాటలు చెప్పాను.

"నేను యోగానికి పనికొస్తానా?"

చాలామంది సాధారణంగా వేసే ప్రశ్న అది. దానికి సమాధానం నా దగ్గరలేదు. ఎవరికి వారే తమలో ఆ ప్రశ్నకు జవాబు వెతుక్కోవాలి.

"ఆ ప్రశ్న మీ హృదయానికి వేయండి. సమాధానం వస్తుంది. మీ గురించి మీకు తెలిసినంత, మీరు తెలుసుకున్నంత నాకెలా తెలుస్తుంది. యోగం ఆత్మపరిశీలన... మీ సంస్కారం ఆత్మను నిద్రలేపగలిగితే యోగానికి అర్హత పొందినట్లు. పనికి వస్తానా లేదా అనే గుంజాటన లేక యోగం చేయాలన్న తపన కలగడం ముఖ్యం" అన్నాను.

"మీ రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్?"

"నేను రూల్సు పెట్టను. రెగ్యులేషన్స్ అన్నవి మీరు ఏర్పరచుకుని ఆచరించవలసినవి. మిమ్మల్ని మీరు చక్కదిద్దుకోడానికి ఉపకరించేవే రెగ్యులేషన్స్. నేను ఎవరికీ కండిషన్లు పెట్టను. మనస్సును అన్‌కండిషన్ చేయడమే నా యోగంలో తొలిప్రయోగం. ఇది ప్రాణాయామం కాదు. కాస్సేపు శ్వాస ఉగ్గబట్టి తర్వాత విడవడానికి. ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు శరీరానికి అవసరమైన వేగంలో సహజంగా జరుగుతుంటాయి. వాటిని క్రమబద్ధీకరించకూడదు. మేం ప్రాణాయామం చేయం. ఆసనాలు వేయం."

"మరి...ఇంకా యోగం ఎలా చేస్తారు?" ఆయన ప్రశ్నలో అనుమానం.

చాలామంది మీలాగే ఆలోచిస్తారు. అనుమానిస్తారు, ప్రశ్నిస్తారు. ప్రాణాయామం, ఆసనాలు మాత్రమే యోగం అనుకుంటారు. అవి రెండూ అసలు యోగం కాదని నా సిద్ధాంతం. మెడిటేషన్ ఒక్కటే యోగం. ధ్యానంలో ధ్యాని కావడం అంటే ప్రేయర్‌ఫుల్ కావడం నా యోగరహస్యం."

"మరీ బొత్తిగా నియమ నిబంధనలు లేకపోతే ఎలా?"

"లేవని కాదు, ఉన్నాయి. మీరు ఆచరించగలవాటిని మాత్రమే మీకు చెబుతాను. ఒకటి - ప్యూర్ వెజిటేరియన్ కావాలి. రెండు - డ్రింక్స్, అంటే మత్తు పానీయాలు నిషేధం. ఈ రెండు నియమాలు కనీసం పాటించలేనివారు నా యోగానికి పనికిరారు"

"నన్ను ఎప్పుడు రమ్మంటారు?"

"మీ దీక్ష పూర్తి చేయండి. ఈ మేకప్ మా యోగానికి సరిపడదు"

"ఏదో మనస్సు బాగులేక దీక్ష తీసుకున్నాను. ఇప్పుడే తీసివేయగలను" అన్నాడు.

"తప్పు మనస్సు అంత చంచలం కాకూడదు. ఒక నమ్మకంతో ఒక విశ్వాసంతో దీక్ష పూనారు. అది పూర్తి చేయలేకపోవడం మరొక బలహీనత. రేపు నావద్ద ఇలాగే మధ్యలో యోగం మాని మరొకదానికోసం వెళ్లరని నమ్మకం ఏమిటి? ఒక ప్రయోజనం ఆశించి, మంచిమనస్సుతో దీక్ష తీసుకున్నారు. మాల వేసుకున్నారు. అది పూర్తి చేయడం ధర్మం"

"నా పరిస్థితి అలాంటిది గురువుగారూ! ఎన్ని గుడులు తిరిగానో లెక్కలేదు. నాకు మిగిలింది మరణం ఒక్కటే"

"అసలు నా గురించి మీకు ఎవరు చెప్పారు?" అడిగాను.

"ఎవరూ చెప్పలేదు. ప్రొద్దున కొండపైకి వెళ్లాను. ఏదో నిరాశ. దైవదర్శనం చేసుకోవాలనిపించలేదు"

"ఏం? దేవునిపైన అలిగారా?"

"మనస్సు బాగా లేదు. స్వామివారి దర్శనం చేసుకోకుండానే వెనుతిరగాను. మనస్సు చాలా చికాకుగా వుంది. కపిలతీర్థం దగ్గరకు వచ్చేక కళ్లు విప్పాను. కొస్త ఆశ కలిగింది. ఇక్కడికి వచ్చేక అప్రయత్నంగా ఇటు తల తిప్పాను. బోర్డు కనిపించింది. 'మాస్టర్ యోగాశ్రమం.' ఆ పేరు చదివేసరికే నాలో ఏదో స్పందన కలిగింది. లీలామహల్ జంక్షన్‌లో దిగి చాయ్ తాగి ఇటు వచ్చాను. ఇక్కడకు వస్తుంటే నాకు ఏదో ఆనందం కలిగింది. నా సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయనిపించింది."

"మా యోగం చేసేవారు ఇతర పూజలు ఏవీ చేయరు. గుళ్లకు వెళ్లరు. చాలా అలవాట్లు మానుకోవాలి. అందుకు మీరు సిద్ధంగా వున్నారా?"

"మనశ్శాంతి లభిస్తే సముద్రంలో దూకమన్నా దూకుతాను."

"పొరపాటు. మనశ్శాంతి లభించాక సముద్రంలో దూకవలసిన అవసరం ఉండదు."

"నాకు జీవితంపైన వ్యామోహం లేదు. ఇది నా చివరి ప్రయత్నం. రేపుపై ఆశలేని జీవిని. మీరు నన్ను రక్షిస్తానంటేనే తప్ప మీ పాదాలు వదలను" గట్టిగా కాళ్లు పట్టుకున్నాడు.

ఆయనపేరు వెంకట రామరెడ్డిగారు. ఊరు గూడూరు. ఇంజనీరు. ఉద్యోగం పోయింది. ప్రస్తుతం చాలా కష్టాలలో క్లిష్ట పరిస్థితులలో ఉన్నాడు. ఆర్థికంగా చితికిపోయి వున్నాడు. సమాజంలో తలెత్తుకుని తిరగలేని పరిస్థితి.

"మీరు శబరిమలై యాత్రపూర్తి చేసుకుని రండి, చూద్దాం. వెంటనే ఏమీ చేయలేదని 'నిరాశ' పడినా తర్వాత రమ్మని చెప్పినందుకు 'ఆశ' కలిగింది. వాళ్లబ్బాయి గురించి చెప్పాడు. అతను ఇంటర్ చదివాడు. ఎంసెట్ తప్పాడు. చదువుపై శ్రద్ధ తగ్గి, సినిమాలపై ఆస్త పెరిగింది. సరిగా ఇంటికి రాడుట. స్నేహితులు, షికార్లు ఎక్కువైనాయి. ఆ కుర్రవానికి ఒక మార్గం చూపించమని అడిగాడు. అలాంటి కేసులు చాలా చేశాను. ఆ అబ్బాయిని తీసుకురమ్మని చెప్పాను.

మర్నాడే తీసుకువచ్చాడు. కుర్రాడికి వయస్సుకు మించిన శరీరసౌష్టవం. తండ్రిని మించిన అమాయకత్వం. ట్రీట్‌మెంట్ చేసి, ప్రేయర్ యిచ్చాను. పాటించదగిన నియమాలు చెప్పాను. ఆ రోజు నుండి శ్రీనివాసులు రెడ్డి సినిమాలు బంద్ చేశాడు. స్నేహితుల్ని కలవడం మానేశాడు. ఉదయం, సాయంత్రం గంటల తరబడి యోగం చేయసాగాడు. రకరకాల విన్యాసాలు, చలనాలు, వైబ్రేషన్స్ రాసాగాయి. చక్కని అనుభవాలు వచ్చాయి. యోగంపై గురి కుదిరింది. చదువుపై శ్రద్ధ కలిగింది. ఎంసెట్ రాశాడు. బెంగుళూరులో కెమికల్ టెక్నాలజీలో సీటు వచ్చింది.

మా కుంభకోణ యాత్ర

నా యోగమార్గం సంప్రదాయం కాదు. నా యోగం వారసత్వం కాదు. ఇది పరంపరా. పూర్వపద్ధతుల్ని తు.చ. తప్పకుండా అనుసరించడం, అవే నమ్మకాలను పట్టుకు వేలాడడం సంప్రదాయం. ఒకరి తర్వాత మరొకరికి 'పీఠం' సంక్రమింపచేయడం వారసత్వం. ఇక్కడ ఆ రెండూ లేవు. ఎవరికివారు స్వతంత్రులు. యోగసూత్రం చెడదు. ఎవరికెవరూ గురువుకాదు. ఎవరికెవరూ శిష్యులు కారు. ఒక పద్ధతిని అనుసరిస్తాం. ఎవరి సాధనబట్టి, శక్తినిబట్టి వారు ఎదుగుతారు. మూలసూత్రం చెడదు. లక్ష్యం మారదు. కొత్తభావాలు వచ్చి కలుస్తుంటాయి. ఇది నదీప్రవాహం లాంటిది. ఇది పరంపరా.

యోగంలో చేరిన 24సంవత్సరాలకు కుంభకోణం దర్శించే అవకాశం వచ్చింది. పరంపరలో ఇది అవసరం. శిష్యుడైనవాడు తరచు గురువును దర్శిస్తుండాలి. గురువులకు

గురువు, మూలగురువు జన్మస్థలిని ఒక్కసారైనా దర్శించాలి. మాస్టరుగారు మూలగురువు, వారి జన్మస్థలిని ఒక్కసారైనా దర్శించి రావాలి. అప్పుడే యోగం సంపూర్ణమవుతుంది. యోగపూర్ణతకు అవకాశం కలుగుతుంది. అద్వైతానికి ఆదిశంకరుల జన్మస్థలి కాలడి వంటిదే మాస్టర్ యోగమార్గీయులకు కుంభకోణం. మాస్టర్‌గారు తమ జీవితకాలంలో వేయిమంది శిష్యులను తయారుచేసింది కావేరీ తీరంలోనే. తాము విశ్వశక్తుల్ని గ్రహించింది, ఆత్మసాక్షాత్కారం పొందింది అక్కడనే. వారు పుట్టిన ఇల్లు, నివసించిన ఇల్లు, యోగాస్కూలు నడిపిన ఇల్లు అక్కడనే వున్నాయి. ఆ భగవద్ఘట్టాన్ని దర్శించే అవకాశం ఇంతకాలం కలగలేదు. 24 సంవత్సరాలకు మాస్టరుగారు నన్ను తన దగ్గరకు పిలుచుకున్నారన్న ఆత్మసంతృప్తి.

ఇప్పటికి నేను యోగంలో చేరి 24 సంవత్సరాలు పూర్తి కావస్తోంది. మద్రాసులో ఉన్నంతకాల ం కుంభకోణం వెళ్లడం పడలేదు. నిత్యం మా గురువుగారి సన్నిధిలో సాధన. మా గురువుగ ారు మాస్టరుగారిని చూడలేదు. ఆయన ఎన్.ఆర్.బి.వి. గారి శిష్యులు. మాస్టరుగారు అక్కడ భౌతికంగా లేరు. సాధకులకు వారి ఆత్మరూపం దర్శనమిస్తుంది. అదొక తృప్తి. అదే ఆనందం. భౌతికంగా చూడలేదన్న అసంతృప్తి ఈ యోగంలో ఎవరికీ ఉండదనుకుంటాను. సంకల్ప మాత్రంచే దర్శనమిస్తారని అనునుగానీ పూర్ణమనస్సుతో, అంకితభావంతో సాధన చేస్తున్నవారికి మాస్టర్ గారి దర్శనానుభూతి లభిస్తున్నది. పైగా కుంభకోణంలో యోగనిర్వహణ తృప్తిగా లేదని వినికిడి.

నేను గట్టిగా సంకల్పిస్తే ఎప్పుడో ఈ ప్రయాణం సాధ్యపడేది. లోపం నాది. నేను సాధనకిచ్చిన ప్రాముఖ్యత, కోర్సులు చేయించడంలో చూపే శ్రద్ధ, సత్సంగాలకు, క్షేత్ర దర్శనాలకు యివ్వలేదు. అది నా లోపం. ఆంధ్రనుండి యోగసాధకులు కుంభకోణం తరచు వెళ్లి వస్తుండేవారు. మా సెంటర్ సభ్యులు సంకల్పించారు కుంభకోణం వెళ్లాలని. నిమిషాలలో నిర్ణయం కార్యరూపం దాల్చింది. జనవరి 1 న అక్కడ ఉండాలి. డిసెంబరు 31న మధురై ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ప్రయాణం. తిరుపతి రైల్వే ఉద్యోగులు, మా యోగమిత్రులు ఎస్.ఎం. రామకృష్ణ, పసుపులేటి సుబ్బారావుగారు ఆ భారం పైన వేసుకున్నారు. ఒక ప్రత్యేక బోగి ఏర్పాటు చేశారు. మొత్తం 75మందికి పైగా తిరుపతి నుండి ప్రయాణమైనాం. ముందుగా రామకృష్ణ ఉత్తరం రాశారు అక్కడ తెలిసినవారికి. అంతకుముందు కుంభకోణం వెళ్లి వచ్చినవారు కొందరు మాతో రాలేదు.

కుంభకోణం వెళుతున్నామన్న ఆనందంలో ఎవరికీ నిద్రరాలేదు. తిరువణ్ణామలై వచ్చేవరకు అందరు మేల్కొనేవున్నారు. విల్లుపురం స్టేషన్ రాగానే లేచారు. చిదంబరం దాటి కుంభకోణం రైలు చేరుతుందనగా అంతా రెడీ అయినారు. అందరిలో ఒక

పులకింత. ఒక గగుర్పు. శరీరంలో స్పందన. అవ్యక్తమైన ఆనందం. తెల్లవారుఝామున నాలుగు గంటలకు కుంభకోణం చేరాం.

రాత్రి బాగా వర్షం కురిసినట్లుంది. చలిచలిగా వుంది. ఇంకా సన్నపాటి జల్లు పడుతూనే ఉంది. ఆ చీకటిలో, వర్షంలో, కొత్తచోటుకు, అంతమంది వెళ్లడం కష్టం. రైల్వే రిటైర్‌మెంటు గదులు రెండు తీసుకున్నాం ఆడవారు కాస్త విశ్రమించడానికి. కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని తెల్లవారిన తర్వాత వెళ్లాలనుకున్నాం. ఆరుగంటల ప్రేయర్‌కు అక్కడకు చేరాలి. నేనూ, రెడ్డిగారు, రామకృష్ణగారు స్టేషన్ బయటకు వెళ్లాం. ఆటోలు, చాలా చెప్పారు. అసలు డబీర్‌వీధి అంటే ఎవరికీ తెలియలేదు. తెలిసినవాడు రామకృష్ణ ఒక్కరే. నేను, రెడ్డిగారు స్టేషన్ దాటి సెంటర్ వరకు నడిచాం టీ తాగాలని. అక్కడ ఒక యువకుడు మా వద్దకు వచ్చి "శార్వరిగారంటే మీరేనా" అని అడిగాడు.

"ఇక్కడ నా పేరు తెలిసినవారు ఎవరుంటారు?"

"అవును" అన్నాను.

"నా పేరు మహేష్. మాస్టరుగారి మనవడిని. మీకోసమే వచ్చాను" అని తనను పరిచయం చేసుకున్నాడు. అతను మంజుల గారి కుమారుడు. అతని తండ్రిగారు వేణుగోపాల్ నాకు తెలుసు. అతనే ఆటోలు మాట్లాడి, టాక్సీలు మాట్లాడి అడ్రసు చెప్పి, అందరినీ పంపించాడు. నేను రెడ్డిగారు ఒక ఆటోలో వెళ్లాం. డబీర్‌వీధి ఈ చివరన ఆపాడు. రోడ్డు బురదగా వుంది. అదే వీధి కనుక, చీకట్లో దిక్కులు చూస్తూ నడక సాగించాం. ఒక ఎత్తు అరుగుల పెంకుటింటి దగ్గర నా కాళ్లు ఆగిపోయాయి. ఇంటిలోపల నుండి ఒక చిన్న దీపం కనిపించింది. రోడ్డుకు ఇటుగా శంకరమఠం. తర్వాత తెలిసింది ఆ ఇల్లే మాస్టరుగారు జన్మించిన ఇల్లు అని. దీపం వెలుగుతున్న ఆ గదిలోనే మాస్టరుగారు భూమిపైన అవతరించారుట. "మాస్టరుగారి జీవితకథ" రాయాలన్న సంకల్పం ఆ క్షణంలోనే కలిగింది. ఆనాటి బ్రహ్మముహూర్తంలో నా రాయని పుస్తకానికి శ్రీకారం చుట్టాను. మరికొంత దూరం నడిచాం. కూరగాయల లారీల హడావుడి. అదే మాస్టరుగారి ఇల్లు. దాని ఎదురుగా ఉన్నది యోగాస్కూలు. లోపల జనం చాలామంది నిద్రపోతున్నారు. లోపలకు వెళ్లి చూడగా కాలుపెట్టడానికి జాగా లేదు.

డిసెంబరు సమావేశాలకు వచ్చిన యోగమిత్రులు వారు. ఆ పూట వెళ్లిపోతారని మహేష్ చెప్పాడు. కుంజు అయ్యర్ యోగాస్కూలులో ఉన్నాడని తెలిసి, లోపలకు వెళ్లాను. నిద్రలేపాను. ప్రేయర్‌కాగానే అంతా వెళ్లిపోతారని, అప్పుడు మాబృందం అక్కడ ఉండవచ్చని చెప్పాడు. మహబూబ్‌నగర్‌నుండి బస్వరాజ్ బృందం వచ్చారు. అందరూ వెళ్లిపోయే హడావుడిలో ఉన్నారు.

మా సభ్యులంతా స్నానాల హడావిడిలో వున్నారు. కావేరిలో స్నానం చేద్దామనుకున్నారు కొందరు. వెళ్లి చూస్తే నీరు బురదగా వుంది. పైగా చికటి. అంతా వర్షపు నీరు. ఆ ప్రయత్నం విరమించి బావివద్దనే స్నానాలు చేయసాగారు. బస్వరాజ్ నా వెంట వచ్చాడు. కాఫీ తాగి వచ్చాం. స్నానం చేయాలి. ప్రేయర్‌కు టైం అవుతోంది. ఒక టవల్ తీసుకుని మాస్టరుగారింట్లో ప్రవేశించాం. బావివద్ద స్నానాలు చేస్తున్న చప్పుడు. పైన బాత్‌రూంలు ఉండకపోతాయా అనుకుని మెట్లెక్కి పైకి వెళ్లాను. ఎక్కడ గుమ్మం ఉందో తెలియదు. ఎటు వెళ్లాలో తెలియదు. అగ్గిపుల్ల వెలిగిస్తే ఆరిపోయింది. అంతలో నా ఎదురుగా వున్న తలుపు కిర్రుమని శబ్దం చేస్తూ తెరుచుకుంది జానపదసినిమాలో వలె, గుండె గుభేల్ మన్నది ఒక్క క్షణం. ధైర్యంగా ముందుగా నడిచాను. అక్కడ బాత్‌రూం గానీ, నీళ్లుగానీ లేవు. క్రింద వెనకాల బావి వుంది. అక్కడ స్నానం చేయవచ్చు అన్నాడు బస్వరాజ్. స్నానం చేసి, టవల్‌తో బయటపడ్డాను. ముందుగది తెరచి వుంది. లోపల లైటు వెలుగుతోంది. మాస్టరుగారి ఫోటో దగ్గర అగరువత్తులు వెలిగించి వున్నాయి. అక్కడ నిలిచిపోయాను. లోపల ఎవరూ లేరు. అక్కడ ప్రేయర్ చేయాలన్న సంకల్పం కలిగింది. యోగాస్కూలుకు వెళ్లి, కొత్తబట్టలు కట్టుకుని యామినీదేవికి చెప్పాను. "ఎదురిల్లు మాస్టరుగారిల్లు. అక్కడ ప్రేయర్ చేసుకుందాం రండి. ఇప్పటికే ప్రేయరులో కూర్చున్న వారిని లేపవద్దు. ఇంకా కూర్చోనివారు అక్కడకు రండి" అని.

అది మాస్టరుగారు ప్రేయరు చేసుకునే గది. అక్కడ స్థానికుడైన ఒక యువకుడు కూర్చుని ఉన్నాడు - శ్రీనివాస గాంధీ ఉన్నాడు. నేను, నా వెంట రెడ్డిగారు అక్కడకు చేరుకున్నాం. 'యత్రయోగీశ్వరః కృష్ణో తత్ర పార్థో నసంశయం' అన్నట్లు నేనెక్కడ వుంటే గురువురెడ్డి అక్కడ వుంటారు. మా ఇరువురి గురుశిష్య సంబంధానికి మరోముడి పడ్డది అక్కడ ఆ క్షణంలో. నేను, రెడ్డిగారు వెళ్లిన కాస్సేపటికి వసంతకుమార్, బుల్లెయ్య, సూర్యారావు, కృష్ణారావు, యామినీదేవి, వరలక్ష్మి, చిత్ర, రాజ్యలక్ష్మి వచ్చారు. అంతకుమించి ఆగదిలో పట్టరు. కొంతసేపు ప్రేయర్ జరిగింది. వసంతకుమార్‌లో మాస్టర్ చైతన్యం ప్రవేశించింది. తాను ట్రాన్స్‌లోకి వెళ్లిపోయాడు. అలా ఎవరైనా ట్రాన్స్‌లోకి వెళ్లినప్పుడు మాస్టర్ ప్రజ్ఞ వారిలో ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తుంది. ప్రజ్ఞ పనిచేస్తుంది. అంటే మాస్టరుగారి ఆత్మశక్తి వారిలో ప్రవేశిస్తుంది. అది వసంతకు అలవాటు. తనలోంచి ఒక శబ్దం బయలుదేరి, ప్రతిధ్వనించింది. అది ఓంకారం కాదు. అలాంటిది. అక్కడ ప్రేయర్‌కు కూర్చున్న పదిపన్నెండుమంది సాలభంజికలే అయినారు. ఎవరికి భౌతికస్పృహ లేదు. మాస్టర్ చైతన్యం నిండిపోయింది ప్రతి ఒక్కరిలో. ఒక గంటసేపు సాగింది ధ్యానం. ఏవేవో లోకాలలో పయనించాం.

వసంతకుమార్ తేజస్వంతుడై ఆ కొత్తవానికి 'టచ్' యిచ్చి, మంత్రోపదేశం చేశాడు. తర్వాత బుల్లెయ్య రెడ్డిగార్ల చేత సాష్టాంగప్రణామం చేయించి, మరోసారి మాస్టర్‌గారి మంత్రం ఉపదేశించాడు. అలా ప్రతి ఒక్కరికి ఒక్కో సందేశం అందించినట్లయింది. ఒక గంటసేపు అక్కడి యోగాలయం పూర్వవైభవాన్ని సంతరించుకున్నది. శ్రీనివాస్‌గాంధీ ఆనందంతో పులకించాడు. ఇలాంటి అనుభవం అతను ఎరగడు. ఇలాంటి ప్రార్థన ఎన్నడూ చూడలేదుట. మేము ఫలాన అని చెప్పినప్పుడు సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి తనకు 'ఉపదేశం' యిమ్మని కోరాడు. శ్రీనివాస్‌గాంధీ యామినీదేవిని, వసంతను గొప్పగా అభిమానించాడు. అతని దృష్టిలో వసంతకుమారే మాస్టరుగారు. అంత లోతుగా అనుభూతికి లోనైనాడు. ప్రేయర్ పూర్తిచేసుకుని బయటకు వచ్చేసరికి, ఎన్నో సంవత్సరాలు ఒకగుహలో తపస్సు చేసి బయట ప్రపంచంలో కాలు పెట్టినట్లు అనిపించింది.

వసంతకుమార్ తెల్లవారుఝామున కొందరు మిత్రులతో కలిసి కావేరీ స్నానం చేసి, భగవద్ఘట్టంలో మాస్టరుగారు అనుష్ఠానం చేసిన రావిచెట్టుక్రింద అరుగుపైన కొంతసేపు ధ్యానం చేసుకుని విచిత్రమైన అనుభూతులు పొంది వచ్చాడు. ఆ విషయం మాకు ఎవరికీ చెప్పలేదు. ప్రేయర్ పూర్తి చేసుకుని బయటకు వచ్చేసరికి మహేష్ హోటల్ వాడిని పిలిపించాడు. అందరికీ టిఫిన్లు భోజనాలు ఆర్డరు చేశాం. ఫలానా టైంకు హోటల్‌కు వస్తామని చెప్పి పంపాం. నేను లోపలకు వెళ్లేసరికి మహబూబ్‌నగర్ వారంతా వెళ్లడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. నా కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. అందరూ వరసగా నమస్కారాలు ప్రారంభించారు.

"అందరం మాస్టర్‌గారి ఆశీస్సుల కోసం వచ్చినవాళ్లం. ఇక్కడ అందరం నమస్కరించవలసింది ఒక్క మాస్టర్ గారికే" అని చెప్పినా వినలేదు.

"మీరు మాకు గురువులు. మీకు నమస్కరించి, సెలవుతీసుకుంటాం" అని పట్టుబట్టారు. ఆ తతంగం ఒక అరగంటసేపు పట్టింది. యోగాస్కూలులో వున్న పెద్దలకు 'నేనెవరో' అప్పుడు తెలిసింది. నాకు ప్రత్యేకమైన మర్యాదలు చేయసాగారు.

"మీరు ఉన్నంతకాలం ఈ హాలు, గదులు మీవి. యధేచ్ఛగా ఉండండి. మీరు ఎలా ప్రేయర్స్ చేసుకున్నా మాకు సంతోషమే" అన్నారు.

అందరూ బయట హోటల్‌కు వెళ్లి అరగంటలో టిఫిన్ పూర్తి చేసుకుని ఎనిమిదిగంటలకు వస్తే ఒక కోర్సు చేసుకుందాం అని చెప్పాను. మా బృందం డిసిప్లిన్ అలాంటిది. ఖచ్చితంగా ప్రేయర్‌కు, కోర్సులకు హాజరవుతారు. ఎవరూ ఎవరికోసం ఆగరు. ఠంచన్‌గా ప్రేయరు చేస్తారు. కోర్సులు చేస్తుంటే ఎన్నిగంటలైనా కదలరు. వందమంది ఉన్నా, కోర్సులు చేస్తుంటే అంతా నిశ్శబ్దమే.

ఆ రోజు శనివారం. శని రెగ్యులేషన్స్ చేయించాను. రెండుగంటలసేపు పట్టింది. మధ్యాహ్నం పన్నెండుగంటలకు మాస్టరుగారింట్లో మేడపైన మెరిడియన్ స్పెషల్ చేద్దామని వసంత ప్లాన్ చేశారు. మహేష్, అతని భార్య ఉష మేడపైన చాపలు, పట్టాలు ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ ప్రిలిమినరీ కోర్సులన్నీ చేశాం. బుల్లెయ్య ట్రాన్స్‌లోకి వెళ్లి గొప్ప అనుభూతి చెందాడు. వసంతకుమార్ మాస్టరుగారు హాలీస్‌నుండి విశ్వశక్తిని తనలోకి తీసుకున్న ప్రదేశాన్ని గుర్తించి అక్కడ ప్రేయర్ చేశాడు. సుందరం, మదర్ చందుకోసం మహాప్రాణను తెచ్చింది అక్కడనే. మాస్టరుగారు చేసిన అనేక ప్రయోగాలు అక్కడే. వసంత ట్రాన్సులో అనేక యోగరహస్యాలు గ్రహించాడు.

అక్కడ ఎవరూ యోగం చేయకపోవడం మాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. మహేష్ దంపతులు యోగం చేయరు. యోగాస్కూలులో వున్న నలుగురు పెద్దలు యోగా స్కూలు ట్రస్టీలుగా వ్యవహరించారు తప్ప, సాధకులనిపించలేదు. అక్కడికి వచ్చే సాధకులే భక్తిశ్రద్ధలు మెండుగా కలవారు. స్థానికులకు మాస్టరు యోగంపై విశ్వాసం తక్కువనిపించింది. మాస్టరుగారి ఇల్లు పూర్వవైభవాన్ని నిలుపుకోవాలంటే అక్కడివారిలోనూ యోగానక్తి పూర్తిగా ఉండాలి. తర్వాత శ్రీనివాసగాంధీ వారెవరికీ ఉపదేశం జరగలేదని, అందువల్ల యోగం చేయడం లేదని చెప్పాను.

మహేష్, ఉష వారి అబ్బాయికి ట్రీట్‌మెంట్ కోసం తిరుపతి వచ్చి పదిరోజులున్నారు. అప్పుడు ఉష ఇనీసియేషన్ తీసుకుంది. మూడు రోజుల్లోనే ఆమెకు మంచి వర్కింగ్స్ వచ్చాయి. మహేష్‌కు ఇనీసియేషన్ ఇవ్వాలనిపించ లేదు. అప్పటికి మాస్టర్‌గారి అనుమతి లభించలేదు. మాస్టర్‌గారి కూతురి కొడుకు మహేష్ అయినా అప్పటికి యోగంలో ప్రవేశానికి మాస్టర్‌గారు అనుమతించలేదు. కుర్రవానికి మాత్రం వెంటనే ట్రీట్‌మెంట్ జరిగింది.

ఎవరికి యోగార్హత ఉందో నాకు తెలియదు. అదొక చిత్రమైన పద్ధతి. "మాస్టరుగారికి నమస్కారం చేసుకుని కూర్చోండి. అదే ప్రేయర్" అంటారు చాలామంది. నా పద్ధతి అది కాదు. ప్రేయర్‌లో అందరితో పాటు కూర్చుంటాను. మాస్టరుగారి నుండి అనుమతి వచ్చినట్లు నాకు అనిపిస్తుంది. అప్పుడు వారికి ప్రేయర్ చెప్పి, కూర్చోపెడతాను. కొంతసేపటికి ఒక శక్తి పై నుండి నాలో ప్రవేశించి వారిలోకి వెళుతుంది. అదొక చిత్రమైన పద్ధతి. అలా జరిగినప్పుడే అవతలి వారికి శరీరంలో యోగస్పందన కలుగుతుంది. కొత్తగా ఏదో శక్తి తమలోకి వచ్చినట్లు వారికి అనుభూతి కలగాలి. సహస్రారంలో ఒక వత్తిడి తెలుస్తుంది. శరీరంలో శక్తిపాతం జరుగుతుంది. ఇంత తతంగం ఇనీసియేషన్‌కు ఉన్నదా? నాకు తెలియదు. నా వద్ద జరిగే క్రియ అది. అలా జరిగితేనే నాకు తృప్తి. నా వద్ద ఇనీసియేషన్ తీసుకున్నవారికీ తృప్తి.

అడిగిన వెంటనే మాస్టరుగారి పర్మిషన్ రాదు. అలాంటప్పుడు వాయిదా వేయక తప్పదు. కొందరి విషయంలో నెలలు పట్టవచ్చు. అంతకాలం నిరీక్షించగలిగితేనే నావద్ద ఇనీసియేషన్. నా ట్రీట్‌మెంట్స్ కూడా అంతే. ఏదో మొక్కుబడిగా 'నమస్కారం చేసుకుపొండి' అనను. ట్రీట్‌మెంటుకు అవసరమైన ప్రాణశక్తిని నేను అందుకోగలగాలి. అది నాలోంచి అవతలి వ్యక్తిలోకి ప్రవహించాలి. అణువణువును పులకింపచేయాలి. ప్రతిఅణువును రెక్టిఫై చేయగలగాలి. అప్పుడే ట్రీట్‌మెంట్ సాగినట్లు.

మర్నాటికి తిరుపతి చేరుకున్నాం. ఆదివారం కావడాన ఆరోజు 'సన్ బోరింగ్స్' చేశాం. ఇప్పటికి అన్నికోర్సులు, రెగ్యులేషన్స్ పూర్తిచేశాం. ప్లానటరీ కోర్సులు ఆరు పూర్తి చేశాం. ఒక్క శుక్ర రెగ్యులేషన్స్ మాత్రం వదలిపెట్టి, దాని బదులు ఎక్లిప్స్ కోర్సు. మాస్టర్స్ ఎడ్జెస్టుమెంట్స్ చేశాం. పన్నెండు సంవత్సరాలలో మాస్టరుగారు చేయించిన కోర్సులు, రెగ్యులేషన్స్ అన్నీ తిరిగి మా కేంద్రంలో చేయడం జరిగింది. ప్రతి సమావేశానికి నూరు నుండి రెండు వందల మంది సాధకులు హాజరయ్యేవారు. నా వరకు తృప్తి. యోగంలో నేను చేయవలసిన పని ఒకటి పూర్తి అయింది - కుంభకోణం దర్శించి రావడంతో.

1994

నరకానికి షికారుగా

అప్పుడప్పుడూ మృత్యువు జ్ఞాపకం వస్తోంది.

గుమ్మం వరకు వచ్చి తలుపు తట్టడం లేదు కానీ తానున్నానని హెచ్చరిస్తోంది. యాభై సంవత్సరాలు దాటితే పొద్దు వాలినట్లే. జీవితంలో వాడి, వేడి తగ్గుముఖం పడతాయి. 64 సంవత్సరాల జీవితం ఏం నేర్పింది? తెలియదు! ఏమి సాధించాను? అదీ తెలియడం లేదు! జీవితం వ్యర్థంగా సాగిందా? ఊహు ... లేదు. ఏదో జరిగింది. జీవించడం అంటే తృప్తిగా బ్రతకడమా? ప్రయోజనం వుంటేనే బ్రతకడమా! బ్రతుకులో నిత్యం జీవం తొణికిసలాడితేనే విలువ ఉంటుందేమో! జీవితం చైతన్యంతో నిండితే ఏదైనా విలువ కనిపిస్తుందేమో! అసలు బ్రతుకులో మధురక్షణాలు ఎన్ని? తృప్తిగా జీవించిన రోజులు ఎన్ని? వెనుతిరిగి చూస్తే ఖాళీ పుటలే ఎక్కువ కనిపిస్తున్నాయి. వ్యర్థంగా గడిచిన రోజులే ఎక్కువ. జీవితం కాన్వాసు పెద్దది. తళుక్కుమనే మెరుపులు తక్కువ. మెరుపుల మరకలు ఎక్కువ. ఏ మహాత్ములనో మినహాయిస్తే, సాదాసీదాగా బ్రతికేవారి జీవితచిత్రాలన్నీ ఇలా రంగులువెలసిపోయేవే ... అసంపూర్ణచిత్రాలే.

అప్పుడే "మృత్యువు తర్వాతి జీవితం" ఏమిటి? అన్న ఆలోచన వెంటాడగా, కలం సాగించాను. కలల్ని విశ్లేషించసాగాను. యోగభూమికలలో పయనించడం నేర్చుకున్నాను. మృత్యు రహస్యం తెలుసుకోవాలి. మృత్యువు తర్వాత జీవితం ఎలా ఉంటుందో గ్రహించాలి. భయపడి, పారిపోతే అయ్యేపని కాదు. యోగం చేసేవారికి స్వర్గాలు దక్కవు. నరకాలు స్వాగతించవు. వీరు ఆ రెండు లోకాలు తప్పించుకుని సత్యలోకాలకు చేరుకుంటారు.

నరకం ఎలా వుంటుందో చూడాలనిపించింది. 'సావిత్రి' రాస్తున్నప్పటి అనుభవం కొంత వుంది. అక్కడ పధ్నాలుగు లోకాల వర్ణన వుంది. అది అరవింద దర్శనం. నేను నరకాన్ని చవిచూడాలనుకున్నాను. మృత్యుద్వారం దాటిపోతే గదా స్వర్గమో, నరకమో! అది మామూలు మనుషులకు. నాకు భౌతికశరీరం వదలి, భూతశరీరం ధరించడం తెలుసు. యాస్ట్రల్‌బాడీతో నరకాన్ని చూచిరావాలనిపించింది. యాస్ట్రల్‌తో పోయివస్తే ఫిజికల్ బాడీకి నష్టం లేదుకదా! ఎవరికీ చెప్పకుండా 'డెత్‌కోర్సు' సాధన చేయసాగాను. ఒక నెలరోజులు చేశాను. అర్థరాత్రి 12 గంటలవేళ, మృత్యువంటే భయంలేనివాడు చేయవలసిన కోర్సు అది.

నా ప్రయోగంలో నా అనుభవం ఇది : ఒక యాక్సిడెంట్ జరిగింది. నేను చనిపోయాను. ఉహు ... చనిపోలేదు. నా శరీరం అక్కడే వుంది. నేను వేరై పైకి లేచాను. క్రింద వున్నది నేనే. పైకి లేచింది నేనే. నా ఈ కొత్తరూపం గమ్మత్తుగా వుంది. తేలిగ్గానూ వుంది. క్రింద యాక్సిడెంట్ జరిగిన చోట జనం గుమిగూడారు. కొందరు నన్నూ బయటకు తీశారు. నేను కదలడం లేదు. మెదలడం లేదు. రక్తం ... నేను పైనుండి ఒక్కసారిగా ఒక చిన్ని ద్వారంలో దూరాను. లోపల పెద్దగుహ. చీకటిగా వుంది. మెట్లు దిగుతున్నాను. చీకటి మెట్లు ... శూన్యం మెట్లు అవి. కొంత శూన్యంలో మరికొంత అంధకారంలో. భయంలో పయనించాక, ఒక తలుపు తెరచుకున్నట్లయింది. నిజానికి అది తలుపు కాదు. దానికి ద్వారం లేదు. అలా పూరేకుల్లా విచ్చుకుని, నన్ను లోపలకు లాగి, రేకలు ముడుచుకున్నాయి. అక్కడ గుమ్మం కనిపించలేదు. అక్కడ రకరకాల వాళ్లు, నాలాంటి వాళ్లు హాయిగా, ఆనందంగా తుళ్లుతూ గెంతుతున్నారు. ఏవేవో తాగుతున్నారు. అడమగ జల్సాగా వున్నారు. వారు నా రాకను గుర్తించలేదు. నాకు ఆహ్వానం పలకలేదు. వారి ప్రపంచం వారిది. వారి ఆనందం వారిది. అలా నడుస్తూ, కాదు ... తేలి సాగుతూ పోయాను. ఎంతదూరం పోయినా అదే ప్రపంచం. అవే రూపాలు, ఆకారాలు. అక్కడ నుండి కదలాలని ఎవరికీ అనిపించదు. మరో ప్రపంచం వుందనీ అక్కడి వారికి తెలియదు. మన మనుషుల్లా ఆలోచించడం వారికి తెలియదు. సంవత్సరాలు, శతాబ్దాలు అలా వుండిపోగలరు అక్కడ. అసలు అక్కడ కాలంతో పనిలేదు. మనస్సు వుంటే కదా. హడావుడి పడడానికి! కష్టపడి శ్రమిస్తే కదా విశ్రాంతి కావాలనుకోడానికి! నిద్రించడానికి! అదొక చిత్రమైన ప్రపంచం.

మనస్సు పనిచేస్తున్న నేను అక్కడినుండి తప్పించుకోవాలనుకున్నాను. అనుకున్న మరుక్షణం మరో లోకంలోకి వెళ్లిపోయాను. క్షణంలో జరిగిన పని. అది భయంకరంగా వికారంగా వుంది. ఎవరికీ బట్టల్లేవు. అసలు బట్టల అవసరం లేదు. అంతా వికారమే, అసహ్యమే. నల్లగా వున్నా తెల్లగా వున్నా వారివి వికారపు చేష్టలు. పైశాచికపు అలవాట్లు. వారిని చూస్తే జుగుప్స కలిగింది. ఒళ్లు గగుర్పొడిచింది. వారితో కలిసి బ్రతకలేననిపించింది. అక్కడనుండి తప్పించుకున్నాను.

ఈలోకం నాకు తెలిసిన నరకలోకం. సలసలకాగే ద్రవాలు, మధుమాంసాలు, వినోదాలు, నృత్యాలు అహా! ఆఫ్రికా జాతుల జీవనంలా వుంది. వావి వరసలు లేవు. ఎడతెరిపిలేని శృంగారం. వికారంగా ఉన్నవారు, చాలా అందంగా ఉన్నవారు - అక్కడ సెక్సు తప్ప మరోపనిలేదు. కొన్ని వందల, వేల మైళ్ల పొడవు. సముద్రతీరంలా అది శృంగార రసార్ణవం. కేళీ విలాసాలు ... ఎంతకాలం అక్కడ వున్నా వదలిపెట్ట బుద్ధి కాదు.

నాకు అక్కడా ఉండాలనిపించలేదు. అక్కడివారు కోరితే కాదనరు. కోరికలు తీరనివారే వారంతా. కోరికలే లేనివారు అక్కడ ఉండలేరు. అలాంటివారిని వారు ఉండనీయరు. కోరికలు లేని నన్ను తరిమి వేశారు. అరక్షణంలో మరో లోకంలో ప్రవేశించాను.

అది స్వర్గం అనుకుంటా. చల్లని గాలులు, తోటలు, వెలుతురులు. ఎవరూ కనిపించలేదు. అక్కడివారు సంకల్పం చేస్తే కనిపిస్తారు. లేకుంటే కనిపించరు. బహుశా కామరూపులేమో! వారు కోరినరూపాలు ధరించగలరు. ఎంతదూరమైనా గాలిలో కొట్టుకుపోతున్నారు. ఆడ మగ కౌగిలింతలతోనే ప్రయాణం. అనుక్షణం చుంబనాలు, ఆలింగనాలు. అలుపుసొలుపు లేని ప్రేమశృంగారం. బావుంది. ఈలోకం హాయి. ఇది స్వర్గం. పోనీ అలాంటిది. కొంతకాలం అక్కడ గడిపాను. నాకు బోర్ కొట్టింది. మెదడు లేకుండా, ఆలోచన లేకుండా జీవించడం ఎలా? నేను మనిషిని. మనిషి మాత్రమే ఆలోచించగలడు. తను కోరినవి సాధించగలడు. తిరిగి ఈ లోకంలోకి వచ్చాను.

ప్రతి మనిషిలో ఈ కనిపించే భౌతిక శరీరం కాక మరో ఆరు శరీరాలు ఉంటాయి. ఈథరిక్ బాడీ మనలోపల ఉంటుంది. సాధనవల్ల, కొన్ని ఇతర కారణాల వల్ల ప్రేరణల వల్ల భౌతిక శరీరాన్ని వదలి అది బయటపడుతుంది. తర్వాత యాస్ట్రల్ బాడీ వుంటుంది. తర్వాత రూప, అరూప శరీరాలు, ఆత్మశరీరం. యోగసాధనతో మనం ఈ శరీరాలను పొందవచ్చు. భౌతికశరీరం వదలి మిగిలిన శరీరాలలో సంచరిస్తే అనేక రహస్యాలు తెలుసుకోగలం. నేను ప్రైవేటిలో నాలుగు శరీరాలతో సంచరించడం సాధ్యపడింది కనుక నాలుగు లోకాలు తెలుసుకోగలిగాను. ఆత్మ శరీరం ధరించాక ఈ క్రింది వాటితో సంబంధం తెగిపోతుంది. ఈ అనుభవంతోనే 'మృత్యువు తర్వాతి జీవితం' రచన సాగింది.

0 0 0

యోగంలో నా అనుభవం ఒకటి వుంది. చెట్టుకు ఎన్నో మొగ్గలు తొడుగుతాయి. కానీ అన్నీ పూవులుగా వికసించవు. చాలా మొగ్గలు రాలిపోతాయి. వికసించే అవకాశం వున్నా కొందరు మొగ్గలుగానే రాలిపోతుంటారు. యోగంలో చేరిన మరుక్షణమే తమకెంతో తెలిసిపోయిందని, శక్తులు వచ్చాయనీ వేగిరపడి, తమ అభివృద్ధికి ఆటంకం కలిగించుకుంటున్నారు. పది సంవత్సరాలపాటు, స్థిమితంగా యోగం చేసేవారే తక్కువైనారు. అసలు పది సంవత్సరాలు నియమనిష్టలతో యోగం చేస్తే తప్ప తొలిమెట్టు ఎక్కినట్లు కాదు. 35 సంవత్సరాలు చేస్తే తప్ప 'యోగి' అనే పదానికి అర్హులు కాలేరు. అనేకమంది సమర్థత ఉండీ ఇలాగ గుంటపూలుగా రాలిపోతున్నారు. ప్రతిమొగ్గ వికసించడానికి కొంత వ్యవధి కావాలి. వికసిస్తే తప్ప పూవుగా మారదు, పరిమళాలు

విరజిమ్మదు. మొగ్గ ఎప్పటికీ మొగ్గగా ఉండిపోదు. మొగ్గను చెట్టు నుండి విడదీస్తే అది పూవు కాదు. దానికి తావి అబ్బదు. గురువును అంటిపెట్టుకుని ఉండడం అంటే మొగ్గ వికసించి, పరిమళాలు పంచేవరకు చెట్టును అంటిపెట్టుకోవడం.

0 0 0

ఇచ్చినమాట నిలబెట్టుకున్నారు వెంకటరామరెడ్డిగారు. అయ్యప్ప దీక్ష పూర్తి చేసుకుని జనవరి చివరలో వచ్చారు. ఆ నెల రోజుల్లో తన కొడుకు శ్రీనివాసులులో వచ్చిన మార్పుకు ఆయన ఆశ్చర్యపోయారు. కుర్రవాడు ఎంతమారిపోయాడు! ఇదెలా సాధ్యమైంది? తాను వచ్చి ఉపదేశం తీసుకున్నాడు. తర్వాత ఇద్దరు ఆడపిల్లలు, భార్య. అంతా యోగం చేసుకోసాగారు. అలా కుటుంబంలో ప్రతిఒక్కరు ఆసక్తిగా యోగం చేయడం సకృత్తుగా జరిగే పని. ఆయనకు ఎంత నమ్మకమో వారి కుటుంబంలో ప్రతిఒక్కరికి అంతే విశ్వాసం! ఏడాదిలో ఆయనపై మోపబడిన కేసు కొట్టివేశారు. మళ్లీ ఉద్యోగం వచ్చింది. పిల్లల చదువులు బాగా సాగుతున్నాయి. అందుకే వారికి అచంచల విశ్వాసం.

0 0 0

గత అక్టోబరులో అనకాపల్లి నుండి ఒకామె ఉత్తరం రాశారు. విశాఖపట్టణంలో ఉన్న ఒక యోగా టీచర్ రికమెండ్ చేశారుట. ఆమె ఒక యోగాటీచర్ అయివుండి నా గురించి చెప్పడం ఏమిటి! నావద్దకు పొమ్మనడం ఎందుకు? తానే చేయవచ్చు గదా! ఇది నన్ను పరీక్షించడానికా? ఆ ఉత్తరం రాసిన ఆమె చాలాకాలంగా క్రియాయోగం చేస్తున్నదట. ఏ యోగం చేసినా యోగశక్తి ఒక్కటే గదా. విద్యుచ్ఛక్తి ఏదేశంలో అయినా ఒక్కలాగే వుంటుంది. ఉత్పత్తి విధానం వేరు కావచ్చు. వినిమయంలో భేదం ఉండదు.

ఆమెకు జవాబు రాశాను. "మీ విశాఖ యోగా టీచర్ చేతనే చేయించుకోండి, వారికి లేని శక్తి నాలోనూ ఉండదు" అని. ఆమె కాస్త మొండిమనిషిలా వుంది. పట్టువీడని విక్రమార్కిలా మళ్లీ రాసింది - తన శ్రీవారిని పంపిస్తున్నానని, పి.ఎ. తోడు వస్తున్నాడని. వారు ముందుగా కొండపైకి వెళ్లి స్వామివారి దర్శనం చేసుకుని వస్తారుట. అప్పుడు నేను సాయం చేయాలట. కొండపైన ఉన్న కోనేటిరాయుడే సాయం చేయవచ్చు! భగవంతుడు చేయలేని పని, ఒక మామూలు మనిషి నాలాంటి సామాన్యుడు - ఎంత యోగం చేసినా- ఎలా చేయగలడు? దేవుడు దేవుడే, మనిషి మనిషే.

గురువును అసమర్థునిగా భావించే శిష్యులంటే నాకు అసహ్యం. కోపం! అందుకే గురువుల్ని మార్చడం అంగీకరించను. ఒక గురువును వదలడం అంటే అతను అసమర్థుడు, అయోగ్యుడని నిర్ణయించడమే. మరొకర్ని ఎన్నిక చేసుకోవడం ఏమిటి?

నవంబరులో రావలసిన ఆ ఎం.డి.గారు, అంటే ఆ లేఖిని భర్తగారు రాలేదు. రావడం రాకపోవడం వారి ఇష్టం. చాలామంది ఉత్తరాలు రాస్తారు. అపాయింట్‌మెంట్ తీసుకుంటారు. రారు. అంటే రాలేరు. అలా చాలామంది నావద్దకు రారు. యోగ్యత, అర్హత ఉన్నవారు తప్ప రాలేరు. వచ్చినా నిలబడలేరు. అది నా గొప్పతనం కాదు. మాస్టరుగారు ఆ స్టేజిలో, స్క్రీన్ చేస్తారు. అయోగ్యుల్ని, అనర్హుల్ని యోగంలోకి రానీయరు. అది నానమ్మకం మాత్రమే. అందుకే నేనుగా ఎవరినీ ఆహ్వానించను. నేనుగా స్వాగతం చెప్పను. వచ్చినంతమాత్రాన పొంగిపోను. నిలబడాలి, సాధన చేయాలి. నమ్మకం ఏర్పడాలి. ఎన్ని మెట్లు ఎక్కాలి? ట్రీట్‌మెంట్స్‌కోసం వచ్చేవారికి సైతం నేను ఎలాంటి భరోసా ఇవ్వను. హామీలు ఇవ్వను. మాట అసలు ఇవ్వను. ఖచ్చితంగా తగ్గుతుందని చెప్పను. తగ్గించడానికి, మాట ఇవ్వడానికి నేను దేవుడినా? నాశక్తి ధారపోస్తే తగ్గుతుందా? వారి అదృష్టం! మాస్టరుగారి దయ, అనుగ్రహం. ఎన్నో జతపడాలి. అంచేత సాధకులతో నాకు ఒప్పందాలు లేవు. ఉండవు. పెట్టుకోను. ఎవరైనా స్వసంకల్పంతో, స్వీయప్రేరణతో రాదలిస్తే, వస్తే, రాగలిగితే అది కొంతవరకు మేలు. అది కొంతవరకు అర్హత. అలా రప్పించడంలోనే మాస్టరుగారి ఆమోదం వుంటుందని నా నమ్మకం. అంచేత నేనుగా ఆహ్వానించను. ప్రోత్సహించను. యోగంలో చేరాలని వచ్చేవారిని మాత్రం ప్రేమపూర్వకంగా స్వీకరిస్తాను. నా చేతనైన సహాయం చేస్తాను. కృతజ్ఞత లేకుండా వెళ్లిపోయేవారి గురించి అసలు పట్టించుకోను, విస్మరిస్తాను.

కొందరు పిచ్చిపిచ్చి ప్రశ్నలు వేసి వేధిస్తారు. తమ తెలివి, ప్రజ్ఞ నాపైన ప్రయోగిస్తారు. నన్ను పరీక్షకు పెడతారు. అలాంటివారిని అమాయకంగా వదలించుకోగలను. టోటల్‌గా సరెండర్ అయినవారికే నాద్వారా యోగంలో ప్రవేశం. విధేయత లేనివారు నావద్ద ఉండలేరు. అహంకారం, ఆభిజాత్యం, గర్వం ఉన్నవారిని నేను అసలు భరించలేను. నాతో స్నేహంగా ఉండమనండి ... తప్పులేదు. నన్ను డామినేట్ చేయాలనుకునేవారికి - అంతే సంగతులు.

జనవరిలో అనకాపల్లి నుండి ఆయనగారు సతీసమేతంగా వచ్చారు. కాదనుకుంటా. ఆ క్రియాయోగిని పతీసమేతంగా వచ్చారనడం భావ్యం. ఆమె ఆయనకు పి.ఎ. కాదు. సతీమణి. కొండ దిగివచ్చినట్టున్నారు. ఎవరైనా కొండదిగి రావలసిందే. మొక్కుబడులవారు నావద్దకు రారు. దేవుళ్లకు మొక్కుబడులు, బాకీ ఉన్నవారు ఆబాకీలు తీర్చుకుని రావలసి వుంటుంది. ఇక్కడ మొక్కుబడి వ్యవహారం ఉండదు. సాగిలపడి, సర్వ సమర్పణం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. అరకొర మనస్సుతో వచ్చేవారు యోగంలో నిలబడరు. ఆ ఇల్లాలికి సంప్రదాయం తెలును, సమర్పణ చాతుర్యం ఉంది.

ఏదో యోగం చేస్తున్నది కనుక పద్ధతిగా నమస్కరించింది. ఆయన, ఆమెగారి భర్తగారే అయినా, నోటితో నమస్కారం అన్నాడే గానీ, చేతులు కదల్చ లేదు. నమస్కారాలు ముఖ్యం కాదు. అవి లాంఛనాలు. కొందరు అహంకారంతో ఎవరికీ తలవంచరు. నమస్కారం చేయడం అంటే ఎదుటి వ్యక్తికి లొంగిపోయినట్లు భావిస్తారు పాపం.

ఈ వచ్చిన ఎం.డి. గారికి అదేం లేదుగానీ, "ఈయనేం గురువు!" అనిపించి బోల్డు ఆశ్చర్యపడిపోయారు. ఆయన మనస్సులోని భావాలు మొహంపైకి అనువదించ బడ్డాయి. నేను అది గ్రహించి, మితంగానే పలకరించాను. శైలజ ఏదో చెప్పాలని ప్రయత్నించి, శ్రీవారికి ఆగ్రహం వస్తుందేమోనని అనుమానించింది. ఆయనే అడగాలి తన ఆత్మకథ తను చెప్పుకుంటేనే కొంతయినా నిజం తెలుస్తుంది.

"చెప్పండి ... ఏంకావాలి? నేనేం చేయగలనని మీ అభిప్రాయం?" అవతలి వ్యక్తిని క్రిందికి దించడమే నాకు యిష్టం. జారిపడకూడదు. ఒక్కొక్కమెట్టు దిగి రావాలి. నా లెవల్‌కు రావాలి. నాదగ్గరకు వచ్చేవారు మొదట తాము చాలా గొప్పవాళ్లమని, నేను మాత్రం సాదాసీదా అనీ అనుకుంటారు.

"ఈవిడ చెప్పింది మీగురించి" ఆయన ప్రారంభించారు.

"ఆమెకు మరెవరో చెప్పారు నాగురించి ... నిజానికి ఆమెకూ తెలియదు నేను ఎవరో, ఏమిటో ... అవునా" నా ప్రశ్న.

"మీ యోగం గురించి చెప్పండి" అడిగాడు.

"యోగం గురించి హరికథ చెప్పడం కుదరదు. నాయోగం పైన నమ్మకం ఉండాలంటే ముందు నాపైన నమ్మకం కుదరాలి. కాస్త వ్యవధిలో మీకు నచ్చేట్లు యోగం గురించి చెప్పలేను. నాకంత శక్తి లేదు. నాదృష్టిలో ధ్యానం చేస్తే యోగం తెలుస్తుంది. నేను పురాణం చెప్పను. మీరు నమ్మినా నమ్మకపోయినా నాకు ఒక్కటే."

"నాకు నమ్మకం కలిగితే యోగం చేస్తాను." అన్నాడు, ఎం.డి. కదా!

"మీకు నమ్మకం కలిగిన తర్వాత గాని నేను యోగం చెప్పను"

"ఎలా అయితే"

"విత్తు ముందా, చెట్టు ముందా" అన్నట్లుంది కదూ. వస్తువులు అన్నీ ఉన్నాయి. వంట చేయటం రాదు. వంట చేయడం అర్థం. ఇక్కడ వంటచేయడం లాంటిదే యోగం చేయటం. అన్నీ మనమే అమర్చుకోవాలి. ఏ వస్తువులు రెడీమేడ్‌గా దొరకవు. చివరికి నాలెడ్జి సైతం సెకండ్‌హాండ్ కాకూడదు. అరువు ఎప్పటికీ బరువే. నాయోగంలో అరువు లేదు. కనుక బరువు ఉండదు. అంతా ఎవరికి వారు సొంతంగా సంపాదించుకోవలసిందే.

"నా అలవాట్లు?" అసలు ప్రశ్న చివరన అడిగాడు,

"నేను అడగలేదు. అనుమానించలేదు. ప్రశ్నించలేదు. మీరెందుకు ఉలిక్కి పడతారు?"

"అవి మానడం కష్టం"

"మార్చడం తేలిక. మీరుగా మానడం కష్టం కావచ్చు. మార్చవలసింది నేను కదా! మీకెందుకు అనుమానం. మిమ్మల్ని బలవంతంగా ఏవీ మానమని నేను చెప్పను. ఒక్క నెలరోజులు నేను చెప్పినట్లు చేయండి. నచ్చితే రండి, నచ్చకపోతే మీ పూర్వాశ్రమ స్వీకారం చేయవచ్చు."

ఆయన సరే నని గట్టిగా అనలేదుకానీ, లోపల అనుకున్నట్లు నాకు వినిపించింది.

"రావుగారూ, సాయంత్రం వరకు టైం ఇస్తున్నాను. ఇష్టమైతే సాయంత్రం ఆరుగంటలకు రండి. లేకుంటే ఆరుగంటలకు తిరుమల ఎక్స్‌ప్రెస్ ఉంటుంది హాయిగా వెళ్లిపొండి"

ఆరోజు మాతో భోజనం చేశారు. యోగం చేసినా, చేయకపోయినా మా ఇంటికి వచ్చినవారికి అతిథిమర్యాదలు జరుగుతాయి. నాతో కలిసి భోజనం చేస్తారు. మాకు బంధువులు, స్నేహితులు, అతిథులు, యోగసాధకులు అంతా సమానమే.

ఆయనకు నేను యోగం చేస్తానన్న నమ్మకం కలగడం లేదు. నన్ను గురువుగా అంగీకరించలేదు. నాకు కావలసిందీ అదే. అలా విప్లవాత్మక భావాలు కలవారే కావాలి నాకు. గొర్రెదాటు మనుషులు కాదు. మనస్సు ఎదురుతిరిగితేనే మనిషికి తన శక్తిపైన నమ్మకం కలుగుతుంది. యోగంపైన గురి కుదురుతుంది. తనను తాను దిద్దుకోవడానికి సిద్ధపడతాడు. ఈ పద్ధతి కష్టం కనుక ఎవరూ అనుసరించరు. మనస్సు మారడం కష్టం కాదు. ఒక్కసారి ప్రేయర్‌లో కూర్చుంటే యోగం తన పని తాను చేసుకుపోతుంది. యోగశక్తి వలయం నుండి ఎవరూ అంత సులువుగా బయటపడలేరు, పారిపోలేరు.

రావుగారికి ప్రేయర్ చెప్పలేదు. ఊరికే కూర్చున్నాడు. కళ్లు మూసుకుని కూర్చుంటే చాలు ... ఒక గంట సేపు శరీరం మరచిపోయారు. కళ్లు తెరిచేసరికి ఆయన కళ్లలో ఒక కొత్తవెలుగు కనిపించింది.

"నేను రెడీ గురువుగారూ" అన్నాడు ఆనందంగా, తృప్తిగా.

నేను కోరేది ఆ మార్పు. నాకు కావలసింది అలాంటి సంసిద్ధత.

"అయితే ఒక కండిషన్. 40 రోజులపాటు మీ అలవాట్లు అన్నీ ప్రక్కనపెట్టాలి. నేను చెప్పినట్లు చేయాలి."

"40 రోజుల తర్వాత నా ప్రపంచంలోకి వెళ్లడానికి పర్మిషన్ యిస్తారా?"

"వెళ్లాలనిపిస్తే నా అభ్యంతరం ఉండదు. ఎటుగూడి ఆతర్వాత నాదగ్గరకు రారు కనుక నా పర్మిషన్ అవసరం లేదు"

శైలజతో అన్నాను "నాకు నీ సహాయం కావాలి. నీ సహకారం లేనిది నేనేం చేయలేను. నీవు మడికట్టుకుని దూరంగా కూర్చుంటే లాభం లేదు. మీవారు మారాలంటే మీరూ మారాలి. మీరూ దీక్ష వహించాలి."

"ఏం చేయమంటారు?"

"ఆయనకోసం మీరూ యోగం చేయాలి. తప్పదు. ఆయనగారు అటుఇటుగా ఊగిసలాడుతున్నాడు. మీరు ఆయినతో కలిసి యోగం చేయండి. తనకు మేలు జరుగుతుంది."

"నేనే అడగాలనుకున్నాను మాస్టారూ! విశాఖపట్టణంలోని మా యోగాటీచర్ మీవద్దకు వెళ్లి యోగం నేర్చుకోమని చెప్పారు."

"ఆమెకు నాగురించి తెలుసా?"

"ఆ ... మిమ్మల్ని చూచారట. ఆమెకూ ఇక్కడికి రావాలని ఉంది. మేం క్రియాయోగం చేస్తాం. కానీ డెవలప్‌మెంట్ లేదు."

మొత్తంపైన శైలజ యోగానికి రెడీ అయింది.

"మీరు లోగడ చేసినవన్నీ మరచిపొండి. నేను కొత్తగా ఏమీ చెప్పను. పాతవాటిని వదలివేస్తే చాలును. నాయోగం మీరు చేయగలరు."

ఇద్దరికీ ఇనీషియేషన్ చేశాను. 40 రోజులలో రావుగారు పదికిలోల బరువు పెరిగాడు. ఆరోగ్యం చక్కబడ్డది. అలవాట్లు పోయాయి. తన తప్పులు తెలుసుకుని మంచిమార్గానికి వచ్చారు. ప్రతిమనిషికీ సమస్య లుంటాయి. కమిట్‌మెంట్స్ వుంటాయి. అంతమాత్రాన వ్యసనాలకి బానిసలు కాకూడదు. అన్ని సమస్యలు ఒక్కరోజులో పరిష్కారం కావు. అవి ఒక్కరోజున వచ్చినవి కావు. కాలం సమస్యల్ని పరిష్కరిస్తుంది. రావుగారు పట్టుదలతో మారారు. ఆయనలో మార్పు రావాలని శైలజ ఆశించింది. అందుకోసం తను కొంత త్యాగం చేసింది. ఫలితం సాధించింది. అలా భర్త కోసం, భర్త మేలు కోసం తపస్సు చేసినవారు ఎందరో వున్నారు. ప్రతివ్యక్తి తనకోసం, తనవారికోసం యోగం చేయవచ్చు. ఫలితం తప్పక ఉంటుంది.

0 0 0

మా మూడవ అబ్బాయి రమణ పిహెచ్.డి. కాగానే ఇంటర్నేషనల్ సైన్స్ కాంగ్రెస్ సమావేశాలకు ఇండియా నుండి ప్రతినిధిగా అమెరికా వెళ్లాడు. డాక్టరేట్ పూర్తయింది కనుక అక్కడే ఉద్యోగం ప్రయత్నించాలనుకున్నాడు. వెంటనే సైంటిస్టుగా

ఉద్యోగం వచ్చింది. అతను నెమ్మదిగా అక్కడ సెటిల్ కావాలని ఆలోచన. పెళ్లి ఏడాది అయింది. పిహెచ్.డి. వైవా కోసం ఇండియా వచ్చాడు. రెండవ అబ్బాయి శ్యాంసుందర్ సౌదీ వెళ్లాడు. దోహాలో ఉద్యోగం. రెండు సంవత్సరాల కాంట్రాక్టు. అతనికా ఉద్యోగం నచ్చలేదు. తిరిగి రావడానికి వెంటనే వీలుపడలేదు. భార్యా పిల్లలు తిరుపతి వచ్చి మాతో ఉండసాగారు. నాకు బరువులు తగ్గినా బాధ్యతలు పెరిగాయి. అనవసరంగా పిల్లల కుటుంబాల గురించి ఆలోచన. చేయగలిగింది, సహాయపడగలిగింది లేకపోయినా చికాకు, వేదన తప్పలేదు. హైదరాబాద్‌లో వసంతకుమార్ ప్రెస్ వదలి ఉద్యోగాన్వేషణలో ఉన్నాడు. అందరూ పెద్ద చదువులే చదివారు. ఎవరికీ స్థిమితం లేదు. తృప్తి కలిగించే సంపాదన లేదు. వారికోసం మా దంపతులకు ఆరాటం. ఇంకా నయం మా బ్రతుకులు వారిపైన ఆధారపడి లేవు. మాస్టరుగారు చల్లగా చూస్తారనే ఒక నమ్మకం, ఆశ మమ్మల్ని వదలిపోవడం లేదు. అదొక్కటే చీకటిలో చిరువెలుగు.

యోగంలో చేరినంతమాత్రాన ఎవరూ మహాయోగులైపోరు. చాలామంది అలాంటి భ్రమల్లోనే ఉన్నట్లు తోస్తుంది. పూర్వంనుండికూడా సాధకుల అభిప్రాయం అదే. "మాస్టరుగారికి నమస్కారం అనుకుని కళ్లు మూసుకుని కూర్చుని, లోపల జరిగేదాన్ని గమనించడమే!" ఎంత సింపుల్ అనిపిస్తుంది. అదే చేస్తూ వచ్చారు. నాలాంటి మొండివాళ్లు కోర్సులు చేస్తున్నారు. అదికూడా కాదు యోగం అంటే. ఆ కోర్సులలో అనేక రహస్యాలు ఉన్నాయి. యోగం చేస్తున్నప్పుడు కలిగే అనుభవాలు, అభివృద్ధికి సూచనలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క పదం ఒక అనుభవానికి, అభివృద్ధికి మైలురాయి. కోర్సులలోని పదాలన్నీ మనం అభివృద్ధిలో అనుభవించవలసిన స్థాయిలు, చేరవలసిన భూమికలు. వాటిని ఎవరూ అర్థం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించడం లేదు.

ఈ యోగం నడుస్తూ నడుస్తూ ఎక్కడో గాడి తప్పింది. బండి నడుస్తూ ఉండగానే రిపేరు చేయాలన్నారు. అసలు ఎక్కడ క్రాక్ యిచ్చిందో, ఎక్కడ లోపం జరిగిందో తెలుసుకుంటే గదా రిపేరు చేసుకోవడం! అందుకు ఎవరూ ప్రయత్నించలేదు. చెక్ చేసింది ఎక్కడ! అందువల్లనే ఈ బండి స్లోగా, గతుకుల్లో పడి నడుస్తోంది. శరవేగంతో పోవలసిన బండి ఇంత నెమ్మదిగా పోవడానికి కారణం ఏమిటి. లోపం ఎక్కడ వుంది? ట్రాంబండిలా నడుస్తున్న దీనిలోకి ఎక్కేవారు ఎక్కుతున్నారు, దిగేవారు దిగుతున్నారు. ఇది డ్రయివర్‌లేని బండి. సుశిక్షితుడైన చోదకుడు లేకుండా ప్రయాణం ఎంత ప్రమాదం!

అప్పట్లో మాస్టరుగారు కోర్సులు కొందరికే ఇచ్చారు. మాస్టరుగారి పేరు కనీసం అయిదు నెలలు ప్రాక్టీసు చేయాలి. తర్వాత దానిని రెండేళ్లు పొడిగించారు. మనుషుల్నిబట్టి వారి సిన్సిరిటీనిబట్టి రూల్సు మారుతుండేవి. అందరికీ ఒకే రూలు కాదు.

రెండు సంవత్సరాలు ప్రిపరేటరీ కోర్సులు. తర్వాత మిగతా కోర్సులు. అన్నీ చేయడానికి పది సంవత్సరాలు పట్టేది. అంత డిసిప్లిన్‌గా ఇప్పుడు చేస్తున్నవారు లేరు. ఎప్పుడో పదినిమిషాలు కూర్చుని లేచిపోతూ యోగులమని చెప్పుకుంటారు.

0 0 0

మనుషుల్లో శిక్షణారాహిత్యానికి ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. ఒకాయన వచ్చాడు. అడ్వొకేట్. ఉదయం నేను మేడపైన ప్రేయర్ చేసుకుంటున్నాను. తను వచ్చి బయట కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. నేను ప్రేయర్ పూర్తి చేసుకుని బయట ఏదో పనిచేసుకుంటున్నాను. అతను నన్ను గమనించి పలకరించలేదు ... పరిచయం చేసుకోలేదు.

"ఎవరు మీరు, ఎవరికోసం వచ్చారు?" అని అడిగాను తర్వాత.

"యోగం చేయాలనుకుంటున్నాను. ఇనీషియేషన్ కావాలి" అదీ ఆయన సమాధానం. నేను నిలబడే వున్నాను. ఆయన కుర్చీలోంచి లేవలేదు. ఎంత పొగరు! అహం! 'నమస్కారం' అనే సంస్కారం కూడా లేదు మనిషికి.

"సాయంత్రం రండి" అన్నాను.

"సాయంత్రం వరకు ఉండటం కుదరదు. మధ్యాహ్నం భోజనానికి వెళ్లిపోవాలి.'

"మీ ఇష్టం. ఎప్పుడంటే అప్పుడు ఇనీసియేషన్ యివ్వను. పోనీ మరోసారి రండి" అన్నాను.

"రాత్రికి నాభార్య ఒంటరిగా ఉంటుంది. చీకటిపడేలోగా వెళ్లాలి"

ప్రేయర్ అయిన తర్వాత వెళ్లినా రాత్రి పన్నెండు లోపు వెళ్లగలడు. తనకు కొత్తగా పెళ్లయిందట. భార్యపైన చచ్చే అనుమానం.

లోపల హాలులో నుండి ప్రేయర్ పుస్తకం తెచ్చి చదువుకోసాగాడు. "మీరు ఇనీసియేషన్ చేసినా చెప్పేది ఇదే కదా ఈ పుస్తకం ఇవ్వండి. తీసుకుపోతాను. వేరే ఇనీసియేషన్ ఎందుకు దండగ" అన్నాడు.

నాకు తిక్క తలకెక్కింది. "దయచేసి ఆ పుస్తకం ఎక్కడ తీశారో అక్కడ పెట్టండి ముందు" తీవ్రంగా అన్నాను.

లోపలపెట్టి వచ్చాడు. "ప్లీజ్ గెటవుట్. ఇంక ఎప్పుడూ నా వద్దకు రాకండి. ఇనీసియేషన్ ఇవ్వను కాక ఇవ్వను. మీకు ఈ పుస్తకం యివ్వను" అని పంపివేశాను.

అలా వుంటారు మనుషులు. ఎంత చులకన! మనుషులపై గౌరవం ఉండదు. మర్యాద తెలియదు.

0 0 0

ట్రీట్‌మెంట్ కేసుల్లో పరిశీలన చిత్రంగా వుంటుంది. వచ్చిన ప్రతి కేసు చేయలేను. స్పష్టంగా చెబితే వచ్చినవారికి క్షోభ కలిగించినట్లవుతుంది. అనేక సందర్భాలలో

'ప్రమాదం' సూచించినా, అవతలివారు పట్టుపడతారు. దయచూపించవలసి వస్తుంది. ఆ దయను, సానుభూతిని అవతలివారు అపార్థం చేసుకుని, మన అసమర్థతగా చిత్రీకరిస్తుంటారు. కేన్సర్ లాంటి కేసులు నయం కావు. తాత్కాలిక ఉపశమనం కలగవచ్చు. తమకు మేలు జరగనప్పుడు కొందరు అపకారం చేయడానికి సిద్ధపడతారు.

ఒకసారి బళ్లారి వెళ్లినప్పుడు అనంతపురం సాధకుడు ఒకరు ఒకకేసు ప్రస్తావించాడు. కారు మాట్లాడి తాడిపత్రి తీసుకువెడతానన్నాడు. నాకు ఫీలింగ్ అనుకూలంగా లేదు. ప్రేయర్‌లో కూర్చుని విభూతిపొట్లం చేతికి తీసుకున్నాను. అరగంటలో నాశరీరం బిగుసుకుపోయింది. చలనం లేదు. చేతిలోని విభూతిపొట్లం నేలజారిపోయింది. లోదృష్టికి ఒక శవం కనిపించింది. ఫలితం ఇది అని తెలిసింది. వెళ్లి ట్రీట్‌చేయడం అనవసరం. కష్టపడి అంతదూరం వెళ్లినా అతను బ్రతకడు.

"విభూతి తీసుకువెళ్లి పెట్టండి. పదిరోజులు గడిస్తే అతను బ్రతికినట్లే. అప్పుడు వస్తాను. ఈ లోపల నేను రావలసిన పనిలేదు" అని చెప్పాను.

తొమ్మిది రోజుల్లో అతని పరిస్థితి చాలా మెరుగైంది. లేచి తిరిగాడు. మర్నాడు తిరుపతి రావాలని ఏర్పాట్లు చేసుకున్నాడు. పదవనాటి రాత్రి సడెన్‌గా చనిపోయాడు. యోగం రక్షిస్తుంది అనుకుంటారు. కాలంతీరినవారిని యోగం రక్షించదు. ఏ గురువు, ఏ దేవుడు రక్షించలేడు.

0 0 0

చాలామంది అడుగుతుంటారు "మీరు నాస్తికులా" అని.

"ఆస్తులేమీ లేనివాడిని కదా! నాస్తికుడినే"

"దేవునిపూజ చేయరా?"

"ఇదివరకు చేశాను. ఇప్పుడు చేయను"

"దేవుడంటే నమ్మకం లేకనా?"

"కాదు, కొంతకాలం నమ్మినదానిపై ఇప్పుడు నమ్మకం లేక."

"నాస్తికులైతే ధ్యానం చేయడం ఎలా?"

"దేవుళ్లను నమ్మను కనుకనే యోగం చేస్తాను. ధ్యానం చేయడానికి, యోగం చేయడానికి దేవుళ్లతో పనిలేదు. వారు యోగానికి అవరోధం కూడా"

ఇలాంటి అనుమానాలు, సందిగ్ధస్థితి చాలామందికి ఉంటుంది. కొత్తగా యోగంవైపు వచ్చినవారికి మరీ ఎక్కువ.

మా ఇంట్లో ఏ దేవుని పటాలు లేవు. ఫోటోలు ఉండవు. విగ్రహాలుండవు. పూజలు చేయం, వ్రతాలు చేయం. మాస్టర్, మదర్ ఫోటోలు మాత్రం ఉంటాయి. యోగానికి వారి ఫోటోలు అవసరం లేదు నిజానికి. కాని గురువుగారిపట్ల భక్తికి గుర్తులు.

ఇతర ఫోటోలు పెట్టను. అసలు దేవుడంటే ఏమిటి? భగవంతుడంటే ఎవరు? ఎదురు ప్రశ్నిస్తే ఎవరూ సరిగా సమాధానం చెప్పరు. భగవంతుని గురించి, దేవుని గురించి నిర్వచనాల్లేవు. పురాణకథలు నేను నమ్మను. వినను. రుజువుల్లేని పూజలు, కూలిపోయిన కోట బురుజుల్లాంటివి. పూజ చేయాలి. అది మానసపూజ కావాలి. నిరాకార నిర్గుణతత్వంపై మనసు నిలిపాలి. ఆ మనస్సు సైతం భావన దాటిపోవాలి. ఆత్మలో లయం కావాలి.

గుడికివెళ్లరా? ఒకప్పుడు వెళ్లాను. ఇప్పుడు వెళ్లాలనిపించదు. వెళ్లను. దేవునికి సుప్రభాతాలు చదివితే మురిసిపోయాను. పరవశించాను. దేవుడు నిద్రపోతాడా! మనం మేల్కొలపకపోతే నిద్రలేవడా? అంత మొద్దునిద్రా దేవుడిది. దేవుడిని గుడిలో పెట్టి తాళాలు వేయడం ఎందుకు? పారిపోతాడనా? దేవుడిని మనం రక్షించడం ఏమిటి? ఆయన మనల్ని రక్షించాలి కాని. దేవుడు ప్రసాదాలు, లడ్లు తింటాడా? మన డబ్బు దేవుడికెందుకు! బంగారాలు ఎందుకు? ముడుపులు చెల్లించకపోతే శపిస్తాడా? ఇలాంటి పిచ్చి ప్రశ్నలు నాలో కలిగి, దేవున్ని నాకు దూరం చేశాయి.

దేవాలయాలకు వెళ్లలేదని అబద్ధం చెప్పను. చిన్నతనంలో మా ఇంటి ప్రక్కన వేణుగోపాలుని ఆలయం వుంది. కాలవదగ్గర శ్రీరామాలయం వుంది. దగ్గరలో సంగమేశ్వరాలయాలుండేవి. తెనాలిలో శివాలయం, ఆంజనేయుని ఆలయం, రాములవారి గుడి అనేకం వున్నాయి. విజయవాడ కనకదుర్గాలయం, కాశిలో విశ్వేశ్వరాలయం, అన్నపూర్ణాలయం, శ్రీశైలం, కంచి, తిరుపతిలో ఆలయాలు చూచాను. చిదంబరం సైతం వెళ్లి వచ్చాను. అన్ని దర్శించాను కనుకనే వాటిపైన మోజు లేదు. దేవుళ్ల జోలికి పోకూడదనుకున్నాను. మనం పిలవకపోతే వాళ్లు రారు. మనల్ని పట్టించుకోరు. పిలిచి, మనంకోరే గొంతెమ్మకోరికలన్నీ తీర్చడం వాళ్లకీ కష్టమే. మతాలను, మతాల ముసుగులో దాగిన దేవుళ్లను వదలిపెట్టాను. ఎవరు ఏ స్వామికి భక్తుడైనా, బాబాలకు భక్తులైనా ఫరవాలేదు. చేయవలసింది సాధన, ధ్యానం, యోగం. అంతవరకు ఎవరితో నాకు పేచీలేదు. నా మతం గొప్పది, వాడి కులం తక్కువ, నేను ఎక్కువ, ఈ దేవుడు గొప్ప అనే దరిద్రం లేకుండాపోతే చాలు.

“ఇంతమంది మహాత్ములు, యోగులు ఉన్నారు, వారి ఆశ్రమాలకు వెళ్లలేదా?” అడుగుతారు కొందరు.

“ఉన్నారు. కాని వెళ్లే అవకాశం కలగలేదు. ఇప్పుడు ఎక్కడికీ వెళ్లవలసిన అవసరం కనిపించదు. షిర్డీ, రమణాశ్రమం, పుట్టపర్తి, బృందావనం... చాలా వున్నాయి. ఎక్కడికీ వెళ్లలేదు. కారణాలు ఏవీ లేవు. సమయం, సందర్భం కలిసిరాలేదు. అంతే. వారంతా మహాత్ములు... ఒక గురువును నమ్మాను. ఒక మార్గం అనుసరిస్తున్నాను. ఇదే నాకు పరిమితం. ఎవరైనా ఒక్కబాటలో నడవాలిగానీ, ఒకేసారి అనేక బాటలలో నడవగలరా? ఆ ప్రయత్నం తప్పు. ఆచరణలో అసాధ్యం.

మద్రాసులో ఉండేకాలంలో ఒక చిత్రమైన కేసు వచ్చింది. పోస్టల్ సూపరింటెండెంట్‌గా పనిచేస్తున్న ఒకాయన భార్యకు ఆరుసంవత్సరాలుగా పక్షవాతం. మంచం మీద నుండి లేవలేదు. పిల్లలున్నారు, సేవలు చేస్తున్నారు. పనిపిల్లల్ని పెట్టుకున్నారు. ఎక్స్‌ప్రెస్ కాంపస్‌లో వెంకటరెడ్డిగారు యోగాక్లాసులు నడుపుతున్నారు. ఈయనను ట్రీట్‌మెంట్‌కు తీసుకువెళ్లారు. ఆసనాలు వేయిస్తే తగ్గుతుందని పాపం. పెరాలిసిస్‌తో మంచానికి అంటుకుపోయిన మనిషి చేత ఆసనాలు ఎలా వేయించగలడు! వెంకటరెడ్డి నా గురించి విన్నాడట. నా దగ్గరకు వచ్చాడు ఆమెకు యోగాట్రీట్‌మెంట్ ఇమ్మని.

వారింటికి తీసుకువెళ్లాడు. ఆమె పుట్టపర్తిబాబాగారి భక్తురాలు.

"అమ్మా! మీరు బాబాభక్తులు మంచిదే. ఆ ఫోటో ఎదురుగా వుండగా నేను ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వలేను. ప్రేయర్‌గదిలో ఏ ఫోటోలు ఉండకూడదు" అన్నాను.

బాబాగారి ఫోటో తీయడం వారికి ఇష్టం లేదు. "వేరేగదిలో కూర్చుందాం" అన్నాను.

వేరేగదిలో ట్రీట్‌మెంట్ చేయసాగాను. పదిరోజులు వరసగా వెళ్లి చేశాను. రోజురోజుకు ఆమెలో మార్పు రాసాగింది. ఒక నెలరోజులు నేను అటు వెళ్లలేకపోయాను. తర్వాత వెళ్లగా ఆమె స్వయంగా లేచివచ్చి తలుపుతీసింది. చక్కగా నడుస్తోంది. మాట్లాడుతోంది.

"ఇక మీ సత్యసాయి పూజ చేసుకోండి. నాకోసం ఇంతకాలం చేస్తున్న పూజలు అవసరం లేదు. ఏదో ఒక గురి ఉంటే చాలు" అన్నాను.

"బాబాగారివల్ల కాలేదు కదండీ" అన్నది.

"బాబా వల్ల అయిందా, నావల్ల అయిందా అని కాదు. ఇప్పటికి మీ కర్మశేషం తీరింది. బాగైంది. కర్మ అనుభవించవలసినంతకాలం బాబా ఏమీ చేయరు. నేనూ ఏమీ చేయలేను. కర్మరహితం అయ్యే సమయంలో నేను వచ్చాను. ఇది నా గొప్పతనం కాదు. యథావిధిగా బాబాపూజలు చేసుకోండి. ఆ మార్గం వదలి నా మార్గంలోకి రమ్మని నేను చెప్పను." అలా ఎవరికీ చెప్పను.

ఎవరైనా ఒక మహాత్మునిపై నమ్మకం ఏర్పడినప్పుడు ఆ మార్గం వదలకూడదు. మరీ తనకు ప్రయోజనం కనిపించకపోతే, అంతకన్న ప్రత్యక్షంగా ఒక మంచి గురువు లభించిన పక్షంలో మారవచ్చు. ఎవరికైనా అభివృద్ధికి ఒక గురువు మార్గదర్శకత్వం అవసరం. "అలా అవసరం లేదు. మేము స్వతంత్రంగా యోగం చేస్తాం" అంటే నేను నమ్మను. సాధన స్వంతంగా చేస్తాంగానీ గైడెన్స్ సద్గురువు నుండి లభించవలసిందే.

1995

గుడ్ బై టు తిరుపతి!

జీవితమే మనిషికి మంచిపాఠాలు నేర్పుతుంది.

గుణపాఠాలు నేర్పుతుంది. అనుభవాలను మించిన పాఠాలు లేవు. వయస్సు పరుగులు తీస్తుంటే, ఆత్మీయులు, బంధువులు, తెరవెనక్కి పోతారు. ఎవరూ పట్టించుకోరు. ప్రేమలు, అభిమానాలు గాలిలో కలిసిపోతాయి. వయస్సు పైబడుతున్న కొద్దీ ఒంటరితనం క్రమ్ముతుంది. ఎవరు బంధువులు, ఎవరు అయినవాళ్ళు! ఎవరు స్నేహితులు? వెనుతిరిగి చూస్తే ఎందరు మిగులుతారు! చాలా మంచి బాంధవ్యాలు, స్నేహాలు ఫేడవుట్ అయిపోయినట్లు అనిపిస్తుంది. రంగులన్నీ కలగాపులగమై, చెదిరిపోయిన బొమ్మ జీవితం. వేటికీ విలువలు కనిపించడం లేదు.

చిన్నబ్బాయి రమణ అమెరికాలో సెటిల్ కావాలనుకున్నాడు. భార్యను, కొడుకును తీసుకువెళ్లాడు. తిరుపతిలో ఒంటరిగా జీవించడం ఎందుకు? ఇక్కడ బంధువులు,స్నేహితులు అంతగా లేరు. కనీసం అవసరానికి వచ్చేవాళ్లు లేరు. పెద్దపిల్లలు వసంతకుమార్, శ్యాంసుందర్‌లు హైదరాబాదులో వుంటారు. మాకోసం వారిని ఇక్కడకు రమ్మని అడగలేం. వారి ఉద్యోగ వ్యవహారాలు వారివి. ఎవరి సంసారాలు వారివి. ఈరోజుల్లో ఎవరూ ఒకరికి బరువు కారాదు. పెద్దరికం నిలబడాలంటే ఏ మాత్రం ప్రేమానురాగాలు మిగలాలంటే, వేరుగానే ఉండాలి. ఎవరితో కలసి ఉండకూడదు. తిరుపతి వచ్చిన పని అయిపోయింది. మాస్టరుగారు ఏ ప్రయోజనం కోసం ఇక్కడకు రప్పించారో అపని పూర్తి అయి వుంటుంది. అందుకే ఇల్లు అమ్మేయాలనే ఆలోచన కలిగింది. తిరిగి హైదరాబాదు వెళ్లిపోవాలి.

తిరుపతి వచ్చి యోగంలో సాధించింది, యోగానికి చేసింది ఏమీ లేదు. ఇక్కడ యోగంలో చేరినవారు వేళ్లమీద నిలుస్తారు. ఒక ఏడాది క్రితం చేరిన రామకృష్ణ, సుబ్బారావు మంచిమిత్రులు. యోగంపట్ల ఆసక్తి ఉన్నవారు. కానీ వారి ఉద్యోగవ్యాపకాల వల్ల ఎక్కువ కాలాన్ని యోగానికి కేటాయించలేకపోతున్నారు. తిరుపతి వచ్చాక యోగంలో చేరినవారికంటే యోగం విరమించుకున్నవారే ఎక్కువ. అసూయలు, ద్వేషాలు, స్వార్థాలు మనుషుల్ని విడదీస్తాయని అనుభవంతో గ్రహించాను. యోగసాధకులలో ఏ లక్షణాలు ఉండకూడదో అవే కొందరిలో ప్రబలుతున్నాయి. కొత్తగా వచ్చి చేరేవారు

పాతవారిని ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి! సీనియర్స్ ఎలా ట్రెయినింగ్ యిస్తే కొత్తవారు అలా తయారవుతారు. కొత్తసాధకులలో అసూయా ద్వేషాలకు, అనుమానాలకు కారకులు సీనియర్సు. కానీ ఎవరినీ వేలెత్తి చూపలేము. ఎవరినీ మార్చలేం. తమ పద్ధతే మంచిదని వారి నమ్మకం. ఎలా మార్చగలం! నా వరకు నేను యోగం సాధన చేయడం తప్ప ఎవరినో ఉద్ధరించాలని కంకణం కట్టుకోలేదు.

యోగమిత్రమండలి అంటారు. యోగంలో అంతా మిత్రులుగా ఉండాలంటారు. అలా మిత్రులుగా ఉన్నవారు నాకు కనిపించలేదు. అనేక సెంటర్లు ఉన్నాయి. ఒక సెంటర్ వారికి మరొక సెంటర్‌తో సంబంధం లేదు. సఖ్యతగా ఉండరు. స్నేహం లేదు. మంచిగా, స్నేహంగా ఉండడానికి ఏమిటి అవరోధం? ఆ పాటి సంస్కారం కనిపించడం లేదు. చాలా బాధ వేసింది. అందరూ కలవాలని ఒక కనీస కార్యక్రమం రూపొందించుకోవాలని అనేవారే గాని కలిసి వచ్చేవారు లేరు. ఈ యోగంలో ఇన్ని గ్రూపులా అని బయటివారు ఆశ్చర్యపోతున్నారు.

అందువల్ల నా పంథా మార్చుకోవలసివచ్చింది. కామన్ ప్లాట్‌ఫాంగా వుంటుందని యోగమార్గం నడుపుతూ వచ్చాను. దానికి ఆదరణ లేదు. ఎవరికోసం పత్రిక? నాకోసం కాదు. నా సర్కిల్ కోసం కాదు. నా సర్కిల్ వరకు నా సమావేశాలు, చర్చలు, గోష్ఠులు చాలు. పత్రిక అవసరం లేదు. తిరుపతిలో యోగాసెంటర్ బాగా అభివృద్ధి చెందుతుందని ఆశించాను. నాది అత్యాశ అయింది. హైదరాబాదులో అయితే కనీసం సాహిత్యపరమైన మిత్రులైనా ఉంటారు. సభలు, సమావేశాలు, రేడియో, టి.వి.ల కాలక్షేపం వుంటుంది.

నా షష్టిపూర్తి ఉత్సవం తిరుపతిలోనే జరిగింది. ఆ పండుగ మా స్వగృహంలో జరగాల్సి వుంది. ఈ మార్చికి యామినీదేవికి అరవై సంవత్సరాలు నిండుతాయి. ఆ ఒక్క కార్యక్రమం తిరుపతిలో జరిపి మకాం ఎత్తి వేయాలి. అయితే ఆడవాళ్లకు షష్టిపూర్తి జరపవచ్చా? ధర్మసందేహం. అరవైఏళ్లు నిండితే మగవారికైనా, ఆడవారికైనా షష్టిపూర్తి అవుతుంది. ఉత్సవానికి అర్హత వుంటుంది. నిజానికి అరవై సంవత్సరాలు నిండడం ఒక్కటే అర్హత కాదు మగవారికైనా ఆడవారికైనా. అరవైఏళ్లలో లోకం మెచ్చే పనులు చేసి ఉండాలి. లోకానికి పనికివచ్చే పనులు చేసి ఉండాలి. నా సహచరిగా, గురుపత్నిగా యామినీదేవి నిర్వహించిన పాత్ర పెద్దది. నేను నిర్వహించిన అన్ని పనులలో సగం వాటా తనది. ఇది కాదనలేని కఠినసత్యం. ప్రతిభర్త విధినిర్వహణలో సగం భాగం భార్యది. తనను కాదని నేను చేసిన యోగం లేదు. జీవితంలో ఇద్దరం సమభాగులం అయినట్లే యోగంలోనూ ఇద్దరం సమభాగులం. శిష్యబృందం నన్నెంతగా అభిమానిస్తారో, ప్రేమిస్తారో అమెను అంతగానే ప్రేమిస్తారు, అభిమానిస్తారు. నిజం చెప్పాలంటే శిష్య బృందం

ప్రేమాభిమానాలు తనే కాస్త ఎక్కువగా పొందింది. పూర్వకాలంలో విదుషీమణులు షష్టిపూర్తి ఉత్సవాలు జరుపుకునేవారు. ఇటీవలి కాలంలో పురుషాధిక్యత కారణంగా, వారి ప్రాధాన్యతను గుర్తించడం లేదు. ఇది ఒక సత్సంప్రదాయం అవుతుంది. ఒకరు చేస్తే మరొకరు అనుసరిస్తారు. పదిమంది చేస్తే సంప్రదాయం అవుతుంది.

సామాన్యగృహిణిగా కాకున్నా ఒక యోగినిగా యామినికి ఆ హక్కు ఏర్పడ్డది. వేలమంది యోగసాధకుల చేత 'అమ్మా' అని పిలిపించుకున్న మాతృహృదయిని. ఈ ఆలోచన డిసెంబరు సమావేశాలలో బయట పడ్డది. శిష్యులంతా తప్పక చేయాలి అని పట్టుబట్టి రంగంలోకి దిగారు. మార్చి 20 తన పుట్టిన రోజు. 1935లో జన్మించింది. ఆ సందర్భంగా ఒక 'జ్ఞాపిక' ప్రచురించే బాధ్యతను డా॥వసంతకుమార్ తీసుకున్నాడు. చాలామంది యోగమిత్రులు రచన చేశారు. చక్కని చిన్న సావనీర్ తయారైంది. ఆ సావనీరులో యోగమిత్రులు రాసిన వ్యాసాలు ఒక ఎత్తు, మా అమ్మాయి చి॥సౌ॥పద్మప్రియ రాసిన ఒక్కవ్యాసం ఒక ఎత్తు. పద్మప్రియలో ఒక గొప్ప రచయిత్రి ఇంతకాలం అజ్ఞాతంగా నిద్రపోతోంది. ఇప్పుడు నిద్రలేచింది. తను ఎప్పటికైనా చక్కని రచయిత్రి కాగలదని నాకనిపించింది. డా. వసంతకుమార్ 'అమ్మ'లో 'సావిత్రి' ని దర్శింపచేశాడు. మా పెద్దమనవరాలు చి॥ ప్రత్యూష, మా రెండవకోడలు చి॥సౌ॥ అనూరాధ చక్కని ఇంగ్లీషు వ్యాసాలు రాశారు. మొత్తం 27 మంది రచనలతో ఆమెకు అక్షరనీరాజనం సమర్పించారు. అలాంటి షష్టిపూర్తి సావనీరు ఇంతవరకు తెలుగులో రాలేదంటే అతిశయోక్తి కాదు.

నా షష్టిపూర్తి సందర్భంగా జరిగిన కనకాభిషేకంలో తనది రెండవస్థానం. ఇప్పుడు తన షష్టిపూర్తి ఉత్సవంలో తనది ప్రథమస్థానం, నాది ద్వితీయస్థానం. భర్త ప్రక్కన భార్య ఎడమవైపున కూర్చోవడం ఆచారం. ఈ ఉత్సవంలో తనకు కుడివైపు స్థానం కేటాయించాం. భజంత్రీలు లేవు, మేళతాళాలు లేవు. బంధువులు, స్నేహితులు, యోగసాధకులు రెండువందలమంది సమర్పించిన అభినందనపుష్పాలు, అక్షరాంజలులు. ఎందరో ఉపన్యసించారు. వచ్చినవారిలో ఆసక్తి వున్న ప్రతిఒక్కరూ నోరువిప్పి, హృదయపూర్వకంగా మాట్లాడారు. ఏ సభలోగానీ, సమావేశంలోగానీ అంతమంది వక్తలు పాల్గొనడం జరగదు. ఇది ప్రత్యేకం. అయిదారుగంటలసేపు కార్యక్రమం జరిగింది. అదొక భువనవిజయం. ప్రేమతో ప్రసంగించేటప్పుడు ఎవరికీ సభా పిరికితనం ఉండదు. ఏనాడూ వేదిక ఎక్కనివారు, మైకు ముందర నిలబడనివారు సైతం ప్రేమసందేశాలు అందించగలిగారంటే అది యామినీదేవి పట్ల వారికి ఉన్న ప్రేమ, ఆదరణ కారణం.

0 0 0

అవే తిరుపతిలో చివరి సమావేశాలు. సికింద్రాబాద్‌లోని తిరుమలగిరి ప్రాంతంలో ఒక స్థలం కొనడం జరిగింది. తిరుపతిలో ఇంటిఅమ్మకం ఒకరకంగా జరిగినట్లే. రమణ మరల అమెరికా వెళ్లాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాడు. దగ్గిరుండి ఇల్లు కట్టించుకోవాలి. యోగసమావేశాలకు అనుకూలంగా ఉండేటట్లు. హబ్సిగూడ నుండి వసంతకుమార్ మకాం మారింది. తిరుమలగిరిలో ఒక అద్దెఇంటికి మారాం. దగ్గిరగా ఉండి ఇల్లు కట్టించుకోవాలి.

హైదరాబాదు వచ్చినప్పుడు గోవిందశర్మ ఒకక్రియాయోగిని పరిచయం చేశాడు. ఆమె చాలాకాలంగా నిరాహారంతో తపస్సు చేస్తున్నారు. ఆమెకు నా గురించి చెప్పగా ఆమెకు నన్ను చూడాలనిపించింది. మేమే వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లాం. ఆమె భర్త నన్ను గుర్తించారు. మద్రాసులో పరిచయం మాది. ఫలానా అని తెలియదు. తీరాచూస్తే వారికి మాకు రెండురకాల బాంధవ్యం కలిసింది. ఆమె క్రియాయోగం చాలాకాలంగా చేస్తున్నారు. నేను తనను చూడడానికి వెళ్లినందుకు ఎంతో సంతోషించింది. హబ్సిగూడా వసంతకుమార్ గారింటికి వచ్చారు. ఒకసారి బి.ఎస్.కృష్ణారావుగారింట్లో యామినీదేవి, జయదేవి కలుసుకున్నారు. ఒకరు సత్యయోగిని, ఒకరు క్రియాయోగిని. రెండు యోగ హృదయాల సమాగమం గొప్పస్ఫూర్తిని కలిగిస్తుంది. ఎంతోప్రయోజనం సాధిస్తుంది. వారిద్దరు మంచి స్నేహితులైనారు. ఎవరిలోనూ స్వార్థం లేదు. ఇద్దరిలో అహంకారం లేదు. ఇరువురు మాతృప్రేమను పంచినవారే. అలా ఆడవారు ఆధ్యాత్మికప్రగతి సాధించడం ఎంతో ఉపయోగం. ఒకస్థాయికి వచ్చినవారిలో, ముఖ్యంగా ఆధ్యాత్మిక రంగంలో పవిత్రమైన నిష్కల్మషమైన ప్రేమ తప్ప, అసూయలు ద్వేషాలు ఉండవు.

క్రియాయోగం సాధన చేస్తున్న సాహితీమిత్రులు నాకున్నారు. డా.అరిపిరాల విశ్వం, డా. పోరంకి దక్షిణామూర్తి పరమహంస యోగానంద అనుయాయులు వీరంతా. జయదేవిగారు గృహిణి. భర్త, పిల్లలు, సంసారపక్షంగా జీవిస్తున్నారు. భోజనం చేయరు. పర్ణశాలలో, మునివాటికలో జీవిస్తున్న ఒక తపస్విని అనిపిస్తారు. ఆ తర్వాత మేము ఎప్పుడు కలిసినా చక్కని యోగవిషయాలే సంభాషణలో దొర్లుతాయి. ఆమెకు మా యోగంపట్ల గౌరవం ఏర్పడింది.

'నమ్మిచెడినవారు లేరు.' యోగంలో చేరి ప్రయోజనం పొందనివారు ఉండరు. ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క విధంగా ప్రయోజనం కలుగుతుంది. కొందరికి ఉద్యోగాలు, కొందరికి వ్యాపారాలు కలిసివస్తాయి. కొందరికి గృహసమస్యలు ఒక కొలిక్కి వస్తాయి. కొందరికి మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. కొద్దిమందికి ఆత్మశాంతి, ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి సాధ్యమవుతుంది. యోగం సక్రమంగా చేయడం అంటే గురువు అనుగ్రహం పొందడం. గురువు ఆగ్రహానికి

గుర్తైనవారు, గురువును దూరం చేసుకున్నవారు ఉంటారు. అహంకారంతో, స్వార్థంతో ఏదో కండూతితో గురువును అలక్ష్యం చేస్తారు. స్వతంత్రిస్తారు. అంతమాత్రాన గురువుకు కలిగే నష్టం ఉండదు.

పూర్వకాలంలో ఋష్యాశ్రమాలలో సైతం గురువుగారివద్ద విద్య, యోగం తపస్సు నేర్చుకున్నా గురుపత్ని ప్రేమను పొందిన వారే పరిపూర్ణ విద్యావంతులయ్యేవారు. ప్రతి గొప్పవ్యక్తి వెనుక ఒక స్త్రీ ఉంటుందంటారు. మాస్టరుగారి యోగం చేస్తూ మాతృశ్రీ వెంకమ్మగారిని అలక్ష్యం చేసిన వారెందరో ఉన్నారు. అమ్మగారిని గుర్తించనట్లు, అసలు ఆమెకు, యోగానికి సంబంధం లేనట్లే భావిస్తారు. ప్రేయరు గదిలో మాస్టర్‌గారి ఫోటో ప్రక్కన మాతృశ్రీ వెంకమ్మగారి ఫోటో ఉండితీరాలని పట్టుబట్టింది యామినీదేవి. చాలామంది సాధకుల ఇళ్లలో మాస్టరుగారి ఫోటో మాత్రమే ఉండడం నేను గమనించాను. మాస్టర్‌గారి ఫోటో ప్రక్కన సమానస్థాయిలో మాతృశ్రీ వెంకమ్మగారి ఫోటోసైతం ఉంచి యోగం చేయడం మా సెంటర్‌లోనే మొదలు. ఆ క్రెడిట్ యామినీదేవిది. యోగసాధకులు సైతం గురుపత్నిని గురువుతో సమానంగా గౌరవించాలి. అంతకన్న ఎక్కువగా ప్రేమించాలి. మాస్టర్‌గారి హయాంలో సాధకులు ఎవరూ అమ్మగారిని అలక్ష్యం చేయలేదు. అది నేటి సాధకులు గుర్తించడం లేదు.

డా.పద్మావతమ్మకు యోగాసెంటర్‌కు విడదీయరాని సంబంధం ఏర్పడ్డది. నా యోగాశ్రమం మూలస్తంభాలలో ఆమె ఒకరు. డి.ఎన్.రావు రెండవవారు. రెండవవారు తొలిప్రేరణ అయితే, మొదటివారు నిర్మాత. ఆమె అమాయకంగా కనిపించినా ఆవులిస్తే పేగులు లెక్కించగల ప్రతిభ కలది. ఆమెకు అందరినీ ప్రేమించడం మాత్రమే కాదు అయోగ్యులను ద్వేషించడమూ తెలుసు. దొంగనమస్కారాలు చేసేవారిని, అతివినయం నటించేవారిని, ఓవర్‌యాక్షన్ చేసేవారిని ఇట్టే పట్టేసేది. 'వీడు దొంగ, నమ్మకూడదు' అనేది. 'దీనిదంతా కపటం, దీని భక్తి నటన, నమ్మకండి' అని హెచ్చరించేది. అలాగా ఆమె అనర్హులుగా ముద్రవేసినవారంతా యోగం నుండి క్రమంగా తప్పుకున్నారు.

ఆమె సాధకులందరికీ పెద్దక్క. అందరికీ సలహాలు చెప్పేది. పాఠాలు చెప్పేది. గుణపాఠాలు నేర్పేది. 'అమ్మ'ను నిర్లక్ష్యం చేయకండి, పుట్టగతులుండవు అని హెచ్చరించేది. 'అమ్మను అవమానించినవాడు, అమ్మప్రేమను గుర్తించనివాడు పైకిరాడు' అనేది. యామినీదేవి లోని యోగశక్తిని, పూర్ణత్వాన్ని మొదట గుర్తించింది, పదిమందికి తెలియచెప్పింది డా. పద్మావతమ్మ. పెద్దవయస్సు అయినా తనే 'అమ్మా' అని గారాబాలు పోయేది. మురిసిపోయేది. యామినీదేవిలో మాతృశ్రీ వెంకమ్మగారి యోగప్రజ్ఞ ప్రవేశించి, పనిచేస్తున్నదని, తన యోగబలిమితో గుర్తించి ఆమెలో అమ్మను దర్శించింది.

ఒకసారి అన్నామలై వర్శిటీలో పనిబడి చిదంబరం వెళ్లాను. నాకు సాయంగా మిత్రుడు ఎస్.ఎం.రామకృష్ణ వచ్చారు. అక్కడ దేవాలయం చూచాం. తిరిగివస్తుండగా జరిగిన ఒక సంఘటన. ఆరోజు వర్షం కురుస్తోంది. అయిదుగంటలకు రావలసిన మధురై-తిరుపతి రైలు రెండుగంటలు లేటైంది. ప్రేయర్ టైం దాటిపోవడంతో మనస్సు చికాకుగా వుంది. పగలంతా యూనివర్సిటీ చుట్టూ తిరగడంవల్ల తలనొప్పిగానూ వుంది. రైలులో మా బోగీలోకి ఇద్దరు ఆడవాళ్లు ఎక్కారు. మా ఎదురుసీట్లువారివి. ఇద్దరూ యువతులే. అందంగా ఉన్నారు. అందాన్ని చూచి లొట్టలు వేసే వయస్సు మా ఇద్దరిదీ కాదు. స్వాములార్లుగా కూర్చున్నాం. రైలు బయలుదేరగానే, నేను ప్రేయర్‌కు కూర్చున్నాను. రిజర్వ్‌డ్ బెర్తులు కనుక జనం బాధలేదు. ట్రెయిన్ చాలాదూరం వచ్చేవరకు నా ప్రేయర్ సాగింది. చాలా డీప్‌గా వెళ్లింది. మనస్సు, శరీరం అలసిపోయినందున ప్రేయర్ బాగా సాగింది. నేనుకళ్లు విప్పేసరికి రామకృష్ణ వాళ్లతో మాట్లాడుతున్నారు. ఆయనకు తమిళం వచ్చు. వాళ్లు తమిళంలో మాట్లాడుకుంటున్నారు.

"ఎక్స్‌క్యూజ్‌మి" అందులో ఒకామె నా వైపు చూచి అన్నది.

ఏమిటన్నట్లు చూచాను. ఆమె అరవంలో అడిగింది.

"సారీ, నాకు తమిళం పెద్దగా రాదు. ఇంగ్లీషులో అడగండి."

వాళ్లకు ఇంగ్లీషు వచ్చి ఉండాలని నా ఊహ. తమిళదేశంలో ఆడ, మగ అందరికీ ఇంగ్లీషు చక్కగా వచ్చి ఉంటుంది.

"మీరు యోగం చేస్తున్నారు! ఆ యోగం గురించి తెలుసుకోవచ్చా?"

మా సంభాషణ ఇంగ్లీషులో సాగింది. రామకృష్ణ వింటూ కూర్చున్నాడు. ఆ ఇద్దరు యువతులు చక్కగా ఆసక్తిగా అనేక విషయాలు అడిగారు. బోగీలోని మరికొంతమంది జనం వచ్చి మా సంభాషణ ఆలకించసాగారు.

"నా యోగం గురించి తెలుసుకుని ఏంచేస్తారు? మీకేమిటి ప్రయోజనం" నాప్రశ్న.

మేం కాఫీతాగి చర్చ ప్రారంభించాం.

"నాకు రెండు సంవత్సరాలుగా తలపోటు. నేనూ యోగం చేస్తాను" అన్నది.

"ఏ యోగం?"

"విపస్సన"

"ఏ విపస్సన? బౌద్ధపద్ధతా, జపాన్‌పద్ధతా? లేక రజనీష్ పద్ధతా?" ప్రశ్నించాను.

"మీకు విపస్సన తెలుసా?" ఆమె ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించింది.

"మీకు తలనొప్పి వస్తున్నదంటే 'ఓషో' పద్ధతి అయివుండాలి. గురువులేకుండా, గైడ్ లేకుండా సాధన చేస్తూ ఉండాలి. అవునా?" అన్నాను.

అవునని అంగీకరించింది. విపస్సనలో భేదాలగురించి, సారూప్యతల గురించి వివరంగా అడిగింది. చెప్పాను.

"మీరూ విపస్సన చేస్తారా?"

"చేయను. నా యోగం నాది! ఇతరాలు ఏమీ చేయనవసరం లేదు. నాకు తెలుసు. తెలియకపోయినా తెలుసుకోగలను. చెప్పగలను."

నా యోగం గురించి చాలా చాలా అడిగింది.

"నా తలనొప్పికి యోగంతో ట్రీట్‌చేయగలరా?" అడిగింది.

"అలా అడగకూడదు. మీప్రశ్నలోనే సందేహం, అనుమానం ఉంది. 'ట్రీట్‌చేయండి' అని సర్టెన్‌గా అడిగితే చేస్తాను. చేయగలను అని చెప్పను. చేస్తాను. ప్రొవైడెడ్ మీకు నాపై పూర్తి విశ్వాసం వుంటే."

"రేపు వస్తాను మీ ఆశ్రమానికి... మీ దర్శనానికి."

"తప్పు. ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం వస్తున్నారు. నా ఆశ్రమం అంటే నేనే...నేనే ఒక ఆశ్రమం. నా ఆశ్రమమే నేను. వచ్చినవారికి శ్రమ తగ్గించడం ఆశ్రమ ధర్మం. 'ఆ-శ్రమం-ఆశ్రమం. ఆమె డాక్టర్ సత్య. మధురై వద్ద చిన్న పట్టణం . రెండవ ఆమె బ్యాంక్ ఆఫీసర్. ఇద్దరు అవివాహితలే. వేంకటేశ్వరస్వామి దర్శనానికి బయలుదేరారు. తెల్లవారుఝామున నాలుగు గంటలకు మాతోపాటు తిరుపతిలో దిగారు.

మధ్యాహ్నం పన్నెండుగంటలకు ఇద్దరూ నావద్దకు వచ్చారు.

"ఇంత వేగిరం దర్శనం అయిందా?"

"మీ దర్శనానికి రావాలనుకున్నాం. దేవుని దర్శనం తొందరగా అయింది. సాయంత్రం రైలుకు వెళ్లిపోవాలి"

ట్రీట్‌మెంట్ అడిగింది. చాపపైన కూర్చోపెట్టి 'టచ్' యిచ్చాను. అరగంటసేపు ట్రాన్స్‌లోకి వెళ్లిపోయింది. ట్రీట్‌మెంట్ జరిగింది.

"మళ్లీ ఎప్పుడు రమ్మంటారు?" అడిగింది.

"ట్రీట్‌మెంట్ అయిపోయింది. ఇంక మీకు తలనొప్పి రాదు. యోగం చేయదలిస్తే ఎప్పుడైనా రావచ్చు. మీ ఇష్టం."

ఓ నెలరోజులకు డా.సత్య ఉత్తరం రాసింది. తలనొప్పి పూర్తిగా తగ్గిపోయిందని. ఆరోగ్యం చాలా బాగా ఇంప్రూవ్ అయిందని.

0 0 0

మాస్టరుగారి అనుగ్రహం వల్ల ట్రీట్‌మెంట్స్ విషయంలో నాకు అనుమానం ఉండదు. అపజయం లేదు. నా ఫీలింగ్‌కు ముందుగానే తెలుస్తుంది, అయ్యేది కానిది.

కానప్పుడు ఏ మాత్రం అనుమానం వున్నా, ముందే చెప్పేస్తాను, ఈ కేసు చేయడం అనవసరం అని. ఒక కేసు గురించి చెపుతుండగానే ఫలితం తెలుస్తుంది. నా వల్ల కాదంటాను. మొండికెత్తితే వారి తృప్తి కోసం చేస్తాను. అయినా ముందే చెప్పేస్తాను. నయం కాదు, ఫలితం ఉండదు, నేను ఎంతచేసినా తాత్కాలిక ఉపశమనం మాత్రమే యిస్తుందని. కర్మను తగ్గించవచ్చుగానీ మృత్యువును ఎవరం తప్పించలేం. మృత్యువుకు అడ్డునిలిచి మన ప్రతాపం చూపించకూడదు. యోగం అయినా యోగా ట్రీట్‌మెంట్స్ అయినా ప్రకృతికి భిన్నంగా ఉండవు. కొంతవరకు ప్రకృతిని మనకు అనుకూలం చేసుకోగలం. కానీ ప్రకృతిని లొంగదీసుకునే ప్రయత్నం చేయకూడదు. కర్మ అనేది మనం చేసుకున్నది. విధి భగవంతుని నిర్ణయం. రెండూ ఒకటి కాదు. కనుక విధిని పూర్తిగా మార్చలేం. యోగంతో కొంత సుముఖం చేసుకోవచ్చు. కర్మను తగ్గించుకోవచ్చు. రహితం చేసుకోవచ్చు. యోగం కర్మరాహిత్యానికి ఉపకరిస్తుంది. ఆపైన ఆత్మజాగృతికి, ఆత్మవికాసానికి దోహదపడుతుంది.

యోగం చేసేవారందరికీ ట్రీట్‌మెంట్స్ ఒక ఆకర్షణ. ప్రతివారు చేయాలని ప్రయత్నిస్తారు. ట్రీట్‌మెంట్స్ చేసి కీర్తి గడించాలని ఆశిస్తారు. యోగం చేసి, ఎంత శక్తిని పొందినా లోకానికి వొరిగేదేముంది? మన యోగం లోక క్షేమానికి, మానవకళ్యాణానికి కొంతవరకైనా ఉపయోగించాలి. యోగం చేయడంవల్ల మనకు తృప్తి సరే, ఇతరులకు మేలు కలగాలి. నా లక్ష్యం అదే. నా గమ్యం నాకు తెలీదు. ఈ ట్రీట్‌మెంట్ పద్ధతి మాస్టర్‌గారు అందరికీ నేర్పారు. నేర్పారంటే చికిత్స చేయడానికి ఎంతోమందికి అవకాశం కల్పించారు. వారిలో కొందరే నిస్వార్థంగా, ప్రేమగా చేయగలిగారు.

నేనేదో మహాప్రేమతో చేస్తున్నానని చెప్పను. ఇది నా ఒక్కనివల్లే అవుతుందనీ చెప్పను. ప్రతివారికి ఆ శక్తిని మాస్టరుగారు యిస్తారు. యోగసాధనకు ప్రతి ఒక్కరూ ఎలాగ అర్హులో యోగాట్రీట్‌మెంట్‌కు ప్రతిసాధకుడు అర్హుడే. ఎందుకు చేయరు అంటే కారణం వారి పిరికితనం. కప్పిపుచ్చుకున్న ఏదో లోపం కారణం కావచ్చు. చికిత్స చేస్తే తమ యోగశక్తి ఖర్చయిపోతుందని భయపడేవారు, అనుమానం ఉన్నవారు చికిత్సలు చేయలేరు. వీరికి చేస్తే నాకేం ఒరుగుతుంది అనుకునేవారు చేయలేరు. చాలామంది తగినంత యోగశక్తి, యోగబలం ఉండీ ట్రీట్ చేయరు.

నాకు మొదటి నుండి మాస్టరుగారు ఆ అవకాశం కల్పిస్తూనే వున్నారు. అందుకు అవసరమైన శక్తిని నాకు ప్రసాదిస్తూనే వున్నారు. మనస్సు, హృదయం ప్రేమతో నిండాలి. రోగిపట్ల అవ్యాజమైన ప్రేమ ఏర్పడాలి. నేను సీరియస్‌గానే ఉంటాను. అది నా స్వభావం. యోగం చేసేవారంతా సీరియస్‌గానే వుంటారు. నవ్వుతూ, తుళ్లుతూ

ఉండడానికి గలకారణాలు వారిని చలింపచేయవు. సీరియస్‌గా ఉన్నంతమాత్రాన ప్రేమ లేదని కాదు. భగవంతుని సీరియస్‌గా ప్రేమించమా! భగవంతునిపై జోకులు వేసి, నవ్వుకుంటూ ప్రేమిస్తారా ఎవరైనా?

నా నమ్మకం నాది. మాస్టరుగారు నాకు ఏ పనులు కేటాయించారో అవే నేను నిర్వహిస్తున్నాను. నాకు ఇచ్చిన పనులు సిన్సియర్‌గా చేయడం వరకే నా డ్యూటీ. యోగం గురించి లోకానికి పరిచయం చేసే శక్తి నిచ్చారు. రాయమన్నారు. నాకు తెలిసినంత వరకు రాస్తున్నాను. పాఠకులలో యోగంపట్ల జిజ్ఞాస కలుగుతోంది. యోగసాధనపట్ల ఆసక్తి పెరుగుతోంది. నా పాఠకులంతా నేను చేసిన యోగమే చేయాలని, ...స్తారని నేను అనుకోవడం లేదు. వారికిష్టమైనది, వారికి నచ్చింది చేస్తారు. వారు యోగమార్గంలోకి రావడం ముఖ్యం. యోగం చేయడం ముఖ్యం. యోగ చైతన్యం పొందడం ముఖ్యం. ఇవే యోగం నాకు నేర్పిన అంశాలు.

0 0 0

కొన్ని కొన్ని చిన్నసంఘటనలు జీవితంపైన బలమైన ముద్రలు వేస్తాయి. వాటిని విస్మరించలేం,1994 నవంబరులో ఒకసారి హైదరాబాదు వచ్చాను. నా చిరకాల మిత్రుడు, ప్రముఖ జర్నలిస్టు జి.కృష్ణగారిని చూడటానికి వెళ్లాను. వారికి నాకు నలభై సంవత్సరాల పరిచయం. చిత్తూరులో, మద్రాసులో ప్రభలో వారిదగ్గర నేను పనిచేశాను. హైదరాబాదులో ఇద్దరం రిటైర్ అయ్యేవరకు ప్రభలో, ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ఉద్యోగులం. వారికి జ్యోతిషం బాగావచ్చును. తెలుగు విజ్ఞాన సర్వస్వం జ్యోతిష గ్రంథానికి వారు వ్యవహర్తగా, సంకలనకర్తగా పనిచేసినప్పుడు నా చేత హస్తసాముద్రికంపైన బృహత్ వ్యాసం రాయించుకున్నారు. వారు ప్రొఫెషనల్ జ్యోతిష్కులకు భిన్నంగా ఫలితాలు చెబుతారు. నా జాతకచక్రం చూచి చిత్రమైన ఫలితాలు సూచించారు. జర్నలిస్టుగా రిటైర్ అయినవాడు బ్రతకడం కష్టం. తర్వాత ఆదాయం ఉండదు. మరో ఉద్యోగానికి పనికిరాడు. ఉన్న పత్రికలు సీనియర్ జర్నలిస్టుల సేవల్ని ఉపయోగించుకోవు. వారికి యువకులు కావాలంటారు. అనుభవానికి విలువనివ్వరు. తను, నేను రిటైర్ అయిన తర్వాత ఒకే స్థితిలో వున్నాం. నా జీవితం ఎలా సాగుతుందో, పరిస్థితి ఎలా వుంటుందో చెప్పమని వారిని కోరాను. ఆయన కొత్త గ్రహాలు నెప్ట్యూన్, హెర్క్యులస్, ప్లూటోల ప్రభావం జీవితాలపై ఎలా ఉంటుందో అధ్యయనం చేశారు. పన్నెండు రాశులు - పన్నెండు గ్రహాలు - వారి జ్యోతిషపద్ధతి. నా జాతకం చూచి, యోగవిషయంగా చాలా బాగా ఉంటుందని చెప్పారు. అదొక ఊరట. పది సంవత్సరాల పాటు రిటైర్ అయిన తర్వాత యోగం, శిష్యులు, చక్కగా సాగుతుందని ఆ తర్వాత శిష్యులరాక తగ్గుతుందని,

'కమ్యూనికేషన్ వర్క్' ఎక్కువగా జరుగుతుందని చెప్పారు. అంటే ఏమిటో వివరించలేకపోయారు. మరొక విచిత్రమైన ఫలితం చెప్పారు. 95 మార్చిలోగా హైదరాబాదులో స్థలం కొంటానని, ఇల్లు కట్టిస్తానని చెప్పారు. తిరుపతిలో ఒక ఇల్లు వుంది కదా మరొక ఇల్లు కట్టించడంఎలా సాధ్యం? అది నమ్మశక్యం కాలేదు. నాకా అవసరం లేదు, అవకాశం లేదు.

జి. కృష్ణగారు చెప్పినట్లు మూడునెలల్లో హైదరాబాదులో జాగా తీసుకోవడం జరిగింది. వెనువెంటనే ఇల్లు ప్రారంభించడం జరిగింది. ఆరునెలల్లో ఇల్లు పూర్తయింది. 1995 చివర్లో గృహప్రవేశం జరిగింది. మకాం తిరుపతి నుండి హైదరాబాదుకు మారింది. వారు చెప్పినట్లే యోగసభ్యుల రాక కొంతవరకు తగ్గింది. 'కమ్యూనికేషన్' అనే పదానికి అర్థం తెలిసింది. అయిదారు సంవత్సరాలలో నేను రాసిన పుస్తకం లేదు. ఈ మధ్య రాయాలన్న సంకల్పం కలిగింది. 'మహాచైతన్యం' ప్రారంభించాను. హైదరాబాదు మారిన తర్వాత రచనపై దృష్టి మళ్లింది. మంచి పుస్తకాలు రాయాలనే తపన పెరిగింది.

0 0 0

తిరుపతి వదలినా, అక్కడి జ్ఞాపకాలు కొన్ని మిగిలాయి. ట్రీట్‌మెంట్‌కోసం వచ్చేవారి విషయం కాదు. అలా వచ్చేవారు వేలు ఉన్నారు. వస్తుంటారు, చికిత్స చేయించుకుని పోతుంటారు. అలా వచ్చేవారికి యోగాశ్రమం ఒక ఆస్పత్రి, గురువుగారంటే ఒక డాక్టరు. వారి బుద్ధి అంతవరకే పనిచేస్తుంది. అలాంటివారిని ఏమీ చేయలేం!

ఆ మధ్య రాయలసీమ సేవాసమితి కార్యదర్శి, నా మిత్రుడు జి. మునిరత్నం నాయుడుగారికి వారి 'రాస్' కార్యకలాపాలపై ఒక డాక్యుమెంటరీ తీయాలని సంకల్పం కలిగింది. దానిని తెలుగులోను, ఇంగ్లీషులోను తీయాలని, స్క్రిప్టుపని నాకు అప్పగించారు. మద్రాసు నుండి ఒక డైరెక్టరును పిలిపించారు. మా ఇద్దరికీ ఒక జీపు యిచ్చి, ఒక అసిస్టెంటును యిచ్చి, లొకేషన్ ఎన్నికకు పంపారు. నాలుగురోజులు చిత్తూరుజిల్లాలోని వాళ్ల సేవాసమితి సెంటర్లను చూచి, అక్కడి కార్యకలాపాలన్నీ పరిశీలించాం. తిరిగి తిరుపతి చేరుకున్నాం. ఆ డైరెక్టరుగారికి దైవభక్తి ఎక్కువ. కొండపైకి వెళ్లాలని పట్టు బట్టాడు. నేను వెంట వెళ్లక తప్పలేదు. జీపులో తిరుమలకు వెళ్లాం. వెంటనే దర్శనానికి ఏర్పాట్లు జరిగాయి. ఎంతటి వారైనా క్యూలో నిలబడక తప్పదు కదా!

కొంతదూరం నడిచేసరికి పరకామణి మండపంలో ఉన్న ఒకాయన నా వద్దకు వచ్చి నమస్కారం చేశాడు. ఆయన అక్కడ ఇంజనీరు. నేను తెలుసునట. కొండపైన ఉద్యోగులు చాలామంది నా వద్దకు వస్తారు. ఇంజనీర్లు, అర్చకస్వాములు, వేదపండితులు వచ్చిపోతుంటారు. ఆయన బంగారువాకిలి ముందు క్యూ ను ఆపించి మమ్మల్ని

రమ్మన్నాడు. స్పెషల్‌గా దర్శనం, అర్చన చేయించాడు. పది నిమిషాలు మా కోసం క్యూ ఆగింది. తర్వాత అటు ఒకచోటుకి తీసుకువెళ్లాడు. ఆ గది తాళం తీశారు. ...లోపల మాకు స్వామి వారి శేషవస్త్రాలు, భుజంమీద కప్పి, చేతుల్లో ఉంచారు.

"ఏమిటి ఇవి?" అమాయకంగా అడిగాను.

'ఇవి శేష వస్త్రాలు. ప్రతి శుక్రవారం స్వామివారికి కట్టబెడతారు. రాష్ట్రపతి, ప్రధాని, పీఠాధిపతులు ఎవరైనా వస్తే వీటిని ఇలా బహూకరిస్తారు... అది ప్రత్యేక గౌరవం'

"నేను ఏమీ కాదు, నాకెందుకీ మర్యాదలు?" అడిగాను.

'మీరు సత్యయోగులు, పీఠాధిపతుల కన్న ఎక్కువే. మిమ్మల్ని చూడగానే శేషవస్త్రాలను సమర్పించి గౌరవించాలనిపించింది. ఇది స్వామివారి సంకల్పం కావచ్చు' అన్నారు.

తర్వాత బంగారుఊయల, ఇంకా ఏవేవో ప్రత్యేకస్థలాలు చూపించి, ఇరవై స్పెషల్ లడ్లు తెచ్చి సమర్పించుకున్నాడు.

తిరుమలపై ఇలాంటి మన్నన అనూహ్యం. నేను రాజకీయంగా ఏమీ కాను. మతాధిపతిని కాను. పీఠాధిపతిని కాను. ఒక సామాన్య యోగసాధకుడిని. ఇంతటి భగవత్ప్రసాదానికి నేను అర్హుడినా అనిపించింది.

0 0 0

మరొకమారు కొండకు వెళ్లాం మా అమ్మగారు పోయినప్పుడు. కర్మ చేసినపుడు ఎక్కడైనా ఒక నిద్రచేసి రావాలన్నారు. యోగం చేస్తున్నా, నేను కర్మకాండల్ని వ్యతిరేకించను. కర్మవశాన కర్మఫలంగా జన్మించినవారం అనే నమ్మకం వున్నవారికి కర్మలు చేయాలి. లేకుంటే వారికి ఆత్మశాంతి లభించదు. నాకున్న నమ్మకం నా తల్లిదండ్రులకు లేదు గదా! వారు నా యోగం చేయలేదు. కనుక వారికి యథావిధి కర్మలు చేశాను. ఎవరైనా దేవాలయాలకు, ఆశ్రమాలకు వెడతామన్నా కాదనను. కర్మశేషం లాగే సంస్కారశేషం కొంత ఉంటుంది. అది అలా దేవాలయ దర్శనాల వల్ల, తీర్థయాత్రల వల్ల తీరిపోతుంది. మనస్సులో ఏ మాత్రం వాటిపైన మమకారం, కోరిక లేకుండా పోవాలంటే ఒకసారి దర్శించిరావడమే మంచిది. దైవదర్శనం అంటే అక్కడ దేవుడున్నాడనికాదు. అవి కొన్ని శక్తుల పీఠాలు. దైవ శక్తులన్నీ పరమాత్మ అధీనాలే! వాటిపై పిచ్చి నమ్మకాలు కూడదు గాని సంస్కారయుతంగా దర్శించడంలో, అనుభూతి చెందడంలో తప్పులేదు. ఆశ్రమాలకు వెళ్లినా, శక్తిపీఠాలైన దేవాలయాలకు వెళ్లినా మనలోని ఆత్మశక్తి ఉద్దీప్తమవుతుంది. ఉత్తేజం కలుగుతుంది. ఆత్మవికాసానికి, చైతన్యానికి మార్గం సుగమమవుతుంది.

నేను యామిని, పి. వరలక్ష్మి, పి. సుబ్బారావు, రామకృష్ణ కారు చేసుకుని వెళ్లాం. ముందుగానే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్‌నుండి లెటర్‌తీసుకుని నారాయణాద్రి గెస్ట్

హవుస్‌లో వి.ఐ.పి. సూట్ బుక్ చేసుకున్నాం. మాకు స్వామిదర్శనం ప్రధానం కాదు ఒక రాత్రి అక్కడ గడపాలి. సాయంత్రానికి కొండపైకివెళ్లాం. నారాయణాద్రి గెస్టుహవుస్‌లో రూం. స్నానాలు చేసి, టిఫిన్ తిని, సరదాగా అలా వనాలు, పార్కులు చూద్దామంఇన బయలుదేరాం. ఏ పార్కులోనో ప్రేయర్ చేసుకోవాలని ఆలోచన. కొంతదూరం నడిచేసరికి ఎం.సి.వి.వి. పార్కు కనిపించింది. ఇక్కడా మాస్టర్ సి.వి.వి.పార్కు ఉందేమిటి? అని జోక్ వేసుకున్నాం. మరో పది అడుగులు నడిచాం. ఒక అర్చకస్వామి వేగంగా మావైపు వచ్చి, "త్వరగా వెళ్లండి, డైరెక్టు లైన్. నిమిషంలో దర్శనం అవుతుంది. టికెట్లు కొననవసరం, లేదు. క్యూలో నిలబడనవసరం లేదు" అని నవ్వుతూ చెప్పి వెళ్లిపోయాడు.

మాకు స్వామివారి దర్శనం చేసుకోవాలని లేదు. రాత్రికి కొండపైన నిద్ర చేయాలి. సరే ఇదీ మాస్టరుగారి సంకల్పమేమో అనుకుని నెమ్మదిగా వెళ్లాం. క్యూ లేదు. జనం లేరు. గర్భాలయంలో అడుగుపెట్టి స్వామిదర్శనం చేసుకున్నాం. ఆ కుడిప్రక్కనే ప్రేయర్ చేసుకుందామని అయిదుగురం కూర్చున్నాం కాని అయిదు నిమిషాలు ప్రేయర్ కుదరక లేచి వచ్చేశాం.

మేం వెళ్లిన టాక్సీవాలా ఉదయం ఏడుగంటలకు వస్తానన్నాడు. రాలేదు. యామినీదేవికి క్షేత్రదర్శనాలు, ఆశ్రమ దర్శనాలంటే యిష్టం. ఆకాశగంగ, పాతాళగంగ చూచివద్దామని వేరేటాక్సీ మాట్లాడుకుని బయలుదేరాం. శిలాతోరణంతో ప్రారంభమైంది మా దర్శన యాత్ర. పాతాళగంగ, ఆకాశగంగ అవీ ఇవీ చూచి తిరిగి వస్తుండగా, టాక్సీవాలా ఓ మలుపుతిప్పి కొంతదూరం తీసుకుపోయి గుట్టలదగ్గర నిలిపాడు టాక్సీ.

"ఇక్కడ ఏముందయ్యా?" అని అడిగాను.

"ఇక్కడ ఏదో ఉందండీ నాకూ తెలియదు. కొంతమంది మీలాంటివారు వెడుతుంటారు" అన్నాడు.

"మాలాంటివారా?!" అంటే మాలో ప్రత్యేకత ఏముంది? ఏమో అతనికేం కనిపించిందో!

దిగి కాలిబాటన నడిచాం. వాగులు, వంకలు దాటాం. రాతిగుట్టలు ఎక్కి దిగాం. అక్కడ ఉన్నదొక చిన్నగుడి. పంచపాండవుల గుడి అట. నా మొహంలా వుంది. దీనిని చూడడం ఏమిటి? నేను, రామకృష్ణ, నీటి వాగుదాటి అవతలికి పోయాం. అక్కడొక గడ్డపాయన, బ్రహ్మంగారి గుడిలో పూజారిగా వున్నాడు. రామకృష్ణ అతనితో మాట్లాడుతుండగా, నేను చాపల్యం కొద్దీ గుట్టలు ఎక్కి దిగాను. అక్కడొక చిన్న గుహ కనిపించింది. లోపల ఒక దీపం వెలుగుతోంది. అక్కడ రాసి వుంది 'శ్రీమళయాలస్వాముల వారు పండ్రెండు సంవత్సరాలు తపస్సు చేసి సిద్ధిపొందిన గుహ' అని. నాకు ఒళ్లు

పులకరించింది. ఒక మహర్షి తపస్సు చేసి సిద్ధిపొందిన క్షేత్రం అది. అక్కడ కొంతసేపు ధ్యానం చేసుకోవాలనిపించింది. వెళ్లి బ్రహ్మంగారి గుడి పూజారిని అడిగాను 'ఆ గుహకు తాళం వేసి వుంది. దాని చెవి ఎవరి దగ్గర ఉంటుంది. అందులో ధ్యానం చేసుకోవాలని కోరికగా వుంది' అని.

ఆయన "కొండపైకి వెళ్లండి. ఏర్పేడు ఆశ్రమం స్వామి పైన ఉంటారు. వారి ఆధీనంలో వుంటుంది కీ" అన్నారు. వెళ్లి విచారించగా, ఆయన ఉదయమే ఏర్పేడు వెళ్లారని, రెండురోజుల వరకు రారని చెప్పారు. ఆ స్వామి నన్ను గుర్తించారు.

"మీరు శార్వరిగారు కదూ" అని అడిగారు.

చాలా ప్రేమగా పలకరించి, "మరోసారి దయచేయండి. మీకు ఎప్పుడూ ఇక్కడ స్వాగతం లభిస్తుంది. మీరు ఎప్పుడు వస్తామంటే అప్పుడు మేమే వచ్చి తీసుకువస్తాం. మీ ఆశ్రమం త్రోవనే మేం వస్తుంటాం గద" అన్నారు. వారికి నా గురించి, నా ఆశ్రమం గురించి తెలుసు.

తిరుపతిలో ఉన్న సమయంలో ఇది ఒక మరపురాని సంఘటన. నాకు బాల్యం లోనే మళయాళస్వామిగారితో సంబంధం వుంది. నాలో ఆధ్యాత్మిక బీజం చిన్ననాటనే నాటింది మళయాళస్వామియే.

0 0 0

తిరుపతి పుణ్యక్షేత్రం. ఈదేశంలో వున్న అన్ని పుణ్యక్షేత్రాలలో ప్రసిద్ధమైనది. ఈ పుణ్యక్షేత్రాలన్నీ హిందూ మతోద్ధరణకు నిర్దేశించినవి. అక్కడ మార్పు రాదు. అక్కడి సంప్రదాయాలు మారవు. భక్తిపేర ప్రజల్ని ఆకర్షిస్తారు. అది కొంతవరకు అవసరమే. కాని మతం మత్తులో మనుషుల్ని పడవేయడం మంచిది కాదు. దేవుళ్లకు మనిషిని బానిస చేయడం అన్ని మతాలు చేస్తున్న పనే. తిరుపతిలో చాలా యోగకేంద్రాలున్నాయి. ఏ ఒక్కదానికి మనుగడ లేదు. మాస్టరుగారు కొంతకాలం తిరుపతిలో ఉన్నారుట. శ్రీ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు చాలాకాలం ఇక్కడే వున్నారు. వారిలో దైవభక్తి కన్న యోగశక్తి ఎక్కువ. మంత్రశక్తుల కన్న యోగశక్తిపై అభిమానం హెచ్చు. నా వరకు నేను తిరుపతిని ఒక యోగకేంద్రం చేయాలని కలలు కన్నాను. అవి అన్నీ పగటి కలలే అయినాయి. అటు తమిళనాడు, ఇటు కర్ణాటక, ఇటు ఆంధ్ర మూడింటికి సెంటర్‌గా ఉంటుందని తిరుపతిపై మోజుపడ్డాను. ఏమీ చేయలేకపోయాను. సాధించడం అన్నది అసలు లేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో తిరుపతి యోగకేంద్రం కాదు అనిపించింది. ప్రభాకర శాస్త్రి గారంతటి వారే చేయగలిగినంత చేయలేకపోయారు. నేనెంత?

0 0 0

ఆమె సత్యసాయి ప్రియభక్తురాలు. టి.టి. దేవస్థానంలో ఆస్థాన గాయనీమణి. ఆమె శ్రీమతి శోభారాజు. ఒకరోజున నా వద్దకు వచ్చింది. ఆమె అక్కగారు పద్మావతీ కాలేజీ లెక్చరరు. నా వద్ద ట్రీట్‌మెంటు తీసుకున్నారు. ఆమె వెంటబెట్టుకు వచ్చారు. శోభారాజు అన్నమయ్య కీర్తనలను బహుళప్రచారం చేసింది. ఆమెకు గొంతుకు జబ్బు చేసింది. పాడడం కష్టంగా ఉంటోంది. డాక్టర్ల వైద్యం వల్ల గుణం కన్పించలేదు. పుట్టపర్తి వెళ్లింది. బాబా ఆశీస్సులు తీసుకున్నది. తిరుపతి వచ్చింది. నా గురించి విన్నది. ఆమె స్పష్టంగా చెప్పింది, తనకు బాబా అంటే వల్లమాలిన భక్తి, ప్రేమ అని. శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామికీ భక్తురాలే, అక్కడ ఆస్థాన విదుషీమణి! కోరి వచ్చింది. ఎలా కాదనగలను?

"మీ ఇష్టం! బాబాగారి పైన మీకున్న భక్తిని వదులుకో నవసరం లేదు. శ్రీ వేంకటేశ్వరుని పై భక్తిని వదులుకోవద్దు. పదిరోజులు నా వద్దకు రండి. నేను చేయగలిగినంత చేస్తాను" అన్నాను.

రోజూ ప్రేయర్‌కు వచ్చేది. చాలాభక్తి. అలా మేము మెడిటేషన్ ప్రారంభించగానే తను ట్రాన్సులోకి వెళ్లిపోయేది. వర్కింగు చక్కగా వచ్చింది. ఆమె ట్రాన్స్‌లో ఉండగా, ఒకసారి విభూది పెట్టబోగా ఉలిక్కిపడింది. భయపడ్డది. వణికిపోసాగింది. ఆ స్థితిలో ఆమెకు 'టచ్' యివ్వకుండాఉండవలసింది. థాట్ ట్రీట్‌మెంట్ యిస్తే సరిపోయేది. నేనే పొరపాటు పడ్డాను. ఆమె రెండుమూడు రోజులు రావడానికి భయపడ్డది. కళ్లు మూసుకుంటే వణికిపోయేది. ఆమెను చాలాదూరంగా కూర్చోమని ట్రీట్ చేశాను. పదిరోజుల్లో గొంతుక జబ్బు తగ్గింది

ఈసారి పుట్టపర్తి వెళ్లినప్పుడు బాబాగారికి నా నమస్కారాలు తెలియచేయండి' అని పంపాను. బాబా నా సేవల్ని గుర్తిస్తారు. అభినందిస్తారని నాకుతెలుసు. ఆధ్యాత్మికంగా ఒక స్థాయి దాటినవారికి అసూయాద్వేషాలు ఉండకూడదు.

0 0 0

జీవితంలో సుఖదుఃఖాల వలె, మిట్టపల్లాల వలె, స్తబ్దత, చైతన్యం కలిపి వుంటాయి. స్తబ్దతలోంచి చైతన్యం ప్రభవిస్తుంది. నైరాశ్యంలోకి ఆశ చివురిస్తుంది. అది ఒక మంచికి పురిటినొప్పులు . నైరాశ్యంలోంచి తెలివిగా బయటపడితే ప్రజ్ఞను అందుకోవచ్చు. జ్ఞానం అంచులకు చేరుకోవచ్చు. రేపు మీద ఆశలేనివాడు బ్రతకలేడు. అసలు ఆశలేనినాడు బ్రతకడం దండగనిపిస్తుంది. బ్రతకడం ఒక్కటే జీవిత లక్ష్యంకాదు. ఒక గమ్యం ఏర్పరచుకుని, ఆ గమ్యం దిశగా పురోగమించాలి. నిరాశ మనిషిని ఒకవిధంగా చంపుతుంది. మరొకవిధంగా కొత్త జీవితాన్నిస్తుంది.

నాకు మొదటినుండిస్నేహితులు తక్కువ. దాదాపు అసలు లేరనే చెప్పవచ్చు. ఇప్పటికీ వీరు నా స్నేహితులని చెప్పదగ్గవారు వేళ్లపైకి రారు. నా అభిమానుల్లో స్నేహితుల్ని చూడడం అలవాటుచేసుకున్నాను. అభిమానులంటే సాహిత్యాభిమానులు కారు. నా యోగాన్ని అభిమానించి, యోగమార్గంలో నడుస్తూ నన్ను అభిమానిస్తున్నవారు. అందుకే నాకు యోగంలో మిత్రులు అనుకున్నవారంతా మిత్రులు కాలేకపోయారు. కొందరు అకారణంగా వైరం, అయిష్టం పెంచుకుని దూరం అయినారు. అది వారి నిర్ణయం. నాకు ఎవరిపట్ల ద్వేషం, అయిష్టం లేదు. నాకు శత్రువులు లేరు. ఎవ్వరైనా నన్ను అకారణంగా శత్రువుగా భావిస్తే, అలా అని ప్రచారం చేస్తే తప్పు నాది కాదు. దాని ఫలితం నాకు రాదు. చెడు నన్ను తాకదు. మనం ఎవరినీ ద్వేషించనప్పుడు వారి ద్వేషం తాలూకు వేడిసెగలు మనవరకు రావని నా నమ్మకం.

యోగంలోకి వచ్చినవారిని శిష్యులని నేను ముద్ర వేయను. నాది మిత్ర దారిద్ర్యం. వారిలో స్నేహితుల్ని వెతుక్కుంటాను. నాకు లేనిది కోరడం తప్పు కాదు. ఎవరైనా అంతే. నాకు మంచి స్నేహితులు లేరు కనుక, నన్ను నమ్మినవారిలో, నాకోసం వచ్చినవారిలో మంచిస్నేహితుల్ని వెతుక్కుంటాను. వారిని స్నేహంగానే చూస్తాను. ఏ పేరుతో పిలిచినా, ఇష్టంగా కలిసిమెలిసి, పొరపొచ్చాలు లేకుండా జీవించడం ముఖ్యం.

అందువల్ల నిష్క్రమించిన వారిని గురించి విచారించను. వారి పాత్రపోషణ అయిపోయింది. తెరవెనక్కి వెళ్లిపోయారు. కథ నడవడానికి అవసరమైన కొత్త పాత్రలు రంగప్రవేశం చేస్తాయి. ఎవరైనా తన పాత్ర పోషించేవరకు రంగంపైన ఉంటాడు. దర్శకుడు రంగంపైకి రానవసరం లేదు. బాధల్లో వున్న వెంకట్రావు నాకు దగ్గిర అయినాడు. శైలజ యోగహృదయిని. వారిద్దరిదీ అమాయకత్వంతో కూడిన యిష్టం. మాఇంట్లో మా పిల్లల వలె మసలుకొనేవారంటే నాకిష్టం. యోగం కోసం వచ్చి గురువుకు దూరంగా ఉండాలని, చనువుగా ఉండకూడదని, మితంగా మాట్లాడాలని, వినయం నటించాలని, ఇలాంటి లిమిటేషన్స్ పెట్టుకున్నవారు ఫ్రీగా ఉండలేరు. నేను కోరేది ఫ్రీడం, ఇండిపెండెన్స్. భక్తి, భయం అవసరం లేదు. మైత్రి, ప్రేమ పెంపొందించుకుంటే చాలు. పై పెచ్చు నిజాయితీ కావాలి. తమని తాము మోసగించుకోకుండా వుంటే, మమ్మల్ని మోసం చేయరు. కృత్రిమత్వం వదలుకుంటే, సత్యానికి చేరువ కావచ్చు.

ఒకరోజున మిత్రుడు వెంకట్రావు అన్నారు, "గురూజీ మీరు యోగదర్శనం వ్రాసి చాలా సంవత్సరాలైంది. 'యోగాశ్రమ లేఖలు' యోగాన్ని పరిచయం చేయడానికి పనికొస్తుంది. 'సావిత్రి' లాంటి మహాకావ్యం వ్రాశారనుకోండి. దాని లక్ష్యం వేరు. మన యోగానికి పనికి వచ్చే రచన ఒకటి చేయండి. ఇరవై అయిదు సంవత్సరాల అనుభవం రంగరించి మరో పుస్తకం రాస్తే సాధకులకు బాగా ఉపయోగిస్తుంది."

వారి సలహా బావుంది కానీ యోగం గురించి ఏం రాయగలను. యోగం చేయబట్టి ఏవో అనుభూతులు, అనుభవాలు కలుగుతున్నాయి. వాటిని 'రివర్స్' చేసి యోగానికి అన్వయించడం సబబా!

ఆలోచించాను. "ఏదైనా రాయాలనే వుంది వెంకట్రావుగారూ! కానీ రాసేశక్తి లేదు. బుర్రపనిచేయడం లేదు. పరిస్థితులు అనుకూలిస్తే, మీరు అన్నట్లు యోగదర్శని రెండవభాగం రాయాలి."

వెంకట్రావు ఏ ముహూర్తంలో అన్నాడో కానీ అది బీజంలా మనస్సులో నాటుకుంది. ఆ రోజునే మొదలుపెట్టాను. గాసిప్‌లాగా అనిపించినా నా అనుభవాలు, ఆలోచనలు రచనలో చొరబడసాగాయి. బాగానే ఉన్నదనిపించింది. ఏదైనా రాయడం అంటూ మొదలుపెడితే పూర్తి అయ్యేవరకూ ఊపిరాడదు నాకు. వేరే పనులు, వ్యాపకాలు పెట్టుకోను. ఒకే దీక్ష, పట్టుదల. రెండు మూడు నెలల్లో రాయడం పూర్తి అయింది. ఒక పుస్తకం రాయడానికి నాకు నూరురోజుల వ్యవధి చాలు. ఆ రాసినదానిని వసంతకుమార్ తను పనిచేస్తున్న 'ఉషోదయం'లో ప్రతిరోజు సీరియల్‌గా ప్రచురించసాగాడు. ఆ చిన్న పత్రికలో ప్రచురించినా దానికి పెద్ద ఆదరణ లభించింది. అప్పుడే 'కుండలిని' రాయడం ప్రారంభించాను. మహాచైతన్యం, కుండలిని రెండు పుస్తకాల స్క్రిప్టు చేతిలో వుంది.

యోగం చేయదలచినవారికి సాధన ముఖ్యం గాని, పుస్తకాలు చదవడం కాదని నేనే సలహా యిస్తుంటాను. అలా చెప్పి, నేను పుస్తకాలు రాయడంలో అర్థం ఏమిటి? పుస్తకాలు చదివితే యోగంపట్ల ఆసక్తి కలుగుతుంది. అభిరుచి పెరుగుతుంది. రెండు అవసరమే! ఆ రెండు కలిగినప్పుడు యోగం సాధన చేయడానికి సంకల్పం కలుగుతుంది. కనుక ప్రాథమికంగా పుస్తకాలు చదవడం వల్ల ఒక ప్రయోజనం వుంది. రెండవది : సాధన చేస్తున్నంత మాత్రాన అంతా తెలియదు. అంతటి ఆత్మజ్ఞానం కలిగినప్పుడు చదవనవసరం లేదు. అంతవరకు సాధనలో అభివృద్ధికి చదవటం అవసరం. పైమెట్టు ఎక్కుతున్నా, అలసట లేకుండా ఉండడానికి మంచిరచనలు పనికొస్తాయి. అవే టానిక్కులు. అదే ఆహారం. కనుక యోగానికి సంబంధించిన మంచిపుస్తకాలు రాయడం అవసరం. మంచిపుస్తకాలని నన్నునేను పొగుడుకోవడం, అభినందించుకోవడం, నా మిత్రులు నన్ను అభినందించడం కాదు కావలసింది. యోగంలో లేనివారు, సరికొత్తవారిలో సైతం పుస్తకం చదివితే యోగచైతన్యం కలగాలి, స్ఫూర్తి కలగాలి. అలాంటివి నా దృష్టిలో మంచి పుస్తకాలు, ప్రయోజనకరమైన పుస్తకాలు. బాగా లాభాలు గడించిపెట్టేవే మంచిపుస్తకాలైతే నావి అలాంటి మంచివి కావు. నా పుస్తకాలు లాభాలు గడించిపెట్టవు. వాటిని చదివి పాఠకులు ప్రయోజనం పొందగలిగితే నాకు లాభం కలిగినట్లే.

ప్రతివారు 'మీ అనుభవాలు ఏవైనా చెప్పండి' అని అడుగుతారు. నేను బిక్కమొహం వేస్తాను. అనుభవాలు ఏం చెబుతాం. ఏం బావుంటుంది. చాలా బావుంటుంది అని ఆనందంగా చెబుతాం. అది అవతలి వ్యక్తికి ఆనందం కలిగిస్తుందా! లేదు. మనం పొందిన అనుభూతిని పాఠకునిలోకి బదిలీ చేయగలగాలి, కొంతవరకైనా. అది రచనకు లక్ష్యం కావాలి. ఇకపైన రాసే పుస్తకాలు అలాంటివే రాయాలని నిర్ణయించుకున్నాను. నిర్ణయం తేలికగానే చేయవచ్చు. అలా రాయడం అంత తేలిక కాదు! నా అంతరంగం ఒక అనంతసాగరం. ఎన్నో తరంగాలు, అంతరంగాలు, అంతరంగతరంగాలు ... ఎన్నింటి నని పట్టుకోను!! సముద్రం ఒడ్డున నిలబడి తరంగాల్ని పట్టుకోగలమా! కనీసం లెక్కించగలమా! లేదు. ఇదీ అంతే. ఇవి భావ తరంగాలు. పట్టుకోవడం అసాధ్యం. పట్టుకుని మాటలతో మూటకట్టడం అసాధ్యం. యోగంలో లోతుకు వెళ్లినకొద్దీ ఆలోచన లుండవు. భావాల బాటలు కనిపించవు. అంతాశూన్యం. అంతా నిర్మలత్వం. మహాశూన్య కాసారంలో భావతరంగాల కోసం వెతకనా? శాంతిని, ప్రశాంతిని, ఆత్మశాంతిని భాషలోకి ఎలాగ అనువదించను? అనువర్తించగలను? అయినా రాయాలి! రచనకు ప్రయోజనం ఉంది. ప్రతి రచనా, ప్రతి పుస్తకం కొన్ని వేల గుండెల్ని తట్టిలేపుతుంది. నిద్రిస్తున్న వారిపై చైతన్యం చిలకరిస్తుంది. అంతర్ముఖుడైతే తప్ప, ప్రజ్ఞ ప్రభవించదు. పరేంగిత ప్రజ్ఞ మాత్రమే రచనను బ్రతికిస్తుంది.

"యోగానికి ప్రచారం అవసరం లేదు. యోగంపైన పుస్తకాలు రాయనవసరం లేదు. మాస్టరుగారు రాయవద్దన్నారు" అనే పిల్లికూతలకు నేను బెదిరిపోను. అప్పటి పరిస్థితులు వేరు. ఇప్పటి పరిస్థితులు వేరు. ప్రచారం కావలసిందే. ప్రచారం శాపం కాదు. వివేకానందులు దేశవిదేశాలలో రామకృష్ణ వాణిని వినిపించకపోతే రామకృష్ణ ప్రభలు ఏమయ్యేవి? అరవిందుల పూర్ణయోగం, పుస్తకాల రూపంలోనే ప్రచారం పొందింది. జిడ్డుకృష్ణమూర్తి భావవిభావరికి పుస్తకాలే ఆధారాలు. వారి ప్రసంగాలే పట్టుగొమ్మలు. ఈనాడు ప్రచారం లేనిది దేనికీ ప్రాచుర్యం లభించదు. మడికట్టుకుని కూర్చుంటే జరిగేది లేదు, ఒరిగేదీ లేదు. ఒక లక్ష్యంతో, ఒక ప్రయోజనంతో రాసిన పుస్తకాలకు ఆదరణ లభిస్తుందని నా విశ్వాసం. రచనలో సిన్సియారిటీ చాలా అవసరం. పత్రికలలో అచ్చు పడడం ఒక్కటే లక్ష్యం కాదు, కారాదు రచయితకు. ఇవి కథలు, నవలలు కాదు తాత్కాలికంగా మానసిక తృప్తి కలిగించడానికి. వాటికి సామాజిక ప్రమాణం, ప్రయోజనం ఉంటుంది. తాత్విక, యోగ రచనలకు సామాజిక ప్రయోజనం తక్కువ. ఇవి దర్శనాలు కావాలి. ఈ రచనలకు దర్శనాల స్థాయి, ప్రతిపత్తి లభించాలి. ఒక్కొక్క పుస్తకం ఒక ఉపనిషత్తు కావాలి.

– నానృషిః కురుతే కావ్యమ్ –

1995

యోగప్రస్థం

అక్టోబరులో తిరుపతి నుండి సికిందరాబాదుకు మారాము.

ఇది అనూహ్యం కాదు. అప్రయత్నంగా జరిగిన మార్పు కాదు. పరిణామం. మానసిక పరిణామానికి భౌతిక పరిణామం ఎప్పుడూ తోడవుతుంది. అది ప్రకృతిసూత్రం. దానిని మనం గమనించం. మన అవసరం ఉన్నచోటుకే విధి మనల్ని బదిలీ చేస్తుంది. మనిషి ప్రపంచానికి ఏ విధంగానూ పనికిరానప్పుడు విధి కనికరించదు. కరుణించదు. ప్రయోజకుని మృత్యువు కబళించదు. అయోగ్యుడు, అప్రయోజకుడు అయిన ప్రతివ్యక్తిని మృత్యువు వెన్నంటి తిరుగుతుంది. మన బదిలీలకు, మజిలీలకు అర్థం వుంటుంది. నా వరకు నాకు అర్థం ఉన్నదనే అనిపిస్తుంది. సాధారణంగా అర్థాల కోసం వెతకం.

మనిషిని జీవితం కనీసం ఏడుసార్లు మలుపుతిప్పుతుంది. ఏడు మలుపులు తిరుగుతుంది. ఒక్కొక్క మలుపులో ఒక్కొక్క మెట్టు పైకి నెడుతుంది. నా జీవితమే కాదు, ప్రతిమనిషి జీవితమూ అంతే. ఇక్కడ నాకో సూత్రం జ్ఞాపకం వస్తుంది.'పునరపి మరణం-పునరపి జననం' ముందు మరణం అన్నారు. జననం ముందు కదా, తర్వాత మరణం కదా! అని ఆలోచించకండి. పూర్వసూత్రం అదే 'పునరపి జననం- పునరపి మరణం' అని. నాకు అనిపిస్తుంది మరణం ముందరిదని. ప్రతి మరణం మనిషిని ఒక్కో మెట్టు పైకి ఎక్కిస్తుంది. ప్రతి మరణం మంచిజన్మకు కారణం అవుతుంది. మనిషి నిత్యం బ్రతుకుతున్నాడా. ఉహు. లేదు. నిత్యం మరణిస్తున్నాడు. ఒకరోజు గడిస్తే ఆయుర్దాయంలో ఒకరోజు తరిగిపోయినట్లే. మృత్యువుకు మరొకరోజు దగ్గరగా వెళ్లినట్లు. అంటే నిత్యం మనిషి కొస్త కొస్త మరణిస్తూ ఉన్నాడని చెప్పవచ్చు. మళ్లీమళ్లీ మరణించడమే పునరపి మరణం. మరణిస్తున్న మనిషి, మరణానికి దగ్గరగా వెడుతున్న మనిషి, మరణించాలని కోరుకోడు. బ్రతకాలని, జీవించాలని కోరతాడు. అది పునరపి జననం. జీవించాలన్న కోరిక జననం వైపు తీసుకుపోతుంది.

అలా మృత్యువును జయించి మృత్యుంజయుడు కావాలనే ఆశ, ఆకాంక్ష ఉండడం చాలా అవసరం. అయినా అందుకు తగిన కృషి చేయం. అది అసహజం. అమృతత్వ సిద్ధికి ఆరాటమే చాలదు. పోరాటం జరపాలి. మృత్యువుతో పోరాడటం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. పరమాత్మ పట్ల ఆరాటం పెరిగితే, మృత్యుపోరాటంలో విజయం సాధించవచ్చు.

ఇవి నా యోగప్రస్థ భావనలు. జీవితం నాలుగింట మూడు వంతులు అయినట్లే. బ్రహ్మచర్యం, గార్హస్థ్యం దాటి మూడవది అయిన వానప్రస్థాన్ని యోగప్రస్థాశ్రమం చేసుకున్నాను. వానప్రస్థం అంటే పూర్వకాలంలో అరణ్యాలకు పారిపోయి, ఒక పర్ణశాల నిర్మించుకుని, ప్రశాంతంగా శేషజీవితాన్ని గడపడం. లౌకిక వ్యవహారాలకు దూరంగా జరగడం. ధన, కనక, వస్తు వాహనాలపై మోజువదలించుకోవడం. నేటి పరిస్థితిని బట్టి సంసారం, ఉద్యోగం, సంపాదన, డబ్బు వ్యవహారం పూర్తిగా తగ్గించుకోవడం అనుకుందాం. మనం అరణ్యాలకు వెళ్లే అవకాశం లేదు. మనస్సునే వానప్రస్థం చేసుకుంటే చాలును. వానప్రస్థం అంటే మరొక అర్థం వుంది. సన్యాసి అని, పరివ్రాజకుడు అని, యతి అని. ఈ మూడింటి అంతరార్థం ఒక్కటే. ప్రపంచ వ్యవహారాలపట్ల ఆసక్తి తగ్గడం, భగవంతుని వైపు దృష్టి సారించడం, పరంవైపుగా మనస్సును పయనింపచేయడం. అందుకే నాది యోగప్రస్థం.

ఈ నేపథ్యంలో నా ప్రస్థానం యోగాశ్రమానికి మారింది. యోగాలయం' అని నా ఆవాసానికి నామకరణం చేసుకున్నాను. మాస్టరుగారు యోగం ప్రారంభించిన తొలినాళ్లలో తమ ఇంటిని 'యోగాలయ' అన్నారు. తర్వాత యోగాస్కూలు, యోగమిత్రమండలి ఏర్పడ్డాయి.'యోగాలయం' లో మాస్టరుగారు పన్నెండు సంవత్సరాలు తపస్సు చేశారు. అనేక అపూర్వ ప్రయోగాలు చేశారు. అలాంటి ప్రయోగాలు ఏవీ నేను చేయను. చేయలేను. మాస్టరుగారి యోగం నీడలో సేద తీరాలన్నది, విశ్రమించాలన్నది నా చిరుకోరిక, చిరకాల వాంఛ.

యోగంలో చేరి 25 సంవత్సరాలు దాటింది. యోగులకు రజతోత్సవాలు జరపరు. ఈ పాతికేళ్లలో ఏం సాధించాను అన్నది ప్రశ్న? అన్నింటిపైన అభిరుచి చంపుకొని, యోగం చేయడం వల్ల ఏం ఒరిగిందన్న ఆలోచన?! ఏమీ తెలియటం లేదు. అంతా శూన్యం అనిపిస్తున్నది. అయితే ఒక్కటి మాత్రం నిజం. కొందరికైనా యోగం పట్ల ఆసక్తి కలిగింది. ఒక వేయిమంది నా వద్దకు రావడం, యోగసాధన ప్రారంభించడం జరిగింది. పరోక్షంగా ప్రభావితులై యోగం చేస్తున్నవారు కనీసం మరో రెండువేలమంది వరకు ఉంటారు. కొన్ని వేల మంది ట్రీట్‌మెంట్స్ తీసుకుని ఆరోగ్యం పొందారు. అది ఒక్కటే 'కనిపించే' ఉపయోగం. నా వరకు అది తృప్తి. స్వంతంగా యోగం చేసుకుంటున్న వారు అప్పుడప్పుడు సలహాలకు, సంప్రదింపులకు వస్తుంటారు. ఏ కొంత యోగం చేసినవారికైనా ఆత్మతృప్తి ఉంటుంది. మనశ్శాంతి కలుగుతుంది. ఆరోగ్యం సమకూరుతుంది. అంతవరకు చెప్పగలము. యోగంలో చేరినంత మాత్రాన అందరూ మహాయోగులైవారని, మృత్యుంజయులవుతారని చెప్పను. యోగి తన సాధనలో ఎక్కవలసిన మెట్లు

అనేకం ఉన్నాయి. దర్శించవలసిన శిఖరాలు చాలా వున్నాయి. యోగాగ్ని కీలలు తట్టుకో గలవారు కొందరే. ఆ యోగాగ్ని శిఖరాలను దర్శించగలవారు మరీ తక్కువగా ఉంటారు.

యోగంలో ఎంతమంది చేరారన్న ది ముఖ్యం కాదు. ఎంతమంది యోగాన్ని సాధన చేస్తున్నారు. చేరిన నాటి నుండి నేటివరకు అప్రతిహతంగా సాధన చేస్తున్నారు అన్నది ముఖ్యం. ఒకరోజు చేసి, ఆరు రోజులు మానివేసేవారి గురించి ఆలోచించనవసరం లేదు. నా వద్ద ఈ పదిహేను సంవత్సరాలకాలంలో చేరినవారు అతిరథులున్నారు, అర్థరథులున్నారు. ఎవరి దీక్ష వారిది. ఎవరి సాధన వారిది. ఎవరి సాధనబట్టి వారికి శక్తి అందుతుంది. అందులో నా ప్రమేయం లేదు. ఆర్జిత శక్తులు వారి స్వంతం. కొందరు గురువులై పోయారు. సంతోషం. మాస్టరుగారు తనంతటివారిని చేస్తానన్నారు కనుక ఎవరి అభివృద్ధిని ఎవరూ అనుమానించకూడదు.

నాటికీ నేటికీ నన్ను వదలక, నాతో నడుస్తున్నవారు ఉన్నారు. వారు నాకంటే తక్కువని, నేను వారికంటే ఎక్కువని అనుకోను. అందరం యోగమార్గంలో బాటసారులమే. ఓపిక, శక్తి, వయస్సు ఉన్నవారు ముందుకు పరుగుతీస్తారు, వేగంగా నడుస్తారు. కొందరు నెమ్మదిగా నడుస్తుంటారు. అందరి గమ్యం ఒక్కటే. అందరి మార్గం ఒక్కటే. కాదంటే కాస్త ముందు వెనుకలు. కొందరు నన్ను దాటిపోయినవారూ ఉండవచ్చు. ఎవరు ముందుకు పోతున్నారా, ఎవరు వెనుక బడ్డారా అని, నిలిచి చూచేది లేదు. నా నడక నాది. ఒక్కక్షణం అయినా విశ్రమించను. కొందరు యోగం పూర్తిగా తమకు వచ్చిందనుకుంటారు! యోగం రావడం అంటే ఏమిటో నాకు అర్థం కాదు. నావరకు ఎన్నిమెట్లు దాటినా ఇంకా ఎక్కవలసిన మెట్లు చాలానే ఉన్నట్లు తోస్తున్నది. ఎన్ని శిఖరాలు ఎక్కినా, ఆపైన ఇంకా చాలా శిఖరాలు కనిపిస్తున్నవి. కనుక ఇది అనంతయాత్ర. పోయిన కొద్దీ గమ్యం మారుతున్నది. సరిహద్దులు చెరిగిపోతున్నాయి. ఆద్యంతాల మధ్యన ఒక పరమాణువులా నిలబడ్డాననిపిస్తుంది. అణువులా కాక 'ఆత్మ' వలె నిలిచిపోతే చాలును. నా అన్వేషణ పూర్తి అవుతుంది. నా జిజ్ఞాస ఒక తీరం చేరుతుంది. ఇదొక మహార్ణవం. ఇది అనంతరోదసి. రోదసిలో ఎంత దూరం వెళ్లినా గమ్యం అగమ్యంగానే ఉంటుంది.

యోగప్రస్థం నా వ్యక్తిగతం...పర్సనల్. నా తృప్తి కోసం నేను పెట్టుకున్న పేరు. యోగాలయ కట్టుకున్న మందిరం. ఇది నా మిత్రసాధకుల ఆశయం, వారికి ఆశ్రయం. ఇది మాస్టర్ యోగాశ్రమం. అందరికోసం ఇది యోగాశ్రమం. నా వరకు యోగాలయం.

ఇక్కడ మాస్టర్ యోగాశ్రమం ప్రచురించిన తొలిగ్రంథం 'మహాచైతన్యం.' ఇది నా రచనల్లో ఒక కొత్తమలుపు. లోగడరాసిన పుస్తకాలకు మహాచైతన్యానికి చాలా తేడా వుంది. దీనిలో ఏమున్నదో నేను చెప్పలేను. ఏదో వుంది. చాలా వుంది. జిజ్ఞాసులకు

కావలసిన సమాచారం వుంది. యోగసాధనలో అనుభవాలు కొత్తచివుళ్లు వేస్తుంది. ఇది మహాచైతన్యం. రచయితగా నాకు పూర్తి తృప్తి కలిగించింది. 'మహాచైతన్యం'లో నేనున్నాను. నా యోగం వుంది. నా జిజ్ఞాస వుంది. నా సాధన వుంది. నా అనుభూతి వుంది. నా అనుభవం కలగలసి వుంది. చదివేవారికి తృప్తినిస్తుంది. అనుభూతిని మిగుల్చుతుంది. ఇది ఒక సమగ్రరచన అనిపిస్తుంది. చాలామంది చాలా పుస్తకాలు రాస్తారు. వారి పుస్తకాల పేర్లు కూడా వారికి జ్ఞాపకం ఉండవు! ఇంక చదువరులు జ్ఞాపకం పెట్టుకునే అవసరం ఎక్కడ! 'సావిత్రి' పదేళ్ల క్రితం ఒక సంచలనం కలిగించింది. మళ్లీ పదేళ్లకు ఇప్పుడు నా ఆలోచనలో మార్పు వచ్చింది. ఈ భావపరంపరలో మొదటి తరంగం 'మహాచైతన్యం', దీని తర్వాత 'కుండలిని' రాశాను. తర్వాత 'శక్తిపాతం.' ఈ మూడూ సాధకులకు ఉపయుక్తమైనవేనని నా విశ్వాసం. యోగంలో నన్ను తీర్చిదిద్దింది శ్రీ అరవిందుల ఆలోచన, మాస్టర్‌గారి అంతర్వీక్షణ. రెంటినీ విడదీయలేను. జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి తాత్విక దృష్టి కొంత నా రచనలకు పైపూత అయివుండవచ్చు.

ఈ కొత్తపుస్తకాలు రాసింది నేను అయినా, నాలో ప్రేరణ కలిగించి, నాచే రాయించిన మహాత్ములు, మాస్టర్లు, మహాయోగులు ఎందరో నా వెనక ఉండి ఉంటారు. ఇవి సత్యసమ్మతాలు కావడం ముఖ్యంగానీ ఏ ఆలోచన ఎవరిదీ అన్నది ముఖ్యం కాదు. వారి వారి తపస్సు, మనలో ప్రేరణ కలిగిస్తుంది. నాలో వైబ్రేషన్ కలిగిస్తుంది. నేను ఎదగడానికి వీలు కల్పిస్తుంది. మహాచైతన్యం, ఆ తర్వాత రాసిన పుస్తకాలు ఒక్కసారిగా రాసినవి కావు. ఒక్క జీవితకాలంలో రాయగలిగినవి కావు. అనేక జన్మల సంస్కృతి, ఆర్జితజ్ఞానం, చేసిన తపస్సు, సాధన... ఎన్నో, ఎంతో వాటికి అండగా వున్నాయి. వాటిలో అంతర్లీనంగా కదలాడతాయి.

ఈ మధ్యలో ఒక చిన్న సంఘటన జరిగింది.ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ప్రొఫెసర్ డా.బి. రామరాజుగారు ఒకరోజున ఫోన్ చేశారు, తాను ఆంధ్ర యోగులపైన ఒక పుస్తకం రాస్తున్నట్లు, అందులో మాస్టర్ సి.వి.వి.గారిపై రాయడానికి సహాయం చేయమని. అంటే మాస్టరుగారిని గురించి వారికి చెప్పాలి. వారి జీవితం కావాలట. నేను యోగం గురించి కాస్త చెప్పగలనేమో గానీ మాస్టర్‌గారి జీవిత విశేషాలు చెప్పలేను. "సరే... కలుసుకుందాం!" అన్నాను. ఆ ఫోన్ వచ్చినప్పుడు శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తిగారు ప్రక్కనే వున్నారు. "మీరే మాస్టర్‌గారి జీవిత చరిత్ర రాయండి. రామరాజుగారు మన యోగం చేయరు గదా! వారి వల్ల ఏమవుతుంది" అన్నారు. ఆ రాత్రి నిద్రపట్టలేదు. కృష్ణమూర్తిగారి మాట నన్ను నిద్ర పోనివ్వలేదు. నాలుగు రోజులు ఆలోచించి, రాతకు ఉపక్రమించాను. "మాస్టర్ సి.వి.వి. జీవితకథ"ప్రారంభించాను. రెండు నెలల్లో రాయడం పూర్తి చేశాను. వెంటనే సమావేశాల నాటికి అచ్చువేయడం జరిగింది.

మాస్టర్ గారి జీవిత విశేషాలు కావాలని అడిగిన ప్రొఫెసర్ రామరాజుగారు మళ్లీ ఫోన్ చేయలేదు. బహుశః రచనా కార్యక్రమంలో నిమగ్నులై ఉంటారు. ఈలోగా నేను పుస్తకం రాయడం, అచ్చుకావడం, వేసిన కాపీలన్నీ అమ్ముడుపోవడం జరిగింది. శ్రీ రామరాజుగారు ఏదో పత్రికలో సమీక్ష చూచి ఆ పుస్తకం ప్రతి ఒకటి తనకు కావాలని ఉత్తరం రాసేసరికి కాపీలు అవుట్ ఆఫ్ ప్రింట్. వారు వరంగల్‌లో ఆ పుస్తకం సంపాదించి, తమ ఆంధ్ర మహాయోగులు గ్రంథంలో మాస్టర్‌గారి గురించి రాశారుట.1996లో నావి నాలుగు పుస్తకాలు వెలువడ్డాయి. ఒక్క సంవత్సర కాలంలో నాలుగు పుస్తకాలు వేయడం అపూర్వ సంఘటన. అలాగే ఆ నాలుగు పుస్తకాలు ఏడాదిన్నర కాలంలో పునర్ముద్రణకు రావటం మరో అపూర్వ సంఘటన.

ఇప్పుడు అనిపిస్తుంది. మనిషి సాధనలోఒక స్థాయికి వస్తే తప్ప యోగవిషయాలు రాయలేడు అని. విషయ సేకరణతో ఏవో రాయవచ్చు. రాతకు అనుభవం ముఖ్యం. మనంగా సాధన చేసి, అనుభూతి చెంది, అనుభవంతో రంగరించి రచన చేస్తే పాఠకుల హృదయాలకు హత్తుకుంటుందని అనిపిస్తుంది. రచన జీవితంలోంచి, అనుభవంలోంచి పుట్టుకురావాలి. అప్పుడే అది పాఠకులలో అనుభూతి కలిగిస్తుంది. గొప్ప తృప్తిని మిగుల్చుతుంది. ప్రతి ఆధ్యాత్మిక రచన ఆ దివ్యధామానికి ఉన్న బంగారు వాకిళ్లను తెరవగలగాలి.

నేనెవరు??

ఆత్మాన్వేషణలో ప్రతివారికి ఎదురునిలిచే ప్రశ్న 'నేనెవరు?' దానికి సమాధానం లభిస్తే ఆత్మదర్శనం అయినట్లే. ఆ ప్రశ్న కలగడమే జిజ్ఞాస. అన్వేషణే తపస్సు. ఆరాటమే సాధన. పూర్వాశ్రమంలో నేనొక కవిని, రచయితను, జర్నలిస్టును – అది బ్రతుకుబాట – జీవిక కోసం వెంపర్లాట. ఇప్పుడు నేను యోగాశ్రమ వాసిని. కవిని కాను, రచయితను కాను. జర్నలిస్టును కాను. అయినా కాకుండాపోను – ఒకనాడు నేను అయి, ఈనాడు కాకుండా ఎలా పోతాను! నాలో ఆ మూడు ముఖాలు ఉన్నాయి. ఉంటాయి.

ఇప్పుడు నేనెవరు?!

యోగినా, తత్వవేత్తనా, దార్శనికుడినా? అప్పుడు మూడు ముఖాలు, ఇప్పుడూ మూడు ముఖాలు. కనిపించేది ఒకే ముఖం. కనిపించని ముఖాలు మూడు బహుముఖాలా? యోగి అయినా, తత్వవేత్త అయినా, దార్శనికుడైనా చేసేపని ఒక్కటే సత్యాన్వేషణ. సత్యంకోసం సాధన. సాధనకోసం ఆరాధన. సాధన పూర్ణవికాసం చెందినప్పుడు సాధకుని ప్రజ్ఞ ఏ రూపంలో వికసిస్తుందో చెప్పలేం. నేనెవరో నాకు తెలియక, ఇంకా నన్ను నేను వెతుక్కుంటున్నాను. నాలో నన్ను అన్వేషిస్తున్నాను.

ప్రతి మనిషికి ఒక గమ్యం వుంటుందని చెప్పలేం. ప్రయత్నించి ఏర్పరచుకున్న వారికి గమ్యం వుంటుంది. కొందరు ఏ గమ్యం లేకుండా పరుగులు తీస్తుంటారు. అలసి పోతుంటారు. గమ్యం ఉన్నవారు పరుగులు తీయరు – అలసిపోరు. ఒక గమ్యాన్ని ఏర్పరచుకోవడంలోనే మనిషి విజ్ఞత వుంది. జీవితలక్ష్యం అలాంటిదే. నదికి గమ్యం సాగర సంగమం. మధ్య ఎన్నో ఉపనదుల్ని తనలో కలుపుకుంటుంది. చివరికి తనూ లేకుండా సాగరంలో కలిసిపోతుంది. తన ఉనికిని సైతం కనిపించకుండా చేసుకోవడం నది లక్ష్యం. జీవుడూ అంతే, మహాసాగరం వంటి పరమాత్మలో కలిసిపోవడం జీవుని లక్ష్యం. ఆత్మకు పరమావధి.

నా జీవితం ఒక చిన్ననది లాంటింది. ప్రతి నది కొండల్లో, కోనల్లో, వది చినుకులతో ప్రారంభమవుతుంది. ఈ జీవితనది కొండలు, కోనలు దాటింది. అనేక కష్టాలు పడి, నష్టాలు భరించి, చిన్నచిన్న ప్రవాహాలను తనలో చేర్చుకుని, కొస్తంత

విస్తరించి, ప్రవహిస్తున్నది. ఇంక వెనుతిరిగే ప్రసక్తి లేదు. మహాసాగర సంగమమే లక్ష్యం. ఇది చైతన్య ప్రవాహం. ఇది జీవనది.

నా జీవితాన్ని నేను ఎన్నడూ శాసించలేదు. ఇలా సాగాలని నిర్దేశించనూ లేదు. విధికి తలవంచినా, తల ఎత్తుకునే తిరిగాను. అవసరమైనపుడు విధికి సైతం ఎదురుతిరిగాను. విధికి ఎదురు నిలిచాను. అలాగే కర్మశేషాన్ని కొంతలో కొంత అనుభవిస్తున్నట్లు వినమ్రంగా వుంటూ, కర్మను సైతం ధిక్కరించాను. నెమ్మది నెమ్మదిగా, నా భవిష్యయాత్రకు, ఈ జీవనరథానికి నేనే సారథ్యం వహించాను. స్టీరింగు నా చేతిలోకి తీసుకున్నాను. నన్ను నడిపిస్తున్నది నా శక్తి కాదు. మరేదో అజ్ఞాతశక్తి. అదేదో ఉన్నదని తెలుసుగానీ, అది నాలోనే ఉన్నదని తెలియదు.

నేనెవరు? అన్న ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఒక సత్యయోగి ఆత్మకథా కథనం రాసి, 'ఆత్మయోగి సత్యకథ'గా దానిని తీర్చిదిద్దుకున్నాను. ఇది నాకథా? కావచ్చు, కాకపోవచ్చు! అందులో నేను కనిపిస్తాను కనుక అది నా కథే అయి ఉండవచ్చు. కనిపించని నేను పెక్కుచోట్ల ఉంటాను కనుక అది నా కథ కాకపోవచ్చు. అందుకే దానికి 'ఆత్మయోగి' పరంగా సత్యాన్ని ఆశ్రయించినవాని కథగా, సత్యకథగా మలిచాను. ఎన్నో పుస్తకాలు రాశాను. ఇంకా ఈ రంధి ఏమిటి అనిపిస్తుంది. అవి రాసింది ఇతరుల కోసం, ఇది రాసుకున్నది నా కోసం! నా గురించి నాకు తెలియాలి కదా! లేకుంటే నేనెవరో నాకెలా తెలుస్తుంది. ఇది ఆత్మ పరిశీలన, ఆత్మ విశ్లేషణ. ఈ పుస్తకంలో 'నా' వెనుకనున్న శక్తిని గుర్తిస్తే నన్ను నేను గుర్తించినట్లే ... నన్ను నేను తెలుసుకున్నట్లే.

యోగం నన్ను మార్చింది. మనస్సు మారడం వల్లనే యోగంలోకి వచ్చానేమో! ఏదైతేనేం, నేను నేను కాకుండా పోయాను. నేను మరొక 'నేను' గా మారాను - నన్ను నేను తెలుసుకోగలిగాను. యోగం నన్ను మార్చింది అనడానికి నిదర్శనం – గొప్పగా ఊహించిన సాహిత్య రచనపై మక్కువ సన్నగిల్లిపోవడం - కథలు, నవలలు, కవితలు రాయకపోవడం రచయిత అయినవాడికి ఆత్మహత్యాసదృశం. అని అసలు రాయడం మానలేదు. కలం పాళీ మారింది. కలంలో సిరా మారింది. రంగు మారింది. రచనలో రుచి మారింది. రచనా లక్ష్యం మారింది. నేను మారాను. నా ప్రపంచం మారింది. మరో ప్రపంచం నాదైంది. నాదైన కొత్త ప్రపంచంలో బ్రతకడం కాక జీవించడం అలవాటైంది. ఈ కొత్త అలవాటు గొప్ప తృప్తిని, ఆనందాన్ని యిస్తోంది. ఇది సత్యం.

సత్యం చాలా కఠోరమైనది. కఠినమైనది. వజ్రం కఠినమే. కాని వజ్రం విలువ వజ్రానిదే! వజ్రాన్ని వజ్రంతోనే ఛేదించాలంటారు. సత్యాన్ని సత్యంతోనే దర్శించాలి. మనం సత్యపథాలలో లేకుండా, సత్యమైన యోగసాధన చేయకుండా సత్యాన్ని దర్శించలేం.

సాధకునికి సత్యం అందినట్లే అనిపిస్తుంది కానీ అందదు. చేతికి అందదు. స్ఫూర్తికి అందుతుంది. అనుభూతికి అందుతుంది. అంచేత సత్యాన్వేషికి గమ్యం ఉండదు. దానిని అందుకోవాలన్న తపన ఉండదు. ఆశ ఉండదు. ఆవేశం ఉండదు. అందనంత మాత్రాన నిరాశపడడు.

యోగంలో సైతం అనేకమెట్లు ఎక్కడం, దిగడం జరిగింది. కష్టాలు, నష్టాలు తప్పలేదు. అన్నింటినీ భరించగల శక్తి యోగసాధన యిచ్చింది. అవమానాలు భరించినా కన్నీరొలకలేదు. అన్నీ మాస్టరుగారే అన్న నమ్మకం, నన్ను, నా వారిని నడిపిస్తోంది. యోగం నాకే మిచ్చిందని నేను ప్రశ్నించుకోలేదు! యోగానికి నేనేం చేశాను? చేయగలిగానని ప్రశ్నించుకుంటాను. దానికి సమాధానం... నా జీవితం...నా సాధన... నా యోగం. ఏదో సాధించాలనుకోవడం, సాధించానని తృప్తిపడడం కూడా అజ్ఞానమే అవుతుంది.

ఇది నేను రాసుకున్న ఏడుపదుల నా ఇష్టపది.
ఇది నేను ఆలపించిన ఏడు దశాబ్దాల జీవనగానం.
ఇది నేను మనసుపడి కట్టుకున్న ఏడురంగుల హరివిల్లు.
ఇది నేను అల్లుకున్న పూరిల్లు - ఇదే నా పొదరిల్లు...
నేను వినిపించిన రాగాలు కొన్ని - వినిపించనివి మరికొన్ని...
గుండెలో పదిలంగా దాచుకున్నవి మరిన్ని...
ఎన్నని చెప్పను? ఎన్నని విప్పను?
ఎన్నదగినవి, విన్నవించదగినవి - ప్రతి వ్యక్తి జీవితంలో కొన్నే ఉంటాయి.
ఆలించదగినవి, అనుభవించదగినవి కొన్నే ఉంటాయి.
ఇవి నేను కట్టుకున్న రంగురంగుల తోరణాలు
కొన్ని వెలిసిపోయాయి. కొన్ని మాసిపోయాయి.
మరికొన్ని రంగులు కాలంతో కరిగిపోయాయి.
కరిగిపోగా, మిగిలినవి ఇవే-
కనలిపోగా, మనస్సుకు తగిలినవి ఇవే-

ఈ రంగులు, ఈ రాగాలు పోనీ ఇలాంటివి మీలోనూ, మీ జీవితాల్లోనూ ఉంటాయి. వాటిని చూసుకోడానికి, చూచి మురిసిపోవడానికి, నా బ్రతుకు అద్దంలా పనికొస్తే అదే పదివేలు - అందుకే నా వేడికోలు.

... ఇప్పటికింతే -

మా ప్రచురణలు

శ్రీ శార్వరి రచనలు

Masters and the Art of Meditation

A unique work on Yoga and Meditation. An indepth study of yoga right from its inception development through the centuries, upto date. Various schools, methods and technics are discussed. A wide appreciation of 20th century Yogis like, Master C.V.V., Madam Blavatsky, Sri Aurobindo, Ramana Maharshi, Rama Krishna Paramahansa, Shirdi Sai, Yogananda, Rama chandraji, J. Krishna Murthy and Rajneesh 'OSHO'

Price Rs. 100/-

మాస్టర్స్ యోగదర్శిని

1975లో తొలిసారి ప్రచురించబడి ఇంగ్లీషులో, తెలుగులో అనేక పునర్ముద్రణలు పొంది అనేక వేల మందికి యోగస్ఫూర్తి కలిగించిన రచన. అన్ని ప్రాచీన, అధునాతన యోగాలకు దర్పణం. పరిష్కరించబడిన ఈ పుస్తకంలో 20వ శతాబ్దంలో లబ్ధ ప్రతిష్టులైన మహర్షులు, మహాయోగులు, మాస్టర్ సి.వి.వి., బ్లవట్స్కీ, శ్రీఅరవిందులు, రమణ మహర్షి, రామకృష్ణ పరమహంస, షిరిడీ సాయి, పరమహంస యోగానంద, రామచంద్రజీ, జిడ్డు కృష్ణమూర్తి, రజనీష్‌ల ఫోటోలు, వారి యోగ సమీక్షలు అదనంగా చేర్చబడ్డాయి

(వెల : 100/-)

యోగాశ్రమలేఖలు

లేఖా సాహిత్యంలో సరికొత్త ప్రయోగం. యోగం, తత్వం, ఆత్మ, తపస్సు, పరమాత్మ లాంటి విషయాలు, జిజ్ఞాస కలవారికి సులభంగా అర్థమయ్యేరీతిలో, సుభగ సుందరంగా రచించిన మహా రచన. ఎన్ని సార్లు చదివినా మళ్ళీ మళ్ళీ చదవాలనిపించే మిస్టిక్ రచన. చదివిన ప్రతిసారి, కొత్త అర్థాలు స్ఫురిస్తాయి. జ్ఞాన మందిరానికి కొత్త వాకిళ్లు తెరుచుకుంటాయి. కొత్త వెలుగు కిరణాలు ప్రసరిస్తాయి.

(వెల : 60/-)

గీతాపరమార్థం

పవిత్ర గ్రంథంగా న్యాయస్థానాలలో ప్రమాణాలకు ఉపయోగించే భగవద్గీత ప్రామాణికత ఎంత? అది అనేక లోపాల పుట్ట. అసలు వ్యాస మహర్షి రాసినవి 84శ్లోకాలు. మిగిలినవన్నీ ఎవరో స్వార్థపరులు రాసి, అందులో చొప్పించారు. అసలు అర్జునుడు అడిగిన ప్రశ్నలకు కృష్ణుడు యిచ్చిన సమాధానాలకు పొంతన లేదు. అంతా పేలవమైన చర్చ. గీతలోని లొసుగులు ఎత్తి చూపే పరిశోధన.

(వెల : 60/-)

మాస్టర్ సి.వి.వి. జీవితకథ

భృక్త రహిత తారక రాజయోగ ప్రవక్త, పరబ్రహ్మాంశ సంభవులు మాస్టర్ సి.వి.వి. గారి జీవితకథ. పాతిక సంవత్సరాల పరిశోధన. చరిత్రలోకి చొచ్చుకుపోయిన అన్వేషణ. అధునాతన నవలా శిల్పం. మాస్టర్ సి.వి.వి. గారి గురించి గుప్తంగా వున్న అనేక జీవిత రహస్యాలను భృక్త రహితం చేసిన గొప్ప పుస్తకం. ఈ పుస్తకం చదువుతుంటే, పాఠకుని ఆత్మ పరమాత్మతో పయనిస్తున్న అనుభూతి, ఆనందం కలుగుతుంది. ఎలాంటి యోగ జిజ్ఞాసులైనా మరొక మెట్టు పైకి పోవడం జరుగుతుంది. మూడు సంవత్సరాలలో నాలుగుసార్లు పునర్ముద్రణ జరిగింది.

(వెల : 60/-)

మహాచైతన్యం

ప్రార్థన, ధ్యానం, తపస్సు, యోగం అనే మాటల అర్థం ఏమిటి! వాటి నిర్వచనం ఏది? అవి సాధకుని భిన్న దశలు, భిన్న ఆవరణలు. సాధకుడు శూన్యంలో చొరబడినపుడు ఆయా మార్గాలు ఏకం అయి, మహాచైతన్యం అనుభూతికి వస్తుంది. మహాచైతన్యం యోగ పరమావధి. అది విస్ఫోటన క్రియ. ప్రతివ్యక్తి ధ్యానంతో, యోగంతో చైతన్యం పొందవచ్చు. మహాచైతన్యం పైనుండి సంతత ధారగా సాధకునిలోకి ఉరకలెత్తి రావాలి. ఎలా? శ్రీ శార్వరి యోగసాధనలో మైలురాళ్లు, మహాచైతన్యం, కుండలిని, శక్తిపాతం, సమాధి.

(వెల : 60/-)

మృత్యువు తర్వాతి జీవితం

పుస్తకం చిన్నది, విషయం పెద్దది. మృత్యువంటే మరణం కాదు. అమరత్వానికి సింహద్వారం. మరొక గొప్ప, సుందర, సురుచిర, ఆనందమయ లోకంలోకి ఆహ్వానం. మృత్యువు తర్వాత మరో గొప్ప జీవితం అనుభవించపోతున్నాం అని తెలుసుకోవడమే మృత్యుంజయత్వం. అలాంటి మృత్యుంజయ తత్వానికి అద్దం పట్టి, మనిషికి మృత్యుభయాన్ని వదిలించే పుస్తకం. పదిసార్లు చదివిన వారున్నారు. పదిమార్లు కొత్త అనుభవాలు పొందగలుగుతారు.

(వెల : రూ. 60/-)

కుండలిని

యోగసాధనకు ఆధారం మూలాధారం. అనుభూతికి తొలిమెట్టు కుండలిని చైతన్యం. కుండలినికి స్పందన కలగగానే అనుభవాలు ఆరంభమవుతాయి. శరీరం దివ్యత్వంతో నిండిపోతుంది. పూర్వం ఋషులు ఈ కుండలినీ అనుభవంకోసం కనీసం 12 సంవత్సరాలు ఘోర తపస్సు చేసేవారు. వందల, వేల సంవత్సరాలు తపస్సు చేసినట్లు చెప్పే కథలు ఉన్నాయి. ఈ పుస్తకం చదువుతుండగానే ఎవరికైనా కుండలినీ చైతన్య స్పందన అనుభవంలోకి వస్తుంది. సచ్చిదానందానుభూతిని చవి చూడవచ్చు. ఎవరైనా స్వయంగా యోగసాధనకు ఉపక్రమించవచ్చు. ప్రతిఏటా పునర్ముద్రణ జరుపుకుంటున్న పుస్తకం.

(వెల : 60/-)

శక్తిపాతం

యోగానికి, తపస్సుకు ప్రధానగమ్యం శక్తిపాతం. అది దైవిక శక్తి కావచ్చు, ఆత్మశక్తి కావచ్చు. నేడు యోగసాధన వల్ల ప్రతివ్యక్తికి ఆత్మ జాగృతమై, చైతన్యవంతమై, కుండలినీ స్పర్శతో 'శక్తి'ని అందుకోవడం సాధ్యమవుతున్నది. సాధకుడు నిర్భయంగా, రవంత సాధనతో మహాశక్తుల్ని అందుకోగలుగుతున్నాడు. ప్రతివ్యక్తి ఎలా శక్తిపాతాన్ని అనుభవించవచ్చునో తెలిపే అపూర్వగ్రంథం.

(వెల : 60/-)

సమాధి

యోగాశ్రమలేఖలు, మహాచైతన్యం, కుండలిని, శక్తిపాతం వరుసలో తర్వాత చదవ వలసిన పుస్తకం 'సమాధి'. ఈ అయిదు పుస్తకాలు 'యోగపంచకం'. ఎంత కొత్త సాధకులైనాఒక్కొక్కమెట్టు పైకి చేరుతూ, కొత్త అనుభవాలు. క్రొంగొత్త అనుభూతులు పొందగలుగుతారు. సమాధిలోకి వెళ్లి భంగపడిన వారు, 'సమాధి' అంటే భయపడేవారు, ఈ పుస్తకం చదివి, భయాలు వదలి సచ్చిదానందం అనుభవిస్తారు. చైతన్య సమాధిలో పూర్ణ యోగఫలాలను పొందగలుగుతారు.

(వెల : 60/-)

ఆంధ్ర మహాసావిత్రి

శ్రీఅరవింద యోగి 45 సంవత్సరాల తపస్సుతో రంగరించి రచించిన అమరకృతి 'సావిత్రి'కి శార్వరిగారి సరళ వచన రచన. అతిక్లిష్టమైన యోగ, తత్త్వ విషయాలు సావిత్రి ద్వారాశ్రీఅరవిందులు వినిపించగా, 30 సంవత్సరాల యోగసాధనానుభవంతో శార్వరి 'ఆంధ్రమహాసావిత్రి'ని సంపూర్ణ యోగానుభూతితో, మరొక అమృత కావ్యం చేశారు.

(మూడు భాగాలు : సెట్టు రూ. 300/-)

సత్యసంహిత

కాలం మనకు తెలియకుండా అనేక విషయాలను తన కడుపులో దాచుకుంది. చరిత్ర సైతం ఆ రహస్యాలను బయట పెట్టలేకపోయింది. రాజులు పరరాజులపై దండెత్తి యుద్ధాలు చేసినట్లే, మతాలు ఇతర మతాలపై దండెత్తి సర్వనాశనం చేశాయి. ఇది చరిత్ర దాచిన సత్యం. మనదేశంలో ఎన్నో మతాలు పుట్టుకొచ్చాయి. ఎన్నో నశించి, నామరూపాలు లేకుండా పోయాయి. ఈనాడు మనం అనుభవిస్తున్నది సంకరం. అనేక మతాల, తత్వాల అవశేషం. ఇది వేదసాహితి, ఉపనిషత్సాహితి, దర్శన సాహితి, చార్వాకం, బౌద్ధం, జైనం, తర్వాత బాదరాయనుడు, శంకరుడు, రామానుజుడు, మధ్వాచార్య, వల్లభాచార్య. వారి సిద్ధాంతాల, రాద్ధాంతాల సమీక్షణం.

(వెల : 60/-)

హస్త సాముద్రిక సర్వస్వం

మనిషి తన అదృష్టాన్ని జాతక చక్రాలలో వెతుక్కున్నట్లే అరచేతి రేఖల్లో వెతకవచ్చు. చేతిలోనూ నవగ్రహాల బలాబలాలున్నాయి. మంచి, చెడులున్నాయి. ప్రపంచంలో అగ్రశ్రేణి సాముద్రిక గ్రంథాలలో ఒకటిగా పరిగణించబడిన పుస్తకం. అమెరికాలో ఆస్ట్రో అసోసియేషన్ ప్రామాణిక సాముద్రిక గ్రంథంగా గుర్తించిన ఏకైక భారతీయ సాముద్రిక గ్రంథం. నేటి కాలానికి సరిపోయేట్లు టి.వి., ఎలెక్ట్రానిక్, కంప్యూటర్, విజ్ఞానం సైతం జతచేయబడ్డది. 200 పైగా లేఖా చిత్రాలున్నాయి. ఇది చదివిన ప్రతి ఒక్కరూ సాముద్రికవేత్త కావచ్చు. దైవజ్ఞ రత్నాలుగా రాణించవచ్చు.

(వెల : 100/-)

ఆత్మయోగి సత్యకథ

ఇది శ్రీశార్వరి జీవితకథలో మొదటి భాగం. ఎవరైనా స్వంత కథలు రాసుకోవచ్చు. కొందరే ఆత్మకథలు రాసుకోగలరు. ఆత్మకథలు సాధారణంగా స్వీయగాథలవుతాయి. ఆత్మ సంస్కారంతో యోగసాధనతో ఆత్మ దర్శనం పొందినవారు ఇతరుల ఆత్మల్ని ప్రబుద్ధం చేయగలరు. అలాంటి వారి స్వీయ 'ఆత్మానుభవాల' కథనం 'ఆత్మ' కథ అవుతుంది. ఒకచిన్న పల్లెలో నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించి కాలానికి ఎదురీది, ఆటుపోట్లకు తలవంచి, రచయితగా, కవిగా, పత్రికా సంపాదకునిగా, సినిమా రచయితగా జీవితంలో ఎన్నో మలుపులు తిరిగి, కడకు మాస్టర్ సి.వి.వి. యోగమార్గంలో స్థిరపడి, వేలమంది జిజ్ఞాసులకు, సాధకులకు మార్గదర్శిగా ఉంటున్న 'శార్వరి' జీవితంలోని తొలిభాగం 'ఆత్మయోగి సత్యకథ'. ఇది మహాయాత్రలో తొలి ప్రస్థానం. రెండవ ముద్రణ.

(వెల : 100/-)

మాస్టర్ యోగాశ్రమం

పరబ్రహ్మాంశ సంభవులైన మాస్టర్ సి.వి.వి.గారు ఆవిష్కరించిన నూతన యోగం "భృక్త రహిత తారక రాజ యోగం". దీనిని సత్య యోగ మనీ, మాస్టర్ యోగ మనీ సాధకులు, శ్రీవారి శిష్య ప్రశిష్యులు అభిమానంతో పిలుస్తుంటారు. ఇది అపూర్వమైన తారక రాజ యోగం.

మాస్టర్ యోగం నిత్యనూతనంగా ఎప్పటికప్పుడు సరికొత్త అనుభవాలను సాధకులకు కలిగిస్తుంది. అద్భుతమైన యోగానుభూతులను కలుగజేస్తూ సత్యావిష్కారం చేస్తుంది. మాస్టర్ సి.వి.వి.గారి యోగ సూత్రం ఆధారంగా మాస్టర్ యోగాశ్రమం 1983లో హైదరాబాద్‌లో నెలకొల్పబడింది.

సాహితీ యశస్వి, మాస్టర్ యోగ తపస్వి అయిన శ్రీశార్వరిగారి నిర్దేశకత్వంలో మాస్టర్ యోగాశ్రమం నాటి నుండి నేటి దాకా వేలాదిమంది జిజ్ఞాసాపరుల్ని సత్య యోగ మార్గంలో నడిపిస్తున్నది.

మాస్టర్ యోగ హృదయావిష్కారం చేస్తూ శ్రీశార్వరి ఇప్పటికి ఇరవై యోగ గ్రంథాలు రచించి ప్రచురించడం జరిగింది.

శ్రీశార్వరి గురుదేవులు మాస్టర్ సి.వి.వి.గారి యోగవిభూతితో, యోగస్పర్శతో అనితరసాధ్యంగా యోగచికిత్సలు నిర్వహిస్తూ, అలవికాని జబ్బులకు మానసిక రుగ్మతలకు చికిత్సలు చేశారు, చేస్తున్నారు.

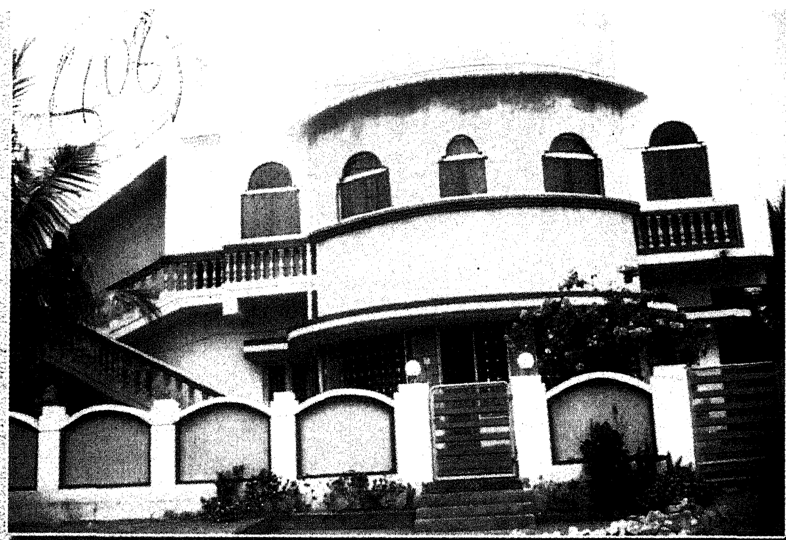
మాస్టర్ యోగాశ్రమం ఆధ్వర్యంలో ప్రతి సంవత్సరం మే, డిసెంబరు నెలల్లో వందలాది సాధకులతో యోగసమావేశాలు జరుగుతుంటాయి.

సాధకులు, జిజ్ఞాసులు నిత్యం ధ్యాన సమావేశాలకు హాజరై, సాధనలో పాల్గొనవచ్చు. ప్రతి ఆదివారం సాయంత్రం ప్రత్యేక ప్రార్థనా సమావేశాలు జరుగుతుంటాయి. యోగచికిత్స కోరేవారు, కొత్తగా యోగాశ్రమంలో సభ్యులు కాదలచినవారు ముందుగా అపాయింట్‌మెంట్ తీసుకుని రావలసి ఉంటుంది.

ఫోను : సికిందరాబాద్ - 040 - 7790094, 7796676

ప్రార్థన సమావేశంలో గురూజీ, వసంతకుమార్, యామినీదేవి

మాస్టర్ యోగాశ్రమం, తిరుమలగిరి, ఇందిరానగర్, సికిందరాబాదు